

A magyar történeti
ötvösmű-kiállítás
lajstroma

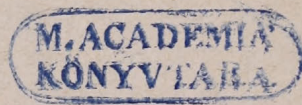
Megnyittatott 1884. év február hó 17-én

Franklin-Társulat könyvnyomdája Budapest

853502

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

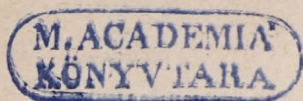

JELEK MAGYARÁZATA.

E	=	Etrusk
G	=	Görög
R	=	Római
By	=	Byzanti
S	=	Sassanid
Ö-k	=	Ös-Keresztény
Rm	=	Román
Go	=	Goticus (csucsíves)
Rn	=	Renaissance
Ba vagy B	=	Barokk
Rc	=	Rococco

A KIÁLLÍTÁS TÖRTÉNETE.

magyar történelmi ötvösmű-kiállítás, másodika azon szakkiállításoknak, melyeket az orsz. magyar iparművészeti muzeum alapszabályai értelmében időnként rendez s melyeknek sorozatát 1882. évben a magyar könyvészeti kiállítással nyitotta meg.

A jelen ötvösmű-kiállítást is *Ráth György* kir. ítélő táblai tanácselnök, mint az orsz. magyar iparművészeti muzeum ideiglenes felügyelője és vezetője kezdeményezte, midőn 1883. évi márczius havában az annak rendezésére megkivántató engedélyt a vallás- és közokt. m. kir. miniszter úrtól kikérte s meg is nyerte; a nevezett miniszter úr pedig az 1885. évi orsz. kiállításról intézkedő 1883 : XII. t.-cz. szemmeltartásával, az ötvösmű-kiállítás létesítésére előzőleg még a földmivelés-, ipar- és keresk. m. kir. miniszter úr hozzájárulását is kieszközölte s helyiségül a nemzeti muzeum képtárát átengedte.

Előre látható lévén, hogy a jelen kiállítás, az ötvös-művesség elterjedt és sokféle ágazó voltánál fogva szokatlanul nagy mérvet fog ölteni, annak létesítésére az iparművészeti muzeum a nemzeti muzeummal szövetkezett.

A kiállítás létesítésére egy 40 tagú központi bizottság alakult, melynek élén állanak *Ipolyi Arnold* v. b. t. t., beszterczebányai püspök és gróf *Keglevich István* mint elnökök, továbbá *Pulszky Ferencz*, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője s a

nemz. muzeum igazgatója és *Ráth György* kir. ítélőtábl. tanácselnök s az orsz. m. iparművészeti muzeum ideiglenes felügyelője, végül *Pulszky Károly*, az orsz. képtár őre mint a kiállítás titkára. Hogy a kiállítás iránt az érdeklődés országszerte fölkeltsék, a központi bizottság számos vidéki bizottságot alakított, melyek egyúttal a kiállításra szánt tárgyak egybegyűjtését s a kiállítás befejezte után a tulajdonosok kezéhez leendő visszajuttatását is eszközlik. Végül a teendők tényleges végrehajtására ismét a fentnevezett urak vezetése alatt a központi bizottságból egy 11 tagú végrehajtó bizottság küldetett ki.

A kiállítási bizottságok szervezkedése után még a mult év nyarán szétküldettek a felhívások. Maga a kiállítás tartama eredetileg ugyan 1883 deczember közepétől 1884 február végeig volt tervezve; czélszerűségi okokból azonban a megnyitás februárra halasztatván, kiállításunk előreláthatólag május közepéig marad nyitva.

Jóllehet már kezdettől fogva nagy érdeklődés mutatkozott a társadalom minden rétegében kiállításunk iránt, mégis annak ily fényes sikerére döntő befolyással volt *ő cs. és apost. kir. Felségének*, a vall. és közokt. m. kir. miniszter úrhoz m. évi nov. hó 23-án intézett legfelsőbb kézírata, melylyel a kiállítási központi bizottságnak *Dr. Haynald Lajos* bibornok kalocsai érsek vezetése alatt küldöttségileg előadott hódolatteljes kérelmére legkegyelmebben elrendelni méltóztatott: hogy az udvari gyűjteményekben levő magyarországi és magyar vonatkozású ötvösmű-tárgyak a kiállításra elküldessenek. — Ettől kezdve egyházi és világi főuraink, műkedvelőink, testületek és magánosok, sőt külföldi kincstárak is a legnagyobb készséggel küldték be kincstáraik legértékesebb tárgyait s féltékenyen őrzött családi ereklyéiket. A még ezután szórványosan felmerülő aggályokat pedig végleg eloszlatta a vall. és közokt. miniszter úr hathatós közbenjárása, ki a kiállítási bizottság kérelmeinek mindenkor kellő súlyt kölcsönzött. Oszinte örömmel constatálhatjuk is, hogy egy-kettő kivételével, minden felszólításunk eredményes volt. De hathatósan elősegítette a kiállítás ügyét a közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter úr azon intézkedése is, melylyel két kiállítási bizottsági tagnak a szükséges hivatalos utazásokra szabad vasúti jegyeket és a levelezésekre portomentességet engedélyezett.

Midőn a kiállításra szánt tárgyak beküldésének ideje már elérkezett, a nagy és lelkiismeretes munkát igénylő átvétel, a szakszerű lajstromozás, leírás és csoportosítás az eddig 380 kiállító részéről beérkezett 7728 darab kiállítási tárggyal szemben önként érthetőleg csak a munkafelosztás elve alapján volt eszközölhető; nevezetesen az előleges lajstromozásnál közreműködtek: *Dr. Pulszky Károly* kiállítási titkár, *Dr. Torma Károly* egyet. tanár, *Radisics Jenő*, az iparművészeti muzeumhoz beosztott min. fogalmazó, *Szemere Attila* és *Dr. Thallóczy Lajos* orsz. levéltári fogalmazó. A beérkezett tárgyak átvételét és egyáltalán az adminisztratív teendőket *Lipcsey József* iparművészeti muzeumi tollnok végzi, kinek úgy ebben, mint általában a kiállítás körül *Dr. Szendrei János*, honvédelmi miniszteri segédfogalmazó, és *Márkus Imre* fővárosi tisztviselő segédkeztek.

Miután a kiállítási tárgyak legnagyobb része már begyűlt s a kiállítás keretébe a nemzeti muzeum és az iparművészeti muzeum ötvösmű-tárgyai is bele vonattak; február 11-én vette kezdetét a tárgyak felállítása; mely fárasztó munka a kiállítás megnyitáig vagyis február 17-én d. e. 11 óráig ha nem is véglegesen befejezve, de teljes rendben készen állott. Egy pillantás a kiállításra meggyőzhetett bennünket, mily nem mindennapi munka volt ez, melyben úgy, mint egyáltalán a kiállítás szervezésében annak titkárát *Pulszky Károlyt* illeti meg az oroszánrész; de bármily vas erélyt fejtett is ki ő; feladatát rövid egy heti idő alatt megoldani physicali lehetetlenség lett volna, ha a tárgyak felállítása körül nem segédkeznek neki: és pedig az őskoriak termében *Pulszky Ferencz*, *Torma Károly* egyet. tanár, a világi termekben *Radisics Jenő* és *Szemere Attila* s itt még nevezetesen a lószerszámok és nyergek felállításában *Torma Imre* honvédszázados, a fegyverek elrendezésében pedig *Thallóczy Lajos*. Végül legújabbán *Rikoff M.* amsterdami bankár úr, mint műértő volt szíves a burnótszelenczék és órák szakszerű felállítását magára vállalni.

A jelen tárgymutatónak első és második részét (I. és II. terem) *Pulszky Károly*, harmadik részét (III. terem) *Radisics Jenő*, negyedik részét pedig (IV. és V. terem) *Thallóczy Lajos* szerkesztette. Az izraelita egyházi szereket *Dr. Szendrei János* írta le. Szövegében látható képekről kell még, hogy megemlékezzünk;

melyeket részben *Weinwurm Antal* fényképész felvételeinek igénybe vételével, részben szabadon természet után rajzolva *Balló Lajos* festő és a vall. és közokt. miniszter úr által e célra kirendelt mintarajztanodai növendékek — Ágotha Imre, Gál József, Kádár Gábor, Krieger Béla és Nagy Lázár — *Rauscher Lajos* műegyetemi tanár vezetése alatt készíttetek. Az iparművészeti muzeum számára külön felvételeket készített *Uhl Sándor* muzeumi ör; galvanoplastikai másolatokat pedig ifj. *Herpka Károly* iparműv.-tanodai tanár.

Elérkezvén a kiállítás megnyíltának napja: f. é. február 17-dike, d. e. 11 órakor *Ipolyi Arnold* püspök kiállítási elnök, nagy számú és díszes közönség előtt ékes beszédben kifejtvén a hazai ötvösség multját s az ötvösmű-kiállítás jelentőségét, *Trefort Ágoston* v. b. t. t. vall. és közokt. miniszter urat a kiállítás megnyitására kérte fel; — a miniszter úr viszont visszapillantást vetve az első t. i. a könyvészeti kiállítás eredményére s abbeli reményének adva kifejezést, hogy a jelen ötvösmű-kiállítás is bőven megtermi gyümölcsét hazai műiparunk felvirágoztatására, a közönség lelkes éljenzései között a történelmi ötvösmű-kiállítást megnyitottak nyilvánította.

Az ötvösmű-kiállítás f. é. jun. hó 3-án esti 7 órakor harmadfél havi tartam után bezáratott; de reméljük, maradandó hatással lesz nemcsak ötvösmű-iparunk emelésére, hanem általában a műizlés terjesztésére és fokozására is.

A jelen útmutató, mely a könyvészeti kiállítás nagy kalauzával teljesen egyenlő nagyságú, s annak mintegy folytatását képezi, necsak a kiállításra való emlékül szolgáljon, hanem célja, hogy egyúttal maradandóbb tudományos és műbecscsel is birjon.

A kiállítási bizottság semmiféle anyagi áldozattól, a szerkesztő pedig szellemi fáradságtól nem riadván vissza, óhajtandó, hogy a nagy közönség ezt is oly szívesen karolja fel, mint előzőjét, a könyvészeti kiállítás lajstromát.

SZALAY IMRE,

vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszteri
osztálytanácsos.

A KIÁLLÍTÓK NÉVJEGYZÉKE.

	darab
Ő cs. és ap. kir. Felsége	145
Ő Felsége szem. kör. magyar minisz- terium	2
Dr. Haynald Lajos bibornok-érsek	1
Angelics German	20
Császka György	24
Ipolyi Arnold	166
Zalka János	2
Schopper György	1
Kruesz Chrisostom	24
Besztercebányai püsp. egyházmegye	11
Erdélyi püsp. székesegyház	17
Zágrábi székesegyház kincstára	7
Nyitrai egyházmegye	9
Győri székesegyház	13
Kassai székesegyház	10
Aacheni székesegyház	13
Székesfehérvári káptalan	2
Pozsonyi káptalan	24
Mária-czelli benczések	41
Kolozsvári kegyesrendiek	9
Trencséni r. k. egyház	1
Szeged-alsóvár. Szt. ferenczrendiek	4
Pozsonyi «Szt. Mária» nevű ferencz- rendiek	10
Boldogasszonyi ferenczrendiek	28
Németújvári ferenczrendiek	1
Budapesti felső viziv. plébánia	1
Budapesti ujlaki plébánia	1
Zsolnai plébánia	1
Szatmári plébánia	3
Teveli plébánia	1
Sopronyi Szt. Mihály templom	9
Egyházas-helyei templom	1
Bártfai plébánia templom	2
Hecl-i községi templom	1

	darab
Benczuri templom	1
Jaáki templom	1
Kecskeméti r. kath. egyház	1
Dévai evang. ref. egyház	2
Kolozsvári ref. egyház	13
Marosbogáti ref. egyház	2
Marosvásárhelyi ref. egyház	7
Miskolczi ref. egyház	12
Nagyszebeni ág. hitv. egyházközség presbyteriuma	6
Nagy-Dísnódi ág. hitv. egyházközség presbyteriuma	2
Szilágy-Somlyói ág. hitv. egyházközség presbyteriuma	2
Vajda-Hunyadi ev. ref. egyházközség	1
Vizaknai ev. ref. egyházközség	1
Ó-budai Chevra Cadischa Szt. egyesület	10
Nagy-kanizsai izr. hitközség	17
Ebenhöch Ferencz kanonok	17
Pör Antal kanonok	1
Rimély Károly kanonok	1
Steiner Márton apát plébános	5
Braun Adolf plébános	1
Szijártó János plébános	1
Baksy Sándor szendrői ref. lelkész	6
Szeged sz. k. város	1
Eperjes sz. k. város	10
Gyöngyös város	3
Zsolna város	8
Breznóbánya sz. k. bányaváros	1
Besztercebánya bányaváros	2
Selmecz és Bélabánya bányaváros	106
Győri helyi bizottság	8
Brassói vidéki bizottság	76
Nagyküllő megye vid. bizottság	4
M. n. Muzeum régiségtára	3000

	darab		darab
M. n. Muzeum könyvtára	3	Gróf Bethlen Ödön	13
Bécsi osztrák muzeum	1	Biasini Domokos	2
Orsz. magyar iparművészeti muzeum	31	Bittera Kálmán	2
Erdélyi muzeum	90	Blaskovich Miklósné	8
Székely nemz. muzeum	6	Bona Gergely	1
Felső-magyarorsz. muzeum	9	Bornemissza Boldizsár	3
Bruckenthal muzeum	7	Boross Bálint	2
Somogy megyei rég. s tört. társ. muzeum	5	Borszéký Antalné	2
Győri szt. benedekrendi kath. főgymn.		Bódy Antal	2
reg. muzeum	24	Gróf Csáky Albin	4
Kolozsvári reform. collegium	1	Gróf Csekonics Constants	13
Marosvásárhelyi reform. collegium	1	Gróf Csekonics Jánosné, sz. br. Lipthay	
Biharmegye régész. s történ. egyesület	13	Leona	37
Magyaróvári főherc. uradalom miklósfalusi aggápoldája	1	Gróf Csekonics Endre	20
Kiskún-halasi reform. főgymnasium régiségtára	18	Csiszár László	13
Alakulóban levő tolnamegyei tört. és rég. társulat	1	Csoma József	15
Cs. és kir. 32. sz. gyalog-ezred	1	Dr. Czobor Béla	5
Agai Adolf	1	Dahlström Gyula	1
Aigner Ferencz	2	Deininger Imre	1
Almásy Vincze	4	Dr. Despinits Péter	1
Altver Armin	1	Dessewffy Pál	22
Andaházi Pál	1	Deutsch Ignác	1
Gróf Andrassy Aladár	53	Deutsch Mária	1
Gróf Andrassy Gyula	80	Dillnberger S. E.	1
Gróf Andrassy Manó	382	Des Echerolles Sándor	36
Angolkisassz. zárdája (Budapest)	1	Désy Ferenczné	1
Antal Gáborné	1	Döry Jenőné	5
Bárápor Gábor	1	Döry Lajos	1
Bárápor Károly	52	Egger Dávid	114
Ausländer Vilmos	1	Egger Henrik	3
Gróf Apponyi Sándor	6	Egger S. és társa	6
Bárábalintitt József	6	Emler Vilmos	1
Gróf Bánffy Béla	2	Gróf Erdődy Ferencz	11
Gróf Bánffy György	200	Gróf Erdődy István	31
Bánó József	5	Gróf Erdődy Pálffy János	4
Bánó Zoltán	1	Herczeg Esterházy Miklós	48
Barcsay Kálmán	3	Fabián István	2
Baross Károly	1	Fábry Nándor	1
Baross Sándorné	3	BáráFechtig Imre	62
Gróf Batthyány Elemér	1	BáráFechtig Nándor	2
Gróf Batthyány Iván	1	BáráFejérváry Gézané	1
Gróf Batthyány Lajosné	23	Gróf Forgách Antal	1
Békey István	4	Förster Otto	3
Benedek Gábor	1	Frits Károly	1
Gróf Berchtoldné	3	Goldschmied Lajos	1
Gróf Berényi Ferencz	4	Hilibi Gál János	1
Berzeviczy Irnák	6	BáráGerliczy Bódog	57
Betegh Bálint	1	Gerson Ödön	1
Gróf Bethlen András	21	Görög István	1
Gróf Bethlen Béla	5	Gosztonyi János	20
Gróf Bethlen Istvánné	2	Gräfl sz. br. Györfly Róza	1
Gróf Bethlen Károly	5	Gremesperger József	15
		Grünbaum Márk	1
		Gyulai László	3
		Hammersperg Jenő	2

A kiállítók névjegyzéke.

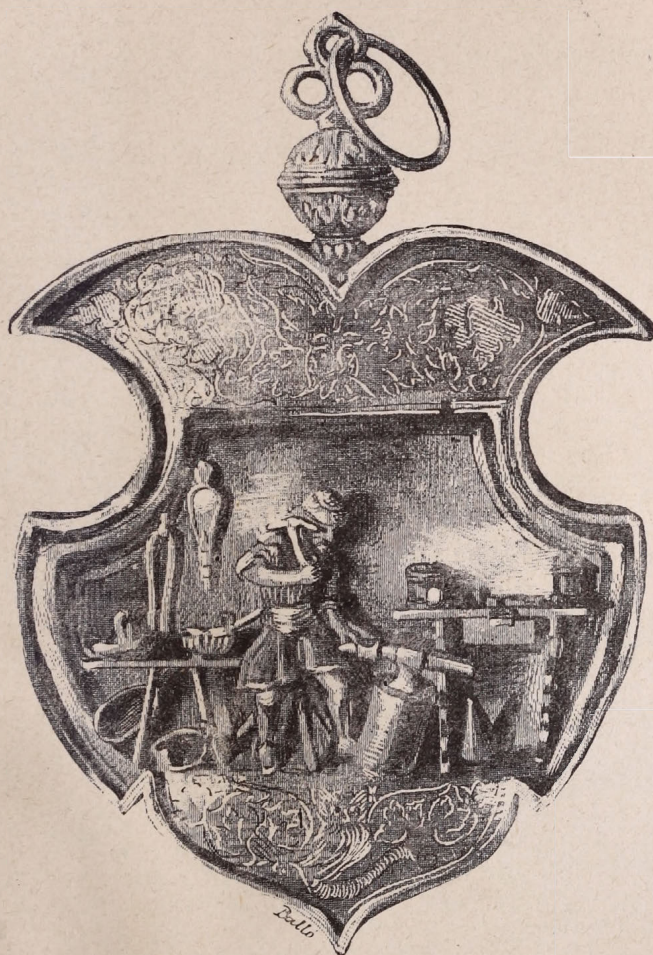
VII

	darab
Hampel Józsefné	16
Harkányi Frigyes	3
Hecht Antonia	1
Hervay Kálmánné	4
Herz Gyula	1
Hidvéghi Sándor	6
Horák Ede	1
Gróf Hunyady Kálmán	1
Gróf Hunyady László	7
Incze Relá	3
Ivánka Imre	1
Janits Alajos	1
Báró Jósika Andor	1
Kállay Albert	1
Kállay Benjamin	7
Kántor Osvald	1
Kárász Géza	103
Gróf Károlyi Gyula	5
Gróf Károlyi Irma	1
Gróf Károlyi László	3
Gróf Károlyi Sándor	4
Gróf Károlyi Sándorné	1
Gróf Károlyi Tibor	3
Károlyi László	1
Karsay Albert	1
Gróf Keglevich Gyuláné özv.	17
Gróf Keglevich István	46
Gróf Keglevich Istvánné	4
Gróf Khven Héderváry Károly	3
Báró Kemény Kálmánné	29
Kempelen Imre	8
Keresztseghy Etta	2
Kiss Imre	1
Kiss Lajosné	2
Klárý Ester	6
Koch Gábor	1
Kolbenhayer Gusztáv	3
Gróf Kornis Emil	5
Kosztolányi Sándor	1
Kovács Ferencz	2
Kézdi-Polyáni Kovács János	1
Kovács Jánosné Nagy Gizella	12
Kovács Ödön	1
Köpesdy Sándor	4
Kremer Sámuel	7
Krisanich József	9
Kronstein János	15
Kubinyi Albert	2
Gróf Kuun Géza	1
Laczkó testvérek	1
Lakatos Aladár	4
Lamer Ágoston	2
Langheim Vilmos	3
Lázár Jenő	13
Lazarovits Imre	1

	darab
Lepossa Dániel	1
Libay Lajos	1
Lipcsey Mórné	5
Báró Liphthay Béla	8
Liphthay Béláné	6
Lonovics Albertné	14
Lonovics Gyuláné	3
Lonovics Józsefné	11
Lootz testvérek	7
Losonczy György	1
Lüdecke Ernst	7
Mailáth György	32
Majthényi	1
Manovil Sándor	1
Markovics Vinczéné	4
Özv. Márkus Józsefné	1
Mendl Manó	4
Báró Mednyánszky Dénes	1
Melczér István	2
Melhárd Gyula	25
Mesko Sándor	7
Dr. Mezey Adolf	1
Gróf Migazzy Vilmos	3
Mihályi Péter	20
Miller Eugen	2
Misselbacher August	1
Munkácsy Józsefné	4
Nagy Ferencz	1
Nagy Ignác	1
Nagy Lajos	2
Nagy Tibor	26
Návay Györgyné	3
Gróf Nemes Jánosné	6
Neumann Frigyes	5
Gróf Nyáry Lőrincz	3
Nyéki Gyuláné	24
Báró Orczy Béla	7
Ifj. Örhegyi József	1
Gróf Pálffy János	4
Gróf Pálffy Lipót	2
Herczeg Pálffy Miklós	1
Palkovics Károly	3
Pap Tódor	1
Pap Simon	6
Paulovics László	1
Paur Iván	1
Péchy Gábor	19
Plathy Gyula	1
Báró Podmaniczky Levente	1
Pontelly István	215
Potsa József	20
Pristyák Veil	1
Báró Prónay Dezső	12
Dr. Pulszky Károly	4
Pulszky Márkus Emilia	2

	darab		darab
Pulszky Tessa	1	Telegdi Márton	1
✓ Báró Radvánszky Béla	41	Gróf Teleki Károly	9
Ragályi Miklósné	4	✓ Gróf Teleki Sámuel	156
Ráth György	3	Gróf Teleki Sándor	4
Ráth Györgyné	79	Legifj. gróf Teleki Sándor	5
Gróf Rédey Gábor	6	✓ Gróf Teleki Sándorné, özv.	27
✓ Báró Rédl Béla	24	Thaly Kálmán	3
Dr. Reinitz Adolf	4	Than Károlyné	3
Reizner János	14	Tibold Lajos	2
Báró Révay Ferencz	3	Tisza Kálmánné	2
Rudnyánszky Ferencz	3	Gróf Tisza Lajos	10
Rudnyánszky Ferenczné	6	Török Imre	1
Ruttkay Gyula	19	Gróf Török László	4
Salamon Aladár	5	Türr István	2
Schacherl Sámuel	1	Uray István	1
Schian-Dunca Constantia	1	Ürményi Pál	1
Özv. Schul Henrikné	7	Vadász Ede	3
Seligman J.	1	Vajda Piroska	1
Semsey Valéria	6	Báró Vasmer Adolf	1
Simó Luiza	2	Vásárhelyi Géza	7
Skublics Jenőné	1	Vásárhelyi Imre	2
Somoskeőy Antalné Cabdebo Janka	7	Vattay Gusztáv	1
Gróf Somssich Imre	10	Báró Vay Béla	7
Id. Storno Ferencz	4	Báró Vay Sándorné	1
Szabó Józsefné gr. Haller Fanny	9	Vereb Rudolf	3
Szalay Ignác	5	Vékony Ferencz	3
Szalay Ignáczné	2	Vigyázó Józsa	4
Gróf Szápáry Géza	6	✓ Vigyázó Sándor	195
✓ Gróf Szápáry István	62	Vigyázó Sándorné, szül. br. Podma-	
Szappanyos Tivadar	1	niczky Zsuzsánna	21
Szatmáry Elek	2	Vozárik Antal	1
Gróf Széchenyi Béla	1	Witzmándy Ödönné	3
Gróf Széchenyi Dénesné	2	Waltersdorfer János	1
Gróf Széchenyi Ferencz	3	Wattay Gusztáv	1
Gróf Széchenyi S.	1	Báró Wasmer Adolf	1
Gróf Széchenyi Pálné, sz. gr. Andrássy		Gróf Wass Jenőné	10
Erzsébet	4	Gróf Zay Albert	10
Szendrei János	2	Gróf Zichy Anna	25
Szemere Miklós	35	Gróf Zichy Antal	1
Báró Szentkereszty Béláné	37	✓ Gróf Zichy Edmund	50
Báró Szentkereszty Stephania	11	Gróf Zichy Ferencz	6
Szentmariay Dezsőné	5	Gróf Zichy Irma	7
Szitányi Bernát	26	Gróf Zichy Jenő	4
Szmrecsányi Dáriusné	21	Gróf Zichy József	15
Szmrecsányi Mária	4	Gróf Zichy Livia	10
Id. Szuborits Antal	3	Gróf Zichy Pálné	1
Tarnay István	1	Zsombory Sarolta	1
✓ Tarnóczy Gusztávné	42	Összesen	7728 darab
Tarnóczy Kázmér	1		

A BRASSÓI ÖTVÖSÖK CZÉHJELVÉNYE. 1556.

ELSŐ TEREM:

Őskori, egyiptomi, görög, etrusk, római és
népvándorláskori tárgyak.

ELSO SZEKRÉNY.

Őskori tárgyak.

1 *Láncz.*

Arany. A szemek négyélű — két végükön keskenyedő — sodronyokból készítvék. Lelhely: Totesd.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

2 *Karika.*

Arany. Hasonló az 1. számú láncz egyes szemeihez. Lelhely: Fehércse.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

3 *Karika.*

Arany. Hasonló a 2. számhoz. Magyarországi lelet.

Kiállítja Egger Dávid.

4 *Láncz.*

Arany. A 2. számhoz hasonló tizenhat karika; egy közülök csavart. Lelhely: Marmaros megye.

Kiállítja Kárász Géza.

5 *Karika — 3 drb.*

Arany. Hasonló a 2. számúhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

6 *Fokos.*

Arany — *fehér.* — Öntött munka. Foka félholdalakú, nyéllyukát fölül-alul két-két domború csik szegélyzi; testén fölül-alul egy-egy borda vonul végig. Lelhely: Czófalva.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

7 *Karika — 2 drb.*

Arany. Sima húzalból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 *Karika — 2 drb.*

Három hajlású, sima, kettős arany húzalból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Karika — 6 drb.*

Arany. Sima húzalból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

10 *Karika — 2 drb.*

Arany. Szabálytalanul hajlitott, sima húzalból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 *Sodrony.*

Arany. Sima, kerek húzalból; szabálytalanul kiforgatva eredeti alakjából. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Karika — 6 drb.*

Arany. Sima, vékony húzalból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 *Karika — 6 drb.*

Arany. Sima, vékony húzalból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Gyöngyfűzér.*

Arany. Öntött és vert munka. Hat gyöngy hat-hat kupból készült. Hat karika-alakú és oldalán is át van lyukasztva; négy tojásalakú; kettő csigatekercsből készült; kettő hengeralakú, felül-alul vízszintes peremmel; egy pedig háromélű cső. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Kárász Géza.

15 *Gyöngyfűzér.*

Arany. Öntött és vert munka. A gyöngyök közül kettő hat kupból van összeállítva; három gyöngy oldalán is át van lyukasztva; egy tojásalakú. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

16 *Gyöngyfűzér.*

Arany. Öntött és vert munka. Három gyöngy hat kupból van össze-

állítva, négy pedig oldalán is átlukasztva. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

17 Gyöngyfűzér.

Arany. Öntött és vert munka. A gyöngyök közül kettő hat kupból van összeállítva; négy gyöngy oldalán is át van lyukasztva, egy pedig sodronytekercs. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

18 Gyöngyfűzér.

Arany. Öntött és vert munka. A gyöngyök közül négy hat-kúpos; négy gyöngy oldalán is át van lyukasztva, kettő tojásalakú s egy hengeralakú, vízszintes peremmel. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

19 Pánt — szíjra való (?)

Arany. Vert munka. Szélén felül-alul körből kiemelkedő dudorok; azután zsinort példázó vonal következik, középtű pedig három, hét-hét körrel szegélyezett dudor van. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

20 Pánt — szíjra való (?)

Az előbbinek párja. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

21 Gyöngyfűzér.

Arany. Öntött és vert munka. A gyöngyök közül kettő hat-kúpos; kettő oldalán is átfurt, egy pedig sodronytekercs. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

22 Gyöngyfűzér.

Arany. Öntött és vert munka. A gyöngyök közül kettő hat-kúpos, hat oldalán is át van furva; négy tojásalakú; kettő sodronytekercs, egy pedig nagyobb vert gömb. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

23 Gyöngyfűzér.

Arany. Öntött és vert munka. A gyöngyök közül három hat-kúpos; négy oldalán is átfurt. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

24 Gyöngyfűzér.

Arany. Öntött és vert munka. A gyöngyök közül három hat-kúpos; négy oldalán is átfurt, kettő tojásalakú. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

25 *Nyakdís — galvanoplasticus utánzás.*

Az eredeti, mely gr. Zichy J. birtokában van, arany; vert munka. Három levél-alakú éllel ékes hengerek, — nyolcz darab, — váltakoznak hét gömböcskével; elől alacsony kúp csüng. Lelhely: Fehérmegye.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Tekercs.*

Arany. Három hajlású; sima, kettős húzalból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 *Korong — 2 drb.*

Arany. Hét, egymásba átmenő, domborúan kivert, hármass csigavonallal díszítve. Lelhely: Czófalva.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 *Csésze.*

Arany. Vert munka. Félgömbalakú, alján három gyöngykör. Oldalán sávosan kiverve; szélén három gyöngysor. Lelhely: Biharmegye.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

29 *Csésze.*

Arany. Vert munka. Alsó gerezdes része gömbszelet; gyöngysor szegélyezi. Rajta kissé kanyarodó nyak emelkedik, melyet gyöngysor választ el a vízszintes széltől. Ebből rövid fül nyulik ki. A szélet — fülestől — vésett vonal s rovássor szegélyzi. Lelhely: Biharmegye.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

30 *Csésze.*

Arany. Vert munka. Alsó gerezdes része gömbszelet, gyöngysorral szegélyezve. Ezen, kissé kanyarodó nyak emelkedik, melyet gyöngysor választ el a vízszintes széltől; horogformára meghajtott, lándzsacsúcs-alakban végződő fül nyulik ki belőle. A szélet, fülestől, vésett vonal s rovássor szegélyzi. Lelhely: Biharmegye.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

31 *Csésze.*

Arany. Öntött és vert munka, alsó része gömbszelet; középütt kidomborodik. Belül fenékén, kívül pedig felső részén vésett és pontozott körökkel ékes. Széle kétrét kajla, s belőle nyolcz gombbal díszes fül nyulik ki. A szél s a fül felső felületét vésett és pontozott körök cifrázzák. Lelhely: Biharmegye.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

32 *Sodrony.*

Arany. Néhutt csavart. Eredeti alakját elvesztette. Lelhely: Alsó-Hangony.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

33—36 *Koronka* — 4 drb.

Arany. Sodronymunka. Két sodrony az egyik végen egyesülve lemezzé szélesedik, mely ismét hét sodronynyá oszlik. A középső megint lemezzé lapul, fölötte s alatta három-három sodrony három-három csiga-tekereszt s körsorból alkotott szegélyt képez. Lelhely: Sziszek.

Kiállítja { a 33., 34., 36. sz. a N. Muzeum.
 { a 35. sz. Kárász Géza.

37 *Somogyomi lelet* — 32 drb.

Arany. a) 27 kerek boglár vékony lemezből verve; b) láncz, tizenhat szemű; c) gyöngyfűzér; d) gyöngyfűzér; e) nyers színarany; f) cseréptöredék. Lelhely: Somogyom.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

38—39 *Boglár* — 2 drb.

Arany, vékony lemezből verve. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

40 *Torques* — *nyakpérecz* 18 drb.

Arany. Csavart sodronyból. Lelhely: Fokoru.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

41, 42, 48 *Karpérecz* — 4 drb.

Arany. Négyélű sodronyból készítve, mely két végén ketté válva két-két csigává tekerődzik.

43 *Lemez* — *övszűjra való?*

Arany. Vert munka. Négy nagy kör váltakozik rajta négy-négy kisebb körrel. Mindenik körben négy hosszúkás domborodás négyszöget képez, melynek közepén egy gomb áll. A kis köröket a nagyokkal ferde vonalak kötik össze, melyek mellett gombok domborodnak. — A hosszú lemez fölött öt apró lemeztöredék van fölállítva. Lelhely: Fokoru.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

44 *Gyöngy* — 4 drb.

Arany. Vert munka. Gömbalakúak; nagy lyukkal átfurvák. Az egyiken sodrony-karima. Lelhely: Fokoru.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Fibula* — *egy egész s egy töredék.*

Arany. Vert munka. A fej lapos, közepén hosszúkás domborodás fut végig, mely mellett négy gomb domborodik. Közvetlenül a fej mögött a fibulát képező négyélű sodrony karikaalakban csavarodik, azután nyújtott kanyarulatban a fibula derekát, végre visszahajolva a tűt képezi. Derekára

fűzve négy gyöngyöt látunk, mely hat-hat kúpból van összealkotva. Lelhely: Fokoru.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

46 *Dísz tárgy — 5 drb.*

Arany. Vert munka. Alapja kör; közepe felé mind meredekebben emelkedik kúppá. A kúp alsó, laposabb részén négy-négy domborodásból összeállított öt gombot pontozott vonal köt össze. Lelhely: Fokoru.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

47 *Dísz tárgy és töredék — 17 drb.*

Arany. Vert és sodrony-munka. a) Tű, feje lapos; b) gyöngyfűzér; c) 5 darab torques (?) töredék; d) gombok, hasonlóak a 47. sz. alatt leírtakhoz, csak hogy kisebbek; e) 4 darab boglár, hasonlóak a 37. sz. alattiakhoz, csak hogy kisebbek és simák. Lelhely: Fokoru.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

49 *Karperecz.*

Arany. Vert munka. Abroncsalakú. Hazai, ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

50 *Karperecz.*

Arany. Öntött és vert munka. Két vége félhold alakúvá szélesedik. Pontozott körökkel ékes. Lelhely: Erdély.

Kiállítja Kárász Géza.

51 *Karperecz.*

Arany. Öntött és vert munka. A perecz testéről négy borda szökellik ki; a három külső fogasélú, közülök a középsőt alul két alacsony fogasélú domborodás kíséri, melyeken túl fonatosan vésett vonal húzódik. A belső borda lapos. Két végén a perecz keskenyedik s itt három fölfelé irányuló csúcsú háromszög váltakozik három-három keresztbe futó éllel. Ezen túl a perecz ketté válik s két-két csigaalakú szarvvá tekerődzik. Lelhely: Acsád.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

52—53 *Karperecz — 2 drb.*

Arany. Az 51. számúhoz hasonló. Lelhely: Acsád.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

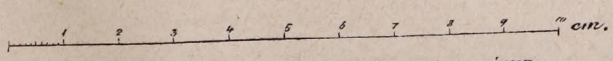
54 *Karperecz.*

Arany. Hasonló az 51—53. számúakhoz. Lelhely: Szilágy-Somlyó.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

55 *Karperecz.*

Arany. Öntött és vert munka. Vékony lemezből készült, melyet két oldalt fonatosan vésett keret szegélyez; középütt gömbölyű, két oldalt pontsorral szegélyezett gerincz domborodik, mely a lemezen túl kinyúló

ŐSKORI ARANYTÁRGYAK. KIÁLLÍTOTTA EGGER DÁVID.

Pöörre

két végén ketté válva két-két csigaalakú szarvat képez. A karperecz ki van egyenesítve. Lelhely: Miava.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

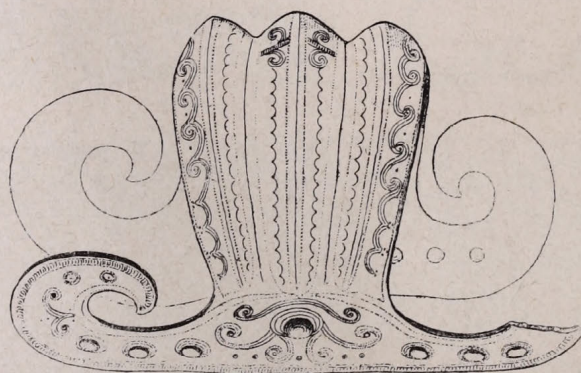
56 *Karperecz.*

Arany — *halavány* — Öntött és vésett munka. A perez teste hajtott henger, mely két végén félholdalakúan szélesedik ki. Az egész bevészt és ponczolt körökkel, gyöngyökkel, hullámvonalakkal stb. ékes. Mindegyik szarvba három kúpalakú *vörös* arany gomb van illesztve. Lelhely: Magyarbénye.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

57 *Karperecz.*

Arany. Öntött, ponczolt és vésett munka. A perez testén öt ponczolt gyöngysor váltakozik hat sima sávval. A perez két végén állat — juh? —

59. SZ. BÉLLYEI KARPERECZ.

fej van, melyeknek részletei vésvek. Homlokukon lánssalakú mélyedést látunk, melyben egykor valami más színű fém vagy kő volt. Lelhely: Erdély.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

58 *Karperecz.*

Arany. Az 57. számhoz hasonló, csak hogy lófejek ékítik végeit. Lelhely: Vaad.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

59 *Karperecz.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka. A perez testét hat — három élben találkozó — lap képezi. Két végén szarvakba végződik, melyeken hét-hét kúp van kiverve. Az egészet vésett és pontozott egyenes, félkörű vagy csigaalakú vonalak díszítik. Lelhely: Bélye.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

60 *Karperecz.*

Arany. Öntött munka. Lapos lemezből készült, melyet kívül két oldalt kevésbé kiálló élek szegélyeznek, végei szarvakká szélesednek. Lelhely: Körös melléke.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

61 *Karperecz.*

Arany. Hasonló az 50. és 56. számúakhoz. Lelhely: Pipe.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

MÁSODIK SZEKRÉNY.

Őskori tárgyak.

1 *Korong.*

Arany vert munka. Három dudor emelkedik rajta. Szélét kettős gyöngysor díszíti, melytől két helyütt négy-négy, a dudorok közei felé irányuló gyöngysor indul ki; ezeknek tövében két-két lyukat látunk, melynél fogva a korong hozzászegesztetett az általa díszített tárgyhöz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2—3 *Korong — 2 drb.*

Arany. Vert munka. Három dudor emelkedik rajta. Szélét hármag gyöngysor díszíti. Két helyütt két-két szeg-lyuk. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 *Korong.*

Arany. Vert munka. Három dudor emelkedik rajta. Szélét három gyöngysor díszíti, melyből két helyütt háromszögeket képező hármag gyöngysorok indulnak ki. Két helyütt két-két szeg-lyuk. Magyarországi, de közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 *Korong.*

Arany. Hasonló az 1. számhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6 *Korong.*

Arany. Hasonló a 2. és 3. számhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Kárász Géza.

7 *Korong.*

Arany. Hasonló az 1. és 5. számúhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Storno Ferencz.

8 *Karika — 25 drb.*

Arany. Négyélű sodronyból készítve. Lelhelyek: Békés-Gyula, Csorvás, és Mármaros.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Dísztárgy.*

Arany. Vert munka. Kerek lapos lemez, közepén nagy lyuk van kivágva, fölül egy fül nyúlik ki belőle, melyen két szeglyukat látunk. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

10—12 *Dísztárgy — 3 drb.*

Arany. Hasonló a 9. számhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 *Dísztárgy.*

Arany. Vert munka. Kerek lemez, közepén lyuk, mellette két oldalt egy-egy dudor emelkedik; fölül széles fül négy szeglyukkal. Lelhely: Tisza-Szöllős.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár

HARMADIK SZEKRÉNY.

*Őskori tárgyak.*1 *Fülfüggő — 3 drb.*

Arany. Vert munka. Két kanál-alakú lemezt vékony sodrony köt össze. Lelhely: Rozsaj.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

2 *Dísztárgy.*

Arany. Vert, vésett és ponczolt munka. Két kanál-alakú lemezt vékony nyak köt össze, a kanalak külső fölületét egyenes és pontozott vonalak díszítik. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3 *Dísztárgy.*

Arany. Hasonló a 2. számhoz, csakhogy elgörbült. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

4 *Fülfüggő — 5 drb.*

Arany. Hasonlók az 1. számúakhoz, csak hogy elgörbültek. Lelhely: Rozsaj.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

5 *Díztárgy.*

Arany. Hasonló a 2. és 3. számúakhoz. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

6 *Díztárgy — 7 drb.*

Arany. Vert, vésett és ponczolt munka. Csigá-alakú lemezek, belső végök sodronyára vékonyul, külső végüket gerincz díszíti, mely sodronyára keskenyülvén, visszahajlik s kiszélesedve levelet képez. A felső felületet fonalosán vésett háromszögek díszítik, melyeknek csúcsán három bevert pontot, vagy pedig öt bevert pontból alkotott keresztet látunk. Lelhely: Szarvaszó.

(Eladó.)

Kiállítja Mihályi Péter.

7 *Díztárgy — 4 drb.*

Arany. Hasonlók a 6. számúakhoz. Lelhely: Szarvaszó.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 *Gyűrű.*

Arany. Gömbölyű sodronyból. A kettős sodrony három kört képez. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Díztárgy — töredék.*

Arany. Vert munka. Vékony lemez, egyik szögén két csigá-alakú sodrony indul ki belőle. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

10 *Fülfüggő.*

Arany. Gömbölyű csavarvonalban hajtott kettős sodronyból. Az egyik vége vékonyabb sodronyval körülcsavarva. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

11 *Fibula.*

Arany. Gömbölyű sodrony két csigá-alakot képez, melyet S-forma csavarodás köt össze. Lelhely: Magyar-Bród.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Fibula.*

Arany. Gömbölyű sodronyból. Lába csigá-alakú. Derekán hármasköröket képez a sodrony, feje csavaralakú rugó. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 *Disztárgy — fibula része (?)*

Arany. Vékony kettős lemezből négy csigaalakúan hajtogatott gömbölyű sodrony indul ki. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

14 *Fibula.*

Arany. Gömbölyű sodronyból, derekán négy csiga-tekercs; lába nagy csiga-tekercs, rugón járó tűjére kis vert arany gyöngy van fűzve, de a kampó, mely a fibulának lényeges alkatrésze, hiányzik. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Kárász Géza.

15—16 *Fibula — 2 drb.*

Arany. Gömbölyű sodronyból. Lába csiga-alakú. Derekához három pánttal, fölül-alul két-két csiga-tekercsben végződő sodrony van erősítve; tűje rugón jár. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

17 *Függő — 2 drb.*

Arany. Vert munka. Vékony lemez — középső részén bordás — végén csiga-alakot képez. Lelhely: Rozsaj.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

18 *Függő — 5 drb.*

Arany. Gömbölyű sodrony két csiga-tekercsset képez. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

19 *Karika — 17 drb.*

Arany. Gömbölyű rovátkos sodronyból

Lelhely: Fehércse, 4 darab.

Kiállítja a cs. k. régiségtár.

„ Szarvaszó, 7 darab. (Eladó)

Kiállítja Mihályi Péter.

„ Közelebbről ism., 5 drb.

Kiállítja Egger Dávid.

„ Közelebbről ism., 1 drb.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

20 *Gyöngyfűzér — 3 drb.*

Arany. Öntött gyöngyszemekből.

Lelhely: Szarvaszó, 2 darab. Eladó.

Kiállítja Mihályi Péter.

„ Somogyom, 1 darab.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21 *Függő — 2 drb.*

Arany. Gömbölyű — a középső részén csavart — sodrony két csiga-tekercsset képez. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

22 *Függő — 4 drb.*

Arany. Öntött és ponczolt munka. Háromélű pánt szívalakban van meghajtvva. Lelhely: Valnoi.

Kiállítja a cs. és k. régészeti tár.

23 *Függő.*

Arany. Gömbölyű végei felé vastagodó és ismét vékonyodó sodrony szívformára van hajlítva. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

24 *Függő.*

Arany. Öntött munka háromélű pálcza szívformára van hajtvva. Lelhely: Szarvaszó. (Eladó.)

Kiállítja Mihályi Péter.

25 *Láncz.*

Arany. Szemei hasonlítanak a 24. számú függőhöz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Függő.*

Arany. Hasonló a 25. számú láncz szeméihez. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 *Lánczszem — 2 drb.*

Arany. Hasonló a 24—27. számúakhoz. Erdélyi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

28 *Lánczszem.*

Arany. Hasonló a 24—27. számúakhoz. Erdélyi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

29 *Lánczszem — 3 drb.*

Arany. Hasonló a 24—28. számúakhoz. Erdélyi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

30 *Karikagyűrű.*

Arany. Öntött munka. A lapos abroncsról három él emelkedik. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 *Lánczszem.*

Arany. Hasonló a 24—29. számúakhoz. Erdélyi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

32 *Láncz.*

Arany. Vert munka. Három szem, melyek négyélű sima pántból készültek. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

33 *Karika.*

Arany. Gömbölyű rovátkos sodronyból. Lelhely: Bardócz.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

34 *Láncz.*

Arany. Kilencz szem. Gömbölyű rovátkos sodronyból. Lelhely: Ujlak, Kolozsmegye.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

35 *Gyöngy — 2 drb.*

Arany. Két közös talpú kúpból. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

36 *Láncz.*

Arany. Öt szem. Hasonló a 14—29. számúakhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

37 *Lánczszem.*

Arany. Hasonló a 24—29. számúakhoz. Erdélyi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

38 *Láncz.*

Arany. Három szem. Hasonló a 24—29. számúakhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

39 *Karika.*

Arany. Vert munka. Erdélyi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

40 *Függő és karika — 4 drb.*

Arany. A függők hasonlóak a 24—29. számú lánczszemekhez, a karika kettős gömbölyű sodronyból készült. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

41 *Láncz.*

Arany. Három, a 24—29. számúakhoz hasonló szem. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

42 *Lánczszem.*

Arany. Hasonló a 24—29. számúakhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

43 *Láncz.*

Arany. Kilencz szem; négyélű sodronyból, egyik végök hegyes, a másik lapos. Lelhely: Dossu.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

NEGYEDIK SZEKRÉNY.

Őskori tárgyak.

1 *Karika — kilencz egész és egy töredék.*

Arany. Gömbölyű, végei felé vékonyodó sodrony. Teste rovátkos, végei simák. Lelhely: Oláh-Keczel.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

2 *Karika — töredék.*

Arany. Gömbölyű, vége felé vékonyodó sodrony. Teste kívül rovátkos, vége sima. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3—4 *Dísztárgy — 9 drb.*

Arany. Vert munka. Két kanálszerű részt rövid nyak köt össze. Lelhely: Báté és Berki pusztá közt.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

5 *Láncz.*

Arany. Vert munka. Hét szem. Hasonlóak a 3—4. szám alattiakhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

6 *Karika — tíz egész és egy töredék.*

Arany. Gömbölyű, a végek felé keskenyedő sodrony. Teste rovátkos, a végek simák. Lelhelyek: Beregszász, Máramarosmegye, Nagy-Szeben, Szinyérváralya.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

7 *Karika.*

Arany. Négyélű végei felé keskenyedő csavart sodronyból. Eredeti alakjából kiforgatva. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 *Tekercs — 7 drb.*

Arany. Négy darab kettős, gömbölyű, végein csavart sodronyból, egy egyszerű sodronyból egy pedig háromélű sodronyból készült. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Karika.*

Arany. Gömbölyű sodronyból, mely három kört képez. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

10 *Karika.*

Arany. Négyélű sodrony. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 *Tekercs — 5 drb.*

Arany. Gömbölyű sodrony. Négy kettős, egy egyszerű sodronyból készült. Az egyszerű Nagy-Szebenből. A kettősek magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Láncszem — 48 drb.*

Arany. Öntött és vert munka. Tizenöt darab két-két kanálalakú tagból áll, melyet rövid nyak köt össze; felületük sima. Két darab hasonló, csak hogy három ponczolt gyöngysorral ékes. Húsz darab hasonló, csak hogy az egyik kanálformájú tagból visszahajló rövid kanálka nyúlik ki. Három ezekhez hasonló, csak hogy három-három ponczolt gyöngysorral díszítvék. Két darab három-három kanálból van készítve. Három darab szív alakúan van hajtogatva. Három darab egyes kanálforma tag, kettő két-hajlású karika. Lelhelyek: Nagy-Szeben, Szelevény, Pécska.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 *Függő dísz tárgy.*

Arany. Öntött munka. Két pereczformájú részből áll. A külső négyélű, a legfelső él kettős, a belső ennek kanyarulatába belé illik. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Függő dísz tárgy.*

Arany. Vert, vésett és ponczolt munka. Vékony lemezből félhold formára kivágva, egyik oldalán fonalasan vésett háromszögek, csúcsuk felett ponczolt pontsorok. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *Láncz.*

Arany. Két kúpából alkotott gyöngyök váltakoznak csigatekercsekkel. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *Torques — nyakpérecz.*

Arany. Öntött, vésett és ponczolt munka. Négyélű csavart rúd; mind-egyik oldalán csatorna van bevésve, végei ponczolt pontok és vésett körökkel, két csatorna közé foglalt fogas éllel, s kiszélesedő gombbal ékesek. Három darabra van törve s kiegyenesítve. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

17 *Függő dísz tárgy.*

Arany. Vert munka. Vékony lemezből kivert két kanálformájú tagot rövid nyak köt össze. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

18 *Függő dísz tárgy.*

Arany. Vert és ponczolt munka. Négyhegyű, az egyik nagyon rövid; ez két szeglyukkal van átütve. Közepén ∞ -as forma domborodik, melyet három pontsor környez; az alsó nyujtványon sarló van pontokkal kiverve. Lelhely: Ercsi.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

19 *Pityke.*

Bronz, aranylemezzel beborítva. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

20 *Karika.*

Arany. Gömbölyű sodrony, rovátkos. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

21 *Láncz — 2 drb.*

Arany. Gömbölyű, rovátkos sodrony. 31 szem. Lelhely: Szarvaszó.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

ÖTÖDIK SZEKRÉNY.

Egyiptomi tárgyak.

1 *Oinochoë — korsó.*

Bronz niellirozva, arannyal és ezüsstel kirakva. A korsó lábán palmette-dísz, testének alján lótosvirág-dísz, fölötté babérkoszorút s azután nyolcz istenséget látunk; Brugsch szerint ezek a következők: 1. Isis két papyros

növényen ülő béka közt. 2. Toth. 3. Terpa. 4. Horus. 5. Isis. 6. Rá. 7. Terpa. 8. Toth. Ez alak-sorra, vonal fölött és alatt, csigatekerces-sorok következnek; a kancsó testének felső részén tizenhat fejdísz, a kancsó nyakán alól lótvirág-sor, e fölött gyümölcscesel és levelekkel megrakott szőlőindák. Lelhely: Egyed.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 *Patera — csésze.*

Bronz, niellirozva aranynyal és ezüsttel kirakva. Közepén babérkoszoru-ban lótvirágok közt vízi madarakat és egy krokodilussal viaskodó vízi lovat látunk. A karimát virágok s e fölött babérkoszoru díszítik. Szélét tojás-sor ékesíti. Egyenes fogantyúja pikkelyes s virággá nyilva simul a csésze testéhez. Lelhely: Egyed.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 *Korsó fogantyúja.*

Bronz, öntött munka, nyele levelekkel díszes, alul nőfejbe végződik. Lelhely: Egyed.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 *Fogantyú töredéke.*

Bronz, öntött munka. A levelekkel díszes nyél fiatal leányfejbe végződik.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 *Gyűrű.*

Arany, serpentin (?) feje krokodilust példáz, alul az ide rajzban mellékelt fölírás domboruan kivésve. Lelhely: állítólag Mencheris király pyramisa.

Kiállítja Kárász Géza.

HATODIK SZEKRÉNY.

Görög, római és népvándorlaskori gyűrűk.

1 *Fölíratos gyűrű.*

Arany. Hat félkörű csapból kiinduló kerek fejű gyűrű, oldalán rovátkolt vonallal szegélyezve; karikáján VALENTI | AVG FIDEM. modern vésetű felirat, melynek betűi fekete festékekkel vannak beeresztve.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 *Fölíratos gyűrű.*

Arany. Szokotti formájú gyermek-gyűrű; tojásdad fejébe a következő felirat van vésve:

ΓΑΜΕ

ΙΟΒΙ

ΤΑ

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Hossznégyszög fejű, lapos síma karikájú gyűrű; fejére és a karikára a következő felirat van vésve: FIDEM | CONSTANTINO. Lelhely: Mitrovicz.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

4 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Tojásdad, kicsiny fejű, szárnyas gyűrű; fejébe e felirat van vésve:

K O V I
Δ Λ C

Kiállítja Egger Dávid.

5 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Szokott formájú s tojásdad kicsiny fejű, összenyomott karikájú gyűrű; fejére retrograd betűkkel a következő felirat van vésve:

Π Ο Λ Υ
Ι Ν Ο Ρ Η

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

6 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Mélyvésetű rovátkolt szegélylyel körülfogott madár ábráját fel-tüntető, tojásdad kicsiny fejű gyűrű; szárnyain modern vésetű betűkkel: VTERE | FELIX.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

7 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Szárnyas gyűrű; a mélyvésetű vonallal szegélyezett fön retrograd betűkkel:

Η Ρ Ψ Α · Α
Ξ Ε Λ Α Α

Kiállítja Egger Dávid.

8 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Szárnyas gyűrű; tojásdad kicsiny fejében, melyet halványabb betét képez, retrograd betűkkel:

Τ Η Α
Δ Α Β
Ρ · Ρ

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Tojásdad kicsiny fejében két dombormívű összefogott kéz látható szintén dombormívű szegélylyel körülfogva; szárnyain LVCILLA | TENET modern vésetű s fekete festékkal beeresztett betűkkel.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

10 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Tojásdad kicsiny fejű szárnyain egyszeresen megtört gyűrű; fejére méh ábrája, szárnyaira pedig MARINIANE | VIVAS van modern vésettel metszve.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Tojásdad kicsiny fejű, szárnyain kétszeresen megtört gyűrű; fején és szárnyain: SAT | VRN | NVS.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Hosszúdad-négyszög fejű, áttört mívű gyűrű; fején és szárnyain: ANIME | DIMIDIVM | MEE modern vésetű felirat, a betűk fekete festékekkel beeresztve.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 *Fölratos gyűrű.*

Arany. Szokotti formájú gyűrűnek szárnyain: MARCELLINA | LVGET. modern vésetű felirat, melynek betűi fekete festékekkel vannak beeresztve; a főt kicsiny tojásdad sima üveg-pasta képezi.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Fölratos gyűrű.*

Jaspis. Intaglio. Nyolcszögű, erősen kiemelkedő vörös jaspison, mely szárnyas ezüst gyűrűbe van foglalva, két összefogott kéz felett: ΑΚΥΛΟΝ, alul pedig: ΧΗΤΤΙΝΑ.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *Fölratos gyűrű.*

Carneol. Domborúra csiszolt kövön intaglio. Lágyékaig meztelen, azon alúl pallával fődött nő, jobb karát, melyben cornucopiát tart, oszlopra nyugtatja, előrenyújtott balkezében paterát tart; balfelől az ábra hosszában retrograd: 9N (patera) 3D; modern arany foglaltvány.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *Barbarkori gyűrű.*

Arany. Vert és ponczolt munka lapos korongalakú fején véséssel és ponczolással M forma van ábrázolva.

17–158 *Római gyűrűk.*159–160 *Népvándorlaskori gyűrű — 2 drb.*

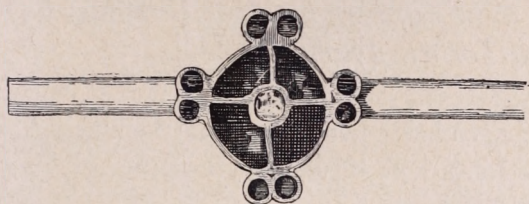
Arany. Öntött és vert munka. Fejét az alapra forrasztott magas lemezek díszítik, melyeknek közei vörös gránátokkal (? vagy vörös üveggel) kitöltve. Lelhely: Bakodi pusztá.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

161 *Népvándorlaskori gyűrű.*

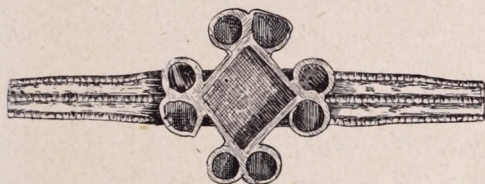
Arany. Öntött és vert munka. Korongalakú fejét reá forrasztott lemezek és vörös üveg diszítik. Lelhely : Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

162 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Fejét az alapra reá forrasztott négyszögöket és köröket képező magas lemezek diszítik. Lelhely : Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

163 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Korongalakú fejét vörös üveg és az alapra forrasztott keresztet és kört képező magas lemezek diszítik Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

164 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Fejét az alapra reá forrasztott bikafőt példázó magas lemezek diszítik, melyeknek közeit gránatlapocskák töltik ki. Lelhely : Brassó vidéke.

Kiállítja Kárász Géza.

165 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Fejét négy kerek foglalású gránát diszíti,

melyek keresztalakban helyezték el. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

166 *Avarkorbeli gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Feje rhombusalakú, melynek mindegyik sarkán gomb ül; a gombokat szemcsés sodrony köti össze, középtől az alapra forrasztott magas lemez kört képez, melybe egykor kő vagy üveg volt foglalva. Lelhely: Szent-Endre.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

167 *Avarkori gyűrű.*

Arany. Öntött és vésott munka. Hasonló a 166. számhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

168 *Népvándorláskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vésott munka. Fejét négy gomb és az alapra forrasztott magas lemezbe foglalt kék üveg-gyöngy díszítik. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

169 *Népvándorláskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Fejét és karikáját két oldalt szemcsés sodrony szegélyezi s az alapra forrasztott magas lemezek díszítik, ezeknek körébe egykor gránátok voltak illesztve, melyek közül csak a középső maradt meg. Lelhely: Pusztá-Tóti. II. Constantinus érmeivel találtatott.

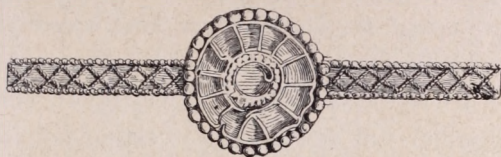

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

170 *Népvándorláskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Korongalakú fejét gombsor szegélyezi, belül kisebb gombok egy második kört képeznek. A két kör az alapra forrasztott magas lemezzel van béllelve s köztük sugarasan futó lemezek alkalmazvák. A karikát két oldalt szemcsés sodrony szegélyezi, melyek között két egymást

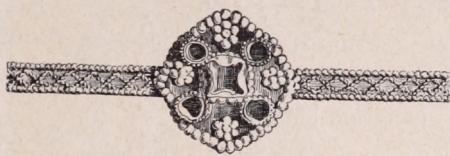
keresztező háromszögeket és négyszögeket képező csavart sodronyt látunk. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

171 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vésett munka. Hasonló a 170. számúhoz, csak fejének díszítése különböző. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

172 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött munka. Fejét gombok díszítik, középpütt pedig kék üveggyöngy. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

173 *Népvándorlaskori gyűrű.*

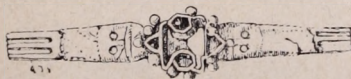
Arany. Öntött és vésett munka. Parittyakő-alakú feje még a római gyűrű alakjára emlékeztet. A fej két végén egy-egy gomb ül, középpütt pedig hullámos élű négyszögletes mély foglалás emelkedik, melyből két — a most hiányzó átfúrt kő vagy gyöngy tartására szolgáló — sodrony nyúlik ki. Lelhely: Munkács.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

174 *Ősmagyar (?) gyűrű.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka. A karika két bajuszos férfi-fejben végződik, melyek között látjuk az alapra forrasztott lemezekkel és vörös üveggel díszített fejet. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a szt-Benedekrend győri főgymnasiuma.

175 *Népvándorlaskori (?) gyűrű.*

Arany. Öntött, vert és véssett munka. Lapos karikáját két oldalt gombsor szegélyezi, melyek közt sodronyfonást látunk. Az erősen kiszökellő fej hatkarmú madárlábat példáz, mely korongot tart. A korong felső lapjára A, B, C (?) E és N betűkből alkotott monogramm van vésve. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

176 *Népvándorlaskori gyűrű.*

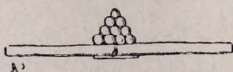
Arany. Öntött és vert munka. Széles karikájára forrasztott kört képező lemez alkotja a fejet, melyet hét körrel áttört vékony lemez diszít. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

177 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. A fejet a lapos karikára forrasztott, apró gombokból alkotott háromszög képezi. Magyarországi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

178 *Ősmagyarkori gyűrű.*

Ezüst. Vert munka. A lapos karika kiszélesedve képezi a fejet, melyre vékony kiszökellő ezüst foglalás van forrasztva. Ennek oldalán négy gombot látunk, felül pedig kereszt-formára van kivágva. A kivágásba kék üveggyöngy van foglalva. Lelhely: Pilin.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

179 *Ősmagyarkori gyűrű.*

Bronz. Hasonló a 178. számúhoz, csak hogy öntött munka s a kő hiányzik belőle. Lelhely: Pilin.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

180 *Ősmagyarkori (?) gyűrű.*

Arany. Öntött munka. Hasonló a 179. számúhoz. Fejét labradorit ékesíti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

181 *Népvándorlaskori gyűrű.*

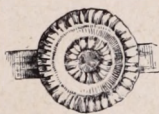
Arany. Vert munka. Fején sodronyok rekeszeket képeznek, melyekben különféle színű kövek foglalvák. A karikára szintén sodronydísz van farasztva. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

182 *Avar kori gyűrűk — 8 db.*

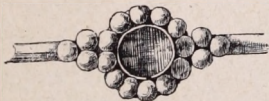
Arany. Vert munka. A karika lapos, a fej korongalakú. Lelhely : Kunágota.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

183 *Népvándorlaskori gyűrű.*

Arany. Öntött és vert munka. Fején vékony köralakba hajtott arany-lemez erősen kiszökellik, körülte gombokat látunk. Lelhely : Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

HETEDIK SZEKRÉNY.

*Etrusk, görög, római és kora-keresztény cameók — domborúan
véssett kövek.*

I E. *Scarabeus.*

Chalcedon-jáspis. A kő alsó rétege zöld jáspis, ebből van domborúan kimetszve a bogár; a felső réteg áttetsző chalcedon; lapján a sisakos paizsos hős van homorúan bevésve.

Kiállítja Ráth György.

2 G. *Ámor lóháton.*

Onyx. Az alap zöldes-sárgás, az alak a felső fehér rétegből van kimetszve.

Kiállítja Ráth György.

3 G. *Onyx.*

Kereszt-tojásdad cameo. Sárgás-fehér alapon barna alakok; csoportozat: Sardes, Ephesus, Smyrna s Magnesia kis-ázsiai szövetkezett városok képviselői, úgymint közepütt ülő Meter Magna (Sardes), tőle jobbra Artemis (Ephesus), balra és Artemis mellett egy-egy Nemesis (Smyrna) s balra szélről Asklepios (Magnesia); az exergában: OMONOIA. Modern velencei arany-foglalványban.

Kiállítja Ráth György.

4 G. *Zeus mellképe.*

Chalcedon-onyx. Öt rétegű, a legalsó kékes-szürke, a második kissé áttetsző szürkés-fehér, a harmadik át nem látszó fehér. Ebből van kimetszve a keretet képező gyöngysor s a mellkép bőrt példázó részei; a haját, szakállát s ruhát a művész a legfelső sárgás rétegből képezte.

Kiállítja Ráth György.

5 R. *Bulla — Medusafő.*

Chalcedon. A kö hosszában át van fúrva.

Kiállítja gr. Keglevics István.

6 R. *Octavianus Augustus.*

Chalcedon, két rétegű. Az alap átlátszó, a fej az át nem látszó fehér rétegből metszve.

Kiállítja Ráth György.

7 R. *Julia.*

Sardonyx. Három rétegű. A legalsó átlátszó réteg az alapot, a második át nem látszó fehér az arcot és alsó köntöst, a harmadik vörösbarba az arczpírt, a haját s a palástot képezi.

Kiállítja Ráth György.

8 R. *Germanicus (?)*

Chalcedon, két rétegű. Az alsó átlátszó barna, a felső át nem látszó fehér. Foglalása arany, vésett virágokkal díszes; a XVIII. századból való.

Kiállítja Ráth György.

9 R. (?) *Livia.*

Chalcedon, két rétegű. Az alsó réteg átlátszó, a felső fehér.

Kiállítja Ráth György.

10 R. *Domitian és neje.*

Sardonyx, öt rétegű. A legalsó barnás-szürke az alapot, a második kékes Domitia arczát, a harmadik barnás Domitia arczának pirját és haját, a negye-

dik fehér Domitian arcát, az ötödik sárgás réteg Domitian haját, koronáját és ruháját képezi.

Kiállítja Ráth György.

11 R. *Agrippa.*

Onyx. A feketés réteg az alapot, a fehér a fejét képezi.

Kiállítja Ráth György.

12 R. *Berenike.*

Onyx, három rétegű. Az alsó fekete réteg az alapot, a második fehér az arcot és fejdíszet, a harmadik sötétbarna a haját képezi.

Kiállítja Ráth György.

13 R. *Aldozat Dianának és Pannak.*

Chalcedon, két rétegű. Az alsó sárgás áttetsző az alapot képezi, az alakok a felső át nem látszó fehér rétegből metszvék.

Kiállítja Pulszky Károlyné.

14 G. *Nagy Sándor.*

Pasta, — Niccolò utánzása — három rétegű. A legalsó átlátszó barna, a második kékes-szürke az alapot képezi, a fej áttetsző barnás rétegből való.

Kiállítja Ráth György.

15 *Scarabeus.*

Karneol. Az alsó lapra fuvolázó satyr van bevésve.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

16 G.

Onyx. Tojásdad cameók egymás mellé foglalva; az egyiken

ΕΤΥΧΙ
ΜΑΚΑΡΙ

a másik törötten pedig

ΟΥΗ ΑΩ
ΜΗΤΑ: ΝΩ
ΝΩΩ: ΜΕΝ
ΚΑΙΤΕ ΑΩ.

Modern velencei arany-foglalványban.

Kiállítja Ráth György.

17 G. *Herakles.*

Chalcedon, két rétegű. Az alsó kékes-szürke az alapot, a felső sárgás az alakot képezi.

Kiállítja Ráth György.

18 R. *Fiatal férfi.*

Onyx. Az alap feketés, az alak s palástja a fehér rétegből metszvék.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

19 R. *Hercules.*

Sardonyx. Az alap áttetsző sárgás-vörös, az alak s palástja a fehér rétegből metszvék.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

20 R. *Hercules.*

Onyx; az alap szürke, az alak sárgás.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

21 R. *Omphale.*

Sardonyx, három rétegű; az átlátszó alap világos-sárga; az arcz fehér, az oroszlánbőr sárgás.

Kiállítja Ráth György.

22 *Nő-arczkép.*

Sardonyx. Három rétegű; az átlátszó alap világos-sárga; az arcz fehér, a palást sárga.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

23 R. *Satyrfej.*

Sardonyx, két rétegű.

Kiállítja Ráth György.

24 G. (?) *Bakchus.*

Malachit.

Kiállítja Ráth György.

25 R. *Oneiros (?)*

Sardonyx, két rétegű.

Kiállítja Ráth György.

26 G. *Zeus Ammon.*

Onyx, két rétegű.

Kiállítja Ráth György.

27 R. *Omphale.*

Sardonyx, három rétegű.

Kiállítja Ráth György.

28 R. *Sasfej.*

Sardonyx, két rétegű.

Kiállítja Ráth György.

29 R. *Színészek.*

Chalcedon, két rétegű.

Kiállítja Ráth György.

30 R. *Antinous-Bacchus (?)*

Két rétegű chalcedon, az alap áttetsző, a dombormű át nem látszó fehér. Siren támaszos trónuson ül egy ifju, baljában fáklyát tart. Előtte lombos fa van. Lelhely: Moigrád.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 G. *Nike — töredék.*

Három rétegű sardonix. Az alap szürke, a második réteg fehères, a harmadik barna. A csigán álló Nike baljában pálmaágot tart, jobbával a gyeplőt fogja.

Kiállítja Ráth György.

32 R. *Diadal emlékére vésett kő.*

Két rétegű chalcedon. Az alap sárgás, áttetsző; a dombormű fehér. Róma trónon ül, jobbát az előtte álló imperatornak nyújtja, kinek fejére Nike babérkoszorút tesz. Róma mögött még egy alak.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

33 R. *Hercules.*

Három rétegű sardonix.

Kiállítja Ráth György.

34 R. *Komikus álarcz.*

Nicoló. Két férfi-alak tartja az álarczot.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

35 R. *Nőfej.*

Chalcedon, antik-arany foglalásban. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

36 R. *Három álarcz.*

Három rétegű onyx.

Kiállítja Ráth György.

37 R. *Két alak.*

Két rétegű chalcedon.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

38 R. *Fülönfüggő.*

Onyx, gyöngyökkel és türkisekkel ékes jelenkori aranyfoglalásban két vésett kő. A felső kövön oltárt látunk, mely mellett két Amorett van.

Kiállítja gr. Andrássy Gyuláné.

39 R. *Hercules.*

Onyx. Hercules bal kezében serleget tart.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

40 R. *Párducz.*

Négy rétegű chalcedon.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

41 R. *Sertés.*

Chalcedon. Tűzben volt, minek következtében átlátszóságát és fényét elvesztette.

Kiállítja Ráth György.

42 R. *Oroszlán.*

Három rétegű chalcedon.

Kiállítja Ráth György.

43 G. (?) *Páris.*

Kétrétegű chalcedon.

Kiállítja Ráth György.

44 R. *Nőfej.*

Három rétegű chalcedon.

Kiállítja Ráth György.

45 By. *Sz. Tódor.*

Smaragd. A szent pánczélt és karvédet visel, bal karján paizsot hord. Mellette jobbra Θ, balra T.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

46 R. *Ἰχθυος-bal.*

Carneol. Az ó-keresztényeknél a megváltó symboluma.

Kiállítja Ráth György.

47 By. *Krisztus.*

Chalcedon.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

48 By. *Salamon ítélete.*

Chalcedon.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

49 S. *Pecsétgyűrű.*

Sard. Intaglio. Ijas lovas, oroszlánnal viaskodik.

Kiállítja gr. Keglevich István.

50 G. *Oroszlán.*

Sard. Intaglio. Tűzben volt, minek következtében átlátszóságát elvesztette. Rajta e retograd betűs fölírásban a művész nevét olvassuk

ΣΑΞΑΑ

ΙΘΗΘΕ

Kiállítja Pulszky Károly.

NYOLCZADIK ÁLLVÁNY.

1 R. *Tripos.*

Ezüst. Az úgynevezett háromláb alját delfinen ülő gyermek szobra díszíti; e felett nyúlik fel a gyöngysorral szegett s levéldisztménynyel ékített egyenes szárú láb, melyen kettős virágkehelyből szárnyas és tarajos griff felső része emelkedik ki; nyaka mögül ismét felfut a szár, melyet csoportozat tetőz (Pulszky Ferencz szerint egyiken Tritonon ülő Venus, a másikon pedig ugyanazon ember-állaton ülő Nereida); a tripos lábának alja felé gyöngysorok közé fogott gyermekfő van mint gyűrű alkalmazva, s e tag belső felére illesztett rózsadíszből indulnak ki részsút a vésett levéldíszszel cifrázott kereszt-, illetőleg a tripos egyes lábait összekötő pántok úgy, hogy e tagok fel- vagy letolása által a háromláb szűkíthető vagy tágítható; a pántok felül szintén rózsák által vannak a tripos lábához erősítve s keresztelésüket is hasonló rózsza díszíti, illetőleg fogja össze; a tetőzet csoportozatának alapjából belül felfelé álló s emberi ujjat képező horog nyúlik ki, melybe a patera volt beillesztve; a triposnak csak két lába van meg, a harmadik láb s a második keresztpánt egy része hiányzik. Lelhely: Polgárdi, Fehér megyében, 1878.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

KILENCZEDIK SZEKRÉNY.

Görög, római XVI., XVIII. és XIX. századbéli intagliók —
homorúan vésett kövek.

1 G. *Poseidon.*

Sard. Poseidon jobbában háromágú szigonyt tart, Archaisticus kő.

2 G. *Eros.*

Sard. Eros széken ülve, korbáccsal fenyeget egy előtte álló gyermeket

3 G. *Herakles Musagetes.*

Plasma di smeraldo. Herakles lyrát penget és tánczol.

4 G. *Herakles és Nike.*

Sard. Nike Herakles hátán ül. Mellette e — valószínűleg újkori — művésznév ΑΥΛΟΣ.

5 R. *Roma.*

Sard. A fiatal nő szárnyas sisakot visel.

Magy. tört. ötvösmű-kiállítás.

6 G. *Zeus.*

Sard. Zeus trónon ül, bal kezén Nike áll, ki jobbában pálmaágot, baljában koszorút tart. Zeus lábainál a sást látjuk. Ez alak élénken emlékeztet Phidias olympiai arany s elefántcsont szobrának reánk maradt ismétléseire.

7 G. *Nagy Sándor.*

Chalcedon. — Cameo.

8 G. *Herakles és Eros.*

Sard. Eros lebegve megkötözi a térdelő Herakles kezét.

9 R. *Iulus (?)*.

Nicoló.

10 R. *Hercules.*

Safir.

11 G. *Thalassa.*

Sardonix.

12 R. *Hercules.*

Sard.

13 R. *Folyó-isten.*

Chalcedon. — Cameo.

14 R. *Julia.*

Sard.

15 G. *Herakles ittasan.*

Sard.

16 *III. Pál pápa arczkepe.*

Safir. Alessandro Cesati (1550 táján) műve.

17 *Meleager.*

Citrin. 19-ik század.

18 *Gr. Viczay Mihály arczképe.*

Sard. Giuseppe Cerbara műve. 19-ik század.

19 *Venus.*

Sard. Venus és három amorette oroszlánbőrön fekvő alusznak. J. L. Natter iskolája. 18-ik század.

20 *Áldozat Jupiterhez.*

Sard. Három nő kecskét áldoz, felettök felhők közt a sas jelenik meg.
18-ik század.

21 *Peleus.*

Sard. Az alak mellett e fölírás ΠΕΛΕ. Giovanni Pichler (1734–1791) műve.

22 *Harczos.*

Sard. Lándzsát tartó ifjú lovat vezet. Giovanni Pichler műve. 18. század.

23 *Oroszlán.*

Smaragd. Az oroszlán fölött félhold és csillag. A komlós-keresztési Fehérváry-család czímeralakja. Giuseppe Cerbara műve. 19-ik század.

24 *Sirius.*

Topáz. Giuseppe Pichler műve. 19-ik század.

25 *Oroszlán.*

Sard. Az oroszlán előtt egy, fölötte két csillag. 19-ik század.

26 *Hercules-fej.*

Sard. Giuseppe Pichler műve. 18-ik század.

27 *Medusa fej.*

Sard. Luigi Pichler műve. 18-ik század.

28 *Pánczélos férfi.*

Sard. Nathaniel Marchant műve. 19-ik század.

29 *Lucius Verus arczképe.*

Carneol. Pichler iskolájából való munka. 19-ik század.

30 *Nő-arczkép.*

Sard. Johann Lorenz Natter (1705–1763) műve.

31 *Amor és Psyche.*

Sard e retograd betűs fölírással: BELTRAMI INC. 1832.

32 R. *Agrippa.*

Sard.

33 *Antik módra való áldozat.*

Sard. Valerio Vicentino iskolájából való. 16-ik század.

Mind e tárgyakat Ráth György állítja ki.

KILENCZEDIK B SZEKRENY.

Antik, XVI., XVIII. és XIX. századbeli intagliók.

1 R. *Oroszlánon lovagló Amor.*

Amethyst.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

2 G. *Omphale.*

Nicoló. Hátsó lapjára a közép-korban Jupitert és Mercurt vésték.

Kiállítja Ráth György.

3 *Nő-arczkép.*

Sard. Alatta e retograd-betűk bevésve L. S. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Aladár.

4 R. *Mercur.*

Sard.

Kiállítja gr. Andrassy Aladár.

5 R. *Augustus.*

Sard.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6 G. *Lyra.*

Sard. A lyrát kómikus álarcz s két delphin képezi; fölötte pillangó lebeg.

Kiállítja Pulszky Károlyné.

7 R. *Augustus.*

Sard.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 G. *Bakchicus álarcz.*

Sard.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

9 R. *Sabina.*

Plasma di Smeraldo.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 R. *Diomedes a palladiummal.*

Sard.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

11 *Herkules.*

Smaragd (?) 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

12 *Herkules.*

Amethyst. 16-ik század.

Kiállítja Ráth György

13 *Ámor bikát fékez.*

Plasma di smeraldo. 16-ik század.

Kiállítja Ráth György.

14 *Ámor.*

Carneol. 19-ik század.

15 R. *Ülő alak.*

Gránát.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *Térdelő hős.*

Sard. Pichler iskolájából való. 19-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

17 *Fantasztikus férfi-fej.*

Carneol.

Kiállítja Pontmann R.

18 *Hadrián.*

Carneol. E retrograd betűs fölirással: ΤΟΠΠΙΚΕΑΛΙΟΣ. Torricelli műve. 19-ik század.

TIZEDIK SZEKRÉNY.

Görög, etrusk és római tárgyak.

1 R.(?) *Galea — sisak.*

Vert ezüst munka. A sisakfedő felső részén a taraj búbját képező sörényes oroslán-főből kétoldalt kiinduló s a perem tájáig hatoló leveles díszítés látható; a peremet kétrendű domborszegély köríti, arcvédő lapja hegyes, csőralakú nyulványt képez; taraja kétoldalt négygerinczű, és kajla nyakvéd lapján három levelű virágéktítményben végződik; jobboldalán tolltartó-cső. Ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemz. Múzeum.

2 R. *Spinther.*

Arany. Kigyót ábrázoló, arany-pléhből készített karperecz. A kigyó farkából kiinduló sodrony három tekercsben van a kigyó derekára facsarva, minélfogva a karperecz ruganyos teste tágítható; rovátkos és pontozott vertmű. Lelhelye ismeretlen.

Kiállítja Ráth György.

3 G. *Mascheronok.*

Vékony arany-lemezből vert két egyforma bakchikus álarczocska. A valószínűleg Silenust ábrázoló szakállas és bajszos, vastag szemöldű férfi-fejek egy-egy lunulával s négy-négy csillaggal diszített és gömböcskékkel szegett czik-czakos korona; a pofák irányában mindkétfelől a felfűzés céljából egy-egy lyuk verve. Lelhely: Kertsch.

Kiállítja Ráth György.

4 R. *Ékszerek.*

Arany, 6.28 gr. a) Függő(?) arany-pléhből. Kúpidomú, rajta fölül fülecske. Keresztben három rovátkolt tag két részre osztja, hosszában pedig szintén rovátkolt öt vonal öt mezőre — melyekben négy-négy sima sodronyból készített picziny fogó-alakú diszitmények láthatók. — b) Csövecske, rovátkolt arany-pléhből készült. c) Pikkely, kúpalakú, szintén arany-pléhből készült, csúcsába zöld üveggyöngy van foglalva. d) Gyűrű, tizszögű sima arany-lemezből vert, melynek lapjaira: ♀ VTE(re) F(elix) CESERI ☉ felirat van vésve. e) Ékszertárgy, levélalakú; sima s vékony arany-lemezből készített. f) Függő, füllel el van látva, aranyrámázatú, Trajanus császár denárja van bele foglalva. Lelhely: Ó-Orsova 1857.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

5 E. *Fülbevalók.*

Arany-lemezből készített, dobalakú páros fülönfüggő, melyek oldalai, végei s akroterion-szerű zár-tagjai rovátkolt és font sodronymivű vonalakkal, levelekkel, volutákkal, apró gömböcskékkel telített rózsácskákkal és sima gömböcskékkel van diszítve; az akasztó csuklóban mozog. Ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

6 Rm. *Fülbevalók.*

Arany. Galambot ábrázoló páros fülönfüggő; a madár teste rovátkolt, s a farkból kiinduló nyújtvány font sodronyművel diszítve. Ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

7 R. *Fityegő.*

Arany. Vékony lemezből vert, medaillonszerű s rovátkolt rámázatú kördéd függő, melynek közepébe női mellképet ábrázoló hosszúdad onyx cameo van foglalva; az alját képező járom két fityegővel bírt, melyek azon-

ban hiányoznak; a horgok közül is csak az egyik van meg; füle hiányzik. Lelhely: Alsó-Ilosva.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

8 R. *Nyakláncz.*

Arany. 8-as alakú s kettős fonatú vékony arany-sodronyból készített karikákból álló nyakláncz; záró-tagját, melybe a láncz vége horgocskával akasztható, rovátkolt sodronyból készült kalács-fonadék képezi, melyről lapos szárú tojásdad gyűrűben mozgó laposdad jaspis gyöngyszem függ alá. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

9 E.? *Fülbevaló.*

Arany. Kisded füles korongocskáról függő s félkörídomú; nagyobb áttört mívű vétaggal bíró fülönfüggő, rovátkolt sodronynyal s gömböcskékkel díszítve; akasztója hiányzik. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

10 R. *Nyakláncz.*

Arany. Vékony lemezből készített és sodronyművel tarkított, tizenhárom gömbölyded szemből, tizenöt lapos pántocskából rhombikus idomban képezett s több karikából álló nyakláncz, melyet tizennégy kerek és hosszúdad kék üvegszem díszít; a láncz a hosszúdad záró-tagba horgocskával akasztható be; a rövid lánczocskáról csüngő négytagú fityegő három smaragddal s négy apró keleti gyönggyel van ékítve. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

11 R. *Fülbevaló.*

Arany. Lemezből készült áttört mívű s kevésbé domború korongot képező fülönfüggő; a korong alján levő s avval összefüggő járomról karikákon négy kisded fityegő csüngött, melyek közül azonban csak a két középső van meg; e csapos függvényeknek rhombusban kitáguló közepébe egy-egy élénk fényű kisded gránát van foglalva; akasztója nyílt. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

12 R. *Fülbevaló.*

Arany. A tojásdad idomú és sima párkányú föbe valószínűleg az ifjabbik Faustinát ábrázoló onyx cameo van foglalva; a fülbevaló aljáról két rovátkolt sodronycsap csüng mint fityegő alá, melyek végébe egy-egy keleti gyöngy van húzva; kettős hajlású akasztója nyílt. Lelhely: Kolozsvár.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

13 R. *Nyakláncz.*

Arany. Vékony arany-sodronyból 8-as alakra készült tagocskákból álló gyermek-nyakláncz; a tagokat középütt picziny kék üvegyöngyöcskék

tarkítják; az áttört s rovátkolt sodronymívű hengerded záró-tagba a láncz vége horgocskával akasztható be. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

14 R. *Fülbevaló.*

Arany. A négy lapra vert sodronyból hosszúkás alakra hajlított nyílt fülönfüggő tetején, közepén, alján és végén gömböcskékből álló s részben rovátkolt sodronynyal szegett rózsákat és körteidomú díszet feltüntető ékítmények láthatók. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

15 R. *Fülbevaló.*

Arany. Négyyszögű, áttört s recézett szegélyű fejébe laposra csiszolt zöld üveg van foglalva; aljáról vékony sodronyú fityegő csüng, melybe kisdéd zöld üveggyöngy van húzva; összegörbült akasztója nyílt. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

16 R. *Fülbevaló.*

Arany. Négyyszögfejú s rovátkolt sodronynyal szegett fülönfüggő, melybe laposra csiszolt zöld üveg van foglalva; nagy kanyarú akasztója nyílt. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

17 R. *Fülbevaló.*

Arany. Sima sodronyból tojásdad idomra készített zárt fülönfüggő; a karika előoldaláról csapocska ugrik ki; a szintén sima sodronyból készült fityegőbe hengerded idomú élegült rézdarabka van foglalva. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

18 R. *Fityegő.*

Arany. Négy lapra vert sodronyból tojásdad idomra készített, füles, keresztben álló, áttört mívű kisdéd pendeloque, a melynek alsó záródásán levő két gomb s a középtűt a gombokból felfelé hatoló levél-féle dísz kék rekesz zománczczal van borítva — csak egy rekeszben maradt a zománcz; kettő jelenleg viasszal van kitöltve. — Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

19 R. *Fülbevaló.*

Arany. Sima sodronyból tojásdad idomra készített zárt fülönfüggő; az alján levő karikából függhettek azok az összetett korszóalakú arany gyöngyszemek, melyek az egykori alaknak meg nem felelően vannak jelenleg a darabra akasztva. Lelhely: Szentbenedek.

Kiállítja a győri főgymnásium.

20 R. *Fülbevaló.*

Arany. Sima sodronyból tojásdad idomra készített, zárt fülönfüggő; a szintén sima sodronyból készült fityegőbe kisdéd zöld üveggyöngy van húzva. Erdélyi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

21 R. *Fityegő.*

Arany. Tojásdad, recézett foglalványú, kisdéd, füles függő; a befoglalt kláris előlapján redőzött hosszú öltönyű női alak mellett, kétfelől hosszában: HEIKA | VEA, hátlapján pedig: PTIIW | SAX (tán μεταειν) részben invers betűjű felirat van bemetszve; úgynevezett abraxas-kő. Lelhely Marosportus.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

22 R. *Fityegő.*

Arany. Rovátkolt sodronyból készített, áttört mívű, kisdéd, kerek pendeloque, melynek belsejében három pelta-alakú diszitmény s gömböcskék láthatók. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

23 R. *Fityegő.*

Arany. Vékony, sima lemezből készült füles pendeloque. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

24 R. *Hajtű?*

Arany. Kisdéd, kerek fejű, rövid szárú, négy lapra vert sima sodronyból áttörtén készített tű, közepütt sima gömböcskával. Ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

25 R. *Bulla.*

Arany. Vékony lemezből készített hosszúdad pendeloque; felfelé szűkülő sima nyaka fülben végződik; hasa függélyesen rovátkolva, kettős és facsart sodronytaggal tetőzve, alatta mäander-szerű hullámos vonallal; alját facsart sodronytag határolja; legalól, közepütt, szintén facsart sodronynyal körített gömb van alkalmazva. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

26 E. *Fibula.*

Arany. Széles és közepütt sima, kettős élű kereszttaggal metszett gerincze, valamint lába, háromnegyed körű korongot képező feje s ennek umbója gömböcskével diszítve s rovátkolt sorokkal szegve; a tű sodrony-facsarékából indul ki; a fejre alkalmazott karikákról kettősen font sodronytagokból készített lánczocska csüng alá. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

27 E. *Fibula.*

Arany. Picziny ruhakapocs. Gerincze és lába hosszában, feje pedig keresztben futó gömböcskékkal és fonadékos vonalakkal s szegélyekkel diszítve; tüje csuklós. Erdélyi, valószínűleg Marosvásárhelyi lelet.

Kiállítja Egger Dávid.

28 E. *Fibula.*

Arany. Picziny ruhakapocs. Kalánszerű sima gerincze három, s széles, nyúlt és lapos lába négy rózsácskával, s utóbbi sima dudortaggal szegve, s közepén és alján három-három gömböcskéből álló taggal határolva; tüje a gerincz végéről facsarból indul ki. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

29 E. (?) *Fibula.*

Arany. Kisded ruhakapocs. Kalánszerű picziny gerinczén oldalt egy-egy gömböcske; hosszan nyúlt lába sima; tüje a gerincz végéről facsarból indul ki. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

30 E. (?) *Fibula.*

Arany. Lemezből készített ruhakapocs. Fejének végétől az egyenes gerincz közepéig hatoló oroszlán látható; a fibula lába rovátkolt sodronnyal van szegve, s az így képződött mezőn széltől sima, közepütt pedig pálczataggal szegélyezett picziny és szintén sima gömbök vannak elhelyezve; tüje a kapocsfő facsarékából indul ki.

Kiállítja Egger Dávid.

31 E. (?) *Fibula.*

Ezüst. A kalánszerű ruhakapocs gerincze arany sodronnyal körületekerve; lábának csatornácskája, illetőleg a fibula végtagja arany; szintén ezüst tüje a gerincz facsarékából indul ki. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

32 R. *Fibula.*

Arannyal platirozott vas ruhakapocs. Gerincze oldalt rovátkolt sodronnyal szegve s a mezőben szintén rovátkos sodronnyú volutákkal és sima gömböcskékkal diszítve; feje és lába keresztben futó rovátkos sodrony szegélyekkel s közben fonadékos facsarékkal van határolva; a kapocs csatornája, tetején és oldalán, szintén rovátkolt sodronnyú volutákkal és karikákkal diszítve; a facsarékból kiinduló vas tűn az egykori aranyozás nyomai láthatók. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

33 R. *Fibula.*

Arannyal és ezüsttel platirozott bronz ruhakapocs. Gerincze rovátkolt sodrony tagokkal szegve, közepütt sima s hullámosan haladó sodrony-

tag vonul; a három vonal közt futó két bemélyülés aranyozva; fejének és lábának szára, melyeket rovátkolt sodronyú egyes ezüst tagok határolnak, szintén aranyozva vannak; a kapocs lábát kétfelé járó gömb alkotja, úgy, hogy a csuklóban mozgatható tű abba beilleszthető, illetőleg zárható, vagyis az úgynevezett záros-fibulák egyik igen érdekes példánya. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

34 R. *Fibula.*

Ezüst. Szokott formájú ruhakapocs. Gerinczén bevert ágazatos szalag fut; fejének hatszögű sima szára aranyozott gömbökben végződik; lába le van törve s a fej közepén állt gömb is hiányzik; a gerincz két oldalán e felirat áll: VTERE | FELIX; tüje csuklóban mozog; a felirat s a gerincz tetején végigfutó ágazatos szalag s a felírás niellirozott. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

35 R. *Fibula.*

Aranyozott ezüst ruhakapocs. Szokott formájú fibula. Gerinczén ágazatos szalag vonul s oldalain voluta-dísz fut végig; a kapocsfej teteje közepütt s a nyolcszögű járom végei aranyozott bronz gömbökben végződnek; tüje csuklóban mozog; a gerinczen végigfutó ágdísz niello. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

36 R. *Fibula.*

Arany, 79.5 gr. Gerinczének tetején sima párkányzat közt futó hullámos bevert vonal; sima oldalainak alján recézett párkányon négy gömböcske; fején, közepütt, mint szintén szárának végein umbó-szerű gomb; hatszögű szára fellapján áttört mívű voluta-ék; a kapocs lába, illetőleg a hosszúdad csatorna lapos borítványa közepütt két egyenes bevert vonal közt futó hullámdíszszel s gyökerénél és vége felé kettős elhelyezésű két-két, összesen hat pelta-alakú bevert diszitménynyel; legvégén pedig szintén bevert szemüveg-czifrázattal van díszítve; csuklóban mozgott tüje hibázik. Lelhely: Starcsova, Krassó-Szörény megyében, 1866.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

37 R. *Fibula.*

Arany, 43 gr. Vastag arany-pléhből készítve. Gerinczén, hosszában, hullámosan futó s a végeken ágszerűen vésett vonaldísz fut végig; a gerincz oldalai simák; fején közepütt, mint szintén szárának végein hatszögű umbó-féle gomb, utóbbiak törzsökén rovátkolt szegély; hatszögű szára fellapjának s a gerincz oldalának érintkezési pontjain a szögletekben pelta-alakú mélyvéset; szárának jobboldali végébe a gombbal összefüggő s szabályosan készített mélyvésetű csavar jár, melynél fogva a tűt meg-

lehetett erősíteni; a kapocs lábának törzsöke gömb- és fonadékdíszszel van határolva; a csatorna vége letörött. Az úgynevezett záros ruhakapcsok egyik legérdekesebb példánya. Lelhely: Degoj, Zágráb megyében, 1857.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

38 R. *Fibula.*

Arany, $15\frac{5}{8}$ #. A gerincz tetején rovátkolt vonal fut végig s törzsökét a láb felé két, szintén rovátkolt és három sima sodrony-facsarékból készített tag határolja; a ruhakapocs fejének közepén s a hatszögletű szár végein rovátkolt szegélyű tányérkában gömbök vannak alkalmazva; a szár s a nyereg érintkezésénél a szögleteken picziny áttört mívű díszek; nyúlt lába, illetőleg a csatorna fellapja közepén szintén rovátkolt vonal fut végig, melynek tetejéből s aljából három-három szárnytag indul ki; tüje, mely hiányzik, csuklóban járt. Lelhely: Zelendvor, Varasd megye, 1805.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

39 R. *Fibulák.*

Arany. Hét darab kisdéd ruhakapocs. A legnagyobbik lábának külső, illetőleg csatornája előlapján pontozott vonaldísz beverve. Magyarországi, de ismeretlen lelhelyek.

Kiállítja Egger Dávid.

40 R. *Fibulák.*

Ezüst. Négy darab, valószínűleg itáliai készítményű ruhakapocs. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

41 R. *Fibulák.*

Ezüst. Tizenkét darab késő-rómaikori ruhakapocs. Magyarországi, de ismeretlen lelhelyekről.

Kiállítják az Erdélyi Múzeum s Egger Dávid.

42 R. *Hajtű.*

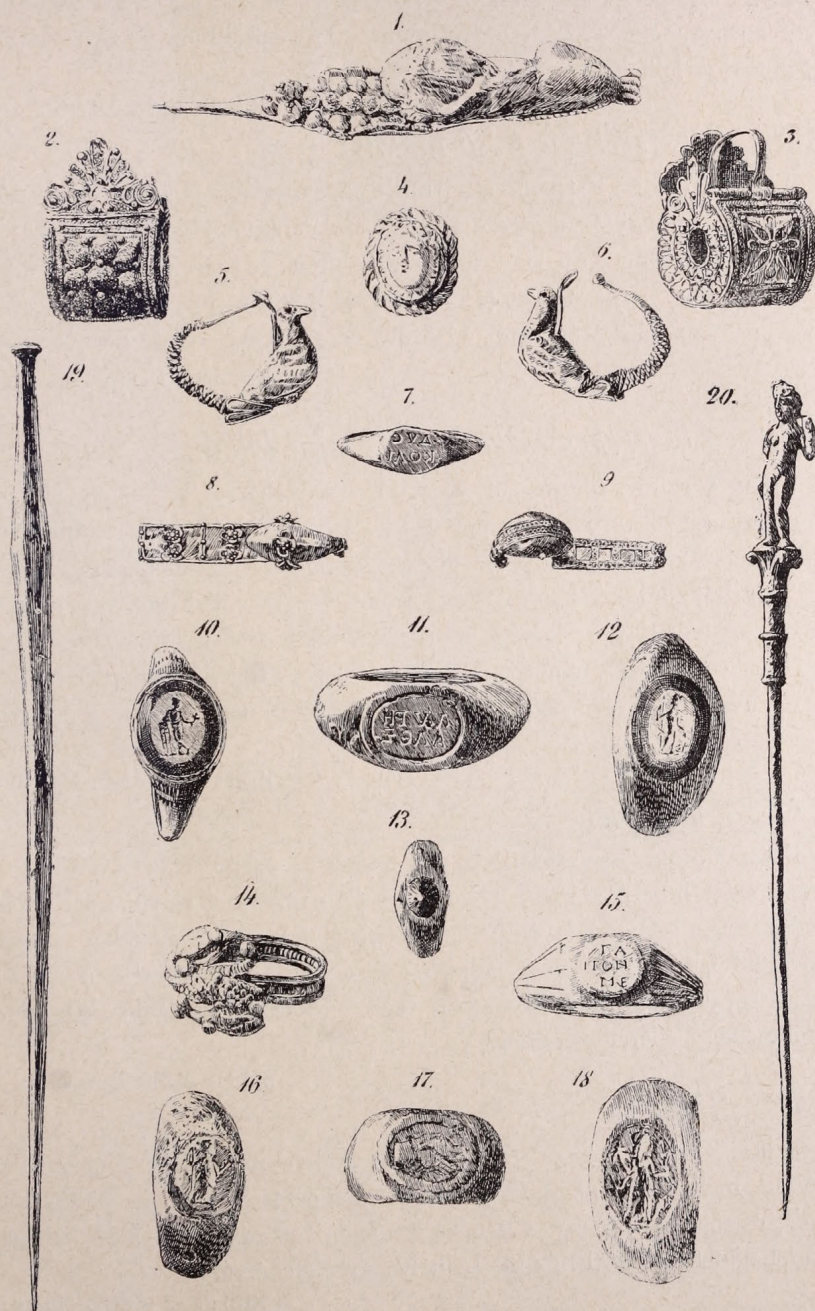
Ezüst. Hegyes tű, tetején piczike Venus-szobrocskával. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

43 R. *Öv-pánt.*

Aranyozott ezüst. Keskeny lapos szegélyekkel, melyeken bevert ágvonallú dísz fut végig, ráházott s közepütt szintén bevert hullámvonalakkal ékített, s valószínűleg cingulum kapsát képezett pántocska töredéke; keresztben fekvő bevert ágvonaldíszszel határolt végei, le levén törve, hiányoznak; az egyik végen, hol a pánt két oldalt be levén vágva, kissé megszűkül s majd újból kitágul, a közepből kiinduló ágas fa-forma cifrázat van beverve. Ismeretlen lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Múzeum.

ANTIK ÉKSZEREK. KIÁLLÍTJA EGGER DÁVID.

44 R. *Fül-kutasz.*

Ezüst. Tetején kerek kampóban végződő sima hegyes tű, valószínűleg orvosi műszer, úgynevezett auriscalpium, vagy specillum. Magyarországi, de ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

45 R. *Ékszerek (a felső táblán).*

Arany s ezüst. Karpereczek, ruhakapocs-töredék, gyűrűk, fülbevalók, fityegők, tű, gyöngyök, csöszserű s más díszek aranyból s néhány ezüsből. Lelhelyek: Kis-Bún (14. sz.), Mojgrád (Pomet, 25. sz.), Monor vidéke (29. és 46. sz.), Békés-Csaba (30—32. sz.), Battona (34, 52. és 76. sz.), Samersdorf közelében (36. sz.), Ó-Szőny (42. és 85. sz.), Ó-Buda (56—57. sz.).

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

46 R. *Ékszerek s eszközök (az alsó táblán).*

Arany s ezüst. Ligula, öt darab lapos övdísz és egy csatt niello s arany platirozással, korong, közepütt balra néző fejjel s körül maszkokkal, — valamennyi ezüsből; niellirozott fibula s exagium (utóbbi felirattal), mindkettő ezüsből; fölötte vékony arany lemez, melyre úgynevezett gnostikus ábrázolat s felirat van verve; arany csatt-vég; kisdud ezüst mascaron; arany nyak- és másféle lánczok; vékony arany-lemezből készült cingulum-díszek; arany fityegők s pitykék. Lelhelyek: Ó-Buda (1—8. sz.), Battona, Békés-Csaba és Csepin.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

47 G.? *Stephane.*

Ezüst. Finom lemezekből vert s rézsütös, rezgő babérlevelekből és közéjük szórt hosszú szárú nefelejtsekből képezett vert mívű női fejdísz; a széles lemez, melyre a levéldísz van illesztve, félkörben végződik s ezeken kiterjesztett farkú pávák ábrái láthatók; közepütt recézett szélű umbó s a végeken öt-öt lyuk, melyeken át a fejdísz valószínűleg kelme-pártázatra volt illesztve. Ismeretlen lelhely.

Kiállítja Ráth György.

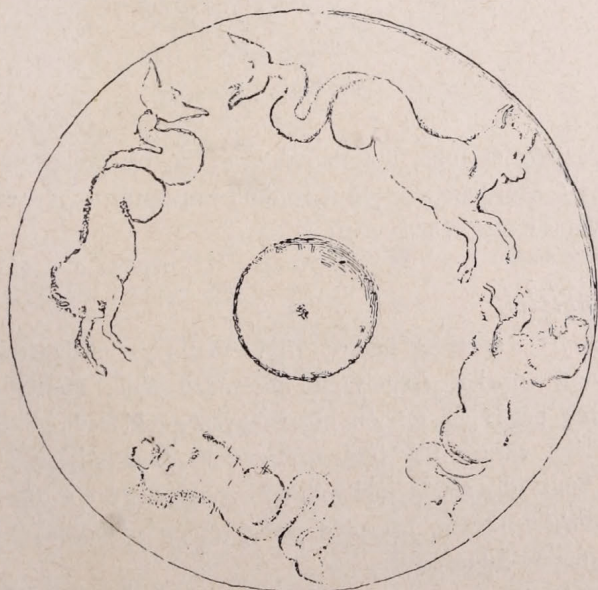
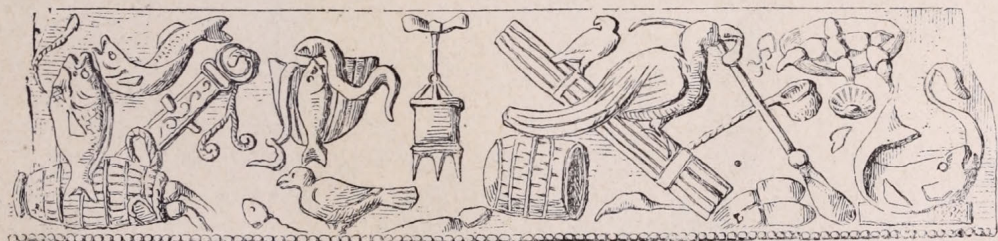
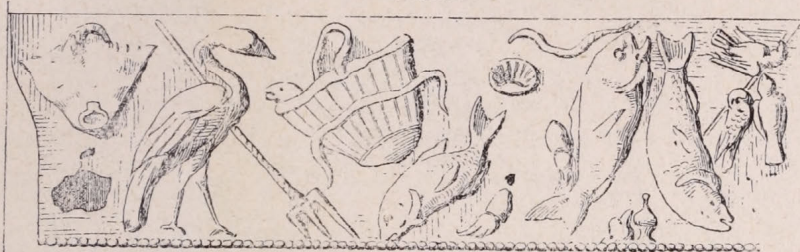
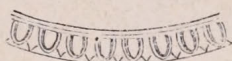
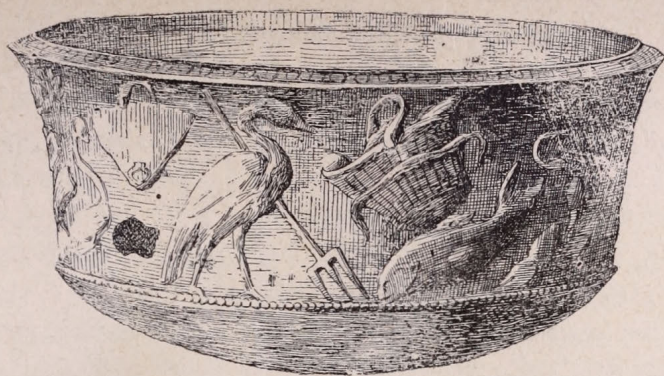
48 R. *Patera.*

Ezüst. Öntött csésze; fala halakkal és halász-eszközök ábráival van díszítve, melyeknek arany borítványa (platirozása) részben fenmaradt; karimájára tojástagú szalag s fenekére tengeri szörnyetegek ábrái vannak vésvé. Legjobb korszakbeli mű. Lelhely: Gyulafehérvár.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

49 R. *Patera.*

Ezüst. Öntött csésze, az aranyozás némi nyomaival. Karimája sima dűdortaggal párkányozva; falán szőlő- és borostyánlevél-füzér, szőlőfürt s

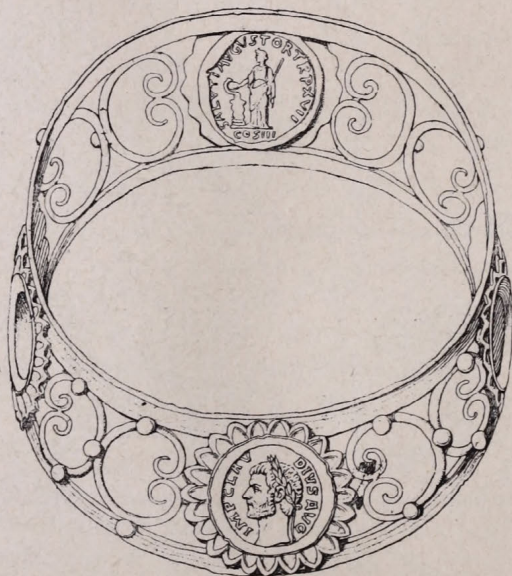

egyes rosetták és gombok láthatók; a nagyobb levelek ráillesztve és verve. Lelték Budapest közelében, a Dunameder kotrása alkalmával, 1874-ben.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

50 R. *Karpereczek.*

Arany, $28\frac{3}{8}$ és 29 #. Sodronyból készített két, áttört mívű, zárt, egyforma karperecz; ráházatukat dűdorszegélyű lapos pántocskák képezik, melyeket egymáshoz pelta-alakra hajlított s egymásnak ellentett négy-négy darab, sima sodronyból készült és gömböcskéekkel díszített csiga fog; ezek közé csipkézett ráhába foglalt négy-négy római arany-érem van forrasztva, jelesen az egyik karpereczre: Antoninus Pius, III. Gordianus,

50. SZ. ZELENDVORI KARPerez.

L. Verus császárok és Julia Domna császárné, a másakra pedig: Caracalla, Commodus, III. Gordianus és II. Claudius imperatorok aranyai. Lelhely: Zelendvor, Varasd megyében, 1805.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

51 R. *Sírolelet.*

Ezüst tányér, csésze és ligula; rövid vastör, markolatának törzsökén s fején bevert vonallal szegélyezett hosszúdad sima aranypléh karikák; hosszabb kerek pálcának tetején hosszúnégyszögű kisded plinthusra alkalmazott négy lábú széken ülő férfi szobrocskája gagátból, az alak bal válláról redőzött toga foly alá, a jobb vállat meztelen hagyván, térdére fektetett jobb karát pofájára illeszti, bal karja pedig térdén nyugszik; a pálcza vége törött. Lelhely: Ó-Buda, 1881.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

52 R. *Lemez* — 2 drb.

Ezüst. Vert munka. 13 nagyobb gombbal díszítve, felső keskenyebb része pontozottan kivert rombusokkal, alsó részének széle 19 pont-sor által szegélyezett szalaggal, közepe pedig sima lapokkal váltakozó pontsorokból képezett szalagokkal ékes. Barbár munka.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

53 R. *Karperecz*.

Ezüst. Vert és ponczolt munka spirálisan csavarodó négy hajlású lapos lemez, mely minden hajlásában kiszélesedik, csipkésen van díszítve s rovátkos sodrony által szegélyezett reá hajtott pánttal ékes. Barbár munka. Lelhely: Pécs vidéke.

Kiállítja Egger Dávid.

54 R. *Karperecz* — 2 drb.

Ezüst. Öntött és vert munka. Belső része sima, külső részét ponczolt gombsor díszíti, tagolt végei félhold-alakúan végződnek. Barbár munka. Lelhely Pécs vidéke.

Kiállítja Egger Dávid.

55 R. *Karperecz*.

Ezüst. Gömbölyű sodrony, mely egyik végén kiszélesedve oly formán van kivágva, hogy a tulsó végén ülő gomb beleillik. Barbár munka.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

56 R. *Karika*.

Bronz. Gömbölyű sodronyból, két vége egymásra tekerődve két csomót képez. Barbár munka. Lelhely: Veprovác.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

57 R. *Fibula* — 10 drb.

Ezüst. Barbár munka.

Kiállítja Egger Dávid és a Nemzeti Múzeum.

58 R. *Nyakperecz* — 4 drb.

Ezüst. Sodronyból. Barbár munka. Magyarországi lelhelyek.

Kiállítja: 2 darabot a Nemzeti Múzeum.

„ 1 „ az Erdélyi „
„ 1 „ Egger Dávid.

59 R. *Karika* — 3 drb.

Ezüst. Gömbölyű sodronyból, mely visszahajolva két csomóból álló fejet képez. Barbár munka. Hazai leletek.

Kiállítja: 2 darabot az Erdélyi Múzeum.

„ 1 „ Fábián Isván.

60 R. *Karika*.

Ezüst. Négyélű sodrony. Keskenyedő végén gömbölyűvé válik s visszahajolva másli s két csomót képez. Magyarországi lelet.

Kiállítja az Erdélyi Múzeum.

61 R. *Nyakperecz.*

Ezüst. Kétélű sodronyból, visszahajló végeit gomb koronázza. Derekán három lapos gombbal ékes. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

62 R. *Karika.*

Ezüst. Keskenyedő végei reá tekerődve két csomót képeznek. Barbár munka. Magyarországi lelet.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

63 R. *Fibula.*

Bronz. Barbár munka. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

64 R. *Fibula* — 8 drb.

Ezüst és bronz. Fejök spirális rugó, melyből a tű kiindul, derekukon két egymás felé hajló szarv van, széles lábuk áttörött. Különféle hazai lelhelyről. Barbár munka.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

65 R. *Fibula.*

Ezüst. Öntött, vert és áttörött munka. Feje erős spirális rugót tart, melyből a tű kiindul, derekán egy korongból két egymás felé hajló szarv indul ki, melynek mindegyikére két-két gomb van nyitolva. Lába áttörött s két cikkes gombbal ékes. Lelhely: Rába vidéke. Barbár munka.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

66 R. *Fibula.*

Ezüst. Öntött, vert és áttörött munka. Alakja hasonlít a 65. számúéhoz, csak hogy dereka s lábának egyes részei sodronymíves díszes aranylemezekkel vannak borítva. A láb áttörött részének közepére pedig aranyfoglalású carneol van erősítve. Lelhely: Pátka.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

67 R. *Fibula.*

Ezüst. Öntött, vert és áttört munka, alakja hasonló a 65. számúéhoz. Az áttörött részét 12 gomb ékesíti. Barbár munka. Magyarországi lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

68 R. *Karika.*

Ezüst. Gömbölyű sodrony. Két vége felé vastagodik. Barbár munka. Magyarországi lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

69 R. *Karika.* — 3 drb.

Ezüst. Végei felé szélesedve lemenve lapulnak. Barbár munka. Magyarországi lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

70 R. *Sodrony.*

Ezüst. Gömbölyű. U alakra meghajtv. Magyarországi lelhely.

Kiállítja az Erdélyi Múzeum.

71 R. *Perecz — 2 drb.*

Ezüst, öntött, vert és vésett munka. Az egyiknek lapos lemezzé készítesedő végei toll formára vésettek. A másiknak végei félkarokkal, zig-zug vonalokkal díszítvék s hosszú csőrű madárfejekben végződnek. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja az egyiket a Nemzeti Múzeum
a másikat Egger Dávid.

72 *Nyakperecz — 1 és 1 töredék.*

Ezüst. Két négylélű sodronyból összecsavarva, melyek végükön egyesülve s visszahajolva kapcsot képeznek. Lelhely: a töredék Moroda; a teljes darab közelebből ismeretlen helyről.

Kiállítja az egészet: Egger Dávid.
A töredéket: a Nemzeti Múzeum.

73 *Fibula — 10 egész és 9 töredék.*

Ezüst és bronz. Széles fejükből hosszú spirális rugó indul ki, derekat gombok díszítik, lábuk egyszerű. Barbár munka, különféle magyarországi lelhelyekről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

74 *Karperecz — töredék.*

Ezüst, vert és ponczolt munka. Gömbölyű teste vésett díszítésű, lapos vége levélalakú bevett díszítéssel ékes. Magyarországi lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

75 *Perecz.*

Bronz, öntött munka. Dereka ferdén futó élekkel díszes, végei simák. Magyarországi lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

76 *Perecz — 12 drb.*

Ezüst, barbár munka. Különféle magyarországi lelhelyekről.

Kiállítja: 11 drbot a Nemzeti Múzeum,
1 drbot Egger Dávid.

77 *Karperecz — 2 drb.*

Ezüst. Teste gömbölyű sodronyból fonva, lapos végei verve s 10—10 gombbal ékesek. Magyarországi lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

78 *Karika — 2 drb.*

Gömbölyű sodronyból fonva. Magyarországi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

79 *Karperecz* — 2 drb.

Ezüst; öntött és vert munka. Kétélű sodronyból; laposra kiszélesedő végei vésett díszítésűek. Magyarországi lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

80 *Láncz* — 2 drb.

Ezüst; az egyes szemeket gömbölyű, kettős visszahajtó sodrony képezi. Magyarországi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

81 *Függő* — 6 drb.

Ezüst, gömbölyű sodronyból. Magyarországi lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

82 *Fibula* — 2 drb.

Ezüst; fejét spirális rugó képezi. Lemezből készült dereka rhombus alakú. Magyarországi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

83 *Sodronytekercs* — 9 drb.

Gömbölyű sodronyból. Magyarországi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

84 *Perecz* — 2 drb.

Ezüst; vert és öntött munka. Az egyik vékony lemezből, gombokkal díszítve, a másik, három — két-két négyélű sodronyból fonott — tag által képezve. Magyarországi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

85 *Karperecz*.

Ezüst, vert és ponczolt munka. Öt hajlású teste gömbölyű sodrony; végei lapos lemezek, melyek bevert és aranyozott levelekkel díszesek. Magyarországi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

86 *Köcsög*.

Ezüst; vert munka; öt gombsorral ékes. Szélét vésett kerülékek díszíték. Lelhely: Brassó vidéke.

Kiállítja Egger Dávid.

87 R. *Galea* — sisak.

Bronz; öntött munka, rövid nyakvéddel.

Kiállítja gr. Keglevich István.

88 R. *Stephane*.

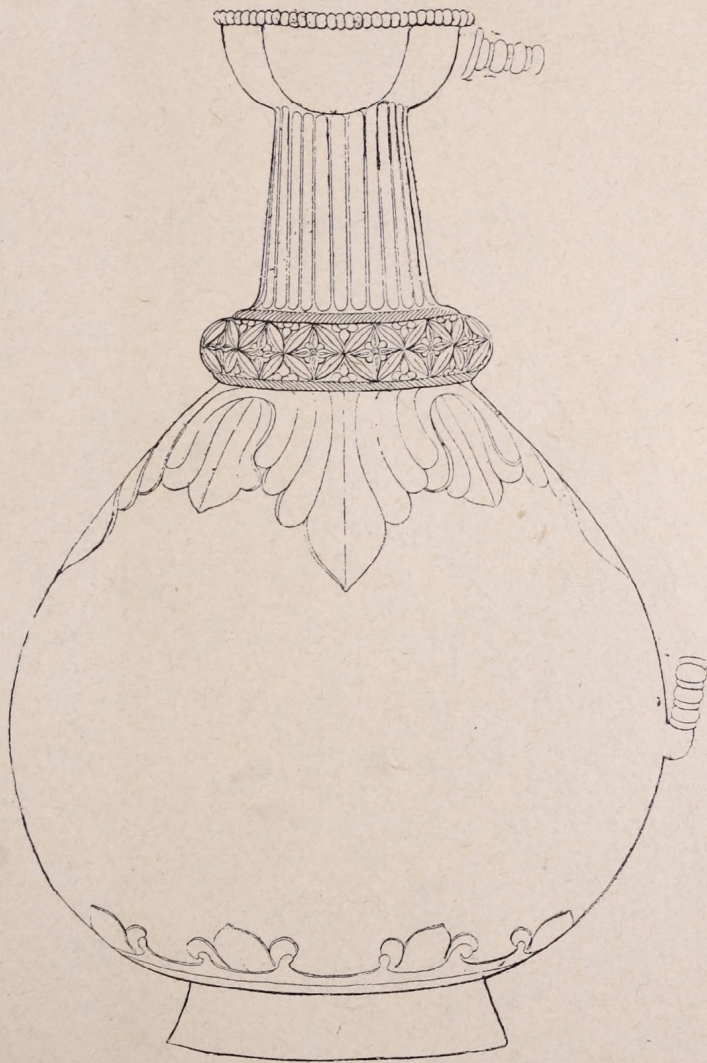
Arany; vert munka; babérlevelekből összeállítva. Két végén domború palmettek.

Kiállítja gr. Keglevich István.

TIZENEGYEDIK SZEKRÉNY.

*Népvándorlaskori tárgyak.*1 *Korsó.*

Arany. Vert munka. Három tagos karéjú szája rovátkolt, alsó fölülete sima, hornyolt nyakát a testtől domború virág és csillagforma diszítésű karima

I. SZ. SZENTMIKLÓSI KORSÓ.

választja el, ez alatt a testen nagy acanthus forma diszítés. A talp felett liliosmos koronaforma szegély. Füle letört. Súlya 614 arany. Magassága 0 036 m. Lehelye : N.-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

2 *Korsó.*

Arany. Testén pikkelyes keretekben négy jelenet: *a)* griff letepert däm-vadat nyakán s vállán megragad; *b)* szakállas lovag arczzal a néző felé

2. SZ. SZENTMIKLÓSI KORSÓ. *d)*

fordul; hegyes süveggel, — melyen két toll, — vas inggel, kar és láb-véddel, sarúval, jobbában zászlócska, baljában szintén vas-inges megkötözött kisebb

a)

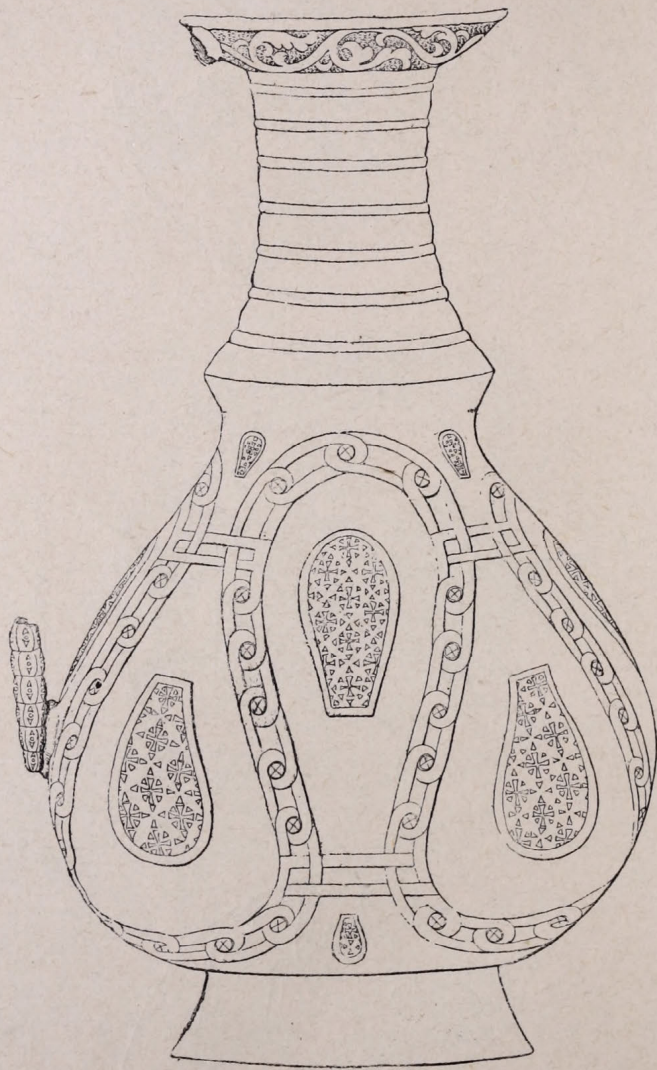
b)

c)

SZENTMIKLÓSI KORSÓ.

foglyot hajánál fogva czipel. A kápáról megölt ellenség feje lóg. A ló homlokán és szerszámán toll-dísz visel; c) sas griff fülekkel s szakállal (turul?) meztelen női alakot felragadva. Ez diadémával, kar- és nyakperecczel ékes, fölemelt kezeiben virágot tart; d) koronás király

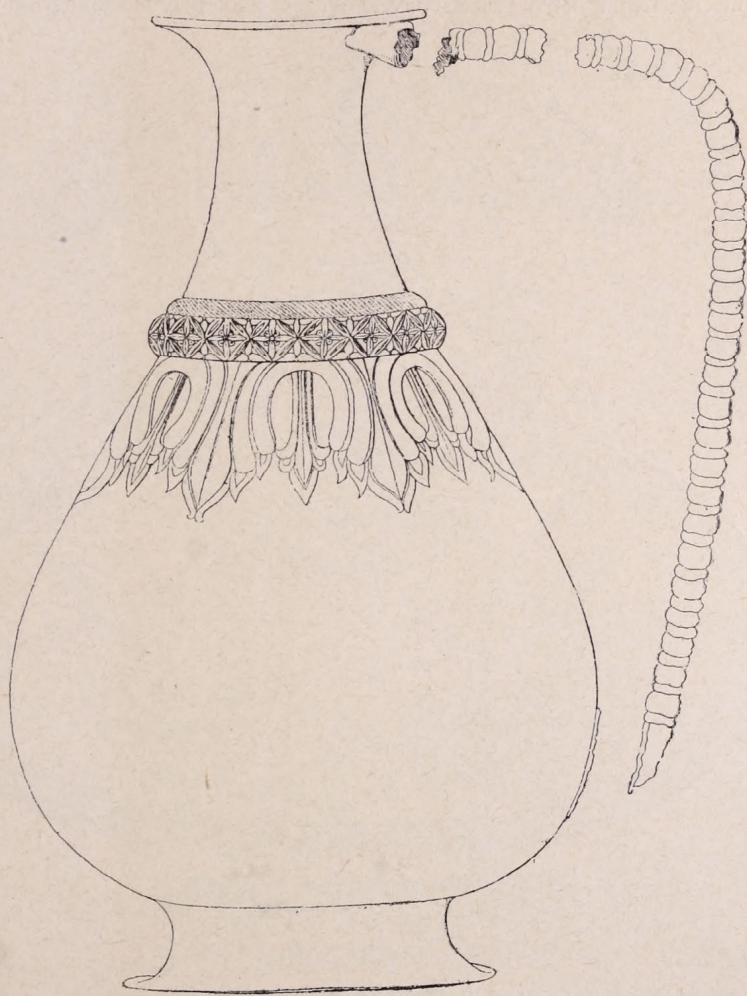
4. SZ. SZENTMIKLÓSI KORSÓ.

szárnyas oroszlánon nyargalva, melynek koronás szakállas, a néző felé fordított ember feje van. A király épen megfordul, hogy nyilat lőjjön egy párduczra, mely hátulról feléje ugrik. A korsó alján bekarcsolt jelek. Súly 147½ arany. Magassága 0.225 m. Lehelye: Nagy-Szent-Miklós, Torontál megye.

Kiálltja a cs. és kir. rég.-tár.

3—4 *Korsó.* — 2 drb.

Arany. Füles korsó, arany pléhből kiverve, szája alatt sima lombozattal ponczolt alapon, — az egyiknek szája hiányzik — nyakán abroncsokkal, testén kigyózó lánczolattal díszes, az utóbbiakban levélalakú mezők, bevert kis kereszttekkel és háromszögekkel kitöltve, a fül rovátkolt arany

5. SZ. SZENTMIKLÓSI KORSÓ.

pléhhel bevont bronz. Mind a kettőnek alján bekarczolt felirat. Súlya 175 arany. Magassága 0'21 m. Lehely: Nagy-Szent-Miklós, Torontál megye, 1799-ben.

Kiállítja a cs. és kir. rég. tár.

5 *Korsó.*

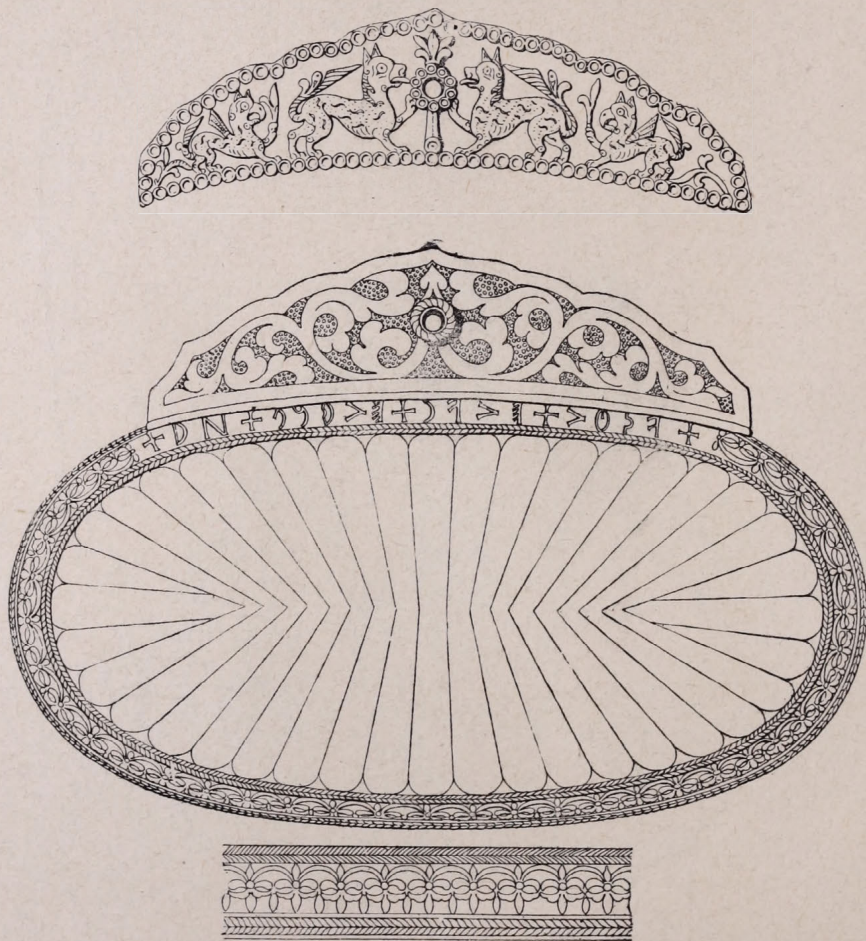
Arany. Vert és vésett munka. Szája kerek, nyaka sima, alatta virágdiszítésű domború karima, ez alatt választékos acanthus-diszítés ciseli ozott

szegélylyel. Fenekén bekarczott felirat. Súlya 179 arany. Magassága 0·21 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

6 Csésze.

Arany. Vert munka. Karimáján kívül liliom-szegély. Belseje hornyolt. A karima hátsó részén bevert felirat, e felett ívben kivágott vízszínes

6. SZ. SZENTMIKLÓSI CSÉSZE.

fogantyú, felül két egymás felé fordított oroszlánnal és két griffel, alól lombozattal, ponczolt alapon. A fogantyú közepén fölül gombsorral, alul sodronnyal beszegett lyuk. Súlya 96 arany. Magassága 0·34 m. Atmérője hosszában 0·172 m., szélességében 0·856 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

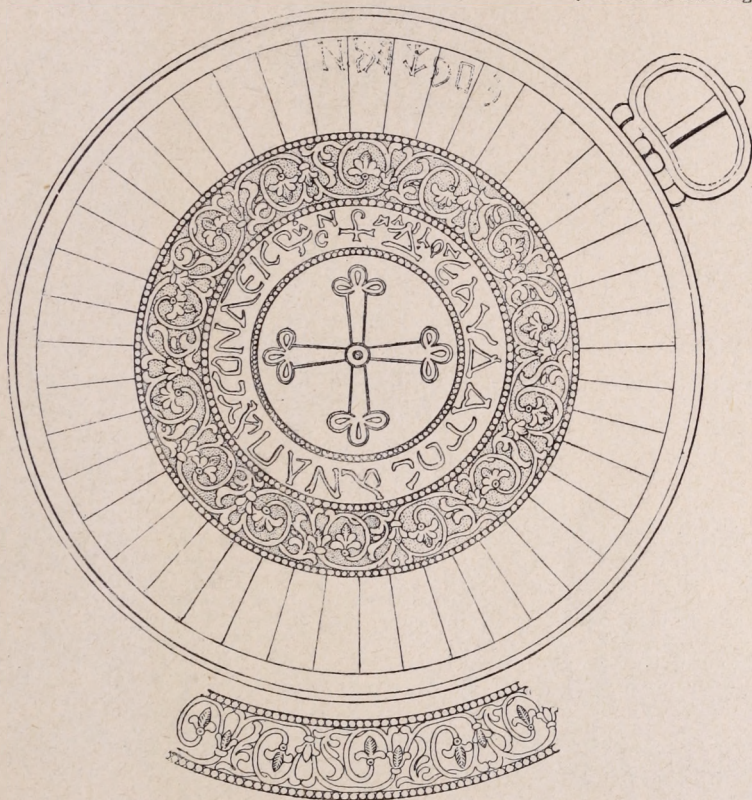
Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

7—8 Csésze.

Arany. Vert munka. Két darab. Egymáshoz teljesen hasonlóak. A karima

s a fenék lombozatos szegélylyel díszítve. A fenék közepén kereszt lóherevégekkel; köröskörül mind a két csészén ugyanazon görögös bevert felirat. Kívülről barbar betűkkel bevert és egy bekarczott felirat. Markolat helyett, a karimán, csuklóban járó kis csatt. Sulya egyiknek $87\frac{1}{2}$ arany. Magassága 0.034 m., átm. 0.135 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

8. SZ. SZENTMIKLÓSI CSÉSZE.

VAATOCANAN CONKEIGEN + KEN
FOGKKIN

FÖLIRÁS A 8. SZ. CSÉSZEHEZ.

9 Korsó.

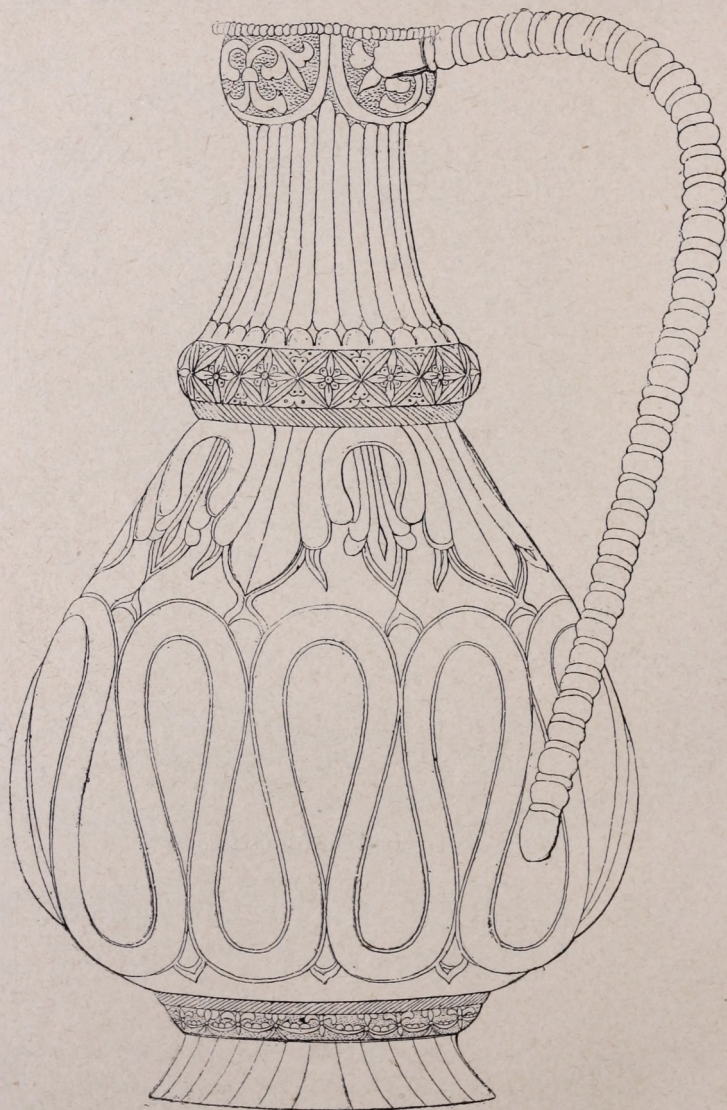
Arany. Vert és vésett munka. Gombsorral szegélyezett szája négy karéjú. Mindegyik karéjon czápás alapon lombdiszítés. Hornyolt nyakát domború, virágokkal s csillagokkal ékes, karika választja el a testtől, melyet acanthus koszorú és czikkek díszítenek. A testet a lábtól czápás alapú, sima lombdiszítésű domború karima választja el. Csonka kúpalakú lába hornyolt. Lelhely: Nagy-Szt-Miklós.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

10 Csésze — 2 drb.

Arany. Vert munka. Simák; a felső és alsó karimán gyöngysorral ékítve. Súlya egynek-egynek 21 arany. Magassága 0'047 m., átm. 0'063 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

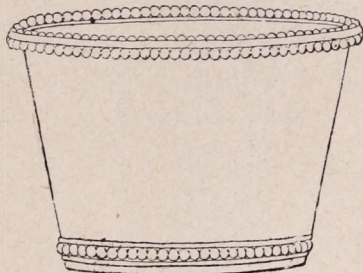
9. sz.

11—12 Ivócsésze — 2 drb.

Két egymáshoz hasonló tojásdad ivócsésze. Három oroszlán-lábon áll. Egyik vége díszítményként stylizált bikafőt ábrázol, melynek szőre nyakán és szája körül horgokat s liliomokat utánoz. A csésze szélén

palmette s liliomszerű szegély. Súlya egynek-egynek 81 arany. Magassága 0'10 m, hossza 0'132 m. Lelhelye: Nagy-Szt.-Miklós.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

10. sz.

13—14 Csésze — 2 drb.

Arany. Vert és vésett munka. Fenékek kagylót utánoz, közepén medaillon tengeri oroszlánnal, a karimán liliom-szegély. A hosszú markolaton

11. sz. SZENTMIKLÓSI CSÉSZE.

lombozat, ezeknek alján bekarczolt felirat. Súlya egynek 29, a másiknak 30 arany. Magassága 0'14 m., átm. 0'095 m, hossza 0'152 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

15 Kürt.

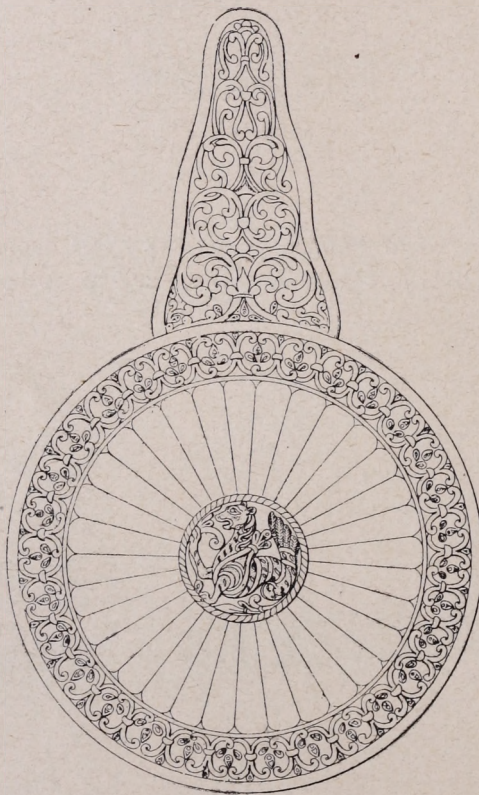
Arany, vert munka. Tompa szögben hajlított szarúhoz hasonló. Szájánál a hajlásnál s torkolatánál egy-egy félkörökből álló rekesz karimával

diszítve a rekeszekben gránátkövek voltak foglalva, melyek elvesztek. A tölcseren bevert felirat. Súly $33\frac{1}{2}$ arany. Magassága 0·198 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

16 *Nautilus-alaku csésze.*

Arany-pléhből kiverve. Stylizált bikafőbe végződik, szarvai letörtek, fülei külön betétettek, a munka durvább, a többi emlékekénél. Súly

13. sz.

$137\frac{1}{2}$ arany. Magassága 0·105. Hossza 0·158. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

17 *Csésze.*

Arany. Vert munka. Golyóforma, kívülről palmetteszerű lombozattal fedve, melyben hat médaillon, szárnyas csuda-állatokkal; a médaillonok közt apró, nagyobbreszt kiesett pasta-gömbök. Az egyiken kék alapon fehér kereszt. A lombozat-dísz közt látszik még sötét-kék üveg nyoma.

Súlya $62\frac{1}{4}$ arany. Magassága 0.06 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár

16. sz.

16. sz.

18 Csésze.

Arany. Vert munka. Karimáján kívülről palmette díszítésű szegély. Fenekén belül díszkeretben griff madár. Szélén utólag reáforrasztott csatt. Súlya 51 arany. Magassága 0.047 m., átm. 0.063 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

19 *Csésze.*

Arany. Vert és áttört munka, csattal a karimáján. Külső szegélye fölforrasztott diszítéssel ékes, mely kék zománczczal volt kitöltve, a fenék közepén kereszt, lombozattal kitöltve; e körül szép görög betűkkel bevészt felirat. A fenék hátlapján medaillon, melyben szárnyas oroszlán kost leteper. Súlya 60 arany. Magassága 0'021 m., átm. 0'112 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

20 *Ivóserleg.*

Arany. Két egymáshoz teljesen hasonló ivóserleg, lábbal. Fenékén kívülről bevert s az egyik csészén még egy bekarczolt felirat. Súlya egyiknek 61 arany, másiké 61½ arany. Magassága 0'67 m. Átmérője 0'94 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

21 *Korsó.*

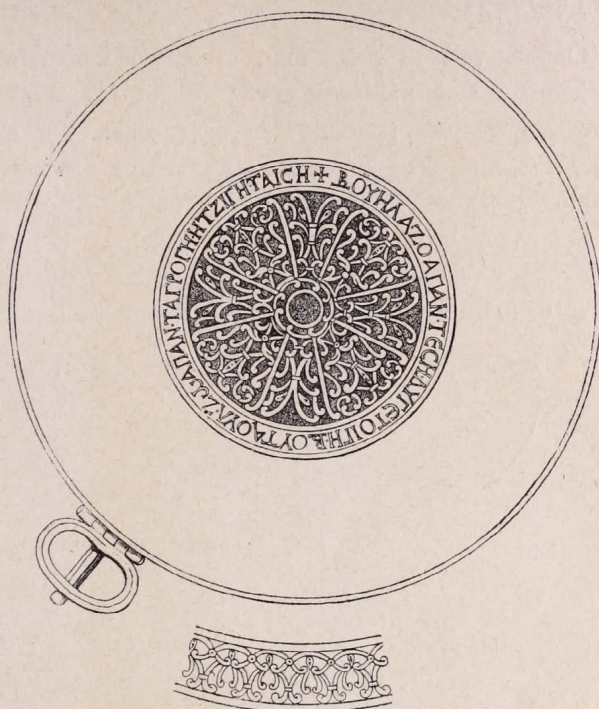
Arany. Vert munka. Nyakán elől, hátul szája és füle alatt egy-egy álló gólya, a másik két oldalon előre lépő gólya egy fa mellett, békát tartva

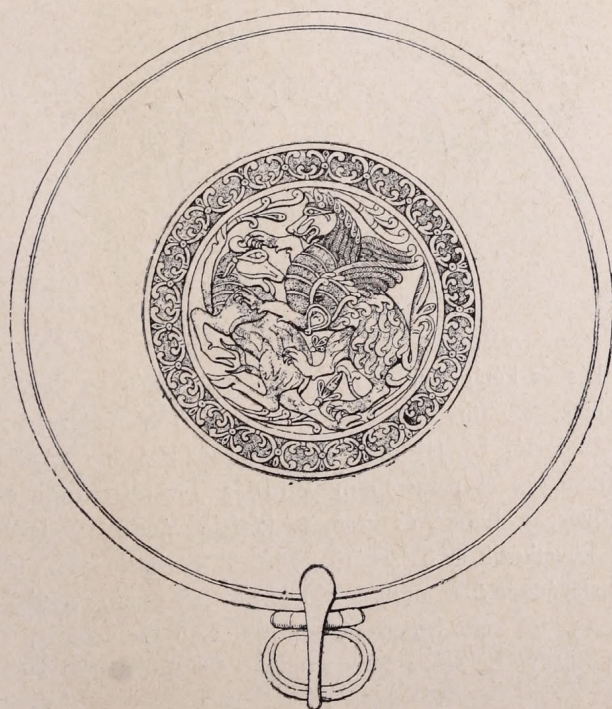
17. sz.

csőrében. A korsó nyakát beszegi egy domború karima, rosette-alakú virágokkal, alatta levél-diszítvény. A korsó testén szőlőkeretben szűk ruhás férfi, szárnyas emberfejű oroszlánon nyargalva, mely fején füle közt lilomszerű díszet visel. A lovac mindkét kezével ágat tart feje felett Ezen alak felett Centaur nyakperezcczel, jobbában követ, balját védőleg emelve egy szűk ruhás férfi ellen, ki az ő hátán ül s bunkót emel ellene. Ugyanezen alakok fordulnak elő a túloldalon a fül alatt azon különbséggel, hogy az oroszlán lovac felül, a Centaur alól van. A két főoldalon azonos compositio ellenkező irányban: sas, griff-fülekkel és szakállal, karmaiban meztelen nyakperezcczel ékes fiút vive, ki egyik kezével csészét emel a sas felé, a másikkal levelet, mindkét oldalon fa. Súlya 198 arany. Magassága 0'225 m. Lelhelye: Nagy-Szt-Miklós, Torontál megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

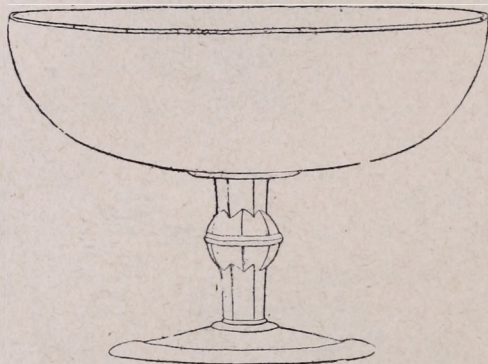
19. sz.

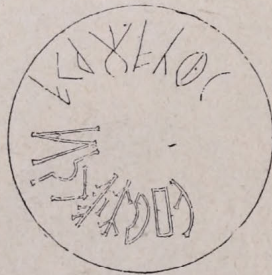
19. sz.

22 *Dízláncz.*

Arany. Öntött, vert és vésott munka. Közepén kristály-golyó függ két egymást keresztező abroncsba foglalva; felette kis arany díszedény, melyre két oroszlán ágaskodik; farkuk levélbe végződik. A lánczon mind a két oldalon gyűrűk, melyeken különböző eszközök és szerszámok függnék sorban: 1. csónak, benne egy evező legény ül, 2. háromágú szigony, 3. kalapács és üllő, 4. levéldisz ciselirozott erekekkel, 5. balta s buzogány, 6. kapa, 7. köröző s vakolókanál, 8. levéldisz, mint fennebb. Itt következik egy gyűrű, mely a láncz két részét összefoglalja. 9. ekevas és cso-

20. SZ.

FÖLIRÁS A 20. SZ. SERLEGRŐL.

roszlya, 10. kés és kétágú villa, 11. olló és piszkáló, 12. levéldiszmény, mint az előbbiek, 13. fűrész és ráspoly, 14. fogó és mércze, 15. horgony-alakú eszköz és sarló, 16. járom; a láncz második ágán: 1. paizs és ligula, 2. signum (hadi jel) és parasionium (kard), 3. levéldisz, mint az előbbiek, 4. ásó és czövek, 5. bunkó és véső, 6. kétféle lándsa, 7. levéldisz, mint az előbbiek; következik az összekötő gyűrű, 8. görbe kés és sarló, 9. fogó és véső, 10. kalapács és üllő, mint az előbbi oldalon 3-nál, 11. csiptető, olló és létra, 12. és 13. fel nem ismert használatra való szerszámok, 15. mérleg. Súly 203 $\frac{3}{4}$ arany. Lelhely: Magura-hegy, Szilágysomlyó mellett 1797. Hossza 0 98.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

23 *Függő.*

Arany. Gömbölyű sodrony, szívalakúan meghajtva, vastagodó végei állatfejeket képeznek. Lelhelye: Magura-hegy, Szilágy-Somlyó.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

21. SZ.

24 *Karperecztöredék.*

Arany. Egy karperecznek vége állatfejjel, gránátszemmel rakott munka. Hossza 0.042 m. Lelhelye: Magura-hegy, Szilágy-Somlyó 1855.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

25 *Gyűrűk.* — 11 drb.

Arany. Lemezből kiverve s összeforrasztva. Gyöngysort képez, 0,03 m. átm. gyűrű. Lelhelye: Magura-hegy, Szilágy-Somlyó 1855.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

21. SZ.

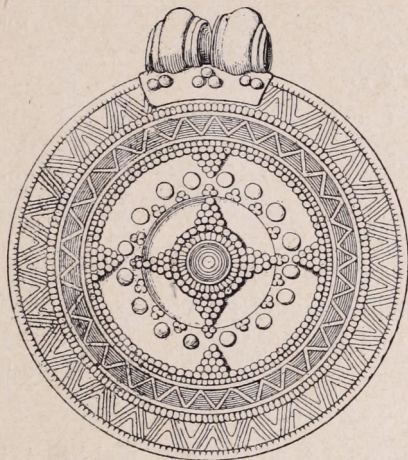
26 *Karika.* — 13 drb.

Arany, vert munka. 0,01 széles, belül-kívül gyöngyszegély. Átmérője 0,035 m. Lelhelye: Magura-hegy, Szilágy-Somlyó 1855.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

27 *Bulla.*

Arany. Vastag korong, melyre — felül — dupla fül van reá forrasztva, közepén gránátkő kettős gyöngykeretben, melyből négy pyramis-alakú gyöngyözet kiszögellik. Domború karima környezi, melynek tetején gránátkövek, alján gyöngysorozat s négy háromszögű kiszögellés van. A bulla lapján egy karika fut háromszögű rekeszmű gránátokkal, e körül gyöngysor, a szélső karika háromszögű cislirozással ékes s belül gyöngysorral van

27. sz.

szegélyezve. Átmérője a füllel együtt 0.74 m. Súly 114.3 gramm. Lelhelye: Magura-hegy, Szilágy-Somlyó 1797.

Kiálltja a cs. és kir. régiségtár.

28 *Öv-részlet.*

Arany. Vert munka. Két szélén zsinor keresztülhúzására való csatorna. A középső részen négyszögletes keretben álló férfi-alak. Lelhely: Szilágy-Somlyó.

Kiálltja a cs. és kir. régiségtár.

TIZENKETTEDIK SZEKRÉNY.

*Népvándorláskori tárgyak.*1 *Fibula.*

Arany. Vert munka. A fibula felső része szemcsés sodronnyal szegélyezett, bogár-formára kivágott lemez, melynek felső felületére a bogár testének részleteit rajzoló lemezek forrasztvák. Ezek rekeszeket képeznek,

melyek egykor gránátlapokkal voltak kitöltve. A bogár alsó lapjához van forrasztva a spirális rugó a belőle kiinduló tüvel és a kampó. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

2 *Sárkány.*

Arany. Vert munka. Egyes részei gránátlapokkal díszítve, a gránátok alatt fekvő arany fonalasan vésett. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3 *Disztárgy.*

Arany. Öntött munka. Rhombus-alakú sarkaiban egy-egy szeglyuk, középpütt kereszt. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

4 *Csatt.*

Arany. Öntött és ponczolt munka. Felső felületét — a nyelv végének kivételével — ponczolt domború szíjfonadékdísz czifrázza. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

5 *Függő — 2 drb.*

Arany. Vert munka. Két félkörív, mely gránátokkal volt díszítve. — A kövek kiestek. — Mindegyiken egy madár ül, melyeknek csőrét négy helyütt áttört gomb köti össze. Három gomb és öt kolomp lóg róla. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

6 *Nyakláncz.*

Arany. Szokatlanul vékony lemezből sajtolt korongok; ezek nagyobbak, a többi rovátkos szegélyű kis gomb. Végre három kereszt, mindegyik közepén félgömb, gyöngyözött környezetben, ágai hosszúkás gyöngyök, szintén gyöngyözött keretben. Ezek közül csak három maradt meg. Lelhely: Czéke, Ung megye.

Kiállítja a cs. és k. régiségtár.

7—8 *Fülbevaló.*

Arany. Vert és áttört munka. Félkör-alakú; benne díszedény, két oldalán pávák. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Fülbevaló.*

Arany. Gyűrűje alsó részén gyöngysorral szegélyezett félkörben áttört munkával két páva, köztök díszedény. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Kárász Géza.

10 *Csatt.*

Arany. Szíjvége rekeszmű, melyből a gránátok hiányzanak. A csatt gyűrűjét, két kutyafejű kigyó képezi, gránát füllel és szemmel, nyelve szintén gránát-szemes és gránátfüles kutyafejű kigyó. Súlya 201 gr. Hossza 0·07 m.

Kiállítja Kárász Géza.

11 *Csatt.*

Arany. Szíjvége tojásdad rekeszművel, melyből a három gránát hiányzik. A csatt gyűrűje és nyelve egyszerű. Súlya 52 gr. Hossza 0·37 m.

Kiállítja Kárász Géza.

12 *Csatt.*

Arany. Szíjvégén két négyszögletes és egy háromszögű gránát, a csatt sima; súlya 23 gr. Hossza 0·13 m.

Kiállítja Kárász Géza.

13 *Csatt.*

Arany. A tojásdad szíjvégből hiányzik a gránát, a csatt sima, nyelve számárhátú, végén három bevéssett vonallal. Súlya 18 gr.

Kiállítja Kárász Géza.

14 *Ékszer.*

Arany. Tömör karikán három rekeszművű virág, mindegyik eredetileg hat gránáttal volt díszítve, melyek most hiányzanak. Súlya 35 gr. Legnagyobb hossza 0·02 m.

Kiállítja Kárász Géza.

15 *Csatt.*

Arany. Öntött és vésott munka. Nyelve kutyafejbe végződik. Lelhely: Monza környéke.

Kiállítja Eichholzi Miller Jenő.

16 *Paizsdudor.*

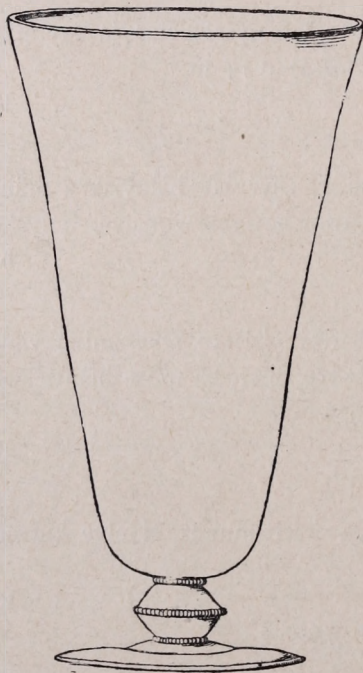
Ezüst. Aranylemezzel bevonva. Vízirányos szélén rovátkos. Gyöngyözött s cikkekzakkos szegélyen belől poncczal bevett karikák; közepükön gyöngy. A karikától hosszúkás gyöngy csüng le vonal-keretben, az egész körül ritka gyöngyszegély. Maga a dudor befelé hajlított, kúpalakú, mely keskeny függőleges falon áll. Ez felől-alól gyöngyözött és cikkekzakkos szegélylyel el van látva, s az egyik felén csodamadarakkal van díszítve (fejök ló, testük emberarcz, hátul kéz, lábok madárláb). A másik felén a dísz gyöngyökkel kivert rhombusokból áll, közepükön gyöngyözött kereszt, szögleteiken kör, ponttal közepén. Minden két rhombus közt, alól-felől kivert gyöngy, melyen hosszúkás gyöngy csüng. A homorodó dudornak szélén keskeny pánt, részben félkörű díszítéssel, ponttal közepén, részben kettős lilommal, ponttal mind a négy oldalán, felől-alól gyöngysorozattal

szegélyezve. A dudor teste négy kivert diszítésű keskeny pánt által négy nagyobb háromszögre osztatik. Az egyiken két oroslán harcza felett a lófejű, emberfej testű, emberkéz farkú madár. A másik kettőn felfordítva oroslán s vadkan vív egymással, felettök tengeri ló. A dudor tetején nodus, felette oszlopocska s kisebb nodus, mind kivert diszítések és gyöngyszegélyekkel. Lelhely: Herpály-pusztá.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 *Billikom.*

Arany, vert munka. Kupája harang-forma, hosszukás, lencse-forma nodusa felül-alul és közepén gyöngysorozattal ékes, lapos talpa 2 tagban

17. sz.

domborodó. Súlya 75 arany. Magassága 0'13. Lelhelye: Osztropataka, Sáros megyében.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

18 *Fibula.*

Arany. Valószínűleg byzanti mű, mely a népvándorlási fibulák típusát képezi. Izletesen s a leggazdagabban diszített mű, félkörű fején három világos gránát s kék üveggyöngy, lábán szintén három világos gránát és két kék üveggyöngy.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

19 *Függő — 5 drb.*

Arany, vert munka. Rhombus-alakú sima lemez; egyik sarkában sodronnyal beszegett lyuk, melynél fogva sodronyra van akasztva. Lelhely: Czéke 1856.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

20 *Függő — 4 drb.*

Arany. Vert munka. Veder-alakú. Négy sodronykarika s ezekből kiinduló sodrony félkörök ékítik. Felül félkör alakú lapos fül van reá forrasztva. Lelhely: Czéke.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

21 *Gyöngy — 5 drb.*

Arany. Vert munka. Csőalakú. Sodronyzással ékes. Lelhely: Czéke.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

22 *Függő- és fibula-töredék — 10 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Lelhely: Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

23 *Csatt — 2 drb.*

Ezüst és bronz. Öntött munka. Lelhely: Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 *Lemez — 2 drb.*

Ezüst. Vert munka. Kerek. Lelhely: Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25 *Kapocs fele(?)*

Bronz. Öntött munka. Ásóalakú. Széles része három szeggel átütve. Lelhely: Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Fülbevaló(?) — töredék.*

Bronz. Öntött munka. Gömbölyű sodrony, végén tompított csúcsú koczka. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

27 *Szíjvég — 6 drb.*

Arany. Vert és ponczolt munka. Lelhely: Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 *Pálcza — 1 egész és 2 töredék.*

Vas. Végei aranylemezzel borítvák és domború élek által tagolják. Lelhely: Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 *Szíjvég — 6 drb.*

Arany. Vert és ponczolt munka. Lelhely: Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 *Lemez — töredék.*

Arany. Vert munka. Karperecz-töredék. (?) Testét három hegyes kúpsor diszíti. Vége mintha madárfejet példázna. Hazai, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

31 *Karika.*

Arany. Gömbölyű sodrony. Két vége egymásra van csavarva. Hazai, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

32 *Pityke és szíjvég.*

Arany. Vert munka. Kerek; közepén négy áttört négyszög, mely alatt két keresztet képező pánt látszik. Széle vésett. A szíjvég vert és ponczolt munka. Hazai, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

33 *Pityke — 3 drb.*

Arany. Vert munka. Félgömbalakú gombot öt karéj szegélyez. Alul félhold-alakú nyujtvány. Lelhely: Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

34 *Pityke.*

Arany. Vert munka. Középen félgömbalakúan domborodik s sodronnyal van körülfogva. Szélén hat köralakú szírom ül, mindegyik sodronnyal szegélyezett szeglyukkal átütve. Lelhely: Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

35 *Pityke (?) — töredék.*

Arany. — *Fehér.* — Vert munka. A lemeztöredék két helyütt át van lyukasztva; a lyukakat sodronyvesszők veszik körül. Lelhely: Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

36 *Késfoglalvány részei. — 3 drb.*

Arany. Vert munka. Lelhely: Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

37 *Csatt — miniature.*

Arany. Vert munka. Lelhely: Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

38 *Függő — 4 drb.*

Arany. Vert munka. Felül négyszögletű foglalás — a bennök volt kövek elvesztek. Erről sodronyon átfűrt amethyst csüng, végre pedig ki-domborodásokkal tagolt kúp. Lelhely: Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

39 és 47 *Díszkorong — 2 drb.*

Arany. Rekeszmű ; széles, kivert gyöngysor-szegélylyel, a gránátok mind kiestek. Lelhelye : Tóti puszta, Ozora mellett.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

40 *Érem.*

Arany. Vert munka. II. Constantinus érme. Lelhely : Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

41 *Karika.*

Arany. Csavart négyélű sodrony. Végei nem érnek össze. Lelhely : Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

42 *Kereszt — töredék.*

Arany. Vert és áttört munka. Lelhely : Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

43 *Nyakperecz.*

Arany. Négyélű csavart sodrony. Végei kapcsot képeznek. Egy két végén zárt, közepén domborodással tagolt tok lóg rajta két fülön ; ez is aranyból van verve. Lelhely : Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

44 *Kereszt.*

Arany. Végén minden ágánál kör, egy-egy gyönggyel, az ágak hónaljában pedig rekeszmű, melyből a gránátok hiányoznak. Lelhelye : Tóti puszt, Ozora mellett.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

45 *Fülbevaló-pár.*

Arany. Közepén lencse-alakú, mindkét oldalán hat bemélyedett sugárral, széle lapos lemez karika, kilyukasztott hat félkörrel. A fülbevaló két oldalán gömb két gyöngysor közt, az egyik gömbhöz hozzá van forrasztva egy gyöngysor karika, melyen belől három félkörű gyöngyözet, a két ily félkör közt maradott közbe beillik a fülbevaló kampója. Átmérője 0.06 m. Súly a mindkettőnek együtt 27.6 gr. Lelhelye Sztarcsova, Krassó-Szörény m. 1866.

Kiállítja a cs. és k. rég.-tár.

46 *Karika.*

Arany. Vert munka. Lapos lemez, belől egy szeg áll ki belőle. Lelhely : Puszt-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

47 *Lásd fent a 39-nél.*48 *Függő — 2 drb.*

Arany. Gömbölyű sodronykarikája nyitott. Három horog áll ki belőle.

Alól kúpalakúan szélesedik; a kúpok alapja közt egy csüngő lóg karikán, melyből horognyujtvány áll ki. A csüngő mása virágalakú, a kehely fölött hat gomb van, benne pedig carneol-gyöngy ül. Lelhely Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

49 *Övdísz* — 7 drb.

Arany. Vert munka, közepükön félgömb, szélökön négy helyütt kivert gömbpár, vékony aranylemez. Lelhelye: Tóti pusztá.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

50 *Övdísz* — 11 drb.

Arany. Tojásdad, kivert, közepén félgömb, felül-alól két-két kivert félgömb. Vékony lemez, eredetileg a tökéletesen elélegült bronznak platirozása. Lelhelye: Tóti pusztá, Ozora mellett.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

51 *Övdísz* — 5 drb.

Arany. Kivert kör, közepén félgömb, felül gyöngypár, alul hosszúkás négyszög, vékony aranylemez. Lelhelye: Tóti pusztá.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

52 *Övdísz*.

Arany. Vert munka. Félholdalakú, csak hogy alsó széle bekanyarodott. Éleit kivert gyöngysor cifrázza. Lelhely: Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

53 *Övdísz* — 5 drb.

Arany. Kivert munka; gombalakú kör, közepén félgömb. Lelhelye: Tóti pusztá, Ozora mellett.

54 *Övdísz* — töredék.

Arany. Vert és ponczolt munka. Hegybe végződik. Lelhelye Pusztá-Tóti.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

55 *Karperecz*.

Arany. Vert munka. Két félköralakú lemezből összeállítva, melyeknek egyik végén hat, a másikon hét karikája van; ezekbe egy pálcza illik, s így kinyitható csukló képződik. A lemezeken két sima szalag váltakozik hat sodronyfonással. Lelhely: Beczkó.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

56 *Karperecz*.

Arany. Mindkét végén kutyafejben végződik. Ezen a rekeszművel készült szemek, fülek és nyakláncz gránátokkal voltak kitöltve, melyek most hiányzanak. Súlya 151 gr. Átmérője 0.077 m.

Kiállítja Kárász Géza.

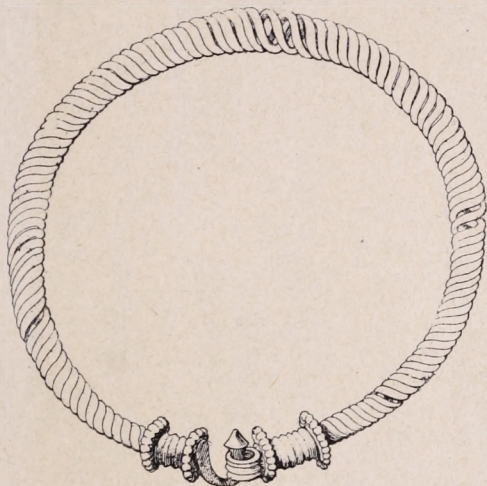
57 *Karperecz — töredék.*

Arany. Sima, gömbölyű és gyöngyös sodronyból összefonva. Ép végét szemcsés sodronynyal befoglalt hornyolt lemez s ehhez forrasztott s hornyolt karika képezik. Lelhelye: Zelendvor.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

58 és 63 *Karperecz — 2 drb.*

Arany. Vastag sodronyból összetekerve, közepén vastagodó, mindkét oldalról két gyöngysorral szegélyezett hornyolt abroncsba végződik, ehhez egyrészlől széles gyűrű, másrészlől kampó zárul. A kampó vége hegyes

58. sz.

gomb. Súlya mindegyiknek $23\frac{1}{4}$ arany. Átmérője 0.08 m. Lelhelye: Zelendvor, varasdi határezred, 1805.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

59 *Karperecz.*

Arany. Öntött munka. Nyílása felé kétfelől vastagodó, végén egyenesen elvágott, egyszerű sima. Súlya 7.12 gr. külső. Átmérője 0.09 m. Lelhelye: Czéke, Zemplén megye 1856.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

60 *Nyakperecz.*

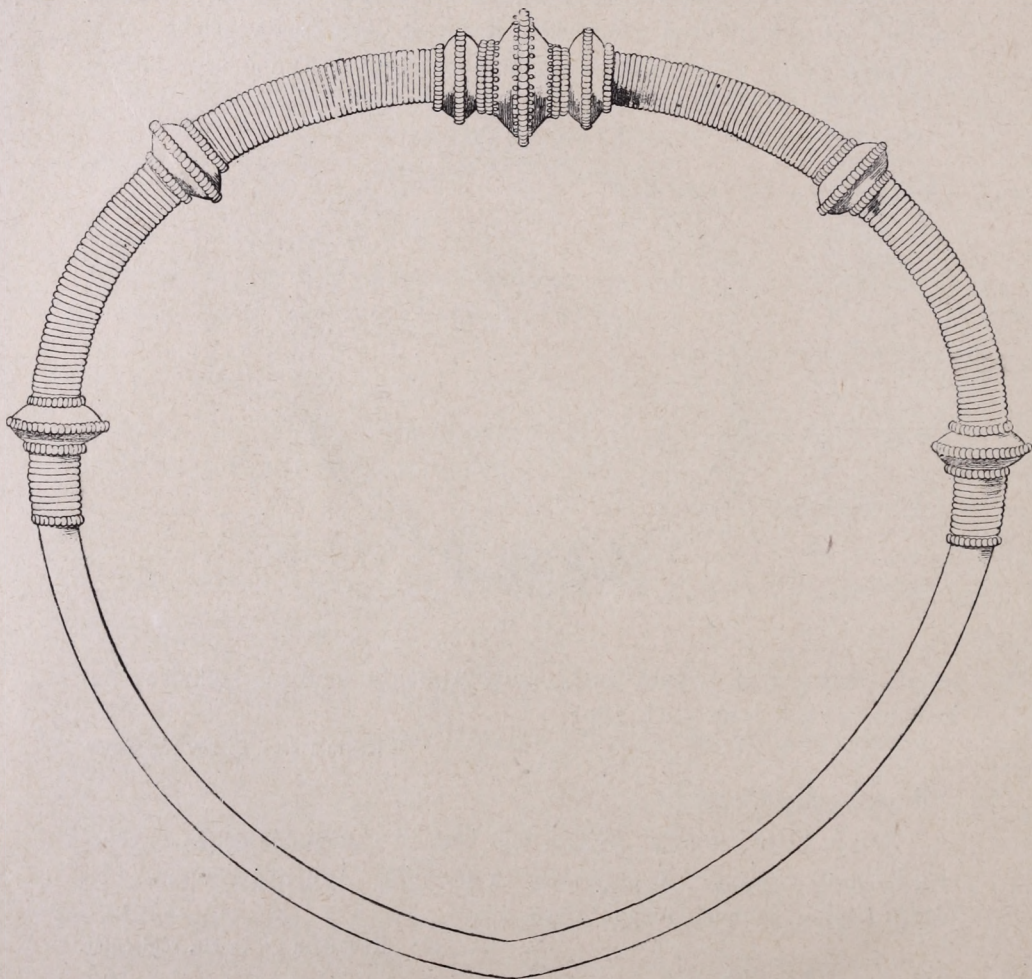
Arany. Öntött munka. Fele sima; nyílásánál lencseforma nagyobb gyöngysorozatokkal díszített gomb, mellette jobbról-balról két, közben 3 hasonló lencse-alakú gyöngydiszített gomb; a közök arany sodronynyal bevonvák, mely a végső gomb alatt is 5 cm-terre kiterjed és gyöngyözettel fejeztetik be. Súlya $54\frac{3}{4}$ arany. Átmérője 0.21 m. Lelhelye: Osztropataka, Sáros megye.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

61 *Fibula.*

Arany. Tojásdad, háromrétegű sardonix rézsutos oldal csiszolással, áttört lombozatos arany nyolczszögű keretben. Alul két karikán két finom arany láncz pár függ, melynek végén kivágott ciselirozott lemezvirág díszítmény, ezek közül az egyik hiányzik. Súlya 24 arany. Egész hossza 0'14 m.; az ékszeré 0'10 m. Lelhelye Rébrin, Ung megye 1852.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

60. sz.

62 *Fibula.*

Arany. Feje kis kerék, tíz kis gömbbel, melyek gyöngysorral összefoglaltatnak. A gerenda elveszett; a gerincz négyszögű hajlított lap, közepén s oldalain gyöngysorral szegélyezve; a közök négy, félköröket képező gyöngös filigrán sorral díszítvék, a szélén rojt-forma; lába filigrános gyöngös

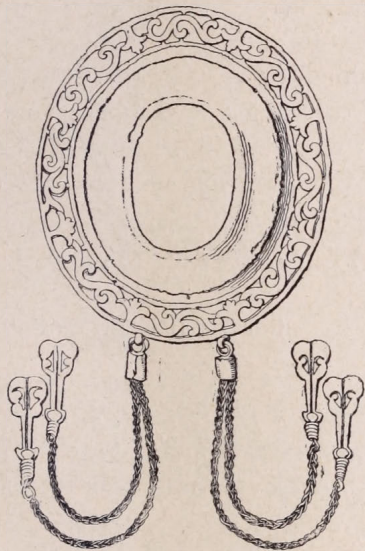
rojtjal. Súlya $9\frac{3}{4}$ arany. Hossza 0.07 m. Lelhelye: Osztropataka, Sáros megye. 1790.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

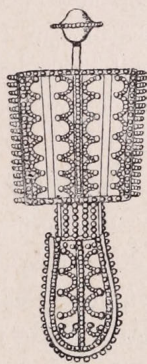
63 Lásd az 58 számot.

64 *Karperecz.*

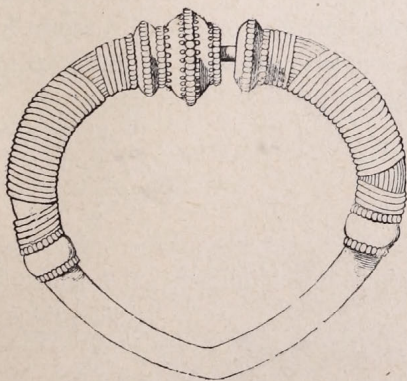
Arany. Nyílásánál lencse-alakú gomb; mely közepén s két végén gyöngysorokkal díszes. Mellette jobbról balról hasonló kisebb gombok,

61. sz.

62. sz.

64. sz.

ezek alatt sodronydisz. Mind a két fele két helyütt, egyenes vonalakkal díszes, közepén kiszélesedő gyűrű által megszakítva. A diszítést két domború gyöngysorral szegélyezett abroncs fejezi be, a karperecz alsó része sima. Súlya $54\frac{3}{4}$ arany. Átmérője 0.082 m. Lelhelye Osztropataka, Sáros.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

65 *Karperecz.*

Arany. Kivert és ponczolt munka, közepén kivert gömbsor, bevert csillagokkal, alatta két részről kivert levélsor bevert vonalokkal négyszögöze; ezek közt, alól, négy levelű virág s kisebb sima levélsor, a közökben mindenütt ponczozás. Súlya 15 arany, mostani elgörbített alakban átmérője 0.09 meter. Lelhely: Zelendvor Petrianacz mellett, varasdi határőrezred.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

66 *Nyakperecz.*

Arany. Gömbölyű sodrony. Korong-idomú. Zárótagja közepén zöld üveg, három különböző gyöngysorozattal a foglalványban. A perecz legnagyobb része sima, két végén mindkét felül sima pánt gyöngydiszítés közt; az abroncsok közt pedig a perecz 0.045 és 0.050 m., hosszában sodronynyal körül van tekerve. Egyszerű kampó zárja, mely a korong alsó részén levő lyukba bele illik. Súlya 75 gr. Átmérője 0.152 m. Lelhely: Czeke, Zemplén megye.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

67 *Nyakperecz.*

Arany. Egyszerű. Közepén vastagodik. Egyik végén gyűrű, mely alatt gyöngysorozat, másik végén gyöngysorozat, gömbbe végződő kampó, mely a gyűrűbe beleillik. Lelhelye: Sztarcsova, Krassó-Szörény m. Súlya 60 arany. Átmérője 0.155 m.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

68 *Fülbevaló — 15 drb.*

Arany. Vert munka. Karikája gömbölyű, sodrony feje tompított csúcsú koczka, melynek minden lapja áttörött, az áttörés alatt gránátok látszanak. Különféle hazai lelhelyekről.

Kiállt 2 darabot az Erdélyi Muzeum.

" 13 " a Nemzeti Muzeum.

69 *Láncz.*

Arany. A szemek váltakozva egyenes és csavart háromlű sodronyból készítvék. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

70 *Fülbevaló — 8 drb.*

Arany. A karika gömbölyű sodrony, egyszerű kampóval záródik. Hat darabnál a karikához, áttört lemezből készített, korong van forrasztva; ezek közül négy kereszttel és gombocskákkal díszes. Egy darabon gombokból összeállított kettős gúla képezi a fejet. Egy darabon a karika alsó részére sodronynyal beszegett, öt karikával díszített lemezvályú van forrasztva, mely alól füles-kosár alakú, áttört oldalú, gömbölyű fenekű gomb van alkalmazva, föde-

lére magas lemezek forrasztvák, melyek keresztalakú rekeszt formálnak. Ebben egykor gránátok valának. Lelhelyek: Kolozsvár, Gács és Német-Boly.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

71 *Függő.*

Arany. Leveleket s bogyókat utánzó rekeszmű, szép gránátokkal.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

72 *Csatt-darab.*

Arany. Különböző nagyságú csattok, melyeken a szíjvég gránátos rekeszművü. A csatt gyűrűje s nyelve sima tömör arany. Lelhely: Kispilit és egyéb, közelebből ismeretlen lelhely.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

73 *Csatt.*

Arany és ezüst. A szíjvég arany; lemezből van verve, felső korongalakú részen háromszögletes rekeszekben három gránát. A csatt maga ezüsből van öntve. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

74 *Csatt.*

Arany. Vert és öntött munka. A szíjvég felső áttört lapja gránátokkal díszítve, a csatt maga pedig zeg-zúgos, gránátos rekeszművel. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

75 *Csatt.*

Arany. Vert és öntött munka. Szíj-vege gránátokkal díszes. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

76 *Függő.*

Arany. Öntött és sodronyos munka. Kettős szemcsés sodronyból készített körbe négy szívalakúan meghajtott, gombbal ékített végű sodrony van forrasztva; lapos lemez-karikán függ.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

77 *Függő.*

Arany. Rekeszmű. Két tagból áll. Közepén rhombus, melyből a gránát hiányzik, felette három, alatta két gránátgyöngy. Ezen függ egy rekeszműves korong, három koncentrikus aranykörrel.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

78 *Függő.*

Arany. Két tagból áll, felül gyöngyözött korong, ezen féloldhalakú lemez függ, kigyózó filigrán díszszel.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

79 *Függő* — 2 drb.

Arany. Öntött és vert munka. A gömbölyű sodronykarikáról egy második, kisebb karikán félköralakú gránát aranyrekeszben, melyet fölül és egyenes oldalának két végén egy-egy köralakú rekesz díszít, a gránátba két kör van bevésve, mely aranylemezzel van kitöltve. E tagról két függő lóg le, melynek közepét levélalakú rekesz képezi; kampós vége pedig valami gyöngy tartására szolgált. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

80 *Függő*.

Arany. Rekeszmunka. Korong, kívülről hat aranygyönggyel; róla levélalakú gránátos függvény csüng. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

81 *Pityke (?)* — *töredék*.

Arany. Vert munka. Csonka kúpalakú. Három szemcsés sodrony fut körül rajta, melyek közt hasonló sodronyból hajtott körök ülnek. Csúcsát egykor kő ékítette. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

82 *Fibula* — *töredék*.

Ezüst. Öntött munka. Széles fejét félkörű lemez képezi. Dereka háromélű félkörű ívet képező rúd. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhely.

Kiállítja Egger Dávid.

83 *Fibula* — *töredék*.

Ezüst. Hasonló a 82. számúhoz, csak hogy kisebb. Lelhely: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

84 *Fibula*.

Ezüst. Öntött és vert munka. Fejét félköralakú lemez képezi, mely három, rügyet példázó gombbal s egy gerinczczel díszes. Háromélű, félkörívet képező derekát tövével öt gránátos rekeszszel és sodronyval díszes aranylemez környezi. Lába lándsa-csúcs alakú. Lelhely: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

85 *Fibula* — *töredék*.

Ezüst. Öntött és vert munka. Hasonló a 82., 83. számúakhoz. Lelhely: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

86 *Fibula*.

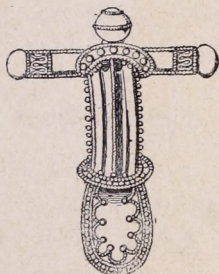
Arany. Feje felül és közepén gyöngysorral díszített gömb, gerendáján a gömbök mellett két gyöngysor közt kigyózó sodrony-disz; két gyöngysor

köti össze a két díszítést. Gerincze félkörű, közepén egy, két szélén dupla gyöngysorral díszes. A közöken jobbról, balról, éles emelkedett vonal, a gerinczet felől-alól kettős gyöngysor közt lévő arany gyöngyök környezik. A lábat gazdag gyöngysor szegélyezi, melyen belül félkörökből alakult gyöngysoros dísztmény van. Hossza 0'06 m. Lelhely: Osztropataka Sáros megye.

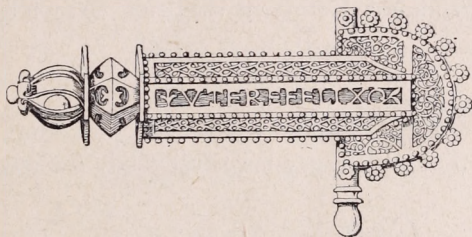
Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

87 *Fibula.*

Arany. Öntött, áttörött és vert munka. Feje félkör, áttört lombozattal köröskörül tizenkét rosettettel; gerincze hatszögű egyenes szögben megtört oszlop finom gyöngysorozattal szegélyezve, áttört munkával telve, felül áttört betűkkel: VTERE FELIX, az oszlop végén két hatszögű lap közt hatszögű lapos áttört gomb, legvégén stylisált virág. Lábát hét gyöngy-sorból alakult oszlop egyenes szögben köti össze a gerinczczel, a tú

86. sz.

87. sz.

hiányzik. A gerenda-gömbök egyikének, — mely most hiányzik, — lecsavarása által erősített meg. Súly 20½ arany. Hossza 0'10 meter. Lelhely: Osztropataka, Sáros megye, 1790.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

88 és 96 *Karperecz* — 2 drb.

Arany. Vert és vésett munka. Két stylisált sárkányfőben végződik, melyeknek szeme, szemöldöke, homloka, hátravetett füle és nyakravalója rekeszműben sötét gránátokat foglal magában, a karpereczek csuklóban járnak, csavarral záródnak, a csavar végén magasan foglalt gránát. Lelhelye: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

89 *Ruhakapocs.*

Arany. Vert munka, drágakövekkel. Tojásdad szép nicolót, lejtős oldal-csiszolással, látunk gömbháromszögben, melyben rekesz-mű van 22 gránáttal. E körül keskeny keret fut 15 befoglalt domború gránáttal, melyek közül 9 hiányzik. Következik még keskenyebb, homorú arany keret. Ezalatt meg ferdén lehajló rekeszmű szegély 4—4 kerek zöld üveg transversal-

vonallal összekötve, a közökben gránát, felül 3 kis gömb, középen domború kerek gránát, mellette két kisebb zöld üveges foglaltvány, melyben az üvegnek csak töredéke maradt meg s két tojásdad amethyst. Alól hasonló nagyobb dísz, melyből a gránát és 2 zöld üveg hiányzik, az egész lombozatos arany-diszítéssel környezve. Erről függ le 2 láncz, alól gránát-cseppekkel felső részén kereszt, középső tojásdad amethysttal és 4 gránáttal, az amethystról a 3-ik láncz lóg le szintén gránát-cseppel. Súlya 47 arany, a háromszög hossza 0'09 m. Az ékszer teljes hossza 0'023. Lelhely: Osztopataka, Sáros megye.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

90 *Fibula* — 2 drb.

Ezüst. Öntött és ponczolt munka. Félköralakú feje három gombbal ékes, ívet képező dereka háromélű, lába rhombusalakú. Lelhely: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

91 *Pityke (?)* — 6 drb.

Vert munka. Kettő négyszögletes, négy félgömbalakú. Lelhely: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

92—94 *Gyöngy.*

Kettő üvegből, egy borostyánkőből. Lelhely: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

95 *Csatt.*

Arany. Vert és öntött munka. A szíjvég hat négyszögletes és két félholdalakú rekeszszel díszes, melyek közül csak kettőben maradt meg a gránát. Lelhely: Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

96 *Karperecz.*

Lásd a 88. számot.

97 *Nyakláncz.*

Arany. Lánczra felfűzött, keresztül fűrt, csiszolt tizennégy gömb nemes gránátból, két-két gömb közt felváltva hét aranyba foglalt gránát, félhold és hat szív. A láncz végén két tojásdad gránát, magas foglaltvánnyal, az egyik kő hiányzik; másik végén gyöngsörrel szegélyezett tojásdad lemez, melyen keresztül reá van forrasztva a záró kampó. Lelhelye Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

98 *Nyakláncz.*

Arany. Fínom négyszögű arany lánczon elől tizennyolcz kis gyűrű; ugyanannyi kis háromszögű gránát, magas arany foglaltványban, hegygyel lefelé, melyekről a hegyhez forrasztott gyűrűn arany tűk függenek; végök

rovátkolt. Három gránát foglalványostul hiányzik. A láncz végén gyönggyel szegélyezett szélesebb karika, melyen gyűrűk vannak. Lelhelye Bakodi puszta.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

99 *Fülbevaló* — 21 drb.

Arany. Öntött és vert munka. A karikák gömbölyű sodronyból. A függő maga vert, s gombocskákkal díszes lemez. Nyolcz darabon a függőt magát négy kisebb s ez alól kinövő nagyobb gömb képezi. Kilencz darabon három oldalú gula, melynek csúcsán négy gömbből alkotott kisebb gula van. Egyen a gula felett lemez-sort látunk; egy kúpalakú, egy végre csak töredék. Különböző hazai lelhelyekről.

100 *Fülbevaló* — 4 drb.

Arany. Vert munka. Háromoldalú kúp gömbökkel és rekeszekkel ékes. A rekeszek egykor gránátokkal voltak díszítve. Különböző hazai lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

101 *Gyöngy.*

Arany. Vert munka. Tojásdad; két végén kikanyarodó karima; közepén öt bevert vonallal ékes. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

102 *Fülbevalópár és függő.*

Arany. Vert munka. A fülbevalók karikája gömbölyű sodrony, melynek két végén szemcsés karika ül; ebből négy-négy szemcsés sodrony-gerincz indul ki. Fejök gömbalakú, közepén két szemcsés sodrony-övet képez, melyet egyenes sodronyokkal összekötött sodronykörök ékitenek. A félgömböket az öv felett s alatt szívalakúan meghajtott sodronyok díszítik. A függő közepén gula-alakúan csiszolt füsttopázt(?) látunk, melyen keresztül tetszik az arany-alap. Két hosszú oldalát tojásdad rekeszekbe foglalt kék üveggyöngyök díszítik. Az egészet szemcsés sodrony szegi be, melyre fölül négy sodronykarika van forrasztva. A két belsőhez sodronyból fonott láncz van erősítve, mely felül kerek korongról lóg. A korongban egykor kő lehetett; kívül sodrony szegélyezi; felül kampó nő ki belőle. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja: a fülbevalókat a Nemzeti Muzeum.

„ a függőt Egger Dávid

103 *Fibula.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka. Czikádát példáz; szemei gránátból készültek. Teste és szárnya bevéssett díszszel. Lelhely: Sáromberk.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

104 *Fibulapar.*

Ezüst, arany lemezzel bevonva. Czikáda-formában. Fejét gyöngysor szegélyezi; szemei gránátból, magasan foglalvák, gyöngyözettel szegélyezvék. Teste toll-alakú, reá forrasztott diszitménynyel. Szárnya reá forrasztott gyöngyözettel szegélyezve. Belől bevert pontokkal és négy-négy magasan foglalt gyöngyözettel szegélyezett gránáttal diszítve. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

105 *Fibula. — 5 drb.*

Bronz, ezüstös. Különböző nagyságú, czikáda-alakú ruhakapocs. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyekről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

106 *Fülbevaló. — 2 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Karikája gömbölyű sodrony, feje tompított csúcsú koczka. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja Egger Dávid.

107 *Fibula — 2 drb. és csatt.*

Arany. Vert munka, — a czikáda-alakú fibulák. Ezüst, öntött munka — a csatt. Lelhely: a csatt és az egyik fibula Csömör. A másik fibula közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

108–109 *Kardhüvely-foglalvány — 6 drb.*

Ezüst; aranyos. A két kardsaru villaalakú. Az egyiknek végén niellóval ékes gömb hornyozat által hozzá kapcsolt makkkal. A gömb felett rhombusalakú rekeszmű négy gránáttal, közepén csillagalakú virág fehér zománczból. A rhombus felett gránát virág. Az egész aranyozva volt. A másik kardhüvelysaru sima egyenetlen ágú villa-alakú, mindegyik ágán felől két, közepén egy szöggel. Ehez tartozik egy csatorna-alakú botocska, alól gyűrűs szegélylyel; egy hosszabb s egy rövidebb csatorna-alakú botocska, felül-alól gyűrűzve, végre egy saru alsó gombja ezüsből, melyen felül aranyrekeszbe foglalt gránát lapokat látunk. Lelhely: Komárom vidéke.

Kiállítja Egger Dávid.

110 *Karika — 2 drb. és csüngő.*

Arany. Vert és öntött munka. Lelhely: Czéke és az egyik karikáé Szerdahely.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

111 *Szűra való kettős pánt.*

Arany. Vert munka. Hat sodronyfonással ékes, melyek közt hullámosan futó indát látunk; ebből kacsok és fürtök nőnek ki. Lelhely: Zelendvor.

Kiállítja a cs. és kir. rég.-tár.

112–113 *Szíjvég* — 2 drb.

Arany. Vert és ponczolt munka. U-alakú. Felső lapja szemcsés sodronnyal beszegve; ezen belül bevert pontsor; azután ismét szemcsés sodrony, mely magasan kiszökellő rekesz tövéhez van forrasztva. A rekeszből hiányzik a kő. Előtte szeg. Az alsó oldalon \mathcal{Z} -alakú kivert domborodás, melynek két végén levél van. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

114 *Karika.*

Arany. Vert munka. Kis lemez van hozzá forrasztva, melynek egyik oldalára csuklón járó, gömbölyű sodronyból készített karika van alkalmazva. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

115 *Függő.*

Arany. Gömbölyű sodrony. Két oldalt két szemcsés sodrony közt gombsor; alul gombsorok által képezett kúp alatt nagyobb gomb. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

116 *Pánt — töredék.*

Arany. Vert munka. Két szemcsés sodrony közt stylizált virágok, felette palmette-sor. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

117 *Szíjvég.*

Arany. Vert munka. Felső és alsó felületén stylizált virágok kiverve, oldallapja szemcsés és kettős összesodrott sodronnyal ékes. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

118 *Fülbevaló* — 2 drb.

Arany. Megcsonkított kőb, a négyszögű lapok rekeszművel két háromszögre osztva, azokban háromszögű gránátok foglalva, a háromszögű lapokon mindenütt kerek gránát. A karika vastag rovátkolt huzalból készült. Súlyja összesen 6 arany. Átmérője 0.025. Lelhelye: Ó-Buda, 1836.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

119 *Csatt.*

Arany. Szíjvége stylizált virágokkal kivert munka. Lelhely: Presztovác. Hossza 0.02 m.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

120 *Pánt — töredék.*

Arany. Hozzá tartozik a 110. számhoz. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

121 *Szívveg.*

Ezüst. Öntött munka. U-alakú, alsó végén rügy, felső vége ketté válik a szíj befogadása végett s három szeglyukkal van átütve. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és k. rég.-tár.

122 *Fibula es karika.*

Ezüst. Részben aranyozva. A karika öntött, a korongalakú fibula vert munka. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a karikát a Nemzeti Muzeum.

« a fibulát Egger Dávid.

123 *Lemez.*

Arany. Vert munka. Kerek, nincs diszítve; úgy látszik valami edény feneke. Lelhely: Presztovác.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

124 *Függő.*

Arany. Vert munka. Gömb. Felül gömbölyű sodrony fület képez, melynek tövét szemcsés sodrony veszi körül.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

125 *Függő.*

Arany. Vert munka. Hasonló a 124. számúhoz, csakhogy a gömböt felül-alul négy-négy szemcsés sodrony diszíti, melyeknek végén három-három gomb ül.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

126 *Fibula(?)*

Ezüst. Öntött munka. Egyik végén gránátszemű madárfej, másik végén átlátszó üvegszemű kutyafej. Testét S formákból összeállított sorok diszítik.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

127 *Függő.*

Arany. Karikája gömbölyű sodrony. Feje csonkított csúcsú koczka, melyben egykor gránátok voltak. Lelhely: Kis-Selyk.

Kiállítja a cs. és kir. régiségtár.

128 *Fibula. — 16 drb. és 4 töredék.*

Ezüst; részben aranyozva. Öntött. Vert és ponczolt munka. Fejök félkör-alakú; melyből gombok vagy madárfejek nőnek ki. Derejuk körivet képez. Láruk rhombus-alaku, egy esetben háromszögletes. A láb végét állat- vagy ember-fej képezi. Különböző hazai lelhelyekről. Kilencz darab Bökény-Mindszentről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

129 *Fibula.*

Bronz. Öntött munka. Feje háromszögletes, csúcsán gomb; 4 homorú

háromszöggel van diszítve; végén gomb. Hazai, közelebről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

130 *Fibula — 3 drb. és csatt.*

Ezüst; aranyos. Öntött és ponczolt munka. A fibulák hasonlóak a 128. számúakhoz, csak hogy rekeszekbe foglalt gránátokkal ékesek. Különféle hazai lelhelyekről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

131 *Csatt — 7 drb. és 2 töredék.*

Ezüst. Öntött és vert munka. A töredékek gránátokkal és zöld üveggel ékesek. Különböző hazai lelhelyekről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

132 *Dísztárgy — 2 töredék.*

Bronz. Öntött munka. A közelebből meg nem határozható alakú felső részből négy-szögletes függő lóg, melynek felső fölületét ezüst rekeszmű diszíti. Ebben gránátokat, zöld és kék üveget látunk. Lengyelországi, közelebről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

133 *Csatt.*

Bronz. Öntött és vésott munka. A lapos szíjvég két mezőre van osztva, mindegyikben kutyát látunk. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

134 *Gomb — 4 drb.*

Arany. Vert munka. Talán csak egy bronz magnak borítéka, napraforgó-alakban. Lelhelye: bökény-mindszenti gátvonal.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

135 *Fülbevaló.*

Arany. A gyűrű tompított csúcsú koczka, rekeszmunka, a gránátok hiányzanak. Lelhely: bökény-mindszenti gátvonal.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

136 *Csatt.*

Arany. Vert és ponczolt munka. A szíjvég felső oldalát gombsor kereszteli, középső részét áttört lemez fedi, mely alól most a gránátok hiányzanak. Alsó oldalát szemcsés sodrony szegi be s három, kettős sodronyból készített fül áll ki belőle. A fejet a szíjvéggel három domborodású lemez köti össze. A nyelv egy darabból készült a fejjel, úgy hogy gyakorlati használatra nem való. Három gránát diszítette egykor a fejet. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

137 *Csatt.*

Arany. Öntött és vert munka. A nyelv állatfejen végződik. Római munka. Lelhely: Ó-Buda.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

138 *Csatt — 2 drb.*

Arany. Öntött munka. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

139 *Fülfüggő.*

Ezüst. Karikája gömbölyű sodrony. Feje sodronyzással ékes gömb. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

140 *Fülfüggő — 2 drb.*

Arany. Vert munka. A karika gömbölyű sodrony, mely egyik végén lemezzé lapulva S-formára van meghajlítva. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

141 *Csatt — 3 drb.*

Arany. Öntött és vert munka. A szíjvégek hosszúkásak, egyiken hiányzik a szíjvég. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

142 *Csatt feje.*

Arany. Vert munka; hasonló a 136. számú csatt fejéhez. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

143 *Karika — 3 drb.*

Ezüst. Lelhelyök: Temes megye és Szombathely vidéke.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum

144 *Szíjvég.*

Bronz, ezüsttel bevonva, aranyozás nyomaival; öntött munka. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

145 *Fülbevaló.*

Ezüst, karikája gömbölyű sodrony, feje tompított csúcsú koczka, melynek minden lapjára kereszt van pontokkal beverve. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

146 *Fülbevaló — 2 drb.*

Ezüst. Gombokkal díszítve, s gombokkal és sodronynyal diszes fejjel. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

147 *Karika.*

Ezüst. Vert munka, nyitott végekkel. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

148 *Fülbevaló — 8 drb.*

Arany. Öntött és vert munka; gombokkal diszítvék. Különböző hazai lelhelyekről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

149 *Töredék.*

Arany vert munka. □-alakú rekesz, mely közepén ketté van választva, melyet két oldalt vonalasan vésett aranylemezek töltenek ki. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum.

150 *Függő.*

Arany. Vert munka; lapos lemezkarikával, félholdalakú lemez függ; egyik oldala gombos háttal, a másik oldala domborodással ékes. Lelhelye: Zilah.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

151 *Függő.*

Arany. Vert munka. Rhombus-alakú, a rhombusban kereszt van lemezekből képezve, szélein apró körök vannak kövek befoglalására, melyek azonban, egyet kivéve kihullottak. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

152 *Fülbevaló.*

Arany. Öntött és vert munka. Az arany-sodronyból készült karika aljához apró gömböcskék forrasztvák, melyek egy nagyobb gömbbe végződnek. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

153 *Fibula.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Félkörívű derekán két sodronyokkal befoglalt és sodronykörökkel ékes aranylemez van erősítve. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

154 *Fülbevaló.*

Arany. Felső része gömbölyű sodrony, alsó része négy gömbből alkotott gúla. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

155 *Fülbevaló.*

Arany. Felső része az arany-sodronyra forrasztott kerek lapból áll, mely-

nek alsó kis kapcsába négy félgömbből képezett csüngő lemezke van akasztva. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

156 *Karika* — 2 drb.

Arany és ezüst. Öntött munka. Külső oldalaik szögletesek. A két arany gyűrű lelhelye Osztropataka.

Kiállítja a két aranyat a Nemzeti Múzeum.

„ az ezüstöt az Erdélyi Múzeum.

157 *Fibula*.

Arany. Öntött munka, dereka és lába sodronnyal és gombocskákkal ékes. Lelhely: Osztropataka.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

158 *Érem*.

Herennia Etruscilla arany érme. Lelhely: Osztropataka.

159 *Nyakperecz*.

Arany, gömbölyű sodrony, két vége reá csavart sodronnyal ékes, az egyik karikába, a másik kapocsba végződik. Lelhely: Osztropataka.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

160 *Karperecz*.

Arany. Öntött munka, gömbölyű nyílt sodrony, vége felé vastagodik. Lelhely: Osztropataka.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

161 *Lemez* — 4 drb.

Ezüst. Ponzolt munka, stylizált virágokkal és csavart vonalokkal keregetve, középett ponczczal vert női mellképek, emberfejű kutyák és gólyák, melyeknek testét bakchikus álarcz képezi. Lelhely: Osztropataka.

TIZENHARMADIK SZEKRÉNY.

Avarkori tárgyak.

1 *Érem*.

Arany. Vert munka. I. Justinianus érme.

2 *Lemez* — 8 drb.

Arany. Vert és ponczolt munka, domborműves diszítéssel, melyben gyöngyös vonalakkal határolt kettős mezőn lomb és virágdísz között orosz-lánál viaskodó férfi ismétlődik.

3 *Szíjvég — 2 drb.*

Arany. Vert munka. Két végén és félköralakba kimagasodó középrészén egy-egy zöld üveggombocska van sodronyba foglalva. Széleit ráforrasztott szemcsés arany sodrony futja körül. Az egyiknek lapján két zenélő alak, a másikon Pan van domborműben kiverve. A baloldali üveggyöngy alatt görög fölírat van kiverve: (X)APIC ΔION....

4 *Függő — 3 drb.*

Arany. Vert munka. Vékony rovátkosan diszített lemezből, felül füllel ellátva. A kövek mindannyiból hiányzanak.

5 *Lemez — 2 töredék.*

Arany. Vert és ponczolt munka. Vonal- és gyöngysor-díszszel szegélyezett mezőben domborműben alakok vannak kiverve. Felül a gyöngysor-szegély alatt e görög felirat van kiverve: XAPIC... Γ.

6 *Lemez — 5 töredék.*

Arany. Vert és ponczolt munka. Ugyanolyan díszítésűek mint a 2-ik számúak.

7 *Lemez — 13 töredék.*

Arany. Vert munka. Vékony sima lemezek.

8 *Szíjvég — 8 drb.*

Arany. Vert és ponczolt munka. Két vékony lemezből összeforrasztva. Alsó kúpja sima, felső lapján gyöngyözött keretben domborműves virágdísz van kivésve.

9 *Szíjvég — 3 drb.*

Arany. Vert, ponczolt munka. Félkörös végekkel; gyöngyözött keretben a 8. számúakéhoz hasonló lombdíz kivésve.

10 *Szíjvég.*

Arany. Vert, ponczolt munka. Két vékony lemezből összeforrasztva. Alsó része sima. Felső lapján gyöngyözött keretben egy körbe zárt rosette által két részre osztott virágdísz van domborműben kiverve.

11 *Karika — 3 darabra törve.*

Arany. Vert munka. Vékony sima lemezből.

12 *Szűjvegek — 5 drb.*

Arany. Vert, ponczolt munka. Vékony lemezből gyöngyözött keretben virágdíszszel kiverve, mint az előbbiek. Az egyik félholdalakú. A legnagyobbikon, melynek hossza 3 cm., jobbról karika lóg.

13 *Lemezek — 7 töredék.*

Arany. Vert munka. Vékony lemezből készült abroncsok, valamely tárgy befoglalására.

14 *Függő.*

Arany. Vert füllel ellátott keretbe foglalt domború tojásdadalakú kristálylap.

15 *Szűjveg.*

Ezüst. Öntött munka. A keresztalakú lap közepén gomb domborodik. Tulsó oldalán a szögek között a szűj maradványai még meg vannak.

16 *Szűjvég — 6 drb és 1 töredék.*

Ezüst. Vert munka. Keresztalakú. Három felső ágát és közepét félgömbkör képezik. Alsó ága ferdény, alul gombsor, s róla lelógó rojt.

17 *Gomb — 18 drb.*

Ezüst. Vert munka. Félgömbalakú.

Az 1—17. számú tárgyak együtt találtattak Kun-Ágotán.

18 és 25 *Kengyelvas — 3 drb.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Szt.-Endre.

19 *Tölcséralaku töredék.*

Ezüst. Vert munka. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

20 *Lemez — töredék.*

Ezüst. Vert munka. Köralakú. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

21 *Perecz.*

Ezüst. Öntött és vésett munka. Nyílt, gömbölyű, a végek felé vékonyodó rúd. Hat helyütt vésett vonalakkal ékítve. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

22 *Fülönfüggő.*

Arany. Vert munka. Keskeny lemez, melyre négy gombból alkotott gúla van forrasztva s három sávosan vert vékony lemez van reá csavarva. Lelhely: Kis-Körös.

23 *Perecz.*

Ezüst. Öntött munka. Nyílt, kétélű végei felé keskenyedő rúd. Közepén három, végein egy-egy bevert körrel diszítve. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

24 *Szíjvég (?) és dísz tárgy.*

Arany. Vert munka. A szíjvég alul domborodással beszegve; felső lapjain bevéssett díszítésű. A dísz tárgy eredetileg kerek lemez sodronnyal díszítve. Közepén magas lemez egy most hiányzó kö foglaltványát képezi. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

25 *Kengyelvas.*

Lásd a 18. számnál.

26 *Gyöngyök.*

Üveg. Többszínű, át nem látszó alapba áttetsző gyöngyöcskék berakvák. Lelhely: Szent-Endre.

27 *Függő.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Két tölcser hegyénél összeérve félholdalakot képez. Lelhely: Szent-Endre.

28 *Függő — 2 drb.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Hasonlóak a 27. számhoz, csak hogy a tölcserék szája összeér. Lelhely: Szent-Endre.

29 *Fülönfüggő — 2 drb.*

Arany. Vert munka. Háromszögletes alapú kúp. Fölül szélről kettős karikából képezett talpazatokon hat gömb áll, középuitt négyszögletes kiálló lemez, melyhez a most hiányzó karika volt erősítve. A kúp éleit gömbsorok díszítik, oldalait lemezekből készített köralakú rekeszek, melyekből a gránátok hiányzanak. Csúcsán három kisebb, szemcsés sodronnyal szegélyezett gömböcskéken egy nagyobb gömb. Lelhely: Szent-Endre.

30 *Fülönfüggő — 2 drb.*

Arany. Gömbölyű sodrony. Egy helyütt szemcsés filigrannal díszítve.

31 *Érem.*

Arany. Vert munka. Justinus császár mellképével. Lelhely : Szent-Endre.

32 *Érem.*

Arany. Vert munka. I. Phokas császár mellképével. Lelhely : Szent-Endre.

33 *Lánda.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Szent-Endre.

34—35 *Fülfüggő — 4 drb.*

Arany. Vert munka. Karikája gömbölyű sodrony, melyre négy, szemcsés sodronnyal beszegett kisebb s egy nagyobb gomb forrasztvák. Lelhely : Szent-Endre.

E tárgyakat a Nemzeti Múzeum állítja ki.

TIZENNEGYEDIK A SZEKRÉNY.

*Ősmagyar tárgyak.*1 *Pityke — 4 drb.*

Ezüst. Öntött és ponczolt munka. Köralakú ; homorú közepe aranyozva. Alól két szeg áll ki belőle. Lelhely Bene pusztá.

2 *Pityke — 17 drb.*

Ezüst. Öntött és ponczolt munka. Szívalakú. Alól három szeg áll ki belőle. Lelhely : Bene pusztá.

3 *Pityke — 10 drb.*

Ezüst. Öntött és ponczolt. Sziromalakú. A szirom belső ponczolt része aranyos. Alól négy fülecske áll ki belőle. Lelhely Bene pusztá.

4 *Szívég.*

Ezüst. Öntött és niellirozott munka. Egyik oldalán domború szárnyas négylábú állat, mögötte virág, niellós részletekkel, túlsó oldalán lombdiszítés. Végén négy szeglyuk. Lelhely : Bene pusztá.

5 *Pityke — 10 drb.*

Ezüst. Öntött és ponczolt munka. Virágalakú. Homorúan ponczolt, szirmai aranyosak. Alól négy fülecske. Lelhely : Bene pusztá.

6 *Pityke* — 38 drb.

Ezüst. Öntött munka. Hatoldalú. Négy kettős körrel és gömb háromszöggel diszítve. Alól három szeg áll ki belőle. Lelhely: Bene puszta.

7 *Érem* — 7 drb.

Ezüst. Vert munka. Berengár (915—923) olasz király denárai. Lelhely: Bene puszta.

8 *Érem*.

Ezüst. Vert munka. Athelstan angol király denárja. Lelhely: Gödöllő.

9 *Pityke* — *töredék*.

Ezüst. Ponczolt munka. Hat tojásdad sugárral ékes. Lelhely: Gödöllő.

10 *Korong* — 2 drb.

Ezüst. Öntött munka. Áttört diszítésű. Lelhely: Gödöllő.

11 *Függő*.

Ezüst. Ponczolt munka. Kis fülön levélalakú lemez, melybe aranyos félhold és kör van bele nyomva. Lelhely: Gödöllő.

12 *Függő* — 2 drb.

Ezüst. Ponczolt munka. Rövid fülön levélalakú lemez, melybe hasonló alak van bele nyomva; ez aranyos. Lelhely: Gödöllő.

13 *Függő*.

Ezüst. Öntött és vésett munka. Kis karikán fél tojás-alakú függő. Lelhely: Gödöllő.

14 *Pityke* — 4 drb.

Ezüst; részben aranyos. Öntött munka. Szélét körök diszítik, közepén félgömbalakú domborodás. Lelhely: Pörös.

15 *Dísztárgy*.

Ezüst. Öntött és ponczolt munka. Rhombus-alakú; homorúan ponczolt körökkel és levelekkel van diszítve, közepén félgömbalakú domborodás sarkaiban szeglyukak. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

16 *Pityke.*

Ezüst. Öntött munka. A levél homorú, díszítései aranyosak. Alól három szeg áll ki belőle. Hazai, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

17—18 *Kapocs fele — 2 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Kerek. Közepén domború virág, körülötte négy, szintén domború levél, aranyos alapon. Szélén a kampó befogadására szolgáló karikát látunk. Alól négy szeg. Hazai, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

19 *Kapocs fele.*

Bronz. Öntött munka. Hasonló a 17—18. számúakhoz. Hazai, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

20 *Pityke.*

Ezüst. Öntött munka. Levél-alakú; díszítését homorú vonalak képezik. Alól három szeg. Lelhely: Anáracs.

21 *Szívvég.*

Ezüst. Öntött és vésett munka. Hazai, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

22 *Pityke.*

Ezüst. Öntött munka. Hasonló a 19. számú kapocshoz. Lelhely: Koronczó.

23 *Csatt.*

Ezüst. Öntött munka. Lelhely: Koronczó.

24 *Szívvég.*

Ezüst. Öntött munka. Domború díszítéssel. Lelhely: Koronczó.

25 *Lemez — töredék.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Aranyos alapon négyszírmű virág, szélén szeglyukak. Lelhely: Anáracs.

26 *Pityke — 22 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Alól három szeg. Lelhely: Anáracs.

27 *Pityke — 2 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Szívalakú. Közepébe ugyanazon alak van beverve. Lelhely: Anáracs.

28 *Pityke* — 2 drb.

Ezüst. Öntött munka. Részben aranyozva. Alól négy szeg. Lelhely: Anáracs.

29 *Függő.*

Ezüst. Öntött munka. Részben aranyozva, két tagból áll. A felső kerek, róla kis fülön levélalakú függő lóg. Lelhely: Anáracs.

30 *Pityke* — 2 drb.

Ezüst. Öntött munka. Hasonló a 28. számúakhoz. Lelhely: Anáracs.

31 *Szíjvég* — 2 drb.

Ezüst. Öntött munka, domború diszítéssel, aranyozott alapon. Alól öt szeg. Lelhely: Anáracs.

32 *Szíjvég.*

Ezüst. Öntött munka. Domború, aranyos virágdíszszel. Alól öt szeg. Lelhely: Anáracs.

33 *Pityke* — 7 drb.

Bronz. Öntött munka. Hasonlók a 22-dik számúhoz. Lelhelye: Anáracs.

E tárgyakat a Nemzeti Muzeum állítja ki.

TIZENNEGYEDIK B SZEKRÉNY.

1 *Pityke* — 13 drb.

Ezüst. Öntött munka. Lelhely: Nagy-Teremia.

2 *Pityke* — 13 drb.

Ezüst. Öntött munka. Rhombus-alakú, domború diszítéssel. Alól négy szeg. Lelhely: Nagy-Teremia.

3 *Pityke* — 10 drb.

Ezüst. Öntött munka. Hasonlók a 2. számúakhoz, csak hogy sarkaikban lyukacsok vannak szegek helyett és négy körrel áttörvén. Lelhely: Nagy-Teremia.

4 *Pityke* — 11 drb.

Arany. Vert és ponczolt munka. Parittyakő-alakúak. Gombsorokból alkotott kereszttel díszítvék. Szélükön lyukacsok. Lelhely: Nagy-Teremia.

5 *Díszlárgy.*

Ezüst; aranyozás nyomaival. Öntött munka. Háromszögletes. Felső oldala sodronyokkal és rekeszekkel ékes, melyekben átlátszó és zöld üveg van. Hátsó lapján négy sodrony virág. Lelhely: Nagy-Teremia.

6 *Pityke* — 88 drb.

Ezüst. Öntött munka. Kerek. Középütt homorú kör. Lelhely: Nagy-Teremia.

7—9 *Lemeztöredék* — 7 drb.

Ezüst. Vert munka. Aranyozás nyomaival. Lelhely: Nagy-Teremia.

10 *Pánt-töredékek* — 5 drb.

Ezüst. Vert munka. Simák. Lelhely: Nagy-Teremia.

11 *Korbadtfa* — 2 drb.

A fában két nagyfejű bronz szeg. Lelhely: Nagy-Teremia.

12 *Pityke.*

Bronz. Öntött munka. Négy levél, középütt áttörve. Alól négy szeg. Lelhely: Nagy-Teremia.

13 *Dísz* — 2 drb.

Ezüst. Vert munka. Aranyozás nyomaival. Rhombus-alakú. Lelhely: Nagy-Teremia.

14 *Nyakperesz.*

Ezüst. Vert munka. Keskeny lapos nyílt végű karika. Lelhely: Nagy-Teremia.

15 *Vászonrongy.*

Lelhely: Nagy-Teremia.

16—17 *Gomb* — kétféle.

Ezüst. Vert munka. Kis fülön, sodronyval ékes gömb. Lelhely: Nagy-Teremia.

18 *Gomb.*

Ezüst. Vert munka. Lelhely: Nagy-Teremia.

19 *Függő.*

Ezüst. Vert munka. Levélalakú. Középen hasonló homorú alak aranyozva. Felül két nagyfejű szeg. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

20—22 *Pityke.*

Bronz. Öntött munka. Kerek. Középen domború háromszirmú virág. Alól három szeg. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

23 *Pityke — 3 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Részben aranyozva. Alól három szeg. Lelhely: Pörös.

24 *Pityke.*

Ezüst. Öntött munka. Részben aranyozva. Alól három szeg. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

25 *Csatt része.*

Ezüst. Öntött munka. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

26 *Csatt.*

Ezüst. Öntött munka. Részben aranyozva. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Mind e tárgyakat kiállítja a Nemzeti Múzeum.

27 *Disztárgy — 21 drb.*

Arany. Vert munka, domború díszítésekkel. Tizenegy darab rhombus-alakú, tíz kerek. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

28 *Függő — 2 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Részben aranyozva. Két tagból áll. A felső kerek, róla kis fülön levél-alakú függő lóg. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

29 *Gyöngy.*

Átfúrt csiga. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

30 *Pityke* — 6 drb.

Ezüst. Öntött munka. Részben aranyozva. Alól két szeg. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

31—32 *Szeg* — 1 egész és 2 töredék.

Ezüst. Öntött munka. Kerek feje át van lyukasztva, három szeg áll ki belőle; rajta még korhadt fa van. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

33 *Gyöngy*.

Kék üveg. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

A 28—33. számokat kiállítja a Nemzeti Muzeum.

TIZENÖTÖDIK SZEKRÉNY.

*Ósmagyar tárgyak.*1 *Függő*.

Ezüst. Vert munka. Levél-alakú; közepén ugyanolyan alakú aranyozott mélyedés. Fölül, a szél mellett domború diszítés, melynek a hátlapon három szeg felel meg. Lelhely: Pilin.

2 *Pityke* — 2 drb.

Ezüst. Öntött munka. Aranyozott alapon négyszínű virág domborodik. Fölül kis fül, hátul négy szeg. Lelhely: Pilin.

3 *Pityke* — 40 drb.

Ezüst. Öntött munka. Hasonlóak a 2. számúakhoz, csakhogy kisebbek s nincs rajtok fül. Lelhely: Pilin.

4 és 8 *Gyöngy* — 3 drb.

Üveg. Fekete alapon fehér és vörös diszítéssel. Lelhely: Pilin.

5 *Gombféle*.

Ezüst. Vert (?) munka. Félgömbalakú, tojásdad domborodásokkal diszítve. Lelhely: Pilin.

6—7 *Érem* — 2 drb.

Ezüst. Vert munka. Ludovicus Pius (814—840) érmei.

8 *Gyöngy.*

Lásd a 4-ik számnál.

9 *Szeg.*

Bronz. Öntött munka. Hegye szét van lapítva. Lelhely: Pilin.

10 *Függő — 2 drb.*

Arany. Vert munka. Makk-alakú. Nyolcz vésett csik közt nyolcz czikk domborodik. Sima hegyét sodrony szegi be. Lelhely: Pilin.

11 *Díszlárgy.*

Bronz. Öntött munka. Halhólyagalakú. Szélén zsinórt példázó domborodás. Közepén három szeglyuk. Lelhely: Pilin.

12 *Pityke — 20 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Aranyos alapon domború díszítés. Tíz darab tojásdad s alul négy szeg van, tíz pedig hatszögletes, alul három szeggel. Lelhely: Pilin.

13 *Pityke — 8 drb.*

Bronz. Öntött munka. Kerek. Alul három szeg. Lelhely: Pilin.

14 *Szűvég — 2 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Aranyos alapon virág és négy levél domborodik. Alul négy szeg. Lelhely: Pilin.

15 *Szűvég — 4 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Aranyos alapon négy szirmú virág domborodik. Alul négy szeg. Lelhely: Pilin.

16 *Szűvég.*

Ezüst. Öntött munka. Aranyos alapon stylizált liliom-alakok domborodnak. Alul öt szeg. Lelhely: Pilin.

17 *Szűvég — 2 drb.*

Bronz. Öntött munka. Négy szirmú domború virággal ékes. Alul négy szeg. Lelhely: Pilin.

18 *Gyöngysor.*

Üveg. Különböző színű gyöngyök. Lelhely: Pilin.

19 *Csatt.*

Bronz. Öntött munka. Nyelve vasból készült. Lelhely : Pilin.

20 *Lemez — 15 drb.*

Csontból, kardok vagy kések hüvelyeiről. Lelhely : Pilin.

21 *Kengyel — 4 drb.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

22 *Nyilhegy — 8 drb.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

23 *Függő.*

Vas. Foglálásban kövesült halfog. Lelhely : Pilin.

24 *Zabla.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

25 *Kés.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

26 *Töredék.*

Vasból. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

27 *Kampó.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

28 *Töredék — 3 drb.*

Ezüst. Vert munka. Lelhely : Pilin.

29 *Kés — 3 drb.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

30 *Tű.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Pilin.

31 *Érem — 10 drb.*

Ezüst. Vert munka. Kopasz Károly, II. Lajos, Együgyű Károly császárok, Berengár király és Sergius pápa érmei (840—924). Lelhely : Vereb.

32 *Pityke* — 2 drb.

Ezüst. Öntött munka, homorú diszítéssel. Alól három szeg. Lelhely: Vereb.

33 *Pityke* — 8 drb.

Ezüst. Öntött munka, homorú diszítéssel. Alól két szeg. Lelhely: Vereb.

34 *Pityke* — 17 drb.

Ezüst. Öntött munka, homorú diszítéssel. Lelhely: Vereb.

35 *Csatt.*

Ezüst. Öntött munka, homorú diszítéssel. Lelhely: Vereb.

36 *Szűjvég.*

Bronz. Öntött munka; homorú diszítéssel. Alól négy szeg. Lelhely: Vereb.

37 *Pityke* — 2 drb.

Ezüst. Öntött munka, homorú diszítéssel. Alól két szeg. Lelhely: Vereb.

38 *Karika.*

Ezüst. Gömbölyű sodrony; lapított. Lelhely: Vereb.

39 *Szűjvég.*

Bronz. Öntött munka, aranyozás nyomaival. Három szirmú virág domborodik rajta. Végén kis fülön karika lóg. Alól három szeg. Lelhely: Vereb.

40 *Karika.*

Ezüst. Gömbölyű. Sodrony. Nyitott. Lelhely: Vereb.

41 *Karika.*

Ezüst, vékony lemezből, nyitott. Lelhely: Vereb.

42 *Kengyel* — 2 drb.

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Vereb.

43 *Nyilhegy* — 4 egész és 3 töredék.

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Vereb.

44 *Zabla.*

Zabla. Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Vereb.

45 *Csatt.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Vereb.

46 *Karika.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Vereb.

47 *Töredék.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Vereb.

Mind e tárgyakat kiállítja a Nemzeti Muzeum.

TIZENHATODIK SZEKRÉNY.

*Ősmagyar tárgyak.*1 *Kengyel.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely : Tinód.

2 *Zabla.*

Vas. Kovácsolt munka ; ezüst szegekkel kirakva. Lelhely : Tinód.

3 *Kard.*

Vas, markolatján domború díszítést látunk, mely ezüsttel van kirakva, helyenkint aranyozott. Lelhely : Turócz-Szt.-Márton.

4 *Töredék — 3 drb.*

Vas, helyenkint ezüstlemezzel bevonva és bronzszegekkel kirakva. Lelhely : Turócz-Szt.-Márton.

5 *Érem.*

Ezüst. Vert munka. Nasr-ben Ahmed Kalifáé 911-ből. Lelhely : Galgóc.

6 *Függő — 2 drb.*

Ezüst. Vert munka domború tojásalakú díszítéssel, gömbölyű sodronykarikája arany. Lelhely : Galgóc.

7 *Nyakperez.*

Ezüst, öt gömbölyű sodronyból fonva, melyek mind a két végén rhombusalakú lemezzé egyesülnek. Lelhely : Galgóc.

8 *Lemez.*

Ezüst. Vert és vésett munka, aranyozott alapon szíjfonás közt stilizált virágok. Lelhely : Galgóc.

9 *Kés.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Neszmély.

10—11 *Zabla* — 2 drb.

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Neszmély.

12 *Kengyel* — 2 drb.

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Neszmély.

13 *Csonttöredék* — 3 drb.

Emberi koponya részei. Lelhely: Neszmély.

14 *Gyöngy.*

Gyöngyházból átfurva. Lelhely: Neszmély.

15 *Karika.*

Ezüst. Vert munka, lapos lemezből, nyitott. Lelhely: Neszmély.

16 *Pityke.*

Bronz. Öntött munka, domború diszítéssel. Levélalakú, alól két szeg. Lelhely: Neszmély.

17 *Pityke.*

Ezüst. Öntött munka, domború diszítéssel, szívalakú. Alól három szeggel.

18 *Érem* — 2 drb.

Ezüst. Vert munka. Lelhely: Neszmély.

19 *Karperecz.*

Ezüst. Vert munka, lapos lemezből. Lelhely: Egyek.

20 *Karperecz.*

Ezüst. Hasonló a 19. számúhoz, csakhogy végére domború aranyozott diszítés van két szeggel odaerősítve, mindegyikben kék üveggyöngy. Lelhely: Egyek.

21 *Karperecz.*

Bronz. Gömbölyű sodrony, kigyófejekben végződik. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről.

22 *Karperecz.*

Ezüst. Öntött munka. Lapos lemez, ponczolt körökkel diszítve; a zárt egy kis fülön függő lemez alkotja. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

23 *Karperecz.*

Ezüst. Öntött munka, hasonló a 19. számúhoz. Magyarországi, közelebbről ismeretlen lelhelyről.

24 *Lemez.*

Ezüst. Vert, ponczolt és vésett munka, aranyozott alapon vésett növénydiszítés, egyenes, szélén stilizált liliom-sor; alól szegek vannak és barna nemeznek maradványai. Lelhely: Szolyva.

25 *Kard.*

Vert, kovácsolt munka, pengéje egyélű. Lelhely: Szolyva.

26 *Kengyel.*

Vas. Kovácsolt munka. Lelhely: Szolyva.

27—39 *Töredékek — 33 drb.*

Vas. Kovácsolt munka. Nyílhegy, kard és zabla töredékei. Lelhely: Szolyva.

40 *Függő.*

Ezüst. Öntött munka; lapos tojásdad alakú, hét domborodással ékes. Lelhely: Szolyva.

41 *Karperecz.*

Ezüst. Öntött munka, hasonló a 19. számúhoz. Lelhely: Szolyva.

Mind e tárgyakat kiállítja a Nemzeti Muzeum.

MÁSODIK TEREM:

Egyházi szerek és sláv tárgyak.

ELSŐ SZEKRÉNY.

A XIII-ik századnál régibb tárgyak.

1 Ö-K. *Kereszt.*

Arany. Vert munka. A keresztet öt kerek kettős lemez képezi. Ezek kettős keretbe foglalvák: a belső négyszögletes cső, a külső szemcsés sodrony. A lemezeket vert domborművek ékesítik. A középsőn trónon ülő szakálatlan férfit — Krisztust? — látunk; a két oldalsón, gyöngykörben, tengeri szörnyön ülő, a felsőn s alsón, szintén gyöngykörben, tánczó, amorettet. A kereszt hátsó oldalán a kerek lemezek áttörvén s egykor nyilván üveg vagy gránátlapokkal voltak díszítve; most csak a lapok megerősítésére szolgáló fehér ragaszték nyomai látszanak itt. A kereszt ágai közt csepp-alakú lemez-rekeszeket látunk; fölül három karika csuklót képez, mely a keresztet kettős, hatoldalú áttört gúlával köti össze. Magyarországi, közelebből ismeretlen lelhelyről. 4—6-ik század.

Kiállítja Egger Dávid.

2 Ö-K. *Scindpald kelyhe.*

Réz, aranyozás nyomaival Öntött, vert és vésott munka. Csonka-kúp-alakú talpát egymásba font szíjjakat példázó vésés díszíti. Közvetlen belőle domborodik ki a lencsealakú nodus, melyre e felírás:

SCINDPALD FECIT

van bevésve. A nodust a cuppától gyöngysor választja el. A cuppa szélét a talpon levőhöz hasonló vésott szíjfonadék díszíti. A nodus ólomgolyóval van béllelve. Magassága 0.12. Cuppa átmérője 0.09. Lelhely Ikvatorok. 7—8-ik század.

Kiállítja Paur Iván.

3 Rm. *Feszület.*

Réz, aranyozva. Öntött és vésett mű. A kereszt karjai lapított gombokban végződnek, Krisztus lábai egymás mellé helyezvék. Fején négy ágú nyílt koronát visel; derekán pedig lágyéktakarót. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 Rm. *Kereszt.*

Réz, aranyozva. Öntött és vésett mű. Rügyes ágat ábrázol. Végei ferdek. Magassága 0.262 cm. 11—12. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 Rm. *Kereszt töredéke.*

Réz, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Rajta angyal van bevésve, fölötte **MATHAVS**; alul + **A G**, hátul pedig e fölírás **IHU NAZARU**
UUS · REX · IV | DEORVM. Magassága 0.04, szél. 0.032 12-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

6 Rm. *Feszület.*

Réz. Aranyozott Öntött, vert és vésett mű. Egykor tokos gombon állott, melynek csak felső része van meg; a lapos kereszt végein elől szíjfonadék és lomb-ékesség van bevésve; hátul síma. Krisztus lábai egymás mellé helyezvék. Feje födetlen; derekán lágyéktakaró. Magassága 0.248 m. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7 Rm. *Feszület.*

Réz. Öntött, vert és vésett mű. A keresztkarok kisebb kereszttekben végződnek; Krisztus lábai egymás mellé helyezvék. Lágyék-takarót visel. Fején síma abroncs. A kereszt első lapján lombdiszítés, hátulsó lapján az ágak végei mértani alakokkal díszítvék. Magassága 0.237 m. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 Rm. *Kereszt töredéke.*

Réz, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A kereszt alsó ága hiányzik. Elöl síma párkány szegélyzi. Krisztus szobrocskájából csak a bal kéz maradt meg rajta. Hátul vonalak közt fonott díszítés szegélyzi a keresztet, melynek közepén áldó kezet látunk. Magassága 0.105 m. szélessége 0.142 m. 11—12-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

9 Rm. *Feszület.*

Réz, aranyozva. Öntött, vert és vésett mű. Tokos gömb felett a lapos kereszt, melynek végei vésett szíjfonadékokkal ékesek. Krisztus lábai egymás mellé helyezvék; lágyék-takarót visel. Magassága 0.303 m. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 Rm. *Feszület.*

Réz, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tokos gombon párkányos, lapos kereszt áll; Krisztus lábai oroslán-fej fölött egymás mellé helyezvék, lágyék-takarót és vállkendőt visel; feje fölött nimbus töredéke. Magassága 0'247 m. Lelhelye Szerencs. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 Rm. *Feszület.*

Réz, aranyozott. Öntött, vert és vésett munka. Tokos gomb felett a rügyes ágat ábrázoló kereszt, végein lapított gombok. Krisztus lábai egymás mellé helyezvék, derekát lágyéktakaró övedzi; fején nyílt korona. Magassága 0'32 m. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 Rm. *Feszület.*

Réz. Öntött és vésett mű. A lapos kereszt ágai gombban végződnek, töve kerek. Krisztus lábai egymás mellé helyezvék. Fején sima abroncsot, derekán lágyéktakarót visel. Magassága 0'23 m. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 Rm. *Krisztus — feszület része.*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött, vert, vésett és ponczolt munka. Krisztus háromágú nyílt koronát visel, melynek első ágán barna festék nyomait látjuk, úgy szintén szakállas arcán. Szemét fekete zománcz képezi. Testén itt-ott fehér és vörös szín nyomait vehetjük észre, derekát övedző lágyéktakaróját világoskék vájt alapu zománcz szegélyzi. A takaró maga sötétebb kék vájt alapu zománczczal ékes. Egymás mellé helyezett lábai világoskék, vájt alapu zománczos polczon nyugosznak. Bal karja és jobb keze jelenkoriak. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

14 Rm. *Feszület.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett munka. Tokos gömb felett lapos kereszt; Krisztus polczon nyugvó, egymás mellé helyezett lábakkal; derekán lágyéktakaró, vállán kendő. Feje körül tányér-nimbus töredéke; a kereszt végén négyes lóher-karélyokban és négyszögekben alúl-fölül szakállas angyalok, oldalt Mária és János; hátulsó lapján az Agnus Dei és a négy evangélista jelvénye bevésvék. Magassága 0'34 m. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 Rm. *Feszület.*

Réz, aranyozva. Vert és vésett munka. A kereszt karjai négyszögben végződnek. Krisztus egymás mellé helyezett lábakkal, nyílt koronával fején. Fölötte a bold. Szűz alakja nimbussal; a kereszt elő és hátlapja vésett lombdiszítványokkal ékes; hátlapjának felső karjáról hiányzik a lemez.

Valaha kövekkel volt ékítve, egyik karon még megmaradt egy gombalakú chalcedon. Magassága 0'43 m. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 Rm. *Feszület.*

Réz aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Jelenkori talpa háromszögű; három lábon áll, oldalai Krisztus monogrammjával és alpha-omegával áttörvén s rajtok végig e fölírás vonul: + ARHOLDI · IPOLMI · ĒPPI · ORIX. ANTIQIA · STYLI · BIZAN = TINI · RESCARRATA PARTE · INFERIORI. QIAAM · STORNO · IN = VENIT · ET · VANDRAK · HEDIC. 1882. BIDDAPESZINI. Liliomokkal és csillagokkal ékes gombja és a Krisztus dicsfénye szintén jelenkoriak. Az elől sima, hátul liliomba végződő indákkal díszes keresztre a hosszúfürtű szakállas Krisztus két szeggel van erősítve; lábai egymás mellé helyezvén, lágyéktakarót visel. Magassága 0'51 m. 11—12-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

17 Rm. *Szent alak — Mária?*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött és vésett munka. A tagozatlan testet egykor vájt alapú zománcz díszítette. Magassága 0'1 m. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

18 Rm. *Szent alak — Mária?*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött és vésett munka. A tagozatlan testet vájt alapú világoskék zománcz díszíti. Magassága 0'084. 11—12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

19 Rm. *Krisztus — feszület része.*

Réz, aranyozás nyomaival. Öntött és vésett munka. A szakállas Krisztus fején nyílt korona, lábai egymás mellé helyezvén; derekán vájt alapú átlátszatlan kék zománczos lágyéktakaró sötétkék zománcz-gyöngyös övvel. Lábai és jobb karja csonkák, a balkar teljesen hiányzik. M. 0.18 m. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

20 Rm. *Krisztus — feszület töredéke.*

Bronz. Öntött és vésett munka, fején nyílt korona, melynek első ágán kereszt van. Karjai csonkák, lábai egészen hiányoznak. Magassága 0'065. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

21 Rm. *Szentnek alakja — Mária?*

Bronz. Öntött és vésett munka. Tagozatlan testét egykor vájt alapú zománcz borította. Magassága 0'072. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

22 Rm. *Krisztus — feszület része.*

Arany. Öntött és vésett munka. A szakállas Krisztus fején nyílt koronát visel, derekán lágyéktakarót. Polczon nyugvó lábai egymás mellé helyezvék. Magassága 0'071. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

23 Rm. *Feszület.*

Bronz aranyozva. Öntött és vésett munka. Áttetsző sötétkék zománcz alapon Krisztust egymás mellé helyezett lábakkal látjuk, derekán világoskék lágyéktakaró. A kereszt felső ágán áttetsző világoskék mezőcske. M. 0'065. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 Rm. *Szentnek alakja — Mária?*

Bronz aranyozva. Öntött és vésett munka. Teste tagozatlan, feje fölött nimbus. Magassága 0'072. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25 Rm. *Krisztus — feszület része.*

Bronz. Öntött és vésett munka. A szakálatlan Krisztus fején nyílt koronát, derekán lágyéktakarót visel, egymás mellé helyezett lábai polczon nyugosznak. Balkarja csonka. Magassága 0'114. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 Rm. *Szentnek alakja — Mária?*

Bronz aranyozva. Öntött és vésett munka. Tagozatlan testét átlátszatlan vörös, kék és fehér, vájt alapú zománcz díszíti. Magassága 0'062. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

27 Rm. *Krisztus — feszület része.*

Bronz aranyozva. Öntött és vésett munka. A szakálas Krisztus fején nyílt koronát, derekán világoskék vájt alapú zománczsal díszített lágyéktakarót visel, szemeit sötétebb kék zománcz gyöngyök példázzák. Egymás mellé helyezett lábai s bal karja csonkák. Magassága 0'143. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 Rm. *Szentnek alakja — János?*

Bronz aranyozva. Öntött és vésett munka. Ruháját átlátszatlan szürkés-kék és vörös, vájt alapú zománcz díszíti. Kezeiről az aranyozás lekopott, feje mögött nimbus töredéke. Magassága 0'062. 13. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 Rm. *Krisztus — feszület része.*

Bronz aranyozva. Öntött és vésett munka. A szakálas Krisztus vállkendőt és lágyéktakarót visel, lábai egymás mellé helyezvék. M. 0'084. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 Rm. *Krisztus — feszület része.*

Réz, aranyozás nyomaival. Öntött és vésett munka. Krisztus fején nyílt koronát visel, derekán pedig lágyéktakarót. Lábai egymás mellé helyezvék. Karjai csonkák. Magassága 0'115. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 By. *Háromszármu szentkép.*

Bronz aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Az ötszögletű középső főképet kiemelkedő keret szegélyezi, melynek alsó pántját vésett inda díszíti; többi négy pántja átlátszatlan világoskék vájt alapú zománcz közt fénylő aranyos lombdiszszel ékes. A kép alapját négyszirmú vésett virágok s e körökbe foglalt két fölírás: \overline{IC} és \overline{XC} , cifrázzák. Rajta az áttetsző sötét-kék vájtalapú zománczczal borított aranyos szélű kereszt emelkedik középpüzt, melyen alul egy polczot, legfelül pedig keresztgátat látunk; mind a kettő át nem látszó zöld zománczczal borítva. A domború szakálás Krisztus négy szeggel van fölfeszítve, feje mögött áttetsző sárga vájt alapú zománczos, keresztes nimbus van. Szemének csillagát fekete zománcz példázza; derekán átlátszatlan zöld és áttetsző narancsszín vájt alapú zománczos ágyéktakarót visel. A kereszt mellett két oldalt Mária és János (?) domború alakjai állanak. Tagozatlan testüket átlátszatlan kék és fehér vájt alapú zománcz díszíti. A kép két négyszögletes szárnyát két-két csukló köti össze a fő képpel. Inda díszszel ékes vésett keretek szegélyzik ezeket. A Krisztustól jobbra levő szárnyon kereszttel ékes, kockás, vésett padlón Máriát látjuk. Áttetsző sötétkék vájt alapú zománczos palástja fejét is takarja, mely körül áttetsző, sárga zománczos szegélyű nimbus van. Köntöse áttetsző, sötét-bíbor. Arczat kezeit és lábait ezüst lemezkék képezik, melyekre a rajz körvonalai bevésvék. Fölötte fehér zománczos alapú körökben ez aranyos fölírások csillognak: $MP | \overline{EV}$. A Krisztustól balra levő szárnyon hasonló padlón Szent János áll. Palástja áttetsző világos-zöld; köntöse áttetsző piros; meztelen részeit ezüst lemezek képezik, melyre a rajz körvonalai bevésvék. Feje körül áttetsző sárga szegélyű nimbus; feje fölött fehér zománczos alapú négyszögökben e fölírások: $O | \overline{AT} | \overline{OC} | \overline{IQ}$ és $\Theta | \overline{HO} | \overline{AO} | \overline{FOC}$. A szárnyak külső lapján két-két vonal képezi a keretet, melyekben vésés-példázta padlón Szt.-Todor és Szt.-György alakjai bevésvék. Mind a kettő hosszú ujas tunikát s fölötte dalmatikát visel. Szt.-György balkezeében keresztet tart. Magassága 0'21, szélessége 0'355.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

32 Rm. *Ereklyetartó.*

Réz vert munka. Négy lábon álló házacska. Szerkezete fából készült, melyre vékony rézlemezek reá szegezvék. Ezek bevert pontokkal vannak ékesítve s itt-ott áttörvék. Az így keletkező résekbe chalcedonok, chrysoprasok, achatok és kristályok alkalmazvák. Rövid oldalaira egy-egy bronz-

ból öntött tagozatlan testű szent alak van alkalmazva. A tetőnek éle csipkés s három gombbal ékes. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

33 Rm. *Ereklyetartó.*

Bronz aranyozva, Öntött, vert, vésett és zománczos munka. Négy lábon álló házalakú. Szerkezete fából készült, melyre a bronzból öntött lemezek reá szegezvék. Első oldalán a bronzlemezt pontozott alapon négy- és nyolczszirmu virágok és hosszúkás színes üveglapok, melyek az áttörések alatt látszanak, diszítik. Alsó részén két tagozatlan testű világos-kék vájt alapu zománczczal ékes szentet és nyílt koronát viselő hosszú haju, rövid szakálú Krisztus mellképet látunk. A felső részen pedig az alsókhoz hasonló szent van. Rövid oldalain világos-kék zománczczal koczkázott alapon vésett nő ? alakot látunk, melynek feje körül fehér szegélyű vörös nimbus van. Hátsó oldalát fehér zománczos vonalak rhombusokra osztják, melyek világos-kék zománczczal koczkázzák. A tető élét tizenegy kulcslyuk alakú áttörés és két vert gomb diszíti. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

34 Rm. *Ereklyetartó.*

Bronz, részben aranyos. Öntött, vert, vésett és zománczolt munka. Négy lábon áll; házalakú. Szerkezete fából készült, erre vannak a bronzlemezek rászegezve. Ezek vájt alapu zománczczal fedvék. Sötét-kék mezőben fehér négyes karéjok diszítik. Ez alapon az első oldal felső részén Krisztust — csak derékig látjuk — két angyal viszi fel az égbe; az alsó részen Krisztus a limbusból kiszabadítja az ősatyákat. Az összes alakok nimbusai világos-kékek; a limbus ledöntött ajtóit sötét violaszínűek. Az egyik rövid oldalon feszületet látunk; Krisztus lábai itt egymás mellé helyezvék. Hosszú ujjú lábíg erő kötőt visel, melyet öv szorít derekához. A másik rövid oldalon Krisztus föltámadását látjuk. Az összes alakok aranyosak, a részletek bevésvék, csak a fejek domborúak; külön öntettek és erősítették az alapra. A tető élét kilencz áttört négyes karéj és két gomb ékesítik. 13-ik század modorában.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

35 Rm. *Ereklyetartó.*

Bronz. Öntött, vésett és zománczos munka. Négy lábon áll; házalakú. Minden oldala vájt alakú zománczczal ékes. Világos-kék alapon leveles indák; az indák közt fehér zománcz van, a leveleken vörös, zöld és sötétkék — e három színt semmi rekesz sem választja el egymástól. A tető élét nyolcz kulcslyukalakú áttörés diszíti. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

36 Rm. *Pásztorbot.*

Bronz. Öntött és vésett munka. A görbület gerinczét fogak ékítik; oldalait rhombusok, melyek elől sötétkék, rózsaszín és zöld lakkal kitöltvék.

A levelekbe végződő görbületben az angyali üdvözllet van domború alakokkal ábrázolva. 11—12-ik század?

Kiállítja Ipolyi Arnold.

37 Rm. *Ostyatartó.*

Bronz; részben aranyos. Öntött, vésett és zománczolt munka. Kerek toronyalakú. Fedele kúp, melyet csukló köt össze a hengeralakú testtel. Mind a két részen indák közt vésett, aranyos angyalok világos kék vájt alapú zománcz mezőben váltakoznak levelekkel, melyeknek alapja sötétkék, belseje fehér, világoskék és vörös — e színeket semmiféle rekesz sem választja el egymástól. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

38 Rm. *Ostyatartó.*

Bronz, aranyozva. Öntött, vésett és zománczos munka. Eredetileg kerek toronyalakú vala; most fedele hiányzik, s hengeralakú teste a XVII. században készített lábon áll. E láb aljára e betűk bevésvék: E · M · W · G · T. A régi ereklyetartót vájt alapú kék, fehér, világos sötétzöld és vörös zománcz díszíti. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

39 Rm. *Ostyatartó.*

Bronz, aranyozva. Öntött, vésett és zománczos munka. Kúpalakú fedelének ormán kereszt áll. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

40 Rm. *Ostyatartó.*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött és vésett munka. Kerek toronyalakú; feneke hiányzik, de felül félgömb-alakú dupla fenék van belé alkalmazva. Hengeralakú testét vésés díszíti. Oszlopokon emelkedő hat ívezet alatt, hosszú palástos szakállatlan szentek. Kúpalakú fedelén, melynek ormát gomb képezi, szintén vésést látunk: két angyal mellképét. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

41 Rm. *Ostyatartó.*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött, vésett és zománczos munka. Kerek toronyalakú. Hengeralakú testét és kúpalakú csuklón járó födelét indák közt egymással váltakozó nyolczágú csillagok és négyes karélyok díszítik. Sötét és világoskék, sárga, zöld és vörös vájt alapú zománcz élénkíti az egészet. Ormán kereszt áll. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

42 Byz. *Antependium része.*

Ezüst. Vert munka. A négyszegű lapon domborművet látunk; padszerű trónuson két apostol ül. Hosszú ujjas köntöst s felette palástot viselnek. Bal

kezökben könyvet tartanak. Az egyiknek nimbusa egyszerű, a másikat bevett körök diszítik. 12-ik század modorában.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

43 Rm. *Pásztorbot.*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött, vésett és zománczos munka. Hengeralakú alsó része tokot képez; e fölött lencsealakú párkányos élű nodus van, melyből két szírom közül kinő a görbület. Ez fogas gerinczczel ékes, emberfejet evő sárkányfőbe és kék levéldíszbe végződik. A görbületet rhombusokba osztott vájt alapú zománcz; a nodust ugyanilyen mezőben zöld-sárga és vörös szírmu virágok; a tokot hasonló mezőn növénydíszítés közt medaillokba foglalt angyal-mellképek cifrázzák. A tokon fekete, világoszöld, rózsaszín, fehér, vörös zománcz fordul elő, e rész s a nodus alsó fele újabb. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

44 Rm. *Ereklyetartó.*

Bronz, részben aranyozva. Öntött, vésett és zománczos munka. Teljesen hasonló a 33. számúhoz, csakhogy a fejek nem domborúak, s az összes testrészek czinnelessel borítvák. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

45 Rm. *Feszület.*

Réz, aranyozás nyomaival. Vert munka. A kereszt ágai hármaskarélyokban végződnek. Elöl az alsón Magdolnát ülve, az oldalsókon Máriát és Jánost állva, a felsőn a husvétii báránnyt látjuk. A szakállatlan Krisztus egymás mellé helyezett lábait polczon nyugtatja, lágyék-takarót visel, feje fölött pedig vájt alapú sötétkék zománczczal díszes nimbuszt látunk, melyben át nem látszó vörös kereszt van. A kereszt oldalai két gyöngysor közt gyümölcsös indákkal ékesek. Hátra a négyes karélyokban a négy evangelista jelképeit látjuk, középpont a trónon ülő szakállatlan Krisztust, ki jobb kezével áldást oszt, baljában nyitott könyvet tart; feje fölött az első Japán levőhöz hasonló dicsfény. A kereszt két oldalsó és alsó ágára egy-egy vájt zománczczal díszes nyolczas karéj — négy nagyobb csipkés szélű, négy kisebb — van erősítve, melyeken át nem látszó kék alapon, át nem látszó vörös zománczczal apostolok ábrázolvák 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

46 Rm. *Aquamanile — vízes korsó.*

Bronz. Öntött munka. Kutya; nyelvét kiölti. Fején csuklón járó kis fedő van; mellén hosszú, hegyes fülű kutyafejet példázó csövecske. A fogantyút kétlábú gyík képezi, mely hátának közepén át van lyukasztva. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

47 Rm. *Aquamanile.*

Bronz. Öntött és vésett munka. Női mellképet ábrázol. Ez félholdalakú

fülönfüggőt, szalag pártát és magas gallért visel, melyet elől gomb fog össze. Két kezét nyakán nyugtatja s egy-egy leveles ágat tart, melyek a fejhez felkanyarodva fogantyút képeznek. A haj két egymást keresztező fogatba van elrendezve. A fej tetején négyszögletes, csuklón járó fedéllel fődött toronyka van. Mindegyik élet domború alak ékesíti, hosszú palástot viselő, bal kezökben mondatszalogot tartó nők — Erények; az első jobbjában golyót, a második kigyót — Bölcsesség —, a harmadik kardot — Erő —, a negyedik mérleget — Igazság — tart. A fedélen hasonló nő ül trónuson, jobbjában két-ágú korbácsot tart — Engedelmség. 11-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

48 Rm. *Aquamanile.*

Bronz. Öntött és vésett munka. Szarvas. Feje teteje csuklón járó fedelet képez; mellén rövid csövecske. Nyaka nyállal van átlöve, — ez képezi a fogantyút. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum

49 Rm. *Antependium része?*

Bronz, részben aranyozva. Öntött, vésett és zománczos munka. Négyszögletes lemez, melynek szélén tíz szeglyukat látunk. Középuitt aranyos mandorlában, — melyet zöld, sárga, vörös, kék és fehér körök és tojásdad alakok czifráznak, — áttetsző sötétkék alapon Krisztus ül, a mandorlához hasonló ülésen. Jobbját áldásra emeli, baljában könyvet tart; lábát vörös, zöld, sárga és kék polczon nyugtatja. Hosszú ujjú köntöst és palástot visel. Feje mögött aranykeresztes nimbust látunk — ez belül fehér, kívül vörös. A domború fej külön van öntve s reá forrasztva a lemezre. A fej mellett jobbra-balra Λ Ω -át látunk. A mezőt színes csillagok ékesítik. A mandorlán kívül a mező világoskék, melyben a négy sarokban a négy evangelista jelképeit látjuk. A domború fejek külön öntvék; körülöttük sárga szegélyű zöldes-kék nimbusok vannak. A sas fehér, az ökör és oroszlán fehér és világoskék vörös pontokkal ékes mondatszalogokat tartanak. 13-ik század.

Kiállítja gr. Migazzi Vilmos.

50 Rm. *Domborműves lemez.*

Bronz, aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek. Párkányos szélén tíz szeglyuk van. A medaillonban párnán ülő szent királyt látunk térdig. Hosszú ujjas köntöst és palástot visel. Fején három liliomos nyílt korona van, mögötte pedig keresztes nimbus. Jobbját fölemeli, bal kezében könyvet és liliomos végű jogart tart. A háttért vésett indák czifrázzák. 12-ik század modorában.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

51 Rm. *Zománczos lemez.*

Bronz, aranyozva. Öntött, vésett és zománczos munka. Hosszúkas, fölül félkörbe végződik. Kék zománcz szegélyű aranyos mezőben párnás trónuson ül Szent Pál, zöld hosszú ujjú köntöst és kék palástot visel. A köntös árnyé-

kolt részei kékek; a palást világos részei pedig fehérek. Feje mögött zöld nimbus van, melyet sárga sugarak díszítenek. Az összes zománcz vajt alapú. A szent feje mellett e felírást olvassuk:

A
2 P V L V S

13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

52 Rm. *Domborműves lemez — töredék.*

Bronz. Vert és vésett munka. Krisztus, csaknem egészen szabadon kiverve, trónuson ül. Hosszúujjú köntöst és palástot visel. Jobbját áldásra emeli, baljában könyvet tart. Feje mögé keresztes nimbus van vésvé. A trónus consolon nyugszik, melynek hegyét fenyőtoboz díszíti. A háttér vésett rhombusokkal ékes. 13-ik század modorában.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

53 Rm. *Zománczos és domborműves lemez.*

Bronz, aranyozva. Öntött, vésett és zománczos munka. Hosszúkás, felül félkörbe végződik. Vörös zománcz-szegély kereteli. Ezen belül két oldalt oszlop áll, melyen széles architráv nyugszik. Ezen e fölírást olvassuk:

D A V I T P P R A

E fölött emelkedik a félkörív. A mező sötétkék zománczos, rajta sárga, zöld, fekete, világoskék és fehér liljomok pompáznak. Az összes zománcz vajt alapú. A mező közepén külön öntött és oda erősített alak — Dávid király — domborodik. Bő köntöst, palástot és cipőt visel. Fején ötágú — három liljomos — korona van. Jobbjában liljomos jogart, baljában hárfát tart. 13-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arno'd.

54 Rm. *Aquamanile.*

Bronz. Öntött és vésett munka. Kentaur. Lótestét kerek, vésett foltok és sörény díszítik. Emberi része testhez álló köntöst visel, melynek hosszúságú ujjai a könyökig érnek, ez alatt szűk a kézcsuklóig erő alsó köntös látszik. Haja hosszú, szakála s bajusza rövid. Fejének teteje, mely csuklón járva fedelet képezett, hiányzik. Kezeiben csutorát tart. Ezt öt köralakú áttörés és sárkányfejű cső díszítik. A Kentaur hátán furulyázó gyermek áll, mely fogantyúnak alkalmas. 10—11-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

55 Rm. *Palaczk.*

Bronz. Öntött és vésett munka. Hasán medaillonokban két angyal van, nyakát növénydíszítés cifrázza. Mindezt egykor vajt alapú zománcz díszítette, most azonban csak itt-ott látható kéknek és zöldnek a nyoma. A palaczk feneke s oldalán két hely díszítetlen; ide egykor a láb s a fogantyú voltak erősítve. A palaczk két darabból van öntve s összeforrasztva. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

56 Rm. *Aquamanile.*

Bronz. Öntött és vésett munka. Oroszlán. Fogantyúját kétlábú gyík képezi. 13-ik század.

Kiálltja a Nemzeti Muzeum.

57 Rm. *Aquamanile.*

Bronz. Öntött és vésett munka. Kentaur-kancza. Lótestét kerek foltok diszítik. Fogantyúját kétlábú gyík képezi. 11—12-ik század.

Kiálltja a Nemzeti Muzeum.

58—61 *Gyertyatartó — 4 drb.*

Bronz, részben aranyozva. Háromszögletes lábuk áttörött, növényindákkal és sárkányokkal ékesek. A 61-esen e fölött kerek stilus és áttört nodus következik, végre négyszögletes capitell. 12—13-ik század.

Kiálltja a Nemzeti Muzeum.

62 *Gyertyatartó — 2 drb.*

Bronz. Öntött, vésett és zománczos munka. Háromszögletes talpa vájt-alapu zománczczal van diszítve — sötétkék alapon színes szirmú virágok — három lábát vésett sárkányfejek képezik. A talpon hengeralakú, pikkelyesen vésett diszítésű stilus áll, melyet hatcikkés, kék zománczos nodus oszt ketté. A stilusból virág nő ki, mely a gyertya tányérát képezi s vörös és világoskék zománczczal ékes. Közepén hegyes szeg van, melyre a gyertyát reá szúrták. 13-ik század.

Kiálltja Ipolyi Arnold.

63 *Gyertyatartó.*

Bronz, aranyozva. Öntött és vésett munka. Talpa háromszögletes gúlaalakú. Az éleket kétlábú sárkányok képezik, fejök a földet érve a gyertyatartó lábait alkotják, szárnyaikból két-két növényinda nő ki, melybe belékapaszkodnak a sárkányok hátán ülő meztelen nők. A talpból tagozott stilus emelkedik, melynek közepén kristály nodust látunk. A stilus kerek tányérrá szélesedik. Ezt három hosszú ujjú köntöst viselő szakálatlan ifjú támogatja kezével, kik lábukat a stiluson vetik meg. A tányér közepén levő hegyes kúp a gyertya föltüzésére szolgált. Lombardiai munka. Állítólag a Lodii székesegyházból. 12-ik század.

Kiálltja Kárász Géza.

64 Rm. *Gyertyatartó — 2 drb.*

Bronz. Öntött és vésett munka. Hasonlók az 58—61. számúakhoz. 12. század.

Kiálltja a Nemzeti Muzeum.

65 Rm. *Gyertyatartó.*

Bronz. Öntött munka. Három lábon áll. Háromszögletes lapos talpából férfi nő ki. Jobb kezében tartja a virágalakú tányért. Bal karja hiányzik. Előtte négy lábú állat áll. 12—13-ik század.

Kiálltja a Nemzeti Muzeum.

66 *Gyertyatartó.*

Bronz. Öntött munka. Griffmadár szájában. Farka növényindában végződik, mely a griff fejéhez felkanyarodik. Azon túl hengeralakú stilussá válik, melyen nodus s ebből kinövő virágalakú tányér van. Találtatott Bezdádon. 11—12-ik század.

Kiállítja az Erdélyi Múzeum.

MÁSODIK SZEKRÉNY.

Orthodox egyházi szerek és XIII—XIV-ik századbeli tárgyak.

1 Byz. *Spiridion mester rhipideje — egyházi legyező.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, vésett és zománczolt munka. Hengeralakú nyelét két aranyos nodus disziti. Ezek felül alul hat-hat czikkel ékesek, melyek közt középtűt hat rhombus marad, a felső noduson ezeket domború foglalású nyolczszirmú virág közepén ülő zöld türkiszek cifrázzák. A kerek legyező domborművekkel ékes. Egyik oldalát hat koncentrikus kör tagolja. A legbelső körben látjuk a rövid szakállú Megváltót. Jobbjával áld, baljában könyvet tart. Feje mögött keresztes nimbus van, melyen e betűket olvassuk: O ΩΝ. A kockás háttér csillagokkal van diszítve. A következő keskeny szalagban felírást látunk. — Lásd 14-ik oldal 1. sz. — A harmadik kör által képezett szalagon zegzűg-vonal hatágú csillagot képez; az ágak indákkal diszítvék, sarkaikon gyöngyös foglalásban hosszúkás gránátok vannak. Az ágak közeiben a négy evangelista jelvényei s két seraphfej domborodnak. A negyedik kör megint keskeny szalagot képez, mely leveles indákkal díszes. Az ötödik kör határolta szalagban tizenhat medaillont látunk. Közülök négyben cherubfejek vannak, tiz medaillont, jobbjukban flabellumot, baljukban három gombba végződő jogart tartó seraphok töltenek meg. A legfelsőben Máriát látjuk imádkozva, a legalsóban Szent Jánost, ki kettős keresztet tart kezében. Az utolsó szalag magasan foglalt ékkövekkel és sodronyos világoszöld és sötétkék zománczczal ékes. Végre erős sodrony szegi be a legyezőt, melyre három-három körré összeforrasztott lemezekből alkotott csipkével van erősítve. E csipkézetről itt-ott kerek lemezkék lógnak. A tulsó oldalon a középső medaillon — melyen az angyali üdvözetet látjuk felírással — 1. 14-ik oldal 2. szám — nagyobb, úgy hogy körülte csak három szalag fut. A belsőn szintén felírást találunk. — Lásd 14. oldal 3. sz. — A második szalagon tizenhat medaillon van; négyben cherubfejek, tizenkettőben a próféták mellképei vannak. A külső sodronyzománczos szalag ugyanolyan mint a

УДЪЛЪВ СТЕВЪЧИМЪ НГЪ ГОСПОДЪ СТЕВЪЧИМЪ ЛССАРЪЖИТЕЛЪ НННН

НПРНСНОІВІКЪ

1. SZ.

СТО
БЛЮВЕ
ЧЕНЕ

ХРЪ

2. SZ.

СНЕРНПАЕ СІСЪВІМЪЧНІННЕРНШНЪ МИТРЪПОЛТЪБІНГМАЪСКН

ІГРМОЖН ОМНАСТНРЪ КРЪШОАЪЛЪ О СЕМЪ ТЪХАНСЕ ХІУН СПНРНАШН

ВІМЕТЪ ХЕВЪ ХЪА

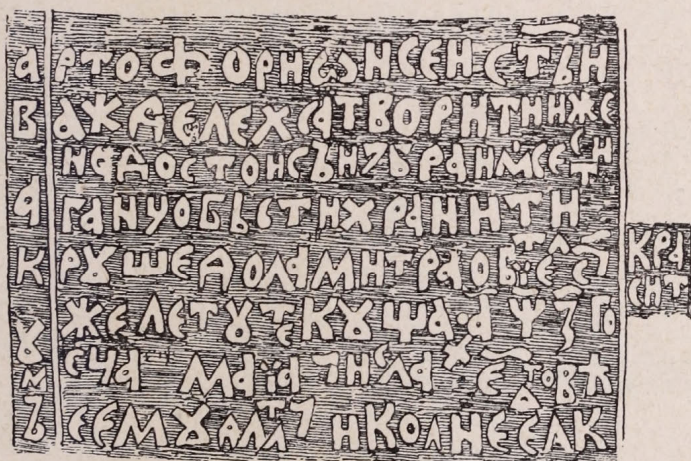
3. SZ. FELIRÁSOK SPIRIDION MESTER LÖGYEZŐJÉN.

tulsó oldalon levő. Készítette 1664-ben Spiridion mester, Hilarion nándor-fehérvári metropolita oda ajándékozta a krusedoli zárdának. (1664.)

Kiállítja Angelics German patriarcha.

2 By. *Artophorion — kenyértartó.*

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett és zománczos munka. Templomalakú. Négy lábon áll; e lábakat koronás oroszlánok képezik. Hátukon az épület éleit képező vastag csavart sodronyok emelkednek, melyeknek felső végén egy-egy madár ül. A templom oldalai mind sodrony-zománczosak. Aranyos levelek és virágok át nem látszó világoskék, áttetsző sötétkék és zöld alapon. Középpütt a zománczos mezőben aranyos domborműveket látunk. Elöl az angyal üdvözlő, oldalukon egy-egy férfi és nőszenet, ezek közül az egyik pár koronás. Az Apsist a következő vésett fölírás ékesíti:

A kenyértartó lejáró fedelét csipkézett szegélyezi s négy ablakos s támpilléres cupola — három sodrony-zománczos — ékesíti. Készült 1707-ben.

Kiállítja Angelics German patriarcha.

3 By. *Nedelykovics Miklós Artophoriona.*

Ezüst, aranyozva. Vert vésett és zománczos munka. Templomalakú. Négy delphinalakú lábon áll, melyeken a templom éleit képező bordák állnak. Négyzetes. Két hosszú oldalán egy-egy félkör-alaprajzú, csupolás kápolna, hátul szintén félkör-alaprajzú apsis van. Az apsis tetejét kerek torony képezi, melyet hat csúcsíves, támpilléres, áttört ablak cizfrázza. Az egész épületet egy magasságának felénél alkalmazott sodrony-zománczos, magasan foglalt fél-ékkövekkel kirakott, két csavart sodronyval beszegett szalag osztja ketté. A szalag ékessége ezüst alapon sodronyos rajzú indák áttetsző sötétkék levelekkel és átlátszatlan világoszöld és kék szirmu virágokkal. A szalag alatt levő részen az oldalakon tíz szent áll félköríves oszlopcsarnokban; fejük körül neveiket tartalmazó felírásokkal; — l. 18.

oldal — a felette levő szalagokon növénydiszítés medaillonokat képez, melyekben megint tíz szentnek mellképét látjuk, mellettök szintén felirások állanak. — Lásd 19. oldal. Az első oldal közepét aranyos, az angyali üdvözléssel ékes ajtó foglalja el. A többi rész hat mezőre oszlik; az ajtó felettin növénydiszítés van, a többin e felirásokat látjuk:

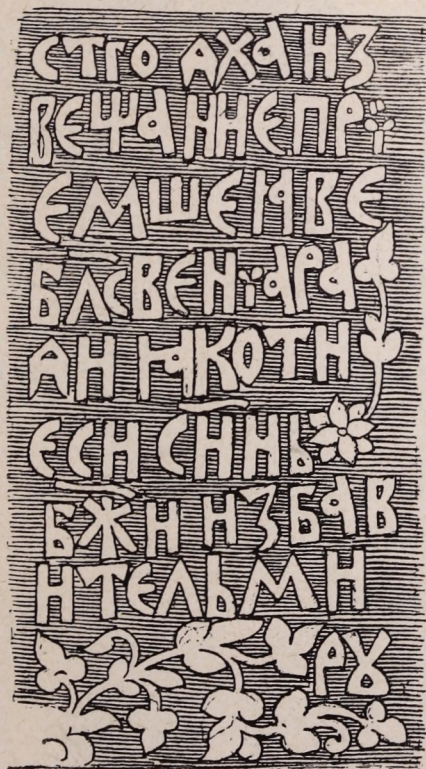
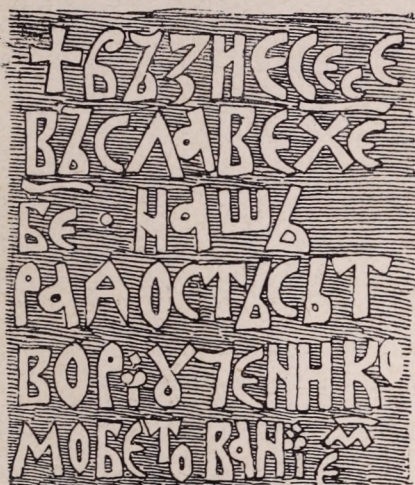
† С Е Н С П Н Н Н
К Н В О П Л М Н С
Т Р А Р А В А Н Н Ч
Є А О М У —
С Л О В А Н Т Р
К Н Е З Я Л О З Я Р Я
С Б А Е Л А С Е Δ
В Δ Е Т О ѿ Р О К
С Т В А Х В А
Я П Є †

Т Т О Г А І Ж Е
С В Е Т Н Т Е Л Ъ С Т
В Х Р Ы Х Н С Р Ъ
С К Н П Р Е С Т О Л Ъ
П Р А В С Ы Х С Т Е
Н Ш Н П А Т Н А Р А
К Н Р Х А Ж Н
А Р С Е Н Н Е Н П Р
Я Т Х М Е Н Х А Н
М Н Т Р Н І Ъ І Е Р
М О Н А Х Х Н П Р О
Г Х М Е Н Х Ф Н А
Н П А Х І Е Р М О Н А Х Х

Н З А Р Х К О А Е Л Н Е Л Л А
Т Н Л Е О Н Т І Е М О Н А Х Ъ
Б І Ъ А П Р О С Т Н • 170 Р

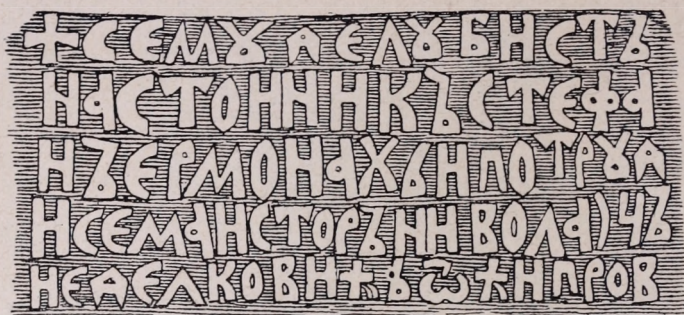
A kenyértartó fedele a templom tetőzetét példázza. Legalul a falkoronnát ábrázoló aranyos csipkézet vonul köröskörül. E felett a sarkokban kétemeletes sodronyzománczos, áttört ablaku tornyok emelkednek; az alsó emelet négyszögletes, a sarkokon madarak állanak; a felső kerek alaprajzú, hat támpillérrel ékes s keresztormú kupolyával van fedve. A hosszú oldalakon

négy-négy félkörívű bolthajtás köti össze a tornyokat, melyeknek közepén cherubfejjel és kereszttel ékes gomb áll, homlokzatuk aranyos, s rajta

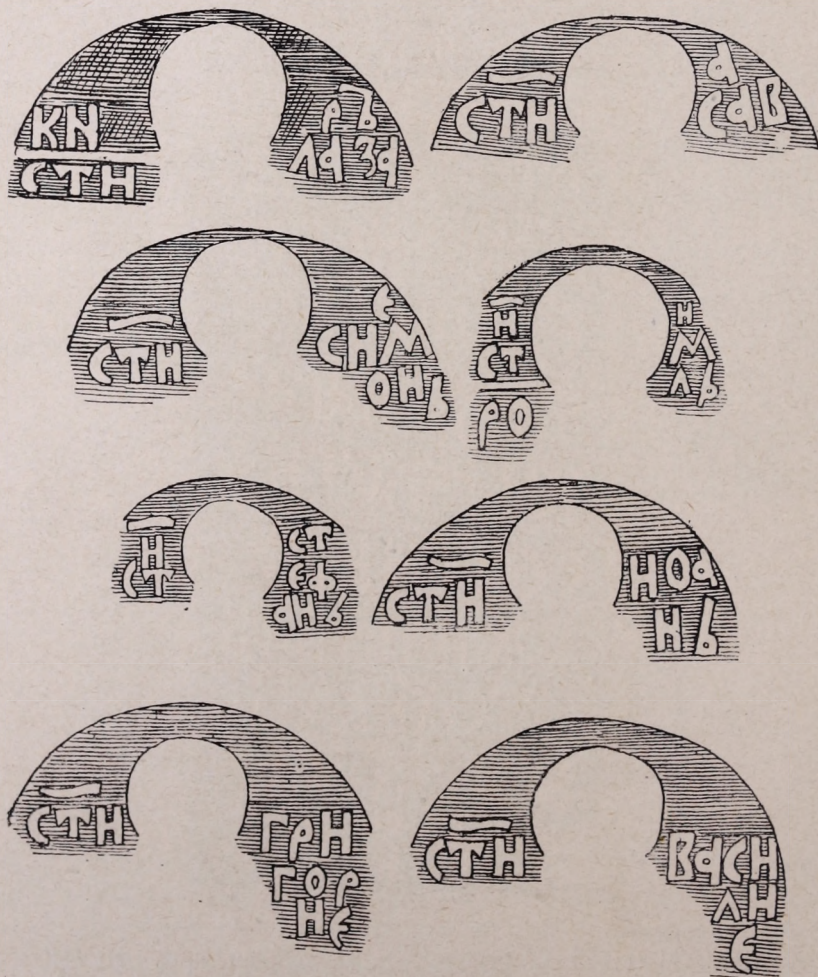

cherub-fejek kivervék. Az első és hátulsó oldalon lapos tető fedi a tornyok közt maradó helyet. Az első aranyos homlokzaton a felhők közt

lebegő Krisztus mind a két kezével áldást oszt, a hátulsóra még e fölírás van bevésve:

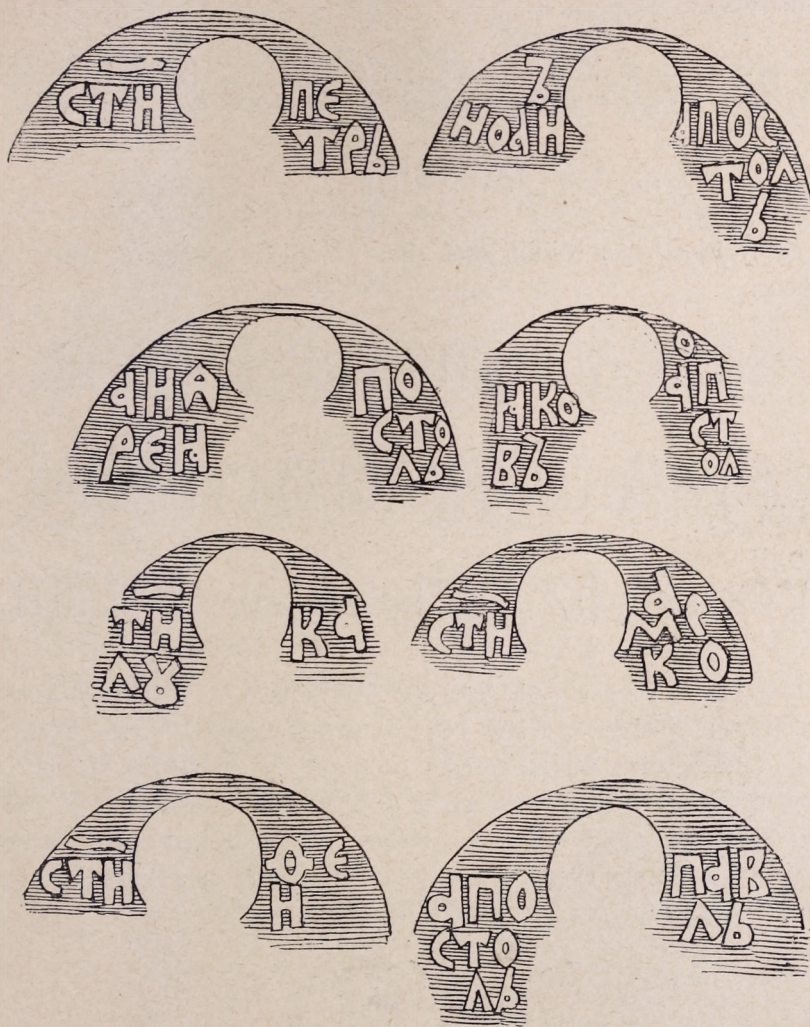

Az egész tetőzetet vésett növénydiszítés cifrázza. A templom közepén négyszögletes, ötven ablakkal áttört emelet van, közepén kupola emelkedik. Tíz

A 3. SZ. ARTOPHORION HOSSZOLDALAIN ALUL ÁLLÓ SZENTEK MELLETT LEVŐ FÖLÍRÁSOK.

ablakkal áttört sodronyzománczos dobját madarakba végződő támpillérek diszesítik, a cupolára magára három sor áttetsző vörös szirmú, zöld bibéjű, aranyos szélű virág van erősítve, ormán sodronyzománczos kereszt áll, mely-

A 3. SZ. ARTOPHORION HOSSZOLDALAIN FELÜL LEVŐ SZENTEK MELLETTI FÖLÍRÁSOK.

nek ágai kisebb kereszteket képeznek. Az emelet négy sarkában cupolás, hengeralakú, szintén sodronyzománczos tornyok vannak. Az épület állítólag az elpusztult ravaniczai zárdatemplomot ábrázolja. Készítette 1705-ben Nedelykovics Miklós. 1705.

Kiállítja Angelics Germán.

4 Tömjénégető.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és zománczos munka. Két részből áll: a fedeles diszedényalakú valóságos tömjénégetőből s a hosszú levélalakú

fogantyúból, mely külön, síma, hengeralakú lábon áll. A tömjénégető lába kerek; vízszintes síma pereme fölött nyolcz félgömbalakú, rózsákkal ékes czikk domborodik. E fölött emelkedik a csonka kúpalakú láb. Aljára e fölírás van bevésve:

ХАЖИ·МХАРІИ·МАРХИМАНДІА·ХОПОР·СИКАТАО·ЛІТА·ГАНДІ·

СТА·ША·ГНА·

Az edény hasa félgömbalakú. Alsó síma részére a következő fölírás van bevésve:

КСІЮ·Р87·К8Т·РИЛОЖИ·ГАН·РВ

РА·ЦКО·ОУ·МОНА·СТІРЬ

КР8ШЕ·А·О·А·Б·Г·А·А·А·ПРОСТІИ

Felső részén is síma a szél. Közepén hat, domború virágokkal díszített félgömb van. Fedele csuklón jár; csavart sodronynyal van beszegve. Kétemeletes tornyot példáz. Oldalai áttöröttek, az emeleteken kisebb tornyocskák állanak, a melyeknek ormát két-két levél s kereszt ékesítik. Nagy áttört sodronyos gomb koronázza, melyen szintén kereszt van. A fogantyú tövéből két griff s egy cherubfej nőnek ki, széles lapján az angyali üdvözlést látjuk, — rajta e fölírás:

СВА

ГЕ·А·І·С·М·О·С

Fölötte s alatta sodronyzománczos és carneolokkal ékes mezők, köröskörül eddig vert díszítések vannak. Végét sárkányfej képezi. 1736.

Kiállítja Angelics Germán.

5 György mester Rhipideje.

Ezüst. Részben aranyozva. Vert, vésett és áttört munka. Tokos kúpban végződő nyélhez kerek legyező van forrasztva, melyet aranyozatlan ezüst sodrony szegélyez. Felső csúcsán nyolcz szirmu virág. A legyező síma széle aranyozott, mindkét oldalt fél-ékkövek és cherubfejek vannak reá erősítve. A félékkövek tövéből áttört függők lánczon lógnak alá. A legyező közepén mindakét oldalon kerek medaillonban a szakálatlan megváltó dom-

ború képét látjuk, mellette kiverve ékkövek és lánczon lógó függőkkel e fölírások vésvék:

betük; körülötte fél-ékes szegély, melyekre

FÖLÍRÁS AZ EGYIK OLDALRÓL.

FÖLÍRÁS A MÁSIK OLDALRÓL.

E szegély s a legkülső szegély közt a legyezőt áttört és véssett növénydísz közt hét medaillon díszíti; az alsó rész nincs áttörve. A medaillonok közül négyet-négyet aranyozott cherubfejek díszítenek, hármát-hármát pedig zománczott alakú domborművek, szentek alakjai s az angyali üdvözlés. Az át nem törött alsó részét alul virágokat tartó három cherub domborműve ékesíti, a másik oldalon pedig e fölírás van reá bevésve:

Kiállítja Angelics Germán.

6

Kehely.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és sodronyzománczos munka. Kerek, vízszintes peremen álló sodronyzománczos virághálóval borított talpát két egyszerű párkány tagolja. Alsó részén a sodronyzománczos virágok közé öt préselt domborműves medaillon van foglalva; felső részén pedig négy. A talpat a nodustól kiszökellő tányér választja el. A körte-alakú nodust

három öntött ezüst cherubfej ékiti. A cuffát csaknem egészen beborítja a sodronyzománczos virághálóból alkotott kosár, melybe tíz — egy hiányzik — medaillon van foglalva. A medaillonokon új testamentomi jelenetek ábrázolják. 18-ik század.

Kiállítja Angyelics Germán.

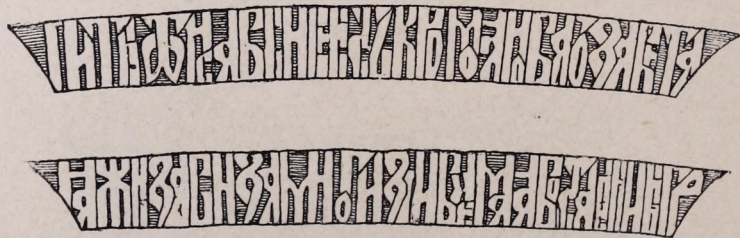
7 *Kehely.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, vízszintes peremen álló talpának felső részén hat karéjos domborodás van. Mindegyik karéjon Krisztus kinszenvedésének egy jelenetét látjuk bevésve. A körtealakú nodus hat cikkes. A stilust párkányok tagolják. A cuppára bevésve Jézus, Mária, János s a kálvária a kínzás eszközeivel. A cuppa belseje aranyos. A talp aljára felírás van bevésve s két bélyeg van beütve, az egyik kétfejű sas. Orosz munka. 18-ik század.

Kiállítja Angyelics Germán.

8 *Kehely.*

Ezüst. Részben aranyozva, részben niellóval —?— futtatva. Kerek talpa vízszintes peremen áll, felső részét hat csavarodó cikkk díszíti, közülök három aranyos s pikkelyes véséssel, három niellós —?— s vésett háromszögekkel ékes. A talp közvetlen átmegy a gömb alakú nodusba. A cuppa s a nodus közt rövid síma hengeralakú stilust látunk. Az alacsony széles cuppán elől három vésett medaillon van Jézussal, Máriával és Jánossal, hátul egy a kálváriával és a kínzás eszközeivel. A medaillonok közt szalag fut végig, melyre e fölírás van bevésve:

A medaillonok s a fölírásos szalag aranyosak. A cuppa szélét kettős párkány képezi. A talpra e fölírás van bevésve: ΓΑΦΘΑΠΗ.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

9—32 *Domborműves lap.* — 24 drb.

Bronz. Öntött munka. Oltárkákat példáznak, többnyire két vagy három szárnyasak. Nehányon a domborművet átlátszatlan zománcz veszi körül. Mindannyin a dombormű szentek képét vagy új testamentomi jelenetet ábrázol. A lapok közül számos darabon szláv felírások vannak. 17—19-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

33—42 *Kereszt.* — 10 drb.

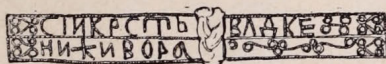
Ezüst. Öntött munka — 1 darab. Ezüst sodronymunka, faragott fa beté-

tekkel — 6 darab, közülök 4 zománczos. Bronz. Öntött munka — 3 darab. Az ezüstök 17—18. századbeliek, a bronzból készültek régiebbek. Nehányon görög, néhányon szláv felírást olvasunk.

Kiállítja	33, 34,	} a Nemzeti Muzeum.	
"	36—40, 42,		} gróf Andrássy Manó.
"	35		

43 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Vert és sodronyzománczos munka. A kereszt első és hátsó oldalát keretek hat-hat négyszögre osztják, melyekben csillámpala lapok alatt fából faragott új testamentomi jeleneteket ábrázoló domborműveket látunk. A foglalvány, kivált az oldalak gazdag sodronyzománczozással borítvák s félekkövekkel kirakvák. A kereszt három felső ágán egy-egy hét csúcs-íves ablakkal áttört oldalú kupolát látunk, melynek ormán cherubfej áll, ennek fején pedig kereszt van. Sodronyzománczos fogantyúját zsinórt példázó sodronyzás osztja ketté. Rajta e fölírást olvassuk:

A fogantyú végét tompított csúcsú koczka képezi. 18-ik század.

Kiállítja Angyelics Germán.

44 *Kereszt.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, sodronyos és zománczos munka. Kerek talpára alul 1769 van bevésve. fölül pedig e fölírás:

Aranyozatlan sodronynyal ékes nyelén alul aranyos sodronygömb, közepén tompított csúcsú koczka van. A kereszt első és hátulsó lapján hat-hat medailonban vizahólyag alatt faragott újtestamentomi jeleneteket ábrázoló fa domborműveket látunk. A foglalvány aranyozott sodrony, melynek közeit néhol zománcz tölti meg. A kereszt felső ágainak végén levél díszítés van, az alsó ág aljától jobbról, balról virágcsokor nyúlik fel a keresztágak alá. 18-ik század.

Kiállítja Angyelics Germán.

45 *Kereszt.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és sodronyománczos munka. Talpa kerek, nyelét gömb két részre osztja. A kereszt első s hátulsó lapja áttörvén s itt egyik oldalon a fölfeszítést, a másik oldalon Máriát látjuk fából kifaragva csillámpala alatt. A foglaltvány sodronyból készült, melynek közeit néhol zománcz tölti meg. A kereszt felső ágainak végén s a hónaljokban sodronyból készített igaz gyönggyel díszes levélsokrok alkalmazták. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

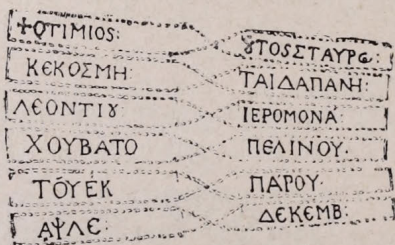
46—48 *Feszület.* — 3 drb.

Bronz. Öntött munka. A 48-ik számún szláv felírás van. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

49 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Vert, sodronyos és zománczos munka. Talpa hatszögletes, tagolt. Középső csikját rekeszek által képezett festett zománczos levelek díszítik. Hatoldalú nyelét gyöngyökkel és sodronyrhombusokkal díszített gomb osztja ketté. A nyélre e fölírás van bevésve és fekete hideg zománczczal —??— kitöltve.

A kereszt első és hátulsó lapja öt-öt csúcsíves ablakkal áttörvén, melyek alatt az egyik oldalon középtű Krisztus kereszteltetését, az ágakban az angyali üdvözlést, Krisztust a limbusban s a két evangelistát látjuk faragott fa dom-borműben, a másik oldalon pedig középtű Krisztust a keresztfán, az ágakon Krisztus bemutatását, Tamás hitetlenségét s szintén két evangelistát. A fél-ékkövekkel megrakott foglaltvány rekeszek által képezett festett zománczos levéldíszítéssel ékes. A keresztágakon sodronyos gomb van, melyet igaz gyöngyös kereszt díszít; a felső ágakon pedig festett zománczos virág áll, melyet szintén igaz gyöngyös kereszt ékít. A kereszt alsó ágához két oldal festett zománczczal ékes virágcsokor simul. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

50 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Vert, sodronyos és zománczos munka. Hasonló a 46. számúhoz. Talpán felírás s ez évszám 1743 bevésve. 1743.

(Eladó.)

Kiállítja Benedek Gábor.

51 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Első és hátulsó lapjai öt-öt csúcsíves ablakkal áttörvők, melyekben az egyik oldalon Krisztus keresztetetését, két angyalt és két evangelistát, a másik oldalon Krisztust a feszületen, Konstantint és Helenát és két evangelistát látunk fából faragott domborművekben. A foglaltvány s a gombban végződő nyél vájt alapú zománczczalékes, világoskék alapon fekete mezejü medaillonok, melyekben arany és zöld szirmú virágok vannak. 17—18-ik század.

Kiállítja az Iparművészeti Múzeum.

52—60 *Keresztek.* — 11 drb.

Bronz. Öntött munka — 8 darab. Ezüst. Sodronyos munka — 3 darab. Hasonlóak a 33—42 számukhoz.

Kiállítja 52 } az Iparművészeti Múzeum.
" 53—63 } a Nemzeti Múzeum.

61 *Georgievics János kanala.*

Ezüst, belseje aranyos. Vert és vésett munka. A kanál maga síma. Elöl a szerb metropolita címere, fölírás s 1770 évszám bevésvék. Nyele pikkelyes, halfarkat példáz. Az epiphania ünnep alkalmával vízszentelésnél használják. 1770.

Kiállítja Angelics Germán.

62 *Kanál.*

Ezüst. Vert munka. Hasonló a 61. számúhoz, csak hogy kisebb, nyele síma. A kanál pikkelyekben van kiverve s áttört, kis lábon áll.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

63 *Csernovics Arsen ereklyetartója.*

Ezüst vert és niellős munka. Hosszúkás láda alakú. Négy lábon áll; csuklón járó fedele boltozott. Rövid oldalain kis fogantyúk vannak. Az oldalak s a fedél, niellérozott növénydiszítéssel szegélyezvők. A rövid oldalak közepére virágok niellírozvák, a hosszúakéra pedig fölírások, úgy szintén a fedélen. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

64 *Tányér.*

Ezüst, részben aranyozva, Vert munka. Fenekén gyöngysorral szegélyezett medaillonban Szent György képe van kiverve. Szélét gyöngysor osztja ketté. A belső aranyos csíkon bevéssett fölírás van, a külsőn levélkoszorú. Nikanor pécs-mohácsi püspök ajándékozta a krusedoli zárdának. 18-ik század.

Kiállítja Angelics Germán.

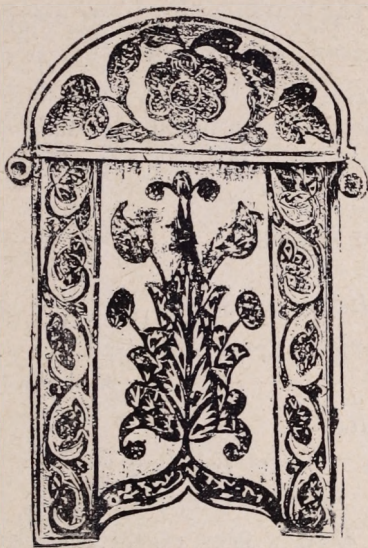
65 Go. *Ostyatartó.*

Réz, aranyozva. Öntött és vert. Nyolcszögletes talpa függélyes, párkányos peremen áll. Egyszerű párkány választja el a nyolcszögletes stílustól,

melyet nyolczczikkes gomb választ ketté. A rotulusok hengeralakúak, végükbe szentek fejével ékes ezüst lemezek foglalvák, a fejek lapos dombor-

művüek s áttetsző zománczczal fedvék. A fölfelé széledő stilust csipkés tag köti össze a nyolczszögletes pyxis aljával, melynek négy oldalára ezüst lemezek erősítvék. Ezeken világos kék áttetsző zománcz mezőben — többnyire kipattant — lapos dombormű a következőket ábrázolja: Ecce homo, Mária a

63. sz.

gyermek Jézussal, Szent Püspök és Szent Márton. Gúla-alakú födele csuklón jár. Négy oldalán az evangelisták jelvényeit látjuk ezüst lapokra vésve. Csúcsán kereszt áll. 14–15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

66 Go. *Ostyatartó.*

Réz, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Kerek, sima peremen álló talpa hat él által hat mezőre van osztva, melyekre levéldisztés van vésve. Stilusa sima. Nodusa hat gerezdre oszlik, melyeknek középső pántja véssett levéldisztéssel ékes. Hat oldalu pyxise hasonlóan van ékesítve, úgyszintén csuklón járó, kapocscsal záródó fedelének alsó része. Felső része hegyes toronyalakú. Oldalaira váltakozva rhombusok s pikkelyek vésvék. Hegyén feszület áll. 14-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

67 Go. *Feszület.*

Bronz. Öntött, vert és véssett munka. A kereszt ágai négyszöggel összekötött négyes karéjokban végződnek, melyek közül a felsőkben elől Márk, János és Lukács evangelisták jelvényeit, hátul az áldó Urat s két szentet, az alsókban elől-hátul egy-egy szentet látunk vékony lemezből kiverve. Elöl Krisztust látjuk három szeggel fölfeszítve; ez alak öntve van. 14-ik ?? század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

68 Go. *Krisztus — feszület része.*

Bronz. Öntött és vésett munka. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

69 Go. *Ostyatartó.*

Réz aranyozva. Öntött, vert és pontozott munka. Talpa kerek. Hengeralakú stilusának tagjai simák. A gömbalakú pyxis csuklón jár. Elöl a pyxis felső részén növényindák közt álló madarak kipontozvák. A nodus nyolcz gerezdre oszlik. A ciboriumon hatoldalú, hat csúcsíves ablakkal áttört torony áll 14-ik század. Magassága 0'37. A Császká-féle lajstromban 18. szám.

A malduri r. kath. templom tulajdona.

Kiállítja Császká György püspök.

70—71 G. *Krisztus — feszület része — 2 drb.*

Bronz. Öntött munka. 14—15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

72 Go. *Feszület.*

Bronz, aranyozva. Öntött és vésett munka. A kereszt ágai négyes karéjokba végződnek, melyekben elől a pelikánt, Máriát, Jánost s egy szent püspököt, hátul pedig a négy evangelista jelvényeit látjuk bevésve. Az ágak keresztezésénél hátul négyes karéjban Ecce homo van bevésve. 14-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

73 Go. *Ostyatartó.*

Réz aranyozva. Vízszintes peremen álló talpa hat karéjú, melyek közül három volt foglalt kövel ékitve. Két kő «à cabochon» csiszolt achat, a harmadikat színes üveg pótolja. A nodus hat gerezdje közt erősen kiszőkellő hat rotulust angyalfők díszítik. Az ostyatartó maga hatszögletes pyxis, melynek lapjain pontozott művel készített mellképeket látunk: Krisztust keresztes nimbuszal, szt. Pált, szt. Andrást, szt. Jánost, szt. Bertalant, szt. Péter apostolt. Csuklón járó fedelét hatszögletű tövének falkoronával szegélyezett toronycsúcs képezi. Ennek ormán feszület áll, melyen a felírást goticus minusculákban olvassuk: inri. Magassága 0'358 m. s ciborium átm. 0'1 m. 14-ik század.

Kiállítja Zalka János győri püspök.

74 Go. *Ostyatartó.*

Bronz, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hatszögletes talpa vízszintes peremen áll. Pártája áttört — 10 fajta. A síma talpat a stilustól lapos tag választja el; a nodus szintén lapos és hat ferde gerezdre oszlik. A stilus felső része közvetlenül átmegy a pyxis aljába. Az ostyatartó maga nyolcz tornyú épületet példáz. A tornyok mind kerek

69. SZ. PONTÓZOTT DISZÍTÉS A MALDUKI EGYHÁZ OSTYATARTÓJÁRÓL.

alaprajzúak, négy nagyobb s négy kisebb. A nagyobbaknak kúpalakú tetője az épület középső részének négyszögletes gúlaalakú tetőjével együtt lejárván, képezi a fedelet. Az épületet sodronykerítés veszi körül. 14—15. század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

75 Go. *Feszület.*

Réz, aranyozva. Vert munka. A kereszt ágai négyszöggel összealkotott négyes karéjokba végzőnek. Elöl Máriának, Jánosnak s két angyalnak mellképei vannak kiverve, hátul a négy evangelista jelvénye. Elöl a fölfeszített, hátul az áldó Megváltót látjuk. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

76 Go. *Feszületalakú ereklyetartó.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. A kereszt ágai négyes karéjokban végződnek, melyekben hátul — reszelősen vésett mezőn — e betűket olvassuk: IHS Az ágakat magukat hátul vésett indák díszítik. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

77 Go. *Kereszt.*

Bronz, aranyozva. Öntött munka. A kereszt síma karjai négyes karéjokba végződnek, melyeknek mindegyikében — úgyszintén az ágak keresztezésénél — magas, apró ötszirmú virágokkal ékes foglások emelkednek, melyek jelenleg üresen állanak. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

78 Rn. *Krisztus-feszület része.*

Bronz, aranyozott. Öntött munka. Krisztus egymásra helyezett lábakkal, keskeny lágyéktakaróval, hosszú hajjal és tövis koronával a fejen van ábrázolva. Magassága 0.106 m, a karok (kiterjesztve) 10.5 cm. 15—16. század.

Kiállítja dr. Czobor Béla.

79 Go. *Keresztalakú ereklyetartó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Az ágak négyes karéjokban végződnek. Az első lapon öntött feszület van reáforrasztva; a hátulsó lap véséssel ékes. Belül a négyes karéjok öt rekeszt képeznek ereklyék befogadására. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

80 Go. *Toronyalakú ereklyetartó.*

Talpa hatszögletes. Stilusát gömbalakú, fölül-alul hat-hat czikkel díszített nodus osztja ketté, melynek hengeralakú rotulusaiban festett, zománcozott fejeket látunk. Az ereklyetartó hosszukás, négyszögletes toronyalakú. Hosszú oldalai áttöröttek. Pikkelyesen vésett tetején az egyik hosszú oldalon Seraphot, a másikon címert látunk: ágaskodó kutyát? 16-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

81 Go. *Ostyatartó.*

Réz, aranyozva. Talpa hatkaréjú. Pereme vízszintes. Pártája párkányos. A talp felső mezői véséssel díszesek. A rövid stilust nagy lapos nodus osztja ketté. Hengeralakú rotulusainak végében világoskék vájt alapú zománcmezőkben e fölirást olvassuk: ✚ **maria** A stilus felső végéről hat oldalú gúla emelkedik föl a hat oldalú pyxis fenekéhez. A pyxisen bevésve látjuk az Angyali Üdvözlést, Jézust a jászolban, Krisztust az olajfák hegyén, a keresztfeszítést, feltámadást és Ecce Homót. A pyxisnek csuklón járó fedele hatoldalú gúla, melyet alul falkorona szegélyez, élei czipő czímes gerinczekkel ékesek, oldala pikkelyesen vésettek; ormán lencsealakú gombon keresztvirág s e fölött lilium áll. 15-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

82 Go. *Feszület vagy ostyatartó alsó része.*

Réz aranyozva. Öntött, vert, véssett és áttört munka. Talpa hatkaréjú; tagolt pereme sima; pártáját áttört oszlopsor képezi. A talp felső mezőin véssett dísz van. Az első mezőn: Mária trónon ülve tartja Jézust, ki egy mellette álló kehely felé nyúl, — a hátulsó mezőn Alex. szent Katalin áll, a többi mezőt lomb díszíti. Stilusa s három nodusa hatoldalú. Az alsó nodus áttört oszlopsorral és oromzattal, a középső négyes karéjokkal áttört rhombussorral és oromzattal van ékesítve, a felső sima. Magas. 0'218. 15-ik század. Császká-fele lajstrom 20. sz.

Kiállítja Császká György.

83 Go. *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. A kereszt karjai liliumokban végződnek, melyeknek mindegyikét hátul magas foglalású véssett kövel ékesítették utólag. Alul jaspis-cameo van: bacchikus fej, — a jobb oldali ágon carneol intaglio: Éva és a kigyó — a felső ágon heliotrop intaglio: ó-testamentomi jelenet — a bal oldali ágon levő foglalásból hiányzik a kö. A hátulsó lap közepe áttörött, e díszítést szintén utólag rhombusalakú niellos ezüst lappal fedték, melyen szt. András van ábrázolva. Az első oldal ágaira és közepére rhombusalakú domborműves lemezek forrasztvák: Mária a gyermek Jézussal, Péter, Pál, János és András apostolok. A kereszt mindkét oldala véssett rhombosukkal ékes. 14-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

84 Go. *Ciborium.*

Réz, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Talpa hatkaréjú, bevéssett díszítéssel: elől a boldogságos szűz, fején korona, jobb kezében liliumos jogar, bal karján a kis Krisztus. Az ettől jobbra és balra fekvő mezőn

levéldisztés; ezután egyik oldalon magyarországi szt. Erzsébet, a másikon szent János, a hátulsó mezőn szt. György — gyalog, sisakot kivéve teljes fegyverzetben, vértjén és pajzsán kereszttel — a sárkányt agyonszúrja. A stilus hatoldalú, a nodus hat gerezdű; maga a csaknem gömbalakú ostyartartó fölül-alúl 12 czikkos. Fölötte hatoldalú, támpilléres, kétemeletes torony emelkedik, melynek ormán feszület áll. Magassága 0.55 m. ciborium átm. 0.14 m. 14—15-ik század.

Kiállítja a szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

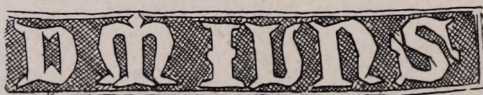
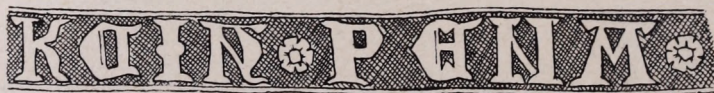
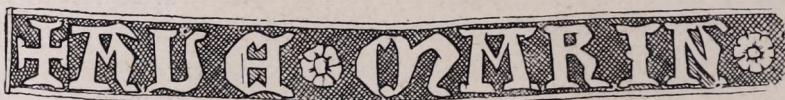
85 Go. *Áldozó szelencze.*

Réz aranyozva. Öntött munka. Kerek; fölül-alúl tagolt gyűrű Csuklóban járó fedelet szintén tagolt gyűrű és oromzat övedzi. Négyszögletes gombján keresztvirág. Elöl csuklóban járó kapcsos zár. Magassága 0.07. Átm. 0.058. 14—15-ik század.

Kiállítja a győri székesegyház.

86 Go. *Edény.*

Ezüst. Öntött és vert munka. Gömbalakú négyes karéjokkal áttört lábon álló testén reszelősen vésett szalagon e fölírást olvassuk:

Rövid sima nyakát a testtől párkány választja el. 14-ik század modorában.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

87 G. *Körtvélyesi ciborium.*

Réz, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hat karéjú talpa — három karéj körszelet, három hegyes szögletben végződik — és stilusa simák. A középső nodus rhombusalakú rotulusaiba álékkövek foglalvák. A hatoldalú pyxis és gúla-alakú födele vésett ábrázolásokkal ékesek. A pyxis oldalán: angyali üdvözet, Krisztus az olajfák hegyén, Judás csókja, Krisztus Herodes előtt, Krisztus ostoroztatása, feszület Mária és János közt. A fedélen Péter és Pál és a négy evangalista. Az ormon levő kereszt

valószínűen jelenkorbeli. Magassága 0,39. 14-ik század, Császka-féle lajstrom 16. szám.

VÉSETT ÁBRÁZOLÁSOK A 87. SZ. CIBORIUMRÓL.

A körtvélyesi templom tulajdona.

Kiállítja Császka György püspök.

88 Go. *Úrmutató.*

Bronz, aranyozva. Öntött, áttört, vésett és zománczolt munka. Tizenkétkaréjú — hat félköralakú, hat szögletben végződik — talpa vízszintes peremen áll. Pártája párkánnyal és gyöngysorral ékes. A talpat a stilustól szintén párkányos, gyöngysoros, hat oldalú nodus választja el. A vájt alapú zománczczzal díszes stiluson, a zománcz mezőkben csillagokat, virágokat és mértani alakokat látunk. A mezők váltakozva kékek, vörösek vagy feketék. Az üvegház hat oldalú, támpillérei áttört csúcsíves ablakokkal ékes hat oldalú tornyot példáz. 14-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

89 Go. *Feszület.*

Bronz, aranyozva. Öntött és vésett munka. A kereszt ágai három-három gombbal ékes négyes karékban végződnek, melyekben alól-fölül az Urat, az oldalsókban Máriát és Jánost látjuk bevésve. Az alsóban a kálvária-hegyet példázza a vésés, melyről egy vésett kereszt emelkedik. Ez három szeglyukkal van átfúrva, a Megváltó azonban hiányzik róla. A hátulsó oldalon az ágak végére az evangelisták jelvényei vésvék, a kereszt közepére vésett négyes karékban pedig az Agnus Dei-t látjuk. Állítólag abyssiniai munka.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

HARMADIK SZEKRÉNY.

XIV—XV-dik századbeli tárgyak.

1 Go. *Nyitrai evangelisterium.*

Ezüst aranyozva. Vert munka. Az első lap be van borítva ezüst lemezzel, melynek erősen kiszökellő, legkívül csavart vonallal beszegett kerete két gyöngysor s három-három domború vonal — a középső szemcsés — közé foglalt négy szirmú virágokkal díszes, melyek közt két-két ötszirmú apró virágocska van. Négy sarkán párkányos karéju négyes karéjok vannak. A két felső sodronyos zománczú: át nem látszó sötét kék alapon három szirmú át nem látszó sötét vörös virágok. Alul a bal sarkon címer — lásd a mellékelt rajzot. — A jobb sarok díszítéséből hiányzik a lemez. A keret középső részein balra szent Lukács angyala, alul szent Máté ökre, jobbra szent Márk oroszlánya öntött domborművecskékben alkalmazvák. A középén aranyozatlan ezüst, — az ereklye befogadására szolgáló —

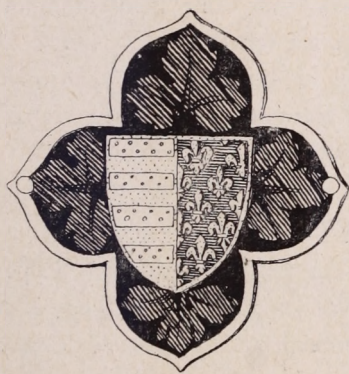
kettős kereszt emelkedik, e fölött pedig feszület. Krisztus baloldalán szent János áll talpazaton, fölötte egy csillagot látunk — jobb oldalán Mária. Mind a három alak meztelen részei aranyozatlanok. A hátlapon öt, sodronyval beszegett ezüst gomb van. 14-ik század.

Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

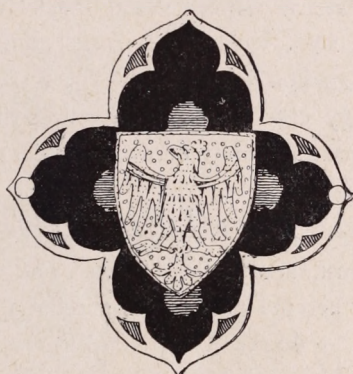
2 Go. *Ereklyetartó kettős kereszt.*

Arany. Talpa és nyele aranyos ezüst. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Négyes karéju talpa négy oroszlán lábön áll; pereme sima. Pártáját 10 fajta karéjokkal áttört négyszögek díszítik. A talp felső mezői sima szalagokkal beszegevék, czápás alapon vésett lombdíszítéssel és egy-egy négyes karéju lemezzel ékesek. Az áttetsző zománczos lemezek kétfélék. Kettőn — lásd az 1. számot — a fonalsan vésett violaszín zománczos mezőben négy kék tövű, áttetsző zöld levél közt paizs van; rajta négy arany és négy sárga — át nem látszó lakk helyreállítás — pólya és áttetsző kék mezőben liliomok. Kettőn — lásd a 2. számot — mindenik karéjban sima aranyos csik hármassal karéjt képez, a külső s belső karéjok közt maradó háromszögeket zöld zománcz tölti ki. Bennök fonalsan vésett alapon négy áttetsző kék tövű, áttetsző violaszín levél közt paizs, melyen sárga mezőben — át nem látszó lakk újítás — jobbra néző koronás arany sas van. A nyelet kétemeletes támpilléres torony képezi; áttört ablakainak háttére áttetsző zöld, egyes helyekütt pedig violaszín zománcz. A torony első

oldalára felül hatszögletes saphir van erősítve. Ormán áll a kettős kereszt. A kereszt ágainak végét négyoldalú gulákon ülő négyes karéjok díszítik. Mindegyik karéjt elől át nem látszó világos-kék zománcz alapon arany foglalásban egy-egy nagy saphir — a felső ágon *à cabochon* — nyolcz rubint és négy smaragd — *à cabochon* — díszíti; hátul a felsőben áttetsző zöld lombok közt kékes fekete zománczban e fölírás VERA PARTI,, | CULA STAE | CRUCIS; az alsóban feketés kék zománczczal kétfejű sas, középen szívpaizs fehér pólyával narancsvörös alapon — Alsó-Ausztria czimere —; az oldalsókban a négy evangelista jelvénye van áttetsző zöld barna, kék és vörös zománcz színekben. A öt felső ág végét egy-egy

1. SZ.

2. SZ.

5. SZ.

3. SZ.

4. SZ.

gyöngy ékesíti, — egy gyöngy hiányzik. A kereszt honaljaiban egy-egy kék tövű narancsvörös levél ül, — egy hiányzik. A kereszt oldalaira sima sodronyból készített négyes karéjok forrasztvák. A kereszt első lapját kristály lemez fedi, mely alatt a szent kereszt darabjai látszanak; az ágak végén egy-egy négyszögletes mezőben czimerek vannak az öt felsőben a pólyák, — négy át nem látszó sárga, négy fehér zománcz — és átlátszó kék zománczalapon a liliumok — lásd a 3. számot; az alsóban áttetsző zöld alapon fehér sas, koronája és csőre arany. A kereszt hátlapján áttetsző zománczos díszítést látunk; zöld indákon sárgabibéjű kék és kékbibéjű sárga virágok. Az ágak keresztezésénél áttetsző zöld zománczos négyes karéjokban egy-egy címerpaizs van, fölül a fehér és narancsvörös pólyák, s liliumok áttetsző kék mezőben, — lásd a 4. számot — alul narancssárga

mezőben arany kettős kereszt. Lásd az 5. számot. Az arany kereszt s a talpon levő címerek 14-ik század — 1370 után. Magassága 0'655.

Kiállítja a cs. és k. udvari kápolnának kincstára.

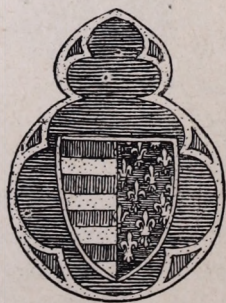
3 Go. *Nagy Lajos lengyel címere.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A torna paizson, körben, vörös, át nem látszó zománcz mezőben, koronás ezüst sast látunk — koronája, csőre, karmai és a farkán levő gyűrű aranyosak, szárnyain áttetsző sárga zománczos csik vonúl végig. Két egymásba járó hatos karéj képezi a kör belső szegélyét; közeiket át nem látszó fekete zománcz és három szirmú virágocskák töltik ki. A paizs mezőjét áttetsző kék zománcz fedi, közte az alaphól vésett indák vannak, melyeken lapos domborművű áttetsző zöld, violaszín és sárga zománczczal fedett levelek ülnek. A zárt csöbör sisakon takaró felett ezüst sas ül, — koronája, csőre, karmai, szárnyán egy csik és a farkán levő gyűrű aranyosak. A sisak orczalapja aranyozatlan s bevéssett kereszttel ékes. Magassága 0'145. 1370 után.

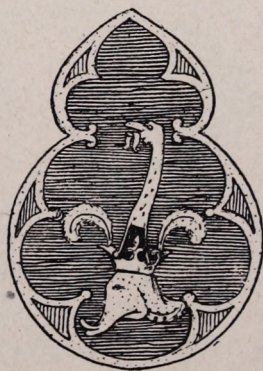
Kiállítja az aacheni káptalan.

4 Go. *Nagy Lajos ereklje mutatója.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa négy karéjú; pereme párkányos; pártáját négyes karéjokkal áttört négyszögek — 10 fajta — díszíti. A talp felső mezőire zománczos, címeres lemezek erősítvék, áttetsző sötétkék alapon váltakozva a pólyás és liljomos címér — át nem látszó vörös és fekete — lásd 1. ábra — s sisak, melyet a

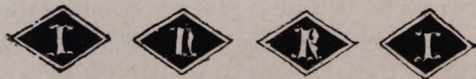

1. SZ.

2. SZ.

liljomos korona, a strucztollak és a patkót evő struczfej ékesítnek — lásd 2. ábra. A talpat a stilustól támpilléres négyszögletű toronyka választja el, oldalára két-két csücsíves ablak van vésve. A stilus sima; egy kisebb s egy nagyobb nodus három részre osztja; a nagyobbikon négyszögletes rotulusok, végeiken áttetsző kék zománcz alapon e fölírás:

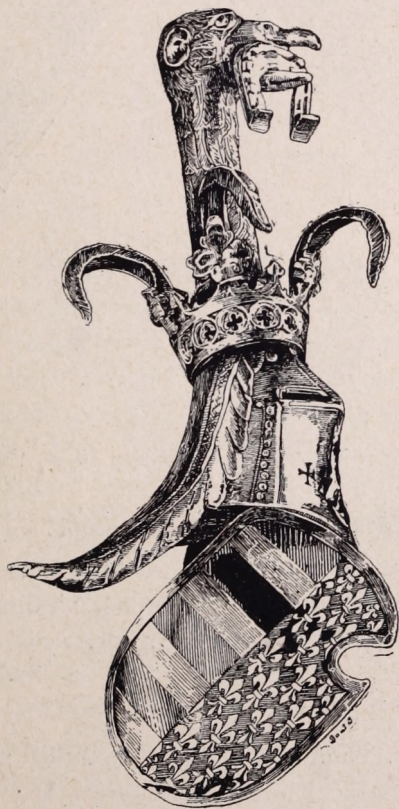

A stilus felső végén egy a kisebb nodushoz hasonló nodus ül, melyből nyolcz szirmú liliom nő ki. Ezen nyugszik a hengeralakú kristályház kerek sima talpazata, melyet négy párkányos pánt összeköt a foglalvány felső csipkésszélű gyűrűjével. A kúpola-alakú kristályfedelelet alul oromzatos gyűrű szegi be; ezt négy párkányos, felül levélben végződő pánt köti össze a pikkelyes gombbal, melynek ormán feszület áll; a keresztkaroknak végei ferdék. A felsőn mondatszalg van erősítve. Magassága 0.42. XIV. század.

Kiállítja az aacheni káptalan.

5 G. *Nagy Lajos magyar czímere.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A torna paizson a vörös pólyák át nem látszó zománczczal ábrázolvák, a liliomokat

5. sz.

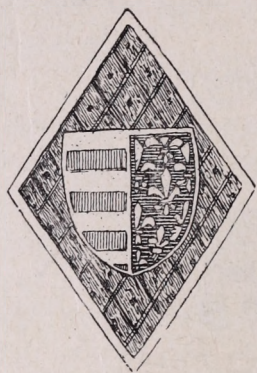
pedig áttetsző sötétkék zománcz mezőben látjuk. Az aranyos zárt csőbör sisakon aranycsíkos takaró és korona van, melyből három strucz toll s az aranypatkót evő aranycsőrű struczfej meredez. Magassága 0.15. 1370 után.

Kiállítja az aacheni káptalan.

6–12 G. *Két gyertyatartó.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa négy

karéjú; pereme párkányos; pártájára domború ötágú csillagok ponczolvák. A talp felső aranyozatlan mezőire rhombus alakú zománczos címéres lemezek erősítvék: váltakozva áttetsző zöld alapon a pólyás és liliomos paizs — lásd 1. ábra — s kék alapon a koronával, tollal és patkót evő struczfejjel ékes sisak — lásd 2. ábra. — A talpat a stilustól aranyos, csúcsíves, támpilléres vésett ablakokkal díszes tornyocskára választja el. A stilust egy

1. szám.

2. szám.

kisebb s egy nagyobb, sodronnyal beszegett aranyos nodus három részre osztják. A stilus végén a kisebbikhez hasonló nodus ül, melyen fölül — sodronnyal beszegett — oromzattal díszes csonka gúla nyugszik; ezen pedig a hatszögletű tányér. A tányér két széle csuklóban jár felhajtható, aranyos karimáján két párkány közt négyszirmú virágok ponczolvák. Középpüti hegyes kúpalakú szeg. Magassága 0'34. 14-ik század.

Kiállítja az acheni káptalan.

7 *Szentnek erekljetartó mellképe.*

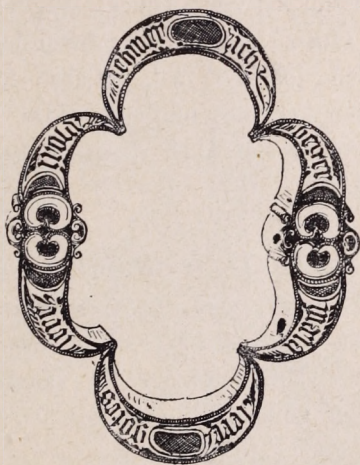
Bronz, aranyozva. Vert, öntött és ponczolt munka. A szakáll hegyei külön öntvék és odaforrasztvák. A ruhán ponczolt díszítés van. A koponya teteje, mely nyilván fedelet képezett, hiányzik. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 G. *Czímer.*

Ezüst aranyozott. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Két sárkány a hátán két tornyocskára közt levő négyes karéjú keretet tart; a tornyocskák és a keret közt fogas szélű félhold és mellette fölül, alul csigaalakú csavart fogas élű tekercs ül. A tornyocskák szívalakú ormókkal koronázvák, ablakaikon rácsozat van. Tetejükön griffmadár ágaskodik, mely első lábait a keret felső részére nyugtatja. A keret felső és alsó karéját tojásdad, reszelős felületű mezőcske; az oldalsókat két fogas élű kerettel beszegett félhold — melyeket csigamódjára tekert végű kettős lemez tart össze — ketté osztja. A kereten áttetsző sötétkék zománcz közt e minuscula betűk csillognak: „ich | beger | maria | lere | gotes | lere | wolde | ich

mer“. — Lásd a rajzot. — A keretben legalúl liliomos ormókkal koronázott falazatot látunk. Középütt két oszlopocskán nyugvó csúcsíves bolthajtásos kapú nyílik, tetőjén vésés négyszögletes cserepet példáz s czipőczim-sor koronázza, rajta áttört oldalú kerek ormozatos torony áll. Mögötte négyszögletes torony áll. Ennek ajtaját két csúcsív képezi, oldalán pedig egy-egy ablakkal áttörvék. Jobbra s balra mellette egy-egy ormozatos kerek torony van, melyből erkély nyúlik ki. Két oldalt legszélről a falazat maga kidomborodván, kerek tornyot képez; az egyikből férfi-fejű, a másiktól nő-fejű oroslán nő ki, melyek első lábakon oszlopos, kerek tornyos, bolthajtásos kaput tartanak; a kapu mögött hátul még egy torony látszik. E részek közé paizs van illesztve; rajta a pólyák vörös, át nem látszó zománczsal és a liliomok áttetsző kék zománcz alapon ábrázolvák. Fölötte

épület-homlokzat van, melyből középpütt három toronyos kapuzat, oldalt tornyos erkélyek szökellnek ki. A keret fölött ismét épület-homlokzat díszleg. Két oldalt négyszögletes consoleokon fülke; a tető ormozatos s egy nagyobb négyszögletes s három kisebb kerek toronynyal ékes. A jobb oldalon levő fülkében szt. Imre, a baloldalon levőben szent István áll, hátterük áttetsző zöld zománczos, — a jobb fülke háttére hiányzik. A homlokzat középső része ismét három részre oszlik; három tornyos, zöld zománczos háttérű fülkében szent László áll, jobbra az ormozat felett kék zománczos háttér előtt — szabadon — zárt csöbörsisak, rajta takaró felett korona, melyből két ezüst strucztoll nő ki s aranypatkót evő struczfej; balra ugyanolyan ormozattal s háttérrel hasonló sisak, melynek dísze ezüst orczájú koronás kétszarvu férfi-fej. Magassága 0'22. 14. század.

Kiálltja az acheni káptalan.

9 G. *Mária a gyermek Jézussal.*

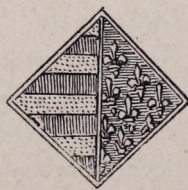
Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Pázsitot példázó zöld hideg zománczsal borított dombon áll Mária. Jobbjában

párkányos gombba végződő jogart tart; bal kezén a gyermek Jézus ül. Hosszú bő ruháját aranyos öv szorítja derekához. Az öv egyik végén csat s sodronnyal szegett szíjvéget, a másikon ugyan ilyen szíjvéget látunk, melyről körtécske lóg. Az öv szalagját boglárok díszítik. A kissé kivágott ruhát a nyaknál s alul prémet példázó fonalas véséssel ékes aranyos csík szegélyezi. Az ujjak goticus ízlésű domború levéldíszítéssel ékes pereczekkel beszegvők. Jobb lába hegyén — külön készített — arany-czipőt látunk. A ruha felett palástot visel, mely köröskörül aranyos szalaggal van beszegve; ez két szélén vastag sodronnyal, a belsőn pedig ezen kívül csipkézettel van díszítve s gyöngyökkel váltakozó ékkövekkel — gránátokkal és smaragdokkal — kirakva. Fején huszonkét — tizenegy nagyobb, tizenegy kisebb — liliomos ágú korona van; abroncsa hasonló a palást szegélyéhez. Felül két czipőcímer négszögletű csúcsban találkozó pánt zárja a koronát. Hosszú aranyos haja hátul derékig eltakarja a palástot. A Jézuska meztelen, jobbával áld, baljában kereszttel ékes gömböt tart. Fején három liliom keresztes nimbuszt példáz. Mária kezei s a Jézus gyermek külön készítvők s csapokkal vannak a szoborhoz erősítve. Magassága 0'65. 14-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Ferencz.

10 G. Nagy Lajos ereklye mutatója.

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú; függélyes pereme párkányos; pártáját alul gyöngysor, fölül négyes karéjok — 4 fajta díszítik. Talpa felső mezőin váltakozva vésott levél díszítést és rhombus-alakú zománczos címeres lemezeket látunk. A ma-

gyar-anjou címeren a zománcz át nem látszó sötétvörös és áttetsző kék; a lengyelen át nem látszó veres; a struczós sisakon áttetsző kék és át nem látszó fekete. Legfelül a talp tagolt; a sima stilus hatszögletes. A nodust fölül-alul tizenkét-tizenkét áttört cikkecske díszíti. A rhombus alakú rotulusokon áttetsző kék zománcz alapon e fölírást olvassuk:

A kristályház hengeralakú. Foglalása: három

pánttal összekötött karikák, mindannyit gyöngysorok ékítik, az alsó karikát azonkívül oromzat is. A csuklóban járó fedél gyöngyös, oromzatos gyűrű, melyen hatoldalú pikkelyes torony emelkedik; ormán kettős ke-

reszt áll. A kereszt függélyesen álló s felső ágainak végei ferdék. Magassága 0'34. 14-ik század.

Kiállítja az aacheni káptalan.

11 G. *Czímer.*

Az 5. számúnak párja, csakhogy a paizs egyenesebben áll a sisak alatt, magassága ennél fogva 0'155. 1370 után.

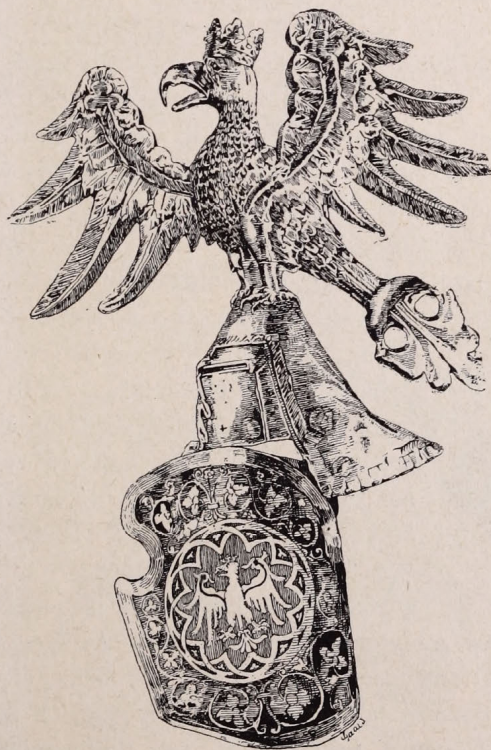
Kiállítja az aacheni káptalan.

12

Lásd 6. számnál.

13 G. *Czímer.*

A 3. számúnak párja, csakhogy a sisak takarója sokkal hosszabb, orczalapja pedig a keresztben kívül pontozott háromszöggel ékes, a paizs

13. SZ. LENGYEL CZÍMER.

kék zománcza élénkebb, a sisak és a sas rajzában apró eltérések észrevehetőek, mindez arra vall, hogy e czímert nem az az ötvös készítette, kinek kezeiből a többi kikerült. Magassága 0'14. 1370 után.

Kiállítja az aacheni káptalan.

14 Go. *Czímer.*

Ez előbbinek párja csakhogy a felírás úgy hangzik: „*ich | begere | maria | lere | gotes | lebre | wolde | ich mer*“, a keretben levő felső kapuzat tornyának csúcsa kiányzik, ellenben szent Imre mögött a zöld zománczos háttér megmaradt. Magassága 0'22. 14-ik század.

Kiállítja az acheni káptalan.

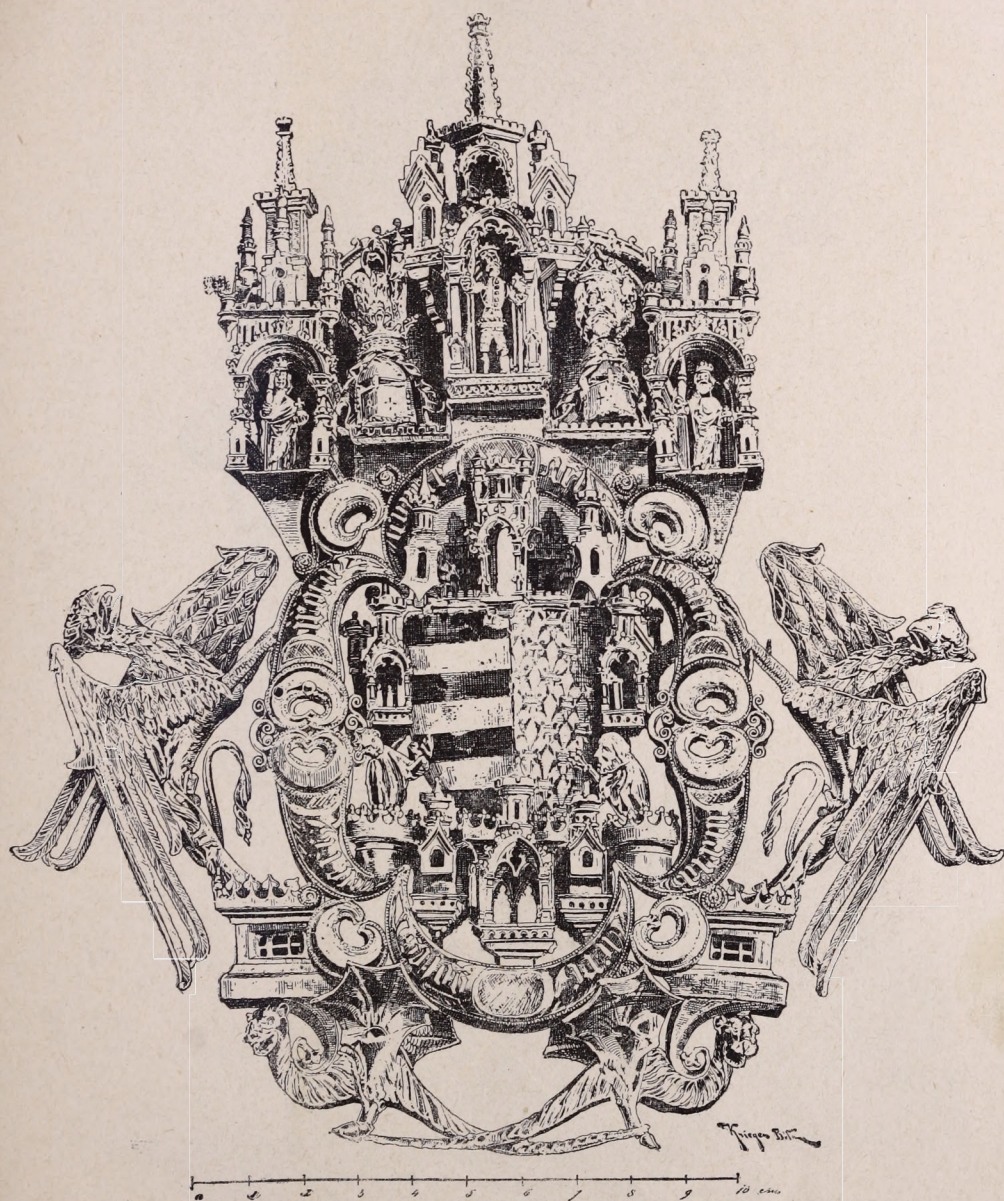
15 Go. *Szent László üres ereklyetartó mellszobra.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpát két, vastag sodronnyal szegélyezett csik képezi. Az alsó hármás karéjokkal áttörtött — 9 fajta. A fölsőn vastag, egymást keresztező sodronyok, 18 nagyobb, hosszúkas hegyes végű és 36 kisebb háromszögletes mezőt képez. A nagy mezőket csipkésen hajtott, sodronnyal beszegett, reszelős felületű ezüst lemezek töltik ki. Ezeket egykor áttetsző sötét-kék zománcz borította, melyet öt ágú aranyos csillagocskák czifráztak. A szobor alsó részének körvonalai megegyeznek a vállak körvonalaival; különben ez alsó rész tagolatlan. Rajta síma, domború, derékszögű párkány levelek négyszögeket és háromszögeket, a vállakon pedig fölül nyílhegy-alakú mezőket képez. Mind e mezőket csipkés, sodronyos szélű ezüst lemezek fedik, melyen öt ágú csillagokkal díszített áttetsző violaszínű zománczalapon nagy sodrony-zománczos virágot látunk. A virágnak négy csipkés szélű szirmát áttetsző sötétkék, négy porodáját áttetsző sötétzöld, bibéjét áttetsző sötétsárga zománcz fedi; e részeket apró ezüst pontok díszítik. Elöl, a középső mezőben e díszítés helyett Magyarország zománczos címerét látjuk. Az alap

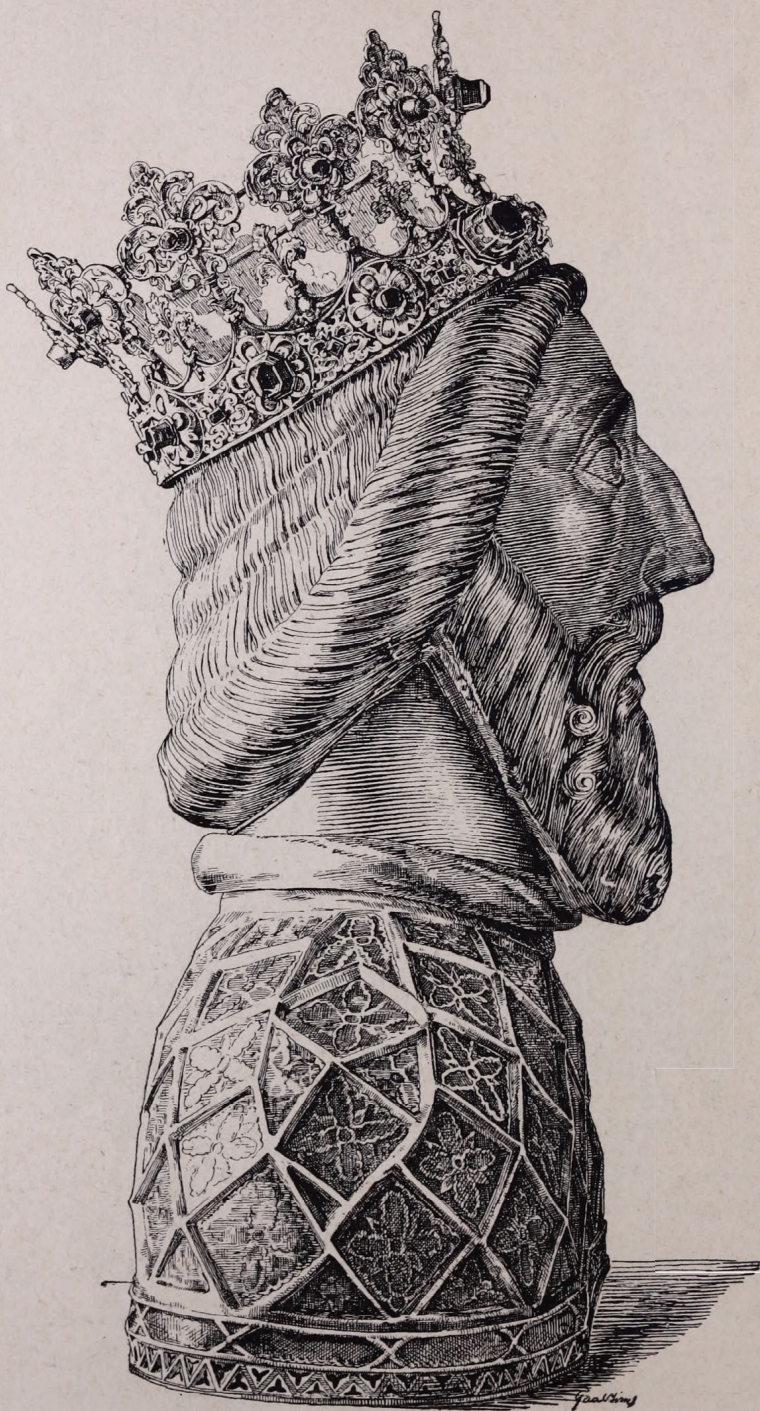

fekete; a korona abroncsán levő hosszúkas gyöngyök áttetsző violaszínűek, az apró kerek gyöngyök áttetsző zöldek. A mellék-paizsok alapja át nem látó vörös, a hegyek áttetsző zöldek. Az összes zománczot valamely túlbuzgó, szakértelem híján szükkölködő főpap olajmázzal bekenette, minek következtében a zománcz elhomályosult, a színek piszkos szürkésekké, kékekké vagy barnásokká váltak. A szo-

bor nyakán vastag aranyozatlan perczet visel. Az egész fej, szakállostól, bajszostól, hajastól aranyozott. A szemgolyókon fehér, a pupillákon fekete hideg zománcz nyomait látjuk. Az iris aranyozott. A száj kissé nyitott, úgy hogy a felső fogsor kilátszik; az alsó ajkon mintha vörös hideg zománcz nyomait észlelhetnők. A haj, szakáll és bajusz vastagabb és vékonyabb fonalakra oszlik. A bajusz három-három kacskaringós fürtben végződik. A szobor fejét 10 nagyobb stilizált leveles és 10 kisebb liliomos ágú korona övedzi. A korona abroncsán síma sodronyok köröket képeznek; hasonló sodronyok a nagy ágak tövét egymással s a kisebbekével félkörös kanyarodással összekötve, három szögletes mezőket alkotnak. A körökben

14. SZ. MAGYAR ANJOU CZÍMER AACHENBŐL.

15. SZ. SZENT LÁSZLÓ EREKKLYETARTÓ MELLSZOBRA.

15. SZ. SZENT LÁSZLÓ EREKLYETARTÓ MELLSZOBRA.

aranyozatlan ezüst szirmú virágok ülnek; mindegyiknek közepén aranyozott foglalású nagy kő ül. A körök közt stilizált, aranyozatlan ezüst lombdiszítés van; rajta aranyozott foglalású kisebb négyszögletes kő. A kisebb liliumok töve alatt cherubfejeket, a nagyobbaké alatt sodronynyal keretelt —

egykor zománczczal borított — lapocskák vannak, közepükön aranyos gyönggyel. A nagy stilizált leveles ágakon aranyozatlan ezüst virág fölött egy-egy aranyozott foglalványú kő van. Az abroncsra belül Náprágyi püspök külön lemezre vésett czímere van reáerősítve s e fölírás bevésve: IN HONOREM S. LADISLAI REGIS HV NG : DE ME TRITVS NAPRAGI EPPVS | ET CANCELL TRANSYL : RENOVAVIT

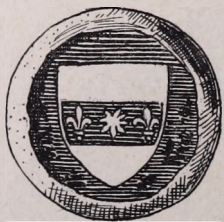
PRAGAE ANNO M.DC. eme német (!!!) pedig bekarczolván: *Durch Hauszer renovirt 1850. 24. Juli.* E koronából legfeljebb az abroncs maga, a sodronynyal szegélyezett lemezek s a liliumágak XV-ik századbeli, a többi mind a fölírásban említett XVI. századbeli helyreállításakor készült. Készült 1407 után.

A győri székesegyház tulajdona.

Kiállítja a győri székesegyház.

16 G. *Ereklyetartó.*

Bronz, aranyozva. A talp felső mezőin a karéjoknak megfelelő részen makkok és tölgylevelek vésvék; a többi rész kerek alapról emelkedő kupola, mely fölül hatszögletessé török. A talpat a stilustól hatoldalú párkányokkal díszes tag választja el. Oldalain át nem látszó vörös és sötét-kék zománczos mezők közt aranyos levél- és virágdiszítés van. A stilus oldalain

át nem látszó világos-kék zománcz közt hasonló mívű indák. A nodust fölül-alul hat-hat vert levél diszíti. Kerek rotulusai közül négyben lapos dombormívű áttetsző zománczczal borított képeket látunk; kettőben áttetsző zománcz közt ezüst paizson kék pólyán két ezüstlilium közt nyolczágú ezüst csilag van. A képek: feszület, Mária, keresztelő szt. János és egy lobogót tartó szent. A zománcz színek: át nem látszó vörös, áttetsző kék, zöld, sárga, testszín. A kehelyalakú ereklyetartó és fedele kristályból készült, széleiken csipkés foglalás van. Felül kereszt áll, melynek talpán vésett és áttetsző sötét-kék zománczczal kitöltött betűket látunk

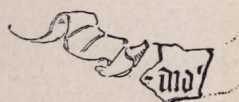
+ GIOVANNI . EMANITO . PALADINI. 14—15-ik század. Magassága 0'33.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

17 G. *Ereklyetartó feszület.*

Ezüst aranyozva. Talpa nyolcz karéjú, melyek közül négy hegyes szögletben végződik. Pereme tagolt. Pártája áttört — 16 fajta. A talp felső

mezőit párkányos lemezek szegélyzik. A mezőket ezüst lemezek borítják, melyekre lapos domborművek vésvek. Ezeket áttetsző zománcz borítja. A domborművek következőket ábrázolnak: szent Mihály a sárkányt leszúrja, alatta a zománczon fölírás töredékei — l. 1. sz. — Alex. szent Katalin, alatta medve s fölírás töredékei — l. 2. sz. — nőszent kezében zacskó (?) alatta róka s fölírástöredék — l. 3. sz. — nőszent, lábai alatt ördög; püspök, alatta fölírás töredéke — l. 4. sz. — sárkányon álló koronás, lobogót tartó férfiszent, alatta fölírás töredéke — l. 5. sz. — sárkányon álló szent Péter; szakállas, öreg szent, alatta kakas. Az előforduló zománcz-színek: áttetsző kék, sárga, violaszín, zöld, át nem látszó fekete. A fölírás s néhány diszítés a zománczra reá forrasztott arany lemezke. A talpat fölül párkány szegélyzi. A stilus tagjait nyolcz oldalú szögletes gombok képezik. A nodust két cipőczímes gerinczű csonka gúla közt álló nyolcz támpilléres csúcsíves, áttört hátú oromzatos fülke képezi. A fülkékben aranyozatlan ezüst szobrocskák állnak: Mária a gyermek Jézussal, lábainál

1. szám.

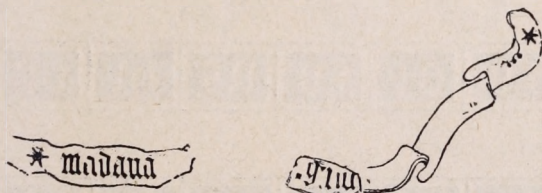
2. szám.

4. szám.

5. szám.

3. szám.

a támpillérek közé beillesztett mondatszlag fölírástöredékével, nőszent fejére húzott palásttal, forgós sisaku szent, nőszent fejére húzott palásttal, szent diaconus, fiatal szent nő, szent püspök. A kereszt karjai hármassal karéjokban végződnek, melyekben elől sodronnyal beszegett aranyozatlan lemezre erősítve a négy evangelistának domború, aranyos jelvényeit látjuk, hátul sodronnyal szegélyezett lemez áttetsző zománczczzal van borítva, rajta fehér gombok, arany sugarak és csillagok, közepén lilomkoszorús foglalásban a cabochon csiszolt kristály. A kereszt első lapjára feszület van vésve, mely igazgyöngy-füzérekkel van kirakva. A Megváltó domború szobra — a sebet jobb oldalán rubint példázza, — három szeggel van oda erősítve. A kereszt két oldalából cipőczímes ágak nőnek ki, melyeknek végén János és Magdolna szobrai állnak. A kereszt karjai közt fölül két oldalt egy-egy kilencz szirmu lilom áll; a külső három szirmu aranyozott, a középső három aranyozatlan ezüst, a legbelső három áttetsző kék zománczczzal volt egykor borítva, úgy szintén a bibe, — csak az egyik maradt meg. A kereszt hátán

öt kék zománczos levélből kinövő zöld zománczos ág van, melyeken három-három kék zománczos, négyszírmú virág ül. Középütt levélkoszorús — 48 fajta — foglalású négyszögletes kristály. Az ormon négy levélen vastag sodronyból és levélkoszorúból — 48 fajta — alkotott fészekben hat pélíkánfia ül, közepéből hasonló levél koszorúból hatszögletű kristályoszlop nő ki, melyen a mellét tépő pelikán áll. 15. század. Magassága 0.645.

Kiállítja a nagydisznódi ág. ev. templom.

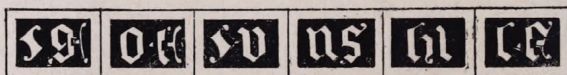
18 *Mária s a gyermek Jézus szobra.*

Réz, aranyozás nyomaival. Vert munka. A madonna hosszú ujjas köntöst s fejét is takaró bő palástot visel; a gyermek Jézus bő inget és palástot. 14-ik század.

Kiállítja Pulszky Károly.

19 Go. *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa nyolcz karéjú; — négy félkör alakú, négy hegyes szögletben végződik. Pereme síma, pártája hármaskaréjokkal van áttörve — 9 fajta. — Talpának felső mezői simák, A talpat a stilustól hatszögletes, fölül alul hármaskaréjokkal áttört gomb választja el. A stilus tagjait áttetsző sötétkek zománcz alapon aranyozott

betűs fölírás ékíti. A felsőn és az alsón a nodust hatoldalú támpilléres kerek íves áttört ablakokkal díszített torony képezi. A hengeralakú üveggház talpazatát alul hatoldalú támpilléres, áttört ablakokkal és oromzattal díszített torony képezi, ezen hat czipőcímes gerinczczel díszített csonka kúp áll, melyből két oldalt kunkorodott végű, fogas élű lemezek nőnek ki; végeikben hárfát tartó sirén ül s rajtok angyal térdel, melynek meztelen részei aranyozatlanok. A talpazat legfelső része két vastag sodronnyal és lelógó levélkoszorúval van díszítve. Ezt az üveggház hasonló fedelével körökkel áttört liliomsorokkal beszegett pánt köti össze. Az üveggház maga kristály. Az üveggház tetején hat csúcsívvel, hat áttört ablakkal és hat czipőcímes gerinczczel díszített kúp alakú torony áll. Az ormon feszület van Mária és János közt — a kereszt újabb eredetű az Urmutatónál. 15-ik század. Magassága 0.66.

Kiállítja a nagydisznódi ág. ev. templom.

20 Rm. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Kerek síma talpa vízszintes peremen áll. Pártája párkányos; hengeralakú stilusán e fölírás: **maria** | **go** | **hlf.** A vastag sodronyok közé foglalt nodust fölül-alul hat-hat vésett levéldíszszel ékes czikk díszíti, hat hengeralakú rotulusának végében pedig e betűket látjuk: **Ih Θ SVS.** Cuppája síma. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21 Rm. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Talpa kerek, pereme síma. A talp felső mezejének alapja köröcskéekkel czápásan vert; ezen négy a talp felső széléről kiinduló síma liliom s tizenkét síma gomb domborodik. A liliomok közt kerek foglalásban áttetsző sötétkék zománczalapon a négy evangelista fejét látjuk — három szakállas, egy szakállatlan. — A hengeralakú stilus tagok alapja fonalsan vésett; rajta hegyeikkel érintkező hosszúkás hólyagocskák; a kissé lapos nodust gyöngysor övedzi, s róla hat hengeralakú rotulus szökell ki, melyeknek végein áttetsző sötétkék zománczalapon e betűk fénylenek:

A síma cuppa kosarát keskeny lemez jelzi. Magassága 0.195. C. átm. 0.116. 14—15-ik század.

A bőnyi ref. egyház tulajdona.

Kiállítja a győri helyi bizottság.

22 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vert munka. A talpon három czimer van:

·IFVGHVP·

kettő fekete zománczos, egy bevéssett. A stilus tagjain e betűk láthatók:

M A R I A

I H S V S

15-ik század.

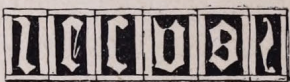
Kiállítja a soproni Szt-Mihály templom.

23 Go. *Kanizsay kehely.*

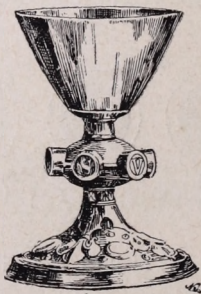
Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hat-

Magy. tört. ötvösmű-kiállítás. II.

karéjú. Széles pereme síma. Pártája négyes karéjokkal áttört. A síma talpat a stilustól erősen kiszökellő hatszögletes lapos gomb választja el, melynek oldalain síma keretben át nem látszó kék alapra kissé domborodó öt négyszirmu fehér, vörösbibéjű virág van festve. A stilus részeinek oldalain váltakozva áttetsző sötét violaszín, zöld és kék alapon ez aranyos betűk csillognak:

A nodust síma pántok hat gerezdre osztják, melyeken érdes alapon domborodik a rotulusok keretének hegyét képező két-két lilium. A henger alakú rotulosokat aranyos gyöngysor övedzi; bennök festett zománczímér: — áttetsző sötétkék alapon, fehér paizs — váltakozik szent Borbála

21. SZ. KEHEL.

23. SZ. KEHEL.

alex szent Katalin s magyarországi szent Erzsébet térdképeivel, melyek aranyos alapon lapos domborműekkel vésvek s áttetsző zöld, sárga s kék zománczczal földvék. A cuppának levélkoszorúval szegélyezett kosarán reszelős alapon véssett lombdiszítést látunk. Magassága 0'225. C. atm. 0'124. 15-ik század.

Kiállítja a győri székesegyház.

24 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Hatkaréjú talpa vízszintes peremen áll. Pártáját három domború párkány közt két gyöngysor ékesíti. A talp felső mezőit reszelős alapon véssett növénydiszítés ékesíti. A stilus kék zománczos oldalain e betűk fénylenek:

A lapos nodust hat vésett diszítésű, ferdén álló czikk hat részre osztja, melyeknek mindegyikét két domborodás diszíti. A síma cuppán e fölírást olvasuk reszelős alapú szalagon:

AVRSMANASCVLAKAS

PIENASDOMINVS

14—15-ik század.

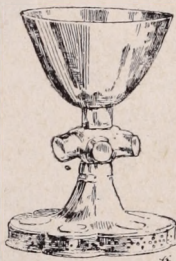
Kiállítja a brassómegeyi bizottság.

25 Rm. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek talpának pereme függőlegesen áll s rhombusokba elrendezett körökkel van áttörve. A talp felső része bevéssett borostyán indával díszes, melyek közt hat vastag sodronnyal szegélyezett, kerek, domborműves lemezke van alkalmazva. Az első fészületet, a másodikon jászolban fekvő Jézuskát (?) a harmadikon térdelő, a

24. SZ. KEHELY.

25. SZ. KEHELY.

negyediken keresztet tartó alakot, az ötödiken Krisztust az oszlophoz kötve (?) a hatodikon zászlótartó alakot látunk. A kerek száron a következő felírásokat olvassuk maiasculákban: **MAIRIKTME** alul **MAIRIKTME**. A nodus rotulusain pedig e betűk állnak: + IHSVS Magassága 0'76 c., átm. 0'103. Találtatott Nagy-Ladnán. 14—15-ik század.

Kassai székesegyház tulajdona.

Kiállítja Schusster püspök úr.

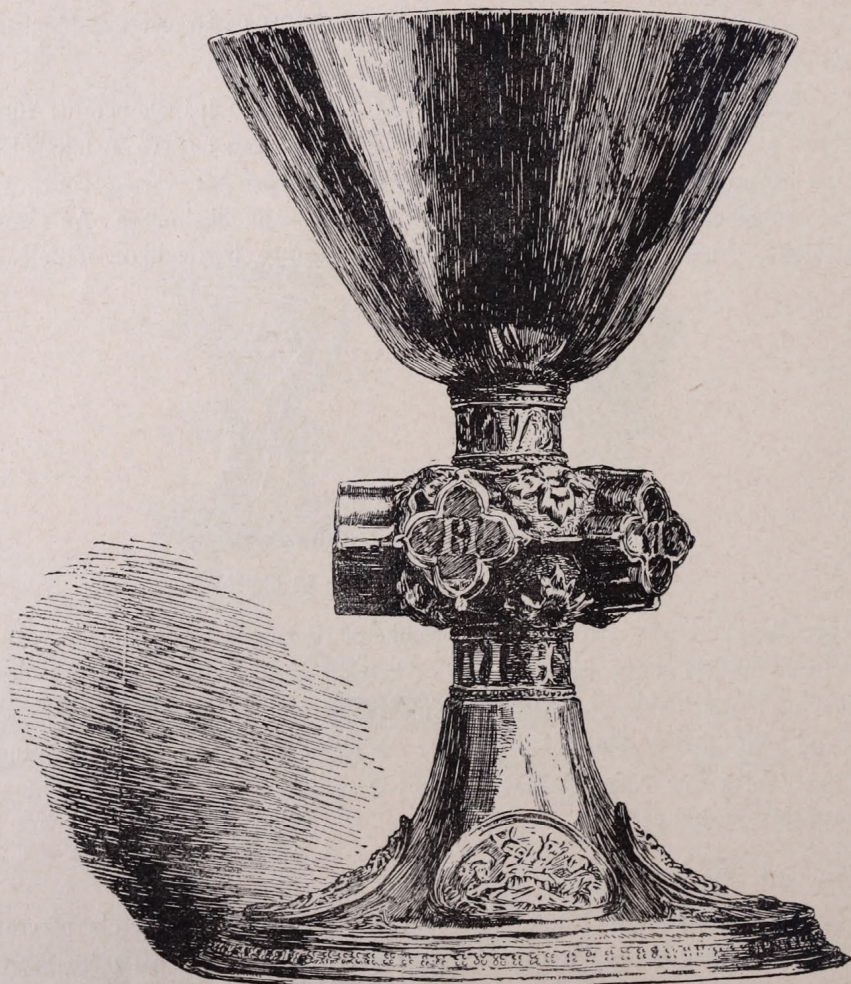
26 Rm. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, pereme síma; pártáját domború négyes karéjsor ékesíti. A talp felső lapjára négy, háromszirmu levéllel diszített háromszög van bevésve s négy kerek dombormű van erősítve. A domborművek a következőket ábrázolják: Jézus bemutatása a templomban, a három király imádása, Jézus a jászolban, fészület Mária és János közt. A talpat fölül pontsor szegélyzi. A hengeralakú stilus felső tagján e fölírás áttetsző sötétkék zománcz-alapon, aranyos betűkkel **IHSVS** az alsón pedig ez áll **MAIRIKTME**

A nodust fölül-alúl két sima gyűrű közt gyöngysor szegi be. Az öt négyes karéjú rotulus közt fölül-alúl egy öt szirmú levél ül. A rotulusokban áttetsző sötétkék zománcz alapon aranyos betűkkel

A sima cuppát alúl két sima gyűrű közt gyöngysor ékesíti. Magassága o'17. C. atm. o'11.

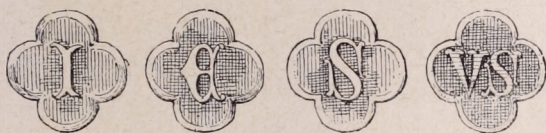
Budapest felső vizivárosi templom tulajdona.

Kiállítja Cselka Nándor esperes.

27 Go. *Ereklyetartó feszület.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa nyolcz karéjú, négy csúcsívben, négy pedig hegyes szögletben végződik. Víz-

szintes pereme síma; pártája hármass karéjokkal van áttörve. Talpának felső mezőin váltakoznak vésett alapra erősített négy szírom közt levő nőfejek és lapos domborművű vésett alakok, melyeknek alapját és ruházatát egykor zománcz borította; a meztelen részek aranyozottak. Az alakok következőek: Krisztus föltámadása, Krisztus az oszlophoz kötve, Constantin és Helena térdelve, Ecce homo. A stilus legalsó része nyolcszögletes falkoronás tornyocska, oldalai csúcsívvel összekötött támpillérek, rajtok egykor zománczos lemezek voltak. A stilus erre következő tagja és a legfelső négyszögletes falkoronás tornyácskák; támpilléres oldalaiokon csúcsíves ablakok vannak, négyszögletes lapos nodust fölül, alul négy-négy domború levél díszíti. A négyes karéjú rotulusokon:

Magára a feszületre elől lombos ág van bevésve és a Megváltó domború öntött alakja három szeggel odaerősítve. A feszület karjai négyes karéjokban végződnek, melyekre ezüst lemezek erősítvék. Ezeken lapos domborműves növénydíszítések és alakok vésvék, melyeknek alapját és ruházatát áttetsző zománcz borította egykor, jelenleg a zománcz legnagyobb része hiányzik. Az előforduló színek: zöld, kék, violaszín és át nem látszó fekete. Ez alakok: — elől — Mária szent János, szent Sylvester (?) és szent Helena — hátul a négy evangélista állatai mondatszalagokkal, melyeken az evangélisták nevei maiusculákban olvashatók. Talpán e fölírás bekarcsolva: *nova villa iglő*. Magassága 0.425. Császkaféle lajstrom. 12. szám. XIV. század. A szepes-iglői rk. templom tulajdona. Kiállítja Császka György püspök.

28 Go. Kürt.

Ezüst aranyozva. Négy tagolt gyűrű három síma mezőre osztja. Két ötszirmú virág alakú gomb van reáerősítve, melyeknek nyelében karikát látunk. Szent László mellszobrához tartozik. Hosszasága 0.5.

Kiállítja a győri székesegyház.

29 Go. Gyertyatartó.

Ezüst, aranyozott foglaltványban rozmar agyarak és borostyánkő-szobor. Öntött, vert és vésett munka. A két agyaron két-két tagolt, csipkés szélű pántból, melyeknek középső lapja pontozott indákkal díszes, egy-egy ág nő ki, melyre a gyertyát erősítették. Az agyarak közös tövében négy, szalaggal körütekert oszlopon belül lilium, kívül levélsorral beszegett csúcsíves mennyezet áll, mely alatt szent Katalin trónol. Az egész alak átlátszó borostyánkőből van faragva, kivéve az arcot, mely átlátszatlan borostyánból készült. A képek hiányzanak. A mennyezetről hét láncz, az agyarakról egy-

egy indul ki s egy tagolt gombon találkoznak. A mennyezet talpán e fölírás:

Hossza 0.46, magassága 0.28. A pozsonyi Krisztus-szent-teste társulatának 1349. évi jegyzékében következőképen van említve: «*Jtem ain leuchter aus ain Helfant Zand mit einem silbrein vergolten tabernakel darin ein agstanes pild, und ein an einer silbrein vergolten chetten zu ainem stab.*» Pór Antal úr közleménye.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

30 G. *Tuba.*

Réz. Vert munka. 15-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

NEGYEDIK TÁRLÓ.

XIV-ik századbéli szent kép.

1 Go. *Madonna-kép.*

Foglalványa: a keret s az alakok háttere, aranyos ezüsből készült. Öntött, vert, vésett és áttört munka. A keret külső lapján négyszögletes, gyöngysorral beszegett mezőkön áttört lombdísz váltakozik czímeres lemezekkel; a czímerpaizsok és jelvények mind lapos domborműves és áttetsző zöld zománczszal fedett négyszögletes mezőbe beírt rhombusokra alkalmazvák. Fölül, középütt: domb felett a kettős kereszt, e mező zománczai mind kitörtek s piszkos festékekkel helyettesítvék; balra tőle áttetsző kék rhombuson át nem látszó vörös paizson balra néző sas. A keret függélyes oldalán legfelül a dombon emelkedő kettős kereszt, — a zománczszínek hiányoznak; — azután a pólyás, — át nem látszó vörös — és liliomos, — áttetsző kék, — czímer, a patkót evő strucz-madár, átlátszó kék alapon. Áttetsző kék mezőben, áttetsző zöld dombon emelkedő aranyos kettős kereszt át nem látszó vörös alapon; a pólyás és liliomos czímer; a sas. A keret alsó részén: a strucz-madár, a dombon emelkedő kettős kereszt, — a zománcz hiányzik, a lap maga réz — a pólyás és liliomos czímer. A keret jobboldali függélyes részén, alulról kezdve: a sas; a pólyás és liliomos czímer; a dombon álló kettős kereszt; a strucz; a sas, a dombon álló kettős kereszt — a zománcz hiányzik. A sasok tollainak közét át nem látszó zöld, a struczokéit áttetsző kék zománcz tölti ki. A keretnek párkányok közt levő gyöngysorokkal beszegett belső része ferdén hajlik alá a képhez, melynek hátterét

áttetsző kék zománczalon liliomok díszítik. A képen Máriát látjuk derékig; szőke fejét vállaira leomló fátyol s aranszegélyű palást borítják. A palást alatt aranyos ruhát visel, melynek ujjából a csuklónál az ing-fodor búvik elő. Mária a képből letekint a nézőre, baljával mintha valakire mutatna; jobb kezén a vörös palástot, aranyos ruhát viselő szőke Jézuska ül, ki jobb kezét térdén nyugtatja, baljával áldást oszt. Az olajfestékekkel

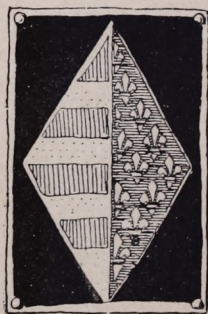
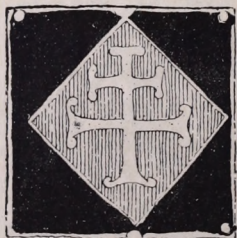
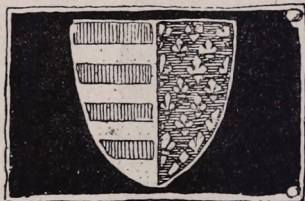
festett kép semmiesetre sem régibb a múlt század végénél; úgy látszik az eredeti elromolván ezzel helyettesítették. A dícsörök rézből készültek. Jézus dícsfényén hét nyolczoldalú, fogas élű, négy gyönggyel s egy kövel díszes boglár van, Máriáén pedig hat. Ezeknek középső része olyan, mint a Jézuska dícsfényén levő boglárak, négy csúcsukból azonban három gyöngyből és egy köből alkotott virág nő ki, oldalaira pedig szintén nyolcz oldalú, fogas élű, kövel ékes boglár van erősítve. Magassága 0'525, sz. 0'425.

Kiállítja az aacheni káptalan.

ÖTÖDIK TÁRLÓ.

*XIV-ik századbeli szent kép.*1 Go. *Kép: Mária koronázása.*

Foglalványa: a keret s az alakok háttere, aranyos ezüsből készült. Öntött, vert, vésett és áttört munka. A keret külső lapján négyszögletes, ponczolt négyszirmú virágsorral beszegett négyszögletes mezőkön áttört lombdiszítések váltakoznak címeres lemezekkel. A címerpaizsok és jelvények mind fonalasan vésett, áttetsző kék zománczczal fedett alapon állanak. Fölül, a jobb szögletben kezdve, balra néző sas át nem látszó vörös mezőben; át nem látszó vörös zománczos pólyás és áttetsző kék

mezőben liliomos címér; balra néző sas; kettős kereszt áttetsző zöld mezőben. A keret bal függélyes lapján pólyás és liliomos címér; patkót evő strucz; pólyás és liliomos címér; kettős kereszt zöld mezőben. A keret alsó részén: balra néző sas; pólyás és liliomos címér; balra néző sas; kettős kereszt zöld mezőben. A keret jobb lapján: pólyás és liliomos címér; patkót evő strucz; pólyás és liliomos címér; kettős kereszt zöld mezőben. Az összes előforduló madarak tollainak közei áttetsző zöld zománczczal fedvék. A zománcz mind újítottnak látszik. A keretnek párkányok közé foglalt, négy szirmú virágsorokkal beszegett belső része ferdén

hajlik alá a képhez, melynek hátterét áttetsző kék zománczalon liliomok díszítik. E kép összes zománcza újított. Krisztus aranyos palástban kék aranyliliomokkal cifrázott köntösben ül s megkoronázza Máriát, ki kezét összekulcsolva szintén ül. Mária ruhája kék, arany növénydiszszel; palástja

aranyos. A festés maga nem régiebb a XVIII. század végénél. Mária és Krisztus szentfényei helyett aranyozott sárgaréz lemezeket alkalmaztak a jelen korban, melyek az arczeleket és kezeket is körül veszik. E lemezeken tizenegy új négyszögletes fogas élű, kövel ékes boglár ül. Magassága 0'517, sz. 0'4.

Kiálltja az aacheni káptalan.

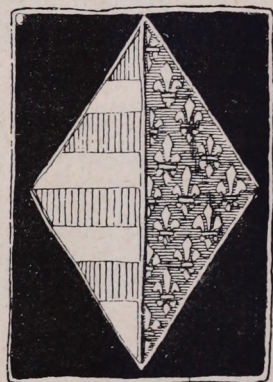
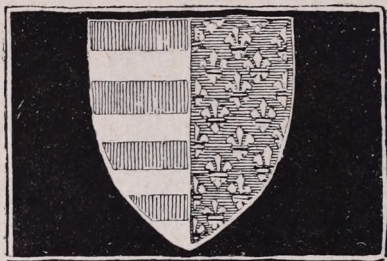
HATODIK TÁRLÓ.

XIV-dik századbeli szentkép.

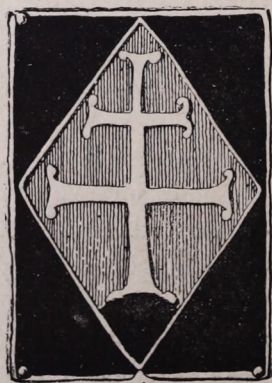
1 Go. *Madonna-kép.*

Foglalványa: a keret s az alakok háttere, aranyos ezüstből készült. Öntött, vert, vésett és áttört munka. A keret külső lapján négyszögletes ponczolt ötszirmu virágsorokkal beszegett mezőkön áttört lombdiszítések váltakoznak címeres lemezekkel. A címerpaizsok és jelvények mind fonalasan vésett áttetsző kék zománczczal fedett alapon állanak. Fölül, a szegletben kezdve, balra néző sas át nem látszó vörös mezőben a pólyás, — át nem látszó vörös és liliomos áttetsző kék mező, — címer; a balra néző sas, a kettős kereszt át nem látszó vörös mezőben. A keret bal függélyes részén: a patkót evő strucz-madár; a pólyás és liliomos címer; ismét ugyanaz; a kettős kereszt. A keret alsó oldalán: a pólyás és liliomos címer, a balra néző sas, a pólyás és liliomos címer. A keret jobb függélyes részén a pólyás és liliomos címer; áttetsző kék dombon álló kettős

kereszt át nem látszó vörös mezőben; a patkót evő strucz; a pólyás és liliomos czímer. A sasok tollainak közei átlátszatlan zöld és vörös, a struczokéi kék zománczczal fedvék. A keretnek párkányok közé foglalt, pon-

czolt ötszirmú virágsorokkal beszegett belső része ferdén hajlik alá a képhez, melynek háttérét áttetsző kék zománczalapon liliomok díszítik; e kép összes zománcza újított. A képen Máriát látjuk; szőke hajába fátlyolt tűzött,

aranysegélyű, arany liliomos kék palástját nyakánál csatt fogja össze, ruhája aranyos. Jobb kezén a Jézuska ül, kinek lábacsáját jobb kezével fogja. A Jézuska ruhája szintén aranyos, balját könyvön nyugtatja, jobbával áldást

oszt. A festés nem régibb a XVIII. század végénél. Jézus díszfényén hat nyolczadoldalu fogas élű, négy gyönggyel s egy kövel díszes boglár van, Máriáén szintén hat. Ezeknek középső része olyan, mint a Jézuska dícsfényén levők, négy csúcsukból azonban három gyöngyből s egy köből alkotott virág nő ki, oldalaikra pedig szintén nyolczadoldalu fogas élű, kövel ékes boglár van erősítve. Magassága 0'57, sz. 0'505.

Kiálltja az aacheni káptalan.

HETEDIK TÁRLÓ.

XIV—XVI-ik századbeli tárgyak.

1 Go. *Hordozható oltár.*

Serpentin, vas és réz. Vert és vésett munka. A négyszögletes csiszolt serpentin lapot vaslemezzel borított fakeret szegi körül. A vas lemez sarkaira bronz négyszögök erősítvék, melyekre a négy evangelista jelképe van bevésve. A keret külső és belső részeire bronz vert lombdiszítés s bronz-lemezből kivágott betűk szögezvék: «*Agnus Dei Qui Tollis peccata mundi.*» Szélessége 0'38. Magassága 0'38. 14-ik század.

A kethelyi templom tulajdona.

Kiálltja a győri székesegyház.

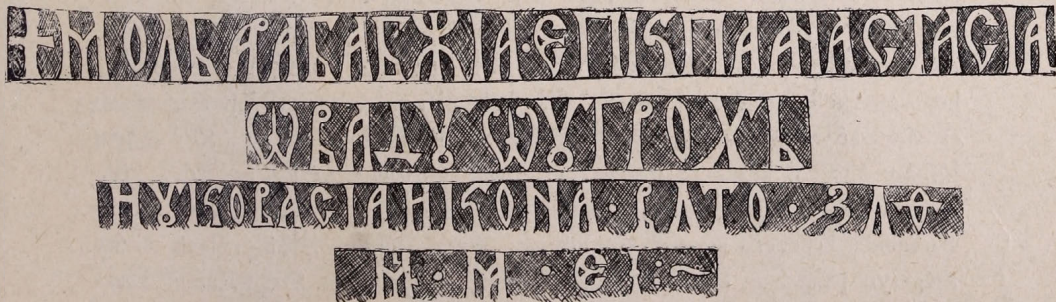
2 Go. *Madonna-kép.*

Foglalványa ezüst. A kép Máriát s a gyermek Jézust ábrázolja. Fölöttük hármaskaréju aranyozott ezüst íven kék zománczos alapon e fölírás fénylik: ✠ VIRGO · MATHAR · AGGLASIA · ET ARUA · PORTA · GLORIA · EX ADI · PRADIS · OMNIVM · AD · TA · PIA · OLAMAN · GIDM. 15-ik század.

Kiálltja gróf Zichy Ferencz.

3 *Anastasius vádi püspök fogadalmi képe.*

Foglalványa ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. A keret alsó részén fölírás van bevésve — lásd a rajzot — melynek értelme a következő: Anastasiusnak isten szolgájának, magyarországi Vád püspökének imádsága.

És készítette e képet 1059 — 1531 Kr. u. — évben május hó 15-ikén. A képen aranyozott ezüst vésett háttéren Szent Miklóst, Jézust és Máriát látjuk. Szent Miklós ruhája kék — ezüst a világított helyeken — palástja vörösbarna — fehér a világított helyeken — s ezüst virágokkal ékes; nyakából zöldes kék stóla lóg, s ezüst lánczon ezüst kereszt. Újjainak vége és a könyvnek, melyet kezében tart, táblája, sodronyzománczosak. Jézus palástja zöld, ruhája vörös, Mária ruhája zöld, palástja vörös. A vörösnek világított részei aranyosak, a zöldéi ezüstösek. Szent Miklós dicsfénye vert, Jézusé és Máriáé s a kerek lapok, melyeken a szent neve olvasható, sodronyzománczosak. 18-ik század.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

NYOLCZADIK SZEKRÉNY.

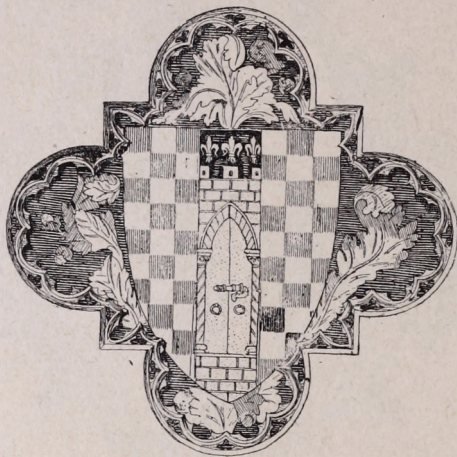
Egyházi szerek a XV—XVII-ik századból.

1 Go. *Kereszt.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Legalul párkányos lapon két akanthus levél között paizs a Portinariak (?) címerével: huszonhat-huszonhat arany és veres — át nem látszó zománcz — kockás sakktábla, rajta három ormós rekeszszel zárt arany kapu — áttetsző sárga zománczczal fedve — en chef kék alapon — áttetsző zománcz — három arany liljom. E tag felett alul ormózat felett párkányos, felül hosszúkás négy oldalú csonka gúlából alkotott tagon áll a kereszt. Ennek oldalait középütt aranyozatlan, két oldalt ormozattal beszegett párkányos lemez borítja. Az ágak keresztelésénél és végeiken négyszöggel összealkotott négyes karéjok vannak. Az alsóban elől áttetsző kék zománczos mezőben áttetsző sárga zománczos csillagok s laposan vésett, áttetsző zománczszínekkel fedett domborművet: Szt.-Pált látjuk, arany trónjának karjait oroszlánfejek képezik. Violaszín palástja aranynyal van beszegezve, zölddel bélelve; köntöse kék, haja s szakállá fekete. Jobbjában világoskék táblájú könyvet tart, balját kardján nyugtatja, hátul laposan vésett áttetsző kék, violaszín, zöld és sárga zománczczal fedett, leveleket ábrázoló dombormű közt paizson ismét címer. Az alsó ágon erősen kiszőkellő párkányok hosszúkás, hegyes végű mezőket képeznek, mindegyikben áttetsző kék alapon egy-egy laposan vésett és áttetsző zománcz színekkel borított domborművű szent. Elöl Szent Mihály karddal kezében, öltözete és szárnyai zöldek, vértje, karvédei, köntösének széle és csipői violaszínűek, haja aranysárga; Szent Ferencz szürke csuhában, kezében kereszt és könyv; Szent Magdolna zöldbélésű arany szegélyű palástban, kék köntösben, szelenczét tart. Alex. Szent Katalin kezé-

ben pálmaág és kerék, kék bélésű palástja violaszín, ruhája zöld. Hátul a négy evangelista talpazaton áll, mely előtt jelvényeiket látjuk. A többi

négyes karéjokban üveg lapok vannak, az ágaknak köztük levő részeit pedig áttetsző zománczczal borított lapos, domborművű lombdiszítések cifrázzák. 15-ik század. Mag. o'63.

Kiállítja Kárász Géza.

2 Go. Feszület.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Pereme sima. A talp felső része a növénydiszítéssel — 16 fajta — áttört pártával együtt csipkézett. A talpat a stilustól egy alul galyakkal, fölül párkánnyal határolt tag választja el. A párkánnyról lemezből metszett levelek hajlanak le. A stilus maga és a nodus hasonló levélkoszorúval ékesek. A nodusból két oldalt lombos, virágos, gyümölcsös ágak nőnek ki, az egyiknek végén Máriának, a másikon sz. Jánosnak szobra áll. A feszület első lemeze aranyos. Rajta egy kisebb feszületre erősítve Krisztust látjuk, fölötte mondat-szalag INRI fölírással. A kereszt alsó karjának végén 5 szirmú virág — bibéje zöld ál-ékkő — s két vörös ál-ékkő ül. A többi három karnak csipkés végén három-három kisebb és egy nagyobb 5 szirmú virág van. A feszület hátsó lapját ugyanannyi virág ékíti s azonfelül az ágak keresztezésénél talpazaton álló koronás Mária s Jézuska aranyos szobra alatt még egy hasonló virág és minden ágon egy levél három indával. A kereszt ormán három gyümölcs áll. A talpon alul bevésve e fölírás:

max
1720

Sūma facit
xen floz

A szepes-iglóí templom tulajdona. 16. század. Császká-féle lajstrom, 13. sz. Magassága 0'75.

Kiállítja Császká György szepesi püspök.

3 Go. Feszület.

Talpa aranyozott réz; felső része aranyozott ezüst. Talpa nyolcz karéjú; a négy nagyobb karéj félköralakú, a négy kisebb hegyes. A nodust négy támpilléres áttört és vésett mívű ablak diszíti. Fölötte jobbra-balra egy-egy ág nő ki; az egyiknek végén Mária, a másikén János, középtű pedig a feszület emelkedik. Oldalai áttört művel diszítvék — 10 fajta —. A kereszt első és hátsó lapján vésett mű van, mely a keresztet I. N. R. I. fölirattal s a négy evangelista jelvényét ábrázolja. Krisztus domború alakja három szeggel van a keresztre erősítve. A feszület hátsó lapján középtű Agnus Dei, felül szent Orsolya, balról szent Borbála, jobbról alexandriai szent Katalin s alól szent Margitot látjuk. Elöl az evangelisták jelvényei fölé aranyozatlan ezüst virágokat — melyeknek közepét aranyozott foglalású tükördarabok képezik — alkalmaztak utólag. Az egésznek aranyozása új. Magassága: 0'38. 15. század.

Handlovai templom tulajdona.

Kiállítja a besztercebányai püspöki egyházmegye.

4 Go. Feszület.

Ezüst aranyozva. Vert, öntött áttört, és vésett munka. Alsó része a talp felső mezőire vésett fölírás szerint a jelenkorban készült; *Restauravit Georgius Császká episcopus 1878*. A nodust hat oldalú támpilléres áttört ablakos torony képezi, melynek ormán lapos tag fekszik. Ebből kétoldalt egy-egy ág nő ki, melyeknek végein Mária és ev. szent János szobrai állanak. A feszületnek, melyre a Megváltó három szeggel van erősítve, — fölött e mondatszalag — három karéjú végein bevésve, látjuk a négy evangelistának jelképeit az evangelisták neveivel. A feszület hátulsó lapját szintén vésés cifrázza. Középtű szent Sebestyén, a végeken Patrona Hungariae, szent Borbála, Alex szent Katalin, szent Orsolya. Magass. 0'373. 16. század. Császká-féle lajstrom 24. sz.

A szepes-szombati rk. templom tulajdona.

Kiállítja Császká György.

5 Go. Feszület.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Aranyozott réz talpa és a fölötte levő gomb valószínűleg a XVIII. században készültek. Az áttört lapos nodust virágok cifrázzák. A stílus vésett diszítésű tagjai négyszögletesek; a felsőből két kar nyúlik ki, melyeknek végein Mária és Ev. Szent János szobrai állanak. A feszület hármaskaréjú végeit elől aranyozatlan ezüst hat szirmú virág diszíti. A Megváltónak aranyozott szobra három szeggel van aranyozatlan ezüst kerestfára erősítve. A fölötte levő mondatszalagon: INRI. A kereszt karok össze-

szögellésében egy-egy, lemezekből vágott virág. A feszület hátára virágokkal és gyümölcsökkel megrakott fa van bevésve. 16. század. Császkaféle lajstrom 15. sz. Magassága 0,31.

A körtvélyesi rk. templom tulajdona.

Kiállítja Császka György püspök.

6 Go. Feszület.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Talpa hat karéju — négy kisebb félkörű, kettő nagyobb és hegyben végződő — rézsútos pereme síma. Pártáját párkányok s gyöngysor díszítik. A talp felső mezőire, a karéjak összeszőgellésénél, levelek hajlanak föl, melyekből a talp mezőinek élein végig vonuló czipőczímes gerinczek nőnek ki. A talpat a stilustól lapos hatszegletű, galyakkal beszegett aranyos tag választja el. A stilus részeit egy-egy czipőczímes élű csonka gúla képezi. A nodus hatoldalú támpilléres csücsives tornyot példáz, melynek minden oldalát hatszirmú virág díszíti. Ennek málnaalakú bibéje aranyos. A stilus felett ismét aranyos lapos tag fekszik, mely fölött hat élű gombot látunk. Ennek oldalából két keresztvirágba végződő aranyos száraz galy nő ki, melyeknek végén Mária és János állanak. Középpütt a kereszt emelkedik. Hónaljaiban s felső ágainak végén egy-egy aranyos belsejű virág ül, egy hiányzik. A kereszt mindkét oldalának szélén gyöngysort látunk. Elöl aranyos feszület van, hátul pedig áttört aranyos növénydísz. Talpán bevésve olvasuk: «GIÖNGÖS VÁROSSA: IHB: MARIA ✠ | AZ SENT BERTOLOM EGIHASZHO VALÓ. 15—16. század.

Kiállítja a gyöngyösi szent Bertalan templom

7 Go. Feszület.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A feszület maga XVI. századbeli. Talpa, stilusa és nodusa 1711-ben készült. A talpra e fölírások vésvek: «*fabric Gyöngyönsini Ecclæ S Elizabeth reparatum Anno 1711. PACIFICALE FABRICATUM A° 1307*». 16. század.

Kiállítja a gyöngyösi szent Erzsébet templom.

8 Go. Feszület.

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpára e fölírás van bevésve: PEP (?) A · R · D · I · RACZAI C. N. P. N. PLEO: HOC PACIFICALE CURATUM EST PRO ECCLA BECZKOVIENSI ANO 1696. Nodusa fölül alul hat-hat czikkel — váltakozva áttört és vésett és hat négy-szirmú virággal ékes. A feszületnek oldalai áttöröttek, hátulsó lapja síma. Első lapja vastag sodronynyal van beszegve, ágainak végén pedig négyes karéjokban az evangelisták jelvényeit látjuk.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

9 Go. Feszület.

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Négyes karéjjal ösz-

szealkotott négyszög talpának alaprajza. Rézsútos pereme síma. Pártája áttörött — 10 fajta. Talpának felső mezőit vésés díszíti. A stílust felül-alul nyolczágú csillag határolja. A nodus vert műű; közepét mascheronokkal és cartoucheokkal ékes szalag díszíti, mely fölött és alatt a nodust hat-hat czikk cifrázza. Ezek közül három-három síma, három-három pedig gyümölcsökkel ékes. A feszület négyes karéjokban végződik, melyekben, elől a négy evangelistát látjuk külön öntött dombormíves lemezekben. 16. század. A beszterczei székesegyház tulajdona.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

10 Rn. *Feszület.*

Bronz aranyozva. Öntött munka. 15. század. Olasz.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

11 Rn. *Feszület.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. A kereszt karjai négyes karéjokban végződnek, melyekben elől Máriát, Jánost, Magdolnát s a pelikánt látjuk kiverve. Hátul niellős lemezek díszítik a négyes karéjokat; ezeken a négy evangelista jelvénye van ábrázolva. Középpütt kiverve látunk egy Ferenczes szentet. Olasz. 15. század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

12 Rn. *Feszület.*

Ezüst aranyozva. Öntött és vésett munka. Hátlapján az evangelisták jelvényeit látjuk niellős lemezekben. Olasz, 15-ik század.

Kiállítja gróf Zichy Ferencz.

13 Go. *Feszület.*

Réz. Ezüstözve és aranyozva. Öntött munka. Talpa kerek. A kereszt ágai négyes karéjokban végződnek. Elöl a négy evangelista jelvényeit látjuk, hátul Máriát a gyermek Jézussal és három evangelistáét, Szt. Jánosénak helyén pedig üveg alatt ereklyéket. 16-ik század.

Kiállítja Storno Ferencz.

14 Go. *Feszület.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpa hat karéjú, pereme vízszintes, pártája áttört; talpának felső mezői vastag sodronnyal beszegevék és aranyozatlan szírmű virágokkal díszítvék. Stylusa sodrony-zománczos lemezekkel ékes, melyekről azonban a sodrony le van patantva. A nodust felül alul hat-hat zöld zománczos czikk, hat álékköves rotulus és hat virág díszíti. A kereszt legallyazott sudarakból van összetéve. 16-ik század.

Kiállítja a beszterczebányai bizottság.

15 *Feszület.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 16-ik század.

Kiállítja szathmári r. k. plebánia.

16 Go. *Monstrantia.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött, áttört és vésett munka. Az áttört pártával — 5 fajta — ékesített talp 6 karéjú; a két oldalsó karéj a többinél hosszabb és tompított hegyű. A nodust hat támpillérekkel és toronyakkal ékesített áttört művi ablak képezi. A talpkarékjok felső felületeinek és a stilusnak diszítése vésett. A stilus felső vége mellett jobbra balra levelekkel és gyümölcsessel megrakott indák nőnek ki. A kerek üveg ház fölött három, boltozattal fődött fülkében áll szent Anna, karjain Mária és Jézus (a középsőben)

monstrantia solis hunc michi jectis prope fons

tőle jobbra magyarországi szent Erzsébet, balra alexandriai szent Katalin ezek fölött hasonlóan boltozott fülkékben Ecce homo és két angyal. A középső fülke fölött még egy emelkedik, melyben Mária koronázását látjuk, végre az ormokat Krisztus a keresztfán, Mária és János ékesítik. A talpon alól bekarczolta a rajzban közölt felírás. 15. század. Mag. 076 m. A zágrábi főegyház tulajdona. Kiállítja Mihalovics József zágrábi érsek.

17 Go. *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpának alaprajza homorú oldalú hatszög; a hatszög hegyeit egy-egy levél képezi. Pereme sima; pártáját négyes karéjokkal áttört négyszögek cifrázzák — 10 fajta. — A talp felső mezőinek széleit aranyozatlan ezüst levelek fedik. A stilus tagjainak helyét két hatoldalú csonka gúlából összeállított tag foglalja el. A nodust támpilléres, áttört ablakú torony képezi. A felső stilus-tagból két oldalt lombos indák nyúlnak fel az urmutató talpához; ezeken egy-egy álékkő. Az urmutató talpa hatoldalú csonka gúlán nyugszik, mely czipőczimékkel ékes s levelekben végződik. A gúla első lapjára álékkő van erősítve. A talpat lelógó levélkoszorú — 23 fajta — diszíti. Az üveg ház mellett jobbról-balról kétemeletes támpillérek emelkednek egy-egy álékkővel, vízőkádó sárkányokkal és levelekkel diszítve. Felette hatoldalú támpilléres torony áttört ablakokkal. Ormán hármass keresztvirág áll. A talpon levő aranyozatlan ezüst levelek s az álékkövek valószínűleg utóbb kerültek az Urmutatóra. 15—16-ik század. Magassága 0063.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett Szent-Ferencziek pozsonyi rendháza.

18 Go. *Úrmutató.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú, a két oldalsó karéj a többinél hosszabb. Tagolt peremén e bevéssett fölírást olvassuk:

A tagolt pártát acanthuslevélsor díszíti. A talp felső része hat nagyobb s hat kisebb lándzsa-alakú mezőre oszlik, melyeknek gerinczei domborúak. Rajtuk bevésvék: Alex szent Katalin, assisi szt. Ferencz stigmatisatiója, szt. Anna, Mária és Jézus, (?) szt. István martyr, Tolentinói szent Miklós, szent Kristóf. A tagolt stilustagok és nodus símák, csak egyes részeik reszelősek. A stilus felső tagján négy oldalú csonka gúla áll, mely mellől két oldalt két-két négyszögletű pálcza szökkell ki félkörben. Ezeket lombos indák takarják, melyeknek végein elől-hátul egy-egy tizenhatszirmú virág ül. Az üvegház talpazatát egymást keresztező ágak képezik, alattuk lefelé irányzott oromzat. Rajta jobbról-balra két-két lombos inda emelkedik, középtűt pedig homorú oldalú négyszögletű gúla. A talpazat végén s a csonka gúla mellől kiszökkellő pálczán kétoldalt álló csúcsíves bolthajtással összekötött két-két támpillér fülkét képez. Az egyikben szent Klára, a másikban szent Orsolya szobra áll; a külső támpilléreken pedig csúcsíves boltozat alatt talpazaton ker. szent János és szent Magdolna. A középső támpilléreken bolthajtás nyugszik, melyeknek gerinczei középtűt lenyúlván, négyoldalú gulát képeznek. A gúla hegyénél inda-csokrot látunk. A kerek üvegház a felső és alsó gúla hegyei közé van erősítve; vastag sodronyok áttört virág és lombdísz s váltakozó gránát és gyöngysor ékesítik. A boltozaton kétemeletes torony áll. Az alsó emeleten koronás, jogart tartó Mária áll a gyermek Jézussal és magyarországi szent Erzsébet; a felsőn pedig Ecce homo; előtte kelyhet tartó angyal térdel. Az ormon keresztvirág. Magassága 1 m. 15-ik század.

A németjárdalvi templom tulajdona. Eredetileg a pozsonyi Clarissáké volt.

Kiállítja a győri püspöki egyházmegye.

19 Go. *Monstrantia*.

Ezüst, aranyozva. Vert és öntött munka. Az áttört pártával — 24 fajta — ékesített talp hat karéjú. A karéjak közül négy nagyobb, négy pedig kisebb. A nodust hat oszlopon álló ívezet ékíti. A kerek üvegház szintén hat támpilléren emelkedő ívezet alatt áll. Mellette egyik oldalon ker. szt Jánost, a másikon szt Bertalant látjuk; a két oldalsó támpillér előtt kívül, egy-egy szobrocska van: egyik oldalon szakálás, a másikon szakálatlan szent. A támpilléres ívezet fölött kétemeletes, oszlopokon nyugvó ívezet áll, az alsóban

az Ecce homo szobra, a felsőben szt. Péteré. Végre az ormon a pelikánt látjuk három fiával. Magassága 0.17. m. 15-ik század.

Privigyei templom tulajdona.

Kiállítja a besztercebányai püsp. egyházmegye.

20 Go. *Úrmutató.*

Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hat karéjú, a karéjok csúcs-ívben végződnek, a két oldalsó a többinél hosszabb. Sima pereme vízszintesen áll. Pártája áttört növénydiszítéssel ékes — 25 fajta. — A talp felső mezői simák. A talpat a stilustól egyszerű tag választja el. A stilus felső s alsó tagját hatoldalú vésett diszítésű csonka gúlák képezik, melyek éleiken czipőczímsorral ékesek. A nodust hat támpillér és csúcsíves fülke képezi. A támpillérek tövével és felső részükön egy-egy sárkány ül. A fülkékben egy apostol, szent András, ev. szt János és szent Borbála (?) szobrocskái állanak, két fülke üres. Az üvegház talpa czipőczím-gerinczes, áttetsző sötétzöld zománczczal borított hatoldalú csonka gúla. A zománczalapon minden oldalon ezüst virágok és csillagok ülnek. A gúlából két oldalt lombos indák nőnek ki, melyek az üvegház mellett kiszökellő részek talpai alá nyulnak. Az üvegház s a mellette két oldalt álló 5-5 támpilléres ívezet talpa áttört pártával s sárkányokkal ékes. Az üvegház maga két hatoldalú, hegyén 12 szirmú virággal diszített, ezüst csillagos, zománczczal borított gúla közé van alkalmazva. Fölötte áttört pártán kétemeletes hat oldalú, támpilléres torony emelkedik, az alsó emeleten a boldogságos Szűz s a gyermek Jézus, a felsőn szent János (?) szobra áll. A magasra felnyúló ormon keresztvirág, rajta aranyozott feszület és Mária s János szobrai állanak. Talpára e fölírat van bevésve: Hoc Opus Ecclae Felk. Ao 1781 Cura et Impensis A. R. D. Ignatij Claūs Rēg. Cōr. XVI Opd. Felk Parochi per GZ Schneider Aurf: MSG Renovat. A mult századbeli javításkor készülhetett az üvegház kerete és a szent szűz s szent János szobrocskája. Magassága 0.41. 15-ik század.

A felkai rk. templom tulajdona.

Kiállítja Császká György püspök.

21 G. *Úrmutató.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött, áttört és vésett munka. Áttört pártával diszített talpa 8 karéjú. E karéjok közül négy nagyobb és négy kisebb. A stilus tagjait két, alul fölül levélsorral koszorúzott hatoldalú csonka gúla helyettesíti. A nodus két czipőczímes gerinczű, hatoldalú vésett négyszögökkel diszített csonka gúlából és köztük álló hat, támpilléres, csúcsíves, ormozatos talpú, áttört ablakú fülkéből áll. A stilus felső tagját négyélű czipőczímes gerinczű csonka gúla köti össze az üvegház talpazatával. A csonka gúla mellől jobbról balról lombos és virágos bogáncságak simulnak a talpazat alá. A talpat levélsorok közt — 38 fajta — áttört lombos és virágos indák diszítik. Az üvegház hatoldalú szekrényében van, mely mellett

oldalt két-két támpillér áll. Felette három támpilléres fülke emelkedik: a középsőben szt. János szobrát, a másik kettőben szent Borbálát és Alex. szent Katalint látjuk. A középső fülke fölött, megint fülke emelkedik, ennek ormán kereszt áll. A talpon bevéssett fölírás: *Renovata A. 1739.* 15-ik század. Magassága 0'18 m.

A bajmóczi templom tulajdona.

Kiállítja a besztercebányai püsp. egyházm.

22 Go. *Úrmutató.*

Ezüst aranyos. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa négyszög-gel összealkotott négyes karéj. Síma pereme párkányos, pereme áttört. Talpának síma felső részét párkányos élű lapos hatszögletes tag választja el a nodustól, melyet két cipőcímes vésett rhombusokkal ékes hatoldalú csonka gúla közt álló tornyocska képez. A tornyot hat támpillér, hat csúcsíves áttört ablak, s fölül-alúl oromzat cifrázza. A felső csonka gúlán a talp felett levőhöz hasonló hatszögletes tag ül. Az üvegház talpzata hosszúkás négyoldalú, hat cipőcímes gerinczczel díszes, csonka gúlán ül, melynek két oldalából lombok nőnek ki; ezek az üvegház mellett kétoldalt kiszökellő támpillérek alá nyúlnak. E támpilléreknek s az üvegháznak talpazatát lelógó levélsor — 30 fajta — díszíti. Az üvegház mellett két-két nagy támpillér áll, melyhez jobról-balról s legelöl egy-egy támpillér fekszik, reájok egy-egy mennyezet van erősítve; a mennyezetek alatt mindegyik oldalon egy nő szent s egy áldást osztó püspök áll. Az üvegházat levélsor — 1 fajta — kereteli körös-körül, fölül-alól lombos ágak, legfölül pedig levélsor — 30 fajta — koronázza. Az üvegház fölött kétemeletes torony emelkedik. Az alsó emeletet tíz támpillér képezi, a négy első s a négy hátsó pillér előtt talpazaton mondatszalogot tartó angyalkák állanak, a fülkében pedig szent Sebestyén, szent András és egy áldást osztó püspök. A felső hat támpilléres emelet alsó részére nagy galamb van erősítve, melynek aranyzása a többiétől eltér. A pillérek előtt talpazaton baljukban paizsot, jobbjukban gömböt tartó gyermekek, a fülkében Ecce Homo, lándzsát tartó és oszlopot tartó angyalka állanak. A torony ormát keresztvirág képezi. 15-ik század. Magassága 0'86.

Kiállítja a trencsényi egyház.

23 Go. *Úrmutató.*

Réz. Öntött munka. Síma talpa hat karéjú. A nodus lapos, a rotulusok négyszögletesek. A kerek üvegház mellett kettős támpilléres ívezet. Tetején négyoldalú támpilléres, áttört ablakokkal ékes tornyocska. Magassága 0'52. 14-ik század. Császka-féle lajstrom 19-ik szám.

Kiállítja Császka György püspök.

24 Go. *Úrmutató.*

Ezüst aranyozva. Talpa hatkaréjú; tagolt pereme síma; négyszögökkel díszített pártáját négyes karéjok törik át. A talp felső részét a karéjok

középét átszelő síma csíkok nyolcz mezőre osztják, melyekre a következő ábrázolások vésvek: Utolsó vacsora, fölötté lantoló angyal, Mária a gyermek Jézussal, előtte orgonát tartó angyal térdepel, fölötté a Szent Lélek; Judás csókja s Péter Malchussal, fölötté kelyhet tartó angyal; háromtornyos vár fölhúzott rostélyos kapuval, ormán lantoló, előtte lantoló és hárfázó angyal; Pilátus trónon, előtte katonák, mögötté oromzatos fal, mely fölött Krisztus s az őt ostromozó szolgák testének felső részét látjuk, fölül keresztartó angyal; Krisztus keresztvitele, fölül tömjénező angyal. Keresztlevétel; fölül leplet tartó angyal; Krisztus föltámadása, fölül felhők közt angyal. A stilus alsó része nyolczoldalú kettős csonka gúla, alul levélkoszorú lóg róla, felül vésett díszítésű szalag felett liliumkoszorú koronázza. Ugyanilyen liliumkoszorú lóg le a nodus talpazatáról egy nyolcz oldalú csonka gúláról, melynek két oldalsó élét cipő czímes gerincz cifrázza. A nodust nyolcz támpilléres és csúcsíves áttört hátu fülke díszíti; a támpillérek alsó végét hat nő fej s két róka fej cifrázza. A nodus felső részét nyolcz oldalú vésett ablakokkal ékes hasáb, melynek oldalsó élei cipőczímesek s nyolczszögletű kettős csonka gúla képezik. Az üvegház talpazata nyolczoldalú csonka gúlán nyugszik, melynek oldalsó élein hármaskaréjjal áttört levéldíszes körszelvények ülnek. A talpazat oldalain párkányok négyszögeket képeznek s róla lilium koszorú lóg. Az üvegház mellett álló, két-két támpilléres, fülkének talpazata ugyanilyen, csak hogy alul nagy keresztvirágok lógnak rajtuk. A kerek, sugarakkal szegélyezett üvegház két a talpazat alatt állóhoz hasonló de alacsonyabb csonka gúla közé van fogva. Benne a lunulát két angyal tartja. A belső támpillérek oldalára erősített talpazatokon csúcsívek alatt két angyal az üvegház keretét fogja. Oldalt ez egyik fülkében mondatszalogot tartó angyal térdel, a másikban fiatal, leomló hajú angyal áll. A külső támpilléreken talpazaton csúcsíves mennyezet alatt Szent Pétert és szent Pált (?) látjuk. Az üvegház fölött nyolcz áttört oldalú kétemeletes támpilléres torony emelkedik; ormán keresztvirág; az alsó emeleten Ecce homo van. Magassága 1'10. 16-ik század.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

25 Go. *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A négyszögletes üvegház mellett támpilléres fülkében jobbra szt. Katalin, balra szt. Borbála áll; az üvegház fölött emelkedő toronyban pedig szt. Margitot látjuk. Az üvegház eredetileg hengeralakú volt, a mostani négyszögletes a rajta levő bélyegek tanúsága szerint 1799-ben készült. Az úrmutató fenekére címerpajzs van bevésve, rajta félholdat s három hatágú csillagot, fölötté P. S. betűket látunk, mellette pedig 1517 van bevésve. 16-ik század.

Kiállítja a németújvári szt. Ferenczi zárda.

26 Go. *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Aranyozott rézlábát, állítólag Szentpétery készítette. A kerek üvegháznak talpazata rhombus alakú s levélkoszorúval — 25 fajta — díszes; mellette támpilléres fülkében egy férfi- és egy nőszent alakját látjuk, a keresztvirágokkal és czipőcímekekkel ékes torony ormán pedig feszületet Máriával és Jánossal. 15-ik század.

Kiállítja Melczer István.

27 Go. *Úrmutató.*

Réz, aranyozva. Öntött és vésett munka. 16-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

28 Go. *Úrmutató.*

Bronz. Öntött és vésett munka. 16-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

29 Go. *Úrmutató.*

Ezüst? részben aranyozva. Öntött és vésett munka. 16-ik század.

Kiállítja a jaáki apátság.

30 Rn. *Úrmutató.*

Bronz, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka; festett zománczos fejekkel és bibornoki címerekkel ékes.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

31 B. *Úrmutató.*

Alabastrom, aranyozott rézfoglalattal és kristály üvegházzal. Nodusán kifaragva a Báthory czímer bibornoki kalappal.

Kiállítja b. Prónay Dezső.

32—33 *Úrmutató — 2 drb.*

Réz, aranyozva. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

34 Go. *Ereklyetartó.*

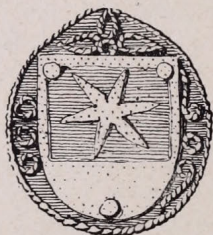
Ezüst, aranyozva. Talpát 3 ág képezi, melyek összefonódva a stylust alkotja. A nodus lapos gomb, melyet 3 aranyozatlan ezüst hatszirmú virág egészen körül fog. Az ereklyetartó kerek, elől csúcsíves fülkében Máriát a gyermek Jézussal, szent Borbálát és egy szent püspököt látunk; hátul pedig egy gyöngyház faragást: szent Györgyöt. A talp ágai közé címerpaizsok alkalmazták s mondatszalogok, melyeken a felírás áll: BLASI 1500 DE BISTRIC 15002. — 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

35 Go. *Kehely.*

Arany. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú. Sima peremén bevésve olvassuk + PAVLVS + ABSTEMIVS + ^{NSIS}QQ + EPVS + TRAN-

SILVĀNE + FRACŤV + VENĀĽE + EMIT + ADDIDIT + REPARAVIT + AÑO + DÑI + M + D + LXIII + A pártá áttörött. A talp felső részét három vastag sodronyból alkotott keret hat lándzsa-alakú és hat négyszögletű mezőre osztja. A lándzsa-alakú mezők érintkezési pontjain váltakozva granátok és smaragdok ülnek, melyeknek foglalásából öt szírmű virág nő ki, hegyükön pedig rubintok és saphírok vannak. E mezőkön sodronyzománczos alapon a Szentgyörgyi, Frangepán és Corvin János(?)-féle címerek váltakoznak szentek alakjával. Elöl Mária ül a gyermek Jézussal, oldalt torentinói szent Miklós (?), a harmadik szentet Bornemisza Pál saját domború és zománczczal borított címerével helyettesítette. A stilus alsó részét hatkaréjú, a pártához hasonlóan áttört tag s

SZENTGYÖRGYI.

FRANGEPÁN.

BORNEMISZA.

CORVIN JÁNOS.

CZÍMEREK A 35. SZÁMÚ KEHELYRŐL.

felette sodronyokkal tizenkét mezőre osztott csonka kúp képezi. A csonka kúp mezőit váltakozva áttetsző sötét kék és áttetsző sötét zöld zománcz borítja, mindegyiknek közepén kicsiny hat ágú arany csillag ül. A stilus felső részén sodronyok hat négyszöget és tizenkét háromszöget képeznek; a négyszögek áttetsző sötétzöld, a háromszögek áttetsző sötétkék zománczczal borítvák; minden mező közepén hat águ arany csillagocska ül. A gömbalakú nodust hat négyes karéjokkal áttört pánt hat gerezdre osztja, melyek sodronyos zománczczal borítvák, a rotulusokat arany foglalásu gyöngyök példázzák. A cuppának gyöngyös, rubintos és smaragdos levélkoszorúval — 31 fajta — s vastag sodronynyal szegélyezett kosarán vastag sodronyok négyes karéjokat képeznek. Ezek s a köztök maradó terek sod-

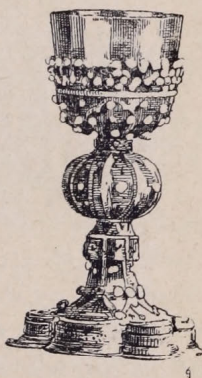
ronyzománczczal borítvák és gyöngyökkel, smaragdokkal s gránátokkal czifrázván. A sodronyos zománczban a következő színek fordulnak elő: áttetsző sötétkék, sötétzöld, át nem látszó szürkés kék — ez későbbinek látszik a többi zománcznál — és fehér. A Bornemisza-czímeren pedig e színek: áttetsző bíbor, sötétkék és sötétzöld, át nem látszó sötétkék és fehér. 15-ik század.

A nyitrai székesegyház tulajdona.

Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

36 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú; pereme sima, pártája áttörött. A talp felső részén sodrony, hat lándzsa-alakú és hat négyszögletes mezőt képez. A lándzsaalakú mezők érintkezési pontjain és hegyein bogaracskákat látunk, a mezőket pedig gombokból és sodronyból összeállított mértani alakok borítják. A talpat a stylustól hatszögletes tagolt gomb választja el. A stylus tagok éleire vastag sodronyok, oldalaira vékonyabb sodronykörök forrasztvák. A nodust vastag

35. SZ.

CZÍMER A 36. SZ. KEHELYRŐL.

36. SZ.

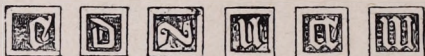
sodronyok felül-alul hat-hat egymásnak elhelyezésükre nézve meg nem felelő mezőre osztják, e mezőket sodronyból készített mértani alakok borítják. A rotulusokat hat apró hét szirmú virág példázza. A cuppának levélkoszorúval — 17 fajta — és vastag érdes gyűrűvel szegélyezett kosarát vastag sodrony hat nagy és hat kisebb mezőre osztja. A vastag sodronyokon bogaracskákat vannak. A mezőket gombokból és sodronyból alkotott mértani alakok borítják; az első mezőn pedig sodronyból készítve s gombokkal kirakva czímert látunk. 15—16 század. Magassága 0'22, átm. 0'1.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

37 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú, sima pereme fölött növénydiszszel — 41 fajta — áttört párta áll, melyből a

karéjok összeszőgellésénél aranyozatlan ezüst, ötszirmú, aranyos bibéjű virág s felhajló levél nőnek ki. Az utóbbiakból lombos galyak indulnak ki, melyek a talp felső mezőinek éleit díszítik. E mezőket sodronyos zománcz-virágok áttetsző zöld zománcz alapon díszítik. A sodronyok legnagyobb része kiszőkellő kacsokba végződik. Az első mezőn a virágok közt címert (l. 1. sz.) látunk, a hátulsón pedig Krisztus monogramját (l. 2. sz.). A stylus alsó tagjára virágok, felső tagjára pedig e betűk

bevésvék. A gombalakú nodust hat növénydíszszel — 41 fajta — áttört csik ékíti, melyeknek közeit két-két levél, két-két 5 szirmú virág s a tizenkét szirmú virággal díszített rotulus töltik ki. A cuppának keresztvirág koszorúval — 47 fajta — díszített kosarát vastag sodrony hat nagyobb s hat kisebb háromszögletes mezőre osztja, a kisebb mezőkön alacsony gúla emelkedik, melynek két oldalát vésés díszíti; a nagyobbakon a talp mezői-

1. SZ.

2. SZ.

3. SZ.

4. SZ.

hez hasonló sodronyzománcz van. Az első mezőn a virágok közt címert (l. 3. sz.), a mellette balra levő mezőben pedig betűk (l. 4. sz.) felfordítva. Az előforduló zománczszínek a következők: áttetsző vörös, át nem látszó világos zöldkék és fehér; a nagyobb fehér virágok szirmai kék és piros zománczczal árnyékolvák. Magassága 0'238, átm. 0'11. 15—16. század. A szepesi székesegyház tulajdona. Kiállítja Császká Gy. püspök.

38 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hatkaréjú; pereme sima; pártáját négyes karéjokkal áttört négyszögek díszítik — 5 fajta. — A talp felső mezőinek éleire a pártáról levelek hajlanak föl, melyekből az éleken végig húzódó cipőczímes bordák indulnak ki. A mezőket egy-egy cipőczímes keretű sodronyokkal és gombokkal borított lemez díszíti. A talpat a négyes karéjokkal áttört stilustól szintén áttört hatszögletes gomb választja el. A stilus felső része háromtagu. A gombalakú nodust hat áttört díszű — 27 fajta — pánt hat gerezdre osztja, melyek sodronyos és

gombos körökkel ékesek. A cuppának levélkoszorúval — 39 fajta — diszített kosarát vastag sodrony hat sodronyos és gombos körökkel borított mezőre osztja. A köztük fölül maradó háromszögletes mezőket sodronyból készített három szirmú virágok töltik meg. Magassága 0'22 C. atm. 0'095.

A győri püspöki kápolna tulajdona.

Kiállítja a győri székesegyház.

39 Go. *Egri kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú. Pereme síma pártáján domborún kivert diszítés — 39 fajta. A talp felső mezőit tagolt lemez tizenkét mezőre osztja. Az alsó lándzsaalakú nagyobb mezők hegyén egy-egy négy szirmú virág ül; ezek váltakozva virágdiszítésű sodronyos zománczos vagy áttetsző zománczczal borított domborműves ezüst lemezekkel diszítvők. A domborművek mondatszalogot tartó angyalt, a boldogságos szűzet és Gábor angyalt ábrázolnak. Áttetsző zöld, sárga, kék, violaszín zománcz fordul elő a domborműveken. A sodronyzománczos mezőkön pedig áttetsző kék alap, áttetsző zöld, violaszín, át nem látszó fekete, fehér és vörös. A kisebb felső mezők aranyozatlanok gombokkal és sodronynyal cifrázva. A talpat a stilustól a pártához hasonlóan diszített hatszögletű tag választja el. A stilus felső lapján e betűket és jeleket látjuk:

, alsó tagján pedig:

A gömb-alakú noduson fölül-alúl hat-hat czikk ül, melyek váltakozva aranyozatlan sodronyból vagy sodronyzománczból készített virágokkal diszítvők. A rotulusokban hatszirmú aranyozatlan virágok ülnek. A cuppának levél koszorúval — 49 fajta — diszített kosarán aranyozott tagolt csíkok hat kört képeznek, melyekben lapos vésett domborműveket látunk: négy szirmú virágok és három levél. Alapjokat egykor zománcz borította. A kosár többi része sodronynyal és gombokkal van diszítve. A cuppán magán a kosár felett e fölrás van bevésve:

15-ik század. Magassága 0'227 c. Atm. 0'11.

Kiállítja a szűz Máriáról czimzett szt. Ferencziek pozsonyi rendháza.

40 Go. *Kehely.*

Réz aranyozva. Vert és vésett munka. Talpa hat karéjú. Pereme síma,

rajta bevésve: *Restaurari curavit, Georgius Csáffa, Episcopus. Scepus*: 1880. A talp felső mezőin vastag sodronykörökbe ezüst lemezek foglalvák, az egyiken *Agnus dei* van kiverve. a többin váltakozva czik-czakkosan vésett alapon kúpok és sima alapon pontozott toll. A talpat a stilustól széles tag választja el. A hatoldalú stilus felső és alsó tagjának minden oldalán négy levél és nyolcz-szirmú virág van bevésve. A noduson alúl három sima czikk váltakozik három-három bordás levélalakú czikkel. Felső részén pedig az utóbbi fajtából való három czikk hárommal, melyre hét homorú kör, mindegyikben ismét három kisebb, van verve. A kerek rotulusokban hat ezüstszirmú domború virágokkal ékes lemezek vannak. A cuppának keresztvirágokkal — 48 fajta — szegélyezett kosarát vastag sodrony hat kis háromszögletű s hat nagyobb mezőre osztják. Ezekben ugyanolyan vésett diszítések váltakoznak, mint a talp mezőin. A cuppa körül vésett diszítésű szalag vonúl. 15-ik század. Magassága 0.21, C. atm. 0.93. Aranyozása új. Császkaféle lajstrom 8. szám.

Császka György püspök tulajdona.

41 Go. *Kebely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéju. Peremét egyszerű tagozás szegi be. Fölötte áttört növénydiszítésű — 20 fajta — pártá áll. A talp felső mezői áttört levéldiszítéssel ékítvék és vastag sodronynyal beszegvék. A talpat a stilustól csak sodrony választja el. A stilus szintén áttört művű — 17 fajta. A nodus hat gerezdre oszlik, melyeket felül alúl hat-hat sodronynyal beszegett áttört bogáncscsal ékes mező diszít. E mezők végei közt öt szirmu virágok ülnek. A rotulusokat lapos, vésett újkori virágok fedik. A kuppának levélkoszorúval — 40 fajta — szegélyezett kosarát vastag sodrony, hat nagy s hat kis háromszögletes mezőre osztja, a kis mezőkben hét szirmu virágok vannak, a nagy mezőkben sodronyművű pikkelyek váltakoznak virág- és levélsokrokkal. Az aranyozás új. Peremére bevésve: *Restaurari curavit Ecclesia M. S. Georgii. M. 0.217 C. a. 0.105.* 15-ik század. Császkaféle lajstrom 21.

A szépes-szombati rk. templom kelyhe.

Kiállítja Császka György püspök.

42 Go. *Kebely.*

Ezüst aranyozva. Vert, áttört, öntött és sodronyos munka. Áttört művű pártával — 42 fajta — diszített talpa 6 karéjú. A karéjok összeszőgelésén aranyozatlan ezüst levelek s rajtok vörös álékkövek láthatók. A felső mezők vastag sodronynyal keretelvék és sodronykörökkel és gombokkal diszítvék. A nodus 6 kiszökellő rotulusát virágok ékítik. A cuppa liliomkoszorúval — 10 fajta — szegélyezett kosara hasonló sodronyművel van diszítve, mint a talp mezői. Magassága 0.22 m., C. atm. 0.10 m.

A zólyomi kath. templom tulajdona.

Kiállítja a besztercebányai püsp. egyház.

43 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Sima, fölül oromzattal koronázott talpa hat karéjú, pártája áttört — 42 fajta. — Az új stílus felső tagján maria fölírás, az alsóra virágok vésvek és kék zománcz-czal kitöltvék. A lapos noduson fölül-alul hat-hat váltakozva domború bordájú sima és vésett diszítésű czikk van. A felső czikkekre magyarországi szt. Erzsébetet, a Vera Ikont tartó angyalt s egy Seraphot látunk bevésve. A kuppának levélkoszorúval — 22 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarát vésés czifrázza, mely a következőket ábrázolja: Krisztus áldó jobbja, mondatszalog, áttört ablak, oszlop, a tudás fája a kigyóval, vánkoston ülő Jézuska, kehely, keresztfa három szeggel, redőzet. A kuppára magára a következő fölírás van bevésve:

15-ik század. Magassága 0'22, átm. 0'11.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

44 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Párkányzattal szegélyezett sima pereme fölött áttört művű párta — 32 fajta — áll, melyből a karéjok összeszőgellésénél hosszukás levelek hajlanak alá. A talp felső mezői vastag sodronynyal szegélyezvék és sodronyos zománcz-czal ékítvék. A hatszögletes stílus oszlopocskákkal és zománcz-czal fedett bevésott virágokkal van diszítve. E zománczozásban áttetsző zöld, áttetsző kék és át nem látszó vörös fordulnak elő. A nodus hat gerezdre van osztva, mindegyik gerezden egy-egy négy szirmú virág s két-két diszített mező van, e mezők közül 3—3 áttört művel, 3—3 pedig sodronyos zománcz-czal van czifrázva. A hat rotulust hatszirmú virágok diszítik, melyek egykor zománczosak voltak. A kuppának koszorúval — 37 fajta — diszített kosara hat vastag sodronynyal szegélyezett mezőre van osztva, melyeket sodronyos zománcz diszít. Az itt s a talp mezőin előforduló színek: áttetsző zöld, áttetsző violás szürke, melyben kéknek nyomai észre vehetők, áttetsző barna, vörösnek nyomaival, át nem látszó vörös s fehér. Magassága 0'225. C. átm. 0'113. 15-ik század.

A bars-szent-keresztii templom tulajdona.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

45 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú,

pereme sima, pártája áttört. — 42 fajta. — A karéjok összeszőgelléséből egy-egy levél hajlik föl. A talp felső mezőit vastag sodrony hat nagyobb és hat kisebb mezőre osztja. A kisebb mezőkön és a nagyobbak közül kettőn sodronyománczos virágokat látunk. Három nagyobb mezőt sodronyból és gombokból készített virágok cifráznak. Az első nagyobb mezőn Bakocs Tamás püspök czimerét látjuk áttetsző zöld alapon, áttetsző sötétkék mezővel, — lásd a rajzot. — A talpat a stilustól párkányos tag választja el.

37. SZ.

CZÍMER A 45. SZ. KEHELYHEZ.

45. SZ.

A stilus tagjain két-két sima gyűrű van. A gömbalakú noduson fölül hat-hat vastag sodronynyal keretelt czikk változva sodronyománczos virágokkal és sodronyos körökkel. A hat rotulusban hatszirmú virágok ülnek változva áttetsző kék vagy zöld zománczczal borítva. A cuppának levélkoszorúval — 34 fajta — szegélyezett kosarán vastag sodrony hat, változva sodronyománczos és sodronyos virágokkal disztett nagy mezőt és hat kisebb háromszögletes mezőt képez, melyre három szirmú virágok vésnek. Az előforduló zománcz színek: áttetsző sötétzöld, kék és át nem látszó sárga. Magassága 0'22, C. átm. 0'105.

Kiállítja gróf Erdődy Ferencz.

46 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú. Pere-mét párkány szegi be, fölötte áttört művű párta — 32 fajta — áll; a karéjok összeszőgelléseiben levelek ülnek. A talp felső mezőit köröket és pikkelyeket képező gomb és sodronymű ékíti. A talpat a szártól erősen kiszökellő tag választja el, melyen e fölírást olvassuk:

PC2 3C02 gum boznc nyha 1528

A lapos nodus vert levelekkel és cherubfejekkel van disztve. A cuppának levélkoszorúval — 39 fajta — szegélyezett kosara hat sodronyos disztésű

mezőre van osztva, a köztök szabadon maradó háromszögletes közökben öntött álarczocskákat látunk. Magassága 0'22, C. atm. 0'097.

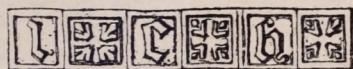
Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

47 Go. *Kehely.*

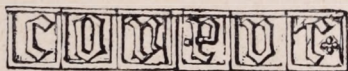
Ezüst aranyozva. Vert, öntött, áttört és vésett munka. Talpa hat karéjos. Egyszerűen tagolt pereme sima; pártája négyes karéjokkal — 13 fajta ékes. A talp felső mezői simák; az elsőn és a hátulsón címer. A talpat

fölül párkányon ülő oromzat szegi be. A stilus tagjain kivésett aranyozott betűk olvashatók; a felsőn: — lásd 1. szám — az alsón: — lásd 2. szám — A noduson fölül-alúl hat-hat vésett mérművel cifrázott czikk.

1. SZ.

2. SZ.

A hat négszögletes rotuluson négy szirmú virágok kivésvék. 15. század. Magassága 0'218, C. atm. 0'1.

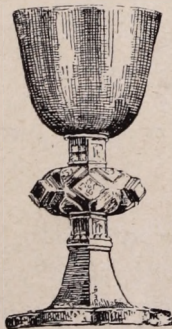
Kiállítja gróf Erdődy Ferencz.

48 Go. *Kehely.*

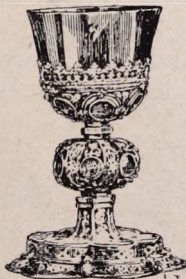
Ezüst aranyozva. Öntött vert és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Pereme legalul tagolt, fölül vastag sodrony szegi be, széles részét növényindákból

46. sz.

47. sz.

48. sz.

50. sz.

alkotott háló — 32 fajta — borítja. Pártáját karéjok törik át — 7 fajta. A talp felső részét vastag sodrony hat mezőre osztja. Minden mezőn alul egy-egy babérkoszorúba foglalt antik arany érmet, fölül áttört virágdiszt

látunk. A stilus tagjai hatszögletesek, három-három fodros élű gyűrűből alkotvák, melyek közül kettő-kettő keskenyebb egy pedig kiszökellőbb. A gömbalakú nodust hat pánt gerezdekre osztja. Minden gerezden egy antik érem van, váltakozva cherubfejek vagy levéldísz közt. A cuppának levélkoszorúval — 43 fajta — vastag sodrony és renaissance ízlésű levél füzérrel szegélyezett kosarát vastag sodrony hat kerek mezőre osztja, melyek közt fölül-alul háromszögletes közök maradnak. A körökben antik érmekeket az alsó közökben növénydiszítést, a felsőkben cherubfejeket látunk. A cuppa maga új. 16. század. Magassága 0·216. C. atm. 0·106.

A nyitrai székesegyház tulajdona.

Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

49 Rn. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Talpa hat karéjú; peremét vastag sodrony szegi be és áttört renaissance ízlésű háló díszíti. Pártája áttört — 2 fajta — és vastag sodronyokkal van beszegve. A karéjok összeszőgellésénél levelek hajlanak le a peremre. A pártá fölött egy második csiga-alakban felkunkorított végű sodronynyal és gombokkal ékesített peremet s egy második, az elsőhöz hasonló módon áttört pártát látunk. A karéjok összeszőgellésénél itt sárkányok állanak. A talp felső mezőin vastag sodrony hat lándzsa-alakú s hat négyszögletű mezőt képez, melyek csiga-alakban felkunkorított végű sodronynyal díszítvék. A lándzsa-alakú mezők közt levelek, hegyükön pedig háromszirmú virágok ülnek. A talpat a stilustól tojássorozatokkal díszített gomb választja el. A stilus tagjainak élei czipő-czímekkel czifrázván, oldalaikon két-két kis áttört ablak van. A gömbalakú noduson felül-alul hat-hat csiga-alakban felkunkorodó sodronynyal és gombokkal ékes cikket látunk. A rotulusokat tizenhat szirmú virág képezi, mindegyikben nyolcz aranyozatlan himszál van. A kosárnak levélkoszorúval — 43 fajta — szegélyezett kosarát vastag sodrony hat lándzsa-alakú, hat négyszögletű s hat háromszögletű mezőre osztja, mindannyi csiga-alakban felkunkorított végű sodronynyal és gombokkal borítva. 16. század. Magassága 0·26 c. Átm. 0·122.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett sz. Ferencziek pozsonyi rendháza.

50 Rn. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Talpa hatkaréjú; tagolt peremének felső részét s a fölötte álló pártát acanthus-levelek díszítik. A talp felső mezőin vastag sodrony kört képez, melyben vékonyabb sodrony-körök s tizenhat aranyozott, nyolcz aranyozatlan szirmú granátos bibéjű virágok vannak. E körök érintkezési pontjain levelek ülnek. A talpmezők többi részét sodronyból és gombokból képezett mértani díszítések borítják, a talpat a stilustól sodronynyal és acanthussal díszített gomb választja el. A stilus felső és alsó tagjainak mezőit váltakozva áttetsző zöld

és át nem látszó sötétkék zománcz borítja s rajtok aranyozott betűkkel e

főírásokat olvassuk: A lapos

nodust vastag sodrony felül-alul hat-hat mezőre osztja, melyeknek mind-egyikében gombokkal és vékony sodronyokkal díszes czikk ül. A négyszögű rotulusok szintén sodronynyal és váltakozva gránátokkal és hegyi kristályokkal ékesek. A cuppa kosarának szegélyét két sodrony közt dalmatin sor, fölötte lelógó levélsor — 1 fajta — azután száraz galyalakú talp, melyen levélkoszorú ül — 17 fajta — képezik. A kosáron magán a talp mezőihez hasonló díszítés van, csak hogy a körök érintkezési pontján itt gránátocskák vannak s a körök közt felül szabadon maradó háromszögletes mezőkön három aranyozatlan ezüstszirmú gránátbibéjű virág ül. 16. század. Magassága 0'24 $\frac{1}{2}$. C. átm. 0'108. Császká-féle lajstrom. 4. szám.

A szépesi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Császká György püspök.

51 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Talpa hat karéjú, mezőin növény díszítések kivervék, az elsőre pedig egy paizs reá erősítve, melyen kalapácsot és csákányt látunk, rajta 1574. évszám. E paizs a cuppára is be van vésve. A talpon bevésve BALZER · PERGER · PAVL · KVTLER · ZM · WOLF · KONSBOL · FECIT. A stilus alsó részén oszlopocskák közt aranyozatlan ezüst domborművecskéket látunk, melyek szt. Lukácsot, szt. Pétert, szt. Pált, szt. Máriát, szt. Józsefet és még egy szakálás szentet ábrázolnak. A gombot hat áttört támpilléres fülke képezi, mindegyikben egy-egy aranyozatlan ezüst szobrocskával, elől: imádkozó Mária, hátul magyarországi szt Erzsébet, a többi fülkében angyalok; egyik mandolint penget, a másik hegedül, a harmadik harsonát fúj, végre a negyedik szalagot tart kezében, melyre 1574 évszám van bevésve. A cuppa kosarát egyenes és kanyarodó sugarak ékesítik, s levél koszorú — 40 fajta — szegélyezi. 16. század. Magassága 0'21, C. átm. 0'11 m.

Az úrvölgyi templom tulajdona.

Kiállítja a besztérczebányai püsp. megye.

52 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú; sima peremét vastag sodrony szegi be; pártját áttört — 32 fajta. A karéjok összeszőgelléséből levelek hajlanak alá a peremre. A talp felső mezőin vastag sodronyokba foglalt, váltakozva áttetsző sötétkék és zöld zománczos lemezek vannak; melyekre 5 szirmú aranyozott virágok váltakozva amethyst és smaragd bibével erősítvék. A hátsó mezőn a zománcz ki van törve és vörös festékkel helyettesítve, az első mezőn szintén hiányzik a zománcz s a virág bibéje helyére kerek lemezen egy czímer van elhelyezve.

A talpat a stilustól lapos falkoronás tag választja el. A stilus tagjain acanthus-dísz van. A noduson hat áttört csíkot látunk. A rotulusokban tizenkét szírmű vörös köves virágok ülnek. A cuppa lombkoszorúval — 16 fajta — szegélyezett kosarán felül gyöngysor és hat négy szírmű vörös köves virág. A kosarat vastag sodrony hat mezőre osztja, melyek váltakozva

áttetsző sötét, zöld vagy kék zománczczal borítvák; öt mezőn négy szírmű vörös köves virág van, a hatodikon a virág bibéje saphir. A mezők közt maradó háromszögletes közőkben alul levelek, fölül pedig három szírmű vörös köves virágok ülnek. M. 0'27. C. átm. 0'115. 16. század. Császkaféle lajstrom. 5. szám.

A szépesi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Császka György püspök.

53 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú; pereme sima, az áttört pártától — 19 fajta — erős sodronynyal elválasztva. A karéjak összeszőgellésénél levelek nőnek ki. A stilus alsó részét igen keskeny egyszerű tag képezi, felső része véséssel ékes. A nodust nyolcz támpillér közt két-két csavart oszlopocskán nyugvó fülke díszíti, melyekben meghatározhatatlan, apró szent szobrocskák állanak; a nodus felső részét az ívezetek mögött aranyozatlan hatszírmű virágok ékítik. A cuppának keresztvirág-koszorúval szegélyezett kosarát — 22 fajta — vastag sodrony kereteli és valamivel vékonyabb sodrony hat lándzsaalakú mezőt képez rajta, melyeket sodronyzománcz cifráz. A kosár többi részét sodronykörök és gombok díszítik. A sodronyzománczban a következő színek fordulnak elő: áttetsző vörösbarna, áttetsző violaszín, át nem látszó sárga, zöld, világos és sötétkék. 15. század. Magassága 0'24 C. átm. 0'115. A kassai székesegyház tulajdona.

Kiállítja Schusztter Konst. püspök.

54 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, és áttört munka. Talpa hatkaréjú; pereme sima; pártája négyes karéjokkal áttörött — 15 fajta. — Talpának oromzatos vastag sodronynyal szegélyezett felső mezőire áttört lombdísz van erősítve. A stilus részeinek élei előtt apró támaszok állanak. A nodust hat domború bordájú czikk, fölül pedig ugyanannyi díszíti, melyeken át

nem látszó kék zománcz alapon lombos és virágos diszítéseket látunk. A cuppának levél koszorúval — 45 fajta — diszített kosarát vastag sodrony hat sodronyzománczos virágokkal diszített mezőre osztja. A köztük fölül szabadon maradó háromszögletes mezőket levelek töltik be. Az előforduló zománcz áttetsző barna, kék, zöld és festett fekete pettyekkel diszített fehér — mind jelenkori, — az egyik rotulus diszítése címerre emlékeztet; mintha sakktábla felett holló ülne. 15. század. Magassága 0'228 C. átm. 0'018.

Kiállítja a győri székesegyház.

55 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött, áttört munka. Talpa hat karéjú. Pereme sima, fölötté áttört művű párta — 39 fajta. A talpat a stilustól erős tagozat választja el; a stilust két hatoldalú csonka gúla képezi. A nodus hat támpilléres áttört művű fülkéből áll. A cuppának liliom koszorúval — 5 fajta — szegélyezett kosarán erős sodronyok hat mezőt képeznek, melyekben sodronyzománcz van. Áttetsző sötétkék alapon áttetsző sötétzöld zománczos három szírom és két levél, a három szíromból három fehér átlátszatlan fehér zománczos virág nő ki. A mezők háromszögletes közei szintén sodronyzománczczal ékítvék: áttetsző világos-zöld alapon három át nem látszó fehér kör. 15. század. Magassága 0'135, C. átm. 0'1.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

56 Go. *Kehely.*

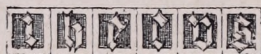
Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú. Peremén tojássort, pártáján acanthuslevél koszorút — 35 fajta — látunk. A talp felső részét vastag sodrony hat szélesebb és hat keskenyebb lándzsalakú mezőre osztja, melyeket mértani alakokba elrendezett sodronyok és gombok borítanak. A stilus alsó tagját hat szögletes, tojássorokkal díszes gomb helyettesíti, melynek éleire pálczák fektetvék. A nodust két, czipő-czímes gerinczekkel ékes, hatszögletű csonka gúla közt álló hat támpilléres, csücsíves fülke képezi. Minden fülkében szent szobrocskája áll, közülök meghatározhatók: Mária a gyermek Jézussal és szent Sebestyén. Felső stilus tag nincs. A cuppának virágkoszorúval — 5 fajta — reszelősen vésett fölületű gyűrűvel és vastag sodronynyal szegélyezett kosarán sodronyok gombokkal díszes köröket képeznek, melyekben három kisebb, három még apróbb kört tartalmazó körök vannak. Magassága 0'207. Átmérője 0.115 m. 16. sz. A nyitrai székesegyház tulajdona.

Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

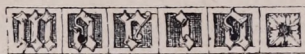
57 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú, sima pereméről a karéjok összeszőgellésénél levelek hajolnak fel az áttört pártára — 10 fajta. A talp hat sima mezőit nyílhegy-alakú élek négy-négy kisebbre osztják. A talpat a stilustól lelógó liliomokkal diszített párkány

választja el. A stilus felső tagjára e fölírás: — lásd 1. szám — az alsóra pedig emez van rávésve — lásd 2. szám — A lapos noduson fölül-alul

1. SZ.

2. SZ.

hat-hat áttört művű czikk van; a négyszögletes rotulusokon félgömb domborodik. A jelenkori kuppának lilomkoszorúval — 6 fajta — szegélyezett kosarát áttört mű czifrázza. A talpon alul e címér van bevésve:

15. század. Magassága 0'204, átm. 0'109.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

58 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött és vert munka. Talpa hatkaréjú; pereme síma, pártáján kettős ívezetsor — 29 fajta. — A talp felső részén párkányok hat lándzsa-alakú és hat négyszögletű mezőt képeznek. A lándzsaalakú mezőben sodronyzománczos, virító növények váltakoznak áttetsző zöld-zománczczal borított alapon levő laposan véssett domborművekkel, melyek az

angyali üdvözlést s a mellékelt címert ábrázolják. A négyszögletes mezőkben aranyozatlan ezüst sodronynyal és gombokkal ékes lemezek ülnek. A stilusnak csak alsó része van; ezt kettős ívezetsor — 29 fajta — díszíti, élei előtt pedig oszlopocskák állanak. A tagolt nodus középső része tojásdad, három sodronyos és gombos aranyozatlan ezüst lemez s három aranyozott kettős ívezettel

díszes szalag czifrázza. A kuppának keresztvirágokkal — 11 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarán sodrony hat kört képez, melyekben sodronyzománczos virító növények váltakoznak áttetsző violaszín zománczczal borított alapú laposan véssett domborművekkel, melyek feszületet, lándzsát s tövis koronát tartó térdelő angyalt s egy áldó püspököt ábrázolnak. A sodronyzománczban előforduló színek: áttetsző sötétkék, zöld, violaszín, át nem látszó vörös, világoskék, fehér. Talpán alól bevésve: TELEGDI + BORBARA + CZAPI + SVSANNA + JO + SZIVEL ADGIA. 16. század. A nodus talán későbbi. Magassága 0'244. C. átm. 0'099.

Kiállítja a győri székesegyház.

59 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Talpa hatkaréjos; párkányos pereméről hat aranyozatlan levél hajlik föl az áttört portára — 16 fajta. A talp felső mezői

sodronyzománczosak, váltakozva áttetsző zöld és violaszín alapon; csipkézet, vastag sodrony és lapos tag határolják. A stilus alsó részére virágok vésvék, alapjuk váltakozva zöld vagy violaszín zománcz. A lapos nodust alul hat kiveret czikk, felül hat sodronyzománczos — háromból hiányzik a zománcz — diszíti. A kiszökellő rotulusok virágokat példáznak, melyek egykor zománczosak voltak. A cuppának liliomokkal — 12 fajta — szegélyezett kosarát vastag sodrony hat nagyobb sodronyzománczos — csak kettőben maradt meg — és hat kisebb háromszirmú virágokkal ékes mezőre osztja. 15-ik század.

Kiállítja Teper László.

60 Go. *Kebely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hatkaréjos. Rézsút álló peremére e felírás van vésve: LAVRENTIVS ZAY HEMER IAKUSIT SARA. Alul: RENOVATVS EST PER MAGCVM DNV^m LADISLAVM ZAY AC CONSORTEM EIV^{sdem} MAGCAM Do: IVDITH WIFALVSI De DIWE V 1651. Peremét tojássor — 37 fajta — diszíti. Talpának felső mezőit vastag sodrony, hat kör-alakú s hat négyszögletes mezőre osztja. A körökben aranyozatlan tizenkét szirmú virág van. A nodus tizenkét czikke áttörött. A cuppának levél koszorúval, — 12 fajta — szegélyezett kosarát, aranyozatlan hálós diszíti. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zay Albert.

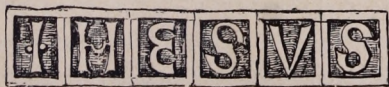
61 Go. *Kebely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Talpa hatkaréjú. Pártája áttörött. A talp felső mezői sodronynyal beszegevék és lombdiszű hálósval ékesítvék. A stilus léczsein levő felírás újonan zománczozott. A nodust felül hat véssett, alul hat síma czikk diszíti; a kiszökellő rotulusok virág-alakúak. A cuppának levélkoszorúval — 29 fajta — diszített kosarát vastag sodrony hat nagyobb és hat kisebb — háromszögletes — mezőre osztják. A nagyobb mezőkben 18 szirmú dupla virágok ülnek. 15-ik század.

Kiállítja a pozsonyi káptalan.

62 Go. *Kebely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, áttört és véssett munka. Talpa hatkaréjú. Pereme áttört — öt fajta. A talp felső mezőit vésés diszíti. Váltakozva virágos ágak és mondatszalogok **IESVS** ★ **MARIA** ★ felirással. Az egyik mezőn torna-paizs van, rajta kardot tartó kar és félhold, feletté mondatszallag **AN** betűkkel. A talp felül oromzatos. A stilus tagjain át nem látszó kék zománczalapon olvassuk e felírásokat:

A nodust felül-alul hat-hat vésett disztésű czikk ékesíti a kiszökellő rotulusok dupla virágokat példáznak, a hat külső szirom aranyos, az öt

belső, egykor kék zománczos volt. A cuppának levélkoszorúval — 33 fajta — szegélyezett kosara domborúan van kiverve. 15-ik század.

Kiállítja a trencséni r. kath. egyház.

63 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjos. Síma pereme tagolt s felül sodronnyal van beszegve. Pereme csúcsívekkel áttörött. Talpának felső mezőire rávésvék: Szent Péter, Szent Pál, egy fiatal szent, aki gombot tart kezében, Szent László, Szent Remete. A hatodik mezőre külön lemez van erősítve, melyen czimert; kék mezőben aranyos-haju koronás leányt látunk, fölötte fiatal szent, ki gombot tart kezében, Szent László, Szent Remete. A stilus alsó részén, melyet vastag sodrony választ el a talptól, e fölírást olvassuk át nem látszó kék alapon: *maria hilf.* A csonka gúlán álló nodus tornyot példáz, melyet hat támpillér és hat áttört hátú mennyezetes fülke diszt. A cuppának kék zománczos alapú levélkoszorúval — 25 fajta — disztett kosarán hat lapos domborműves mezőt látunk: Máriát a gyermek Jézussal, Magy. Szent Erzsébetet, Szent Borbálát, Szent Pált, Szent Pétert és fiatal szentet, ki keresztet tart kezében. Mind e domborművek egykor zománczczal voltak borítva. A cuppára e fölírás van minusculákkal bevésve: *+ hic + est + calix + novi + testamenti + in meo + sanguine.* 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

64 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Rézsút álló pereme síma. Pártája áttört — 22 fajta. Talpának felső részét vastag sodrony hat nagyobb s hat kisebb mezőre osztja, melyek váltakozva kék vagy zöld áttetsző zománczczal földvék és csigaalakúan kunkorodott végű sodronnyal ékesítvék. A lapos nodust tizenkét zöld zománczos sodronyos czikk disztíti a kiszökellő rotulusok kék szirmu virágokat példáznak. A cuppának levélkoszorúval szegélyezett kosarát

vastag sodrony hat széles s hat keskeny háromszögre osztja. A szélesek sodronyörök és gombok a keskenyeket sodronyománcz ékesíti. 15-ik század.

Kiállítja az aacheni káptalan.

65 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Rézsutos pereme síma. Pártája áttörött — 16 fajta. A stilus alsó részén virágok vésvek, alapjuk zománczos. A nodus lapos, fölül-alul hat-hat cikk díszíti, a rotulusok kiszökellők, virágokat példáznak. A stilus felső része egykor festett zománczos volt: kék alapon fehér körök. A cuppának levélkoszorúval — 7 fajta — ékes kosarát sodronyok hat sodrony zománczos mezőre osztják. A cuppán fölírás van minusculákkal bevésve. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

66 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett, öntött munka. Síma pereme rézsút áll. Pártája áttört — 5 fajta. Talpát vastag sodrony hat lándzsaalakú és hat négyszögletes mezőre osztja, melyek váltakozva sodronynyal és gombokkal vagy sodronyománczczal díszítvek; a zománczos mezők sodronyának végei csigaalakúan kunkorodnak. A talpat a stilustól lapos tag választja el. A stilus oldalait áttört ablakocskák díszítik. A lapos nodus felül-alul hat-hat sodronynyal beszegett czikkel — három sodronyománczos, három sodronyos — ékes. A cuppának levéldíszítéssel — 19 fajta — szegélyezett kosarát sodrony hat mezőre osztja; három sodronyos, három sodronyománczos. 15-ik század.

Kiállítja a marosvásárhelyi retormátus egyház.

67 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett mű. Talpának alaprajza háromszöggel összealkotott hármaskaréj. Az egyikre Jézus feje s az 1511 évszám van bevésve. Stilusának felső részére IHS MARÍ van bevésve. Cuppájának levélkoszorúval — 17 fajta — és vastag sodronynyal beszegett kosarát vésés díszíti. Cuppájára minusculákkal be van vésve; hilf halige frau sant ana salb drit. Talpán kipontozva olvassuk: ECCL. S AEGIDIJ ABB. BARTAH. 16-ik század.

Kiállítja a bártfai r. k. templom.

68 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú. Pereme kettős: az alsó vastag sodronynyal van kétoldalt beszegezve s hálóval beborítva a felső áttörött — 32 fajta. A karéjok összeszőgellésénél levelek hajlanak föl. A talp felső mezőit vastag sodrony kereteli s lemezről vágott virágos ágak díszítik őket. A talpat a stilustól párkányos tag választja el. A stilus részén olvassuk MARIA GRACIA. A nodust fölül-alul hat-hat sodronynyal beszegett virágos hálóval borított cikk díszíti a

kiszökellő rotulusok hatszirmu virágokat példáznak. A cuppának levélkoszorúval, — 15 fajta — szegélyezett kosarát lemezből metszett háló borítja. 14-ik század.

Kiállítja a dévai ref. egyházközség.

69 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú. Széles pereme sima. Pártája áttörött — 10 fajta. — A talp felső mezői símak — a felső rész új. — A talpat a stilustól lapos tag választja el. A nodust fölül-alul hat-hat vert czikk díszíti a kiszökellő rotulusokban levő virágok szirmai kék zománczosak. A cuppának levélkoszorúval — 17 fajta — szegélyezett kosara hólyagosan van kiverve. 15-ik század.

Kiállítja a brassói bizottság.

70 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Hatkaréjú talpának részút álló pereme párkányos, áttört hálóval — 24 fajta — van borítva, melyen minden karéj közepén hatszirmú gránátos bibéjű virág ül; felül pedig vastag sodrony szegi be. A pártá áttört — 22 fajta. A karéjoknak összeszőgellésénél virágból kinövő talpazaton e szentek szobrai állanak: Mária Jézussal, szent Péter, szent Borbála, Remete szent Antal,

70. SZ.

73. SZ.

Tolentinoi szent Miklós, a hatodik hiányzik. A talpnak sodronynyal beszegett felső mezőit növény háló fedi. A talpat a stilustól lapos tag választja el, melynek élein pálczák keresztezik egymást, felső lapjára pedig e fölírás van bevésve BAR | BEEL | GAL | 1531. A stilus tagjait fölül-alul, egymást keresztező pálczák szegik be, minden oldalukon pedig egy málna-alakú gomb ül. A lapos nodus áttörött, a rotulusokat hatszirmú virágok képezik, melyeknek bibéjét lapos, síma gomb képezi. A cuppának levélkoszorúval — 16 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarát növényháló díszíti, melyben ötször ismétlődik egy, két egymásnak hátat fordító alakból álló csoport. 15. század.

Kiállítja a kolozsvári akadémia.

71 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hat karéjú talpának alakja rézsútos, pereme párkányos, makkokkal megrakott cserfaág diszíti, fölül vastag sodrony kereteli. A karéjak összeszőgellésén aranyozatlan levelek hajlanak föl az áttört pártához — 22 fajta. Az oromzatos talpnál vastag sodronnyal beszegett felső mezői áttörtek: leveles indák közt két mezőben meztelen szőrös alakokat látunk, melyek lándsákat tartanak, egy mezőben öz, egyben szarvas fut, egyben madár ül, egyben végre lándsát tartó vadász kürtöt fúj, lábainál két kutya van, feje fölött pedig madár ül. A levelek közt fehér, kék és zöld zománczos bogyók vannak. A stilus tagjai áttörtek az alsó négyszögekkel és körökkel — 8 fajta. A felső levelekkel; élüket vastag sodrony képezi. A lapos nodust fölül-alul hat-hat vastag sodronnyal beszegett, levelekkel áttört czikk diszíti. A felsők s alsók közt maradó tért 12 szirmú virágok töltik ki. A négyszögletes rotulusokban sötétkék zománczos betűk vannak:

A cuppának levélkoszorúval — 42 fajta — szegélyezett kosara sodrony-zománczczal ékes. Az előforduló színek sötétkék, violásbarna, sötétzöld, sötétsárga, át nem látszó világoskék, sárga és fehér. 15. század. Császkaféle lajstrom, 23. szám.

A poprádi r. k. templom tulajdona.

Kiállítja Császká György.

72 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hatkaréjú talpának rézsútos pereme két csikra oszlik. Az alsó vésett. A pártá áttört — 32 fajta. Az oromzatos talp felső mezői vastag sodronnyal keretelvek és váltakozva áttört növénydiszítéssel vagy sodrony-zománczczal ékesek. A sodrony-zománcz áttörött és a mezőre reá van szegezve. Az előforduló színek: át nem látszó vörösbarna és fehér, áttetsző sötétkék és zöld, a leveleken néhutt arany pettyek erősítve a zománczra. Az első mezőn a diszítés közé címer van foglalva: kék mezőben kardot tartó kar, félhold és hatágú csillag. A stilus tagjain kék zománczalapon **cherus | maria**. A lapos nodust felül-alul hat-hat vastag sodronnyal keretelt czikk diszíti, váltakozva áttörtek és sodrony-zománczosak. A rotulusok nyolczszirmú virágokat példáznak. A cuppának levélkoszorúval — 44 fajta — szegélyezett kosara egykor kék zománczos volt s növényhálóval van beborítva. 15. század.

Kiállítja a trencséni egyház.

73 Go. *Kehely.*

Hasonló a 72. számhoz, csak hogy a pereme síma, vastag sodronnyal van beszegve, a talp felső mezőinek áttörése mérmű, a sodronyzománcz közvetlenül az alapra van alkalmazva. A címér ugyanaz, csak hogy a hatágú csillag itt a kard és kar közé van helyezve. 15. század.

Kiállítja a trencsényi egyház.

74 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hatkaréjú talpának pereme párkányos. Pártája két csikra oszlik, az alsón leveles dísz — 30 fajta — a felsőn tojássor — 37 fajta — domborodnak; a karéjok összeszőgellésénél levelek hajlanak le. A talp felső mezőit vastag sodrony kereteli és sodronyzással ékesek, melyek közé kék és fehér üveggyöngyök foglalvák. A lapos nodus vésett cikkekkel díszes, a rotulusokba klárisok foglalvák. A cuppa kosarát csigaalakba felkunkorodó végű sodronyzás díszíti. 16. század.

Kiállítja az aacheni kaptalan.

75 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Talpa hat karéjos. Síma, tagolt peremén e két bélyeg: Pártája keleties ízlésű növénydíszszel — 26 fajta — áttört. A talp felső mezőit vastag sodrony szegélyezi s mértani alakokat képező vékonyabb sodrony s gombok borítják. A stilus alsó részének helyén párkányos hatoldalú, a felsőén pedig kerek tagot látunk. A nodus körte-alakú; alsó részén három levél s három gyöngysor; felső részén három cherubfej s három gyöngysor, melyek közé e fölírás van vésvé: L:M:ANO DoMI 1619. A cuppának levélkoszorúval — 17 fajta — szegélyezett kosarát vastag sodrony hat nagyobb, hegyével lefelé irányuló s hat kisebb, hegyével fölfelé irányuló háromszögre osztja. A nagyobb háromszögeket aranyozott, a kisebbeket aranyozatlan sodronymű borítja. Magassága 0'23. C. átm. 0'105. 17. század.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett szent Ferencziek pozsonyi rendháza.

76 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Hatkaréjú talpának síma pereme vízszintes. Pártája áttört — 10 és 6 fajta összealkotva. Talpának felső mezőit párkányos keretek hat lánksahegy-alakú és hat négyszögletes mezőre osztják. A lánksahegy-alakúakban laposan vésett áttetsző zománczcal fedett ábrázolásokat látunk: Feszület Mária és János közt, szent László, szent Imre lilomos jogarral és almával. Címér — áttetsző zöld alapon paizs, fölötté püspöksüveg, a paizsban áttetsző kék mezőben szőke szakállas, barna ruhás — vagy szőr? — férfi zöld ágat

emel, szent Péter, szent István kezében jogar és keresztes országalma. Rajtuk a zománcszínek közül zöldnek, violaszínnek, kéknek, sárgának nyomait látjuk. A mezők közt ötszirmú virágok vannak. A négyszögletes mezők sodronyzománczosak. A talpat felül négyes karéjokkal áttört pártá kereteli, melyet oromzat koronáz. Az áttörés alatt zöld, kék és violaszín zománczot látunk. A stilus tagjait áttört oszlopszat ékesíti. A cuppának levélkoszorúval — 11 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarán vastag sodronyok köröket képeznek, melyek sodronyzománczczal ékítvék, szint ilyenekkel van cifrázva a kosár alsó része. A fölül a körök által szabadon hagyott közekeket gombok és sodronyok díszítik. A sodronyzománcz színei: áttetsző kék, zöld, violaszín; át nem látszó vörös, világos-kék és fehér. A gömbalakú noduson virágok kivervék, ez 18. századbelinek látszik. 15. század.

Kiállítja a szatmári r. kath. plébánia.

77 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Vízszintes pereme áttört — 9 fajta — úgyszintén pártája — 15 és 6 fajta összealkotva. A hatkaréjú talp felső mezői aranyozatlan és aranyos, gyöngy és gránát-bibéjű virágokkal megrakvák. A gömbalakú nodust hat áttört pánt — 42 fajta — osztja hat gerezdre. A cuppa kosarának díszé hasonló a talpéhoz, a cuppán három címer van. Koronából kinövő apostol, várfal, mellette két hétágú csillag, koronából kinövő hattyú. 15. század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

78 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú. Pereme sima, rajta bélyeg: A pártát négyes karéjok törik át — 13 fajta. A talp felső mezői közül négy sima, az elsőbe kereszt van bevésve, a hátsóra pedig tojásdad lemez van erősítve, rajta Jézus monogramja. A stilus alsó tagjának öt oldalát nyolcz szirmú virágok ékítik, a hatodikra pedig kezeiben templomot — vagy orgonát — tartó térdelő angyal van vésve. A felső tag oldalait egymástól különböző vésett levéldiszítések cifrázzák. A noduson felül alul hat-hat véséssel ékes cikket látunk, a rotulusok négyszögletesek, bennök egykor zománczczal borított vájt alapon e betűk domborodnak: **rhesus**. A cuppa sima, a kosarat csak a stilus felső tagján levő csücskök jelzik. Magassága 0.2. C., átm. 0.105. 16—17. század.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett szent Ferencziek pozsonyi rendháza.

79 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Nyári Pál címerével sodronyzománczos és vésett domborművekkel Szent László, István, Remete Pál, Imre, Antal, Erzsébet, Borbála és Katalin képeivel. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

80 Go. *Ereklyetartó.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Kerek, az első lapon Krisztus keresztvitele áttört alakokkal, a hátsó lapon az angyali üdvözlés. Benne viasz «Agnus». Átmérője 0.1 m.

A zágrábi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Mihalovics József zágrábi érsek.

79. sz.

81 Go. *Kehely nodusa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vert munka. Fölül-alúl hat-hat sodrony-zománczos czikkel ékes. A rotulusokban hatszirmú virágok váltakozva zöldek, kékek, viola-szinűek. 15 század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

82 Go. *Pásztorbot.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. A bot legalsó végét hat oldalú kettős csonka gúla képezi, melynek alsó hegyét sárkányfő díszíti; felső hegyén párkányos tag ül, mely fölött a hatszögletű bot emelkedik két hasonló párkányos tag által három részre osztva. A bot vésett díszítésekkel van ékítve, mely részben csúcsíves ízlésű növényindákból és faágakból — a lombozat között itt-ott mókusokat és madarakat látunk — részben pedig renaissance ízlésű díszedényekkel váltakozó lomb és gyümölcsfüzérékből áll. A szár 3-dik tagja fölött hatszögletű díszes nodust látunk, melynek ékítményei renaissance ízlésűek. E fölött ismét folytatódik a szár, goticus ízlésű áttörtött növénydíszítéssel cifrázva. A szárat végleg befejezi egy az alsó tagokhoz hasonló párkányzat. Rajta egy ormokkal díszített talpazaton kétemeletes csúcsíves torony áll. Az

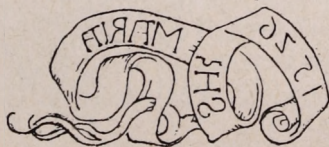
ormós talpazat hat mezőre van osztva, melyek közül az első és hátsóban paizs-tartó angyalt látunk. A paizson szent Lászlói Thuz Osváth címere — a négy oldalsó mezőben pedig egy-egy mondat-szalagot tartó angyal van. A torony mindegyik emeletét hat-hat támpilléres, áttört díszítésű ablak képezi. E torony fölött megint renaissance díszítésű tagozatot látunk, melyen az áttört goticus növényindákkal ékített görbület emelkedik. A görbületben hatoldalú ormós talpazaton az angyali üdvözlés látható szabadon álló alakocskában. Magassága 2'02 m.

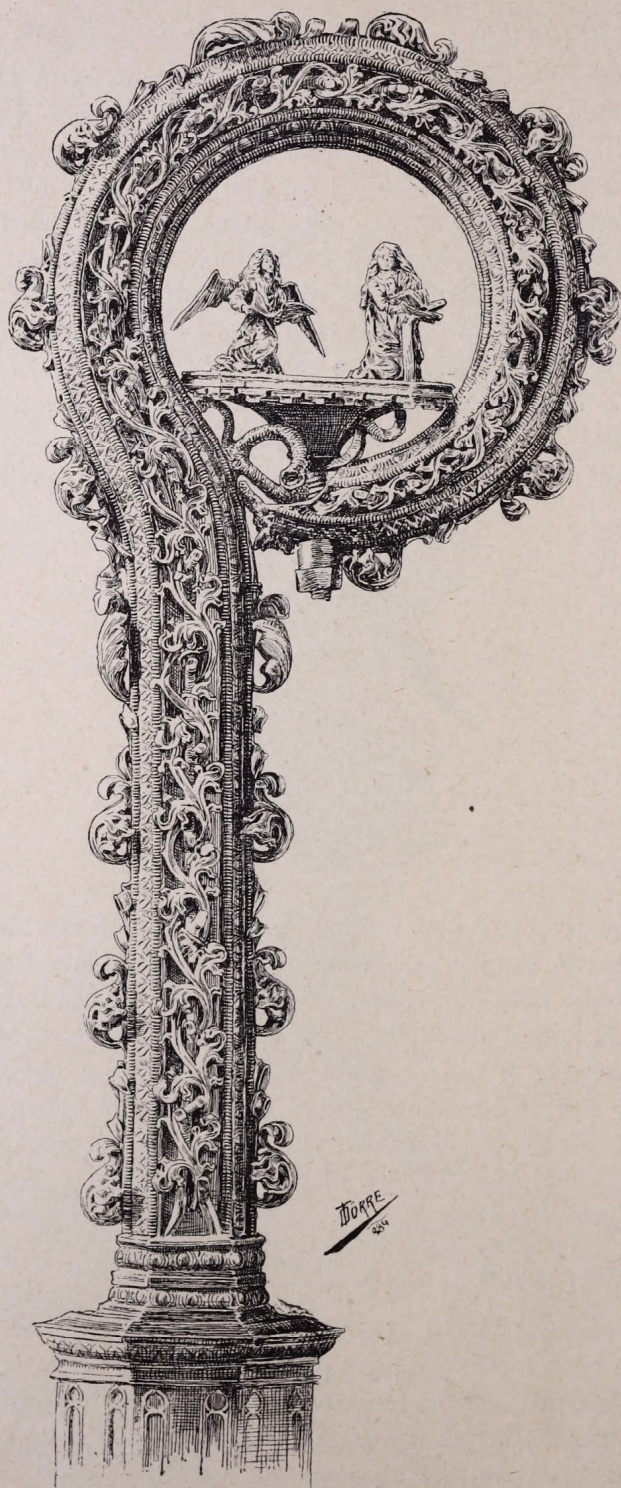
A zágrábi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Mihalovics József zágrábi érsek.

83 Rn. *Pásztorbot.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A botot három párkányos gyűrűs két hétszögletes nodus három részre osztja, melyekre körték és pikkelyek vésvék. A legalsó részen a pikkelyek közt e mondat-szalag áll:

A bot részei bevéselt A, B és C-vel jelölve. A nodusok acanthus levelekkel díszítve. A felső főnodus tagolt: két kettős díszedényalakú, acanthus levelekkel díszített tag közt hét oldalú oszlop áll. Az oszlop mezőinek keretét vastag sodrony s acanthus-levélsor képezi. Rajtok levelekkel koronázott kerek ívek alatt a következő domborműves ábrázolásokat látjuk: Joachim és Anna találkozása, angyali üdvözlés, Mária és Erzsébet találkozása, Mária bemutatása a templomban, Jézus a jászolban, Jézus a templomban, Jézus a tudósok között (?). A görbület nyolcz lapját vastag sodrony választja el egymástól. A hátulsón indák között tizenkilenc

koronás mellkép — Jézus ösei — ül. A mellette fekvő s a három első mezőn lombdíszítés domborodik. A két oldalsó mezőt két sodronnyal szegélyezett egykor zománczcal borított ezüst lemezek fedik, az egyikre a tizenkét próféta szobrocskája, a másikkra hét virágból képezett csokrocskák erősítve. A görbület végéből gránát virág nyílik, melyből Mária félalakja emelkedik. Mária jobbában jogarát, balján a gyermek Jézust tartja. Fején korona. Körülötte lángoló és sugárzó dicsőítő. Hátán vastag sodrony keretben a Perényi-féle címert látjuk zöld alapon kék mezőkkel. 16-ik század. A nyitrai székesegyház tulajdona. Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

84 Szenteltvíztartó.

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött és véselt munka. A felső részen sima szalag vonul végig, mely 8 mezőre van osztva. Ezeken bevésve változnak a 4 evangelista jelvénye mondatszalogokkal, rajtok e fölírások: S MATHIAS · S · LVKAS · S · MARCWS · S · IOHANNES és négyszer Szent Lászlói Thúz Osváth zágrábi püspök czimere. A fogantyú végeit képező gyümölcsök s az alatta levő rózsácskák goticus izlésben készítve. Magassága 0 16 m., felső átm. 0 15 m.

A zágrábi főegyház tulajdona.

Kiállítja Mihalovics J. zágrábi érsek.

85 Rn. *Szenteltvíztartó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett és étetett munka. Kerek talpa fülől hat, keleties étetéssel diszített mezőre oszlik. Testének hat mezején cartoucheok közt gyümölcskétegeket látunk; nyakán a mezők ismét étetvék. Két öntött fülecskéjébe fogantyú van akasztva. Talpára e fölírás van vésve: LEGATUM MAGNIFICI DOMINI LADISLAI PETHE CAPITULO POSONII s két olvashatatlan bélyeg beütve. 17-ik század.

Kiállítja a pozsonyi káptalan.

84. sz.

86 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú, sodronnyal beszegett sima peremén fölírás volt bevésve és fekete zománczsal kitöltve, melyből négy karéjnak megfelelő rész elveszett, s csak ennyi

maradt. PRESBITER I MOAO A karéjok összeszőgelésénél egy-egy angyal pajzsot tart, melynek közepét színes üveg diszíti. A párta áttörött — 16 fajta. — A talp felső mezői áttört és vert virágokkal és levelekkel diszítvék, melyekre apró öntött művű állatok, kutyák, szarvasok, madarak vannak forrasztva. A stilus málna-alakú, a nodus sodronyos gombokkal van ékesítve, a rotulusokat három-három vörös üveggel diszített lemez képezi. A cuppa levél-koszorúval — 15 fajta — szegélyezett kosarát áttört ágak közt ülő madarak, állatok s szentek alakjai diszítik.

Az alakok a következők: Mária a gyermek Jézussal, szent Domokos, szent püspök (Miklós?), szent Katalin, szent Sebestyén, szent Antal. Magassága 0'213, C. atm. 0'8. 16-ik század.

Csik-nagy-boldogasszonyi hitközség tulajdona.

87 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hat ka-

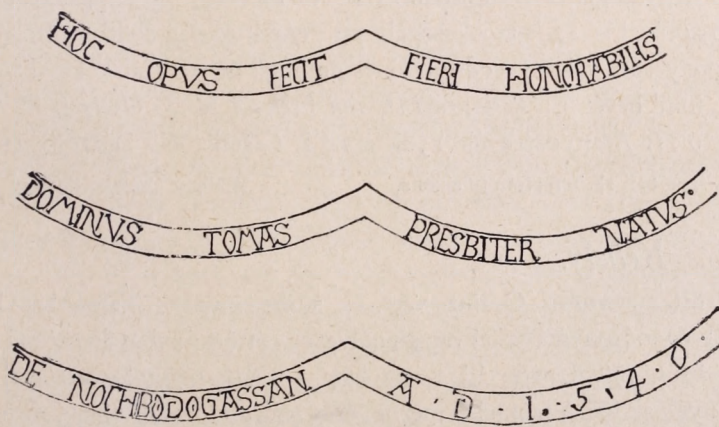

rjú, pereme sima, pártája áttört — 17 fajta. — A talp felső részén vastag sodrony hat lándzsa-alakú és hat négyszögletes sodrony zománczos mezőt képez. A négyszögletes mezők alapja váltakozva áttetsző sötét-kék, zöld és át nem látszó barna, a lándzsa-alakúaké áttetsző kék, mindannyit domború fehér szirmú virágokat termő növények díszítik, melyeknek indái csigaalakba kunkorodnak. A talpat a stylustól hat-oldalú, sodronynyal beszegett fölül három paizszsal, rajtok egy-egy öt szirmú virág- s levélsorral díszített mező választja el. A stylus oldalaira négy szirmú virágok vésvék. A kerek noduson alul hat sima, fölül hat vésett levéllel díszes czikk van. A rotulusok végét hat szirmú virágok képezik. A kuppának liliomkoszorúval — 15 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarát, vastag sodrony hat sodrony-zománczos a talp négyszögletes mezőéhez hasonlóan díszített mezőre osztja. 15-ik század. Magassága 0'216, átm. 0'103.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

88 *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú, peremén e fölírás:

A csik-nagyboldogasszonyi hitközség tulajdona.

89. Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú. Sima pereme tagolt; pártáján áttört levéldíszítés — 18 fajta. — A talp felső részét vastag sodronyok hat lándzsa-alakú és hat négyszögletes mezőre osztják. A lándzsa-alakú mezők hegyén három-szirmú virágok ülnek. A mezők sodronyzománczos, váltakozva áttetsző sötétkék vagy zöld alapon viritó növényekkel díszítvék. A talpat a stilustól ormozatos tag választja el. A stilus tagjainak oldalai kék zománczos alapon váltakozva két-két négyszirmú virággal és i betűvel díszítvék. A nodus fölül-alul hat

váltakozva domború és homorú bordájú czikkel ékes. A rotulusokban hatszirmú sodronyos egykor zománczozott virág ül. A cuppának levélkoszorúval — 22 fajta — ez vastag sodronyval szegélyezett kosarán, vastag sodronyok hat vetelő alakú mezőt képeznek, melyek sodrony-zománczos virító növényekkel díszítvék. A kosár többi részét gombok és sodronykörök cifrázzak. 15-ik század. A kelyhet 1873-ban megújították. Magassága 0'244 c. Átm. 0'115.

Kiállítja Császka György püspök.

90 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú, pereme tagolt; pártája áttört — 5 fajta. — A karéjok összeszőgellésénél levelek hajlanak alá a peremre. A talp felső mezői öntött és áttört művek, váltakozva bogáncs és lombos ágak közt szarvast üző kutya és madarakkal. Egyik bogáncsos mezőn egy címert látunk. A talpat a stilustól oromzatos tag választja el. A stilus áttört — 8 fajta. — A nodust fölül-alúl hat-hat áttört mező képezi; egy-egy felső és alsó közt 12 szirmú virág van. A négyszögletes rotulusokon IHS és MARIĀ. A cuppának keresztvirág-koszorúval — 42 fajta — szegélyezett kosarát vastag sodrony hat mezőre osztja, melyeken vékony sodronyok és gombok mértani alakokat képeznek. Talpára fölül bevésve: *Restaurari curavit Ecclesia M. S. Georgii.* M. 0'217. C. átm. 0'11. Aranyozása új. 15-ik század. Császka-féle lajstrom 22.

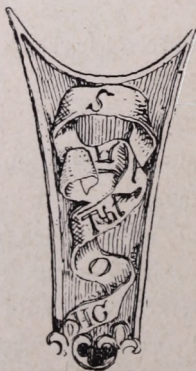

A szepes-szombati rk. templom tulajdona.

Kiállítja Császka György püspök.

91 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú. Pereme erős sodronyszálakkal van szegélyezve, áttört növénydíszítéssel ékítve. Fölötte áttört művű párta áll — 27 fajta. — A karéjok összeszőgellésében levelek nyúlnak föl. A talp felső mezőin erős sodrony körök ülnek, melyekben a következő öntött domborművecskék vannak: Agnus Dei, mondatszalogot tartó angyal, szent Joachim, három király imádása, szent Sebestyén. Feszület Máriával és Jánossal. A talp mezőinek felső részeit zománczos vésett ezüst lemezkek díszítik: az első barna zománcz alapon imádkozó angyal; a másodikon zik-zak vonal által képezett mezőkben zöld zománcz alapon sugaras fél csillagok, a sugarak közeiben barna zománcz van. A harmadikon barna zománcz alapon inda. A negyediken zöld zománcz alapon sas, tollai közt barna zománczczal. Az ötödiken barna alapon inda. A hatodikon zöld alapon mondatszalog barna zománczos betűkkel. — L. — a rajzot.

A stilus alsó részén kék alapon:

felső részén barna vörös alapon:

A nodus hat gerezdre oszlik, mindegyiken egy-egy virág, egy barna-vörös és egy kék zománczos ezüst lemezke van, a passió eszközeivel. A rotulusokat hatszirmu virágok ékítik. A cuppának koszorúval szegélyezett, — 17 fajta — kosarán erős sodronynyal bekerített hat kört látunk, melyekben öntött domborművek vannak, ugyanezek mint a talpon, csak a három király helyett Mária a gyermek Jézussal fénysugarak közt. A körök közeiben barna zománczozott ezüst lemezek vannak, az alsókon cherub fejeket látunk — kettőnek feje fölött kereszt áll — a felsőkön hármass levelek. Magassága 0'25 c. atm. 0'113. 16-ik század.

Kassai székesegyház tulajdona.

Kiállítja Schusztér-Konst. püspök.

92 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Sima peremén e fölírást olvassuk: **QVALIDEM HVND RVINE PROXIMVM COMPTAVIT AD RESTAVRARI SECVIT SRANDISQZIS XAV. VENCZELL ABBAS CANONICVS NITR. VICARIVS GRATIS EPPALES. ANNO DOMINI 1882.** Pártája áttört — 16 fajta. — A karéjok összeszőgelésénél négy, áttetsző zöld zománczczal borított három szirmú aranyos bibéjű virágok ülnek — jelenkoriak. Elöl a pártára ez aranyozatlan czímer paizs van erősítve. A talp felső mezői váltakozva egészen sodronyzománcz és sodronyzománczczal s niellós medaillonokkal díszítvék. A niellós mezők jelenkoriak, a medaillonokon xav. szt. Ferencz, patrona Hungarie és Nep. szent János ábrázolvák. A stilus alsó része ormozatos tag — jelenkori. — A nodust két cipő czímes gerinczű hatoldalú csonka gúla s köztök álló hat támpiléres csúcsíves fülke képezi. A fülkékben szobrocskák állnak: Máriát a gyermek Jézussal, szent György gyalog, szent László, paizsot és lándzsát tartó szent, szent Sebestyén s egy keresztet tartó szent. A cuppának lilium koszorúval — 2 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarát zöld alapon sodronyzománczos virágok díszítik. Az előforduló zománcz maga — át nem látszó zöld és fehér — mind jelenkori. Mag. 0'25 c. Atm. 0'11. Wenczell Ferencz nyitrai apát-kanonok tulajdona.

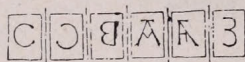

Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

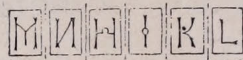
93 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett mű. Talpa hat karéjú; pereme

síma; pártája acanthus-levelekkel ékes; — 33 fajta — stilusának alsó tagjára e betűk vésvek — L. 1. sz. — felső tagjára pedig ezek. — L. 2. sz. —

I. SZ.

2. SZ.

Nodusát fölül-alúl hat-hat kisebb és hat-hat váltakozva domború és homorú bordás levélalakú czikk diszíti. A rotulusok lapos előlapjára hatszirmú virág van bevésve. A cuppának levélkoszorúval — 17 fajta — szegélyezett kosarán vastag sodronyból hat egymást szelő kör van, melyekben vékonyabb sodrony és gombok mértani dísz képeznek. Talpán bevésve alul: *Ecclesiae Marcusfalviensis repar: Anno 1726.* Fölül: *Restaurari curavit Georgius Csaszka Episcopus Srepus: 1880.* Aranyozása új. M. o. 2. C. átm. o. 105. 16-ik század. Csaszka-fele lajstrom 17.

A márkusfalvi rk. templom tulajdona.

Kiállítja Csaszka György püspök.

94 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött, áttört, vésett munka. Talpa 8 karéjú; síma pereme fölött áttört művű pártá — 16 fajta. — A talp felső mezői közül a három elsőn egy-egy körben Mária a gyermek Jézussal, Szent Borbála és Szent Katalin vannak bevésve. A többi mező síma. A nodust hat, támpilléres, kettős ívezetű, hátul áttört fülke képezi. Mindegyikben egy szobrocska áll: Ecce homo, Szent Katalin, Szent Margit, Szent Borbála, egy kardot tartó, végre egy dobozt tartó szent nő. A cuppának keresztvirágokkal — 23 fajta — szegélyezett kosarát erős sodronyok hat mezőre osztják, melyekben vésett ezüst lemezek alkalmazvák, virág díszítésekkel áttetsző vörösbarna, áttetsző zöld és át nem látszó világos- és sötétkék zománcz alapon. Magassága o. 248, C. átm. o. 117. 15-ik század.

Kassai székesegyház tulajdona.

Kiállítja Schuster Konstantin püspök.

95 Go. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött, áttört és vésett munka. Talpa hat karéjú. Pereme párkányos; fölötté áttört pártá áll — 16 fajta. — A talp felsőmezői sodronyt utánzó keretek által két-két részre osztvák, melyekben aranyozatlan ezüst domború virágok vannak. A nodus hat, sodronynyal szegélyezett 3—3 virággal díszített félkörbe hajtott lemezből áll. E lemezek közt támpillerek állanak. Az aranyozatlan stilust vésett díszítés ékesíti. A cuppának keresztvirág koszorúval szegélyezett — 28 fajta — kosarán sodronyt utánzó keretek hat mezőt képeznek, melyekben aranyozatlan ezüst

virágok vannak, e virágok s azok, melyek a talpon láthatók a múlt század végén készültek. A kosáron a mező közt fölül szabadon maradó háromszögletes közök sodronyzománczczal kitöltvék; átlátszó sötétzöld alapon három-három át nem látszó világos kék vagy fehér kör. Magassága 0'125, C. atm. 0'1. 15-ik század.

Találtat. 1877. Beszterczen a tanácsház falában. Kiállítja az erdélyi püsp. székesegyház.

96 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú. Peremét egyszerű tag szegi be. Az áttört pártát oszlopszat — 40 fajta — diszíti. Stílusa szintén áttörött. A gombot hat áttört szalag — 4 fajta — hat mezőre osztja; minden mezőben középtű hatszirmú virág van, mely fölött és alatt egy-egy háromszirmú virág ül. A középső virágok szirmai sodronnyal beszegvék átlátszatlan sötétkék zománczczal borítván melyen apró aranyozott hatszirmú virágok ülnek. A cuppának koszorúval segélyezett — 5 fajta — kosarát kiveret gombsorok díszítik. Magassága 0'239 c. atm. 0'1 15-ik század.

Beszterczei lelet.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

97 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hatkaréjú, pereme sima, pártája négyes karéjokkal áttört körökkel ékes — 4 fajta. A karéjok összeszőgeléséből aranyozatlan ezüst levelek hajlanak alá, az első összeszőgelésnél pedig czímerpaizs van reá erősítve. A talp felső részén vastag sodronyok hat lándzsa-alakú mezőt szegnek be, melyeken sodronyok és gombok négyszögeket és gombokat képeznek. E mezők érintkezési pontjain s hegyein három szirmú virágok ülnek. A talpat e stílustól hatszögletű gomb választja el, a stílus oldalai ostáblásan vésettek. A noduson fölül alúl domború növényindával díszített hat-hat czikk. A rotulusok nyolcz szirmú virágok. A cuppának levél koszorúval — 39 fajta — szegélyezett kosarát fodros élű csik hat sodronyból és gombokból alkotott négyszögekkel és körökkel borított mezőre osztja. Mag. 0'21. C. atm. 0'091. 15. század.

Kiállítja a győri székesegyház.

98 Go. *Kehely patenával.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Peremét sima, tagolt csik szegi be; vastag sodronyok a karéjoknak megfelelően, hat sodronykörökkel és gombokkal díszített mezőre osztják. Pártája áttörött — 16 fajta. — A talp felső mezőit vastag sodrony szegélyezi és gombokkal kirakott sodrony-körök borítják. Az első mezőben kis feszületet látunk, felette mondat-szalag. A stylus tagok éleire vastag sodronyok forrasztván, oldalait vésett díszíti. A gömbalakú nodust hat áttört művű — 34 fajta — pánt hat sodronykörökkel s gombokkal borított gerézdre

osztja. A cuppának levélkoszorúval — 21 fajta — s vastag sodronynyal szegélyezett kosarát szintén sodronyörök és gombok borítják. Magasága 0'226, átm. 0'105. Patenáján Krisztust a keresztfán, mellette Máriát és Jánost látjuk bevésve. A patena átmérője 0'17. 15-ik század.

A lekéri apátság tulajdona.

Kiállítja Rimely Károly apát-kanonok.

99 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert áttört és öntött munka. Talpa hat karéjú. Áttört növény díszszel cifrázott peremét 19 egyszerű tag szegi be. A perem felső átmérője 0'105. A karélyok összeszőgелésén egy-egy üveg vagy kő van. A peremet 16 achat és 6 karneolgomb köti össze a talp felső részével, melynek az alsó átmérője 0'115. A talp felső része hat faágakból képezett zsinorral szegélyezett — mezőre oszlik, melynek alsó részét sodrony-zománczos lemezek töltik ki. Az alsó achat gomboknak itt amethyst gombok felelnek meg, a karneoloknak pedig háromszirmu virágok, melyeknek közepét amethystek képezik. A mezők felső részét két-két kő vagy üveg s egy-egy mondat-szalagot tartó angyalka ékesítik. A sodrony-zománczos mezőkön az alap rózsaszínű vízfesték; a sodronyok gumót, hét belőle kinövétt szárt, két levelet, három hatszirmu és két három szirmu virágot képeznek; a gumó, levelek s háromszirmu virágok két alsó szirma áttetsző sötét zöld, a harmadik szirm s a többi virágoké át nem látszó fehér, a hatszirmu virágok közepe és a három szirmuak töve át nem látszó vörös. A stilus vésett díszítését át nem látszó sötét zománcz tölti meg. Az áttört gombot 24 üveg és kő díszíti. A stilusnak ezalatt fekvő részére fölírás van vésve, melyből csak ennyit olvashattunk: „... *enor Dor Froni Anno 177 ie 28 Ma*» A cuppának lilium koszorúval — 5 fajta — szegélyezett kosarát erős sodronyok egy felső szalagra és hat mezőre osztják. A felső szalagot koszorú borítja és 20 üveg és kő ékíti. A mezőkre sodrony-zománczos lemezek erősítvék, melyeknek díszítése — úgy színezésre mint rajzra nézve — azonos a talpon levőkkel, csak hogy itt az eredeti áttetsző sötétzöld zománcz alap megmaradt. E mezőkre s közeikre még 24 üveg és kő van alkalmazva. Az összes kövek és a mondat-szalagot tartó angyalkák a múlt században tétettek e kehelyre, a talp legalsó része 15-ik századbéli ugyan, de aligha tartozott e kehelyhez. Magassága 0'25, C. átm. 0'111. 15-ik század.

Besztercei lelet.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

100 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú; sima peremén paizsban Mária monogramja, s a karéjok összeszőgелésénél domború levelek. A párta áttört — 4 fajta. — A talp felső mezőin vastag sodronyok tojásdad kereteket képeznek, melyekben vékonyabb sod-

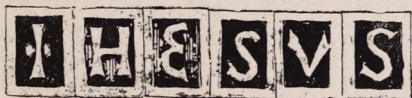
rony s gombok mértani alakokba összeállítvák. A tojásdad keretek felső csúcsain s érintkezési pontjain egy-egy domború levél ül. A mezők többi részeit sodrony körök s gombok borítják. A stilus sima. A lapos noduson hat csavart gerinczű acanthus levélsorral czifrázott csikot látunk, közeikben áttört leveleket s a rotulusokat jelző tizenhat szirmú virágokat. A cuppának levél-koszorúval 17 — fajta — diszített kosarát vastag sodrony hat tojásdad, hat négyszögletes és hat háromszögletes mezőre osztja. A háromszögletes mezőkön három aranyozatlan ezüst szirmú aranyozott bibéjű virág ül, a négyszögletes és tojásdad mezőket vékony sodrony és gomb disztés borítja, a tojásdad mezők közepét pedig hatszirmú virágok foglalják el. Magassága 0'226, C. atm. 10. 15-ik század. Császkaféle lajstrom 2. szám.

A szépesi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Császká György püspök.

101 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hat karéjú, pereme sima, pártája áttört — 15 fajta. A talp felső mezőit változtatva vésett mértani mű vagy alakok díszítik. Az alakok következők: Mária a gyermek Jézussal és joggal kezében, ker. szt. János és szt. Márton (gyalog). A talpat a stilustól párkányos tag — melyről levelek hajlanak alá — választja el. A stilus alsó tagján:

A fölson:

A noduson fölül hat vésett mértani művel alul hat sima czikk. A rotulusokban aranyozatlan ezüst foglalásban kék álékkövek. A cuppának levél-koszorúval — 17 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarát áttetsző kék zománcz és mértani művű háló borítja. Magassága 0'195, C. atm. 0'085. 15-ik század. Császkaféle lajstrom 1.

A szépesi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Császká György püspök.

102 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Símá peremét vastag sodrony szegi be. Pártája áttört — 19 fajta. A felül oromzatos talp sodronynyal keretelt felső mezői sodrony zománczosak. A sodrony végei csigaalakúan felkunkorodnak. A stilus oldalaira

négyszírmű virágok vésvék. A lapos nodust felül-alul hat-hat czikk diszíti, melyeket zöld zománcz borít; három-három czikken arany pettyek vannak. A rotulusok ötkaréjosak s végcikbe gránátok foglalvák. A cuppának levélkoszorúval — 38 fajta — szegélyezett kosarát aranyozatlan sodrony hat keskenyebb s hat szélesebb háromszögre osztja, melyek sodronyzománczczal ékesek. A zománcz színek áttetsző zöld és világoskék, át nem látszó vörös és fehér. 15-ik század.

Kiállítja a besztérczebányai plebánia-templom.

103 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött vert véssett és áttört mű. Talpa tizenkét karéju. Sima pereme tagolt. Pártája áttört — váltakozva 4 és 16 fajta. — A talp felső mezői sodronynyal keretelvek. Hat háromszögletes mezőben zöld zománcz alapon e fölírást olvassuk: . D . LA | REN | CIV | S . DE . | . . . | E₃ . A. Hat mezőn áttört lombdiszítés és gránátbibéjű aranyozatlan ezüst, tízszírmű virágok vannak. A talpat a stilustól párkányos tag választja el. A stilus tagjain oszlopon álló ívezet alatt szentek szobrai állanak. A lapos nodust felül-alul hat-hat növénydiszítésű hálóval borított czikk ékesíti, a rotulusok négyszírmű virágokat példáznak. A cuppának levélkoszorúval — 20 fajta — szegélyezett kosarát indákból alkotott háló borítja; az indák közt 10 szentet látunk, melyek közül Szent Pétert, Szent Györgyöt, Szent Andrást lehet megismerni, az indákra szarvas, kutya és nyúl és öt szent van forrasztva: Mária Jézussal, Szent Lőrincz, Bertalan, Szent István (?) és egy Szent püspök. A talpon bevésve olvassuk AN . I . Lot 6 MARK. 15-ik század.

Kiállítja a nagy-küküllői bizottság.

104 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Talpa hatkaréjos. Pereme tagolt s hálóval van borítva. Pártája áttört — 21 fajta. A karéjok összeszőgellésén Szent Borbála, Alex. Katalin, fiatal szent, Szent Orsolya, Szent Apollonia, fiatal szerzetes szent mellképei vannak. A talp felső mezőin növénydiszítésű hálóból kiemelkedő talpazaton Mária a gyermek Jézussal, Péter, Pál, szent püspök és két szent nő állanak. A talpat a stilustól lapos tag választja el. A stilus málnákkal ékes. A cuppának levélkoszorúval — 13 fajta — szegélyezett kosarát háló borítja, melyben két alakú csoport ismétlődik ötször. 15-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

105 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Talpa hatkaréju. Pereme tagolt s hálóval — 42 fajta — van borítva. A pártán váltakozva acanthus levelek és babérfüzérek domborodnak. A karéjok összeszőgellésénél levelek vannak. A felső mezők kerete párkányos és köztök rosettebe végződő párkány vonul. Három mezőn két-két paizsot tartó angyalocska

térdel, kettőn pedig keresztet tartó. A hatodik mezőn címerpaizs van, rajta két egymást keresztező kardot, csillagot és félholdat látunk. A stilus tagjain babérfüzérek domborodnak. A lapos nodust tizenkét czikkos virágok díszítik. A rotulusok két rosette és két bogáncs közt ülő négyszirmú álék-köves bibéjű virágokat példáznak. A cuppának levélkoszorúval — 41 fajta — szegélyezett kosarát háló díszíti, melyben hat virágból kinövő zenélő angyalt látunk. 15-ik század.

Kiállítja a brassói bizottság.

106 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Talpa hatkaréjú. Rézsút álló peremén e fölírás van: CALIX ROSARY ISOIX. Pártája áttört — 4 fajta. Nodusát hat áttört — 4 fajta — áttört pánt hat gerezdre osztja. A cuppának virágkoszorúval — 36 fajta — szegélyezett kosarán vastag sodrony hat mezőt képez. Az egészet sodronyok és gombok ékesítik. 15–16-ik század.

Kiállítja a gyöngyösi szent Bertalan templom.

107 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Talpa hatkaréjú. Pereme vízszintes. Pártája áttört — 27 fajta. A felső mezőkre körök vésvék, ötben hatszirmú virágok egyben koronából kinövő sas. A kenyéralakú stilus tagok áttörvén — 27 fajta. A lapos nodust tizenkét bordás levélalakú czikk díszíti, a rhombus alakú rotulusokra szarvasok alkalmazvák. A cuppának levélkoszorúval — 46 fajta — szegélyezett kosara aranyozatlan. A cuppára e fölírás van bevésve:

15-ik század.

Kiállítja a hedri-i r. k. templom.

108 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Vízszintes pereme tagolt. Pártája áttört — 9 fajta. A talp felső mezőin kék zománczalapon ez alakok domborodnak: Jézus a kehelylyel, Mária, János, Alex. Katalin, Borbála, Péter. Felettük csucsíves mennyezetek vannak. A stilus tagjai tizenkétélű csonka gulák; oldalaik kék zománczosak. A nodus tizenkét

oldalú támpilléres, csúcsíves torony, minden oldalon egy szentnek szobrocskája áll. A cuppának levélkoszorúval — 30 szám — szegélyezett kosarán támpillérek és csúcsívek 11 mezőt képeznek, melyekben a tizenkét apostol mellképét látjuk áttetsző zománcszínekkel festve, laposan vésett dombormű felett. 15. század.

Kiállítja a pozsonyi káptalan.

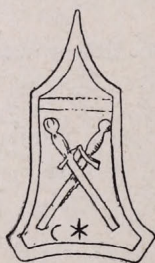
109 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Pereme tagolt, rajta bélyeg van: Pártája áttört, nodusa lapos. Cuppájának levélkoszorúval — 27 fajta — szegélyezett kosara mérműves háló. 17. század.

Kiállítja a brassói bizottság.

105. SZ.

105. SZ.

107. SZ.

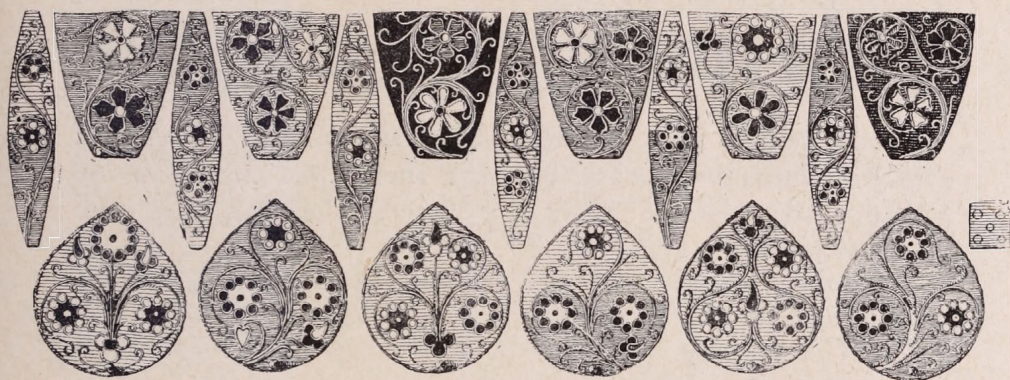

113. SZ.

110 Go. *Kehely.*

Arany. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú. Pereme sima. Pártája négyes karéjokkal van áttörve — 13 fajta. A talp felső mezőit hat lándsá alakú sodronyzománczos virágos lemez diszíti, melyeknek érintkezési pontjain zománczos foglalású saphirok és rubintok váltakoznak — a foglalások közül csak egyen maradt meg a zománcz — hegyeiken pedig két rubint s egy gyémánt, gyöngyökkel. A talp mezőinek felső, szabadon maradó részét alul négy-négy gyöngy közé foglalt drágakő — 5 rubint s egy saphir — fölül egy-egy gyöngy ékesíti. Egy gyöngy hiányzik. A talpat a stylustól tagolt gyűrű választja el, melyről alul acanthus koszorú lóg le, s mely fölül, alul körsorral, középütt négyes karéjsorral van áttörve. A stilus tagjainak oldalai zománczczal borítvák, melyben 5—5 arany kört látunk. A stylus tagok élei előtt apró támpillérek állanak. A gömbalakú nodust hat sodronyzománczos virágos két-két gyöngygyel ékített csík hat gerezdre osztja. A gerezdeken fölül, alul kettős karéjú cikket látunk. A köztük kiszökellő rotulusok hat szírmú virágokat példáznak. A virágok mindegyikében hat-hat zománczos hímszál van, bibéjük pedig váltakozva gyöngy- vagy drágakő — két rubint, egy smaragd. — Az összes kövek, a gyémánt

kivételével a *cabochon* vannak csiszolva. A cuppának lilium koszorúval — 1 fajta — és sodronynyal szegélyezett kosarát hat sima sodrony mezőkre osztja, melyek virágos sodronyzománcczal borítvák. Az előforduló zománccszínek: áttetsző sötétkék, bíbor, sötétzöld, át nem látszó világos kék, zöld, vörös és fehér. Talpán bevésve MAG : D · LADISLAI · PETHE · PATRIS · SPIRITVALIS. FRATRIBVS. POSONIENS. LEGATVM. 15—16. század. Magassága 0·195. C. átm. 0·082.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett Szent-Ferencziek pozsonyi rendháza.

111 Rn. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött, áttört és véssett munka. Talpa hat karéjú; pereme sima, pártája ívezet alakjában át van törve — 31 fajta — a felső mezők bevéssett virágdiszítéssel ékesítvék. A stilus levéldiszítése öntött. A lapos nodus levelekkel és hat cherubfejjel van diszítve. A cuppának levél-koszorúval — 15 fajta — szegélyezett kosara hat mezőre oszlik, melyekben áttört és véssett virágdiszítések alkalmazvák. Magassága 0·217, C. átm. 0·95. 16. század.

Kiállítja a szeged-alsóvárosi Szt-Ferenczrendi szerzet.

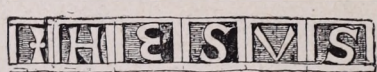
112 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hatkaréjú; pereme vízszintes. Pártája áttört — 19 fajta. Talpának felső mezői simák, az elsőt kivéve, melyen a kehely előtt térdepelő aquinói szent Tamás van bevésve. A stilust cipőczimés élű csonka gúlák képezik, az alsón egyszerű vésés — váltakozva rhombusok és virágok — vannak, a felsőn zománcczos betűs mondatszalagok. A nodus támpilléres, csúcsíves, oromzatos torony. A cuppának levélkoszorúval — 25 fajta — és vastag sodronynyal szegélyezett kosarát laposan véssett ágak, levelek, virágok és madarak diszítik, a vésésen áttetsző zöld zománccz nyomai látszanak.

Kiállítja a brassói bizottság.

113 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva Vert, öntött, áttört és vésett munka Talpa 6 karéjú, pártája áttört — 14 fajta A karéjok összeszőgellésén aranyozatlan ezüst virágok, melyeknek közepét aranyozott foglalású gránátok képezik A karéjok felső mezői közül 3 csúcsíves izlésű bevéssett díszítésekkel ékes, a többi hármon pedig a sárkány-ölő sz. Györgyöt, sz. Ágnest és tolentinoi sz. Miklóst látjuk. A styluson átlátszatlan kék zománcz alapon aranyos betűk olvashatók:

A gomb 4 gerezdre oszlik. A kehely cuppájának koszorúval — 17 fajta — szegélyezett kosara áttört művű, mely alatt áttetsző zöld zománczczal van borítva. A talpon bevésve: 15198 G 16-ik század. Magassága 0'216 m, cuppa átmérője 0'1 m.

A hajniki templom tulajdona.

Kiállítja a besztercebányai egyházmegye.

114 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat hullámos szélű karéjra oszlik. Sima peremét felül vastag sodrony szegélyezi. Pártája tagolt, közepén virágsor — tíz szirmuak. A talp felső mezőit vésett lombdíz és hat hatkaréjú medaillon cifrázza. A medaillokon a laposan vésett domborműveket áttetsző zománcz borítja, rajtok keresztelő szt. János, Magdolna, remete szt. Antal, egy szent püspök, szt. György és alex. szt. Katalin ábrázolva. A talpat a stilustól consoleokon nyugvó hatszögletű vésett négy szirmú virágokkal ékesített gomb választja el. A stilus mindkét részét áttetsző zománczczal borított lapos domborművű angyalfejek díszítik. A lapos noduson felül-alul hat-hat levél van kiverve. A hatkaréjú rotulusok lapos domborművű, áttetsző zománczczal borított medaillonjai váltakozva

e címerrel: s alex. sz. Katalin, egy szent püspök s remete szent Antal mellképével ékesítvék. A cuppának rövid kosarát váltakozva zenélő angyalokkal díszített szívalakú és hatszirmú virágokkal ékes tojásdad mezők képezik. Magassága 0'20 c. Átm. 0'112.

Kiállítja a vizaknai ref. egyházközség.

115 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Rézsút álló pereme síma. Pártáját ötszirmú domború virágsor díszíti. Talpának oromzatos felső mezői vésettek; az egyiken Agnus Dei, azután redőzet, sz. Márk oroszlány, Máté angyala, redőzet, levél. A stilus felső tagján váltakozva zöld és kék zománcz alapon **maria**, az alsón s a rotulusokon négyszirmú virágok.

A nodus hat-hat czikkel díszes; az alsókba levelek vagy virágok, a felsőkbe angyalfejek, levelek és négylábú állat vésvék. A cuppa síma. 15-ik század.

Kiállítja a bártfai r.-k. plébánia.

116 Go. *Kehely.*

Réz, belül aranyozva. Öntött és vert munka. Talpa kerek. Pereme vízszintes. Lapos nodusát hat csík hat gerezdre osztja. A rotulusok rhombusalakúak. Talpára fölírás van bevésve. 15. század.

Kiállítja Storno Ferencz.

117 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú. Tagolt peremén a karéjok összeszőgellésénél málnaalakú gombok ülnek, fölül vastag sodronynyal beszegvék és sodronynyal s gombokkal díszítvék. A stilus alsó tagját nagy párkányos gomb képezi. A nodus tizenkét czikkére növénydíszítés van erősítve. A rotulusok síma rhombusok. A stilus felső részét sodronyok és gombok ékesítik. A cuppának levélkoszorúval — 18 fajta — szegélyezett kosarát csigaalakúan kunkorodó végű sodronyindák díszítik, melyeken szőlőgerezdeket látunk. 15. század.

Kiállítja a pozsonyi káptalan.

118 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú. Rézsútálló pereme síma. Pártája áttört. Talpa és kosara sodronykörökkel és gombokkal díszes. Nodusát hat áttört — 18 fajta — pánt, hat gerezdre osztja, a rotulusokat virágok példázzák. A stilus tagjain e fölírás van: DIVINA GRACIA. 15—16. század.

Kiállítja a buda-újlaki plébánia.

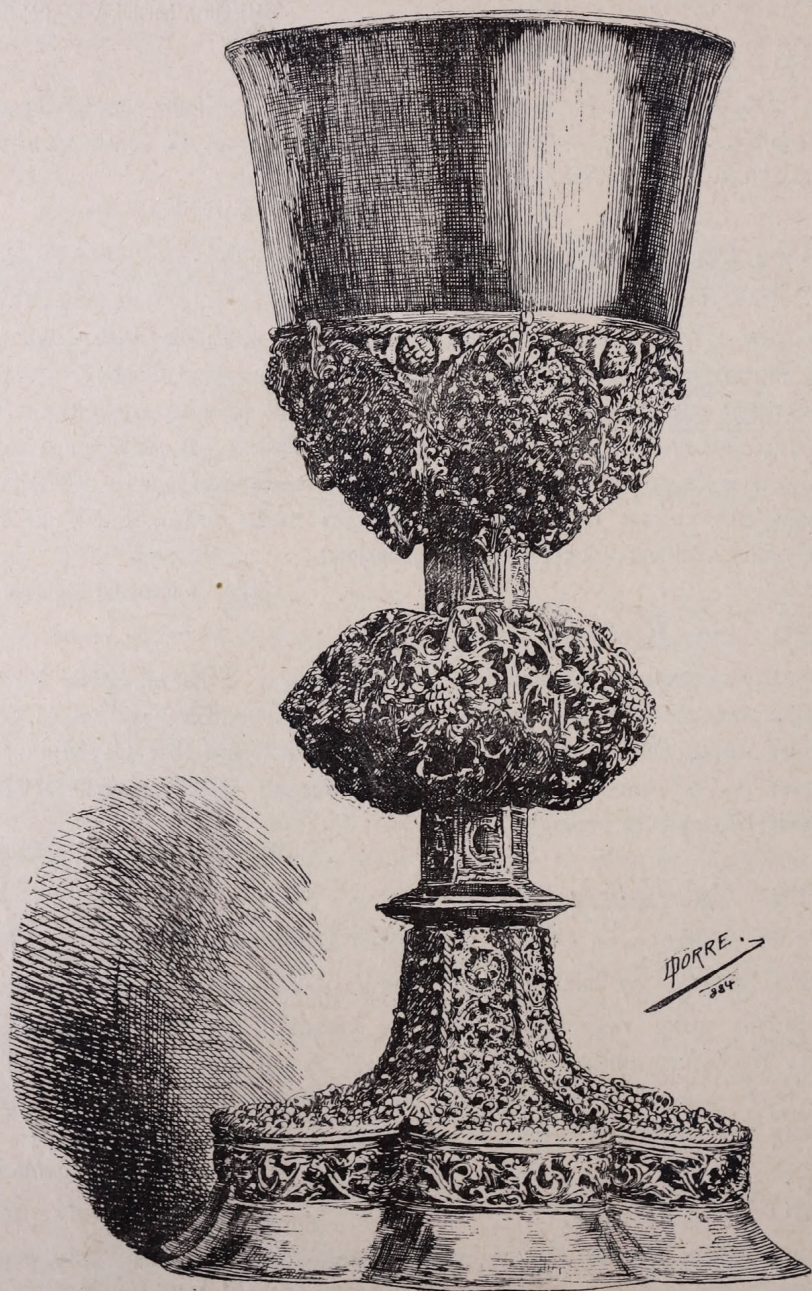
119 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Pártája áttört — 27 fajta. A nodus rhombusalakú rotulusain 1882 fölírás. Kettőben pedig négyszirmú virágok. Köztük oda erősítvék háromszor Ecce Homo, háromszor Madonna Jézussal. A cuppának levélkoszorúval — 25 fajta — és áttört szalaggal szegélyezett kosara sodronyománczos, mint a talp felső mezői. Az egész teljesen meg van újjítva.

Kiállítja Kruesz Chrysostom apát.

120 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Pártája áttört — 40 fajta. A nodust kettős fodros élű keretbe foglalt tizenkét czikk díszíti. A rotulusokat nyolcszirmú virágok képezik, a négy belső szírom vége hegyes. A cuppának vastag sodronynyal szegélyezett kosarát 20 feirdén álló hólyagos czikk díszíti. 15. század.

118. SZ. KEHELY.

121 Go. *Kehely.*

Réz aranyozva. Vert, öntött és áttört munka. Talpa hat karéjú; pereme sima, pártáját gyöngysor — 28 fajta — ékesíti; felső mezőin erős sodronyok köröket képeznek, melyekben aranyozatlan ezüst hat szírmú virágok ülnek. A stilus vésett díszítésű. A nodust hat áttört szalag — 4 fajta — hat gerezdre osztja, melyek áttört leveles és fürtös díszszel cifrázva. A cuppának liliom koszorúval — 4 fajta — szegélyezett kosara áttört művű; szintén levelekkel és fürtökkel megrakott ágak. 15—16. század. A cuppa maga ezüst, s legújabb korú. Magassága 0'227, C. atm. 0'093.

Kiállítja Szeged-alsóvárosi szt-ferenczrendi szerzet.

122 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú. Peremét vastag sodrony szegi be két oldalt s áttört háló — 19 fajta — borítja. Pártája áttört — 16 fajta. A karéjak összeszőgellésénél legalól foglalt négyszögletes álékkövek, főlebb gyermekalakok állanak. A talp felső mezőin áttört hálón egy-egy álékkövet s szent alakot látunk. A stilus tagjain e fölírást olvassuk: **o iesus o maria**. A nodus tizenkét czikkét növényháló borítja. A rotulusokat foglalt álékkövek képezik. A cuppának levélkoszorúval — 17 fajta — szegélyezett losarát vastag sodrony, hat növény hálóval borított mezőre osztja, melyeknek közepén váltakozva sz. Sebestyént vagy feszületet látunk Máriával, Jánossal és Magdolnával. 15. század.

Kiállítja a brassói bizottság.

123 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött, áttört és vésett munka. Áttört művű pártával ékesített talpa — 15 fajta — nyolcz karéjú. Felső mezőit vésett mű díszíti: s rajta körökben női fejek váltakoznak gyümölcs csokrokkal. A nodus 6 kerek rotulusán átlátszatlan kék zománczon aranyos betűk olvashatók: **MI R**. Úgy látszik „Maria-t †„ képezték. A cuppának liliomos szegélyű kosara igen rövid. A talpon bevésve: **ANNA · SCHOLTISKA · ANNO · 1658**. Magassága 0'11, C. atm. 0'1 m.

A hajnikai templom tulajdona.

Kiállítja a besztercebányai püsp. egyházmegye.

124 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú. Pereme sima, pártáját kissé kidomborodó négyszögek ékesítik. A talp felső mezőin keleties ízlésű lombdiszítés van vésve. Az egyiken e két bélyeg: A talpat a stilustól párkányok választják el. A stilus oldalain keleties ízlésű lombdiszítés bevésve. A lapos rotulus nélküli nodust párkány övezi; lapjain hasonló vésés mint a stiluson. A cuppának liliomkoszorúval —

17 fajta — szegélyezett kosarát szintolyan vésés disziti. Magassága 0'195. C. atm. 0'094.

Kiállítja a szűz Máriáról czimzett szent Ferencziek pozsonyi rendháza.

125 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréju. Vízszintes pereme síma. Pártája áttört — 40 fajta. — A talp felső mezőit vésett levelek diszítik. A nodus fölül-alul hat-hat keskeny vésett czikkel a rhombusalakú rotulusok pedig vésett virágokkal díszesek. A cuppa rövid kosarát hat nagy levél képezi. A cuppán fölírás van, a talpon pedig czímer: három kard (?); lefelé álló hegyeik érintik egymást.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

126 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Pártája áttört — 7 fajta. Talpának felső mezőit domború élek ketté osztják. A stilus tagjain kék zománcz alapon e betűk állnak: **MARIATH**. A rotulusok rhombus alakúak, a cuppa síma.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

127 Go. *Kehely.*

Réz, aranyozva. A cuppa ezüst aranyozva. A talpon beütve 1650. évszám.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

128 Rn. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hatkaréjú talpának vízszintes pereme tagolt; rajta e fölírást olvassuk: **TENTOR KALICH + GEST + VDIELAN + KECTI + ACHWALE + PANU + BOHV + KOSTEV + WPIS + SELICH + KSWATEANU + KRIZI + Anno Domini 15 + 83**. Ezenkívül még kétszer van bélyeg beütve. A felső mezőkre babérkoszorúban az evangelisták jelvényei s két czímer van beverve. A lapos nodus rhombus alakú rotulusai kék zománczosak. A cuppa oldala szintén véséssel — angyalfejekkel és gyümölcskötegekkel, díszes. 16-ik század.

Kiállítja Egyházas-Hetye.

129 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hatkaréjos; pereme rézsút áll. Pártája áttört — 21 fajta. A talp egyik felső mezőjén T betűt látunk, két oldalán egy-egy S betű áll, a T felső ágába pedig 1520 évszám van bevésvé. A rotulusokat málnák képezik. A stilus alsó részén IHESYS van bevésvé. A felső rész kettős, az egyiken szintén IHESVS van a másikon — utólag került a kehelyre — INRISS. A cuppa síma, későbbinek látszik az alsó részénél. 16-ik század.

Kiállítja a szathmári r. k. plébánia.

130 Go. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett munka. Talpa hatkaréjú. Pere-mének éle fodros. Pártáját tojássor díszíti, — 28 fajta. Stilusának tagjait fodrosélű gombok példázzák. A gömbalakú nodust hat áttört pánt gerez-dekre osztja. A rotulusok 16 szirmú lapos virágok. A cuppának levél-koszorúval — 25 fajta — szegélyezett kosarán vastag sodrony hat kört képez, melyekben feszületet, Szent Andrást, Alex. Katalint, Ev. Jánost, Ker. Jánost és egy közelebb meg nem határozható szentet látunk. 16-ik század.

Kiállítja a vajda-hunyadi református egyházközség.

131 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Nodusa, s a stilust a talptól elválasztó tag ujak. Pártája áttört. — 16 fajta. A cuppa kosarát levélkoszorú szegélyzi — 17 fajta: — A talp s a cuppakosár sodronnyal s gombokkal ékesek. Talpán bevésve ECCLA WESPRIN. 15—16-ik század.

Kiállítja a pozsonyi káptalan.

132 Go. *Ampolna* — 2 drb.

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett és áttört munka. Talpa hatkaréjú. Felső mezőit s az edényt magát körték díszítik. 15-ik század.

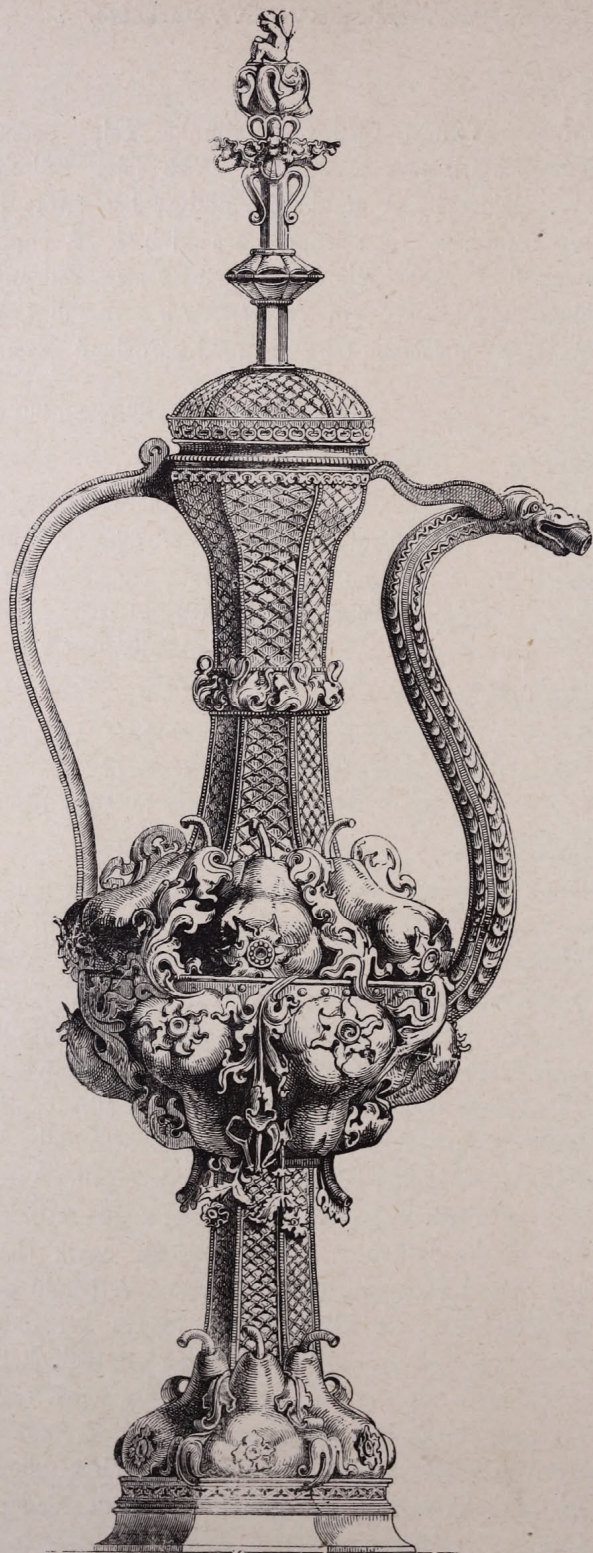
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

133 Rn. *Pászlorbot.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött, áttört és vésett munka. A botot négy aranyozott nodus — az alsó kettő sima, a felső kettő cherub-fejek-vel és acanthus-koszorúkkal ékes — négy részre osztja. A három alsó rész sima, mindegyiken három aranyozott ezüst gyűrű van. A felső ara-nyozott részt szalagok rhombusokra osztják, melyekben soronként hatágú csillagok, liliomok és hatágú csillagok váltakoznak. Az aranyozott főnodus hét hatoldalú cipőcímes gerinczű csonka gúla közt áll, oldalán liliomos cartoucheok vervék. A nodust hat támpilléres áttört hátú fülke képezi, me-lyeknek mindegyikében két-két apostol szobrocskája áll. A felső csonka gúlán egy hasonlóan díszített kisebb aranyozott kettős csonka gúla áll, melyből görbület nő ki. E kettős csonka gúlának egyik alsó lapjára a cartouche díszítés helyett 1600 évszám van beverve. A hátélü görbület két belső tagja vert díszítésű s két kék álékkövel díszes két oldalsó lapjára aranyozatlan ezüst angyalkák erősítvék — összesen 20, melyek közül tizen-hét régi, három utólag a múlt század végén vagy a jelen században ké-szülhetett — két hátsó lapját aranyozatlan ezüst levelek fedik. A görbü-letben szt. Mártont látjuk a koldussal — alatta utóbb készített szívpaizs álékkövekkel. A görbület ormán Patrona Hungariæ áll. Magassága 215. 16-ik század. Császká-féle lajstrom 7.

A szépesi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Császká György püspök.

134 Rc. *Pásztorbot.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. A gombok és görbület aranyozatlan ezüst sodronnyal, álékkövekkel és kék s zöld zománczos virágokkal díszítve. A görbületben magyarországi szent Erzsébet idomtalan öntött szobrocskája látható. A görbület aljára egyik oldalon Kassa város, a másikon Máriásy-czímer bevésve. A bejelentési ív szerint Amiensben készült. Magassága 195. 18-ik század.

A kassai székesegyház tulajdona.

Kiállítja Schuster püspök.

135 B. *Függőlámpa.*

Ezüst, vert és áttört munka. Felső részén két pálmaág közé bevésve I. H. S. 1697 s megint két pálmaág közt A. R. S. A lámpa két alsó részén két-két bélyeg «CR». Egész hossza 077 m. 17-ik század.

Kiállítja a szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

136 G. *Tömjénező.*

Ezüst. Vert, vésett és áttört munka. A tömjénezőnek félgömb-alakú alsó része és hatoldalú, áttört támpilléres ablakokkal díszes torony-alakú felső része csúcsíves ízlésben készültek. A többi részek a XVIII. század végén készülhettek. Magassága 027.

A privigyei templom tulajdona.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

137 Rc. *Tömjénező.*

Ezüst. Öntött, vert és áttört munka. Az alsó rész bevert cartouche-okkal díszes. A felső rész hat oldalú; áttört díszítésű élein cipő-czímes gerinczek; tetején tornyocska csúcsíveseket példázó ablakokkal. A hat láncz-czal hozzá fűzött fogantyú alsó lemezére bevésve 1708. — Magassága 032. 18-ik század.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett szt. Ferencziek pozsonyi rendháza.

138 G. *Urmutató.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Talpa keresztalakú. A négyszögletes üvegház alatt elől a vera ikon-t látjuk, hátul sima lapot, melyre e fölírás van bevésve: ECE PANISVITE 1653. Az üvegház első sarkait egy-egy gömbölyű talpazatú és capiteles hornyolt oszlop díszíti, ugyan ilyen áll a kiszökellő részek végén s az üvegházzal fülkét képező csúcsív által van összekötve. Az egyik fülkében koronás pálmaágot és könyvet tartó nőalak áll, a másik fülke üres. Az üvegház fölött három osztályú csúcsíves alkotmány áll, melyen elől a feszületet, hátul sugarakkal körülvéve JHS MARIA betűkből a keresztből és a három szegből képezett monogrammot látunk. A talpon két bélyeg, alul pedig bevésve fölírás áll. Magassága 0466.

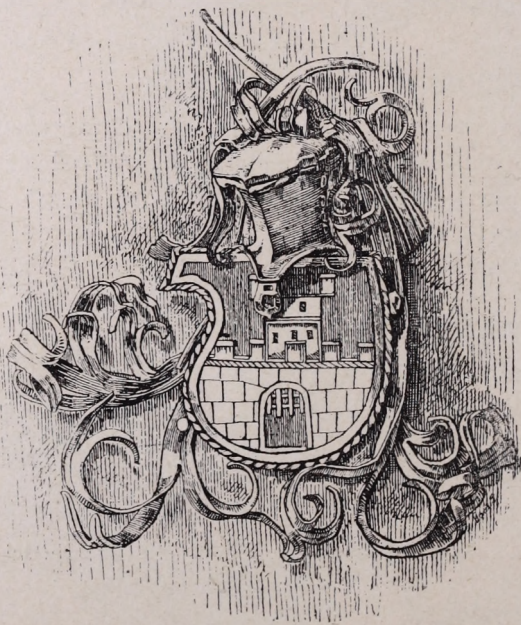
Csik-nagy-boldogasszonyi hitközség tulajdona.

KILENCZEDIK TÁRLÓ.

Foglalványok a XV—XVIII. századból.

1 G. *Könyvfoglalvány.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. Négy sarkát és kapcsait levél-diszítés képezi. Középen czímer: A mező és a kapu vörös zománcz, a tor-nyon zöld, a falon kék zománcz nyomai. A könyvben Selmecz városának szabadalmi. 15-ik század.

Kiállítja a selmeczi bizottság.

2 B. *Könyvfoglalvány.*

Ezüst sodronynyal és zománczczal borítva. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 B. *Könyvfoglalvány.*

Ezüst niellirozva; reá erősített zománczos részekkel, sodronynyal és heliotropintagliokkal diszítve. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

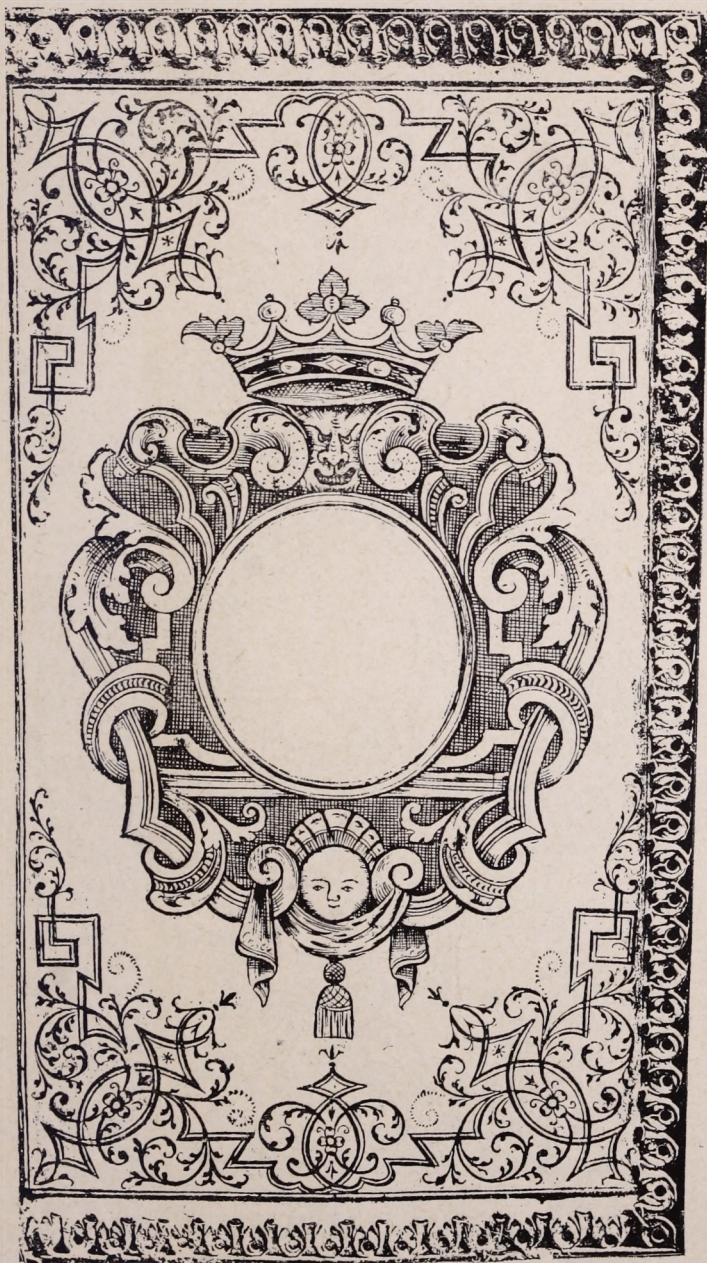
4 B. *Könyvfoglalvány.*

Ezüst. Vert munka. A belékötött könyv nyomatott Pozsonyban 1650.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 B. *Könyvfoglalvány.*

Ezüst niellirozva. A benne foglalt könyv nyomatott Pozsonyban
1643-ban.

5. sz.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

6 B. *Könyvfoglalvány.*

Ezüst aranyozva, reá erősített sodronyzással és sodronyzománczczal diszítve. 17—18-ik század.

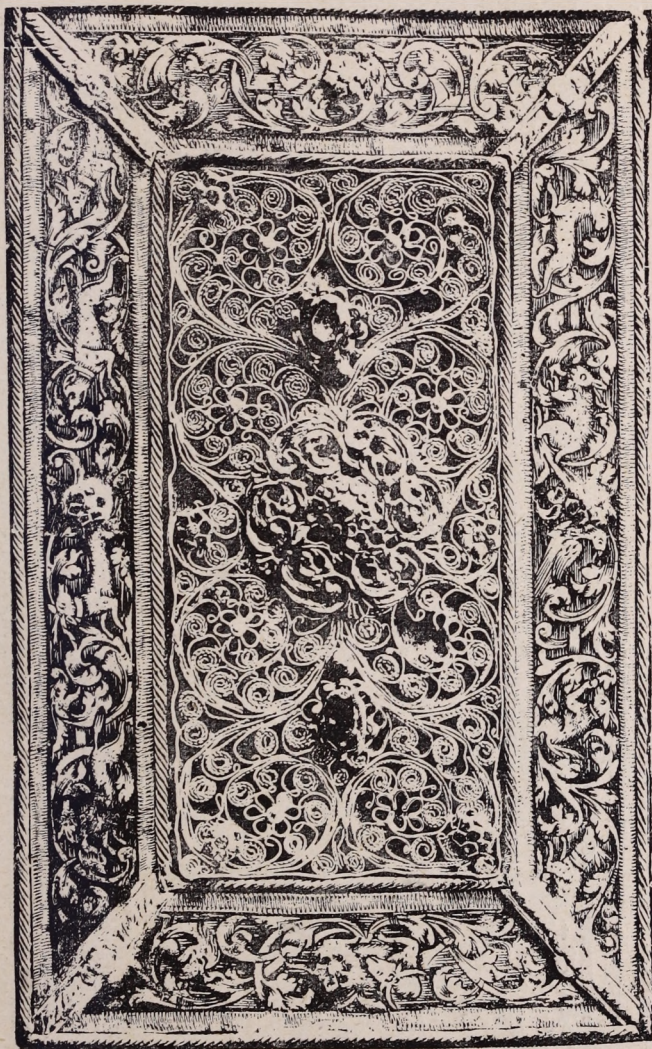

5. sz.

Kiállítja a Nemzeti Múzeumi.

7 B. *Könyvfoglalvány.*

Ezüst. Mindkét táblájának szélei niellós diszítéssel ékesek. A táblák közepét sodronymű diszíti. 17. század.

7. sz.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 Rc. *Imádságos könyv.*

Ezüst kötés. Vert és vésott munka. Első lapján Krisztust a keresztfán, a hátulsón Krisztus feltámadását látjuk domborműben. Hátán és két kapcsán angyalfő. A belé kötött könyv nyomtatott Lipcsében 1739-ben. Hossza 0'145. Szélessége 0'078.

Kiállítja báró Rédl Béla.

9 B. *Könyvkötés.*

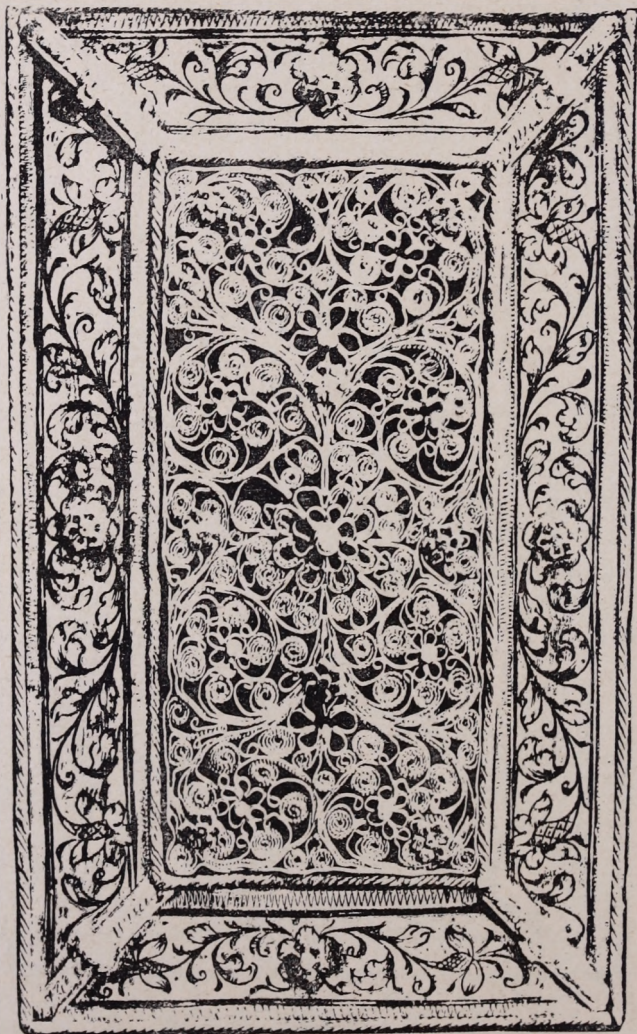
Ezüst. Vert munka. Mindenik táblán angyalocska van kiverve. 18. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 B. *Könyvkötés.*

Ezüst. Vert munka. A beléje kötött könyv nyomtatott Lipcsében 1700.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7. SZ.

11 Rc. *Könyvkötés.*

Ezüst, vert művel diszítve. Az első lapon Krisztus a keresztfán, a hátsó lapon keresztlevétel. A benne levő könyv nyomtatott Augsburgban 1763. Magassága 0.18 m., szélessége 0.12 m.

Kiállítja gr. Apponyi Sándor.

12 B. *Könyvkötés.*

Ezüst, aranyozva. Félékkövekkel, festett és hideg zománczczal s kétféjű sas domború alakjával díszítve. A bele kötött könyv nyomatott Kölnben 1683-ban.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 *Officium Marianum kötése.*

Ezüst. Vert és öntött munka. Az első lapon Krisztus keresztfeszítése, a hátulsón a keresztről való levétele, hátán Krisztus a mennyekre szállva, a kapcsan két imádkozó angyal. A benne levő francia Officium nyomatott Párisban 1643-ban. Magassága 0·185, sz. 0·13.

Kiállítja a győri székesegyház.

14 B. *Könyvkötés.*

Ezüst, részben aranyozva. A tábla kettős, a belső síma és aranyozva van. A külső áttörött. Növényszerű díszítések közt bőségszarút és díszedényt tartó geniusok állnak. Az egyik tábla belsejére e fölírás van bevésve: *A° 1619 Georg. Rakozy.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 B. *Könyvkötés.*

Ezüst, aranyozva. Sodronyművel domború angyalfejekkel és három festett zománczos medaillonnal díszítve. 18-ik század.

Kiállítja Desewffy Pál.

16 B. *Könyvkötés.*

Foglalványa: a sarkak és közép medaillonok bronzból öntve. A belékötött könyv nyomatott Salzburgban 1684-ben.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

TIZEDIK TÁRLÓ.

*Foglalványok a XVII—XVIII-ik századból.*1 Rc. *Könyvkötés.*

A foglalvány: sarkak és kapocs ezüst. A belékötött könyv nyomatott Lipcsében 1747-ben.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

2 Rc. *Könyvkötés.*

A kapcsok ezüsből készültek. Öntött és vésott munka. A belékötött könyv nyomatott Lipcsében 1770-ben.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3 B. *Könyvkötés.*

A foglalvány ezüst. A sarkak és kapsok öntött és vert munkák. A táblák közepére erősített medaillonok vervék. Az előlapon a címer körirata BIBLIA SACRA MICHAELIS APAFI PRINCIPIS TRANSILVANIAE 1680. A hátlapon pedig: DONAVIT FAMULO FRATRIGZ SVO ANDREAE TOLDALAGI 1680.

Kiállítja gróf Bánffy György.

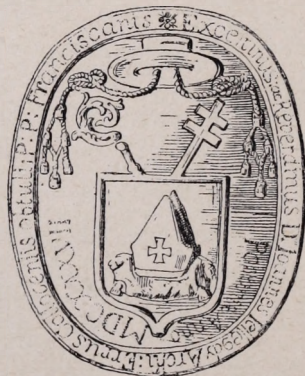
4 Rc. *Könyvkötés.*

A foglalványsarkak, kapsok, medaillonok ezüsből készültek és sodronyással ékesek. A belékötött könyv nyomtatott Lipcsében 1705-ben.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 Rc. *Missale foglalvány.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. A kapsok, a kötés háta és a lapoknak keretét képező lemezekon cartoucheok vervék. Az első lap közepén levő medaillonban assisii szt. Ferencz stigmatisatióját látjuk, a hátulsó medaillonban pedig e címert:

17-ik század. Hossza 0'34. Szélessége 0'25.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett szt. Ferencziek pozsonyi rendháza.

6 R. *Missale foglalvány.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. Az első lap közepén levő medaillonban assisii szent Ferencz stigmatisatióját látjuk, a hátulsó medaillonban pedig Máriát a gyermek Jézussal.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett szt. Ferencziek pozsonyi rendháza.

7 *Képkeret.*

Ezüst vert munka. Két bélyeg van reá beütve az egyik tisztán nem kivehető, a másik: 13 alatt M. Állítólag brassói munka. Magassága 0'44. Szélessége 0'36. 19-ik század.

Kiállítja a brassói rk. templom.

TIZENEGYEDIK SZEKRÉNY.

XVII—XVIII-dik századbeli tárgyak.

1 *Szent István ereklyetartó mellszobra.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A mellszobor aranyos bronz talapzaton áll, melyre elől ezüst lemez van erősítve. Ennek körvonalai cartoucheokba kanyarodnak. Reája e fölrírás van bevésve:

SACRO
D. STEPHANI
VNGAR. REGIS APLIQ
CRANIO IN ZAGRABIENSI
ECCLIA EIDEM DICATA SERVATO
DECENTIUS AD SERVANDO
FRACISUS TT · S. LAUREN. IN DAMASI
S. R · E VICECANCELLARIUS
DIACONUS CARDINALIS BARBERINUS
PIA IN S REGEM OBSERVATIA
HUMILITER OFFERT
ANNO DNI MDCXXXV.

Fölül az ezüst cartouchera bronzméhe van erősítve, oldalt a talapzaton levelek közt szintén egy-egy. A király érdesen bonczolt köntösét hét gomb fogja össze mellén. Aranyos palástjának gallérja és széle prémes, a gallér széle magasan foglalt gránátokkal és kristályokkal van kirakva. Koronája zárt, róla fülvédek és két láncz lóg le — néhány láncz hiányzik. A korona aranyos s áttört aranyozatlan domborművekkel díszes, melyek az abroncsot s egymást keresztező pántokat példáznak. Az abroncson és pántokon aranyos foglalású félékkövek váltakoznak szentek képeivel. A pántokon van elől Jézus, hátul Mária, oldalt Szent András és Szent László. Az abroncson látjuk Pétert, Pált, Evangelista Szent Jánost és egy keresztet tartó szentet. Az egyik fülvédről hiányzik az aranyozatlan háló. A pántok keresztezésénél tagolt gombon aranyos kereszt áll.

Kiállítja Mihalovics érsek.

2 *Ereklyetartó.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Háromemeletes dombormű. Legalúl két folyóisten ül s két nympa áll. A középső emeleten két nőalak ül, mindegyik paizsot tart kezében, az egyik *Hungaria* van bevésve, a másikon *TRACIA*, két álló alak paizsán *Transylvanien* és *Sclavoniá* fölrírás van. Két másikén meg *Servia* és *Bulgária*. Fölül két angyal Janus-fejet tart, köztük 1700 évszám van. Végre fölül egy koronás és egy hegyes sípkájú nő ül; felettük angyal száll, kezében harsona és babérkoszorú. 17-ik század.

Kiállítja a máriazelli apátság.

3 Rc. *Feszület.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa tojásdad. Nodusát cartoucheok díszítik. Ágai négyes karéjokban végződnek, melyekben tojásdad domborművek a négy evangelistát ábrázolják. Rajta két ízben két bélyeg, az egyiken G S, a másikon az osztrák címér — ú. n. méhköpű — és 1818.

Kiállítja a besztercebányai plébánia templom.

4 Rc. *Ereklyetartó kereszt.*

Ezüst aranyozva. Vert munka. A kereszt karjain a passio eszközei. Középuött üveg alatt aranyba foglalt kristály kereszt, melyben a szent kereszt egy kis forgácsa van. A talpon két bélyeg van beütve; az egyiken C I T, a másikon 1731. 18-ik század. Magassága 0,325 m.

Kiállítja a szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

5 *Szent László ereklyetartó karja.*

Ezüst. Vert munka. Lágys fa talpon áll, melyre ezüst díszítések erősítve, elől e fölírás van rajta: Pro : S. LADislaui Brachio : Conser vā : | oaũ : Znika AMIS : SS : Truicta : De Peter Varãd Custos & C : Z : F · F. 1690.

Kiállítja Mihalovics érsek.

6 *Feszület.*

Réz aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Krisztus és az ágak végén levő, az evangelistákat ábrázoló domborművek ezüstből öntve. A kereszt hátára a passio eszközei vésve. 18-ik század.

Kiállítja Pristyak V.

7 B. *Feszület.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. Krisztus alakja tömören öntve. A talpán 4, a kereszt karjain pedig 3, violaszín és egy zöld álékkő. A talpon bevésve a következő felírás áll: «H Joannes Metzel H Joannes Georgius Fischbach 1717» a talpon és a kereszt hátán két-két bélyeg. Magassága 0,3 m. 18-ik század.

Kiállítja Braun Adolf nezsideri plébános.

8 *Kép.*

Kerete bronz aranyozva; alul angyalfej evusolet képez. A kép háttere lapislazuli; a kép maga elefántcsont faragvány, mely két angyal által támogatott kagylót ábrázol. 17-ik század.

Kiállítja gróf Zichy Livia.

9 *Kereszt.*

Réz, aranyozva. Elölapiján 12 álékkő, hátlapján ezüst lemez, melyen lapos domborművek kivésve és áttetsző zománczczal fedve. E zománczok a kínzás eszközeit ábrázolják, középuött kristály alatt Ecce homo. 17. század.

Kiállítja a mariazelli templom.

10 *Feszület.*

Réz, aranyozva. Vert és vésett munka. A keresztet kláris csipkét szegi be. Az ágak végei áttörtek, kék és zöld zománczczal ékesítvék és reájuk kláris és zománczos szirmú virágok erősítvék. A Krisztus szintén Klárisból van faragva. 17-ik század.

Kiállítja a máriazelligi templom.

11 *Szent István ereklyetartó mellszobra.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. 18-ik század.

Kiállítja a székesfehérvári székesegyház.

12 *Ereklyetartó.*

Arany és ébenfa. Öntött és vésett munka. Templom-homlokzatot példáz. A talpázatban három ereklyetartó mélyedés van, a kiszöckellő részekben czimer. A főrészt közepét két heliotrop oszlopon nyugvó félkör ív képezi. Az oszlopok feje arany. Az oldalrészek három emeletesek; mind-

egyik emeleten három achat vagy chalcedon oszlop között két körív fülkét képez, melyben a tizenkét apostol arany szobrát látjuk. E szobrocskák zománczozvák. Legfelül az épület hármasan van tagolva, középpütt két chalcedon oszlopon félkörívek nyugszanak; az így keletkező fülkékben Jézus áll és Mária, bal lába félholdon nyugszik, fején koronát visel. Az e részt koronázó háromszögben e czimert látjuk: Legfelül kiterjesztett szárnyú angyal áll. Az oldalsó részek kanyarodottak, mindegyiken medaillonban szent püspök domborodik, ki baljában veder formát (?) tart. 16-ik század.

Kiállítja Kruesz Chrysostom, pannonhalmi főapát.

13 *Ereklyetartó.*

Arany és ébenfa. Az előbbeninek párja, csak hogy itt nőszentek állnak: Szent Agnes, Borbala, Cziczelle, Alex. Katalin, barna csuhás szent apácza, halálfejet és dobozt (?) tartó szent Erzsébet (?), könyvet tartó szent, kancsót tartó koronás szent, tűzben álló szent Klára; végre jelvény nélküli szent. Felül Mária a gyermek Jézussal félholdon áll, a másik fülkében sicuai szent Katalin eljegyzése. 16-ik század.

Kiállítja Kruesz Chrysostom.

14 *Háromszárnyú oltárka.*

Ezüst, öntött és vésett munka és ébenfa. Az oltárkában levő képen a festő A. Mozart monogramját olvassuk. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *Ereklyetartó.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *Immaculata.*

Ezüst. Vert munka. Rajta két bélyeg; az egyiken F K, a másikon 13 felett kalapács és csákány. 19-ik század.

Kiállítja Hendl Vilmos.

17 *Mária Jézussal.*

Ezüst, vert munka; ugyanolyan bélyegekkel mint a 16. szám.

Kiállítja Hendl Vilmos.

18 *Feszület.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Talpazatába heliotrop medaillonok és heliotrop és hyacinth cameok foglalvák, gyermek- és nő-fejek, két Ecce homo, két Krisztus fej, egy Madonna fej és egy byzantin heliotrop MP | OV fölírással végre egy gnosticus carneol intaglio. A nyelet foglalt heliotrop képezi, rajta carneolok és hyacint cameokat látunk madonna- és gyermekfejek és egy gránat cameot: Jézus a jászolban. A noduson három kő van foglalva; heliotrop intaglio, Minerva; sardonix cameo, babérkoszorús ifju és hasonló cameo plama di smeraldoból. A kereszt tövénél nagy heliotrop cameok Krisztus és Mária állanak. A megváltó alakja tömör ezüsből van öntve. A mondatszalagon az INRI gyémántokkal van kirakva az ágak végén az evangelisták jelvényeit látjuk cameokon, az oroszán carneol, az ökör jaspis zöld alapon, vörös a sas sardonix; Krisztus felett két angyalfej chalcedon egy gránát. A kereszt hátulsó lapján négy chalcedon angyalfej van, két hyacinth medusa és egy hyacinth nő mellkép. A foglaltvány több helyütt ismétlődik két bélyeg 1732 és CBN.

Kiállítja Schopper rozsnyói püspök.

19 Rc. *Korona.*

Arany. Vert munka. A diszítésben egyik oldalon az Esterházyak címere, a másikon E. M. S betűkből összeállított monogramm. A korona egyik pántján 1719. évszám bevésve. Alsó átm. 0.117 m.

Kiállítja szent Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

20 Rc. *Korona.*

Arany. Vert munka. A diszítésben egyik oldalon az Esterházyak hercegi címere, a másikon E. M. S betűkből összeállított monogramm.

A korona egyik pántján 1719-ik évszám van bevésve. Alsó átmérője 0,065 meter.

Kiállítja szent Ferenczrendiek boldogasszonyi rendháza.

21 R. *Jogar.*

Arany, vert diszítéssel. A diszítésekben az Esterházyak hercegi címere és **E. M. S** betűkből összeállított monogramm olvasható a végső gombon bevésve 1719 évszám. Hossza 0,40 m.

Kiállítja szent Ferenczrendiek boldogasszonyi rendháza.

22 *Feszület.*

Ezüst. Öntött munka. Ébenfán. Rajta három bélyeg ES R fölött IW és 1755.

Kiállítja Kruesz Chrysostom.

23 *Oltár.*

Ezüst, vert munka. Domborművekben látjuk a négy evangelistát, a pásztorok imáadását, az angyali üdvözetet a keresztre feszítést és Krisztus mennybemenetelét. Miniatur festésű medaillonokban ábrázolják: az úr teremti az állatokat, Évát, Ádam és Éva az almával, kiűzetés a paradicsomból, Mózes az érczkígyóval, Jónás, Dávid, Sámson. Valószínűleg Mozart műve. 17-ik század.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

24 *Oltár.*

Ezüst, vert munka. Az oltárképet Máriát példázó óriásgyöngy képezi, mely előtt két alak térdel. Rajta egy bélyeg I alatt DS. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25 *Ereklyetartó oltárkép.*

Fogalványa ébenfa, ezüst, aranyozott, bronz és lapislasuli diszítésekkel. A kép rézre van festve, az angyali üdvözetet ábrázolja. Michelangelo rajza szerint. 17-ik század.

Kiállítja Hajnald Lajos érsek.

TIZENKETTEDIK SZEKRÉNY.

Egyházi tárgyak a XVII–XVIII-ik századból.

1 B. *Kehely.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka. Az arany fölülete többnyire érdes. Talpa hatszögletes. Peremei két síma tag között három szirmú, váltakozva áttetsző kék- és bibor-zománczczal fedett virágokkal és fehér zománczos cartoucheokkal diszített pálcák. A talp felső részét alul tojásdad

kék zománczos gyűrűkkel és vörös zománczos gyöngyökkel diszített szalag szegélyzi, és fehér zománczos pántok hat mezőre osztják, melyek alúl három-három gyönggyel — egy hiányzik — középtűt egy-egy saphir vagy táblakő, fölül egy-egy gyöngy vagy táblakővel, zománczos cartoucheokkal virág s gyümölcscsokrokkel és medaillonokkal vannak ékesítve. A medaillonok kerete fehér zománczos, bennök a következő ábrázolásokat látjuk,

zománczos domborműben. Elöl a Forgács-czímer, azután ev. szent Máté, szent Márk, szent Lukács, szent János és assisii szent Ferencz stigmatisatiója. A talp felső széle fehér zománczos gyűrű. A stilus alsó részét három zománczos virágokkal és tojássorokkal díszes gyűrű képezi. A nodust tojásalakú, gyöngyök — egyiknek helye üres — rubintok, saphirok, smaragdok, táblakövek és zománczos cartoucheok s virágok cifrázzák. A stilus felső része a nodussal együtt egy darabból készült felső gyűrűjén fehér és vörös zománczos diszítés. A cuppa csipkés szélű kosarának hegyein zománczos virágok. A kosár szintén gyöngyökkel — kettőnek helye üres — rubintokkal, smaragdokkal, — egynek helye üres — saphirokkal, táblakövekkel, zománczos cartoucheokkal, virágokkal s gyümölcscsoportokkal ékes. Az előforduló zománczszínek: át nem látszó barna, fekete, fehér, sötétkék, világos-kék, világos-zöld, sárga, violaszín és áttetsző piros, kék, zöld. A kelyhet Forgács Ferencz nyitrai püspök — 1596—1607 — csináltatta, kinek címerén a Forgácsok mezítelen hableánya kék köntöst visel. Magassága 0'312 c. Átm. 0'11.

Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

2 B. *Gyertyatartó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vert munka. Négy heliotrop gombon áll. Talpába szintén nagy tojásdad heliotrop lapok foglalvák és számos gránát és spinell. Az egész domborúan mintázott festett zománczczal van borítva, mely lombdiszítést, virágokat és gyümölcscsoportokat képez; egyes tagokon pedig hideg festett zománcz van. 17-ik század.

Kiállítja a máriacelli templom.

3 B. *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Kristálylapok vannak bele foglalva, egyébként diszítése ugyanolyan, mint a 2. számé. Talpán bélyeg. 17-ik század.

Kiállítja a máriacelli templom.

4 B. *Gyertyatartó.*

A 2. számúnak párja.

Kiállítja a máriacelli templom.

5 B. *Kebely.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú — három félköralakú. Rajta bevésve olvassuk:

Joan Christoph Fesen mäyr

Aurifaber, Augustanus

F.

Anno 1642.

Talpának kerek felső mezőire zománczos lapok erősítvék, rajtok festett és áttetsző zománczban koronás, keresztet és jogart tartó szent, szent püspök és koronás szent nő — Erzsébet? — van. A másik három mezőre szabadon álló angyalfejek erősítvék. A nodust gyümölcskötegek diszítik. A cuppa kosara áttörött; angyalfejekkel medaillonok váltakoznak; bennök Mária Jézussal, szent pap albában imádkozva feszület előtt, végre szent pap casulában Jézus monogrammjá előtt. 17-ik század.

Kiállítja a kolozsvári piarista szerzet.

6 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpán bélyeg: R fölött FW. Cuppája és fedele földgömböt ábrázol, melyre a helynevek olaszul vésvék. A térképre domborművek erősítvék: jelenetek Mária és Jézus életéből. 17—18 század.

Kiállítja a máriacelli templom.

7—8 B. *Gyertyatartó — 2 drb.*

Kristály, aranyozott ezüst foglaltványban. 17-ik század.

Kiállítja a máriacelli templom.

9—10 B. *Gyertyatartó — 2 drb.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. Rajtuk két bélyeg. 17—18-ik század.

Kiállítja Kruesz Chrysostom.

11 Go. *Feszület.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú. Az egészet sodronyzománcz borítja. A Krisztus alakja festett zománczczal ékes; a négyszöggel összealkotott négyes karéjokban az ágak végén a négy evangelista festett zománczos jelképét látjuk. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12 Go. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Talpa hat karéjú. Tagolt peremén e fölírást olvassuk: *Jos. Chorenji. Can. Nitr. ab Anno 1860—1880 Par: Dolessor. Restaurari. curavit 1882.* Pártája áttört — 19 fajta. — A talp felső mezőin vastag sodronyok köröket képeznek, melyekben aranyozatlan ezüst hatszirmú gránát bibéjű virágok — jelenkoriak — ülnek. A körök érintkezési pontjain egy-egy levél nő. A talpat a stilustól hatkaréjú, áttört csúcsívsoros diszítésű tag választja el. A stilus tagjai újak. A felső *IHESUS* az alsón *MARIA* ✠. A gömbalakú noduson

fölül-alúl hat-hat bevert pontokkal ékesített czikk, a rotulusokban pedig aranyozatlan ezüst hat szirmú virágok vannak. A cuppának lilium koszorúval — 11 fajta — és két sodrony közt levő csavart gyűrű által szegélyezett aranyozatlan kosarát hat cipő czímes gerincz mezőkre osztja, melyeken áttört lombdiszítést látunk. 16-ik század. Magassága 0'215. C. átm. 0'095. A koleczói rk. egyház tulajdona. Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

13 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva, vert és áttört művel diszítve. Talpa hat karéjú, a stilus felső öt lapján IESVS, a hatodikon három szöggel átszegezett szív és kereszt; az alsó lapokon MARIA és az említett jelvény; a noduson a hat gerezd közt aranyozatlan foglalású amethystek vannak. Az új cuppa áttört diszítése szintén aranyozatlan, a talpon e két bélyeg: 15-ik század. Magassága 0.205 m. a kupa átm. 0'088 m.

Kiállító szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

14 B. *Kehely.*

Réz aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú, pereme síma. A talp hat domború cartoucheokkal és gyümölcs-kötegekkel ékes. A noduson felül-alúl hat-hat cartoucheval diszített cikket látunk. A rotulusokat hullámos szélű keretben négyszögek példázzák. A síma cuppa kosara hat szírommá zsugorodott. Magassága 0'177. C. átm. 0'082.

Kiállítja a nyitrai egyházmegye.

15 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpán hat karéj domborodik, melyeken angyalfejekkel váltakozva Agnus dei, Krisztus feltámadása és egy czímer vésvék. A paizs két mezőre van osztva, az alsóban hármass halmon oroszlán áll, a felsőben kéve van. A sisakdísz kardot tartó oroszlán. A czímer mellett ND | AZ | C | betűk. A rotulusokat három angyalfej s három virág képezik, a cuppa síma. A talpon bevésve: VI · MATAE.

Kiállítja a kolozsvári református egyház.

16 Rn. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjos. Pereme síma, pártáját domború csikok cifrázzák. A talp felső mezőin fonalasan vésett alapon virágokat látunk. A talpat a stilustól hatszögletű gomb választja el, melynek alsó és középső éleit pálcácskák ékesítik. A stilusrészek oldalain fonalasan vésett alapon virágok. A felső rész egyik oldalán lombok között gyermek ül. A gömbalakú noduson felül-alúl hat-hat váltakozva síma vagy vésett virágokkal cifrázott czikk; a rotulusokban hat szirmú nagy bibéjű virágok ülnek. A cuppának virág koszorúval — 29 fajta

fajta — gyöngysorral és vastag sodronnyal szegélyezett kosarát síma csíkok hat mezőre osztják, melyekre fonalas alapon növénydiszítések vésvék. Az egyik mezőben a lombok közt gyermeket látunk. 16—17-ik század. Magassága 0'215 c. Átm. 0'4.

Kiállítja a Szűz Máriáról címzett szt. Ferencziek pozsonyi rendháza.

17 Rn. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Angyalfejek és cartoucheokba foglalt virág és gyümölcskoszorúk ékesítik. 16—17-ik század.

Kiállítja a kolozsvári akadémiai templom.

18 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Vert öntött és áttört munka. A talp növény diszítésű áttört pártája — 23 fajta — két stilus tagja és talán a cuppa kosarának liliom koszorúja — 1 fajta — a 16-ik századból valók. A stilus alsó részén e betűk és évszám állnak: **AD 1888**. 18-ik század.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

19 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Hat karéjú talpán alul címer és I:H: | V:E 1736. A talpon alul be van vésve IOANNES H . . . H ENGELSHEINB és két bélyeg beütve. 18-ik század. Magassága 0'209 m, c. átm. 0'088 m.

Kiállító Steiner Márton magyar-óvári apát-plébános.

20 B. *Kehely.*

Réz aranyozva. Vert munka. A cuppa ezüst. A hatkaréjú talpon bevésve: *pro templo B. V. ad nives* 1678.

Kiállítja a selmeczbányai bizottság.

21 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vert munka. Gránátok és sodronymű borítják; talpán, nodusán és cuppájának kosarán, gránátokkal szegélyezett keretben aranyozott domborművek; talpán: Jézus a jászolban, három király imádása, Krisztus megkereszteltetése, nodusán egyházatya három ízben, a kosáron keresztet, aztán létrát meg oszlopot — kakas ül rajta — tartó angyal; a peremen két bélyeg, az egyik évszamos: 168(?)1, a másikon HMRből alkotott monogram. Alul *DONAVIT USUI PLEBANIE POSONIENSIS REVERENDISSIMUS DNUS STEPHANUS SZENCZI PRAEPOSITUS POSONIENSIS* anno: 1689. Magassága 0'03 cm. Cuppája 0'11 cm.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

22 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és áttört munka. A talp és a cuppa kosarán 3—4 sodronyos zománczczal fedett tojásdad ezüst lemezke ül. A zománcz színei világos és sötétkék. A talpon gyümölcsök és virágok

vannak kiverve, a cuppának aranyozatlan ezüst, áttört kosarát pedig virágok díszítik. Magassága 0'24. C. átm. 0'88.

A felső-stubnyai templom tulajdona.

23 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karéjú, rajta bevésve: *Whatislaw. Mladsscho. Zmitkowicz Namniszku. A. Zalezli. A. zaknicze. Pawla. Wolnisleho. Sprawizi. Teldosatis.* A talp felső mezőin ismét fölírás van bevésve: *Spusoben. Gest. tento. Kalich. Kzadussi. Slavskimem. Zapanoanl. Mozeneneb O. Panaleta Panie 1587.* Főlebb meg ez áll: *Döbrei Kata. Adgia. Isten Dicsőségére.* Nodusa gömbalakú, cuppája síma.

Kiállítja a kolozsvári ref. egyház.

24 Rn. *Oltárgyertyatartó* — két pár.

Bronzból; talpa kerek, szára öt gyűrűvel ékítve; csészéje kerek, kívül-belül vonalkörrel díszítve. Magassága (a tövissel együtt) 12'8 cm, talpának átmérője 5'8 cm.

Kiállítja dr. Czobor Béla.

25 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és áttörött munka. A cuppa díszítése: növényékitések közt álló három angyal, melyek medaillonokat tartanak.

Ezekon ábrázolvák Krisztus az olajfák hegyén, a kereszttvitel és Krisztus a kereszten Mária és János közt. A tőn IESUS és MARIA, a talpon bélyeg: Magassága 0'255. C. átm. 0'1 m.

Kiállítja a Szt-Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

26 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, a cuppán pedig áttörött díszítéssel. A talpon, cuppán és a fedélen medaillonok váltakoznak cherubokkal. A cuppa medaillonjain a szentek ábrázolvák: paduai szt. Antal és még két ferenczrendű szent; a talpán szt. Borbála, szt. Klára és egy szent királyi nő van. A korona-alakú fedél medaillonjaiban szt. István, szt. László és szt. Imre; középpütt pedig Mária a gyermek Jézussal láthatók. A talpon bevésve: *Spectabilis ac Magnifice Domina Eva Amade Fieri Curavit Anno 1682.* A talpon és fedélen két—két bélyeg. Magassága 0'455. C. átm. 0'15 m. 17-ik század.

Kiállítja a Szt-Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

27 *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpa kerek. Nodusa körtealakú. Cuppájának kosarát sodronyok és gombok díszítik s virágkoszorú — 27 fajta — szegélyzi. 17-ik század.

Kiállítja a selmeczi bizottság.

28 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vert díszítéssel. Talpa hat karéjú;

pereme vert levélfüzérrel díszes, melyen áttört pártá áll. A talp felső mezői aranyozatlan ezüst domborművekkel vannak ékesítve, melyeken a passio eszközeit látjuk. A hat rotulust álékkövek czifrázzák. A cuppának lilium koszorúval szegélyezett kosarát aranyozatlan ezüstből készített áttört virágok díszítik. A talpon bevésve FIERI FECIT CIVITAS VETERIAL ANNO 1620. Magassága 0'276, c. atm. 0'11.

A zólyomi r. k. templom tulajdona.

29 B. *Kehely patenával.*

Ezüst aranyozva. Vert, vésett és öntött munka amethyst, türkisz és gránátokkal czifrázva. Kerek talpa tagolt peremén levelekkel ékített, felső mezején 3 domború gyermekangyal, 3 bibliai jeleneteket ábrázoló medailonnal váltakozik. E jelenetek: Krisztus keresztelése, Krisztus az olajfák hegyén, Krisztus siratása. Tagolt nyelén a nodus szintén 3 cartouchera oszlik, mindegyikében gyermek-angyal látható. A cuppán lombdiszítése fölött a hit, remény és szeretet allegoriáját tartja ugyanannyi angyal. Mag. 0'28, atm. 0'097, talpának peremén és a cuppáján e 2—2 bélyeg:

Kiállítja gróf Bánffy György.

30 B. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkaréjú. Cuppáját aranyozatlan angyalfejes háló díszíti. Fedelén kereszt képezi a gombot. 17. század.

Kiállítja a selmeczi bizottság.

31 B. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött és vert munka. Fedeles. Talpán jelenetek Krisztus életéből és ugyanazon két bélyeg, mint a 26. számú kelyhen. Alul reá vésve: PRO · PRESIDENTIA. KECZKEMÉTIENSI G:D: ANDREAS PATAY F. C A:D: 1678.

Kiállítja a kecskeméti r. k. egyház.

32 *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán és kosarán három-három vörössel festett zománczos lap az Úr kínszenvedésének jele- neteivel. Talpán három bélyeg. 17—18. század.

Kiállítja a máriaczei templom

33 Rc. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert meg vésett munka Gránátokkal és smaragdokkal ékes cartoucheok közt a talpon s a cuppa kosarán 3—3 festett zománczos rézlap, rajta manna-hullás, Mózes forrást üt a sziklából Jozsue a szőlőfürtöt bámulja, Krisztus és a samárjabeli asszony, utolsó va-

csora, Krisztus Emausban. Peremén bélyeg. H fölött IM. 18-ik század. Patenáján dicsfényben kereszt, átm. 19.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

34 *Ereklyetartó.*

Ezüst aranyozva. 19-ik század.

Kiállítja Kruesz Chrysostom.

35 Rc. *Kehely.*

Ezüst aranyozva, vert és áttört művel diszítve. A cuppán és talpon 3—3 festett-zománcz medaillon vörös és fehér ál-ékkövekkel diszített ezüst foglalásban. A medaillonokban Krisztus az olajfák hegyén, Krisztus ostoroztatása, Krisztus kigúnyolása, keresztvitel, Krisztus a kereszten és feltámadás. A talpon e bélyeg: és 1735. évszám, a talpon alul SIC X pIIS offertorIIS DIVæ VIrgInI MarIæ faCtVs. Magassága 0.287 m., cuppa átm. 0.099.

Kiállítja a szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

36 *Feszület.*

Ezüst aranyozva. A talpon a négy evangelista képe festett zománczos medaillonokon. 18-ik század.

Kiállítja Kruesz Chrysostom.

37 Rc. *Kehely.*

Arany, vert és áttört művel diszítve. A cuppán és talpon 3—3 festett zománcz medaillon gyémántokkal diszített ezüst foglalásban. A medaillonokban: Utolsó vacsora, Krisztus az olajfák hegyén, Ecce homo, Keresztvitel, Fölfeszítés és Krisztus a kereszten. Magassága 0.148 m. Cuppa átm. 0.09 m. 18-ik század.

Kiállító szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

38 *Úrmutató.*

Réz aranyozva. 18-ik század.

Kiállítja Bodry Antal.

39 Rc. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert és öntött munka. Talpát és cuppáját aranyozatlan ezüst sodronymű borítja, aranyos foglalású álékkövek és álékkő keretben levő festett zománczos képek ékítik. A képeken a következő jelek ábrázolják: Krisztus az olajfákhegyén, kigúnyolása és ostoroztatása, Pilátus előtt, a keresztvitel, a feszület Máriával, Jánossal és Magdolnával. A stilust és nodust egy tag képezi. A körtealakú nodusára négy-négy szirmú aranyozatlan ezüst virág van erősítve. A peremén egy bélyeg. Magassága 0.23, c. átm. 0.106.

Kiállítja a győri székesegyház.

40 *Ereklyetartó.*

Ezüst aranyozva. Úrmutatóalakú. 18-ik század.

Kiállítja a selmeczi bizottság.

41 *Feszület.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vésett és étetett munka. A kereszt kristályból van csiszolva. 17-ik század.

Kiállítja a máriacelli templom.

42 Rc. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Vert munka. A talpon és a cuppa kosarán három-három ezüst foglalású hegyi kristály keretben festett zománczos kép van. A rajtok levő ábrázolások a következők: Krisztus az olajfákhegyén, Krisztus ostoroztatása; Utolsó vacsora — aláírva HeS. — Krisztus a kereszten, Krisztus siratása — aláírva HeS — Föltámadás. Magassága 0.67, c. átm. 0.095. 18-ik század.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

43—44 *Gyertyatartó.*

Réz aranyozva és üveg. 18-ik század.

Kiállítja a máriacelli templom.

45 B. *Kehely.*

Ezüst aranyozva, aranyozatlan ezüst sodronnyal és zománczczal díszítve. Talpa hat karéjú. Pereme tagolt, legalul sima, itt beütve olvasuk 2 és kétszer AR (gentea). Erre gyöngysor következik, végre pedig domboru, áttört és festett zománczczal borított, levél és virágkoszorúval díszített tag következik. A középső virágokon váltakozva vörös és zöld lő. A karéjok összeszőgellésén aranyozott levelek ülnek. A talp felső részét aranyozatlan ezüst sodronymű borítja rajtok középtűt váltakozva áttört ezüst levelekbe foglalt hegyi kristályok és festett zománcz lemezek, melyeken Krisztus az olajfák hegyén, ostoroztatása és kereszttetele ábrázolák. A talpon legfelül egykor nyolcz kézománczos hat szirmú virág ült, jelenleg egy hiányzik. A stilus-tagok párkányosak. A nodus sodronnyal van borítva. A cuppának acanthus levélkoszorúval szegélyezett kosara 8 sodronnyal borított mezőre oszlik, négyben festett zománczos lemezek az evangelistákat látjuk. A talpon alul bevésve: R. D. A. Berzeviczi. V. C. S. L. & C. legavit. Testamentaliter. Ecles: S. Martini: de Scepus: 1700 die 4 Febrüj. Magassága 0.25. 17-ik század.

szepesi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Császka György püspök.

46 Rc. *Feszület.*

Réz aranyozva. Öntött és vésett munka. Az ágak végein ezüst angyalfejek vannak. 18-ik század.

Kiállítja Kruesz Chrysostom.

47 *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

48 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött és vésett mű. Talpa és cuppája, kosara három-három festett-zománczos képpel és angyalal van ékesítve. A képeken látjuk: ass. szt. Ferencz stigmatisatióját, szt. Erzsébetet, szt. Istvánt, Patrona Hungariae, szt. Háromságot, szt. Józsefet. Talpán bekarcolva: Curavit D. Stephanus Ladány. Pro Co (?) Szeged OMSO 1764. Magassága 0.269 c. átm. 0.047. 18-ik század.

Kiállítja a Szeged alvárosi szt. Ferencziek zárdája.

49 *Feszület.*

Ezüst aranyozva. Kristály kereszttel, gombokkal és talppal. 18-ik század.

Kiállítja a máriacelli templom.

TIZENHARMADIK SZEKRÉNY.

XVII—XVIII-dik századbeli tárgyak.

1 Rc. *Feszület.*

Réz, ezüstözve, aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. A feszület tagolt talpazaton áll, melyre elől aranyozott, álékkövekkel ékesített, áttört lemezek, két oldalt hasonló lemezek és ezüstözött fülek erősítvék. Az előlapon levő lemezre e fölírás van vésve: *Impensis Exellmi D. D. Con. Nicol. Palfi. R. H. Palat. pro Cong. Agon. Poson 1731.* A feszület tövé-nél ezüstözött dicskörben Mária áll szívéhez egy kard hegyét szorítva — balkeze hiányzik. A Megváltó és dicsköre aranyozvák. 18-ik század. Magassága 0.99.

Kiállítja a szűz Máriáról címzett szent Ferencziek pozsonyi rendje.

2 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva, vert munkával díszítve. A talpon: Krisztus ostromtatása, Ecco homo. A kupán: Pásztorok imádása, Krisztus megkereszteltetése és Krisztus Emausban. A talpon két bélyeg. Magassága: 0.293. m.; kupa átm. 0.1 m.

Kiállító Steiner Márton apát-plébános.

3 *Ürmutató.*

Réz, aranyozva. Vert és öntött munka. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.

Kiállítja a selmeczi szent Katalin-egyház.

5 *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Ékkövekkel diszítve. Talpán két bélyeg: G-G és 1772. évszámmal. 18-ik század.

Kiállítja Kruesz Chrysostom, fő-apát.

6 *Tálcza ámpolnákkal.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. Festett, zománczos médaillonokkal és ékkövekkel diszítve. 18-ik század.

Kiállítja a mária-czelli egyház.

7 *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.

Kiállítja a somogy megyei bizottság.

8 *Kehely.*

Arany. Öntött és vert munka. Talpa hatkaréjú. Pártája áttört — 4 fajta. Peremére és a talp felső mezőire, úgy szintén a cuppára át nem látszó világoskék, fehér, fekete, áttetsző zöld, vörös, sárga zománczos domború díszítések erősítvék. A stilus tagjait vájt alapú zománcz díszíti át nem látszó világoskék és világoszöld. A nodust szintén vájt alapú zománcz díszíti, váltakozva világoskék alapú gerezdek és a rhombus alakú rotulusok fehér alapú tövel. A cuppán 18 vert domborműves médaillon van, rajtok Krisztus kínszenvedésének története a lábmosástól a feltámasztásig. A szélén fekete zománczos felírás van, s az Úrvacsorára vonatkozó idézetek szent Pálból és Mátéból.

9 B. *Úrmutató.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Ékkövel és félékkő cameokkal s intagliokkal kirakva. A stilus s az üvegház kristály darabokkal kirakva. Talpán aranyozott lemezre festett kettős címér. 17. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 B. *Ámpolna tartó tálcza.*

Ezüst aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Tojásdad. Csipetett szélű, vízszintes karimáján lomb- és virágfüzér között négy gyermek-angyal van kiverve. Az egyik tálczát és kancsót, a másik virgácsot és ostort, a harmadik keresztet, a negyedik töviskoszorút és pálmát tart. Homorú belsejében lombdíszítményből kinövő angyal és két koszorúzott kerek lap az ámpolnák számára. E lapokba IHS, alatta három szeg és MARA és törrel átszúrt szív vésvék. Szélén két bélyeg. Hosszassága 0.32. Szél. 0.252.

Kiállítja b. Apor Károly.

11 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Ékkövekkel gazdagon kirakva. Talpán és cuppáján három-három festett zománczos lap; rajtok: a manna-eső, Ábrahám, Izsák és Jónás, az utolsó vacsora, a fölfeszítés, a feltámadás. Talpán bevésve EX VOTO F. E. E. *Primas Regni Hungariae. Ao. 1745.*

Kiállítja a máriacelli templom.

12 Re. *Ereklyetartó kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Félékkövekkel gazdagon kirakva. 18-ik század.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház

13 Rc. *Kehely.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert meg vésett munka. Gránátokkal, topázokkal, smaragdokkal ékes cartoucheok közepette, talpán s cuppájának kosarán chalcedon lapocskák ülnek, melyekre arany domborművecskék vannak erősítve. Ezek a következő jeleneteket ábrázolják; talpán: Krisztus az olajfák hegyén, Krisztus Emausban, Judás csókja; a kosarán: Krisztus ostoroztatása, tövis koronával diszítése s feszület, melynek tövében szt. János, a bold. Szűz és Ar. szt. József állnak. A talpon: Rmi : Dni : JOANNIS SCHMIDII ECCLESIAE POSONIENSIS CANONICI CUSTODIS LIBERALITATE FLOREN : DCL COMPARATUS ANNO MDCCCLII. + Peremén bélyeg 1751 évszámmal. Magassága 0.29 cm. C. Átmér. 1.08. Patenája sima, átm. 0.17.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

14 Rc. *Feszület.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. A Krisztus alakja tömören öntve; a kereszt karjain négy vörös hamis ékkő. A kereszt hátán bevésve T-S monogram a talpon és a kereszt hátán két kis bélyeg. IM és 1773 évszámmal. Magassága 0.38 m.

Kiállítja a magyar-óvári főhercegi miklósfalusi agg-ápolda.

15 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vert munka. Talpán és kosarán három-három festett zománczos lap. 18-ik század.

Kiállítja a selmeczi kálvária.

16 Rc. *Ámpolnatartó tálcza.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Gyümölcskötegek között medaillonok ékesítik, melyekben a kínzás eszközei domborodnak ki. 18-ik század.

Kiállítja a szegedi szt. Ferencziek rendháza.

17 Rc. *Kebely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Peremén két bélyeg. Keresztezett csákány és kalapács felett S és szívalakban T fölött IG. A talpon bevésve: «*Sumptibus ca...arinae 1729.*»

Kiállítja a selmeczi szent Katalin egyház.

18 B. *Feszület.*

Ezüst aranyozva, vert munkával díszítve. A talpon négy medaillon: Mária a gyermek Jézussal, paduai szt. Antal, szt. Imre, assisii szt. Ferencz. A noduson 3 medaillon, az egyik címerpaizs nyállal átlőtt nyakú ágaskodó szarvas és az évszám 1698, a másik kettőn e felírás: *Generosus Dominus Ladislaus Jelenffy Cum Charissima Con. Sorte Sua Catharina F. F. Krisztus alakja a feszületen és a mellette álló Mária és János szoborcskái tömören öntvék, Krisztus felett táblácska függ I. N. R. I. betűkkel; a feszület 3 karjának végét hamis zöld drága kövek ékítik. A talpon és kereszt hátsó lapján két—két bélyeg. Magassága 0.405 m.*

Kiállítja Szt-Ferenczrendiek boldogasszonyi rendháza.

19 Rc. *Kebely.*

Ezüst aranyozva. Vert és öntött munka. Talpán, nodusán és kosarán hideg zománczczal és kövekkel ékesített keretben három-három festett zománczkép van. Rajtok a következő ábrázolásokat látjuk: Mária praesentatioja, Annuntiatio, szent család, Visitatio, angyalok imádják a Jézuskát, három király, Jézus praesentatioja, körülmetélés és Egyiptomba menekvés. A talpra két bélyeg van beütve. Magassága 0.29, c. átm. 0.115.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

20 Rc. *Feszület.*

Ezüst aranyozva. Vert és öntött munka aranyozatlan ezüst sodronyművel borítva és kövekkel díszítve. A száron bevésve: *Civitatis Cassioviensis Ano Dni 1722.* Magassága 0.54. Kassai székesegyház tulajdona.

Kiállítja Schuszter Konstantin püspök.

21 Rc. *Kebely.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. 18. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22–25 Rc. *Kebely — 4 drb.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A talp kerek, rajta szívek kiverve. A cuppán szintén szívek kiverve és pedig három sor egymás felett. A 22. számún két bélyeg. D és : A cuppa felül hatszögletes. 17—18-ik század.

Kiállítja 22—23 gr. Teleky Samu.

24 gr. Bánffy György.

25 biharmegyei rég. egylet.

26 Rc. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18. század.
Kiállítja Papp Simon.

27 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.
Kiállítja br. Apor Károly.

28 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.
Kiállítja Csiszár László.

29 Rc. *Patena.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. 1768.
Kiállítja Csiszár László.

30 Rc. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 1752.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 Rc. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

32—33 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Fedeles, vert és öntött munka. Fedelén galamb ül.
18-ik század.
Kiállítja Szitányi Bernát.

34 Rc. *Kehely — 2 drb.*

Ezüst, részben aranyozva. Kerek talpát rhombusok díszítik; hatszögletű
cuppájának oldalait pedig nyolcz-nyolcz dudor. 18-ik század.
Kiállítja Pap Simon.

35 B. *Patena.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Középütt czímer.
Nyíllal átlőtt kardot tartó háromágú koronából kinövő kar.
Kiállítja a n.-szebeni presb.

36 Rc. *Kehely.*

Talpa, nodusa és stilusa réz, aranyozva, cuppája ezüst. Öntött, vert és
vésett munka. 18-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

37 B. *Kehely.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Hólyagos talpa kerek, kupája hat karéju.
Talpára bekarcolva 1698.
Kiállítja Selmecz városa.

38 Rc. *Kehely.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.

Kiállítja a biharmegyei tört. és rég. egyesület.

39 Rc. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa és nodusa álarczokkal, cupája mellképekkel díszes. 18-ik század.

Kiállítja Csizsár László.

40 Rc. *Ereklyetartó.*

Ezüst, aranyozva, vert és vésett munka. Úrmutató forma. Az egésznek főtestét stilizált lomb és virágdíszek, rubint, smaragd, ametiszt és gyémántokkal kirakva díszítik. 18-ik század.

Kiállítja a máriaczei templom.

41 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán bevésve: TEKINT. NAGY KEMÉNY JÁNOS ÉS HÁZAS TÁRSA TEK. NAGY. TELEKI ANNA CEINÁLTATA A KOL. R. T. H. ECCKAK 1685.

42 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A kupán két medaillon, az egyikben ácsmesteri jelvények. 1678.

Kiállítja Gyulai László.

43 Rc. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.

Kiállítja a biharmegyei rég. társ.

44 Rc. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka, a kupa négy karélyu. Egyik oldalán medaillon a csizmadia-czéh jelvényeivel. Szélén fölírat 1750 évszámmal.

Kiállítja a miskolczi ref. egyház.

45 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán bevésve 1678.

Kiállítja Kállay Benjamin.

46 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

47 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán bevésve FA4 ++ TÖKÖLI ZWZANA 1641.

Kiállítja Csoma József.

48 B. *Kehely.*

Ezüst részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Az alap ezüst, a disztítés aranyozott. Kerek talpa tagolt, lapos gombra végződik. Felső mezején vésett lombdisztítés között két hosszukás, két kerek, fejekkel ékes medaillonnal váltakozik. A gombon szintén vésett disztítményt látunk. Nyele tagolt közepén lapos gombbal. A kehely hengeralakú. Alján és kihajló szélén levéldíszszel gazdag lambrequinek bevésve. Közepén e feliratot olvassuk: AZ VITEZLO BASSO FARKAS HAZASTARSA | BAI ANNA AZZONI CZINALTATTA AZ VRIESVS | CRISTVS TVLZERETETET ZENT VACZORANAR TIZTELELETIRE ES AIANDEKOZTA MEG AZ MISKOL | CZI ANIAZENTEGIAHAZNAK GIVLEKEZETITEZ | POHARRAL ~ AN:DO. 1. 5. 8. 8. AVGVSTI 17. Magassága 0'22. C. átm. 0'10.

Kiállítja a miskolci ref. egyház.

49 B. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Szélén fölrás 1630 évszámmal.

Kiállítja Csiszár László.

50 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpára bevésve: Apafy Anna 1675. M. 1. p 5^{1/2}.

Kiállítja Csiszár László.

51 G. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkarélyu, peremén fölrás bevésve 1645 évszámmal, pártája áttört, talpának felső mezői, a kupa és a nodus kosara sodronyos, hideg zománczczal, sodronyokkal és gombokkal disztívék. A rotulusok négyszírmű virágok. A kehely maga 14., 16-ik századbelinek látszék, a kupa 18-ik század.

Kiállítja a nagyszebeni presbiterium.

52 B. *Kehely.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. Talpán alul bevésve: SZAMOS VIVÁRI PORCHOLÁB NAGY MIKLÓS CZINALTATTA ISTEN TISZTESEGERE felül pedig: RĚNAVATUM PER ANDR. L. VARALLYA ANNO 1674. 17-ik század.

Kiállítja Csiszár László.

53 Rc. *Kehely.*

Ezüst, aranyozva. Sodrony zománczos hálóval borítva 18-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

54 Rc. *Kehely.*

Talpa és nodusa, réz, aranyozva, cuppája ezüst. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

55 B. *Ámpolnák tálczával.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. A domború növénydiszítések aranyozatlanok, az alap aranyozott. A tálcza alján czímerek bevésvék: Az egyiken gyűrűtartó holló, a másikon nyilattartó griff koronán. A hollós czímer ismétlődik az ámpolnákon. A tálcza legnagyobb átmérője 0'3, az ámpolnák magassága 0'14.

A kassai székesegyház tulajdona.

Kiállítja Schuster Konstantin püspök.

56 Rc. *Feszület.*

Ezüst, öntött, vert és véssett munka. Ál ékkövekkel van megrakva. Hátán fölírás 1751 évszámmal.

Kiállítja a trencsénmegyei bizottság.

57 Rc. *Szenteltvíztartó.*

Bronz aranyozva, öntve. Magassága 0'23 m. 18-ik század.

Kiállítja Steiner Márton magyar-óvári apát-plébános.

58 *Ámpolnák tálczával.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

59 *Szenteltvíztartó.*

Ezüst aranyozva. Vert és véssett munka. A szenteltvíztartó tagolt gombban végződik, vert és véssett levelekkel díszes. Rajta csuklóban járó fedél. Hátlapja kivágott lombdiszitménynyel cifrázott, czápás alapon. Közepén gyöngy-sor keretben szűz Mária feje. Hátlapján 2 bélyeg. Hossza 0'179. 18-ik század.

Kiállítja br. Apor Károly.

60 Rc. *Tálcza két ámpolnával.*

Ezüst részben aranyozva. Vert munka. A tálcza legnagyobb átm. 0'29 m., az ámpolnák magassága 0'13 m. 18-ik század.

Kiállítja a Szt.-Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

61 *Szenteltvíztartó.*

Réz. Vert és véssett munka. 18-ik század.

Kiállítja a selmeczbányai bizottság.

62 B. *Tálcza két ámpolnával.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. A tálczán s mindegyik ámpolnán 2—2 bélyeg. A tálcza leghosszabb átm. 0'31 m.; az ámpolnák magassága 0'13 m. 17-ik század.

Kiállítja a Szt.-Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

63 *Feszület.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és véssett munka. 17-ik század.

Kiállítja Gremesperger József.

TIZENNEGYEDIK TÁRLÓ.

*XIII—XVIII-ik századbeli csészek és ékszerek.*1 Rm. *Lapos csésze — patena?*

Réz, aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Közepén áldó kéz, keresztes nimbusban. 13—14-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

2—4 Rm. *Négyszögletes lap — 3 db.*

Réz. Vert és vésett munka. Vájt alapú zománczczal voltak diszítve. 13—14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5—8 Rm. *Zománczos lapok.*

Réz. Vert és vésett munka. Vájt alapú zománczczal voltak diszítve, rajtok Máté, János, Lukács és Márk (?) jelvényei ábrázolvák. 13—14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

9—11 Rm. *Kerek lapok.*

Réz. Vert és vésett munka. Vájt alapú zománczczal voltak diszítve. Rajtok Krisztus van ábrázolva. 13—14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12 Rm. *Kerek lap.*

Réz, vert és vésett munka. Vájt alapú kék zománczmezőben látjuk Krisztust vörös keresztes nimbussal. 14-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

13 Rm. *Kerek lap.*

Réz, aranyozva. Vert, áttört és vésett munka. Sámson az oroszlánnal (?) 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

14 G. *Kerek lap.*

Réz, aranyozva. Vert, áttört és vésett munka. Két angyal támogatja az Ecce Homot. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

15 Rm. *Dísz lemezek.*

Réz, aranyozva. Öntött és vésett munka. Hat kerek nyújtvány tag egy stilizált madárral ékes. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

16 Rm. *Zománczos lap.*

Réz, aranyozva. Öntött és vésett munka. Vájt alapú zománczczal diszes. Feszület és ívezet alatt szentek. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 Rm. *Csésze.*

Réz. Vert és vésett munka. Vájt alapú zománczczal ékes. Közepén Sámson. 13—14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

18 Rm. *Csésze.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Czápásan ponczolt alapon aranyos alakok domborodnak. Közepütt három kutya egyszarvút mardos, szélén kutyák és sólymok vaddisznót, nyulat, rókát, egyszarvút üznek. 15-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

19 *Csésze.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Érdes alapon állatok domborodnak. Közepütt kutyák szarvast üznek, a szélén növényekre támasztott csücsívek alatt ismét kutyákat, szarvast, kakast s egyéb madarakat látunk. 16-ik század.

Kiállítja gróf Csekonics Jánosné.

20 *Csésze.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Növénydiszítés közt állatokat látunk. 17-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

21—22 *Csésze — 3 drb.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Szélén cikkes, közepütt madár ül. 17—18-ik század.

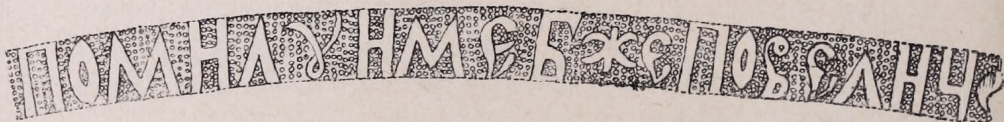
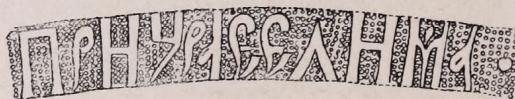
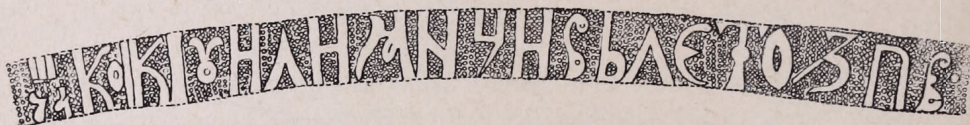
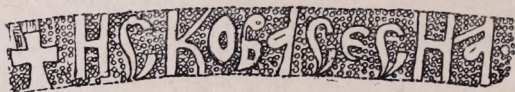
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

23 *Csésze.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Belsején köralakú zománczokkal van az alap kiverve. Közepütt keleties izlésű növénydiszítést látunk, mely körül e fölírás van bevésve:

melynek értelme: Isten, az ige, testben megjelent az emberi nemnek. Amen. Szélén levelekből kinövő oszlopokon nyugvó oszlopok alatt golyát, baglyot, emberfejű madarat, griffmadarat, pávát és kakast látunk. Kívül a szélén alábbi fölírás húzódik végig:

melynek értelme a következő: E csészét kiverte . . . Ilinka 4082 — 1574 Kr. u. — esztendőben Selim császár idejében. Bocsáss meg nekem Isten nagy. Kiállítja br. Nyáry Adolf.

24 Csésze.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Növényekkel és állatokkal díszítve. 16—17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25—27 Csésze — három darab.

Ezüst. Vert és vésett munka. Az egyikén szent György, madarak és cherub-fejek, a másikon Jézus, a négy evangelista jelvénye és cherub-fejek, a harmadikon ismét szent György s hat szentnek mellképe vannak kiverve. 17—18-ik század.

Kiállítja 25. sz. Des Escherolles Sándor.
26—27. sz. Nemzeti Muzeum.

28 Csésze.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Körökkel, ponczolt alapon galyból kinövő tíz levél domborodik, a csészeszél tíz cikkének megfelelően 15—16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 Csésze.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Közepét leveles és virágos

diszítés övedzi. Oldalán négy kerek rózsza váltakozik négy kerettel, melyben kutyák nyúlakat üznek. A csésze széle tizenkét cikkes. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30—31 *Csésze* — két darab.

Ezüst. Vert munka. Az egészet keleties ízlésű vert levéldiszítés borítja. 16—17-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

32 *Csésze*.

Ezüst. Vert munka; hasonló a 31. számúhoz. 16—17. század.

Kiállítja dr. Desszinitz Péter.

33—34 *Csésze* — két darab.

Ezüst. Vert munka; hasonló a 31. számúhoz. Az egyiknek szélére fölírás van vésve. 16—17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

35—39 *Csésze* — öt darab.

Ezüst. Vert munka; hasonló a 32. számúhoz.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

40 *Csésze*.

Réz aranyozva. Vert munka. Vájt zománczos gombokkal diszítve. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

41 *Csésze*.

Réz. Vert munka. 18—19-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

42 *Csésze*.

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. Hólyagos, tíz aranyos hólyag kivert növénydiszítéssel ékes. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

43 *Csésze*.

Ezüst. Vert munka. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

44 *Csésze*.

Ezüst. Vert munka. Síma, belül aranyozva van; széléhez fül van erősítve, melyet két tölgyfalevél és makk díszítenek. 15—16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Csésze*.

Ezüst. Vert munka. 15—16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

46 *Csésze*.

Ezüst aranyozva. Vert munka. Középütt négyes karéjban négy bogáncs

virág van. Körülötte hat kerek, síma mélyedés, melyek közt tölgygalyak váltakoznak virágszálakkal. 14—15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

47—48 *Kapocs része — két darab.*

Ezüst. Vert munka. Kerek, tizennégy gomb domborodik rajta, a közepén emelkedő csonka kúp körül, melyen **A** betű van kiverve. 14—15. század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

49—50 *Boglár — két darab.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert munka. Hat négyes karéjjal és virággal ékes gomb domborodik rajta. 14—15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

51 *Kapocs.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Mindegyik részét tizennégy gomb kere-teli, középütt hatos karéjban sirént látunk bevésve. A kapocs felett hat-szögletes síma lemez van. 14—15. század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

52 *Boglár.*

Ezüst. Vert munka. Hatos karéjban virágok közt nő áll. 14—15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

53 *Boglár.*

Ezüst aranyozva. Vert munka. Hatos karéjban hat liliom van. 14—15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

54 *Boglár.*

Ezüst. Vert munka. Kerek, szélén gyöngysorok közt betűk. Középütt czímeralakzatok kivervék. 14—15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

55 *Boglár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Kerek, szegélye párkányos mezején négyes karéjok s oroszlán, melynek farka kettős végű. 14—15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

56 *Lemez-töredék.*

Ezüst. Vert munka. Eredetileg négyszögletes volt. 14—15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

57 *Csatt.*

Ezüst. Vert munka. 14—15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

58 *Gyűrű — hat darab.*

Ezüst, egy réz. Háromnak feje kerek, mindegyikre betű van bevésve — **B — A — I** — Egynek feje rhombusalakú, rajta **h** van kiverve. Kettő-

nek feje hatoldalú, az egyikén bevésve keresztből kinövő liliom, csillag, félhold és P betű. 14–15-ik század.

Kiállítja a kúnhalasi muzeum.

59 *Csésze — öt darab.*

Ezüst. Vert munka. Az egyikén középtűt hatos loborban oroszlán. 15-ik század. Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

60 *Csatt.*

Ezüst, öntött és ponczolt munka. Hatágú csillagot példáz. Minden ág gombbal ékes liliomban végződik. Az ágak közt egy-egy nyujtvány nő ki, mely tövénél és végén gombbal ékes. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

61 *Kapocs — fele.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. Kerek, gombsorokkal, díszes lemez. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

62 *Ereklyetartó feszület.*

Ezüst, aranyozva. Vert és öntött munka. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

63 *Gyűrű — 4 drb.*

Ezüst, vert és öntött munka. A fej négyszögletes és három-három gombból, vagy gombból és lemezkarikából összeállított gúlakkal ékes. Az abroncs lapos. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

64 *Gomb — 2 drb.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

65 *Gyűrű — 2 drb.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Fejök kerek; az egyikén liliomot és fölírást, a másikon durva verést látunk. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

66 *Függő — 4 drb és egy töredék.*

Ezüst. Vert és öntött munka. Csavart, kettős sodronyon két kisebb és egy nagyobb gyöngyöt látunk. A gyöngyök sodronynyal és gombokkal ékesek. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

67 *Fülfüggő — egy egész és egy töredék.*

Ezüst. Vert munka. Hat gúla van egymás mellé állítva. Alapjuk át-tört sodronyzás képezi; hegyükön sodronygombok ülnek, melyből a függő akasztója kinő. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

68 *Függő.*

Ezüst. Vert munka. Két alapjánál összefüggő négyoldalú gombokkal és sodronynyal ékesített gúla, egyik vége síma sodronyra van akasztva. Másik végéről három láncz lóg, melyet gombok három-három részre osztanak. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

69 *Függő.*

Ezüst. Sodronymunka. Sodronyból, gombokból és lemezkarikákból van összealkotva. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

70 *Fejdísz?*

Ezüst. Négy négyszögletes és két háromszögletes, sodronynyal, gombokkal és lemezkarikákkal ékes tagok lánczcza összefűzve. A négyszögletes tagokat két-két, a háromszögleteseket egy-egy gomb két részre osztja, végükön pedig szintén gomb van. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

71 *Függő — 3 drb.*

Ezüst. Négyszögletes sodronynyal és gombokkal ékes lemezről, három-három láncz lóg, felül két-két kapocs, melybe lánczok jártak. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

72 *Láncz — 3 drb.*

Ezüst. Végükön egy-egy gomb. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

73 *Perecz — töredék.*

Ezüst. Négy-négy láncz, három tagot köt össze. A tagok négy csőből alkotvák, melyeket három-három lemez karika köt össze, e csöveket és karikákat gombok ékesítik és sodronyok szegélyzik. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

74 *Fülfüggő — 2 drb.*

Ezüst. Széles lemezek sodronykörökkel és lemezkarikákkal vannak

diszítve, minden lemezkarikából egy-egy ásóformájú lemez lóg, melyre ismét két-két hegyes levélalakú lemez van akasztva. A függőt ezenkívül három négyszögletes, magasan foglalt álékkő ékesíti. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a délmagyarországi muzeum.

75 *Függők — fejdísz részei? — 7 drb.*

Ezüst. Ötszögletes lemezek sodronynyal keretelvek, melyen belül gomb-sor van. Középtűt félgömb domborodik, melyet öt gomb ékesít. Fölül a lemez széléhez három, négy-négy gombból alkotott gula van forrasztva. Minden lemezről két-két láncz lóg. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

76 *Függők — fejdísz részei? — 9 drb.*

Ezüst. Hasonló, csak a diszítés részleteiben a 75. számuaktól eltérő lemezek, szintén két-két lánczczal. 15-ik század.

Ernesztházi lelet.

Kiállít 6 darabot a Nemzeti Muzeum.

„ 3 „ gr. Andrássy Manó.

77 *Függők — fejdísz részei — 7 drb.*

Ezüst. Hasonlók a 76. számuakhoz. Ernesházi lelet.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

78 *Láncz — 22 drb.*

Ezüst. 15-ik század. Ernesházi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum és gróf Andrássy Manó.

79 *Függő-töredék*

Ezüst. Áttört gombról láncz lóg. Ernesházi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

80 *Függő — 6 drb.*

Ezüst A 70. számuakhoz hasonló tagok. Ernesházi lelet.

Kiállít 4 darabot a Nemzeti Muzeum.

2 „ gróf Andrássy Manó.

81 *Függő.*

Ezüst. A 71. számuakhoz hasonló. Ernesházi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

82 *Függő.*

Ezüst. A 68. számuhoz hasonló. Ernesházi lelet.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

83 *Függő.*

Ezüst. Tojásdad, sodronynyal és gombokkal ékes lemeztől négy, gombok által ketté osztott láncz lóg, melynek végeit egy-egy kúpalakú függő ékesíti. Ernesházi lelet.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

84 *Nyakláncz — 2 drb.*

Ezüst. Négy láncz két nagy tagot köt össze, melyek sodronynyal és gombokkal ékesek; közepükbe nagy kristálydarab van foglalva.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

85 *Fülönfüggő — 10 drb.*

Ezüst. Ernesztházi lelet.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

86 *Fülönfüggő — 17 drb.*

Ezüst. Hasonlók a 66. és 85. számuakhoz.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

87 *Gomb — 2 drb.*

Ezüst. Ernesztházi lelet.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

88 *Függő.*

Ezüst. Kerek gombból tizenhárom gombba végződő nyujtvány sugárzik ki. Ernesztházi lelet.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

89 *Kapocs — 1 egész és egy fél.*

Ezüst. Sodronynyal és gombokkal díszítve.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

90 *Szeg.*

Ezüst. Emberi alakot példáz.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

91 *Perecz-töredék.*

Ezüst, aranyozva. Két félgömbalakú sodronynyal ékes tag közt, melyből kis kúp nyúlik ki, egy kúpalakú tag van. Minden rész hegyéről levél alakú pityke lóg.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

92 *Fülönfüggő — 12 drb.*

Ezüst sodronynyal ékes lemeztagokról pitykével megrakott lánczok lógnak.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

93 *Fülönfüggő — 6 drb.*

Ezüst. Hasonlók a 74. számuakhoz.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

94 *Fülönfüggő — 4 drb.*

Ezüst. Félholdalakú.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

- 95 *Nyakláncz — 1 egész és egy töredék.*
Ezüst, vért munka. Lapos lemezek, melyekről pitykék lógnak.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 96 *Fejdísz — 6 drb.*
Ezüst, aranyozva. Lemezekből és lánczokból összealkotva. 17—18. sz.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 97 *Fülönfüggő — 20 drb.*
Ezüst, aranyozva. 17—18-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 98 *Karperecz — 16 drb.*
Ezüst, aranyozva vagy emaillezve. 17—18-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 99 *Kapocsrész — 23 drb.*
Réz, vágott alapú zománczcal díszítve. 17—19-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 100 *Csattrész — 2 drb.*
Réz, vágott alapú zománczcal díszítve. 17—19-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 101 *Lőportartó — 2 drb.*
Réz, vágott alapú zománczcal díszítve.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

TIZENÖTÖDIK TÁRLÓ.

XV—XIX-ik századbeli morsusok (oglások) és egyéb ékszerek.

- 1 *Kapocs — 8 darab.*
Ezüst. Vért munka. 18—19-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 2 *Kardhüvelyfogalvány — 4 darab.*
Ezüst aranyozva. 17—18. század.
Kiállítja gr. Andrássy Manó
- 3 *Tál.*
Ezüst. Vért munka. Nyolcz karéjú. Fenekén szent György van kiverve.
18-ik század.
Kiállítja gr. Andrássy Manó.

4 *Morsus-mellboglár — 4 darab.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Felső lapján csúcsíves mennyezet alatt Mária, a gyermek Jézussal két szent között. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 *Morsus.*

Ezüst aranyozva. Hasonló a 4-ik számúhoz. 15-ik század.

Kiállítja b. Apor Károly.

6 *Morsus.*

Ezüst aranyozva. Hasonló a 4-ik számúhoz. Hátán kétszer bélyeg: összekötött VG.

Kiállítja a b. Bruckenthal Muzeum.

7 *Morsus.*

Ezüst aranyozva. Középső része hiányzik. Hátán bélyeg: CD összekötve.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 *Csatt.*

Kerek. Pávakkal díszes. 15-ik század.

9 *Morsus — 6 darab.*

Ezüst aranyozva. Kerek. Felső lapján kiugró gombot hat kisebb gomb vesz körül. 17—18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 *Morsus — 2 darab.*

Ezüst aranyozva. Hasonlók a 8-ik számúhoz.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

11 *Morsus — 2 darab.*

Ezüst aranyozva. Hasonlók a 8—9-ik számúakhoz.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

12 *Morsus — 2 darab.*

Ezüst aranyozva. Hasonlók a 8—10-ik számúakhoz.

Kiállítja az erdélyi muzeum.

13 *Morsus.*

Ezüst aranyozva. Hasonló a 8—11-ik számúakhoz.

Kiállítja a n.-küüllömegyei bizotts.

14 *Morsus — 9 darab.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Virágot példáznak, félékkövekkel és zománczczal díszítvék. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

15 *Morsus.*

Ezüst aranyozva. A középső félékkövet — kristály? — rózsaszín festett zománczú türkizzel ékes szirmok — 12 — veszik körül. E körül két-

két sodronycsigából, négy türkizből s két zománczos virágból összealkotott tagok váltakoznak három zöld s három kék zománczos lemezzel, melyek váltakozva gránát vagy türkizzel ékesek. Ezután tüskés keret következik, melyen kívül a morsus ferde részén csigasodronyos, festett zománczos virágokkal ékes tagok váltakoznak, kék és zöld zománczos lemezekkel. Hátán kétszer G fölött IM bélyeg. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

16 *Morsus* — 3 darab.

Ezüst aranyozva. Hasonlók a 14-ik számúakhoz.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

17 *Morsus*.

Ezüst aranyozva. Hasonló a 14-ik számúakhoz. Hátán kétszer bélyeg: H-S összekötve.

Kiállítja a b. Bruckenthal-féle muzeum.

18 *Morsus* — 2 darab.

Ezüst aranyozva. Hasonló a 14-ik számúakhoz.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

19 *Morsus*.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Hasonló a 8-ik számúhoz.

Kiállítja a brassói bizottság.

20 *Morsus*.

Ezüst aranyozva. Hasonló a 14-ik számúakhoz, csak hogy a külső kereten sodronyzománczos pántok alkalmazvák.

Kiállítja az Iparművészeti Muzeum.

21 *Kapocs*.

Ezüst aranyozva. Zöld és kék vajtalapú zománczczal diszítve.

Kiállítja Angelics Germán.

22 *Kapocs*.

Ezüst aranyozva. Sodronyos hálóval, türkizekkel és gyöngyökkel diszítve.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

TIZENHATODIK TÁRLÓ.

XV—XIX-ik századbeli keresztek, olvasók és képek.

1 G. *Ereklyetartó szelencze*.

Réz aranyozva. Öntött és vésett munka. Négyszögletes oldalait csavart sodrony övedzi. Első lapját szt. Jakabnak gyöngyházból faragott dombor-

műve foglalja el. Csuklóban járó hátsó lapjára alex. szent Katalin van vésve. Hossza 0'055, szél. 0'036. 15-ik század.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

2 Rn. *Mellkereszt.*

Ezüst. Vert, vésett és áttetsző zománczos munka. A kereszt közepén kerek, áttetsző kék és zöld zománcz háttéren térdelő szárnyas angyal, ki kezében nyitott könyvet tart, van bevésve. A kereszt vert diszítésű ágai görögkeleti művészek munkái. Mindegyiken hullámos vonal keretet képez. A felsőn s alsón árkangyalok térdképeit látjuk. Az oldalsó karokon egy-egy angyal mellképe van. Az ágak eredetileg nem tartozhattak a középső laphoz. Visconte Morbio gyűjteményéből, hol képben kiadva megjelent. Magassága $9\frac{1}{2}$. Szélessége 9 cm.

Ipolyi Arnold gyűjteménye.

3 Rc. *Festett zománczos rézlap.*

Három királyt ábrázoló festés. Hossza 32 mm., szél. 25 mm.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

4 *Szív.*

Ezüst sodronyműből, zománczczal diszítve. Magassága 0'045 m.

Kiállító szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

5 *Kereszt — 10 darab.*

Arany vagy ezüst. Ékkövekkel kirakva. 17—19-ik század.

Kiállit 5 darabot Kruesz Chrysostom, 3 darabot a Nemzeti Muzeum, 1 darabot Steiner Márton, 1 darabot a sz.-ferencziek b.-assz. rendháza.

6 *Ereklyetartó.*

Ezüst aranyozva. Gyémántokkal, smaragdokkal, saphirokkal, rubintokkal kirakva fehér, kék, fekete és vörös festett zománczczal diszítve. Alúl kétfejű sas, benne Ausztria czimere; felül zárt korona. 17-dik század.

Kiállítja a máriacelli templom.

7 *Olvasó — 12 darab.*

Ezüst, különféle gyöngyökkel. 18—19-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 *Olvasó.*

Ezüst sodronymű és kláris. Egyes szemeket a passió eszközök képezik.

Kiállítja szt. Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

9 *Kép.*

Ezüst, vert és vésett munka. Szent Pál és szent Péter apostolok a börtönben; felettük két pálmát tartó angyal röpül. A rácsozott ablakon két alak tekint be. Keskeny aranyozott bronz kerete négy szögletén négy rózsával ékes. 17—18-ik század. Magassága 0 215, sz. 0 225.

Kiállítja br. Apor Károly.

10 *Kép.*

Ezüst aranyozva. Vert munka. Középütt a Vera Ikon kiverve s hideg zománczczal kifestve. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

11 *Kép.*

Ezüst. Vert munka. Pásztorok imádása. Vert ezüstművel borított kerete egykorú. 18-ik század.

Kiállítja b. Redl Béla.

12 *Kép.*

Ezüst. Vert munka. Utolsó vacsora. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

13 *Kép.*

Ezüst. Vert munka. Szent család. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

14 *Kép.*

Ezüst. Vert munka. Szent család. Rajta I és B-ből alkotott monogram és 1659. évszám.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

15 *Nőfej.*

Ezüst. Öntött munka. Dürer ismeretes compozíciója után.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

IZRAELITA EGYHÁZI SZEREK.

THORA-TÁBLA GYULAFEHÉRVÁRRÓL. 28. SZ.

AJTÓ MELLETTI ACZÉL-SZEKRÉNY.

1 *Thora-tábla.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alakja hosszúkás négyszög, felül félkörbe végződik, mint a frigy- vagy thora-szekrény ajtaja, melyre néha erősítetik is. Közepén bemélyített kis szekrénykében, maga a szentség ábrázoltatik, rajta Jehova szokásos jegyével Ennek ajtaját s a tábla közép terét kivert és vésett lombdiszek s két állatalak veszi körül, fent két sas kivirágzott szívet tart csőrében. Alul, középen kis négyszögletű ereklye-szekrény helye. Jobbra és balra négyszögletű alapu domború mívű oszlopok állanak, melyeknek fejét egy-egy virágbokréta képezi. E két oszlopra támaszkodva, három osztagú nyílt korona ugrik előre, pántjában álékkövekkel, a mely felől fenyő tobozban végződik. Jobbról és balról a koronát két oroslán fogta, most csak a jobboldali van meg. Az egész tábla ezüstlánczon lóg. 18-ik századbeli munka.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa egylet.

2 *Thora-tábla.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az egésznek alakja hermelines címér-sátort mutat. Közepén a szokásos ereklye-szekrényke fölött a tíz parancsolat két táblája áll, felette zárt s gombban végződő fejedelmi korona, melyet borostyánnal befuttatott aranyozott dombormívű oszlopokon álló ágaskodó oroslánok tartanak, készült a jelen század elején.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa egylet.

3 *Thora-tábla.*

Mint az előbbi, csak hogy itt a címér-sátor tetejét is egy kilenczágú korona foglalja be s az ereklye-szekrényke körületét a Talmudból vett zsidó betűs fölíratok futják körül.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa egylet.

4 *Thora-korona.*

Ezüst, vert és vésett munka. A korona félig zárt, hat lapos bordával, melyek fent álékkövekkel kirakott fenyőtobozban futnak össze. Alsó peremén, mint bordáin is, stilizált lomb és virágdiszek vannak kiverve. Úgy ezen, mint a bordák tetején több színű álékkövekkel ékes. Belül a korona fölepéről ezüst csengetyű lóg le. A peremet a Talmudból vett s kivert körirat futja körül. 18-ik századbeli munka.

Kiállítja a nagykanizsai izraelita hitközség.

5 *Thora-korona.*

Ezüst, vert és vésett munka. Két oldalt nyitott, középen pedig széles

pánt boltozza keresztbe, melynek tetején, kívül, az egésznek gombját képezve egy kisebb zárt s virágcsokorba végződő korona alkotja. Úgy ebben, mint az alsó nagy koronában a fölepről a szokásos ezüst csengetyű lóg le. A korona kivert virág és lombdiszszel ékes, mindkét homloklapján zsidóbetűs föliratok vannak paizsba foglalva. Az alsó peremen itt is álékkövek. 18-ik századbeli munka.

Kiállítja a nagykanizsai izraelita hitközség.

6 *Thora-korona.*

Ezüst, vert és vésett munka. A félig áttört korona hat pántja stilizált fenyőtobozba fut össze. E tobozon körül jelmondat a Talmudból. A perem legalján és a pántokon áttört mívű stilizált lomb és virágdiszszek ékítik. Az alsó pereme lapján vert és vésett műben oroszlán, medve, ökör, egyszarvú, farkas, kutya és nyúl vannak ábrázolva. 18-ik századbeli munka.

Kiállítják Egger és társai.

7—8 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Az oszlopok széles domború talapzattal birnak, magát a hengeres oszloptestet stilizált szőlőgerezd dísz futja körül félig áttört műben. Az oszlop feje koronaszerűleg kiszélesedik, áttört művel, melyben apró madárcák és stilizált oroszlánok durván faragott alakjai váltakoznak. A pántok között belül csengetyű lóg. Fent virágbokrétaiban végződik. Az oszlop főpereme álékkövekkel van díszítve. 18-ik századbeli munka.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa egylet.

9—10 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Ezüst, vert és vésett munka. A belül üres, gömbölyű és domború alapon álló egyszerű hengeres oszlopot, mely felül belyukasztott s tagolt gömbben végződik, részben félig áttört mívű stilizált lomb és virágdiszszek ékítik. 18-ik századbeli munka.

Kiállítják Egger és társai.

11—12 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Mint az előbbie, csak hogy az oszlopok zárt s felül fenyütoboz gombbal bíró koronákkal díszesek, melyeknek oldalairól csengetyűcskék lógnak. A koronában bent szintén csengetyű lóg. A jelen század elején készültek.

Kiállítja Mendl Manó Gyulafejérvár.

13—14 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Mint az előbbi, csak hogy az oszlop talpának mezején hat medaillonban, a vízöntő, nyilas, halak, mérleg stb. csillagászati jelek vannak kiverve s fönt a korona tetején, mellén az osztrák címerpaizssal, koronázott kétfejű sas látható. A jelen század elejéről.

Kiállítja a nagykanizsai izraelita hitközség.

15—16 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Mint az előbbi, csakhogy az oszlopok sokkal magosabbak s középen egy vastagabb taggal két részre osztvák s a korona az oszlop fön fenyütobozban végződik. A talp peremén héber felirat van kiverve. A jelen század elejéről.

Kiállítja a nagykanizsai izraelita hitközség.

17—18 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Mint a fentebbi, csakhogy az oszlop keskeny talpán és vékony szárán vertmívű virágdiszszel ékes vázaszerűen tagolt rész emelkedik. Felül a csengetyűvel ellátott korona, tetején kétfejű sas áll. A jelen század elején készült.

Kiállítja a nagykanizsai izraelita hitközség.

19—20 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Mint a fentebbi, csakhogy díszítéseiben részben aranyozvák. Az oszlopok oldalán virág- és gyümölcsfüzerek és madarak vannak kiverve. A talp és a korona foglalt álékkövekkel van kirakva, a melyek mindegyikébe héber feliratok vannak aranynyal beverve. 18-ik századbéli.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21—22 *Thora-oszlopocskák — 2 drb.*

Mint a 17. és 18. szám, csakhogy egészen aranyozva. A váza oldalán és a talpazat peremén két bélyeg beverve. Ezek egyike a következő:

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa.

23 *Thora-tábla.*

Mint az előbbieket, csakhogy középen szekrénye nincs. E helyet egy hosszú-kás négyszög alakú szegélyezett tag van rajta kiverve, melyen «Jehova Eloichim» neve héber betűkkel olvasható. Az aranyozott korona felett kétfejű sas lebeg. A korona peremét két vörösen sávolt fehér szirmú s egy kéken zománczozott, magát a thora lapot pedig szintén fehérén zománczozott öt virág díszíti. A virágok mindegyikének közepén álékkő. A jelen század elejéről.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa.

24 *Thora-tábla.*

Ezüst, vert és vésett munka. Alul négyszögletű, fent félkörbe kidomborodik. Közepén négyszögletű lapocska emelkedik ki, rajta levéldísz között «Jehova Eloichim». A táblát két oldalról visszahajlott nyakú két sas tartja, felette pedig kétfejű sas. Az egész lánczra függ. 18-ik századbéli munka.

Kiállítják Laczkó testvérek.

25 *Thora-tábla.*

Ezüst, vert és vésett munka. Alakja háromszög, szélein stilizált levéldíszszel, fent hasonló gombba végződve. Fönt a táblán egy kilencz ágú

gyertyatartó látható, melyet jobbról egy egyházi öltönybe öltözött alak hosszú pálczával épen gyújtogat, bal oldalt egy másik hasonló alak áll, mindkét kezét arcához emelve imádkozva néz föl a gyertyatartóra. Egészen a candelaber talapzatánál jobbra egy kancsó, balra pedig egy a fentebbiekhez hasonló, de sokkal kisebb, szintén imádkozó alak van kiverve. Ez ábrázolás alatt kanálforma eszköz áll ki, melyet a táblához kapocsszerű szerkezet erősít. Alatta a Talmudból vett hétsoros jelmondat van kiverve. A tábla alján jobbról hosszúkás medaillonban egy trónján ülő koronás király alakja látható, baljában kormánypálczával, jobb kezével pedig magyaros formájú pipát szorít fogai közé. A megfelelő szemközti oldalon pedig egy római harcos áll. Mind a kettőnek feje fölött héber betűs fölírat van beverve. Az egész táblának legalján csatornaszerű lap ugrik előre, melyre fölül belül nyolcz olyan egymáshoz egy sorjába forrasztott kanalacska van erősítve, mint a minő a tábla közepéhez van kapcsolva. Az alsó csatornából kicsiny kiömlő csövecske vezet ki, melyhez kurta lánczon, apró füles, mérő bádogg edényke van kötve. 18-ik századbeli munka. A tábla felső részén és a csatorna fenekén e két bélyeg beverve: 12. F. N. R. S.

Kiállítja Seligmann J. budapesti aranyműves.

26 *Thora-tábla.*

Mint a 24-ik számú, csak hogy itt a «Jehova» fölíratos domború táblacska csak egyszerű két oszlop között áll, felette és alatta pedig stilizált virág és lombdíszből font rosette van alkalmazva. A jelen század elejéről.

Kiállítják a Laczkó testvérek.

27 *Thora-tábla.*

Ezüst, részben aranyozva. Alakja, mint rendesen, felül félkörbe végződő, különben négyszögletű tábla, melyen jobbról és balról erős támaszon hengeres, belül üres vert oszlopok emelkednek ki. Ezek között a tábla közepén gömbölyű zárt tok van odaerősítve, melynek fedele vésett virágokkal ékes. Az oszlopok tetején két oldalt egy-egy koronázott ágaskodó oroszlán áll, két első lábukkal a lapról szintén kiemelkedő, vert mivű zárt koronát tartván a fentebb említett zárt tok fölébe. A koronában sárga, fehér és kék álékkövek. A jelen század elején készült.

Kiállítja a n.-kanizsai izr. hitközség.

28 *Thora-tábla.*

Ezüst. Mint az előbbi, csak hogy az alakok és díszítmények csak féldomborműben vannak kiverve s a középső tokocska helyén tojásdány alakú medaillonban «Jehova Eloichim» neve, fölötte pedig a két oroszlán által tartott tizparancsolati tábla látható. A jelen század elejéről. (Rajza a fejezet címlapján).

Kiállítja Mendl Jakab, Gyulafehérvár.

29 *Thora-tábla.*

Ezüst, mint a 3-ik számú, kilencz ágú koronával tetőzött czimer sátor

alakjában, csakhogy itt a hermelin palást középkerén a frigszekevény ábrázolása áll, közepén bemélyített tokban «Jehova Eloichim» nevével. Ennek tetején a tízparancsolat két táblája áll, felette kisebb zárt koronával. A táblák fölirat nélküliek. E mellett jobbról és balról egy-egy tömjénező főpap alakja van kiverve. A jelen század első felében készült.

Kiállítja a n.-kanizsai izr. hitközség.

30 *Thora-tábla.*

Mint a 27-ik szám, csakhogy a tábla közepén négyszögletű nyílás van vágva, melybe hátulról «Jehova» fölirattal ellátott mozgatható táblácska jár. E nyílás felett és alatt ékes virágsokrok vannak kiverve. Készült a jelen század első felében.

Kiállítja a n.-kanizsai izr. hitközség.

31 *Thora-tábla.*

Ezüst. Vert és vésott munka. Alakja, mint a 28-ik számúnak. Csakhogy a középső gömbölyű medaillon félig át van törve, s belé a tulsó oldalon forgatható héber föliratú táblácska jár. Két oldalt pedig a szokásos czédrus oszlopokat magas díszedények helyettesítik. A medaillon felett kiterjesztett szárnyú kétfejű sas; e felett pedig a szokott kiugró korona tetözi be a táblát. A korona ágai azonban fonott lombdíszek, melyeknek tetejét egy futó és visszanező farkas képezi. Hasonló állat van kiverve a középső medaillon és a tábla alján is. A 18-ik század elejéről.

Kiállítja Egger és társa.

32 *Thora-tábla.*

Ezüst, részben aranyozva. Alakja mint rendesen. A korona felülről hiányzik. A két oszlop állatfejekre nyugszik. Közöttük közepén két oroszlán, koronázott domború, tojásdányalakú címerpajzsot tart, melyre a tíz parancsolat szokásos két feliratos táblája van bevésve. A tábla többi részét csinos stilizált virág- és indadíszek borítják. A tábla tetején egy kis ágaskodó oroszlán van kiverve. A jelen század elejéről.

Kiállítja Egger és társa.

33 *Thora-táblácska.*

Ezüst, részben aranyozva. Alakja mint a 27-ik számúé, csakhogy az oszloptetőkön álló ágaskodó oroszlánok két első lábukban koronát és a szokásos két táblás tíz parancsolatot tartják. Ezek alatt a tábla közepén négyszögletű nyílással bír, alatta a Talmudból vett fölirattal. Ez is, mint rendesen lánczon, lóg. A jelen század első feléből. A tábla közepén bélyeg és L betű beverve.

Kiállítja az ó-budai Chevre Kadischa.

34 *Thora-szekevény.*

Fekete fa-szekevényén áll maga az ezüsből, részben aranyozva, vert, vésott és öntött munkával készült Thora-szekevényke. Ajtaja közepén két

felé nyílik, mindkét szárnyán aranyozott alapon fekete zománczban (niello) lomb és virágdíszek és tájképek ábrázolva. Két oldalán áttört lombdisz fut fel, melynek tetején két oldalt egy-egy edény virág áll. A szekrény tetején két ágaskodó griff félig zárt koronát tart, melynek tetején niellos oszlopon «Jehova» neve áll bevésve. A szekrény belsejében, két niellos végű lábas hengerre, hosszú pergamen szalag van tekerve, melyen a Talmud terjedelmes kivonata olvasható. E kettős tekercs vörös atlasz tokba van rejtve, melyre ezüst skofium szalagból «Jehova» symboluma van rá varrva: Ugyancsak a szekrény belsejében lánczon csüggő apró fogadalmi kezes pálczácska tartatik. A 18-ik században készült munka.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa.

35 *Thora-oszlopocska.*

Ezüst, részben aranyozva. Alakja mint a fentebb leírtaké, csak hogy kettős és jóval kisebb. Az oszlopocskák tetején egymásnak háttal fordúlva két aranyozott oroszlán ül; hátukon zárt koronát emelnek, melyben apró csengetyű lóg. A jelen század elején készült munka.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa.

36 *Illatszertartó tornyocska.*

Ezüst, részben aranyozva, vert és áttört sodronyos munka. Az egésznek formája keleti befolyásra emlékeztet. Magas, háromszor kiugró párkányos talpon három emeletes torony emelkedik. Az emeletrészek hasábosan négyszögletűek, kettős román stylű ablakokkal. A legalsó toronyrész közepén zárható ajtócskával bír. Az első emelet tető párkányán a négyszögleten gombokkal apró zászlócskák vannak erősítve. Bent a második emelet tornyában apró csengetyű lóg. A tornyocska legtetején hegyes lándzsába végződő rúd emelkedik ki, melyen egy ezüst pléhből kivágott s aranyozott futó szarvas alakja forog. Az egész mű áttört filigrán. Készült a jelen század elején.

Kiállítja a küüllőmegyei bizottság.

37 *Illatszertartó oltárdísz.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Négyszögletű s négy lábon álló, áttört leveles virágdíszszel ékes talapzatból csavart kettős ezüst sodrony, majd az ezen levő szintén áttört leveles s virágos díszű rosetten át virágos fa nő ki, melyen két vert mívű ötszirmú virág, egy szájában gyémánttal kirakott virágágot tartó galamb és repülő pillangó, ez utóbbi rezgő módjára készülve, ágadzanak szét. Az egésznek tetején áttört s vésett díszű testtel bíró galamb ül. Hátán összetett szárnyai fölnyithatók, s itt tartattak benne az illatszerrek. 18-ik századbéli munka.

Kiállítja özv. Csekonics Dánielné. szül. b. Liphay Leona.

38—39 *Fogadalmi (votiv) kezek — 2 darab.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Alsó végén és közepén áttört mívű

gombbal bíró, belül üres hengeres pálcácska. Tetején hosszú kezelővel bíró jobb kéz áll, melynek mutató ujjá kissé kijebb áll, valószínűleg eskü formában, többi ujjai pedig be vannak egészen hajtva. Az egész lánczon csüng. A jelen század elejéről.

Kiállítják Mendl Manó Gy.-Fehérvár, Egger és társa Budapesten.

40 *Gyűrű.*

Arany. Öntött és vésett munka. A karikán díszítés gyanánt négy kisebb gömb fog be egy nagyobbat. A széles lapos karikát ezen kívül háromszoros csavart sodronydísz foglalja be. A gyűrű fejét háztető-alak képezi, két sarkán gombocskával. A háztető két oldalán a «Jehova és Eloichim» szó van bevésve. Készült a 13-ik vagy 14-ik században. Lelhelye Pest. Iskola-utca.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

41 *Fedeles pohár.*

Ezüst aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Fedelén hegyes gomb, melynek párkányán négy stilizált emberfő látható. Szélein pedig a tizenkét égi jegy van bevésve. A pohár oldalának főtestén boltozatosan vésett díszítésű fülkékben öntött domború műben Izrael tizenkét nemzetségének ősatya látható, kezében mindegyik czímerpaizsot tart, melyekre az illető nemzetség címere van bevésve. Még pedig az elsőn fegyver tropheum, a másodikon kút, a harmadikon ökör, a negyediken búzakéve, az ötödiken egy fa alatt várossal, a hatodikon fa alatt ugró szarvas, a hetediken kigyó, a nyolczadikon ló, a kilenczediken hajó, a tizediken öszvér, a tizenegyediken oroszlán és végül a tizenkettediknek czímer-paizsa üres. Talpán két bélyeg beverve. Ezek egyike:

Készült a 18-ik században.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

42 *Dísz-serleg.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A serleg maga háromszögletű, három ülő oroszlán által tartott lábon nyugvó tálcán áll. E tálca szélein gyöngyözött körben a Talmudból vett heber betűs fölírat fut körül. A hengeres serleget ismét három ülő oroszlán alak tartja hátán. A serleg oldalán ott, hol a három oroszlán van hozzá erősítve, öntött és vésett lomb és indadísz látható, melynek közepén medaillonban egy-egy római imperátorfő van fél domborműben ábrázolva. A serleg felső szélén ismét heber fölírat fut körül. A fedél lapos tetején az előbbi levél és indadísz jelenik meg, közeiben mind a három imperátorfővel. Középen pedig szépen stilizált ágaskodó oroszlán díszleg, két első lábában czímer paizsot tart, melynek közép terén szintén heber jelmondat és a «Jehova» neve olvashatók. Készült a jelen század elején. A serleg fenekén és a fedél belsején két bélyeg van beverve. Ezek egyike:

CS.

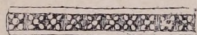
Kiállítja a nagy-kanizsai izr. hitközség.

43 *Dísz-billikom.*

Ezüst, aranyozva, vert vésett és öntött munka. Gömbölyű talpából magas szár nő ki, melynek közepén, kivert gyümölcs guirlanddal ékes lapított gomb van. E felett emelkedik a hengeres s felül kiszélesedő kupa, melynek oldalain felette díszes beéttett lomb és virágdísz, közepén gyümölcs guirlanddal van előállítva. A talpazaton és a fedelen ugyanilyen stylű ornamentika. A talpon, a kupán, illetőleg a billikom oldalán és a fedelen héber föliratok a Talmudból és az ajándékozók neveivel. A fedél tetején hengeres tag emelkedik ki, oszlophoz hasonló, melynek tetején egy római harczos alakja áll, jobbjával lándzsájára támaszkodva. Készült a 17-ik században.

Kiállítja az ó-budai Chevra Kadischa.

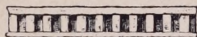

1.

2.

3.

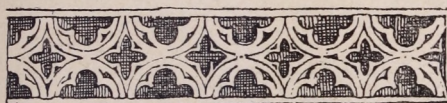
4.

5.

6.

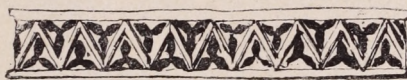
7.

19.

8.

9.

10.

11.

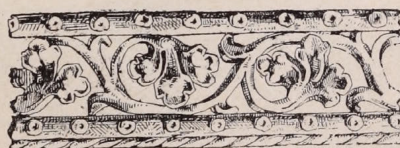
12.

13.

14.

46.

15.

16.

17.

42.

43.

18.

20.

21.

22.

23.

24.

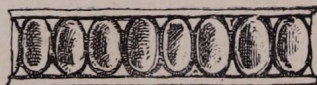
25.

26.

27.

28.

ÁTTÖRT DISZÍTÉSEK EGYHÁZI TÁRGYAKRÓL.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

44.

45.

I.

2.

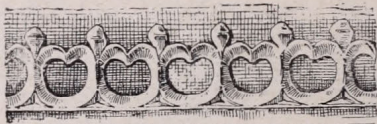
3.

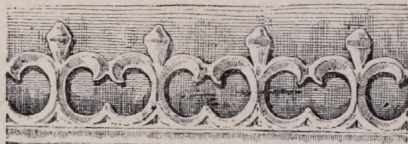
4.

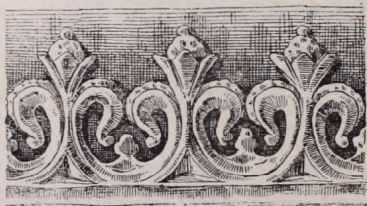
5.

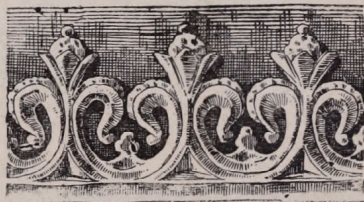
6.

7.

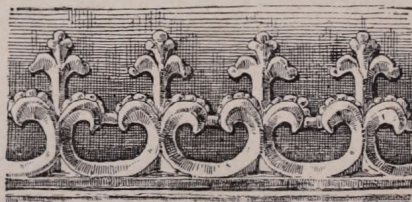
8.

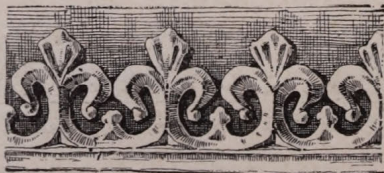
9.

10.

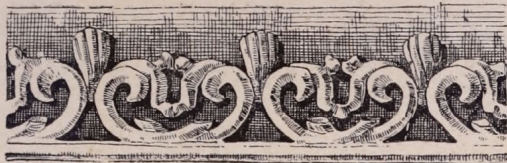

11.

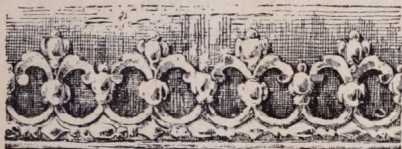

12.

KEHELY-KOSARAK KOSZORÚI.

13.

14.

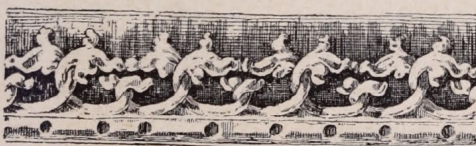
15.

16.

17.

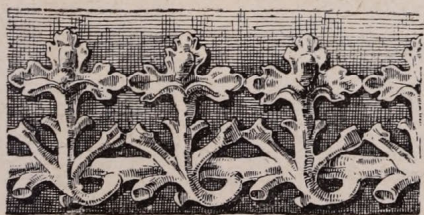
18.

19.

20.

21.

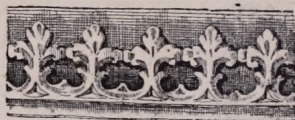
22.

23.

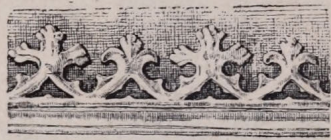
24.

25.

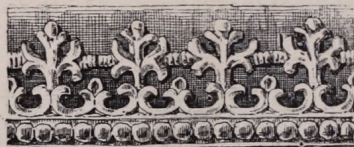
26.

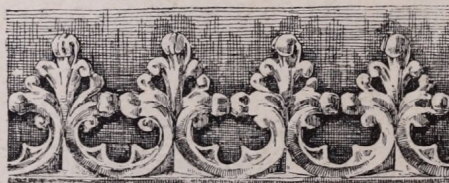
27.

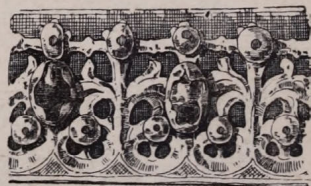
28.

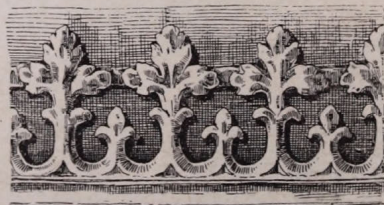
29.

30.

31.

32.

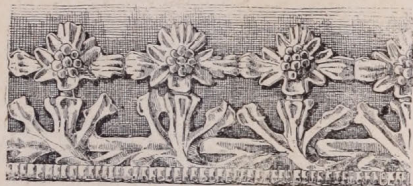
33.

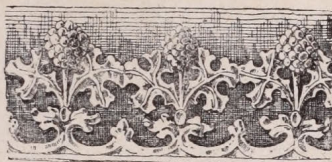
34.

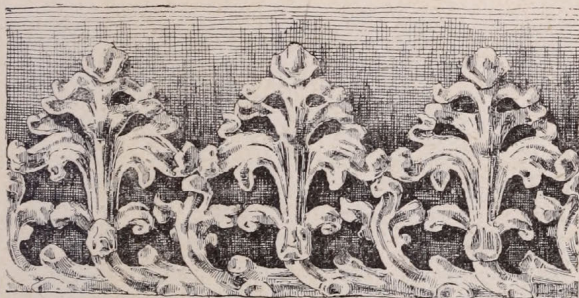
35.

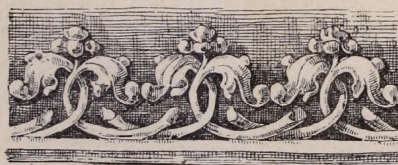
36.

37.

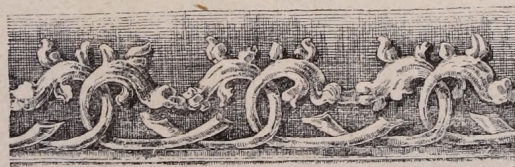
38.

39.

40.

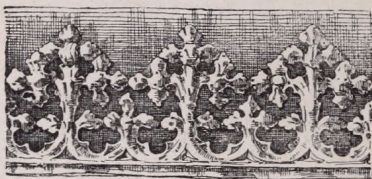

41

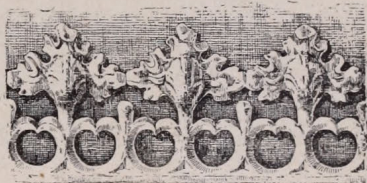
KEHELY-KOSARAK KOSZORÚI.

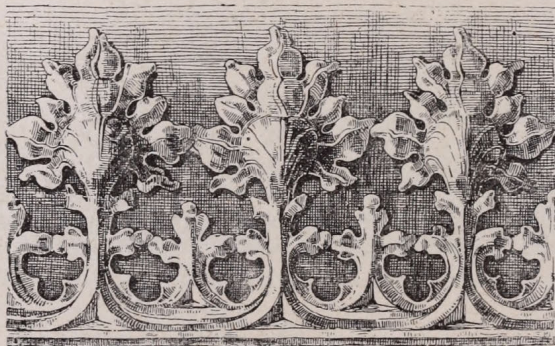
42.

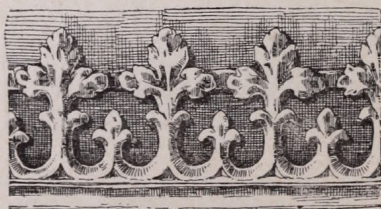
43.

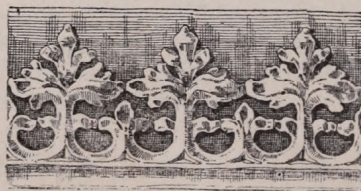
44.

45.

46.

47.

48.

49.

Pótlék a második teremhez.

Az orthodox egyházi szereken előforduló feliratok fordítása, melyeket Popovics V. István úr, a Tököly-intézet felügyelőjének közbenjárására, Ruvaracz Hilarion, a görgetegi zárda archimandritája volt szíves megfejteni s magyarázó jegyzetekkel ellátni.

Spiridion mester ripidején.

1. sz. «Az uralkodónak uralkodója, az uraknak ura, a minden megtartó most és örökké.»

3. sz. «Ezen ripidét — legyezőt — zárandok hadzsi Hilarion belgrádi metropolita verette és a krusedoli zárdának ajándékozta. Körülötte Hadzsi-Spiridon fáradozott az 1664-ik esztendőben.»

A 2. számú felirat megfejthető nem volt.

A 2. sz. artophorion — kenyértartón.

«Ezen szent kenyértartót (artophoriont) csináltatni kívántam, hogy a szent test tartására szolgáljon. A krusedoli zárdában 1707. évi május hó 5-én. Mestere Nedelykovics Miklós.»

Nedelykovics Miklós artophorion — kenyértartóján.

a) «Ezen szent szekrény Ravanicza zárdáé. Készítettett a megváltó és szent Lázár házának, 1705. évben, a Krisztus születése után.»

b) «Uralkodott és a szerb patriarchai széket bírta vala akkor harmadik Arzén úr, szent patriarcha, zárdafőnök Dömötör, főnökhelyettes Fülöp volt.»

c) «És e munkáért fizetett Leontije, zárdai pap. Isten áldja meg. 1705-ben.»

d) «Mennybe mentél dicsőséggedben ztus Krisurunk, örömet szerezvén tanítványaidnak a szent lélek megigértetése által, azok megértvén saját üdvökre, hogy te vagy Isten fia, a világnak megmentője.»

e) «Ezen munkának szerzője István, zárdai pap és készítője Nedelykovics Miklós, tyipaováczi mester volt.»

1. Szent Lázár fejedelem.	9. Szent Péter.
2. Szent Szabbas.	10. János apostol.
3. Szent Simon.	11. András apostol.
4. Szent Romil.	12. Jakab apostol.
5. Szent István.	13. Szent Lukács.
6. Szent János.	14. Szent Markus.
7. Szent Gergely.	15. Szent Mátyás.
8. Szent Vazul.	16. Pál apostol.

A 4. sz. tömjénégetőn.

«Ezen tömjénégetőt Racsko úr ajándékozta a krusedoli zárdának. Isten áldja meg ötét.»

György mester ripidején.

1., 2., 3., 4., 5., 6. sz. «Szent, szent az úr Zebaot, dicsőségével kitöltve a földet és az eget». — A másik oldalon ugyanez görög nyelven.

7. sz. «Ezen legyező a krusedoli zárdáé, a mely a Gyümölcs. boldog asszonynak van szentelve. Ajándékozta Nikanor pécsi püspök 1724-ben.

Jegyzet. Melentijevics Nikanór 1710-től fogva pécsi, mohácsi és szigeti püspök volt, 1720. évben pedig odahagyta püspöki székét s a krusedoli zárdába vonult. A krusedoli zárdát a törökök 1716-ban felgyújtották, de Nikanor püspök a leégett zárdát újra felépítette; azért őt a zárdá második alkotójának nevezik. Meghalt 1736. évben és a krusedoli templomban temettetett el.

A 8. sz. kelyhen lévő felirat nem volt megfejthető.

A 43. sz. kereszten.

Ezen kereszt Nicephorus püspöké.

A 44. sz. kereszten.

«Ezen kereszt az enyém, Zoranovics István ravaniczai zárdájáé.»

Jegyzet. Zoranovics István, a XVIII. század közepén a szerémi Vrdnik — Ravanicza — nevű zárdának egy ideig főnöke volt és történeti könyvek másolásával foglalkozott.

Csernovics Arzén ereklyetartóján.

1. Krisztus urunk feltámadt.
2. Arzén szerb patriarcha.
3. Az úr Isten 1727. esztendejében.

HARMADIK TEREM:

Világi tárgyak a XII–XVII. századokból.

ELSŐ SZEKRÉNY.

Koronák és ékszerek a XI–XV. századokból.

1 By. *Constantinos Monomachos koronája.*

Arany. Vert és zománczos munka. Hét, hosszukás, felső végén kerek lemezből áll. Mindegyiken egy-egy alak rekesz-zománcból. Constantinos Monomachos, jobbra neje Theodora, balra nővére Zoe, továbbá két tánczosné, az igazság és a szerénység. A koronához tartozik még két kerek lap; az egyik Szt. Péter, a másikon szt. András, szintén rekesz-zománcban és egy aranyba foglalt kristály darab. Lelhelye: Nyitra-Ivánka. 11-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 Rm. *Korona.*

Ezüst. Vert munka. Sima abroncs, rajta négy kereszt. Találtatott: Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 Rm. *Korona.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. Hasonló az előbbi számhoz, de kisebb. Találtatott: Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

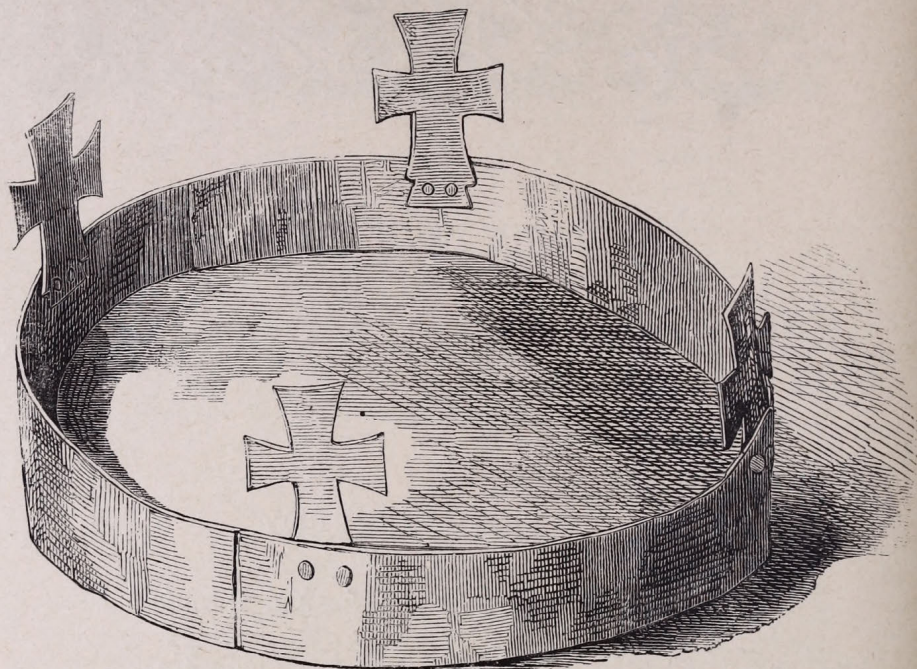
4 Rm. *Jogar.*

Ezüst. Vert munka. A pálczaforma szár végén lapos gomb, tetején le- és felhajtott levelek váltakoznak. Találtatott Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-ik század.

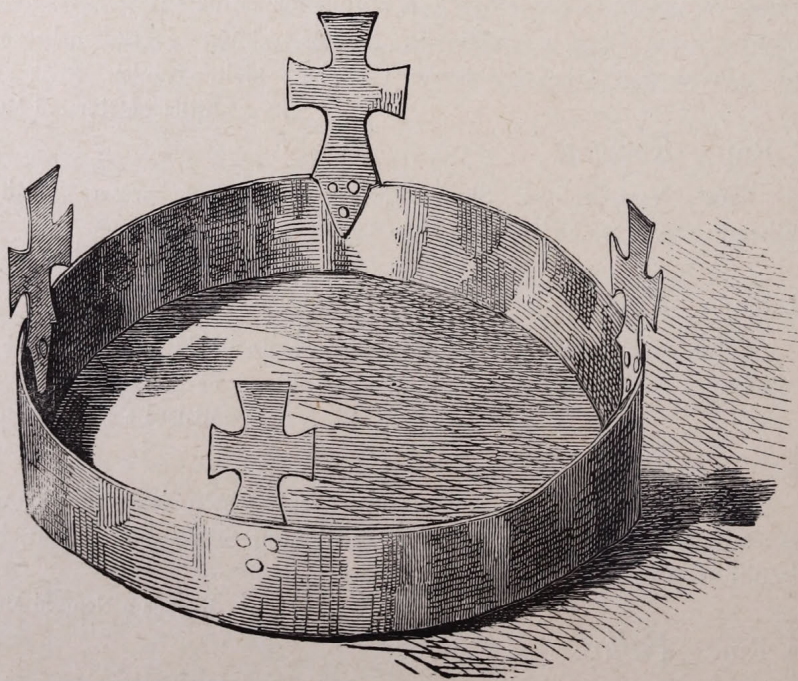
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 Rm. *Pallos.*

Ezüst. Vert munka. Pengéje és markolata lemezből metszett, az utóbbin

2. szám.

3. szám.

alul, lapos gomb. Találtatott Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6–7 Rm. *Sarkantyú.*

Ezüst. Öntött és vert munka. Találtatott: Székes-Fehérvárott királyi sírboltban. 12-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 Rm. *Karperecz.*

Ezüst. Vert munka. Találtatott: Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

9 Rm. *Kereszt.*

Bronz, aranyozva. Öntött és vésett munka. Találtatott: Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 B. *Melldísz.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Közepe kerek, erős sodronnyal szegélyezett. Ezen négy karély, keresztformára elrendezve s szintén sodronnyal beszegve. A karélyokban rekesz-zománczot látunk az egyik oldalon, a másikon kiesett. Találtatott: Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

11 Rm. *Lemez.*

Bronz, aranyozva. Öntött és vésett munka. Kerek. Közepén háromoldalú domborodás, macskafejekkel a szegleteken. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12 Rm. *Nyakék-részek.*

Arany. Vert munka. Apró füles gömbök és két nyúlványba végződő gyöngyök. Magyarországi, közelebbi lelhelye ismeretlen. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

13 Rm. *Kapocsrész.*

Arany. Vert, áttört és sodronyos munka. Sodronyból készült és apró gömbökkel díszített tag és egy négyszegletű rész, rajta sodrony rekeszek. Az egyikén láncz. Magyarországi, közelebbi lelhelye ismeretlen. 12. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

14 Rm. *Gomb.*

Arany. Vert munka. Sima alapra, apró gömbökből képezett gulácskák forrasztva. Füles. Magyarországi, közelebbi lelhelye ismeretlen. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

15 *Arany csipke.*

Találtatott: Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

15 *Arany szövet és ezüst láncz.*

Találtatott: Székes-Fehérvárott, királyi sírboltban. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

16 Rm. *Dísz.*

Arany. Vert és áttört munka, sodronnyal diszítve. Kerek, hullámos szélű lap. Lelhelye: Székes-Fehérvár. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 Go. *Korona.*

Ezüst, aranyos. Vert munka. A homlokpánt nyolcz, csuklyóban járó, hosszukás négyszög. Minden tagon, két foglalt ékkő között hatszirmú virág, drágakő bibével és egy gyönggyel a szirmok csúcsán. Felette pedig liliomforma virág — kettőn hiányzik — emelkedik, szintén ékkövekkel és gyöngyökkel diszítve. A liliomok között levelek. Lelhelye: Margit-sziget. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

18 Go. *Korona.*

Ezüst, aranyos. Vert munka. A hat régi tagok mindegyike hosszukás négyszög, melyből liliom nő ki. Az egész, sodronnyal van beszegve. Minden liliomot egykor, erősen kiálló foglalásban négy rubint s egy smaragd s hegyén a kiszökellő szegen valami ékesség — talán átfurt gyöngy — diszítette. A négyszögön, négy, a felsőkhöz hasonló foglalású smaragd közt boglár áll, melynek két oldalán három-három inda nő ki — egykor valószínűleg gyöngyök ültek rajta — középtűt pedig nagyobb foglalás, melyet egykor talán szintén gyöngy diszített. E részek egykor csuklyók által voltak összekötve. E korona 1755-ben Nagyváradon találtatott Charles de Canon Marquis de Ville lovastábornok 1755, Julius 17-én kelt jelentése szerint. 14-ik század. Magassága 0'08.

Kiállítja a cs. és kir. ambrasi gyűjtemény.

19 Go. *Országalma.*

Ezüst, aranyos. Vert munka. A két félgömbből összeforrasztott almán kereszt áll. Találtatott az előbbi szám alatt leirt koronával együtt. 14-ik század. Magassága 0'17.

Kiállítja a cs. és kir. ambrasi gyűjtemény,

20 *Korona.*

Arany. Vert és vésott munka. Abroncsa kettős. Az alsót harminczhat fél nyolczas karéj képezi, mindegyiknek hegyét gyöngy ékesíti, magassága gyöngyöstől 0'02, hetvennégy gyöngy övedzi legalúl. A második abron-

csot felül nyolcz, liliommal váltakozó levél csipkézi. Minden liliom hegyén egy rubint. Az elsőnek hegyén kereszt áll, közepén rubint, az ágak hónaljaiban s a két oldalsónak végén, egy-egy gyöngy. Ormán egy öreg gyöngy. A liliomokon egy-egy smaragd, egy-egy rubint s két-két türkiz.

A levelek hegyén szintén rubint áll, hat hiányzik, rajtok egy-egy rubint és smaragd. Az abroncon magán tizenhat rubint váltakozik, tizenhat smaragddal. Az abroncs magassága rubintostól 0'41. A korona felső része kupolaalakú, tizenhét-tizenhét gyöngy által képezett, nyolcz gerincz osztja nyolcz mezőre, melynek mindegyikét nyolcz rubint, négy smaragd és két

türkiz ékesíti. Felül nyolcz gyöngy ormú, félnyolczas karéj, koronkát képez, melyben ismét nyolcz gyöngy s egy öreg smaragd állanak. Az egész korona a felső koronkát, a keresztet s a legalsó abroncsot kivéve niellós, gránátalma díszítéssel czifra. A készítésnél az egész felület nielló réteggel volt borítva s az alapot utólag vésték ki. Magas. o 235. A korona tokja alakokkal díszes ó-indiai selyem- és ezüst brocattal van beborítva. Magassága o 28. E koronára a bécsi békekötés következő pontja vonatkozik: «Pacificatio Viennensis inconclusionone, quod personam domini Bocskay ejusdem contemplationem concernit. Ultra habe vero dominus Bocskay coronam tibi a vezerio donatam in derogamen regis et regni Hungariae et coronae ejusdem antiquae se non accepisse aggerit 1606. sept. 16. — E koronát 1605-ben Ahmet nagyvezér, mint a sultán kiváló kegyességének jelét adta át Bocskaynak, ki azonban tényleg sohasem viselte azt. A mit a koronáról egyelőre tudnunk lehet, mindössze annyi, hogy ez az a korona, melyet Ali Pecsevi török krónikája szerint ugyancsak Ahmed szultán igazítottatott ki, mint görög császári koronát 1605-ben. Erre formája is vall. A bécsi cs. kincstárba 1607-ben adta Homonnay gr. Drugeth Bálint. E korona nem készülhetett II. Ulászló számára — miként a cs. és k. kincstár leírásában állítják — mert őt a szent koronával koronázták. Mátyás 1464-ig koronázatlan volt s ekkor II. Fridriktől váltotta ki, 60,000 aranyon a szent koronát. I. Ulászlót a rendek a Székesfehérvárott őrzött Szt.-István ereklyével koronázták.

ELSŐ TÁRLÓ.

1 Rm. *Arany-bulla.*

II. Endre 1222. évi oklevelén.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 Rm. *Arany-bulla.*

IV. Béla 1258. évben kelt kiadványain.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 Go. *IV. Károly arany pecsétje.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 *II. Béla király pecsétje.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 Rm. *Karperecz.*

Arany. Vert, sodronyos munka. Két hajlított lemezből áll. Két szélén vastag sodronykeret, ezután kétágú sodronyfonat, belől vékonyabb sodronykeret. Ez utóbbi belül körülfut az ékszer két lemezén. A dombormívű diszek váltakozva egy-egy gomb s egy, egyenetlen oldalú hatszögletű prisma,

még pedig öt prisma és négy gomb — egy gomb levált. A prismák alapja sodronykeretes, felső lapjukon négy-négy, fölöttük és alattuk hét-hét aranygyöngy. A nyolcz-czikkű gombok alján sodronykarika. A czikkek mindegyikében aranygyöngyben kezdődő és végződő sodronyspirál. Fenn, másik sodronykarikában lemezfoglalásban gyöngy — egy hiányzik. Minden prisma és gomb között, két-két hatszirmú, sodronyos virág sodronykarikában; tetején aranygyöngy. A karperecz tolózárral csuklyóban jár. Úgy a tartó-, mint a tolószeg sodronyfonatos. A tartószeg végei kétfelé kunkorodók s hajlásukban kis karika függ. A karperecz átmérője 0.045, illetve 0.06; a lemezé 0.03. Állítólag a nagyváradi királysírboltban találtatott. 13-ik század.

Kiállítja Lonovics Albertné.

6 Rm. *Karperecz.*

Arany, vert és sodronyos munka. Hasonló az előbbihez, a következő eltérésekkel: 1. Úgy a prismák, mint a gombok száma hat. 2. A prismák alatt és fölött nincs aranygyöngy. 3. Az előbbin lévő, hatszirmú virágok nincsenek meg, de helyükön egy-egy aranygyöngy van. 4. A gombokon fönnt nem gyöngy, de kék álékkő van, körültek nincs aranygyöngy. 5. Úgy a tartó szeg, mint a tolószeg kijárnak. 6. Belől két régi, kiigazított törés. Átmérője 0.055, lemezé 0.026. Állítólag a nagyváradi királyi sírboltban találtatott. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

7 Rm. *Karperecz.*

Arany. Vert, sodronyos munka. Hasonló az 5. számhoz a következő eltérésekkel. Úgy a prismák, mint a gombok száma teljes, t. i. öt; egy sem hiányzik. 2. A prismák alatt és fölött lévő aranygyöngyök száma hol hét, hol nyolcz. 3. Egy prisma be van horpadva. 4. Úgy a tartószeg, mint a tolószeg kijárnak s az első karikák nincsenek. A karperecz átmérője 0.06, a lemezé 0.031. Állítólag a nagyváradi királysírboltban találtatott. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 Rm. *Karperecz.*

Arany. Vert, sodronyos munka. Hasonló az 5. számhoz. A prismák és a gombok teljesekek. Csak annyiban tér el, hogy a prismák alatt lévő, aranygyöngyök száma tíz és a gombokon, a gyöngy foglatával együtt leesett. Állítólag a nagyváradi királysírboltban találtatott. 13-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Istvánné.

9 Rm. *Kapocs-rész — 2 drb.*

Bronz, aranyozva. Öntött és vésett munka, színes vájt zománczczal díszítve. A zománcz színei sötétkék, vörös, zöld, világoskék, sárga és fehér. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

10 Rm. *Csatt.*

Arany. Vert és áttört munka. Két, négyszögletű részből áll. Az egyikén szeg, a másikon fül. Mind a két rész oldalát férfi- és nő-fejek díszítik. Tetején pedig dudorok, rajtok levelek beverve. Ponczolt ívecskék fogják körül beljebb, az apróbb dudorokat, melyek a középén levő, áttört foglalat körül ülnek. Ebből a kő kiesett. Magyarországi, közelebbi lelhelye ismeretlen. 11-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 Rm. *Kösöntyű.*

Arany. Vert és sodronyos munka. Három karélyos henger. Lelhelye állítólag Szerémség. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Melldísz.*

Arany. Vert, áttört és vésett munka. Nyolczszögletű, szélén levélpártával díszes lap. Rajta három a — cabochon csiszolt amethyst és három safir, erősen kimagasló foglalatban — a hetedik hiányzik. Középén négyszirmú virág ül. 10-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 Rm. *Kereszt.*

Bronz, aranyozva. Öntött munka. Keresztforma lemezen emelkedik egy második, kisebb kereszt. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Arany-bulla.*

IV. Béla. 1251. évben kelt oklevelén.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *IV. Béla arany pecsétje.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *II. Ferdinand pecsétje.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

JOBB TÁRLÓ.

1 Go. *Kapocspár.*

Ezüst. Öntött, áttört és vesett munka. Két egybefont leveles inda, végén gyümölcscesel. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

2 Go. *Kapocspár — 4 drb.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Leveles ágdarabot példáz, három gyümölcscesel. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3 Go. *Kapocs.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Áttört alapon leveles indák, virágok és két gyümölcs. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 Go. *Kapocs.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Négy virág és két levél, egy ágból nő ki. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 Go. *Kapocs.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, áttört és vésett munka. Két oroszlánfő, levelek között. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6 Go. *Kapocs fele.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Csipkés szélű lapra sodrony, ezen belül levél, rajta madárral, erősítve. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7 Go. *Kapocs.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, áttört és vésett munka. Ágat példáz, rajta két összefonyott levél. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 Go. *Kapocs fele.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Levél, tövén foglalt gránáttal. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

9 Go. *Kapocs fele.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Tölgyág három makkkal. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 Go. *Kapocs.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Levél-indák között, nő- és férfi-alak. Az utóbbi kezével mondatszalagot tart, rajta lakat lóg. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

11 Go. *Kapocs.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Ág körül csavaródó virágok és levelek. Az egyik ágat nő-alak karolja át. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12 Go. *Kapocsrész.*

A 10-ik szám egyik fele. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

13 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Az egyik fele levél, a másik virág. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

14 Go. *Kapocspár.*

Ezüst. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Lombok és egy griffmadár. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

15 Go. *Pitykék.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Nyolcz, kerek rózsza; kettő pedig levelekből áll. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

16 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Lombok mellett férfi- és nő-alak, virágok áll. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 Go. *Kapocs.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Áttört lombokon két kunkorodott levél és gyümölcsös inda között, nő áll. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

18 Go. *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, vert és vésett munka. Három lemez, egymással négy-négy ezüst lánczczal összekötve. A két belsőn domború virágtő, a középsőn szintén domború, lombokba végződő két sárkány, sötétkék zománcz alapon. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

19 Go. *Gomb — 4 drb.*

Ezüst, részben aranyos ezüst. Sodronyos munka. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

20 Go. *Gomb.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert és sodronyos munka. Lelhelye: Likavavár. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Levelet és virágot példáz. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vert munka. Ágból nőő, virágos indát példáz. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

23 Go. *Kapocs fele.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Három virág, egy tön. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 Go. *Kapocs fele.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Két levél között, gyümölcs. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25 Go. *Kapocs fele.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Leveles inda és levélből kinövő alak. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

26 Go. *Kapocsrész — 3 drb.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Két összefonyott ág, közötté virág. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Hasonló a 2. számhoz. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Az egyik fél tölgyágot három makkal; a másik, szintén gyümölcsöt és levelet példáz. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Két levél három virággal egy ágon. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Levelek, gránát bibéjű virággal. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, áttört és vésett munka. Az egyik felén három lándzsás levél, virágokkal váltakozik; a másikon, leveles ágat látunk. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

32 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Virágon levelek és egy madár. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

33 Go. *Kapocsrész.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, áttört és vésett munka. Virág, két fogas és két síma szélű levéllel. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

34 Go. *Kapocsrész.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Virágos ág. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

35—36 Go. *Kapocsrészek.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Levelek. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

37 Go. *Kapocspár.*

Lásd a 2-ik számot. Lelhelye: Budapest. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

38 *Boglár — 2 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. S alakú alapon, gránát bibéjű virág emelkedik. Lelhelye: Losoncz. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

39 *Boglár — 11 drb.*

Arany. Öntött, áttört, vésett és zománczos munka. S alakú. Gyöngygyel és középen, rubint bibéjű virággal diszítve. Lelhelye: Losoncz. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

40 *Boglár — 11 drb.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal, ékkövekkel és gyöngyökkel diszítve. Lelhelye: Losoncz. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

41 *Öv.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tizennyolcz tagból áll, minden tagon rózsza. Lelhelye: Losoncz. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

42 *Kapocspár.*

Arany. Öntött és zománczolt munka. Két hosszúkás négyszögletű rész, fekete vajt zománczczal diszítve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

43 *Vállfüző kapocs — 11 és fél drb.*

Ezüst. Öntött, áttört és vésett munka. Lelhelye: Rimaszombat. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

44 *Kapocspár — 4 drb.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, áttört és vésett munka. Lombdiszitmény két szívvel, közepén fejjel. Lelhelye: Rimaszombat. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Kapocspár.*

Ezüst. Öntött, áttört, vésett és sodronyos munka. Növényindák, közepén fővel. Lelhelye: Rimaszombat. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

46 *Kapocsrészek — 5 drb.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Lelhelye: Sajó-Gömör. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

47 Go. *Boglár és boglár alja.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, áttört és vésett munka. Rózsaforma. Lelhelye: Sajó-Gömör. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

48 Go. *Sróf.*

Ezüst, részben aranyozva. Feje virág. Lelhelye: Sajó-Gömör. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

49 *Kapocspár — 2 drb.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, áttört és vésett munka. Áttört levelek képezik az alapot, közepén rózsza. Lelhelye: Denta. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

50 *Kapocspár — 4 drb.*

Ezüst. Öntött munka. Lombokat példáz. Lelhely: Besnyő. 16. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

51 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Kerek rózsáról, kiálló száron, apró gömbökkel és sodronyval ékes csüngő lóg. Lelhelye: Sajó-Gömör. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

52 Go. *Kapocs fele.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, vert és vésett munka. Két ke-

resztbe tett száron, három rózsza. Közepén foglalás, melyből a kő kiesett. Lelhelye: Békés-Csaba. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

53 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, áttört és vésett munka. Levelek, gyümölcsök s közepén virág. Lelhelye: Kövágó-Szöllős. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

54 *Csattrészek.*

Ezüst. Öntött és vert munka. Lelhelye: Kövágó-Szöllős. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

55 Go. *Gombok.*

Ezüst, részben aranyozva. Lelhelyök: Likavavár, Budapest és Brassó.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

56 Go. *Kapocspár.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Virágokból és levelekből áll, három gránáttal diszítve. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

57 Go. *Kapocs — 3 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Két lombon álló galamb között, égő szív. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

58 Go. *Fülönfüggő — 3 drb.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, vert, áttört és sodronyos munka. Apró gömböcsökből képezett gulák diszítik. 15-ik század.

Kiállítja az iparműv. Muzeum.

59 Go. *Fülönfüggő.*

Ezüst. Öntött és vert munka. Apró gyöngyökkel diszített gömbök ékítik. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

60 *Fülönfüggő.*

Ezüst. Vert munka. Cseppforma, patkóalakú részről lóg. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

61 *Boglár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. S alakú. Közepén foglalt rubint. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

62 Go. *Fülönfüggő.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött és vert munka. Gömböcsökkel és csüngőkkel diszítve. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

63 *Kapocspár.*

Ezüst. Öntött és sodronyos munka. Növényinda, közepén virággal.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

64 *Karikák.*

Ezüst. 15–16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

65 *Gomb.*

Ezüst. Vert munka sodronnyal díszítve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

66 *Gombok és ruhadíszek.*

Ezüst. Vert munka. 15–16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

HÁTSÓ TÁRLÓ.

1 Go. *Arany csipke — 3 drb.*

Találtatott a losonczy sírboltban. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

2 Go. *Koporsószeg — 55 drb.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Rózsaaalakú. Találtatott a losonczy sírboltban. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3 Go. *Koporsószeg — 34 drb.*

Ezüst, részben aranyos ezüst. Vert munka. Csillagalakú. Találtatott a losonczy sírboltban. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

4 Go. *Szeg — 4 drb.*

Ezüst. Vert munka. Kerek. Találtatott a losonczy sírboltban. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

5 Go. *Koporsószeg — 15 drb.*

Ezüst. Vert munka. Kerek, gombforma. Találtatott a losonczy sírboltban. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

6 Go. *Szeg — 14 drb.*

Ezüst, részben aranyos ezüst. Félholdforma. Találtatott a losonczy sírboltban. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

BAL TÁRLÓ.

1 Rm. *Lap.*

Bronz, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek, belől levéldisz között, szárnyas állat. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 Rm. *Lap.*

Bronz. Öntött, áttört munka. Kerek. Be'öl állat. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 Rm. *Lap.*

Bronz, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Belől szárnyas, emberfejű állat. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 Rm. *Lap.*

Bronz. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Belől sisakos férfi két sárkányt fojt. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 Rm. *Lap.*

Bronz, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek, füllel. Belől egyfejű, kéttestű szörnyeteg. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6 Rm. *Lap.*

Bronz. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek, füllel. Belől lombdiszítés között kentaur. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7 Rm. *Lap — 5 drb.*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött, vésett és vajt zománczczal ékes munka. Kerek. Belől alakok. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 Rm. *Lap.*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött és vésett munka. Kerek, belől szárnyas alak. 12-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

9 Rm. *Gomb.*

Bronz. Öntött munka, vajt zománczczal diszítve. Kerek. Szélén csipkés, belől virágok. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 Rm. *Dísz* — 2 drb.

Ezüst. Vert munka. Három él Rajta apró, domború pontokkal ékes és síma, csíkok váltakoznak. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 Rm. *Ruhadísz* — 2 drb.

Ezüst. Öntött, áttört munka, sodronnyal díszítve. Szívalakú, közepén három él domborodik. Lelhelye: Tolnamegye. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 Rm. *Övtag*.

Ezüst. Vert és áttört munka. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

13 Rm. *Ruhadísz* — 12 drb.

Ezüst, aranyozás maradékaival. Vert munka. Madarak és apró pontok kiverve. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 Rm. *Lap* — 3 drb.

Ezüst, aranyozva. Vert munka. Négysegletű. Kettőn korona, a harmadikon griff madár kiverve. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 Rm. *Pityke* — 5 drb.

Ezüst, aranyozás maradékával. Vert munka. Kerek. Az egyiken oroszlán, a másikon lilium; a többin hatszirmú virág kiverve. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 Go. *Gomb* — 4 drb.

Arany. Vert és vésett munka. Kerek, közepén dudor. Szélén, vájt fekete zománcz alapon, feliratok. 14-ik század.

16. szám.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

17 Go. *Csatt*.

Arany és ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Rajta fekete vájt zománcz alapon, daliás párviadal. 14-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

18 Go. *Násfa*.

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött és vésett munka. Krisztus nővénytörzsre felfeszítve, jobbra Mária, balra sz. János egy-egy ágon. Felül-alul fül. 15-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

19 Go. *Násfa*.

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Szűz Mária szabadon álló alakja, ölében a kis Jézust tartja, előtte nő-alak térdepel. Felül-alul fül. Hátul IHS. 15-dik század.

Kiállítja Kárász Géza.

20 Rm. *Lap*.

Bronz, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka, vájt zománczczal disztve. Kerek. Belül szárnyas szörnyeteket, oroszlán támad. 13-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17. szám.

21 Go. *Lap*.

Bronz. Öntött munka. Kerek, csillagos széllel. Közepén sz. György és a sárkány. Lelhelye: Ó-Buda. 15-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22 Go. *Lap*.

Bronz. Öntött és áttört munka. Kerek, liliom párta szegi be. Belül szt. Márton és a koldus. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

23 Go. *Doboz*.

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. Kerek. Mindkét oldalán az angyali üdvözlés domborműben. 15-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 Rm. *Lap*.

Bronz. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Belül szörny. 12. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25 Rm. *Lap.*

Bronz. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Belül párdúc. 12-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 Rm. *Lap.*

Bronz, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Belül ágaskodó oroszlán. 12-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 Rm. *Lap.*

Bronz, aranyozás nyomaival. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Közepén szárnyas állat. 12-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 Rm. *Lap.*

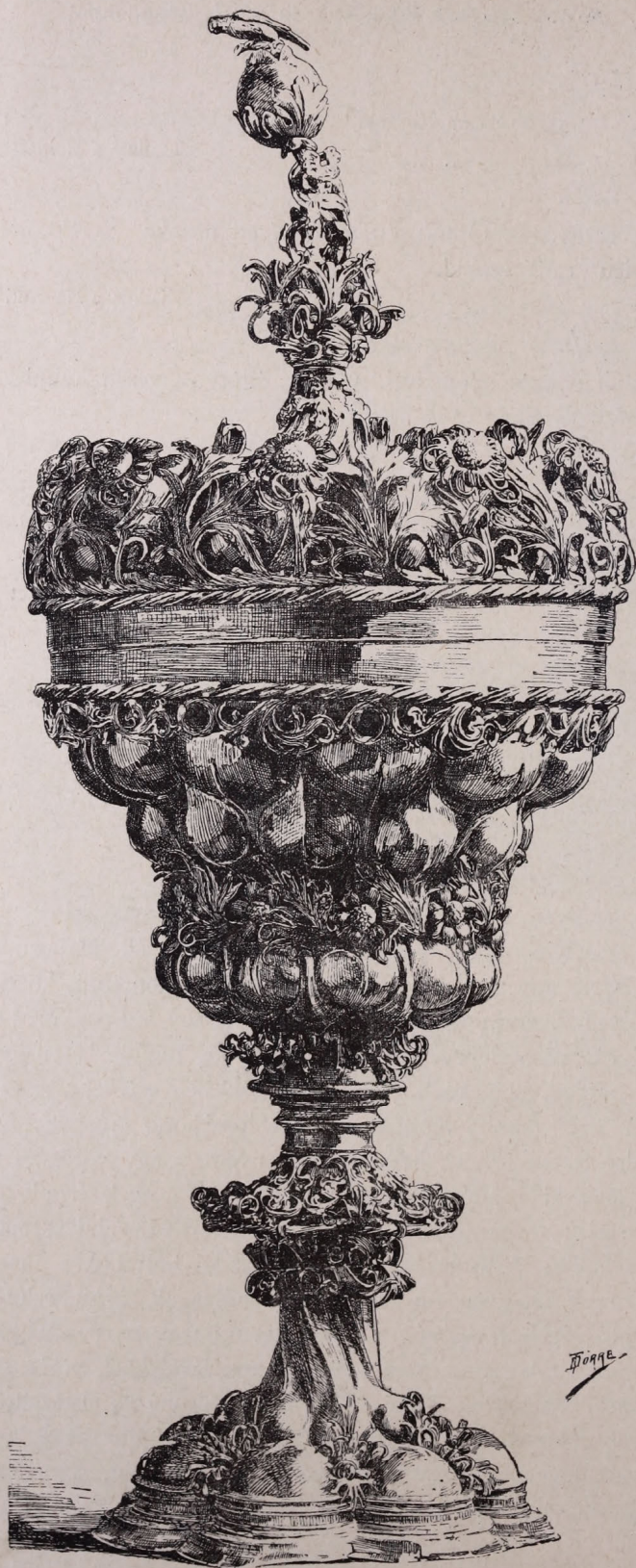
Bronz, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Belül emberi ábrázatú szörny. 12-ik század.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

MÁSODIK SZEKRÉNY.

Asztali szerek a XV., XVI. és XVII. századokból.

1 Go. *Serleg.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert, áttört és hideg zománczczal czifra munka. Talpa hét karélyos. Kissé homorú pereme, rézsut áll. Pártájan bevéssett czik-czak, áttört mívet példáz. Felső mezején hét domború, középen éles bordájú hólyag kiverve; közöttük lemezből metszett fodros, vörös és zöldre festett virágok, vörös bibével. E hólyagok felett, mindig két nagy között, hét kisebb hólyag, melyeknek gerinczei bordákká egyesülve, a csavart nyelet képezik. A nyél tagolt. Közepére áttört lombkosár erősítve. Közvetlen alatta, zöldre festett levelek hajlanak le a nyélre s egy vörös és zöld, fel és lehajló levelekből álló, koszorú övezi. Végül a nyél, tagolt gyűrűkre oszlik. A serleg maga szintén hólyagosra kivert. Legalul cseppformák s végükkel a serleg felső széle alatt domborodó hólyagokba mennek át; annak gerinczeit képezvén. Az alsó és felső hólyagok között, szintén gerinczes hólyagok ülnek. A serleget a szár felett mintegy 0'03 m. magasságban, lemezből metszett koszorú övezi, zöldre festett levelekkel, vörös szirmú és aranyos bibéjű virágokkal. Felső szélén erős sodrony és alatta áttört pártá. Fedele kerek. Szintén erős sodrony felett szabadon álló pártá, az alsóhoz hasonló színű, hideg zománczczal diszítve. A pártá mögött, egy sor nagyobb, utána egy második sor, kisebb, gerinczes hólyag. Ez utóbbiak nyaka

FOGEE

egyesülve a fedél csavart csúcsát képezik. A csúcson alul keresztvirág-párta s egy kunkorodott, zöld levelekből álló koszorú. Ebből szabadon álló galy nő ki, melyen két pofázó mókust, két kakast és egy sast látunk. Tetején nyíló gránátalma. Ebben ágacska rajta, sólyom ül. E fedőn belül

I. szám.

tagolt gyűrűvel köryezett kerek lap, benne vésett alapon, sötétkék, áttetsző zománczon, a magyar czímer. A korona keresztje át nem látszó sárga zománcz. A korona maga áttetsző bíbor. Átnemlátszó világoskék zománcz, példázza az ékköveket. A czímerpaizsban a pólyák és a kereszt mezője zöldeskék. A kereszt arany, arany koronán és át nem látszó zöldre zománczolt dombon áll. A paizs közepén kisebb paizs, benne sárgás fehér zománczban, fekete holló; csőrében arany gyűrű átnemlátszó kék carbunkulussal. A felirat átnemlátszó világos zöld zománczban van. A czímer, mely nem Mátyás korabeli, valószínűleg a 17. században lett utólag készítve. Talpán e bélyeg beütve. 15-ik század. Magassága 0'48, átmérője 0'17.

Kiállítja hg. Eszterházy Miklós.

2 Go. Serleg.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Négy lába, négy szakállas, talpazaton ülő szentet ábrázol. Ezek között még négy, talpazat nélküli, a serleg talpához erősítve. Ezt merőlegesen lefelé álló szél környezi, legalúl szabadon álló áttört, e felett szintén áttört pártával. A következő homorú gyűrűn, két erős sodrony között: virágokat látunk sodrony zománczban. A lábakat képező szentek mögött pedig e tagon, még három, csavart sodronnyal keretelt médaillon is látható: koronás szenttel, nyulat marczangoló kutyával és egy lépkedő lóval. Végül áttört lilium párta.

A serleg alakja kiszélesedő henger. Rőzseköteget példáz olyformán nyelve, hogy a belső sor mindig az előbbinél valamivel magasabban van elvágva; miáltal az egyes rőzsék végein a sima metszéspelületeket látjuk. Közepén sodronnyal szegélyezett domború gyűrű övedzi, sodronnyománczos virágokkal és levelekkel. A gyűrűn még három médaillon. Az egyikben virágot a másikban sást, a harmadikban pedig medvét(?) látunk. A serleg és a fedél szélén levél pártá 43 fajta k-k k. A fedél szintén vágott végű rőzseköteget példáz. Tetején vékonyabb rőzsék hegygyé egyesülnek, végében csúcsos gombbal. A fedőn belül e címer.

1. SZ.

2. SZ. SERLEG.

2. SZ.

16-dik század. Valamennyi szent alakját később tették a serlegre.

Kiállítja Angelics Germán patriarcha.

3 *Serleg.*

Kétfejű sas formájára készítve. Kokusdió foglatban. A foglatat ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört, vert és vésett munka. Pereme vízszintes, csipetett. Talpa kerek, rajta rézsut álló, bordás czikkék kiverve. Nyelét a sas aranyozatlan ezüstműl vert és áttört farka, kosár módjára veszi körül. A kokusdiót, — mely a sas testét példázza — négy csuklyóval megerősített, fogas szélű pánt tartja. Kettőre a sas szárnya és lába srófolva. Az egyik lábbal kardot fog, a másikkal jogart. Fedele a talphoz hasonló. Tetején a sas kettős feje, koronával. A serleg felső szélén e felirat: *Donum nuptiale oblatum 1563 Baronissæ Annæ Zay de Chemer sponsæ Baronis Pauli de Chák.* Talpán és fedelén bélyeg kétszer beütve. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zay Albert.

4 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek. Pereme felett, áttört pártá. Felső mezején szabadon álló, kunkorodott levelek és indák. Ezekből fatörzs nő ki, a levélkosárban ülő serleget tartva. A serleg lent hólyagos, fenn hengeralakú. Rajta hat négyszegletű lemez. Ezeken dombor-

művek mythologiai és bibliai jelenetekkel. Az egyes lemezek között, szabadon álló levelek. Fedelén öt, körtealakú lemez. Középpütt inda, ezen keleti öltözetű férfi áll paizszsal, íjjal és karddal. A serleg szélén bélyeg. Lásd 1. sz. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

5 *Serleg.*

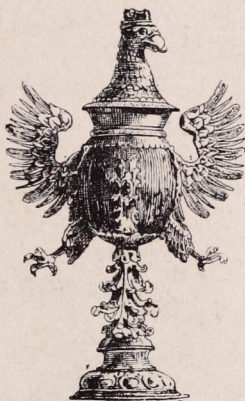
Sas formára készítve. Kokusdió foglalatban. A foglalat ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésott munka. Kerek talpa tagolt. Pereme vízszintes. Feltete domborodás, rajta czápas alapon, három újjú levelekkel és ezek indáival szegélyezett, kerek hólyagok. A talp felső, gombforma tagján levélfüzér;

4. SZ. SERLEG.

5. SZ.

5. SZ. SERLEG.

szintén czápas alapon. Hengeralakú nyelét szabadon álló, kunkorodott végű, tollak veszik körül, a sas farkát példázván. A farkon pártával ékes, kerek, vésott mívű kosár ül négy pánttal a felső foglaláshoz erősítve. A pántok levélfüzért ábrázolnak. Az egyik közepén GY. F. bevésve; a másikon ugyanazon a helyen, üres cartouche. A többi két pántból a sas szabadon álló szárnya és négy újjú karmos lába nő ki. A felső foglaltvány palmettes-pártával, vert gyűrűvel és növénydiszszel ékes. Fedele ismét kokusdió rész foglalatban. Tetején a sas tollas nyaka és feje, félig nyitott csőrében, hasított nyelvvel. A nyitott koronában zöld csiszolt üveg. A fedőn belül a Gyulay-czímer. A talp peremén és a serleg felső szélén e két bélyeg.

Magassága 0.32. Átm. 0'067.

Kiállítja Kárász Géza.

6 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vert és vésett munka. A talp alaprajza hatszegletes. Peremén levelek, felette áttört pártá és sodronyművel ékes rész. A serleg teste hat oldalú. Az oldalak fenn domború hólyagokká kiverve. Közepén lilomvirágú pánt, erős sodronynyal. A hólyagok domború virágokal, összeszőgelléseiken pedig, szabadon álló sárkányokkal — csak az egyik maradt meg egészen — ékitvék. Fedele hat gerezdes. A serleg oldalán címer és felirat. 1596.

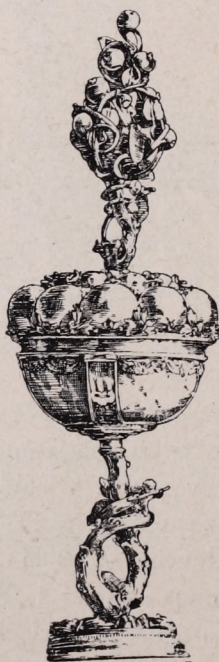
Kiálltja a Nemzeti Múzeum.

7 *Fedeles serleg.*

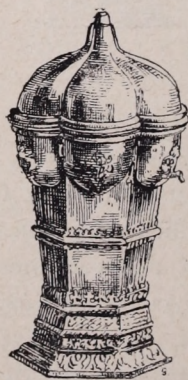
Ezüst, aranyos. Öntött, vert, vésett és áttört munka. Kerek talpa tagolt, pártája hosszúkás négyszögökkel áttörött. Talpát tizenkét szirmú,

7. SZ.

7. SZ. SERLEG.

6. SZ. SERLEG.

hat újjú, áttört virág képezi, melyből a kétágú fatörzset példázó nyél kihajt, a két ág villáján varangyos béka, a külső csavarodó ágon pedig Amor ül, ki a kissé alább mászó csigára czéloz fűtykösével. A csiga s az Amorette haját, szárnyát és fűtykösét kivéve, aranyozatlanok. A nyél végén tagolt s domború virág-koszorúval díszített korongon nyugszik a félgömb alakú sziléziai-chrysopras csésze, melynek karimáját lelógó gyümölcs fűzerekkel ékes gyűrű foglalja be. Ezt az alsó koronggal három pánt köti össze, melyeket áttört s vésett munka czífiz, kettős diszedény felett. A harma-

dikon vért és paizs felett tornázó amorette. A fedelet három sorba elrendezett körte képezi; közepéből lombbal s gyümölcsökkel megrakott almafa nő, ágain Ámor, ki fütykösével egy csigára czéloz; a lomb között rövid köntöst viselő czimertartó, jobbjával kardját villogtatja, baljával a paizsot tartja, melyen Szapolyai János Zsigmond czimere van bevésve. Peremén e bélyeg. 16-ik század. Magassága 0.56.

Kiállt'a hg. Esterházy Miklós.

8 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött vert és vésett munka. Talpa kerek. Felső mezején hat lapos hólyag, három vert levelek között, vert levelekkel váltakozik. Nyele edényforma, rajta három stylizált lomb képezi a füleket. A serleg maga alul, hólyagosra vert, fenn pedig hat gerezdre oszlik. Az egyiken e felirat bevésve: GEORG SCHVLCE CEHMEISTER WOLEGAN-RENDEL SAMVEL FVCHS GABRIEL PoELH IOHANNES HASE LAVER. A szemben lévön: czéhjelyvények. Talpán két bélyeg, K és S két kalapács között. 17-ik század.

Kiállítja a selmeczbányai vidéki bizottság.

9 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Rövid nyelén dombormívекkel ékes, lapos gomb. A serlegen hosszútkás hólyagok, kihajló felső szélén vésett lambrequinek, s ezek között, három domború angyalfő. 1622 a bélyegen.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, czikkével ékes, gombba végződik. Nyelét két végén, lemezből metszett fodor diszíti s áttört, stylizált lombokból álló kosár veszi körül. Aserlegen alul, három sor lapos hólyag; a negyedik czápás gerezdbe megy át. Fedelet vízszintes peremmel, levélformára metszett. Felül domború és czápás. Tetején diszedény, benne lemezből metszett bokréta. A fedélen és szélén két bélyeg: toboz és HR. 17-ik század.

Kiállítja Berzeviczy Irnák.

11 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt, dombormívекkel ékes. Nyelét, annak előtte egyházi czélokra használt, edény valamely része képezi. A serleg felső részén vésett diszitmény. 1631.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12 Go. *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talp. Felső részén nyolcz, csúcsba végződő hólyag domborodik; a közökben pedig, gothicus ízlésű vésett levéldísz, foglal helyet. Nyele kúpalakú s lapított élű

bordákból alkotott. Végén nyolcz, lefelé hajló, szintén goticus ízlésű levéllel ékes. A magas, öblös kehelyen hét sor két-két csúcsba végződő s a nyílás felé, mindinkább nagyobbodó hólyagok kiverve. Talpának peremére utólag e két bélyeget ütötték **F D** Magassága 0'26. Átmérője 0'135. 15-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

13 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt, rajta három szakállas és szárnyas hermát és három kosfejet látunk. Nyele rövid, közepén lapos gomb. A serleg alul tölcserforma, fenn gömbölyű. Öbléhez három herma forrasztva. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

14 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek. A serleg tölcserforma. Rajta, alul három oroszlánfej. A szájukban lévő fülben karika lóg. Fenn a szélén vésett szalag. 16-ik század.

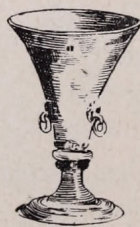
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

13. SZ. SERLEG.

9. SZ. SERLEG.

14. SZ. SERLEG.

12. SZ. SERLEG.

15 *Serleg.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Nyele hólyagos díszedényt példáz két füllel. A serleg maga, tölcserformájú. Felső szélén vésett lombdíszítés, alatta felirat és mesterjegy. 1634.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

16 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. A talp, a serleg és fedél, hat hegygyel lefelé álló és hat hegyökkel a közökbe felnyúló, hólyaggal ékes. Nyele három fülű, szintén hólyagos díszedényt példáz. 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, hosszú-

kás gombba végződik. Felső mezején hat domború hólyag kiverve s palmettek bevésve. Nyelét alul, ezüst lemezből metszett fodor, közepén három hajlott, szabadon álló delfin végű fül, díszítik. A kehely tagolt. Rajta négy sor hólyag, vésett palmettekkel. Független peremű fedele, hat domború hólyaggal s vésett palmettekkel ékes. Tetején edényforma gomb, benne lemezből metszett virágcsokor. A talp peremén két bélyeg. A serlegen és fedelén ugyanaz. E serlegen a vésések mindenesetre a jelen századból valók. Magassága 0.315, átm. 0.093.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

18 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán hat kerek hólyag. Nyele gomb, négy füllel. A serlegen hat hegygyel lefelé és ugyanannyi, hegygyel felfelé álló hólyag kiverve. Szélén felirat. 17. század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

19 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpán alul hat nagy, s gombforma végén, hat kisebb hólyag kiverve; közöttük czápás mascarón-félék. Nyelét két végén lemezből metszett fodor, közepén hólyagos edény díszíti, három füllel. A serleg a talphoz hasonló módon van elrendezve és ékítve. Fedelén hat hólyag, ezek között körték. Tetejéről a gomb hiányzik. Szélén két bélyeg: GM és N. Talpán az egyik ismétlődik. 17-dik század.

Kiállítja Angelics Germán patriarcha.

20 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek talpán hat nagy és hat kis hólyag, melynek közeit bevert ékítmények töltik ki. Nyele alul-fölül hengeralakú. Közepén, hat hólyaggal és hat füllel ellátott, edényforma, tagolt gomb. A nyél két végén, aranyozatlan ezüstről metszett fodrot látunk. A serleg hat nagy és hat kis hólyaggal ékes; közöttük vésett mívű mezőkkel. Fedelén szintén hat hólyag. Tetején két fülű díszedény, benne aranyozatlan ezüst lemezből metszett virágbokréta. 17-ik század.

A kelyhen:

Talpán az utóbbi bélyeg:

A bokrétán: IR.

Magassága 0.52. Kehely átm. 0.106.

Kiállítja Andaházy Pál.

21 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. L. 19. szám. Némi eltérés csak a díszítés részleteiben található. Fedele nincs. A bélyegek is ugyanazok.

Kiállítja gr. Rhédey Gábor.

22 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek. Rajta hat, domború hólyag. A hólyagok nyaka pikkelyformára kiverve. Nyelét két végén, ezüst lemezből metszett fodor diszíti. Hólyagos díszedényt példáz, melynek talpát a testtel, testét a nyakkal három-három hajlott, áttört, fül köti össze. Az alsó fülek madárfejű hermákkal cifrák. A serleget hat, hegygyel felfelé és hat, hegygyel lefelé álló hólyag diszíti. A hólyagok simák, nyakok pedig bevert díszítéssel ékes. A felső hólyagsor felett, hat gerezdes a serleg. Az egyes gerezdekben cartoucheok és mascaronek váltakoznak, czápas alapon. A fedél vízszintes karimája csipetett, felső metszett mezején hólyagok domborodnak. A hólyagokon virágok kiverve, czápas alapon. Tetején díszedény, benne ezüst lemezből, bokréta. A serleg szélén két bélyeg beütve: magos gyümölcs és HA. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

23 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpán és a serlegen magán, hólyagok s bevert lombdíszítések. Nyele és fedele újabb eredetű. Az utóbbin lándzsát és paizsot tartó harcos áll. Talpán és szélén két bélyeg beütve. 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 Ba. *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talpán hat nagyobb és hat kisebb hegyes végű, egymásba szögellő, domború hólyag van kiverve és véséssel díszítve. Nyelét alul, aranyozatlan ezüstműből vágott levelek és középen, három szabadon álló, szárnyas herma veszi körül. Kelyhe a talphoz hasonló módon van elrendezve és díszítve. Hólyagos fedele csúcsosan végződik. Tetején, aranyozatlan ezüst lemezből metszett szegfű bokréta, gyümölcsökkel. A fedőn belül hatszirmú kerek virág, hat, sugár-forma, hegyes levéllel. A virágban levélkoszorúval körülvevő cherubfej bevésvé. A talp karimáján bélyeg. 17-ik század. Magassága 0'59.

Kiállítja gr. Bánffy György.

25 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, kúp alakúan emelkedik. Rajta alul, két hólyag kiverve. Szára görcsös fatörzset példáz; két végén, lemezből metszett fodorral díszítve. E törzsön alak kapaszkodik, kezében baltával. A serleg alakja tojásdad. Két hegybe végződő hólyagok borítják. Fedelén fodor között virág-bokréta ül. Peremén két bélyeg. 17-dik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

26 Go. *Kulacs.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és áttört munka, zománczczal

diszítve. Talpa nyolcz karélyra oszlik. Partája áttört 16 fajta kp Felső mezején kivert, nyolcz domború hólyag hosszú nyaka, nyéllé egyesül. A kulacs teste alatt, vésett ágat példázó gyűrűről hat, öntött mívű levél hajlik le; belül abroncsra erősítve. Teste lepény-forma. Élén négy szegletes fül között; görcsös ágat ábrázoló gyűrű rajta reá boruló levelekkel, három-három ágató váltakozik. Oldalt szélén, fogas szegélyű, tagolt karika, áttört mívű pártával. Közepét nagy, stylizált virág foglalja el. E virágot sodronyon ülő áttört pártá kereteli. A szirmokat három sor hatszögletű, éles bordára kivert, hólyag alkotja. Bibéje kiszökellő kerek lap, körülötte leveles ágak, a levelek között angyalfejek, és erős sodrony. A lapon e czímert látjuk áttetsző sárga, sötétkék, zöld s át nem látszó fekete és fehér zománczban. A kulacs másik oldala az előbbivel azonos. Nyakát nyolcz, két végén hólyagos, domború borda képezi. Alul levelek között, angyalfejekkel ékes ágak. Felül áttört pártá hajlik alá. Csuklyóban járó hólyagos fedele szintén áttört pártával koronázott; a nyak felett és tetején 10 fajta k-k k. A felső pártá között ismét czímer. A fedél szárva mindkét oldalán, gyümölcsös lombot példáz. A csuklyó alatt bajúszos fő. Mind a három czímer, miként ezt az évszám is mutatja, utólag azaz Esterházy Miklós nádor korában lett betéve. Magassága 0'77, a kulacs átm. 0'38. 16-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

27 Serleg.

Ananas formájára készítve. Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek. Felső mezején hét, kéthegeyű domború hólyag. Nyele görcsös faág, rajta fejszét tartó alak kapaszkodik; végeit lemezből metszett fodrok diszítik. Teste körtealakú, domború, két hegybe végződő hólyagokkal borítva olyformán, hogy a hólyagok hegyei által támadt közöket új hólyagok foglalják el. Fedelén lemezből metszett bokréta. Magassága 0'295. 17-ik század.

Kiállítja Sztányi Bernát.

28 Serleg.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt, rajta hat nagyobb és hat kisebb domború hólyag, bevert diszítéssel. A nyél tagolt,

alúl és felül hengeralakú. Közepén hólyagos. Rajta három szabadon álló fület és aranyozatlan ezüst lemezből metszett, fodros leveleket látunk. A kehely elrendezése hasonló a talpéhoz. Fedele hólyagos, emezbe csípődik. Tetején tagolt, két fülű virágedényben, aranyozatlan ezüst virágbokrétaival ékes. A kehely karimáján kívül bélyeg. A fedőn belül ugyanaz. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

29 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán, a serlegen, és fedelén, sárkányba végződő domború lombdiszítvány. A fedő tetején gerezdes gomb, három sárkánynyal körülvéve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Apró kerek talpon áll. A serleg hengerforma, szélén domború lombdiszítéssel s alatta, vésett lambrequinekkal ékítve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 *Serleg.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, öntött domborművekkel ékes talpon áll. Nyele rövid, hasonló módon diszített. A hengeralakú serleg alján hólyagok; ezek felett pedig részint bibliai, részint genre jelenetek bevésve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

32 Rn. *Kulacs.*

Kokusdió, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Talpát a nyakkal két dombormívű pánt köti össze. A kulacs testét képező dió felülete, faragott domborművekkel ékes. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

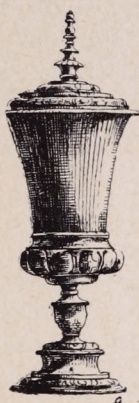
33 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt. Felső mezején, domborúra kivert, cartoucheokkal ékes. Nyele közepén, díszedényforma. Rajta három fejfelé fordított cartouche, gyümölcskötegekkel váltakozik. A kehely szintén tagolt, alul domborodáson lapos, sima, és gyümölcsökkel díszített hólyagok váltakoznak csápás alapon. Ezen tag felett gyűrű. Az öblös serleg kihajló szélén lelógó keleties ízlésű lombdiszítést és e feliratot látjuk bevésve: ANNO: DOMINI: 1664: DIE: 9 APRILI IN: RAONEM: ECCLÆ: OPADIEN: GROSUS: DNq: STNq: ZAKANY:

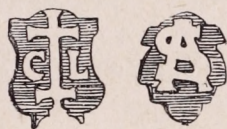
NECNON : GROSA : DN²A : EVA : KOJATHNI : CONSORS : EJUSDEM :
MEMORIAE : ERGO : DONARUNT : Fedele tagolt, csipkés szélű. Felső
mezején két domborodás, a talphoz hasonló módon díszítve. Tetején

29. SZ. SERLEG.

33. SZ. SERLEG.

33. SZ. CZÍMER ÉS BÉLYEG.

tagolt, több kis korongból és gombból álló csúcs. A fedőn belül czímer :
Talpa peremén két bélyeg. A serlegen és fedelén szintén e két bélyeg.
16-ik század. Magassága 0'31, átm. 0'09.

Egykor az ónodi egyház tulajdona volt.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

34 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett
munka. A fedél tetején czímer.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

35 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett
munka. Kerek talpa tagolt, gombba végződik. Alul szélesebb és keskenyebb
csikk sor váltakozik. Gombján levelek. Nyelét négy öntött, női hermély
ékes, hajlott fül veszi körül. Teste körteforma. Rajta domború, két hegybe
végződő hólyagok sora kiverve olyformán ; hogy az egyes hólyagok hegyei
által képezett közökben, újabb hólyagok ülnek. Fedelén korongba végződő,
felül körtékkel díszes gomb, bőségszarút és serleget tartó gyermekkel. Peremén két
bélyeg. Magassága 0'26.

Kiállítja a győri múzeum.

36 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, vert és
vésett munka. Vízszintes peremű, kerek talpán alul kilencz, hegybe végződő

hólyag kiverve. Közeiket lefelé hajló, hosszúkás, bevert körvonalú levelek töltik ki. Felül gombban végződik. Nyelét szőlőindával bekúszott fatörzs képezi, melyre szabadon álló s fejszét tartó alak kapaszkodik. Fedelével együtt a serleg tojasdad körvonalú s számos két-két hegybe végződő, domború hólyaggal van borítva olyformán; hogy az egyes hólyagok hegyei által képezett közöket, ismét hólyagok töltik ki. A fedő tetején ezüst lemezből metszett leveleken Fortuna alakja. Talpán három bélyeg. A harmadik olvashatlan. A kehely karimáján ugyanaz a három bélyeg. 17-ik század. Magassága 0'38.

Kiállítja br. Rédl Béla.

37 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, vert és vésett munka. Tagolt talpa kerek, és vert díszítésekkel ékes. Nyelét három szabadon álló, hajlott, állati főbe végződő fül veszi körül; felül pedig lemezből metszett pártával ékes. Tojasdad testét és fedelét két hegybe végződő hólyagok díszítik. Fedelén díszedény, benne ezüst lemezből vágott virág-bokréta. Talpán, testén és fedelén e két bélyeg. 17-ik század. Magassága 0'26.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

38 Ba. *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, gombba végződik. Felső mezején levelek és virágok kiverve. Nyelét szabadon álló harcos képezi, baljában paizsot fog; felemelt jobb kezében nyilván lándzsát tartott. A nyelet két végén, ezüst lemezből metszett levelek díszítik. A serleg tojasdad, rajta domború, két hegybe végződő hólyagok. Fedelén lemezből metszett fodor felett két fülű díszedény, benne bokréta. A serleg szélén két bélyeg. A fedőn belül a második bélyeg ismétlődik. 17-ik század. Magassága 0'295.

Kiállítja Dessewffy Pál.

39 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt. Felső mezején nyolcz, hosszúkás hólyag ponczolt alapon. Ujabban kiszökellő, korongforma végén felül, köves talajt példáz. Nyelét öntött mívű vándor szobrocskája képezi, jobbájában bot, bal — jelenleg üres kezében — valószínűleg kulacs lógott. Hátán fatörzs alakú nyélen hordja a serleget. Ez alul, lemezből metszett fodorral ékes. Testén domború, két-két hegybe végződő hólyagok kiverve olykép; hogy a következő sor, az alattas hólyagok hegyei által képezett közöket foglalja el. Fedelén lemezből metszett fodor felett díszedény, benne virág-

bokréta. Peremén két bélyeg. A serleg szélén ugyanaz a két bélyeg. 17-ik század. Magassága 0'32 m., átm. 0'08.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

40 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa hosszúkás gombba végződik. Felső mezején nyolcz, domború hólyag kiverve. Szára indával bekúszott fatörzs, melyen vágó eszközt tartó alak kapaszkodik. Két végén ezüst lemezből metszett fodor díszíti. Tojásdad testét két hegybe végződő, domború, hólyagok borítják olyformán; hogy az egyes hólyagok csúcsai által képezett közöket, ismét hólyagok foglalják el. Fedelén ezüst lemezből metszett fodor, felette két fülű díszedény, benne ezüst bokréta. A serleg szélén két bélyeg. A mellékelt és ötágú korona levélben. Talpán az utóbbi. 17-ik század. Magassága 0'345.

Kiállítja Semsey.

41 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, hosszúkás gombba végződik. Felső mezején nagyobb, gombján kisebb, vékony nyakkal összekötött hólyagok domborodnak. A hegyek által képezett hatszegletű mezőkben levelek, C forma középpel. Szárát fatörzs képezi három kakasfejbe végződő, hajlott, füllel. Két végén a nyél, ezüst lemezből metszett levélfodorral díszes. Teste tojásdad. Rajta domború, két-két hegybe végződő hólyagok sora kiverve olyformán; hogy az egyes hólyagok hegyei által képezett közöket foglalják el újabb hólyagok. Fedelén lemezből vágott, fodros rózsza; tetején virág bokréta. Peremén két bélyeg. Magassága 0'275, átm. 0'061.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

42 *Serleg.*

Ananas-forma. Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt. Felső mezején hat lapos hólyag, közöttük pontozott indák O forma középpel. Ismét kiszökellő, korongalakú végén felül, sziklás talajt példáz. Szárát, ezüstből öntött vándor szobrocskája képezi. Jobbjában gombos botot tart; bal kezében pedig, kulacs lóg. Hátán fatörzs forma nyélen hordja a serleget. Ez tojásdad, alúl lemezből metszett fodorral ékes. Testén domború, két-két hegybe végződő hólyagok sorát látjuk kiverve olykép, hogy az egyes hólyagok hegyei által képezett közöket újabb hólyagok foglalják el. Fedelén lemezből vágott fodor felett, díszedény benne virágbokréta. A serleg szélén két bélyeg: l. 41. számot. Magassága 0'325, átm. 0'083.

Kiállítja gr. Andrásy Gyula.

43 Ba. *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, czápás alapból domborúra kivert, síma czikkekkel ékes. Hosszúkás gombba végződik. Nyelét görcsös fatörzs képezi, két végén ezüst lemezből metszett fodorral díszítve. A serleg maga tojásdad. Két hegybe végződő hólyagok borítják olyformán, hogy a hólyagok hegyei által képezett közöket ismét újabb hólyagok foglalják el. A fedél tetején, fodor felett, diszedény. Benne ezüst virágbokréta. A fedőn belül címer vörös és fekete vájt zománcz nyomaival; ezüst mezőben fekete kereszt. Felette C és mellette az évszám. Peremén három bélyeg: kettő olvashatatlan, a harmadik BB pajzsban. A serleg szélén kettő: N és szintén olvashatatlan. 1613.

Kiállítja a kolozsv. ref. acad. templom.

44 Ba. *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, kúpalakúan emelkedik. Felső mezején három sorban hólyagok. Kúpalakú része hosszúkás czikkekkel ékes. Nyelét Esculapnak szabadon álló, a hólyagos részeknél később készített, ezüsből öntött, szobra képezi. Fején a serleget hordja. A nyelv két végén ezüst lemezből metszett fodor díszíti. A serleg tojásdad. Rajta domború, két-két hegybe végződő hólyagok kiverve s olyformán elrendezve: hogy a hólyagok hegyei által képezett közöket újabb hólyagok foglalják el. Fedelén lemezből metszett fodor felett két fülű díszedény, benne bokréta. Talpán s a serleg szélén e bélyeg beütve. 18. század. Magassága 0'545, átmérője 0'115.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

45 *Serleg.*

Ananas formájára készítve. Öntött, vert és vésett munka. Ezüst, részben aranyos. Talpa, nyele és a fedelén lévő díszitmény újabb eredetű, a serleg maga régi. Talpán két címerpaizs, az egyikben a Bocskay címer a másikban a következő felirat: STEPHANVS : BOCHKAY. 1605.

Kiállítja Ipolyi Arnold, beszercebányai püspök.

46 *Serleg.*

Galvanoplastikus másolat. Eredetije a 15-ik századból való.

Kiállítja az ónodi ref. egyház.

47 Go. *Serleg paténdval.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört, vert és vésett munka. Talpa hatkarelyú. Pereme rézsút áll. Pártája áttört 16. fajta kp. A karélyok összeszőgel-

lésein aranyozatlan ezüsből vert, gerinczes hólyagok ülnek. A talp felső mezején szintén gerinczes hólyagok domborodnak. E hólyagok nyaka hosszú, csavart, nyéllé egyesülnek. A serleget magát, melyet szintén gerinczes, hosszúnyakú, csavart hólyagok díszítenek, két koszorú övedzi. A koszorún ezüst leveleket, aranyos, gyümölcsforma bibével ékes, virágokat látunk. Fenn a hólyagok között szintén ezüst levelű, aranyos gyümölcsök ülnek. Szélén tagolt gyűrű s alatta áttört, pártá 1. fajta k-kk. Fedeles volt. A talpon a következő felirat: MISKOLCZI : GERGEL URAM : AIANDEKOZTA . . . MISKOLCZI : TEMPLU AN : ISTENI : TIZTEL K : KI : SZOLGALTA . . . A : ANNO 1649. A serleg: szélén Vetustate attritum novitati restituit Joannes Szepesi de Negyes Ann 1740. Ipsa Feria Paschatos. A paténán czímer és e felirat. Miskolczi * Gergely * Uram * Aiandekozta * Az * Miskolci Templumban * Istenitiztetnek Kisolgaltatasara * IN : Anno * 1649 DIE * 13 MAIY. A patenán hátul két bélyeg: Liliom és MK. 15. század.

Kiállítja a miskolczi ref. egyház

48 *Serleg.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Hólyagos.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

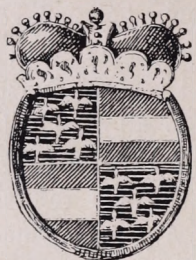
HARMADIK SZEKRÉNY.

Asztali készletek a XVI. és XVII. századokból.

1 *Serleg.*

Arany. Öntött, vert áttört és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Peremén négyszirmú virágok és cartoucheok fehér vájt zománczban. Felső mezején, síma alapon, áttört, zománczolt díszítés: gyümölcsös és virágos cartoucheok, hangszerek és hadi jelvények. Ezek felett sodronykarika, vájt világoskék zománczchal. Nyele két részből áll. Az első lapos gomb. Rajta három áttört és zománczolt hadi tropheum, három zománczolt angyalfővel váltakozik. Az angyalféjek alatt áttört és zománczolt redőzet lóg. A második rész edényalakú s áttört mívű, zománczolt, kosárral van borítva. E kosarat három függélyes, fehér vájt zománczchal ékes gerincz három részre oszt. E részeket zománczolt cartoucheok, redőzet és virágok töltik ki. A cartoucheok közepéből szabadon álló, szörnyfejbe végződő, herma nő ki. Az edény síma nyakán gyűrűt, karimáján pedig domború, zománczolt czikkeket látunk. A serleg teste két félgömb alakú részből áll. Az alsó tagolt. Alul domborodás, melyre áttörtmívű, zománczolt, hadi tropheumok s redőzet között olaj- és pálma-ágak erősítvék. A serleg hasán

ismét áttört mivű hadi jelvények és domború mascarónok váltakoznak. Elöl és hátul e czimert látjuk. A korona takarója vésett alapon áttetsző vörös, a pántok gyöngyei átnemlátszó fehér zománcz pontok. Az abroncs

fehér, rajta fekete, festett zománcz hermelinfarkak. A kerekded paizs két mezején két áttetsző vörös zománcz pólya között egy fehér, a másik kettőben áttetsző sötétkék zománcz alapon arany pacsirtákat látunk. A serleg felső széle alatt domború gyűrű virágos cartoucheokkal, vájt fehér zománczban. A függélyes szélén meg redőzet, madarak, pillék és virágos indák zománczolvák. A fedél karimája a serlegéhez hasonló. Felső mezején ugyanez a czímer for-

dul elő kétszer, áttört mivű lombisítás és tropheumokkal ékes cartoucheok között. Tetején homorú oldalú, négy apró füllel czifrázott gombon, harczos alak, jobb lábával paizson, a ballal török fejen áll. Fején zománczolt sisak. Arcza és a hűsrészek fehérek. Arany köpeny fedi vállait. Mellén kék vért, vörös czafatokkal. Alatta sötét zöld, rövid köntös. Jobb kezével annak előtte talán fegyvert tartott — most csak szára van meg. Bal karját köpenye alá rejtve, csípőjére támasztja. Oldalán kard, hátán paizs, benne a középen kétfejű sas az arany gyapjával; körülötte az osztrák, a magyar és a cseh czímerek. Szélén GOT . DIE . ER 1598. A zománcz színei áttetsző vörös, sötét kék, sötét zöld, viola, sárga, s átnemlátszó világos kék, kékes zöld, viola, világos zöld, fehér és fekete. E serleget Pálffy Miklós kapta az osztrák rendektől 1598-ban Győr megvívásáért. Magassága 0'435.

Kiállítja hg. Pálffy Miklós.

2 Rn. *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyos. Öntött és vésett munka. Testén a tékozló fiu története domborműben. Fedelén vezérpálczát tartó kar, rajta kiterjesztett szárnyú sas ül. Fülét mezítelen nő alakja képezi. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 Go. *Palaczk.*

Kristály, foglaltványban. A foglaltvány ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa két végén, három-három karélyú. Sima pereme rézsut áll s felül vastag sodronnyal szegélyezett. Pártája áttört művet példáz. A karélyok felső mezején goticus izlésű lombdisítás bevésve. A talp nyolcz oldalú, közepén tagolt gyűrűvel megszakítva. E gyűrű közepét erős sodrony, ennek két oldalát az előbbihez hasonló párta díszíti. Alatta vésett levelek és e czímer látható =1=. A talpat felül hosszukás, tagolt négyzet képezi, lefelé álló liliompártával, s erős sodronnyal szegélyezve. A négy szögleten egy-egy levél hajlik alá. A palaczk e részen nyugvó

teste nyolcz oldalú, metszett kristályhasáb, melyet három tagolt pánt fog körül. A középső két oldalt, a két szélső belül, liliomokkal diszített. A hasáb két végén, áttetsző kék zománcz alapon, áttört mívű lombdíszt között e czímert mutatja kékes-fekete zománczban = 2 =. A középső pánt felett sodronyos gyűrűvel, vésett pikkelyekkel és levelekkel díszes nyak. Ebbe csücsös, tíz, domború hólyagra vert dugó illik. Végén hatszögletű

1.

2.

gomb, felette három szirmú virág aranyozatlan ezüst bibével. A nyak mellett a palaczk testén két áttört, levelekkel szegélyezett talpazat, melyből liliom nő ki. Ezen, három részből álló, csuklyóban járó fogantyú, közepén tagolt gyűrűvel, az összeszőgeléseken pedig, liliommal czifrázva. 16-ik század. Magassága 0'415, hossza 0'084.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

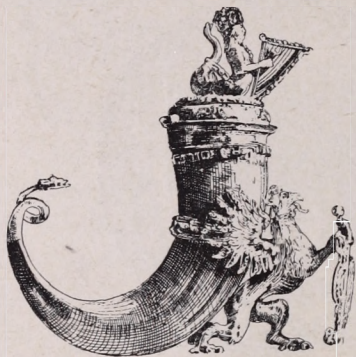
4 Ba. *Serleg.*

Arany. Öntött, áttört, vert és vésett munka, mintázott festett zománczczal diszítve. Talpa hat igen lapos s egymásba szögellő karélyra oszlik. Felső mezén a karélyoknak megfelelő hat, körteforma mező, benne lombokba átmenő mascaronek kiverve. A felsőnek szájából fehér és világoskék alapon feketével árnyékolt, zománczos gyümölcsfűzér log. A dombormívű mezőn öt áttört, szintén fehér, kék és fekete zománczczal ékes haló van erősítve. A talp felső kerek lapján áttört mascaronek fehér és fekete zománczban. A nyelet három delphin, közöttük fehér és fekete gyümölcsökkel diszített lap, — egy hiányzik — képezi. A delphineken reczés arany-szalagok tekerődznek. Szájukkal czímert tartanak. Ötágú korona alatt tojásdad paizs, vörös mezőben fehér pólya fekete lombokkal. A paizsot lombozat veszi körül. Minden delphin feje alatt fehér és fekete zománczczal czifrázott kagyló. A nyél felső végén áttört mívű, levélpártás korona. A körtealakú serleg alján tengeri lovakon nyargaló, szárnyas amoretteket látunk kiverve. Testén, a talphoz hasonló vert diszitással czifrázott mezők és zománczos haló. Az arany mezőkben vízszintesen gyümölcs füzérek erősítvék, két nefe-

lejcsfejtű szeggel, a mint a hogy a zománczos háló többi része is, hasonló szegekkel van a kehelyre erősítve. Fedele díszítésében és elrendezésében megfelel a talpnak. Közepén áttört művű levelek. Úgy a talpon, mint a fedőn belül a szegek, nefejcsfejtűek. 17-ik század. Magassága 0'149, átm. 0'365.

Kiállítja hg. Eszterházy Miklós.

5 Ba. *Ivó-edény.*

múlt században lettek reátéve. A szarv felső foglalatján e bélyeg beütve. 17-ik század. Magassága 0'33.

Bivalyszarv, foglalatban. A foglalat aranyos-ezüst. Öntött, vert és vésett munka, ametistekkel, gránátokkal, türkizekkel, vörös, zöld és fehér álékkövekkel díszítve. A fekvő szarv hegyét kunkorodott halfark képezi, hamis ékkövekkel. A szarv előtt szabadon álló griff két első lábával, nő herméval koronázott paizsot tart, benne türkizekkel és álékkövekkel szegélyeztetten e címmert látjuk. A griff fején foglalt kristályok, nyakán gránátos szalag, szintén hamis ékkövekkel cifra szárnyaival pedig a szarvat fogja, melyet itt vert művű szalag vesz körül. Ezen cartoucheokban amorettek, egy mascaronos és egy virágos keretű médaillont tartanak, benne: vésett majom tükörrel az egyik, almával a másik kezében. A szalagon úgy a vert díszítményt, mint a majmot a médaillonban, foglalt álékkövek takarják. A szarv száján levélpártával ékes foglalat, vésett lombdíszítménynyel. Rajta ismét egy sor hamis ékkő. Fedele kerek, tagolt. Pereme vízszintes; bevert mascaronsféleket látunk a második domború tagon. Teteje hullámokat példáz. Ezeken szabadon álló szárnyas és koronás szirén hárfázik. A perem egy részén, a domború tag felett, a szirén szárnyain, fején, nyakán és koronáján végre a hárfán hamis ékkövek és néhány türkiz. Az ékkövek értelemzavaró felrakásából következtetve aligha tartoztak eredetileg az edényhez — valószínűleg a

Kiállítja hg. Eszterházy Miklós.

6 Ba. *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat lapos karélyra oszlik s gombban végződik. A talpat hosszúra nyújtott mascaronek borítják. Ezekből a karélyok felett, erősen kiszökellő domborműben állatok néznek ki, a karélyok összeszőgellései felett pedig, szintén, emezeknél kisebb, állatok vannak kiverve. Nyelét Diana szabadon álló alakja képezi. Haja kontyba kötve, homlokán félhold. Nyakán gyöngyök. Meztelen testéről a lepel jobb czombjára csúszott le. Vállán ijjas puzdrát, jobbában lándzsát látunk. Mellette kutya ül. Diana hátán hordja, bal kezével támasztja a serleget. A serleg hosszukás, közepén kissé összenyomott s szélén hat gerezdre oszlik. Mascaronek között alul, hat, kerek médaillon, bennök amorették kiverve. Fenn a hat domború gerezden Ádám és Éva története. A gerezdek összeszőgellésein egy-egy fa és egy-egy dombormű mascaron. Fedele szintén hat karélyú. Felső mezején hat delfin, csavart farkkal, a gomba megy át. Ennek tetején kagyló. A fedőn belül kerek lemez, benne címér és az évszám bevésve. Talpa peremén bélyeg. Magassága 0'455. 1654.

Kiállítja gr. Korniss Emil.

7 Rn. *Fedeles kupa.*

Borostyánkő, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyozva és fekete hideg zománczczal díszítve. A kupa testén az erények allegorikus alakjai domborúra faragva. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 Rn. *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, étetett és vésett munka. Testén amorették, cartoucheok és lombdíszítés. Fedelén harcos áll. Fedelén belül az évszám 1578.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Kancsó.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek. Felső mezején szivalakú, domború, virágok. Nyelét alul, hatszirmú rózsza veszi körül. Felül tagolt lapos gomb, vert palmettekkel és ponczolt díszítménnyel. A kancsó hasát kéthegyű hólyagok borítják; minden hólyagon három újjú levél kiverve. Hosszú, keskenyedő nyakán pikkelyek és tetején lapos gomb, melynek felső része a csuklyóban járó fedő. Nyakát és hasát stílisált lomb köti össze. Elöl sasfejú kiöntő. A talp peremén bélyeg: CD. M. o.32.

Kiállítja gr. Zichy Irma.

10 Rn. *Fedeles kupa.*

Serpentin, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talpon áll. A talp keskeny pereme vízszintes, ponczolt. Az utána következő, rézsút álló részen lombdiszítvány között, két szárnyas angyalfő és két mascaron vert műben, szemcsézett alapon. Felette függélyes karima bevert sípokkal. A kupa teste alul tagolt, domború, nyakba átmenő hassal. Száját függélyes oldalú gyűrű övezi. Rajta a talp lombdiszítványe ismétlődik. Ugy e gyűrű, mint a fedő szegélyét sípok képezik.

Fedele tagolt. Az első, függélyes tag, ponczolt karikákkal ékes. A második vízszintes s a talp pereméhez hasonló mód ékített. Kissé domború fedelén,

szemcsézett alapon kivert virágdiszítvány, babérkoszorúval keretelt médailont fog körül. A virágok között alul két szarúból; oldalt virágból kinövő, szárnyas, női herma kiverve. E két utóbbi között két fülű, canellirozott diszedény. A középső médaillonban koronás, hosszúszakállas, férfi fejet látunk arczélben, jobbra tekintve. A fedő szarva mindkét oldalán dombormívekkel díszes. Az egyik oldalán tojástag felett, párkánynyal és kagylóval koronázott cartouche, benne angyal szárnyas fő. Hátnál lomb felett női herma, magas hajdiszszel, mögötte kagylóval. A csuklyó rózsán cartoucheban, két bőség-szarut tartó gyermekalakot látunk. Hajlott füle levelekből, melyek egyrészt a csuklyót tartják, másrészt a kancsó tes-

téhez simúlnak, indul ki. Rajta kagyló alatt, magas hajdíszü, cartoucheba végződő női fej, szárnyas cherubfő és lógó gyümölcs köteg. A kupa fülén a bélyeg kétszer beütve. Magassága 0'153. Átm. 0'057. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

11 Rn. *Fedeles kupa.*

Serpentin, foglatban. A foglatat ezüst, aranyozott. Öntött vert és vésett munka. Formája henger. Alul csipkés szélű foglaltvány képezi a talpat. Ezen lombdiszítés és futó állatok kiverve. Felső szélén szintén foglaltvány. Testén pedig két vert mívű, a talphoz hasonló módon diszített pánt. Fedelet tagolt, szintén lombdiszítésekkel, futó özekkel és nyulakkal ékes. Tetején gomb. A kancsó szarvát, kagylóval koronázott, cartouche képezi. Füle hajlott. Talpán alul olvashatatlan bélyeg, kétszer beütve 16-dik század.

Kiállítja gr. Károlyi Tibor.

12 Rn. *Kancsó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, hosszú, canellirozott nyakú, gombba végződik. Felső mezején virágok és három

9. SZ. KANCÓSÓ.

11. SZ. KUPA.

12. SZ. KANCÓSÓ.

hólyag, benne szegfű. A kancsón alul három érem reáforrasztva. Hasán lombok és virágok között három, a mohácsi csata emlékére vert érem. Széles nyakán szintén canellirozott. Csuklyóban járó fedelén ismét három kerek lap, arcképekkel. Tetején pedig áttört, goticus izlésű párta. Elöl oroszlány fejű, tollas nyakú kiöntő, hátul hajlott fül szárnyas női hermával, melyek nem tartoztak eredetileg a kancsóhoz. A fedél szarva lilium virágot példáz. A kancsó hasán: C. L. R. D. F. V., C. E. B. D. N. Comes Ladislaus Rákóczy de Felső Vadas, Comitissa Elisabetha Bánffy de Nagy-Mihály. Szélén két bélyeg beütve. 16-ik század. Magassága 0'35.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

13 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. A kupa testére hét domború alak forrasztva: LVNA, MERCVRIVS, VENVS, SOL, MARS, JVPITER és SATVRNVS. 1570.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

14 Ba. *Asztaldísz — elefánt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Az elefánt nyakán keleti öltözetű férfi ül, ki kezében valószínűleg csáklyát tartott. Hátán tornyot hordoz, benne hat muskétás áll. A torony teteje lejár. A tornyon két bélyeg.

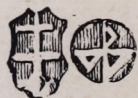
Magassága 0.115.

Kiállítja Szabó Józsefné, gr. Haller Fanni.

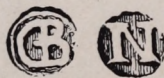
15 *Talpas csésze.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Kerek, tagolt talpának felső mezején étetett keleties lombdís, felette öntött műben szarvas- és nyúl-vadászat. Nyele szintén tagolt. Edényalakú gombján három, állati fővel váltakozó díszitményt látnunk; felette pedig három szabadon álló, hajlott, állati fejbe végződő fül. A csésze gömbszelet, belüli domborműben Diana és Akteon.

A csészében

a talpon

Újonan aranyozva.

A csésze későbbi s nem tartozik a talphoz. Magassága 0.15, átm. 0.15.

Kiállítja br. Rédl Béla.

16 Ba. *Ékszer tartó csésze.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Fodros szélű talpát domború mascarónok és liliomok díszítik. Ezen ezüstműből öntött gyík és görnyedt szakállas férfi, féltérdére ereszkedve. Meztelen testén lógó lepel általvetve. Két kezével tartja a fején lévő tálcát. Ez kagylóforma, pontozott vonalakkal. Rajta hátul kis gyermek, kezében három ágú szigonyt tart. Talpán két bélyeg. A kagylón ugyanaz. 17-ik század.

Magassága 0.215.

Kiállítja Szabó Józsefné, gr. Haller Fanni.

17 *Ivó-edény.*

Kagyló, foglalatban. A foglalat ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán görnyedt férfi térdel s hátán hordja a kagylót, melyen delfinen lovagló harczost látunk. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

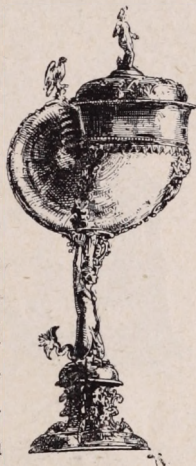
18 Rn. *Nautilus.*

A foglaltvány ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpán térdelő syrén, fején hordja a kagylót. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

19 Rn. *Tál.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek. Karimája vízszintes. Szélén párkány, ponczolt diszítés és két él között, fodros lemez. Öt, kívül kerek, belül négy karélyú médaillon, a diszítést öt részre osztja. Az első médaillonban: virágtő és oroszlán, a másodikban: levél, inda és kőszáli kecske, a harmadikban: agár, a negyedikben: nyúl, felette szarvas ugrik; az ötödikben pedig: fa- és gyümölcsöt serlegbe mártó majom. A médaillonok között közepén kagyló, ezen két delfin — farka virágba végződik — szalaggal összekötve. A delfinek szájából lombokkal és virágindákkal ékes bőségszarú nő ki, gyümölcsökkel megrakva. A karika belső szélén ponczolt szalag. A tál belseje homorú és függélyes fal által van a karimával összekötve. E falon gyűrűkről lógó babérfüzérek kiverve. Alatta homorú hólyagok sora. A tál fenekét virág- és levélkoszorú szegélyzi. Ezen belül cseppforma csavart hólyagokat látunk. Minden hólyag szélén két síma, közepén pedig, domború levélindával ékes, részre osztva. Az összeszőgellési pontokon három-három újjú levél ül. Közepén kerek domborodás. Ezen négy virágvégű inda között: két kutya vadkant marcangol, a vadkan előtt nyul, három torony, két kutya — az egyik agár — szarvastehenet támad, vár felé futó nyulat és özet kutya üldöz, végre medve két kutyával viaskodik. A domborodás közepén emberi pófajú szakállas és szárnyas szörnyeteg — him- és nőoroszlán — sassal és lombdiszítménnyel ékes koszorú. Itt későbbi eredetű lapot látunk az Erdődy címerrel. Átm. 0:525. 16-ik század.

18. SZ. NAUTILUS.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

20 *Kancsó.*

Strucztójas, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Rajta gyümölcskétegek, mascarokkal ékes cartoucheok és leveles párta kiverve. A felső foglaltványt a talppal három, áttört mívű, szárnyas női hermával diszített, pánt köti össze. Elöl kiöntő, hátul hajlott fül. Csuklyóban járó fedele tagolt, vert ékítményekre kiverve. Tetején füles díszedény. A kancsó szarvát női herma képezi. Talpán három bélyeg: paizsban TC és ЯI. Fedelén ugyanazok. A kiöntő, fül és a csuklyó a szarvval, nem tartoztak eredetileg a kancsóhoz, hanem később lettek hozzá készítve. 16-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold, besztérczebányai püspök.

21 Ba. *Asztaldísz.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán későbbi címér, évszám 1731, és felirat. Nyele angyalka, ki fején hordja a kagyló-forma edényt. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

22 *Asztaldísz.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán halfarkú gyermek tengeri szörnyen lovagol, fején kagylóalakú edényt tart.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

23 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és étetett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Kerek, tagolt talpát ponczolt, függélyes bordákkal elválasztott, rhombus-sor övedzi. Felette keleties, étetett lombdíszítés. Közepén, két tagolt gyűrű között, étetett díszítés nyomai. Szélén tagolt gyűrű, alatta az alsó lombdíszítményhez hasonló lambrequinek. Tagolt fedelén szintén étetett díszítés. Közepére szárnyas angyalka lett utólag alkalmazva. Hátul, a szarvat képező szárnyas herma szintén későbbi korból való. Füle hajlott, étetett ékítményekkel díszes.

Bélyegek: alján kettő

szélén

fedelén és fülén e

kettő közül az előbbi beütve. 16-ik század. Magassága 0.18. Átm. 0.08.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

24 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Alul vert lombdíszítmény, felső korongforma részén, öntött gyümölcsök. Nyele díszedényt példáz. A díszedény hasán cartoucheok. Három satyrral ékes fül köti össze a nyak felső szélével. A serleg szintén tagolt, vert mivű cartoucheokkal, gyümölcsökkel és három fejjel díszített. Széle függélyes, rajta vésett indák. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

25 Rn. *Kettős serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt. Pereme bevett vonalakkal és keleties levéldíszszel ékes. Felső mezején hólyagos láncz és leveles gyümölcsök. Nyele tagolt. Az első tag korongalakú, felől és alul domborúan díszes. Három hajlott fül, közepén satyrtóval, köti össze ezt a részt a talppal. A nyél közepe díszedény-forma, rajta három mascarón. Felette, gyöngyös és karmos lábba végződő, három fül. Legfelől függélyes rész, rajta két cartouche és fekvő mezitelen férfi- és

nő-alak sassal. A kehely tagolt, alól három cartouche, denevérszárnyú és kosszarvú mascarón, három-három hólyaggal váltakozik. A középső hólyag mindig vésett lomdiszítéssel ékes. Fenn ismét, három vén nő-fejjel cifrázott, domború cartoucheot, három-három hólyag váltja fel. A középső szintén vésett lomdiszítést látunk. Széle függélyes, vésett és pontozott lomb-

diszítéssel. Alól párkány. E serlegbe egészen azonos serleg illik. Mind a kettőn elől C·L·R·D·F·V·, C·E·B·D·N: Comes Ladislaus Rákóczy de Felső Vadas, Comitissa Elisabetha Bánffy de Nagy-Mihály. Az alsó serleg szélén magos gyümölcs és H betűvel összekapcsolt jel; a felső serleg szélén ugyanaz. 16-ik század. A kettő magassága 0'57'5, egyenként magasak 0'30'5.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

26 Rn. *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa, nyele és a serleg többször tagolt, domború diszítéssel ékes. 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 *Kettős serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Az alap arany, a diszítés ezüst. Talpa kerek, tagolt gombba végződik. Felső mezején hat nagyobb, cseppalakú hólyag; a gombon lévő hat kisebb hólyag pedig, hegyével az alsók által képezett közökbe nyúl. A nagyokon virágok; a kisebbeken levelek kiverve. Nyele díszedény forma, domború czikkével és három kis füllel ékes. A serleg testén alúl hat kivert, levelekkel diszített, kis hólyag áll hegygyel felfelé, közöttük nagyobb, virágokkal cifrázott hólyagok hegygyel lefelé. Felső, merőleges szélén vésett levélfüzért látunk. E serlegbe egy hasonló, de kisebb serleg illik. A kettő magassága 0'228, egy-egy magassága 0'125—0'11.

Kiállítja özv. gr. Csekronics Jánosné, br. Liptay Leonie.

28 *Serleg.*

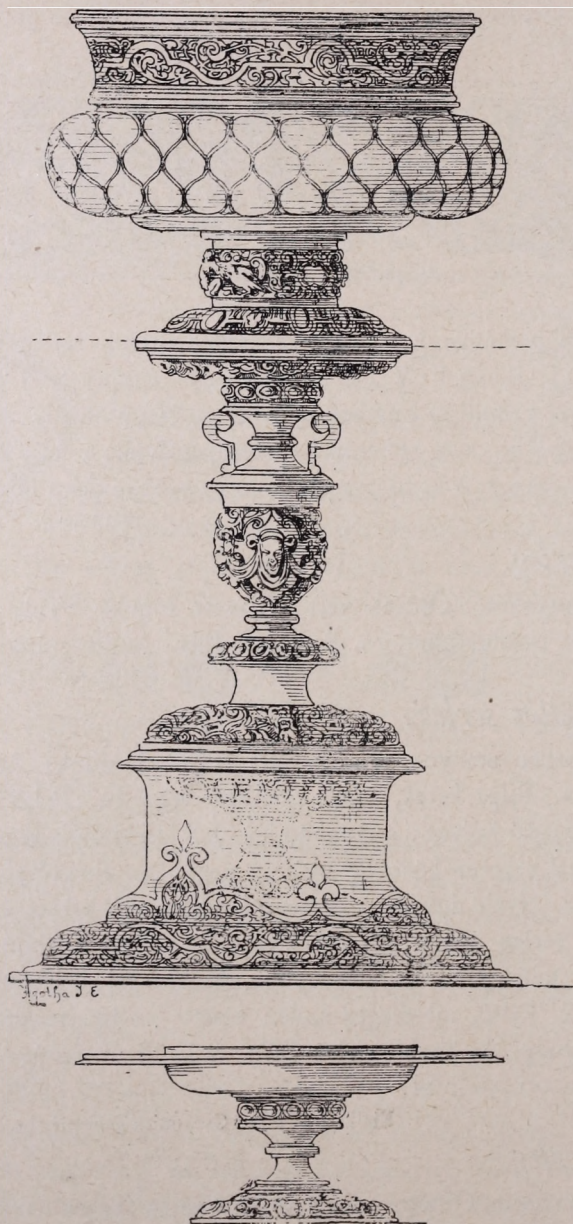
Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa, nyele és a serleg többször tagolt, levelekkel, cartoucheokkal és czikkével ékes. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 Rn. *Serleg, gyertyatartó és csésze.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, étetett és vésett munka. Talpa kerek,

tagolt, alul keleties, étetett lombdiszítéssel, felső, korongforma részén pedig, öntött dombormívекkel ékes. Nyele tagolt, közepén díszedény, cartoucheokkal és domború fejekkel. A díszedény hasát és nyakát három hajlott

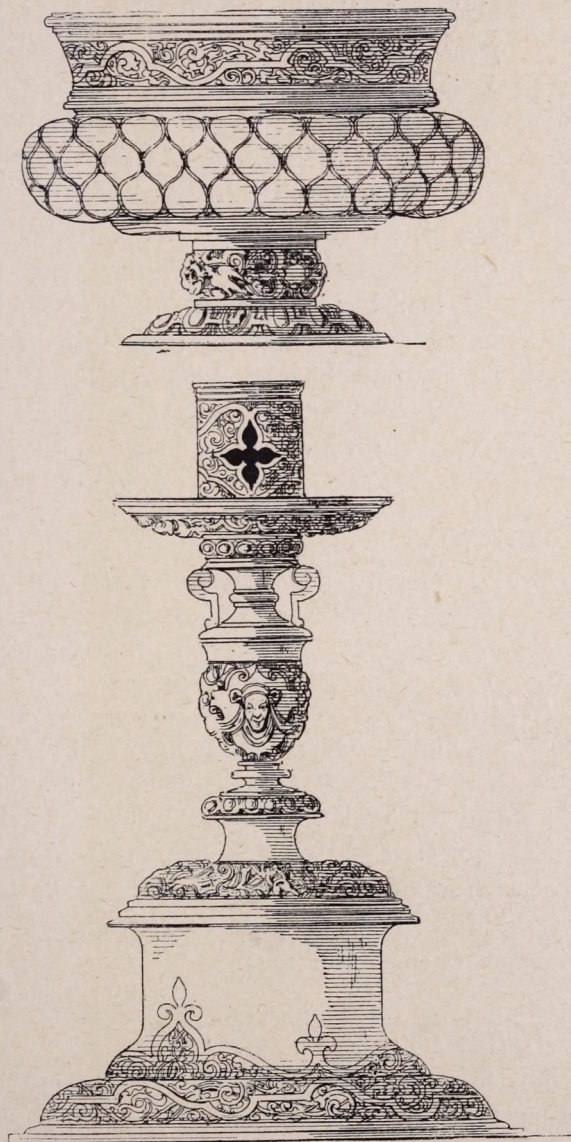

fűl köti össze. Felette lencseforma gomb, az egyik oldalán cikkekkel, a másikon cartoucheok, gyümölcsös kosarak és domború fejek. A serleg, rövid nyaka felett hólyagosra vert, s szélén étetett keleties lombdiszítéssel cif-

rázott. Szétsrófolva, a talpban csésze, a nyél felett kehely. A talp és nyél együttvéve gyertyatartó, melynek vége a kehely rövid nyakában van. A serleg szélén két bélyeg. 16-ik század.

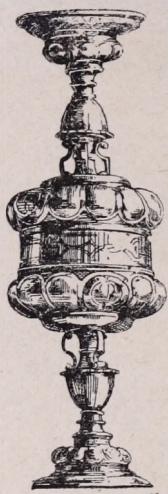
Kiállítja gr. Andrássy Manó.

30 Rn. *Kettős serleg.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert, étetett és vésett munka. Tagolt talpa kerek, pereme felett étetett, keleties, lombdiszítménynyel ékes. Utána, homorú, síma gyűrű felett, három-három hosszúkás, lapos hólyag, egy-egy

kerek hólyaggal váltakozik, reszelős alapon. A három utóbbi, bevert vonalakkal, almát példáz. Nyele szintén tagolt s két részből áll. Az alsó párkányos, korongforma, közepén ponczolt szalaggal. Kúpalakúan emelkedik s éles gyűrűvel diszített. A második tag díszedény, hasán csomóra kötött szalagon lógó gyümölcsök vésvék. Hosszú, tagolt gyűrűvel megszakított nyakához három hajlott fül van erősítve. A díszedény és nyaka között, cikkekre osztott lemez. A serlegen magán a nyél felett, domború tag, keleties, vésett levélpártával. Az utána következő részen ismét almákat példázó kerek hólyagok, hármás, hosszúkás, síma hólyag között. Valamennyi hólyagot reszelős keret szegélyez. Felső széle függélyes. Étetett keleties lombdiszítés és alján, párkányos gyűrű cifrázza. Ez a serleg 1-el jelölt. Ebbe hasonló, de valamivel kisebb serleg illik. Nyelét étetett lombokkal ékes lambrequinek diszítik, gyümölcsök helyett. A talpon belül 'T'S' bevésvé. A kettő magassága 0'34. Egy-egy magassága 0'18. 16. század.

Kiállítja Förster Ottó.

31,32 és 33 *Serlegek.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, részben étetett és vésett munka. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Mzeum.

34 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Alul vert levelek, felső korongforma részén, öntött cartoucheok és gyümölcsök. Nyele díszedényt példáz, hasán cartoucheokkal s három füllel, mely azt a nyakkal köti össze. A serleg szintén tagolt. Alul domborodás, három fővel. Ezután láncsor kiverve. E felett gyümölcsös és mascaronos cartoucheok váltakoznak. Széle függélyes, vésett diszitménnyel ékes. Ugyanitt monogramm és az évszám 1615.

Kiállítja Simó Ferencz.

35 Ba. *Kettős serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek. Rajta hat nagyobb, hegygyel felfelé álló és ugyanannyi kisebb, hegygyel lefelé álló, cseppforma hólyag kiverve. Nyele díszedényt példáz hasán cikkekkel és három füllel. A serleg teste a talphoz hasonló módon van diszítve. Függélyes széle alatt, domború levélkoszorú. Ebbe a serlegbe egy azonos, kisebb serleg illik. Szélén két bélyeg beütve: IT és $\begin{smallmatrix} 1 & 3 \\ \oplus & 7 \\ 7 & 2 \end{smallmatrix}$.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

36 Rn. *Serleg.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Felső részén domború gyümölcsök és cartoucheok. Nyele szintén tagolt. Alul amorették és gyümölcsök, közepén díszedény, három füllel. A serleget két erős, sodronygyűrű fogja körül. Öblén cartoucheok és gyümölcskétegek. Függélyes szélén vésett lombdiszítés. Talpa peremén bélyeg. L. 10. számot. 16-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

37 *Serleg.*

Ezüst, aranyos. Vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Alul kerekded cartoucheokban gyümölcsök, felette lapos gombon, láncsor. Nyele síma, gombon áll. Közepén edényforma s vert fejekkel ékes. A serleg szintén tagolt. Kagylók, cartoucheok és gyümölcsök az első tagon. A második, homorú, síma gyűrű. A harmadik, ismét domború részen, vert mívű gyümölcsös cartoucheok, fejekkel váltakoznak. Széle függélyes, vésett levéldiszítménynyel ékes. A talpon e hamisított évszám bevésve: 1389. 17-dik század.

Kiállítja Angelics German patriarcha.

38 Rn. *Fedeles serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talpa peremét leveles párta, felső mezejét három közbeszúrt fejjel cartoucheok, egy sor lánczalakú és keleties bevert diszítvány ékítik. Felette a talp újból kiszökellő részén, hasonló ékítványok kiverve. A szár három részre oszlik. A legalsó, korongalakú részén három kis angyalfej domborodik. A középsőn a gombot három összefont, kettős halfarkba végződő herma s három ezzel váltakozó mascarón képezi. Felettök gyümölcsök, alattok kagylók. A felső tagolt részen három satyrfejű, hajlott fül, közöttük angyalfejek. Magasabban cartoucheok között satyrfejek. A serleg tagolt, domború fejekkel és bevert diszítványekkel ékes. Látunk rajta alól három, hajlott, kis fület satyrfővel. Felül cartoucheok hat részre osztják. Három mezőn fejek vannak kiverve s három ezeket felváltva követő mezőn, két-két nő-alak ül gyümölcsök és vadak között. Tagolt fedele három cherubfejjel és tetején két fülű díszedénynyel czifra. Fedelén e bélyeg kétszer. Alján ugyanaz. Magassága 0'32, átm. 0'055.

Kiállítja br. Rédl Béla.

39 Ba. *Serleg.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka, selmeczbányai argentittel, rózsaquarczczal és termék ezüsttel diszítve. Talpa kerek. Talajt és sziklát példázó felső részén, három bányaszád, benne bányászok. Kettő bányakutyát, túl a harmadik serpenyőt tart. A szádok között áll egy, serleget és tal-

czán termék ezüstöt tartó alak vörös, fekete és piros hideg zománczczal, azután két bányász, aknából követ húz kosárban és végre egy zúgó áll. A talp felső része, sziklás, bányát példáz. A rajta tört nyílásokon bányászok csákánynyal a közepén levő sziklából köveket fejtenek. Nyele tárnát példáz, melyben bányász ereszkedik le kötélén. Kívül négy madárfejű stylizált lomb erősítve, róla bányászszerszözök lógnak. A serlegen alúl hat kartoucheval keretelt hólyag kiverve, benne a fémek feldolgozására, tisztítására s egyéb kezelésére vonatkozó jelenetek. Felül, függélyes szélén, fodros ezüst levelekbe foglalt argentit és rózsaquarcz és kettő között az egyik oldalon vésett jelenet: négy alak tárnából két kosarat húz, felette SIC FODIENDUM REGALE, a másikon kétfejű sas e felirattal: HVngarIæ VIVatt ReX FerDIanDVs et Vnâ Ipsa FoDIIna sVas Larga re-VeLet opes. Fedelén vert tájképek között teknők erősítve, bennök levelekbe foglalt ásványok. Közepén, a hosszú nyakú gomb körül, szintén ásványok és három fekete kötényű, csákánynyal dolgozó bányász. A gomb tetején bányász térdel. Arczán és kezén rózsaszín, kötényén fekete hideg zománcz; balkezében csákány. Előtte egy, a serleg fedeléből emelkedő, hajlott pánthoz erősített argentit darab. A fedő belsejében, kerek lapon, virágok és egy kerék, négy alakkal bevésve. Az egyik órát, a másik tálczán aranyedényeket tart és jobbával ásvány darabot mutat; a harmadiknál erszény, melybe pénzek esnek, a negyedik végre halottan fekszik. Körülöttük e vers: *Hoffnung nicht betreügt, Segen vnd gedeyen erfrent, Ohne diese beyde nimandt besteht Endlichgar Zu grund geht.* A négy küllő között *Berf mánisch Glücks Rath.* E pántba 1530 lett ujólag vésve. M. 0'415; átm. 0'137.

Kiállítja hg. Eszterházy Miklós.

40 *Fedeles serleg.*

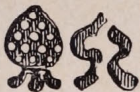
Strucz tojás, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, tagolt. Czápás alapon, vert mívű cartoucheokkal, gyümölcskötegekkel és fejekkel ékes. Talpát a tojás felső, csipkés szélű, gyümölcsökkel és vésett indákkal czifra foglaltványával, négy pánt köti össze. Minden pánton szakállas férfi herma, keresztbefont karokkal. Fedele a tojás hegye, foglalatban. A fedő tetején kétfülű, öntött díszedény. A talpon és a fedőn kétszer, három bélyeg beütve. Tizenkét szemű szőlőfürt és I X 17-ik század.

Kiállítja Ipolyi Arnold beszterczebányai püspök.

41 Ba. *Asztaldísz — szökőkút.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Lába három gombon álló, stylizált lomb. A csésze hosszúkás, belül aranyozott kagyló, felhajló végén, ezüst tengeri lóval. Ez fején virágalakú, nyeles serleget hordoz. A nyélbe, egy a tengeri ló farkába erősített láncz végén, csap illik. A serleg alul, ezüst lemezből metszett fodros levélpártával ékes. Kelyhén hólyagokat

példázó osztályok, bevert lombokkal diszítve. Széle kihajló, fodros. A serleg fenekén szűrő, közepén póznán álló gyermek-alak. A csészén és a serleg szélén kívül e két bélyeg

Magassága 0.337, a csésze hossza 17-ik század.

Kiállítja br. Apor Károly.

42 Rn. *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, étetett és vésett munka. Tagolt talpa kerek, alól két sor keleties lombdiszítéssel ékes. Felső, ismét kiszökellő mezején három, babér-koszorúval környezett domború fej, két-két három osztályú hólyaggal váltakozik. Nyele következő részekből áll: Alól gomb, rajta cartoucheokba zárt kagylók és rózsák kiverve. A cartoucheok között lilomok. Felette hengeralakú tag. Ennek felső korongforma szélén öntött, csigával, domború fejekkel és gyümölcsöcsel diszített cartoucheok. A harmadik tag homorú, sima gyűrű. Az utolsó rész függélyes oldalain gyümölcsökkel czifrázott láncszemek; felső, szintén korongalakú mezején gyümölcsfüzérek és cartouchokat látunk. Végül tagolt gyűrű ül. A serleg szintén tagolt, alól három, gyümölcsökkel ékes cartoucheokba foglalt gyermekfő, három-három tojásdad hólyaggal váltakozik. E hólyagok négy részre osztvák és két körtével diszítvük. Ezen tag felett étetett lombdiszítés, egy sima és egy vonalakkal bevert tag. A serleg testén három öntött médailonban nő fejjel ékes cartouche és kilencz, négy részre osztott hólyagot mely szemcsés és sima gyümölcsöt példáz, szemlélünk. Függélyes, keleties lombokkal diszített széle és az alatta lévő tagolt gyűrűk mutatják, hogy kettős volt. Elöl e betűk bevésve C · L · R · D · F · V · , C · E · B · D · N · : Comes Ladislaus Rákóczy de Felső Vadas, Comitissa Elisabetha Bánffy de Nagy Mihály. Szélén két bélyeg:

talpán az utóbbi. 16-ik század. Magassága 0.36, átmérője 0.145.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

43 Ba. *Asztaldísz — vízimalom.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Alul edény, benne a kerék két ladikon. Az edény oldalán hosszú csatorna, rajta a malom, felette pedig a víztartó. 1675.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

44 *Billikom.*

Strucztójas foglalatban. A foglalat ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpán Diana áll. Fején hordja a billikomot. A billikom fedelén, férfi struczczal. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Palaczk.*

Strucztójas foglaltványban. A foglaltvány ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpának alaprajza tompított négyszög, minden oldalon

egy félkör-alakú kiszökelléssel. Felső része tompa gúla formán emelkedik s renaissance ízlésű növény indákkal, és egy-egy mascaronnal diszített. A tojást a talphoz erősített levélpártából induló, négy merőleges és egy vízszintes pánt övedzi. Ezen pántok a metszési pontokon domború fejekkel, és a nyaknál két sárkányfejjel ékesek. Hengeralakú nyakán domború leveleket és tagolt fedőt látunk. Ennek tetején fül, és két láncz, mely azt a sárkányokkal köti össze. Talpán két bélyeg. Magassága 0'33.

Kiállítja b. Rédl Béla.

46 *Serleg.*

Strucztójás, foglaltványban. A foglaltvány ezüst, aranyozva s színes hidegzománczczal diszítve. Kerek talpán szakállas férfi áll s vállán hordja a serleget. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

47 *Talpas csésze.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A csészében az angyali üdvözlés öntött domborműben. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

48 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Magas galléros nőt ábrázol kitárt karokkal. 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

49 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Kerek talpa tagolt, alul mascaronnokkal és gyümölcsökkel diszített. Középen canellirozott.

Felső mezeje ismét cartoucheokkal és három angyalfejjel ékes. Nyele tagolt, alól edényforma. Középen ismét kiszökellő. E részen domború leveleket

és három szabadon álló, szárnyas cherub-fejet látunk. Korongalakú, levélkoszorúval diszített végét, három satyrfejú fül köti össze az alsó taggal. A kehely is tagolt. Alól három szárnyas herma van reá erősítve, oroszlánfejjel megszakitott lombdiszítés között. A középső, hengeralakú részt áttört mivű háló borítja. Ez, szárnyas hermával czifrázott lombdiszítés, melyet három merőleges lemez — rajta Telamon — három mezőre oszt. E tag felett lombokkal ékes domborodás és legfelül három, gyümölcsköteggel megszakitott cartouche van kiverve. A cartoucheokban tájképeket és kutyákat szemlélünk. Szélén C. L. R. D. F. V., C. E. B. D. N.: Comes Ladislaus Rákóczy de Felső-Vadas, Comitissa Elisabetha Bánffy de Nagy Mihály. Fedelét csipkés, gyöngyös pártá szegélyzi. Felső mezején cartoucheokat, gyümölcsöket és három főt látunk kiverve. Gombja kerek, tagolt, domborművekkel diszes — tetején lándzsát és medusa fejú pajzsot tartó harcos. Talpán és fedőn kívül F. G. 6. belül czimer.

Talpán   nyelén   szélén

Magassága 0.565. átm. 0.18. 16-ik század.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

50 Serleg.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Nőt ábrázol. Haja göndör, elől kivágott, csipkegalléros derekat visel. Jobb kezét előre nyújtja s vele annak előtte kelyhet tartott; balját pedig csipőjére támasztja. Hosszában futó ránczokba szedett, síma ruhája képezi a kelyhet, mely szegélyén két vésett szalaggal ékes. A meztelen testrészekon hideg zománcz nyomai láthatók. Alján két bélyeg. 17-ik század. Magassága 0.178.

Kiállítja gr. Bánffy György.

NEGYEDIK SZEKRÉNY.

Ékszerek a XVI., XVII. és XVIII. századokból.

1 Láncz.

Ezüst, aranyozva. Öntött és vert munka. Áttört tagok vájt fekete és fehér zománczczal diszítve mind a két oldalon. 16-ik század.

Kiállítja az orsz. m. iparművészeti Muzeum

2 *Láncz.*

Arany. Öntött és vert munka. Az egyes tagok, két egymással szemben álló, három ujjú levél formájára készítve, s karikával összefűzve. Az egyik oldalon át nem látszó kék és fehér, a másikon fehér és fekete, vajt zománczczal diszítvék. 16-ik század.

Kiállítja Blaskovics Marianne.

3 *Láncz.*

Arany. Öntött, áttört és vert munka. Kerekded és négyszögletű szemek, át nem látszó sötétkék és fehér foglalt zománczczal — émail en applique — diszítve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 *Násfa.*

Ezüst, aranyozott. Öntött, vésett és áttört munka, ékkövekkel és zománczczal diszítve. Középen szarvas mellett, zománczos öltönyű, gitározó nőalak áll. A hátlap festett zománczú levéldisz s két sárkányfő. 18-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

5 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal, ékkövekkel és gyönggyel diszítve. Baldachin alatt gitározó nő, szarvassal.

Kiállítja az orsz. m. iparműv. Muzeum.

6 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka sötétkék, zöld és violaszín zománczczal s fehér és kék alapú, festett zománczczal diszítve. Középen szarvastehénezen ülő, gitározó nő. A násfáról türkizek és gyöngyök függenek.

Kiállítja gr. Bethlen Ödön.

7 *Násfa.*

Csokorforma. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 *Násfa.*

Csokorforma. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

9 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Vert és áttört munka, hideg színes zománczczal és smaragdokkal diszítve. Négy ágú csokor. Róla kisebb áttört rózsza lóg. 18-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

10 *Násfa.*

Csokorforma. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

11 *Násfa.*

Arany. Öntött és áttört munka. Csokorforma. Hat nagyobb és hat kisebb ág a középső rózsza körül. Ez és az ágak, fehér és fekete festett zománczczal ékesek s foglalt gyémántokkal kirakvák. 18-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

12 *Násfa.*

Csokorforma. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

13 *Násfa.*

Csokorforma. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

14 *Násfa.*

Csokorforma. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

15 *Násfa.*

Csokorforma. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

16 *Násfa.*

Arany. Vert munka. Rózsás csokorról lógó nő mellképe. A csokrot kívül fehér és színes festett zománcz, középen három rubint s oldalt két gyöngy diszítik. A rózsza hat szirmán fehér és fekete zománczczal s rubint bibével ékes. Erről lóg a nő. Arcza fehér, halavány világos kék árnyékolással. Haja vörös és sárga. Csipkés, kivágott vállfűzöt visel, nyitott ujjakkal. A vállfűző sötétkék. Sárga alapon vörös virágok szegélyzik a fűzöt és az ujjakat. Alul a nőt öt virág szegélyzi — mintegy ezekből látszik kinőni. Minden virágon a szirmok fehérre és feketére zománczolvák — a bibe rubint. Egy-egy gyöngy lóg a virágokról. A násfa hátán, fehér alapon, festett színes virágokat látunk. 18-ik század.

Kiállítja Egger Henrik.

17 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal, ékkövekkel és gyöngyökkel diszítve. Síma lapra erősített, áttört diszítésben vadasz; vállán rúdra akasztott nyúllal. Előtte kutya.

Kiállítja a brassómegyei vidéki bizottság.

18 *Lánczszemek — 8 drb.*

Arany. Vert és sodronyos munka, zománczczal diszítve. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

19 *Láncz.*

Arany. Öntött, áttört és sodronyos munka. Összesen tizenkét boglárból

áll, melyek közül kettő és öt azonos, egy pedig a középrészt képezi. A hét azonos, kettős kosárka. Bele fekete zománczos. Alsó nyolcz czikke áttetsző kék, felső nyolcz czikke, fehér zománczos. Közepén gyöngykarika. A másik öt tag háromoldalú, kettős gúla. A gúla éleit gyöngysorok képezik, a középvonalon kerek, fehér zománczos virág, aranygyönggyel, kétoldalt pedig, egy-egy kék zománczos szirmú, kisebb virággal. A cikkelyes díszben kék és zöld zománcz. A középrész háromgerezdes dióbeles boglár fehér, fekete, világos kék és sötét kék zománczos díszszel, a gerezdek közepén, egy-egy gyönggyel, az egyik hiányzik. A boglárokat aranykarikák fűzik lánczczá. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

20 *Násfa.*

Csokorforma. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

21 *Násfa.*

Csokorforma. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

22 *Násfa.*

Ezüst, aranyos. Vert munka. Négyágú csokor, hideg festett zománczczal és rubintokkal ékítve. Bordáin rubintág. Lenn, áttört mívű, hideg festett zománczos, virág függ. 18-ik század.

Kiállítja des Echerolles Kruspér Sándor.

23 *Násfa.*

Csokorforma. 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

24 *Láncz.*

Arany. Öntött, vert és áttört munka. Gyöngyökkel, átnemlátszó kék, fekete, fehér és zöldes kék zománczczal díszítve. Hosszúkás boglárforma tagokból áll. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

25 *Násfa.*

Csokorforma. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

26 *Násfa.*

Rózsaforma. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

27 *Násfa.*

Arany. Öntött és vésett munka. Fülkés hátú széken, gitározó nő-alak ül, mögötte szarvas. A szék szélét kétfelől, négy világos kék zománczos sárkányfő ékíti; háta és felső széle fekete zománczrajzú, kétfelől alul, táblakövekből összerakott, gyönggyel koronázott oszlopok tartják. A nő arca

és teste fehér, köntöse érdes arany, ruhája zöld zománczos, két térdén egy-egy rubint. A szarvas violaszín zománczos. Az alsó szél hat rubint képezi. A hátsó rész síma aranylap. Az alap alsó szélén e fekete zománczos felírás DAS * GEHORE. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

28 Rn. *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Tojásdad, két oldalán és élén áttört keretben, három szabadon álló alak, Apolló könyvet tartó férfit és liliom jogart tartó nőt jegyez el. Az alakok húsrészei fehérek, Apolló puzdrája, a nő fátyola és öve áttetsző zöld zománczosak. A keret elő- és hátlapján fehér és átnemlátszó kék, vájt zománczczal ékes mértani díszítés között, négy gyémánt, négy rubinttal váltakozik. Élén három gyöngy és szintén áttört díszítés között e felirat: BOI VM FIDEI SVM. 16-ik század.

Kiállítja Blaskovich Marianne.

29 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal díszítve. Cziráda és lombdíszben gyémántos A-betű, balra a hit, jobbra egy nő alakja. Alul foglalt saphyr. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

30 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Lomb és virágfüzér. Középen gyöngyökből alkotott négyszirmú virág, áttetsző vörös zománczos bibevel, kék porodákkal. Fölötte s alatta, egy-egy nagyobb gyöngy; az alsó mellett kétoldalt, egy-egy rubint. Lenn, három gyöngy függ. A lomb és virágdísz áttetsző zöld, kék és vörös zománczos, úgyszintén a hátsó lap is. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

31 Rn. *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Fenn, félig fekvő helyzetben szabadon álló, zománczos nő-alak — h. 0.055 m. — Haja arany, arcza, melle, karjai és czombjai fehérek. Testén aranyalapú, zöld pikkelyű vért, fönns és lenn, gyémántszegélylyel. Száras sarui aranyból valók, zöld zománczos díszszel; aranyszegélyű ruhája áttetsző kék zománczos. Két vállán, hasán, tomporán s jobb czombján és a saruk szárán, egy gyémánt mellett, egy-egy rubint. Fején, mellén, bal karján, jobb térdén, véknyán, és tomporán egy-egy gyémánt. Az alak lombos díszben ül s e lombdísz, át nem látszó fehér s áttetsző zöld, vörös, kék és sárga zománczos. A lombdíszről öt gyöngy függ. A középső fölött két, oldalt egy-egy kisebb gyémánt. A hátsó oldal azonos az előoldallal, de a vért és a saruk szárának szegélye kék, vájt zománczos, a karokon fekete zománczos karperecz és a saruk talpa arany alapon, fekete zománczrajzokkal ékes. 16-ik század.

Kiállítja gr. Batthyány Elemér.

32 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Közepén Cimon és Pera szabadon álló zománczos alakjai. Az alakok fehérek. Cimon ölen érdes arany lepel, Pera köntöse áttetsző kék, ruhája érdes arany. Cimon guilloche-ozott kék zománczos kövön ül, melyhez lába van lánczolva. A leány mellett kék korszó. E csoport áttört és zománczos lombdíszben van. A zománcz színei áttetsző vörös és kék, át nem látszó világoskék, világoszöld és fehér. Az ékszeren három fehér és fekete zománczos foglalású gyémánt, nagyobb rubint, két síma foglalású gyémánt — egy hiányzik — egy kisebb háromszögletes rubint van. A hátsó lap lombdíszé át nem látszó fehér, zöld áttetsző vörös és kék zománczczal ékes. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

33 *Násfa.*

Arany és ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. Rubintokkal ékített, ötágú koronáról médaillon függ. A médaillon külső kerete festett zománczos csipkészetű. Ezen belül rubintos karika, közepén kristálylap s ezen fehér zománczos mezítelen nő-alak — Charitas — két gyermek között. Hajékén áttetsző vörös és kék s át nem látszó zöld zománcz. A hátsó lap áttört díszé festett zománczczal ékes. 17-ik század.

Kiállítja a mária-czelli benczések kincstára.

34 *Násfa-rész.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, fekete és fehér zománczczal, gyémántokkal és két gyönggyel díszítve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

35 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal, ékkövekkel és gyönggyel díszítve. Szt. Hubertust ábrázolja a szarvassal és kutyával kis fülkében, melynek külső íveit caryatidos-oszlop tartja — az egyik hiányzik. 16-dik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

36 *Násfa.*

Arany. Öntött és áttört munka, festett zománczczal és gyémántokkal díszítve. Csokrot példáz. A zománcz színei fehér, zöld, rózsaszínű és fekete. 17-ik század.

Kiállítja a maria-czelli benczések kincstára.

37 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Nyilazó, szárnyas Amor szabadon álló alakja, két lánczon, czirádáról lóg. Az áttört czirádán két világos kék zománczos nefelejcs, és három virág fehér s helyenként világos kék porodával, rubint, bibével. Ezek alatt két galamb. Az egyik lánczon egy, a másikon két virág, áttetsző sötétkék zománcz szirmokkal, gyöngy poro-

dákkal és rubint bibével. Az Amor teste halvány rózsaszínű, festett zománcczos. Göndör, arany haján rubint és nefelejcs koszorú. Fülében gyöngy. Szárnya elől rubintokkal kirakva; hátul át nem látszó kék zománczczal cifra. Nyakán kék zománcz pettyek, gyöngyfűzért példáznak. Derekán öv rubintokkal, ezen a nyilas puzdra vájt kék zománczczal. Róla a lánczhoz hasonló virág lóg. Lábcuklyóján rubint. Az íjj és nyíl szintén rubintokkal van kirakva. 17-ik század.

Kiállítja Sombory Sarolta.

38 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Nyilazó Amor. Hasonló az előbbihez a következő eltérésekkel. A czirádán két áttetsző zöld zománcczos levél alatt; áttetsző vörös zománcczos szív és két összefogódzó kéz. A láncz virágain a szirmok fehér és fekete, festett zománczczal ékesek. Porodájuk színes. Az Amor fehér, fején zöld zománcczos levélkoszorú. Szárnyain a tollak felváltva zöldek és rubinttal cifrák elől, hátul pedig fekete, zöld és át nem látszó kékek. Nyakán rubint fűzér. Puzdráján fekete vájt zománcczot látunk. 17-ik század.

Kiállítja gr. Károlyi Sándorné.

39 *Násfa.*

Arany. Öntött és vert munka ékkövekkel, gyöngyökkel és festett zománczczal diszítve. Csokrot példáz, közepén rózsával. 18-ik század.

Kiállítja az orsz. m. iparm. Muzeum.

40 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, dalmatinokkal és zománczczal diszítve. Vadász vállára vetett puskáján nyúllal, lombdíszben. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

41 *Násfa.*

Csokorforma. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

42 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Síma hátlapját áttört diszítés szegélyzi, áttetsző sötétkék, zöld és vájt fehér zománczczal. Fenn három virág között — a szirmokon áttetsző vörös, zöldeskék és fehér zománcz, részben érdes arany — erősen kimagasló foglalatban, rubint. A foglalat fehérre és feketére zománczolt. Ez alatt két gyöngyvégű, rubintos gúla között trónus, benne koronás király ül. A húsrészek fehérek, vértje kék, köntöse és lábbelije zöldek. Három erősen kiszökellő rubintos gombot látunk a gúlak és a trónus alatt. Legalul szárnyas angyalfő. Hátlapján díszedényből kinövő virág bokréta, zománczban. 16-ik század.

Kiállítja br. Prónay Dezső.

43 *Násfa.*

Arany. Öntött munka. Syrén szabadon álló zománczos alakja. Felső teste fehér, a haltest guilloche-ozott áttetsző zöld zománczos. Derekán kék zománczos lepel. Az ékszert öt rubint, négy táblakő s három gyöngy díszítik. 17-ik század.

Kiállítja a máriaczei benczések kincstára.

44 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal és gyöngyökkel ékítve. Áttört lombdís. Rajta két nagy gránát, közötté amethyst, alatta beryll. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Násfa.*

Arany. Öntött, vésett és áttört munka. Áttört cziradás alapon, melynek alsó része fonalasan vésett alapú, áttetsző zöld és vörös s át nem látszó zöld zománczczal ékes, virágcsoporthoz emelkedik. A külső kört négy nagyobb és négy kisebb virág képezi. Rajtuk egy-egy táblakő. A belső körön váltakozva négy nagyobb, négy kisebb, négyújjú, orchidea-virág. Középen négy gyöngyből virág; tetején táblakővel. A zománcz színei: át nem látszó világoskék, világoszöld, fehér és áttetsző vörös, sötétkék és sötétzöld.

Kiállítja Kárász Géza.

46 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Lomb és cartouchedísben, fenn és két oldalt egy-egy hatszirmú virág. A szirmok váltakozva áttetsző vörös, és át nem látszó fehér zománczosak. Középen orchidea virágok közt, fekete zománczrajzú foglalásban, táblakő. A cartouche, lombdís és orchideák zománcza át nem látszó világoszöld és fehér s áttetsző vörös, sötétzöld és sötétkék. A hátsó lapon zománcz nincs. Az ékszeren körül, három gyöngy s egy táblakő.

Kiállítja Kárász Géza.

47 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Kettős S-ből alkotott fehér és fekete vajt s áttetsző vörös zománczczal ékes. Legfelül hatszirmú virág táblakővel. A virág szirmai fonalasan vésett alapú áttetsző vörös, körülré a bogók át nem látszó világoszöld zománczosak.

Kiállítja Kárász Géza.

48 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Zománczos lomb és violaszín sárkány-főkben végződő cziradadís fölött, két gyémánt és négy rubint keresztet képez. Ez ékkövek foglalásai fekete zománczosak. A díszítményeken át nem látszó fehér és világoskék s áttetsző vörös, sötétzöld és sötétkék zo-

máncz. Az ékszeren oldalt két; alól három gyöngy függ — s a nagyobb köveken kívül, nyolcz rubint és hét gyémánt diszíti. Az áttört mivű hátsó lap át nem látszó fehér, fekete és kék s áttetsző vörös és sötétzöld zománczos. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

49 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal diszítve. Sárkány-fejbe végződő lombdís, virágok és czirádák, gyémántokkal és rubintokkal. Alul két smaragd között, öreg rubint lóg. Hátlapján kettős címer. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

50 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, gyémántokkal, fehér és kékes fekete zománczczal diszítve. Őszi rózsát példáz. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

51 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, gyémántokkal, fekete, fehér, kék és zöld zománczczal diszítve. Hasonló az előbbihez. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

52 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, gyémántokkal és zománczczal diszítve. Áttört czirádás alapon, szintén áttört, stylizált levelek és virágok. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

53 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal, smaragdokkal és gyöngyökkel diszítve. Rózsaforma. 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

54 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Középen szalagos szírmű virág smaragddal, melynek foglalásán kék zománcz nyomai. Kétoldalt egy-egy hat szírmű virág, szírmái vésett alapú, áttetsző vörös zománczosak. A négy sarkon egy-egy hasonló, háromszírmű virág. A cartouche-dísen világoszöld, világoskék és fehér zománcz nyomai. Lenn három smaragd. A középső sodronyos, csipkézett foglalásban. Alján hatszírmű aranyvirág. A két kisebb fölött egy-egy gyöngy. Az ékszert a felsorolt köveken kívül, négy gyöngy és két rubint diszíti. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

55 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Arany karikán médaillon függ.

A médaillon kerete áttetsző vörös, fekete, zöld és kék zománczczal ékes. A négy czirádán ezenkívül át nem látszó világoskék és fehér zománcz is van. Középen fonalasan vésett alapú, áttetsző kék zománczos lap, fölött Venus és Amor szabadon álló zománczos alakjai. Az ülő Vénus mezítelen, csak ölet fedi érdes aranylepel, bal kezében zöld és vörös tollazatú madarat emel magasra, melyet a zöldszárnýú Amor elérni szeretne. A földet példázó alap áttetsző zöld és vörös zománczos. E középrész hátsó lapján át nem látszó világos kék zománcz. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrásy Gyula.

56 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Czirádás és lombdíszen, szappanbúboréket fúvó, Amor szabadon álló zománczos alakja. Teste fehér, haja arany, vállain érdes aranylepel. Jobb kezében arany szalmaszál, melynek végén gyöngy példázza a szappanbúboréket; bal kezében arany tálcza. A diszitmények át nem látszó fehér, fekete, világoskék és világoszöld s áttetsző vörös és sötétkék zománczosak. Az ékszert rubintok és topázok diszítik. A hátsó lap szintén zománczos. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

57 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Czirádás és lombdíz közepén, nyolczszírmú virág. A szírmok áttetsző vörös zománczosak, középen nagy, szívalakú, nemes opál. A diszitmények át nem látszó fehér, fekete és világos kék s áttetsző vörös és sötétzöld zománczosak. A czirádás dísz végeit két világoskék, sárkányfő képezi. Az ékszert tizenhat nemes opál és öt à-cabochon csiszolt rubint diszíti. A hátsó dísz szintén zománczos. Hagyomány szerint Izabella királynéé volt. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

58 *Násfa.*

Arany. Öntött munka. Fehér zománczos szarvason, kék öltönyű, gitározó nő-alak ül. A hátsó rész sima arany. Lent kis fül azt bizonyítja, hogy az ékszer valamire — talán imakönyvre (?) — volt erősítve. 16-ik század.

Kiállítja a mária-czelli benczések kincstára.

59 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka zománczczal, rubintokkal és gyöngyökkel diszítve. Gitározó nő szarvassal.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

60 *Násfa.*

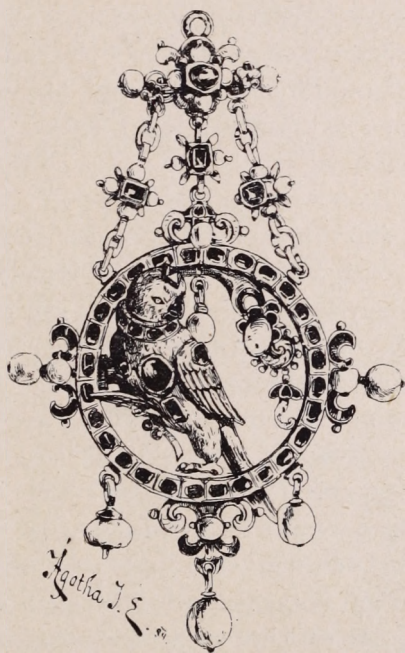
Arany. Öntött és vésett munka. Delfinen ülő nő-alakot ábrázol. A szoborcsoportozat szabadon álló, zománczos. A nő teste fehér, haja arany. A delfin feje nagy gyöngy, teste guilloche-ozott áttetsző zöld és fekete;

uszonyai, kopoltyúi és farka áttetsző vörös, zöld, kék és sárga zománczosak. Az ékszer két smaragd és két rubint díszíti. 17-ik század.

Kiállítja a mária-czelli benzések kincstára.

61 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka Fenn, kék zománczos szirmú, gyöngyös, rubintbibés virág. Ehhez három lánczocska fűzi az alsó karikát. A két lánczon violaszín zománczos, négy szirmú, virág van. A négy szirm között egy-egy gyöngy közepén smaragd, illetve rubint. Az alsó rubintos karika közepén, cseresznyeágon, szabadon álló, világoszöld zomán-

czos papagály vájt aranydíszszel. A madár csőre s az ágon lévő cseresznyék áttetsző vörös zománczosak. A karikán négyfelől, egy-egy kék és fehér szirmú, zománczos liliom, gyöngyökkel. Lenn három gyöngy függ. A hátsó lapon fekete, fehér, világoszöld, violaszín s áttetsző vörös zománcz. 16-ik század.

Kiállítja Horák Ede.

62 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Fenn vízi sárkányon ülő zománczos nympha alakja. Felső teste fehér, két ágú halteste guilloche-ozott alapú, áttetsző zöld és fekete zománczos. Haja s a két test összekötő része érdes arany. A sárkány feje át nem látszó világos zöld, előrsze világos viola, halteste fekete rajzú, zöld, vájt zománcz; farka áttetsző vörös és sötétzöld zománczos. Az alsó, két sárkányfőben végződő czirádás dísz át nem látszó fehér,

fekete és világoszöld s áttetsző vörös és sötétkék zománczos. Lenn, nagy gyöngy függ. Az ékszert egy rubint, egy topáz s kilencz táblakő diszíti. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

63 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Az alsó rész előlapja cartouche-díszű, át nem látszó lila és kék, áttetsző vörös és világoszöld s fehér vájt zománcz-czal diszítve. Erre van erősítve a felsőrész, melynek közepén cartouche, lomb és virágdiszben, kiterjesztett szárnyakkal, támadó állásban, hattyú áll. A madár teste fehér, vájt zománczos. Csőre, lábai feketék, mellén háromszegletes; szárnyain egy-egy négyszögletes táblakő. A lomb-, és cartouche dísz át nem látszó fehér, fekete és lilaszín s áttetsző sötétzöld, sötétkék és vörös zománczos. Lenn három gyöngy függ. Az ékszert összesen nyolcz táblakő, kilencz rubint s ugyanannyi gyöngy diszítik. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

64 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört munka. Középen háromágú, rubintos korona alatt, szabadon álló zománczos csoport, mely lovagló nő-alakot ábrázol. A nő fejéről érdes aranyfátyol hull alá, arcza, karjai fehérek, köntöse át nem látszó világoskék, ruhája áttetsző sötétkék zománczos. Derekan gyémánt, kezében arany olajág. A paripa kissé rózsaszínű-fehér, testét és nyakát rubintok diszítik. A korona mellett kétfelől egy-egy gyémánt, fehér és fekete zománczos foglalásban. A szoborcsoport talpát rubintsor képezi, közepén gyémánttal, kétfelől egy-egy rubintoszlop; végein s alatta, a felsőkhöz hasonló foglaláson gyémántok. A zománczos czirádadisz színei át nem látszó fehér, fekete és világoskék s áttetsző vörös, sötétzöld és sötétkék. Alól két, három-három gyöngyből s egy rubintból képezett, stylizált virág függ. A hátsó részen zöld, kék és fehér zománcz nyomai. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

65 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Fenn pallost tartó, szabadon álló oroszlán, madarat tartó rókán. Az oroszlán teste fehér, vájt zománczos, érdes arany sörényén gyémántos nyakék; első jobb lábában gyémántos kardot, első bal lábával czímerpaizsot — a Balassa czímerrel — tart. Hátsó bal lábát az aranyos barna, zománczos rókára teszi. A róka körmei közt a fehér kakas. Az alsó czirádadisz végét, két világoskék zománczos sárkányfő képezi; ezen belül két delfinfő van. A díszítmények át nem látszó fehér, fekete, világoskék, sárgás zöld s áttetsző vörös, sötétzöld és sötétkék zománczosak. Az ékszert, négy nagyobb, táblakő diszíti. Lenn hat gyöngy függ. A díszítmények hátsó lapja szintén zománczos. A czímerpaizs nem tartozik a násfához; később lett reá téve. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

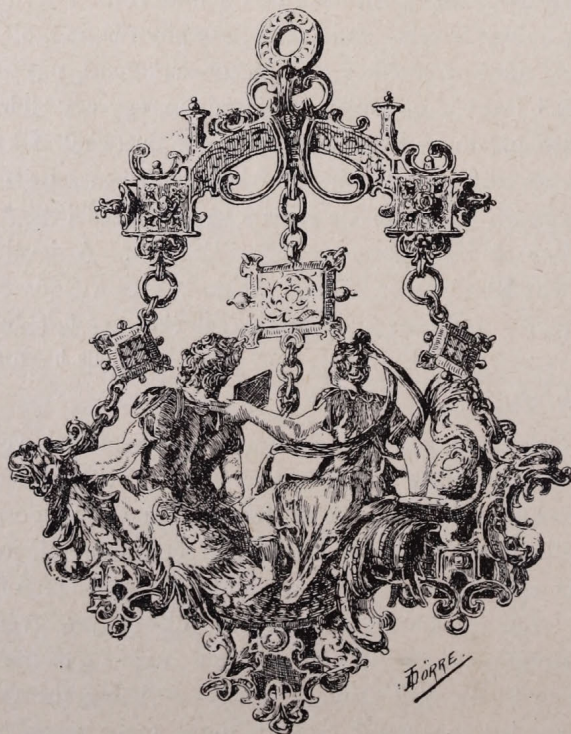
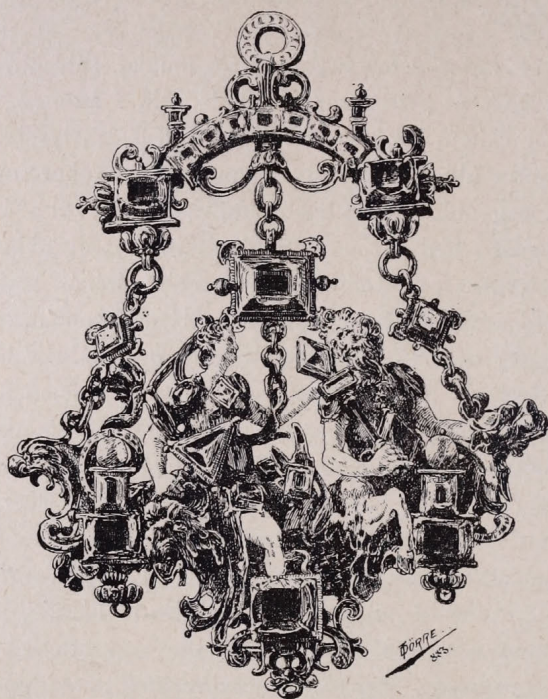
66 Rn. *Násfa*.

Arany, öntött, áttört, vésett és zománczos munka. Táblakövekkel kirakott, két rubinton nyugvó, át nem látszó fehér és zöld s áttetsző vörös zománczos levéldíszszel ékített, ívalakú mennyezet alatt, melyről nagy táblakő függ alá; Tritonon ülő Amphytrite. E zománczos szoborcsoportot a felső taghoz egy-egy nagyobb s két kisebb aranykarika s zöld, kék és fekete zománczdíszű táblakő fűzi. Az első oldalon Amphytrite fehér zománczos testét érdes aranyruha fedi. Felül a mellrész kivágásánál keskeny át nem látszó világoszöld s alól az övnél, áttetsző sötétzöld zománcz csikkal. Jobb kezét, melyben tört példázó, aranyfoglatú, háromszögletes táblakövet tart, szürke és világoskék át nem látszó zománczos sárkányfejen nyugtatja. Balját a Triton vállára teszi. Haja arany, s ebből áttetsző sötétkék zománczos kendő hull le. Két vállán és hasán rubintok, mellén és térdein táblakövek, zöld cipős lába fejét nagy, zománczos foglatú, rubint takarja el. A Triton alakja ember, ló haltesttel. Az emberi testrész fehér, zománczos és áttetsző kék zománczos, aranszegélyű vérttel, vállvédei rubintok, hasán nagyobb rubint; a lótest át nem látszó világos lilaszín, patái, áttetsző hamuszín zománczosak; e lótestet a haltesthez egy áttetsző vörös, s egy áttetsző zöld zománczos, csipkézett uszony fűzi, rajta egy táblakő; a haltest maga vájt világoskék zománczos, áttetsző vörös zománczos farkkal. A Triton előtt arany kevésbé zománczos, Amphytrite mögött át nem látszó világoskék s áttetsző sötétkék zománczos sárkányfő, ugyancsak zománczos levéldíszszel. Kétfelől oszlopkák rubinttalpon, egy-egy táblakő s ezeken gyöngy. A hátsó oldalon a mennyezet zománcz rajzokkal, a kövek foglalatainak hátsó része szintén kék, fehér és fekete zománczczal ékes. A szoborcsoport hátsó részén Triton fekete zománczrajzú farvédei és Amphytrite át nem látszó világoszöld zománczos cipője láthatók. A levéldísz és egyik sárkányfő át nem látszó fehér, fekete, világoskék és világoszöld s áttetsző sötétkék, sötétvörös és sötétzöld zománczczal ékes. 16-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

67 *Násfa*.

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Fenn táblakövekkel, áttetsző vörös s át nem látszó fekete zománczczal díszített korona alatt, Amor szabadon álló zománczos alakja. Teste fehér, szemein világoszöld vájt zománczos kötelék, közepén, táblakövel. Balkezében arany-íjj, jobbában nyíl. Mellén, karjain egy-egy táblakő. A rubintos szárnyú alak, fonalasan vésett alapú zöld és sárga zománczos földgömbön ül, melyet gyémánt abroncs fog át. A földgömb mögött két, keresztbetett nyilas puzdra, egy-egy rubinttal és két nyíl. Az alsó czirádák fekete és kék zománczosak. E felső részről két aranylánczon másik csoport függ, mely vizes bassint példáz úszó kentaurral; rajta kis aranyalak ül. A kentaur halteste aranydíszű, kék,

farka áttetsző vörös zománczos, feje és lábai aranyból valók. A vizet zöld zománczos hullámok példázzák. Belőlük két úszó delfin feje és farka látszik ki. A bassin szélén fehér zománczos gyöngy-sor; falán rubintok. A hátsó lapon Amor szárnyai s a földgömb mögött lévő puzdrák, áttetsző vörös és át nem látszó zöld, kék és fekete vájt zománczczal ékesek. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

68 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. A násfa közepén, át nem látszó kék és fehér zománczczal díszített foglalatban, táblakő. Kétoldalt íjjat tartó angyalkák hajukat kivéve, fehér zománczczal borítva. Ezek a nagy táblakő fölé apróbb táblakövekkel, fehér, gyöngyöt példázó zománczcseppekkel és áttetsző vörös gombokkal ékített császári koronát tartanak. A korona alatt barna tevéen áttetsző sötétkék ruhájú, félig meztelen nő-alak ül. Az angyalok áttetsző sötétvörös, fehér és át nem látszó világoskék zománczczal ékített, érdes felületű, lombdíszen ülnek. A nagy táblakő alatt, kétlevelű orchidea áttetsző sötétvörös, át nem látszó kék és zöld zománczczal díszítve. Ez alatt két kis lánczon rubinttal ékített, fehér zománczos ló, erről pedig gyöngy függ alá. 16-ik század.

Kiállítja gr. Török László.

69 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Rubintkör közepén, szabadon álló papagály cseresznyeágon. A madár teste világoszöld zománczos, arany-szegélyű tollakkal. Szemei, csőre, áttetsző vörös zománczosak, úgyszintén a nyakán levő karika s az ágon a két cseresznyeszem. A kis ág levele áttetsző zöld zománczos. A rubintkör négy külső ékén, a felső láncztagok díszén s a kapcsan lombdís, át nem látszó fehér, világoskék és fekete s áttetsző sötétkék és vörös zománczczal, gyöngyökkel, táblakövekkel és rubintokkal. Lenn három gyöngy függ. A karika hátsó lapja fekete, fehér, világoskék és zöld zománczos. A többi lombdís az előrészhöz hasonló. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

70 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Zománczos kapocsról, két gyöngy alatt, vízi sárkány függ. Feje és előrésze violaszín zománczos. Háta nagy gyöngy. Testén a csipkázat s az ékszer díszítményei át nem látszó fehér, fekete és világoszöld, világoskék s áttetsző vörös, sötétzöld és sötétkék zománczosak. Az ékszert tizenegy rubint, öt táblakő s egy nagy smaragd díszíti. Lenn három gyöngy. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

71 *Násfa.*

Arany. Öntött munka. Áttetsző vörös zománczos kapocshoz, melynek

közepéről gyöngy függ, lánczocskák hallá foglalt gyöngyöt fűznek. A hal feje és farka fehér s áttetsző vörös, zöld és kék zománczos. Fején és farkán egy-egy gyöngy függ.

Kiállítja Kárász Géza.

72 *Násfa.*

Arany. Öntött és áttört munka. Cziradás díszben, szabadon álló, fekete vajt, zománczos, dudáló majom. Hátán áttetsző vörös zománczos csuklya, derekán fehér öv. A dudát nagy gyöngy példázza; sípjá arany. A cziradás dísz át nem látszó fehér és kék s áttetsző vörös és zöld zománczos. A majom a duda áttetsző sötétkék zománczos zsákján ül, melyhez övénel fogva van lánczolva. Az ékszer három rubint díszíti. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

73 *Érem.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Élén sodrony szegélyzi. Elöl a pásztorok imádása domborműben, az előtérben. A háttérben Krisztus keresztelese, az Úr színe változása és föltámadása. Alul két czimer. Az érem szélén: *Wer da glaubt vnnd getaufft wirdt, der wird Selig. Wer aber nicht glaubt der wirdt verdampft werden. Marci am 16. 16-ik század.* Hátlapját a következő vésett felirat tölti ki: ANNO Christī fupra milletium quingentesimum Septuagesimo et tertio, die octava mensis Iulij, minutis quindecim ante solis ortum, nascitur Norimbergæ Carolus Pels, honesti viri Eduardi Pels Antuerpiensis, ex Maria Odapsin uxore filius, cui postero die sacrobaptismatiffonte abluto, et per eundem Ecclesiæ Christi inferto, susceptores eius Wolfgangus Hofman et Erhartus Bchem mumismahocpiæ recordationis causa F. F. Deum precantes vt faciat eum vas misericordiæ Reipublicæ atq. Patriæ salutare. Ez alatt: *Tauf ist ein Bad der widergeburt. Schadt nit das man da wider murt. Dem tauf soll einfrum erlich leber Vor Gott vnd velt gezeugnus geben.* 1573.

Kiállítja Kárász Géza.

74 Rn. *Érem.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Előlapján domború gyümölcs és virágkoszorú négy szárnyas cherubfejjel. Ezen belül Krisztus a gyermekekkel, szintén domborműben. Körülötte: *LASSET DIE KINDLEIN ZV MIR KOMMEN. MARC : 10.* Hátlapján babérkoszorú, belül Krisztus keresztelese és e felirat: *WER DA GLÆVBET VND GETAVFFT WIRD DER WIRD SELIG WERDEN. MARCI AM 16.* 16-dik század.

Kiállítja Pulszky Tessa.

75 Go. *Golyó.*

Kristály, foglaltványban. A foglaltvány ezüst, aranyos. A golyót négy

pánt fogja körül, az egyik csuklyóban járt. A pántok gerinczét sodrony, szélét csipkés, vésett pártá képezi. Felül-alul fül. 15-ik század.

Kiállítja a pozsonyi társas kápt.

76 *Láncz, éremmel.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vert és vésett munka. Egyik végén érem, Verancsics esztergomi érsek arczképével; a másikon gránátokkal ékes golyó. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

77 *Emlékérem.*

Arany. Károly főherczeg arczképével.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

78 *Láncz.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, ponczolt és vésett munka. Négyfajta szemekből áll. Az egyik gomb, melyet közepén ponczolt gyűrű két félre oszt. A két félen bevert kacs, czápás alapon. Végein a fülek, négyszirmú virágban ülnek. A másik fajta szintén gombforma, áttört. Közepén síma pánt. Két felét öt-öt hegyes levél képezi. A harmadik lapos gomb, ponczolt gyűrűvel és csak kissé áttört, csipkés szélű, levelekkel. A negyedik végre diobelesforma. A láncz végén edényalakú gomb, három szabadon álló hajlott füllel. 16-dik század.

Kiállítja gr. Szápáry István.

79 *Emlékérem.*

Arany. Öntött munka, zománczczal diszítve. Báthory Gábor érme. Élén gyöngyök. Szélén vésett alapon áttetsző zöld zománczos; áttetsző sötét-kék belül. Hátlapján foglalt rubint koszorú veszi körül a feliratot. Ez kék zománcz alapon, arany. 1611.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

80 Rc. *Emlékérem kegylánczról.*

Arany, ezüst foglalvánnyal. Öntött, vert és áttört munka. Gyémántokkal ékes koronáról lóg, szintén gyémántos foglalatban. Előlapján Maria Theresia, hátlapján I. Ferencz császár arczképével. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

81 *Láncz.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és áttört munka. Gombforma és csavart gerezekből álló, hosszukás szemek. 16-dik század.

Kiállítja az orsz. iparművészeti Muzeum.

82 Rc. *Kegyláncz.*

Arany és ezüst. Öntött, áttört, vert és ponczolt munka. A láncz párosával összefűzött S alakú aranyszemekből áll. A középrész császári korona, harminczegy, ezüsfoglalatú, gyémánttal ékítve. Erről gyémántos

lombfüzérben, nyolcz nagyobb és számos kisebb gyémánttal környezve, arany emlékérem függ alá VI. Károly császár arczképével s e felirással: CAROLUS. VI. D. R. I. S. A. GE. HI. HU. BO. REX. A hátlaapon felhőkörben földgömb s e felírás: CONSTANTIA. ET. FORTITUDINE. A császár karpánczélján BECKER f— az érem készítőjének neve olvasható. A kegylánczot 1735-ben kapta egy Orczy báró a mért Békésben szétvert egy magukat kuruczoknak valló rablóbandát. 18. század.

Kiállítja br. Orczy Béla.

83 Rc. *Dísz — korona.*

Ezüst. Öntött, áttört, vert és ponczolt munka. Császári koronát példáz, rubintokkal és gyöngyökkel diszítve. 18-dik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

84 *Emlékelem — médailleon.*

Valentinus Frank arczképével. 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

85 *Emlékelem.*

Előlapján, Johann Georg Julich — Cleve — és bergi herczeg arczképével. Hátlapján felesége, Margaretha Sybilla. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

86 *Érem.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Erős sodrony szegélyzi. Előlapján lánán ülő gyermek, jobbában galamb, bal kezében erszény. A galamb és erszény egymáshoz fonallal kötve. Körülötte vésett felirat: BARTOLOME* ZYNLIN* IST* GEBORN · Hátlapján 1597. DEN · 23. AVGVSTI · ZWISCHEN 10 VND · 11 · VHR · IST · GEFATTER · ZACHERIS · DALHAMER · V. EHRT · IM · DISEN · PFENNIG.

Kiállítja Kárász Géza.

87 *Emlékelem.*

Miksa főherczeg arczképével. 1612.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

88 *Emlékelem.*

Ezüst. Öntött és vésett munka. Bécs felszabadításának emlékére verve 1683-ban.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

89 *Kegyeleti érem.*

Arany. Öntött munka. Kerekded. Élén erős, csavart sodrony. Előlapján Krisztus, körülötte: Ich bin das Licht der welt Jo: 8. Hátlapján két czímer és e felirat: In Einem steht Unser Seligkeith Und zu demselben Unser zuflucht 1632.

Kiállítja Gräfl Józsefné, br. Györffy Róza.

90 *Érem — száz aranyos.*

Arany. Vert munka. Előlapján I. József eszményített arczképe, tollas sisakkal és vérttel. Alatta IOSEPHUS I. D. G. ROM. ET HUNG. REX. Szélén körül: DOMINUM FORMIDABUNT ADVERSARY EIUS, ET DABIT IMPERIUM REGI SUO. 1 REG. CAP. 2. 10.† Hátlapján a Habsburg-ház családfája. Körülötte POTENS IN TERRA ERIT SEMEN EIUS. GENE-RATIO RECTORUM BENEDICETUR. Élén domború betűkkel AN REICHS DUCATEN GOLD, NETTO HUNDERT DUCATEN, IN BANCO. A fa gyökerei alatt a készítő neve: BRUNER.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

ELSŐ TÁRLÓ.

1 *Hajék.*

Arany. Öntött, vésett és áttört munka. Két 16-ik századbeli násfából, melyek középuitt alkalmazvák s húsz 17-ik századbeli boglárából összeállítva. A középső nagy násfán áttetsző vörös, át nem látszó sötét-kék és fehér zománczczal díszített, helylyel-közzel fekete zománczos foglalásban topáz és négy rubint keresztet képeznek. A fölötté kis násfa, át nem látszó kék, fehér és áttetsző vörös zománczczal díszített cartouche és két virág fölött, három, szögletes foglalású rubint, fehér zománczczal díszített tollon.

Kiállítja gr. Széchényi Dénesné.

2 *Mentekötő csatt.*

Arany. Öntött és vert munka. Eredetileg három csokorforma násfa. A szalagok ágai kívül és belül rubinttal, gyönggyel és zománczczal ékesek. A középső násfa két oldalán, két hozzá nem tartozó, rózsaforma boglár. Alul két boglár és egy gyöngy lógnak. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Jenő.

3 *Fülfüggő. — 2 drb.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

4 *Mentekötő.*

Arany. Öntött, vésett és áttört munka. Tíz boglárából, négyszögletű láncztagokból s egy középrészből áll. A boglárok felső része a 17-ik századból való, stylizált virágokat ábrázolnak, át nem látszó világoskék és fekete s áttetsző vörös és zöld zománczczal. Bibéje rubint, részben fekete zománczos foglalásban. Az alap újabb, érdes arany munka fehér, fekete, kék s áttetsző vörös zománczos. E boglárokat háromizű, lapos tagokból összeállított lánczok fűzik egybe, rajtok fehér és fekete zománczos dísz-

ben, fekete zománczos szirmú virágok, fehér zománczos, illetve gyöngybibével. A középoglár dúsan áttört munka, fehér, fekete s áttetsző zöld zománczos, rózsát példázó. Közepén nagyobb, körül kisebb gyémántok. E nagy virágból hat kisebb virág sugárzik ki, fehér, kék s áttetsző zöld zománczczal ékesek, smaragd bibével. A hátsó rész fekete és fehér zománczos, a középogláron e 18. századbéli felírás **SMEXAVVJREX** fekete zománczban.

Kiállítja b. Orczy Béla.

5 *Fésű.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, különféle leginkább 18. századbeli ékszerrészekből összeállítva, rubintokkal, gyöngyökkel, kék és fekete zománczczal díszítve.

Kiállítja gr. Széchenyi Dénesné.

6 *Násfa.*

Arany. Vert munka. Csokrot példáz négy széles, szalagforma és négy vékony, fonalforma ággal. A szélesebbeken fekete festett zománcz, gyöngyökkel. A vékonyakat fehér és fekete zománcz borítja. Közepén gyöngyrózsza. A csokor háta világoskék zománczos. 17-ik század.

Kiállítja br. Prónay Dezső.

7 Rc. *Mell-ék.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört, vert és vésett munka. Ív alakú, hat nagy gyönggyel ékes alapon, négy áttört gyémántos rózsza, alatta három-három rubinttal. Közepén szintén áttört, kimagasló dísz, zománczbibéjü, apró két virággal. 18-ik század.

Kiállítja Dessewffy Pál.

8 *Boglár.*

Arany. Öntött, áttört munka. Hat nagyobb, hat kisebb. Cartoucheokból és virág alkatrészekből összeállítva. A boglárok át nem látszó fehér, fekete és világoskék s áttetsző vörös, sötétkék és sötétzöld zománczosak. Közepükön egy-egy táblakő, kétoldalt egy-egy gyöngy.

Kiállítja Csekonics Constance grófnő.

9 *Boglár — 7 drb.*

Rózsaforma. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

10 *Boglár — 4 drb.*

Kettős S-forma. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11—13 *Fülfüggők.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Boglár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. S-alakú, fekete és fehér zománczczal diszitve. Közepén kisebb S-alakú részen rubint. 16-ik század.

Kiállítja br. Fechtig J.

15 Rc. *Kapocs.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Két azonos, kerek tagból s egy középrészből áll. A két kerek tag, kerete gyémántokból alkotott virágfűzér, belül fonalasan vésett alapon, áttetsző sötétkék zománczos lap, melyen gyémántokból kirakott vár áll sziklák tetején, tornyain félholdas zászlókkal s egy-egy pálmával. A kapcsot elfedő középrész gyémánt virág, lombdiszben. 19-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

16 *Fülönfüggő, egy pár.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 *Fülönfüggő, egy pár.*

17-ik század.

Kiállítja az orsz. iparművészeti Muzeum.

18 *Melldísz — battyú.*

Arany. Öntött és áttört munka. Testét fehér zománcz fedi. Középen szabálytalan formájú nagy gyöngy, gyémántokkal köryezve. Szeme rubint. 17-ik század.

Kiállítja br. Kemény Kálmánné.

19 *Násfa és két cziráda.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. A násfa sas formájára készítve. Testén és szárnyán fekete vájt zománcz. Mellén és szárnyán gyémánt. A czirádán fekete, fehér és világos kék zománczot látunk. Alján két gyöngy között gyémánt, cseppalakú foglalatban lóg. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

20 *Fülönfüggő, egy pár.*

Arany. Öntött munka. Nyolcz szirmú virág. A szirmok felváltva fehér és fekete zománczczal ékesek. Közepén foglalt ékkő. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

21 *Fülönfüggő, három pár.*

17—18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22 *Násfa.*

Arany. Öntött és áttört munka. Középrészből, két oldalboglárból s függő csokorból áll. A középrész virágot, az oldalboglárok szalagrajzokat ábrázolnak s átnemlátszó fekete, fehér és kétféle kék zománczczal ékesek.

A zománczban apró aranypettyek. Az alsó csokor hasonló kivitelű; róla rubintkörben, gyöngy függ. Az egészet rubintok és gyöngyök ékítik. 17-ik század.

Kiállítja Dessewffy Pál.

23 *Boglár.*

Arany. Öntött és vésett munka. Három csokor, melyek egyik ága fehér, másik fekete zománczos, apró arany pettyekkel, háromszöget képez. Középen kék zománczos háromszög, aranydíszszel, szögleteinél egy-egy fekete-fehér virággal. Tetején egy, körülötte három, sodronykeretben ülő gyöngy. A csokrok közt vésett aranydísz. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

24 *Boglárok.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

25 *Boglár — 10 drb.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

26 *Nyakláncz sassal.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

27 *Boglár — 4 drb.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Czirádás dísz fehér és vörös zománczczal, közepén rubinttal. Hét gyöngy cizfrázza, három lenn lóg. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zay Albert.

28 *Boglár — 8 drb.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Két hosszabb és két rövidebb, keresztbe állított S-forma rész, stylizált virágot példáz. Bibéje rubint, mellette két gyöngy. A szirmok fehér, át nem látszó kék és áttetsző vörös zománczczal ékesek. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zay Albert.

29 *Boglár — 5 drb.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Keresztbe állított két S, fehér és áttetsző vörös zománczczal, négyszirmú virágot példáz. Felette négy stylizált poroda. Mindegyik bogláron gyöngy, fehér, át nem látszó kék, világos zöld és zöldes kék zománcz. Bibéjük foglalt rubint. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zay Albert.

30 *Boglár.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Czirádás, fehér és fekete zománczos, áttört alapon, szintén áttört mívű virág két gyönggyel, gyémánt bibével és fekete, fehér és áttetsző vörös zománczczal díszítve. Lenn gyöngy függ. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zay Albert.

31 *Melltű.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Czirádas dísz. Fehér és áttetsző vörös zománcczal díszítve. Közepén négyszirmú virág, gyémánt bibével. Még négy táblakő és két végén egy-egy gyöngy, ékesíti. 16-ik század.

Kiállítja Hampel Józsefné, Pulszky Polyxena.

32 *Melltű.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Hasonló az előző számhoz. A két gyöngy hiányzik.

Kiállítja gr. Bánffy György.

33 *Násfa.*

Sas formájára készítve. 16-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

34 *Karperecz — 2 drb.*

Arany. Vert és sodronyos munka. Hét négyszögletes tagból összeállítva, melyek eredetileg öv vagy láncz részei voltak. A tagok kétfélék. Hétnek sodronykeretes, síma, arany mezején két, hegyével egymásnak forduló, fehér zománccos félhold; a zománccban apró arany csillagokkal — nagy részük kihullott — köztük egy ágon három, zöldeskék zománccos tulipán, sodronyszéllal. A másik héten sodronyos és sötétkék zománccos keretben, zöld színű keresztvirág, fehér és világoszöld levelekkel; az odaerősített pánt zöld zománccos. A tagokat egybefűző karikák újabb keletiek. 16-ik század.

Kiállítja Hammersberg Jenő.

35 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. Megfordított S-alakú csokor, fehér, világoskék s áttetsző vörös zománcczal, rubinttal s gyöngyökkel ékítve. Közepén rubintról, szabálytalan alakú gyöngy függ.

Kiállítja gr. Bánffy György.

36 *Boglár — 2 drb.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

37 *Boglár.*

Arany és ezüst. Öntött, áttört és vésett munka. S-forma, fehér vajt s áttetsző vörös zománcczal és két gyönggyel díszítve. Közepén későbbi korból, valószínűleg a 18. századból származó, foglalt, gyémánt bibe. 16-dik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

38 *Násfa.*

16-dik és 17-dik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

39 *Boglár* — 3 drb.

Arany. Öntött, áttört munka. Három liliumvirág. A szirmok fehér és sötétkék zománczosak. Köztük egy-egy kerek virág, sodronykeretben ülő gyönggyel. 16-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

40 *Boglár* — 2 drb.

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Közepén kék, fehér és fekete zománczos, négyszirmú, keresztalakú virág. A külső czirádák érdes felületűek. 16-ik század.

Kállitja Ráth Györgyné.

41 *Boglár* — 3 drb.

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Három szirmú virág. A szirmok, karélyok, fehér zománczos, aranykarikákkal és vonalakkal. Kívül három érdes karély s kék és zöld zománczos levelekkel. 16-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

42 *Boglár* — 3 drb.

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Az alap S-alakú, fehér zománczos, bevert aranypettyekkel. Ezen táblakő-bibés virág, kék, fekete és fehér zománczos, aranypettyes virág között. Jobbról és balról egy-egy gyöngy. 16. század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

43 *Boglár* — 2 drb.

Arany. Öntött, sodronyos munka. Virágot ábrázol keresztalakú, hasított végű szirmokkal, a szirmok között sodrony keretben ülő gyöngyökkel. Középen két zománczos, hatszirmú virág, táblakővel. 16-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

44 *Boglár*.

Arany. Öntött, sodronyos munka. Az alsó részen, fehér és kék zománczpetyes díszben négy gyöngybibés virág. Az alsó részről két, egymást metsző, íves pánt emelkedik ki, összeszőgelléseiken egy-egy lándzsalakú szirmmal — egy hiányzik — közöttök táblakővel. 16-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

45 *Násfa*.

Arany. Vert munka. Csokor, rubintokkal és festett zománczczal ékítve. Közepén violaszín szirmú, sárga porodás virág, a csokor négy ága közt egy-egy gyöngy. Alól, két facette-ozott saphir közt, köszörületlen smaragd függ. 17-ik század.

Kiállítja Ráth Györgyné.

46 *Násfa*.

Ezüst, aranyozva és arany. Öntött, áttört és ponczozott munka. Fenn két ponczozott foglalatú gránát közt, fehér, vájt zománczos testű pelikán,

csőrében gyönggyel. E madár 17-ik századbeli munka, úgyszintén az ékszer többi része, kivéven a virágokat, melyek 18-ik századbeliek. Lenn a csokron, gyöngy függ. Az egész ékszer síma lapra van erősítve, s gyöngyökkel, rubintokkal és gránátokkal ékítve.

Kiállítja gr. Keglevich István.

47 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal díszítve. Csokorról lóg. Síma hátlapra erősített, áttört, czirádadisz közepén gitározó nő szarvassal. 18-ik század.

Kiállítja Des Echerolles Kruspér Sándor.

48 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka, ékkövekkel és négy gyönggyel díszítve. Kiterjesztett szárnyú, fehér hattyú, zöld lombokon áll. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

49 *Fülönfüggő, egy pár.*

Arany és ezüst aranyozva. Öntött, áttört és ponczolt munka. Két azonos, egymás alatt függő, áttört boglár, fehér és fekete zománczczal és rubinttal díszítve. Az utóbbin három, későbbi korból származó, cseppalakú foglalt dalmatin. 18-ik század.

Kiállítja Szmrecsányi Dárius.

50 *Fülönfüggő, egy pár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és hideg zománczczal ékes munka. Cartouche-disz közepén virág, alatta gyöngy. 18-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

51 *Fülönfüggő, egy pár.*

Arany és ezüst. Öntött és ponczolt munka, zománczczal és ékkövekkel díszítve. Rubint gomb alatt kék, festett zománczos csokor, alatta ismét rubint lóg. 18-ik század.

Kiállítja a somogymegyei vidéki bizottság.

52 *Fülönfüggő, egy pár.*

Ezüst, aranyozva és arany. Öntött munka. Sodronyos, négyszirmú virágokról, melyek közepén gyöngy van; rubintokkal s gyöngyökkel ékített pillangó függ, alján három gyönggyel. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

53 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Zománczos lombdíz, közepén rubint. Fölötte s kétoldalt egy-egy gyöngy, alatta smaragd, lent gyöngy függ. A zománcz színei: át nem látszó fekete, fehér, zöld és háromféle kék. A két szélső gyöngy mellett, egy-egy ötszirmú, világos kék virág. A hátsó dísz ugyanoly fehér, fekete, kétféle kék és zöld zománczos. 16-ik század.

Kiállítja a kolozsvári acad. templom.

54 Rc. *Boglár.*

Ezüst. Öntött, vert, áttört és ponczozott munka. Szalagdíszből összeállítva. Középen ponczozott foglalású nagyobb gyémánt. Az ékszeren ezenkívül három gyémánt és tíz rubint van. 18-ik század.

Kiállítja Békei István.

55 Rc. *Násfa.*

Ezüst. Öntött, áttört, ponczozott és vert munka, szalagdíszből alkotva. Lenn ponczozott foglalású gyémánt, fenn kék és sárga zománczos szírmű virág. E felett három rubintos, gyémántos szalagvég s egy ezüst száracská, végén eltört karika, melyen azelőtt ékkő függött. Az ékszeren tizennégy rubint s öt gyémánt van. 18-ik század.

Kiállítja Békei István.

56 *Boglár — 4 drb.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka Kettős S-ek. Külső széle érdes felületű, belső része pedig fekete és fehér zománczos, apró arany csillagokkal. Középen fehér zománczos, hatszírmű virág rubint bibével, szélén két áttetsző zöld levéllel s két rubinttal. 17-ik század.

Kiállítja Békei István.

57 *Násfa.*

Arany. Öntött és áttört munka. Fenn ötágú korona, gombjai festett zománczosak, pántja rubintos. Alatta két stylizált, félkörbe hajló levél között virág, közepén rubinttal s mintázott festett zománczczal czífrázva. Lenn három gyöngy függ. Az ékszert összesen huszonöt rubint díszíti. A hátsó lap sima arany. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Jenő.

58 *Pirosító tartó.*

Arany. Öntött és vert munka, rubintokkal és zománczczal díszítve. Makkot példáz két lombbal. Csuklyóban nyílik. Belül három-három rekesz. 18-dik század.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

59 *Násfa.*

Arany. Öntött munka. Hatágú csokor. A felső oldal cziradás fehér alapon, festett zománczos keretű, smaragdokkal kirakott. Középen három nagyobb smaragd. Lenn kis karika, melyen kerekded, virágot példázó, szintén smaragdokkal és festett zománczczal ékes, médaillon lóg. A csokrok belső oldala világoskék zománczos. A hátsó lap fehér, és kék alapon festett zománczczal ékes. Az ékszert összesen harmincz smaragd díszíti. Öt kő hiányzik. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

60 *Boglár — 2 drb.*

Arany. Öntött és áttört munka. Kerek. Szélén áttört lombdíszítmény,

fehér alapon, fekete festett zománczczal. Belül, egy nagy smaragd körül, két sor kisebb, feketére zománczolt foglalatban. Az egyes smaragdok között fehér zománcz pettyek. 17-ik század.

Kiállítja a mária-czelli benczések kincstára.

61 *Médailleon és csokor.*

Kristály, foglaltványban. A foglaltvány arany. Öntött és vésett munka. Kerekded. Élén négy zománczolt cartouche, közepén smaragddal. Mindkét oldalán nyílás. Ezt rubintokkal s smaragdokkal ékes foglalat szegi be. Belül kristály alatt, hártýára festett miniature: Krisztus az olajfák hegyén az egyik oldalon, az Úrvacsora a másikon. A csokor nem tartozik hozzá s későbbi korból való, szintén arany, zománczczal és rubintokkal diszített. A zománcz színei: áttetsző vörös, át nem látszó kék és fehér a médailleonon. Fehér és áttetsző zöld a csokron. 16-ik század.

Kiállítja a mária-czelli benczések kincstára.

62 *Násfa.*

Kétféle színű arany. Öntött, áttört és vésett munka, ékkövekkel diszítve. Három egymás alatt csüngő részből áll. Lombdiszítést példáz, virágokkal.

Kiállítja Csoma József.

63 *Médailleon.*

Arany. Vert munka, zománczczal diszítve. Keresztmódra elhelyezett, rekesz zománczos diszitmény közepén médailleon, benne üveg alatt: Szűz Mária az egyik, szt. Borbála a másik oldalon. 18-ik század.

Kiállítja a mária-czelli benczések kincstára.

64 *Médailleon.*

Ezüst, aranyozva. Vert, sodrony zománczczal ékes munka. Tojásdad keret, két homokórát példázó klárisal megszakítva. A kereten belül médailleon, új foglaltással. Benne üveg alatt festett halálffő az egyik, nefelejcs bokréta a másik oldalon. A külső keret élén tizenkét apró fül. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Sándor.

65 *Médailleon.*

Arany. Öntött munka, mintázott festett zománczczal diszítve. Kerete ezüst, aranyozás nyomaival. Égkék alapon egy szent domború, zománczolt mellképe. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

66 *Médailleon.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

67 *Dísz.*

Arany. Öntött és áttört munka, rekeszes festett zománczczal diszítve.

A középső rózsából virágos ágak nőnek ki, félholdformájára hajolva fel. Az indákon gyöngyök, smaragdok, rubintok és zománcz. A zománcz színei: át nem látszó, rózsaszínű, világos kék, zöld, fekete, sárga, vörös, áttetsző sötétviola és fehér. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen András.

68 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. Fenn négyágú csokor, fehér alapú festett és mintázott zománczczal. Mindegyik ágon egy-egy festett zománczos, kék alapú virág. Középen rubint. E felső részről kerek, áttört mívű, festett zománczos lap függ, közepén rubintok közt 18-ik századbeli, férfi-fejet ábrázoló, chalcedon cameoval. A hátlap festett zománczos.

Kiállítja gr. Keglevich István.

69 *Násfa.*

Arany. Öntött és áttört munka. Az ékszer virágfűzér közepén, nagy virággal és festett zománczczal ékes. A zománcz színei: fehér, fekete, rózsaszín, vörös, violaszín, háromféle kék, sárga, barna és zöld. A virágfűzéren váltakozva smaragdok és rubintok. A virág közepén nagy smaragd, körülte négy rubint, négy smaragd, ezek közt festett zománczos bordák s a nagy kő körül, hasonló porodák. Lenn három gyöngy függ. A hátsó lap közepén kék alapú, festett zománczos, nyitható médaillon.

Kiállítja Kárász Géza.

70 *Násfa.*

Arany. Öntött és préselt munka. Középen rubintos virág, fehér és fekete, festett zománcz levelekkel. Körülötte nyolcz, ötszirmú, fehérre és feketére zománczolt virág, ezek között kisebb arany virágok, hosszú száron. Még nyolcz rubint bibés, zománczos szirmú virágot látunk a szélén, kagylóforma arany porodákkal váltakozva. 18-ik század.

Kiállítja a győri vidéki bizottság.

71 *Ékszer-töredék.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. Középen nagy gránát, foglalványán áttört czirádák szegélyzik. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

72 *Morsus-Mellbogár.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

73 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. Középen nagy virág, négy sor rubintból alkotva, felül nagy gyönggyel. E között, fekete és fehér zománczos szirmú virágokból és sodrony-foglatatú gyöngyökből egybefűzött, koszorú. Erről boglár függ, melynek alapja áttört mívű, fehér zomán-

czos diszű. Közepén, rubintkörben, sodronyfoglalatú gyöngy. A násfán fenn rubintszirmú virág, zománcz nyomaival. A középrész és az alsó boglár hátsó lapjain, kék alapú fehér és fekete, festett zománcz. Oldalt újabb, vésett csatt.

Kiállítja gr. Török László.

74 *Médailleon.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és áttört munka. Félhold alakú, áttört, rubintokkal ékített ezüst csattról, kis kapcsón függ a médailleon; festett zománczos lombfűzér egy smaragd s gránátkörben egy antik onyx intaglio-val. A hátsó rész középlapja nyitható fedél, kék alapú festett zománczdíszszel. Az intaglio foglalata későbbi — utólag lett az ékszerre téve. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

75 Rcz. *Ékszer-rész.*

Ezüst és arany. Öntött munka. Gyémántokkal körülvett topáz s hat gyémántos levél és két gyémántos gyümölcs. 18-ik század.

Kiállítja Vékony Ferencz.

76 *Násfa.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

77 *Násfa.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

78 *Fülönfüggő.*

Arany. Öntött és áttört munka, zománczczal diszítve. Három egymás alatt lógó boglár. Az első négy szirmú virág, fehér és fekete zománczczal, rubint bibével. A második kerekded, közepén gyönggyel. A harmadik két kék zománczú nefelejcszel, rubinttal és három lógó gyönggyel. 17-ik század.

Kiállítja Berzeviczy Irnánké.

HATSÓ TARLÓ.

1 *Boglár — 20 drb.*

Arany. Öntött, áttört és vert munka, fekete, fehér és világoskék zománczczal diszítve. Stylizált virág, rubint bibével. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 *Nyakék.*

Arany. Öntött és áttört munka, fekete zománczczal diszítve. Stylizált, négyszirmú virág, arany porodákkal és gránát bibével. Az egyikről áttört, rubintokkal, fehér és fekete zománczczal ékes nagyobb boglár lóg. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 *Nyakék.*

Arany. Öntött és áttört munka. Stylizált, fehér és fekete zománczczal ékes, virágot példázó boglárokból áll. Közöttük két-két gyöngy. Mindegyik boglár közepén rubint. A középsőről egy kisebb s erről ismét egy nagyobb boglár lóg. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

4 *Fülfüggő — egy pár.*

Arany. Öntött és vésett munka. Két egymáshoz nem tartozó részből áll. A felső zománczos, szerecsen fejfel ékes; a másik két áttört, fehérre, fekete és hátán világos kékre zománczolt, boglárból áll. A boglárok élén, zománczos gyöngyök, közepén igaz gyöngy. Még egy gyöngy lóg alúl. 17. század.

Kiállítja Szentmarjay Dezsőné.

5 *Boglár — 17 drb.*

Arany. Öntött és áttört munka. Tojásdad lemez, két félköralakú nyílással. Az egyik oldala fehér és fekete, a másik világoskék és fekete, festett zománczczal borítva. Élén apró zománczgyöngyök. Közepén igaz gyöngy. Bársony szalagra felvarrva s egymással kettős sor, felfűzött apró gyöngyökkel összekötve. 17-ik század.

Kiállítja Szentmarjay Dezsőné.

6 *Boglár — 17 drb.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. Hasonló az előző számhoz, csak közepén gyöngy helyett; foglalt rubint ül. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

7 *Boglár — 10 drb.*

Hasonlók az előbbiekhöz, csak nagyobbak. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 *Nyakék.*

Arany. Öntött és áttört munka, fehér és fekete, festett zománczczal díszítve. Áttört levelek rubinttal és közöttük apró, négyszirmú virágok. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört és sodronyos munka, zománczczal díszítve. Két-két egymásba nyúló kör négy kis füllel váltakozik. Az egyik fajtaban sodronykacsok, a másikban áttetsző sötétkék és át nem látszó fehér zománcz — email en applique — töltik ki a közöket.

Kiállítja Hampel Józsefné, Pulszky Polyxena.

10 *Boglár — 12 drb.*

Arany. Öntött és áttört munka. Négy ágú szalagcsokor, az egyes ágakon fenn levél, fekete zománczczal. A szalagok élén zománczpettyek; a közepén rubint. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 *Karperecz.*

Arany. Öntött, áttört és vert munka. Hat, csuklyóban járó tagból áll. Az egyes tagok három újjú, rubinttal ékes levelek, apró, zománczolt ívecskékkel szegélyezve. Az ívecskékben négyszirmú, zománczos, virág. A levelek között, három-három rubint. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Nyakék.*

Arany. Öntött és áttört munka. Öt fajta boglárából áll. Három S-forma fehér, fekete, zöld és sötétkék átnem látszó zománczczal diszítve. Közepén virág, gyöngy bibével. Négy, stylizált virág, sötétkék, fehér, fekete és zöld zománczczal és gyöngygyel diszítve. Tíz pedig hat szirmú virág, sötétkék zománczczal s gyöngy bibével. A boglárokat két kis karika köti össze egymással. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

13 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört, zománczczal és rubintokkal ékes munka. Kétféle boglárókból áll, kettős arany lánczczal összekötve. 16-ik és 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka, gyémántokkal diszítve. Tizenöt, rózsasforma, boglárából áll. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *Nyakék.*

Arany. Öntött és áttört munka. Fehér és fekete festett zománczczal ékes levelen, három egymás alatt álló rubint. E tagok kettős lánczczal vannak egymással összekötve. Végén csatt. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört és sodronyos munka. Fekete zománczczal és gyöngyökkel diszítve. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

17 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka, fekete zománczczal diszítve. Kerek lemezek és áttört tagok. Ezekről rózsák lógnak. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

18 *Nyakék.*

Arany. Öntött és vésett munka. Rubint keretben tizennégy tojásdad, antik, onyx intaglio. Ezeket arany, közepén rubinttal s három lógó gyöngy-

gyel ékes lombok, kötik össze. E nyakék annak előtte Josefina császárné tulajdonát képezte. 19-ik század.

Kiállítja Hampel Józsefné, Pulszky Polyxena.

19 *Nyakék.*

Ezüst és arany. Öntött és áttört munka. Hat kisebb boglárból s egy középső, nagyobb boglárból áll. A kisebbek áttört mívű virágok, fekete, fehér s áttetsző zöld zománczczal; közepükön gyöngy. A középoglár négyszögletes gyémántkeretben, nagy gyöngy. 17—18-ik század.

Kiállítja gr. Szápáry István.

20 *Mentekötő.*

Arany és aranyos ezüst. Öntött és áttört munka. Háromféle, egymáshoz eredetileg nem tartozó részből áll. A mentekötő két végén három-három, hosszúkás négyszegletű, sodronynyal beszegett tag, melyre áttört mívű, fekete, áttetsző zöld s át nem látszó világos kék zománczczal és öt gyöngygyel ékes cziráda van erősítve. Közepét három, szintén sodronynyal szegélyezett, kerek, ezüst lemez — hármaskarú — képezi. E lemezen áttört, zománczolt lomb és cziráda dísz aranyból gyöngyökkel s középen rubinttal. Két nagy fekete gyöngy, három smaragd — az alsó — a — cabochon csiszolva és két szintén a — cabochon csiszolt safir, lett később felrakva. A középtagtól jobbra és balra fenn, hasonló lemez smaragddal, hideg zománczos áttört foglalatban. Ez szintén későbbi. Lenn áttört, zománczolt násfá aranyos ezüsből, a legrégebb rész. Fehér, fekete, át nem látszó világoskék és zöld zománcz díszíti. A múlt században még tíz, aranyba foglalt rubintot, három nagy, négy kis gyöngyöt és két kis opált raktak fel. A násfá alján nagy, szabálytalan alakú gyöngy lóg. 16., 17. és 18-ik század.

Kiállítja A.

21 *Mentekötő.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört vert és vésett munka. Közepén 16. századbeli boglár lilomos pártával, sodronynyal, gránátokkal, türkiszekkel és gyöngyökkel díszítve. Két végén egy-egy 17. századbeli nagy, és egy-egy kisebb, zománczolt, boglár. Ezek és a középső között, múlt századbeli, áttört, kettős láncz.

Kiállítja gr. Bánffy György.

22 *Boglár. — 12 db.*

Arany. Öntött és áttört munka fehér, fekete és világos kék festett zománczczal díszítve. Stylizált virágok rubint bibével. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

23 *Nyakék része.*

Arany. Öntött, áttört és festett zománczczal ékes munka. Levelek, rubinttal a közepén. Mindegyikről négy szírmű virág lóg. Közöttök kettős virág. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

24 *Nyakék.*

Ezüst, aranyozva. Öntött áttört, és vésett munka. Öt fajta, bársonyra felvarrt, boglárából áll. Az egyik fajta — négy darab — S-alakú, élén apró ezüst gyöngyökkel, négy nefelejcsel, világos kék s fekete zománczczal és négy, igazgyönggyel diszítve. E boglárok közepén sodrony gomb. A másik apró, kékre zománczolt nefelejs, gyöngy bibével. A nyakék közepén három, nyolczszirmú virág fehér és sötétkék zománcz szírmokkal, rubint bibével. Ezekről áttört S-alakú, alatta szintén áttört, boglár lóg. Az utóbbin két galamb. 16-ik és 17-ik század.

Kiállítja a selmeczbányai vidéki bizottság.

25 *Nyakek.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. Tizenöt, virágot példázó boglár, fekete és fehér zománczczal s rubint bibével diszítve. A középsőről csokor, s alatta virágos bokrétát ábrázoló násfa lóg. Két végén kapocs. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Karperecz.*

Az előző számhoz hasonló boglárokból áll.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 *Nyakék.*

Arany. Öntött és áttört munka. Huszonhárom boglár, fekete s fehér zománczczal és rubinttal diszítve. A középsőről, csokor alatt, hatszirmú áttört, rózsza lóg. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 *Nyakék.*

Hasonló az előző számhoz csekély eltérésekkel. Smaragdokkal és gyöngyökkel van diszítve.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 *Boglár. — 13 drb.*

Arany. Öntött, áttört és zománczos munka. Stylizált virág. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 *Nyakék.*

Arany és ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Fehér s fekete és néhol világoskék zománczczal ékes, rubintbibéjű, boglárokból áll. Közepén nagyobb, kerek, rózsafarmájút látunk. 17-ik század.

Kiállítja Blaskovics Marianne.

31 *Nyakék.*

Boglárokból áll. 18-ik század.

Kiállítja az iparművészeti Muzeum.

32 *Boglár.* — 7 drb.

Arany. Öntött és áttört munka, zománczczal és smaragdokkal diszítve. Stylizált virág. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

33 *Boglár.* — 12 drb.

Arany. Öntött, áttört munka, fekete s fehér zománczczal és smaragdokkal diszítve. Virágok és levelek, indával.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

34 *Nyakék.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vésett és zománczolt munka. Háromféle boglárból áll. Az egyik fajta, áttört alapon stylizált virág, dalmatinokkal, gyöngyökkel és festett zománcz nyomaival. Két boglár festett zománcz alapon, ezüst sodronyból fonva, apró gyöngyökkel és dalmatinnal ékes. A többi áttört rózsá, szintén dalmatinokkal és gyöngyökkel diszítve. 17-ik század.

Kiállítja Lonovics Albertné.

35 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört munka fehér és fekete zománczczal, smaragdokkal és gyöngyökkel diszítve. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

36 *Nyakék.*

Arany. Öntött és áttört munka. Tizenhárom, fehér és fekete zománczczal s smaragddal ékes boglár, lánczczal egybekötve. A középső festett zománczczal és gyémántokkal diszített pillangó, nem tartozik hozzá és későbbi korból való. A pillangóról három boglár lóg. 17—18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

37 *Nyakék-rész.*

Arany. Öntött, áttört munka, festett zománczczal és smaragdokkal diszítve. Rózsák és ~ alakú részek két gyümölcscsel. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

38 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Hétfajta boglárból áll. Egy, kettős S forma, fekete és színes, rekeszes festett zománczczal diszítve. Kettő, lombdiszítést példáz. Három kerek, rózsaforma; gyöngyökkel és zománczczal ékes. Kettőn mintázott, festett zománczot, gyöngyöket és rubint bibét látunk, egy tojásdad és végre egy, nyolcszirmú virág. Egymáshoz karikák fűzik. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Istvánné.

39 Rc. *Karperecz.*

Ezüst. Öntött, áttört és ponczozott munka. Kilencz tagból áll, me-

lyek mindegyike, négyszirmú, rubintos virágot példáz. Középen ponczozott foglalású gyémánt, fölötte és alatta egy-egy kagyló. 18-ik század.

Kiállítja özv. Márkus Józsefné.

40 Rc. *Nyakék.*

Ezüst. Öntött, áttört és ponczolt munka. Tizenhat tagból áll. Hasonlók az előző számhoz, csak valamivel kisebbek. 18-ik század.

Kiállítja Dessewffy Pál.

41 *Boglár — 4 drb.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

42 *Nyakék.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Tizenegy kisebb s egy nagyobb boglárból áll. A kisebbek áttört virágdíszszel, középükön smaragddal, ékesek. A középoglár stylizált virág, gyöngyökkel és smaragdokkal. Róla kis boglár függ. 18-ik század.

Kiállítja gr. Szápáry István.

43 *Karperecz.*

Arany. Öntött, áttört és véssett munka. Feketére zománczolt, gyémánt-bibéjű boglárok, foglalt félgyöngyökkel váltakoznak. Minden gyöngyön egy igen apró gyémánt. Csattján, szabálytalan alakú gyöngy. 18-ik század.

Kiállítja Szentmarjay Dezsőné.

44 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka, rubintokkal, gyöngyökkel és smaragddal díszítve. Kisebb és nagyobb, rózsasforma boglárokból áll. A boglárokról gyöngyök, cseppforma csüngő és közepén smaragd, lógnak. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Mentekötő láncz.*

Arany. A lánczot két rétre hajlított 8-asok képezik. Közepén sárkány, mely valószínűleg a 18-ik század végén készült. A sárkány fonálasan véssett. Testén sötétzöld, fekete és sárgás zománczos; úszonyai, szárnyai és farka, fehér és áttetsző vörös zománczosak. Szeme, fogai, fehérek, orra vajt kék zománczos. A színes zománcz fölött, szintelen átlátszó zománczréteg. A láncz két végén, 18-ik századbeli boglárok, gyöngyökkel és gránátokkal.

Kiállítja gr. Pálffy Lipót.

ÖTÖDIK SZEKRÉNY.

Keresztek és ékszerek a XVI—XVIII-ik századokból.

FELSŐ RÉSZ.

1 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött és vésett munka, apró gyémántokkal és a keresztkarokon, négy, sötét kék álékkövel diszítve. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 Go. *Kereszt.*

Arany. Öntött és vésett munka, gyöngyökkel, rubintokkal s egy gyémánttal diszítve. Hátán fekete vajt zománczban a következő felirat: *maria. h | ihes rps.* 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

3 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, áttört és vésett munka, apró gyémántokkal diszítve. 18-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

4 *Kereszt.*

Ezüst, részben aranyos foglaltvány, fa béléssel. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 *Kereszt.*

Arany. Öntött és vésett munka. Foglalt táblakövön lóg. A kereszt előlapján szintén táblakövek. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6 *Kereszt.*

Arany. Öntött és vésett munka, festett zománczczal, rubintokkal és egy gyönggyel diszítve. Előlapján Krisztus a keresztfán, hátlapján a passio eszközök s egyéb jelvények, színes festett zománczban. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7 *Kereszt.*

Arany. Öntött munka, gránátokkal és zománczczal diszítve. A kereszt hátlapján áttetsző kék, sárgás zöld, át nem látszó fehér és fekete vajt zománczban; Krisztus a keresztfán, alatta Ádám koponyája, felette JNRI. A karok végében kehely, lámpás, kard és páka. Előlapja tizenkét foglalt gránát, melyekbe a passio eszközök vannak becsiszolva és színesen zománczolva. H. 0'055. 17-ik század.

Kiállítja a mária-czelli benczések kincstára.

8 *Kettős kereszt.*

Arany. Öntött és zománczolt munka, apró rubintokkal és gyémántokkal diszítve. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

9 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Rubint bibéjű, fekete és fehér zománczczal ékes, rózsáról lóg. Karjait foglalt gyöngyök — számszerint hat — képezik. A karok találkozási pontjain, végén és a középső gyöngyön, foglalt rubint ül. H. 0'069. 18-ik század.

Kiállítja br. Szentkeresztty Béláné.

10 *Kereszt.*

Ezüst. Sodronyos munka. H. 0'072. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

11 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. A hit, remény és szeretet symbolumai. Lenn halálfa fehér zománczban, fogai között kulccsal. Felette, fonalasan vésett alapon, áttetsző vörös zománczos szív, két fehér és rózsaszínű zománczos, gyűrűs kéz között. E felett ismét gyémántokból, smaragdokból és rubintból egybeállított horgony, áttetsző zöld, sötétkék és vörös zománczos kígyóval. A horgony két szárán fehér és fekete zománczos galamb ül, hercegi korona alatt. Az egész csoport áttört lombdíszen van, mely részben áttetsző zöld, kék, vörös, részben pedig hideg zománczczal, gyémántokkal és smaragdokkal ékes. A horgony két oldalán szárnyat példázó dísz és két nyíl. H. 0'09. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

12 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. A hit, remény és szeretet symbolumai. Lenn, fehér zománczos halálfa, fogai közt kulccsal, e fölött két fehér és rózsaszínű zománczos, gyűrűs kéz között, fonalasan vésett alapú, áttetsző vörös zománczos égő szív, festett zománczos lánggal, közepén négy rubint közt saphir. E fölött a kereszt és horgony, smaragdokkal és rubintokkal ékítve. A horgonyt és keresztet körülfonó kígyó teste fonalasan vésett, áttetsző zöld, feje ugyanoly vörös, nyelve kék zománczos. A kereszt karjain két fehér galamb ül. Legfelül rubint és smaragdokból hercegi korona. A horgony két oldalán szárnyat példázó dísz. A lombdísz smaragdokkal és rubintokkal ékes, zománcz nyomaival. A hátsó lap vésett mívű. 17-ik század.

Kiállítja gr. Tisza Lajos.

13 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. A hit, remény és szeretet symbolumai. Lenn fehér zománczos halálfő, fogai közt kulcs. E fölött a szív, melyet áttört zománczos háló borít. Külső széle táblakő-sor, elől síma arany alapon fehér, kék s áttetsző vörös zománczczal ékes, hátul pedig vörös zománczos. Közepén négy kisebb táblakő közt, egy nagyobb. E fölött a gyémántos horgony és kereszt. A kereszt körül tekerődő kigyó teste fonalasan vésett alapú, áttetsző zöld, feje ugyanoly vörös zománczos. Fején táblakő. A kereszt karjain két vájt zománczos fehér galamb ül. A horgonyos kereszt két oldalán egy-egy hét tollas szárny. A szélesebb tollakon elől táblaköveket és fehér; a keskenyebbekben, fekete vájt zománczot látunk. Hátul aranyosok vagy fekete zománczosok. Legfelül táblakövekből hercegi korona. A hátsó lombdíszt innenső része, át nem látszó fehér és fekete s áttetsző zöld zománczczal ékes. A hátsó érdes felületű, fekete s áttetsző zöld zománczos. A hagyomány azt beszéli, hogy Bethlen Gábor fejedelem esküvőjén Brandenburgi Katalinnal, hat apród s a fejedelem maga, viselt ilyen fajta násfát, az apródoké ezüstből a fejedelemé aranyból való volt. Kiállításunkon, ezen kívül, mely aranyból lévén, magáé a fejedelemé lehetett, még négy ilyen van ú. m. a 11, 12, 14 és 15 számúak. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Antal.

14 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. A hit, remény és szeretet symbolumai. Lenn, fonalasan vésett alapon, áttetsző vörös zománczos szív, melyről gyöngy függ. E felett kulcs és fehér zománczos halálfő, mely azt fogai között tartja. A horgony és kereszt rubintokból van egybeállítva. A keresztben kigyó, mögötte a lombdíszt, áttetsző zöld zománczos. A kereszt karjain két fehér alapú, festett zománczos galamb. Legfelül rubintos hercegi korona. A lombdíszen rubintok és gyémántok, zöld és fekete s festett, fehér alapú, zománcz. A horgony két oldalán két szárny. A hátsó rész áttetsző világos és sötétzöld, át nem látszó fekete és festett, fehér alapú, zománczczal ékes. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

15 *Násfa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött munka. A hit, remény és szeretet symbolumai. Lenn a szív áttetsző vörös zománczos, két fehér zománczos, gyűrűs kéz között. Fölötte a kereszt és horgony áttetsző kék zománczos kigyóval s két fehér festett zománczos galambbal. Legfelül smaragdok, rubintok és gyémántokból, hercegi korona. Az egész csoport lombdísztben van, mely részben hideg zománczos és rubintokkal, smaragdokkal s gyémántokkal ékes. A horgony két oldalán két szárny. Lenn rubintok függ-

nek. Az alapdiszen festett hideg zománcz. A hátsó rész vésett mívű 17-ik század.

Kiállítja gr. Berényi Ferencz.

16 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. Fenn csokor, közepén fehér zománczcseppek közt rubint, kétoldalt gyöngyök. Erről zöld, világos és sötétkék s fehéralapú, festett zománczos lombdiszben, az Annunciatiót ábrázoló csoport függ. Fenn a fehér galamb, alatta a kék köntösű, festett zománczos szárnyú, Gábor arkangyal és az olvasó Mária, zöld ruhában. E részt négy rubint ékíti. Lenn három gyöngy függ. A hátsó lap sötét és világoskék s részben festett zománczos. 18-ik század.

Kiállítja Lüdecke Ernő.

17 *Kettős kereszt.*

Arany. Öntött, vésett és zománczos munka. Első lapja hegyi kristályokkal van kirakva. Hátsó lapján sötét, csaknem fekete, áttetsző zománcz borítja és tizenöt levél van kivájva, melyeket áttetsző kék, zöld és sárga zománcz fed. A felső karok találkozásánál arany betűk: IHS. Hossza 0'09.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

18 *Kereszt.*

Arany. Öntött és zománczolt munka. Hátlapja fedő módjára, csuklyóban jár. Elöl lombdiszítés, vájt fekete zománczban és a karok végében, TE LEG DI. NI. Közepén IHS és három szeg. Hátul hasonló diszítmény között, ugyan úgy elrendezve EPS ECL QV 1575. Közepén MARIA és nyíllal átszúrt szív. H. 0'043. 1575.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

19 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött munka, két csiszolt beryllet és egy dalmatinnal diszítve. Előlapja lejár. Ez és a hátlap oldalt, erős sodronynyal szegélyezett. A két keresztkar végében, egy-egy kiálló szeg. Hossza 0'045. 15-ik század.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

20 *Kereszt.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka, smaragdokkal és apró gyémántokkal diszítve. A kereszt egy nagyobb és két kisebb, egymással összefüggő, rózsán lóg. H. 0'06. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött munka. A kereszt bélése hegyi kristály, közepén gránáttal. Foglaltványa áttört. H. 0'05. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22 *Mellkereszt.*

Ezüst. Öntött, áttört és vésett munka. A kereszt lapis lazuli, foglaltványát síma lemez képezi, melyen az ágak végeinél és hónalyuknál stylizált levelek ülnek. 17-ik század.

Kiállítja a pozsonyi társas káptalan.

23 *Kereszt.*

Ezüst. Öntött és vésett munka. A karok három ujjú levélben végződnek. Közepén rózsza. Elöl-hátul egyforma. Hossza 0'065. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 *Kereszt.*

Arany. Öntött munka, négy gyémánttal diszítve. Elöl dombormívű Krisztus, fehérre zománczolva, felette fehér zománcz alapon INRI fekete zománczban. A karok végén egy-egy táblakő ül. Hátul, IHS fekete zománczban. Alatta szív, áttetsző sárga és három szeg, fekete zománczban; a töviskoszorú átnem látszó zöld, a két kéz és két láb feje, fehér vajt zománczos. H. 0'048. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25 *Kereszt.*

Arany. Öntött és vésett munka. A karok csipkés szélű levéllel vannak megtoldva. Elöl Krisztus dombormívű alakja, felette mondatszalon INRI. A karok végén áttört rózsák, fekete és fehér zománczczal s gyönggyel diszítve. Hátul vésett diszítmény között Mária, a gyermek Jézussal. Fenn két bélyeg beütve. H. 0'045. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Kereszt.*

Arany. Öntött munka. Elöl dalmatinok, oldalt fekete zománczon, fehér diszítmény. Hátlapján kehely, lámpa, szt. Veronika kendője, vaskesztyű stb. színes festett zománczban, fehér alapon. A zománcz nagy része kiptogzott. H. 0'04. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 *Kereszt.*

Arany. Öntött munka. A keresztkarok három ujjú levélben végződnek s zománczos lombdiszítéssel szegélyezettek. Elöl gyémántok, hátul lombdiszítés, vajt zománczban. H. 0'046. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Lombdíz közepette, rubintos alapon, aranyszarvú fehér szarvas ül. Első és hátsó lába fölött négyszirmú, kék zománczos virág, közepén rubinttal. Nyakán rubintos karika. A lombdíz

át nem látszó fehér és világoskék s áttetsző vörös, sötétzöld és sötétkék zománczos. Az ékszert összesen tizenegy rubint, három gyémánt s egy topáz díszíti. A hátsó rész díszé szintén zománczos. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. A rubintokkal, smaragdokkal s gyémánttal ékes csokorról, fiait tápláló pelikán függ, mellén rubinttal. 17-ik század.

Kiállítja gr. Szápáry István.

30 *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött munka. Rubintokkal ékített csokorról, melyen áttetsző zöld zománcz nyomai láthatók s közepén ponczozott foglalású gyémánt van; fiait szíve vérével étető pelikán függ. A pelikán teste vájt fehér zománczos, fejük, úgyszintén a nagy madaré is, világoskék, szárnyaik áttetsző vörös zománczosak. A fészek eleje áttetsző zöld zománczos. A madár fején gyémánt, szárnyain és mellén rubint. A csoport alapját rubintsor képezi, melyről gyöngy függ. 18-ik század.

Kiállítja gr. Török László.

31 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Fenn zománczpetty keretű, áttetsző vörös zománczczal és táblakövel ékített karikán, lombdíszt között, táblakő függ. Ez alatt pelikán három fiókját, szíve vérével táplálja. A pelikán teste fehér vájt zománczos, szárnyain egy-egy smaragd, mellén rubint. A fiak teste, áttetsző, világossárga zománcz. A fészek aransodronyokból font. Két oldalt s alól, lomb és virágdiszben, arany foglalású táblakő. Lenn a közepén smaragd, két oldalt két gyöngy függ. Az egész ékszer virág és lombdisze át nem látszó világoskék és fehér, s áttetsző sötét-kék, sötétzöld és vörös zománczos. A hátsó lapon chartoucheokban lombdíszt, vájt fehér, fekete, világoskék és zöld s áttetsző vörös zománczczal. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

32 *Násfa.*

Arany. Öntött munka. Fenn lángkorona — minden második ága sötét-kék fekete zománczos — közepén kiterjesztett szárnyú fehér, vájt zománczos galamb. Ez alatt kék zománczrajzú keretben szív, rajta nőt ölelő férfi zománczos alakja. Úgy a nő, mint a férfi kezében égő szív van. Az ékszert tizenkét rubint s két gyémánt ékíti. Kétoldalt s alól egy-egy gyöngy függ. A szív hátsó lapján e felírás MISIT · DEVS · SP̄M · FILII · SV — N · CORDA · VESTRA · CLAMĀTĒ · ABBA · PATER · CALA · IIII. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

33 *Násfa.*

Arany. Öntött, vésett és áttört munka, zománczczal, rubintokkal és gyönggyel diszítve. Szt. Györgyöt ábrázolja, a mint lováról a sárkányra halálos csapást mér. A zománcz színei áttetsző bíbor, zöld, sötétkék, át nem látszó világoskék, kékeszöld, kék, sárga és fehér. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

34 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Fülke előtt sz. Borbála szabadon álló zománczos alakja, bal kezében kehely, lábainál a torony. A szent köntöse világoskék, ruhája áttetsző sötétkék, zománczos és érdes arany feje fölött saphir; a rubintos talpazaton, melyen áll, alól és felül három-három, kétoldalt egy-egy gyöngy. A fülke két oldalán egy-egy, gyönggyel koronázott rubintoszlop. Alól háromszögletes gyémánt. A czirádák át nem látszó fekete, fehér, kék, világoszöld s áttetsző vörös és sötétkék zománczosak. A hátsó lap díszé szintén zománczos. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

35 *Násfa.*

Arany. Öntött, vésett és áttört munka, zománczczal és ékkövekkel diszítve. Szt. Györgyöt ábrázolja, a mint a sárkány fejébe döfi lándzsáját. Két részből áll. Az első lekapcsolható. Formája lapos ív, rubintokkal kirakva elől, s felső szélén szabadon álló, áttört zománczos virágokkal diszítve. Közepén pedig, áttetsző bíbor szírmű gyémánt bibéjű virág ül. A násfa közepét Szt. György szabadon álló, lovas alakja foglalja el. Sisakja sötétkék, a tollak rajta fehérek, vértje viola, kék és zöld czafattal; lábbelije világos kék. A fehérre zománczolt ló szügyén és farán, egy-egy gyémánt. A ló alatt fekszik a sárkány. Teste sárgával és feketével pettyezett zöld, fején kék és lila, szárnyán részben érdes felületű arany, részben bíbor és kék zománczos. Az egész csoport mindkét oldalán fekete, vájt zománczczal, élén pedig rubintokkal ékes, talpazaton áll. Ez alatt világos kék és fehér vájt zománczczal diszített foglalatban, szintén rubint ül. A násfa hátát áttört mivű lombdís és cziráda képezi, melyen érdes arany részekkel vegyest fehér, világoskék, sárgászöld vájt, áttetsző zöld, bíbor és sötétkék festett, zománczot látunk. Hátral fekete vájt zománczban: HONORA REGEM. H. 0:075. 16-ik század.

Kiállítja Plathy Gyula.

36 *Házi oltárka.*

Arany. Öntött munka. Középen, két gyöngyvégű rubintos oszlop közt, szűz Mária szabadon álló zománczos alakja, ölében a gyermek Jézussal. A szűz anya fején arany dicskorona s áttetsző zöld zománczos kendő. Arcza, kezei, fehérek, öltönye áttetsző sötétkék; a gyermek Jézusé át nem látszó világoskék zománczos. A szűz kezében liliumvégű jogar, lábainál

három, feje fölött egy, fekete zománczrajzos foglalású rubint; legfölül fekete zománczos szalag, rajta aranybetűkkel e fölírás: PATR · HUNGARIE. Legalúl szárnyas angyalföről, szabálytalan alakú gyöngy függ. A zománczos lombdisz és czirádák át nem látszó fehér és világos kék s áttetsző vörös, zöld és sötétkék zománczosak. A hátsó oldal fekete, fehér és zöld zománczos. Az ék, a hagyomány szerint, Losy Imre esztergomi érsek számára készült. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

37 *Násfa.*

Arany. Öntött, vésett, áttört munka. Az ékszer ötágú koronán függ, mely áttetsző zöld és vörös, át nem látszó fehér zománczczal s rubintokkal ékes. E koronáról két lánczocskán függ az ék. A lánczokon három-három négyszirmú, fehér és zöld zománczos, rubintbibés virág van. Az ékszer felső részén szent Cziczelle ül orgona előtt, két génius között. A szent leány köntöse áttetsző kék, alsó ruhája áttetsző vörös, lábai, karjai és arcza fehér zománczosak, haja arany. Az orgonán kék zománcz nyoma. A géniusok — úgy a lantoló mint a hegedülő — fehérek, testük alsó része áttetsző vörös csipkékben vész el. E csoport alapja részben érdes arany, részben zománczos lombdisz, hét rubintbibés, zománczos, virággal. A zománcz színei: át nem látszó világoskék és fehér s áttetsző sötétkék, vörös és zöld. Lenn három gyöngy függ. A hátsó lapon a korona, a láncztagok virágai s az alsó cartouche és lombdisz fehér és kék vájt zománczczal s áttetsző vörös zománczczal ékesek. 16-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

38 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Zománczos lombdisz közepén, kilencz rubinttal szegélyezett, kék, vájt zománczos alapon sz. János fejevételének jelenetét látjuk. Két oldalt egy-egy római katona, kék zománczos fegyverzetben, köztük Ker. sz. János fejetlen hullája fekszik. E fölött Herodias lebeg érdes arany ruhában, kezében tálcza a szent vértanú fejével. A lombdisz elöl és hátul át nem látszó fehér, fekete, világos kék és zöld, s áttetsző vörös, zöld és sötétkék zománczos. Az ékszer, mely hiteles feljegyzések szerint a Thurzó-család kincstárában volt, Perényi-réven örökség útján, került a kiállító-tulajdonos birtokába. 16-ik század.

Kiállítja Hilibi Gál János.

39 *Násfa.*

Arany. Öntött, vésett munka. Fenn rubintos, fehér és fekete zománczos, ötágú korona. Ez alatt fehér, fekete, zöld és kék zománczos lombdisz közepén, fiait szíve vérével tápláló, pelikán. A madár és a fiak teste fehér, szárnyai fehér, zöld és kék — nagyon megsérült — zománczosak.

Lenn három cseppelakú foglalású rubint függ. A hátsó lapon zománcz nincs. 16-ik század.

Kiállítja gr. Batthyány Iván.

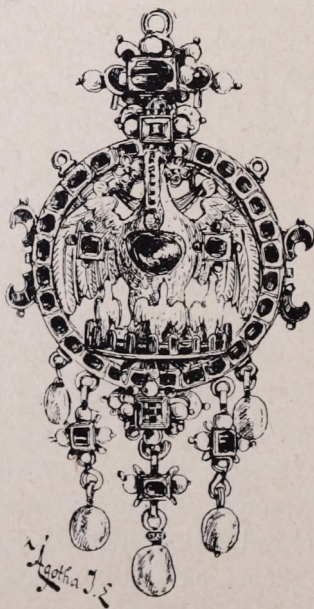
40 *Násfa.*

Arany, öntött, áttört és vésett munka. A felső rész csonka, de alakja azt mutatja, hogy ötágú korona lehetett. Ez alatt az ördögöt leigázó Mihály arkangyal alakja. Az angyal szárnyai áttetsző vörös, kék és zöld zománczosak. Testét világoskék vért borítja, nadrágja kék és zöld, lábai fehérek. Az ördög alakja violaszín, szárnyai zöldek. Két oldalt két kék sárkány-caryatid, vörös szárnyakkal. Az áttört diszen világoskék, fehér, zöld és áttetsző vörös zománcz. A hátsó lap közép médaillonja fekete, fehér, kék és zöld vájt zománczrajzokkal ékes. 16-ik század.

Kiállítja a kolozsvári ref. akadémiai templom.

41 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört munka. A felső csokorról függő rubintkörben, fiait szíve vérével etető pelikán, mellén rubinttal. A pelikán teste vájt fehér zománczos, feje és szárnya tövei világoskék zománczosak. A fiak hasonlóak, kivéven a szárnyak kék zománczát. A fészek át nem látszó

világoszöld; az alatta levő levél áttetsző sötétzöld zománczos. A rubintkör alatt, áttetsző vörös és sötétkék s át nem látszó fehér zománczos virágról, gyöngyök s rubintok függenek. Az egész ékszer gyöngyökkel, rubintokkal, smaragdokkal és gyémántokkal ékes. A hátsó rész szintén zománczos. 17-ik század.

Kiállítja a győri vidéki bizottság.

42 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. A sárkányölő sz. Györgyöt ábrázolja, lóháton. A szent vértje violaszín, mellén keskeny áttetsző vörös csikkal, karján vörös és zöld csipkézettel. Fehér tollas sisakja áttetsző sötét kék, karja, melle és lába fehér zománczos. Pajza áttetsző vörös zománczos foglalású smaragd. A paripa fehér, takarója áttetsző sötétkék, hevedere s a fején lengő toll, fekete zománczos. A sárkány teste fekete pettyes zöld; szárnyai áttetsző kék és vörös zománczosak. Az ékszert rubintok és smaragdok díszítik. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

43 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka zománczczal, rubintokkal és gyöngyökkel díszítve. Leveles és bogyós ágból kötött, áttört koszorúban pelikánt látunk két fiókjával. Körülötte négy, zománczos szirmú, rubint bibéjű virág. A zománcz színei áttetsző vörös, világos- és sötétzöld, sötétkék, át nem látszó sárgászöld, világoskék és fehér. 16-ik század. Hossza 0'042.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

44 *Násfa.*

Arany. Öntött munka. Kis lánczon, madárrá foglalt, gyöngy függ. Szárnyai, farka és feje fonalsan vésett alapú áttetsző zöld, sárga és vörös s át nem látszó violaszín zománczosak. A madár zöld zománczos ágon áll. Az ágról s a madár csőréből gyöngy függ.

Kiállítja Kárász Géza.

45 *Násfa.*

Czifraságon függő galamb. Öntött, áttört és vésett munka. A czifraság közepén foglalt rubint ül, részben szemcsés arany, részben áttetsző bíbor és át nem látszó fehér zománczczal ékes czirádjában. Ehhez két oldalt, későbbi korból származó rubintos gomb lett forrasztva. A galamb fehér vajt zománczczal; szárnyán, farkán, rubinttal, mellén pedig gyémánttal ékes. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

46 *Násfa.*

Arany. Öntött és vésett munka. Dombormívú karikán lógó, kiterjesztett szárnyú galamb. Nyakán gyűrű. Teste fehér vajt zománczczal, melle és szárnya töve pedig, gyémántokkal ékes. A szárnyak távköze 0'055.

Kiállítja gr. Vay.

47 *Láncz.*

Arany. Öntött munka. Hat részből áll. Három közülök egész, három-gerezdes dióbeles; aranypettyes sötétkék zománczczal díszítve, a másik

három féldiöbeles, kétgerezdes, hasonló zománczú. E részeket vésett gerinczű arany karikák fűzik egybe. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum és gr. Zichy Anna.

48 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. A karok végén és közepén egy-egy smaragd, a találkozási pontokon egy-egy apró gyémánt. A karokon fekete zománcz. Kisebb, keresztforma részen lóg. Hossza 0'06. 18. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

49 *Kereszt.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka, rubintokkal és gyémántokkal diszítve. Levelekből és virágokból képezett csokorról lóg a kereszt. 18-ik század. H. 0'06.

Kiállítja Vigyázó Josa.

50 Rn. *Kereszt.*

Arany. Öntött munka. A keresztet magát gyémántok, rubintok és smaragdok képezik, fekete zománcz rajzú foglalásban. A czirádás külső keret, át nem látszó fehér, világoskék és sötétkék s áttetsző vörös és zöld zománczczal ékes. A hátsó lap fehér, vájt zománczos. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

51 Rn. *Kereszt.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Felül fej, két ötszirmú, vörös virág közt. A kereszt közepén, Krisztus festett zománczos alakja, kettős keretben. Az alsó áttört, zománczos lomb- és virágdiszú, a keresztágak végénél egy-egy, a kereszt alján két, sötét zöldeskék, zománczos gyíkkal. A második fehér csipkázatban, áttetsző vörös zománczgyöngyökkel van diszítve. Hátral a kereszt középrésze, sima aranyalapon át nem látszó kék, fehér és fekete s áttetsző vörös, sárga és zöld vájt zománczrajzokkal ékes. 16. század.

Kiállítja Hampel Józsefné, Pulszky Polyxena.

52 *Kereszt.*

Arany. Öntött, áttört, vésett és zománczolt munka. Gyöngyökkel, táblakövekkel s zománcz nyomaival ékes, áttört boglárról lóg. A keresztet magát elől táblakövek, hátul a felfeszített Krisztus zománczos alakja diszítik. Három gyöngy lóg róla. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

53 *Kereszt.*

Arany. Öntött és áttört munka, zománczczal és ékkövekkel diszítve. Három részből áll. Legfelül zománczos és rubintos csokor, alatta hasonlóan diszített bogláros gomb. Erről lóg a kereszt. Egyik oldalán gráná-

tok, bennök a passio eszközök becsiszolva és zománczolva. A másikon, Krisztus domború alakja újabb eredetű. 17-ik század. H. 0'095.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

54 *Házi oltárka.*

Arany. Öntött munka. Kettős ívű, oszlopos fülkében a Mater dolorosa alakja a kiszenvedett Krisztussal ölében. A szent szűz köntöse áttetsző vörös, ruhája áttetsző kék zománczos, fején fehér kendő. Krisztus mezíten teste fehér zománczos, vékonyán világoskék kendő. A fülke oszlopai, ívei és alapja, valamint a közepén álló kereszt, táblakövekkel van kirakva. A kereszt mögött a lándzsa, virgács, kendő és a szivacsos pózna. A fülke maga téglákat példázó, festett, piros zománczos. A hátsó rész is festett piros zománczos, fenn ablak, rostély a mögött Krisztus discsörös arcza, lenn festett zománczos, vasalt, ajtó. Az oszlopokon és a felső bolthajtáson zöld moha. E házi oltárka állítólag Eleonora császárnée, I. Lipót nejéé volt, ki azt a máriaczei egyháznak ajándékozta. 17-ik század.

Kiállítja a máriaczei benczések kincstára.

55 Rn. *Kereszt.*

Arany. Öntött, áttört, vésett munka. Fenn, zománczos foglalású, táblakövel ékített, kapocs. Erről függ a kereszt, melynek külső lombkerete át nem látszó fehér és kék s áttetsző vörös és zöld zománczos. A belső keresztet táblakövek alkotják. A hátsó lap arany és fekete vajt zománczos alapon, lombdiszítés között MPGGCT betűkből álló monogram. A kereszt és lenn, egy-egy gyöngy függ. 16-ik század.

Kiállítja Hampel Józsefné, Pulszky Polyxena.

56 *Kereszt.*

Arany. Vert és áttört munka sodronnyal, gyöngyökkel és rubintokkal díszítve. A kereszt csokorforma díszről lóg. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

57 *Kereszt.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Elöl smaragdok, fekete vajt zománczsal ékes foglatban. A karok végén négy, hasonlóan foglalt, háromszegletű, smaragdot látunk csúcsra állítva. A kereszt szélén, egész mentében, áttört díszítmény áttetsző vörös, sötétkék és zöld, át nem látszó kék, sárgászöld, zöldeskék és fehér zománczsal cífrázva. Hátral sima arany alapon, lombdiszítés vajt fekete zománczban. A kereszt és a hosszkarok aljáról gyöngyök lógnak. A két szélső felül, fekete zománczos cikkek, alul négy, szintén fekete szirmú virág közé van foglalva. A középsőn alul smaragd. H. 0.09. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Jenő.

58 *Horgony — kereszt.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, áttört és vésett munka. A kereszt

alja horgony. Smaragdok, gyémántok s lenn, két világos kék zománczos virág disziti. H. 0'065. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

59 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött és áttört munka. Fenn, rubintos hercegi korona. Alatta a kereszt rubintokkal és gyöngyökkel diszítve. H. 0.07. 18-ik század.

Kiállítja a háromszékmegyei vidéki bizottság.

60 *Kereszt.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött és ponczolt munka. Elöl, dom-bormivű foglalványban, apró gyémántokkal. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

61 *Násfa.*

Arany. Öntött munka. Gyöngy, báránynyá foglalva. Feje, farka, lábai mintázott fehér zománczosak. Szemei, körmei, feketék. Két oldalán kis táblakövek képezik a láncz szegeit, melyen az ékszer függ. A bárány csipkézett szélű, festett zománczos virágon ül. E virág alsó lapja is fekete és fehér festett zománczos. Alján egy fél gyöngy, ezen négyszirmú, áttetsző vörös, zománczos virág, zöld porodákkal, közepén táblakövel 17-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

62 *Kereszt.*

Arany. Öntött és zománczolt munka. Elöl hegyi kristályok, vájt fekete zománczczal ékes foglalatban. Hátul: legfelül mondatszalg JNRI betűkkel zománczban, azután a kakas, a passio eszközök áttetsző sötétzöld, barna és sárga, át nem látszó zöld, kékeszöld, világoskék, fekete és fehér zománczban. Közepén IHS töviskoszorúban. A karok végét csúcsra állított, négyszegletű, foglalt kristályok képezik. Ezekről két cseppalakú kristály lóg, — a harmadik hiányzik. H. 0'089. 17-ik század.*

Kiállítja gr. Pálffy János.

63 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört és vésett munka. Fenn kettős, festett zománczos levél közt táblakő, a levelek száránál két gyöngy. E felső részről fehér zománczos karikán függ az alsó rész. Közepén, két fehér kéz, egy fekete s egy fehér, aranyvésetű, egymásba font gyűrűt tart. A gyűrűk fölött fehér S, alattuk fekete A, mely betűk a két karikával a kezek alatt lévő horgony szárát példázzák, zománczos cartouche-diszben. A horgony eleje táblakövekkel és három gyönggyel ékes. A hátsó rész hasonló az előrésshez, de

* E keresztet, mint azt a bécsi polgármesteri hivatal okirata bizonyítja, gr. Pálffy Tamás († 1679) nyitrai püspök, I. Lipót magy. udvari kancellárja kiásott hullája mellett találták.

megfordított színekkel s a horgony hátsó lapja, áttetsző kék zománczos. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

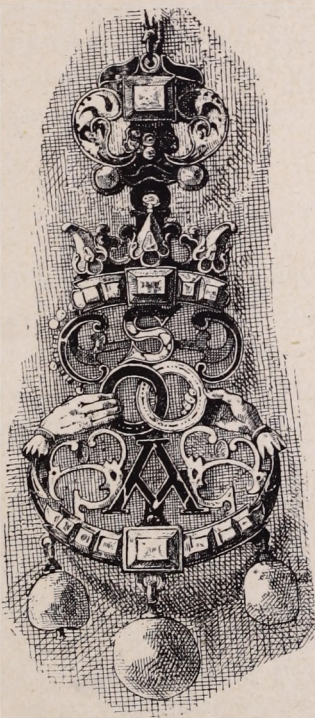
64 *Kereszt.*

Ezüst. Öntött, vert és áttört munka. Egyik oldalán vörös, a másikon fehér álékkövek díszítik. H. 0'055. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

65 *Násfa.*

Arany. Öntött és vésott munka. Szt. Györgyöt ábrázolja a sárkánnyal. A lovas sisakja sötét kék, ugyszintén vértje. Repülő köpenye

63. sz.

belül és a csábrág, biborra zománczolt. Balkarján rococco paizs, benne kék mezőn, vörös kereszt. A lovat fehér zománcz — mely most nagybára lepattogzott — borítja. Jobbjával annakelőtte valószínűleg lándzsát tartott. A sárkány szája belül vörös, teste világos- és sötétzöld zománczczal díszített. Az egész csoport, stylizált lombon áll. M. 0'032. 18 ik század.

Kiállítja Burián János.

66 *Forgó és kerecseny.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, sodronyos, vésott és vert munka.

A forgó vége hosszúkás félkagyló, melyből a forgó csavar nyúlik. Tetején a Károlyi-czímer: fonalasan vésett alapú, áttetsző zöldzománczos fővel, közepén kék mezőben, zöld hegyen aranymadár, e fölött ötágú korona, tíz rubinttal. A csavart karmaival és csőrével festett zománczos kerecseny-madár tartja, festett zománczos szárnyát, rubintok ékesítik. Ebből nyúlnak a sodronyos ékű, rubintos aranytollak. Fenn hosszú rezgőtoll, vörös, festett zománczos virágokkal, kék zománczos gyöngysor keretben. Az ékben vakvarjú toll-bokréta van. 17. század.

Kiállítja gr. Károlyi Gyula.

67 Rc. *Kalpagdész.*

Ezüst és arany. Öntött, áttört és vésett munka. Virágbokréta, három tollal. Közepén ötszirmú gyémánt virág, gyémánt bibével, arany leveles, rubinttal ékes szárral. Ebből két másik ág nő ki, gyémánt és rubint virágokkal, smaragd és arany levelekkel. A bokréta tetején három toll, smaragddal és gyémánttal kirakva. Közöttük két vékonyabb ezüst toll. 18-ik század. H. 0.10.

Kiállítja gr. Bethlen György.

68 *Forgó és kerecseny.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka. Alul, bogláros gomb, közepén gyöngyház bibével. Körülötte feketére zománczolt, szabadon álló, hajlott ívek — szirmok s ezekkel váltakozó dalmatin porodák. A forgó rúdján srófjáratok s a kerecseny megszorítására, spirális rugó. Végén gerezdes gomb domború czikkekkkel, melyek annak előtte zománczczal lehettek megtöltve. A cikkek között dalmatinok és egy gyöngyház darab. A gomb tetején emberi ábrázat formájára készített félhold. A kerecseny két füllel van a rúdhhoz erősítve. Alakja szarút példáz, sodronynyal beszegett, áttört s zománczczal ékes levelű virágindával van kitöltve mind a két oldalon. A virágok dalmatinok, smaragdok, saphirok részben fehér zománcz bibével, sötétzöld és vörös zománcz levelekkel. Széles vége fogasra kivágott s sötétkékre zománczolt. 17-ik század. H. 0.235.

Kiállítja Tarnóczy Gusztáv.

69 Rc. *Kalpagdész.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és préselt munka. Alul nagy gomb, melyből nyolcz négyszög sugárzik ki. A gomb közepén smaragd, gránátokkal környezve. Minden négyszög közepén s köztök, egy-egy gránát. Lenn, smaragd függ. A tollak fokozatosan nagyobbodó foglalatú, gránátokból állnak, köztük két vékony, tollszárat példázó síma sodronynyal, melyeknek végébe smaragd van foglalva. Az egyes részek hátul préselt díszűek. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

70 *Kalpagdís.*

Ezüst, aranyozva. Öntött munka. Alul kivágott szélű lapra, foglalt gránátok és türkiszek erősítve. Középen topáz. A tollakat szintén lemezre erősített topázok, gránátok és türkiszek alkotják, lógó cseppalakú türkiszekkel s topázokkal. 18-ik század. H. 0.19.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

71 *Kalpagdís.*

Arany. Öntött és zománczolt munka. Alul foglalt rubintok sora, félholdat alkotnak. Középen csillagos rózsza, festett zománcz foglalású rubintokkal diszítve. Felette csokor, virággal közepén. A csokorból egy nagy és három kisebb ágú toll nő ki, fekete csikos fehér zománczczal s aranyba foglalt rubint bordával. A tollakról két festett zománcz szirmú, rubint bibéjű rózsza lóg — a harmadik hiányzik. 17-ik század. H. 0.045.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

72 Rc. *Hajék — rezgőtű.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és ponczolt munka. Áttört gyémántokkal ékes diszitmény, gyémántos gombot környez. Fenn tollforma diszitmény — róla foglalt gyémánt lóg. A toll mellett zöldeskék zománcz-kelyhű, világoskék szirmú virág, sárga bibével. 18-ik század.

Kiállítja Lipcsey Mórné.

73 *Forgó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Alul boglárforma gombból nagy rózsza, három kinövő tollal, dalmatinokkal és gyöngyökkel diszítve 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

74 *Kalpagdís.*

Arany. Öntött és áttört munka. Indus palmette-alakú. Szárán türkiszek, a leveleken apró rubintok és türkiszek. A palmette maga, apró rubintokkal és hegyi kristálylyal, középen nagyobb hegyi kristálylyal és türkiszekkel ékes. Szélén levéalakú, hegye felé mindinkább kisebbedő, foglalt türkiszek környezik. Keleti. M. 0.10.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

75 *Kalpagdís.*

Arany. Öntött és zománczolt munka. Tollat példáz. Egyik oldalán smaragdok, a másikon fehér alapon, színes festett zománcz virágok. Két ágról, átfúrt smarad lóg. Török. 18-ik század. H. 0.125.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

76 Rc. *Kerecseny.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

77 *Forgó.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. Alúl nyolcz águ csokor, fekete zománcz alapra erősített, gyémánt rózsával a közepén. A rózsza porodái fehér zománcz pontok. A csokor ágain kívül, fekete alapon, színes festett zománczvirágokat látunk. Belül világoskék zománcz borítja — a négy szélsőn fehérrel és feketével tarkázva. A csokor hátán nyitható médaillon, rajta zománczos virágbokréta. A csokorból áttört, virágos inda emelkedik. Elöl, fekete zománcz alapon, aranyba foglalt gyémántok példázzák a virágokat, hátul színes festett zománczban tulipánok, rózsák, dáhliák diszítik. Az inda végéről, apró gyémánthoz erősített, körteaalkú, rózsaszín gyöngy lóg. 17-ik század. Hossza 0'15.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

78 *Forgó és kerecseny.*

Ezüst, aranyos. Öntött, áttört, sodronyos munka. A forgó minden ék nélküli. A kerecsen-szárny töve, aranyos alapon, áttört, rekeszes festett zománczos lomb- és virágdiszszel ékes. A szárnytőt a tollaktól, kék zománczos gyöngysor választja el. Fölötte négy, festett zománczos virág. A négy toll aranyos alapon áttetsző sötétkék, sötétzöld, violaszín és barna zománczos lombdiszszel ékes; köztük világoskék zománczgyöngyök. A kerecseny mindkét oldala azonos. Lenn kis ezüstitlancz és tű függ. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

79 *Forgó és kerecseny.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. A forgó alján karmos láb, gömbbel. A kerecsenyszárny tövén, vésett mivű virágszál egy dalmatinnal az egyik oldalán; a másikon szintén vésett kétfejű sas, dalmatinnal s egy türkiszzel. Végén négy-négy vésett toll. 16-ik század.

Kiállítja A.

80 *Kalpagdísz.*

Arany. Öntött munka. Két szál gyöngyvirágot ábrázol. A virágok fehér zománczosak rubintbibével, mögöttük két, áttetsző zöld zománczos levél. Lenn rubintos, zománczos, festett csokor. 17-ik század.

Kiállítja gr. Korniss Emil.

81 *Forgó és kétszárnyu kerecseny.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. A külső, alsó keretet sodronyos láncz, a felsőt és a belsőt, vékony ezüst sodrony képezi. A két szárny közül a jobbik, a balnak hátát képezte annak előtte és csak később lett levágva. A szárny tövét az öt tolltól vésett cifrázatú, keskeny csík választja el. Az egész kerecsenyen áttört mivű, kék, fehér, fekete, zöld és rózsaszín, rekeszes festett zománczos, virág és levéldísz. Rajtuk egy-egy később odafooglalt gyémánt. A forgó tulipánalakra van kivágva, elől-hátul

zománczos levéldísz és tulipán. Szára srófjáratos. Lenn két lánczocska. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

82 *Kalpagdísz.*

Arany. Öntött, vésett és áttört munka. Alul, áttört, hatszirmú rózsza, áttetsző zöld, át nem látszó fehér, fekete és kék zománczczal díszítve. A szirmokon gyémánt és gyöngy váltakozik. Bibéje, gyöngyökkel környezett gyémántokból áll. A rózsáról lenn, négy gyöngy függött — kettő hiányzik. Fenn, három vékony lemez tollat példáz. A lemezek sötétkék vajt zománczczal voltak díszítve. A középsőn négy, a szélsőkön két-két fehér és zöldes zománczczal borított gyöngyvirág, lógó gyöngygyel. Hegye felé kisebbedő gyöngyök díszítik elől a tollakat. Csúcsain ismét nagyobb gyöngyök. 16-ik század.

Kiállítja Nagy Tibor.

83 *Kalpagdísz.*

Ezüst, aranyozva és arany. Öntött, áttört, vert és vésett munka. Nyelét tollas saskarom képezi. Felette szívalakú koronás rész. Rajta áttört és zománczczal ékes lombdísz, s három, szintén zománczolt, gyöngyökkel és rubintokkal cifrázott, arany boglár. A korona felett három zománczolt s három hullámos, síma toll váltakozik. H. o. 22. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

84 Rc. *Kalpagdísz.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és ponczolt munka, rubintokkal, gyémántokkal és gyöngyökkel díszítve. Csokorból és rózsákból áll. Fenn hozzá nem tartozó arany boglár. 18-ik század.

Kiállítja A.

85 *Forgó és kettős kerecseny.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és zománczolt munka. Koronás, szájában égő szívet tartó kigyó, a forgó végén. Jobbra és balra egy-egy szívalakú kerecseny, világoskék és zöld zománczczal díszítve. Mind a kettőből öt, koronás kigyó emelkedik. Testükön zöld pikkelyek, a koronákon világoskék pettyek. H. o. 19. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

86 *Kalpagdísz.*

Férfi-alak. Heliotrop és onyx díszítésekkel. A díszítés ezüst és arany. Öntött, áttört munka, hegyi kristályokkal és dalmatinokkal cifrázva. Sípkás férfi, fején virágos bokrétával. Hátán köpeny. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

87 *Forgó rúdja.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka. Végén

levélforma lap. Erre áttört és zománczolt lombdíszt között, két galamb forrasztva. H. o'265. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

88 *Hajék — rezgőlű.*

Arany. Öntött és áttört munka. Négy kisebb s egy nagyobb, rózsforma virág, színes festett zománczczal díszítve. A bibék rubint, illetve smaragd, rubint porodákkal. Alul három zöld zománczos levél és zománczolt darázs. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Ödön.

89 *Kalpagdász.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. Kunkorodott végű tollat példáz, festett zománczczal és rubintbordákkal díszítve. Az egyik toll végéről áttört rózsza, egy másíkról gyöngy lóg. Nagybórá hideg zománczczal van kijavítva. H. o'13. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

90 *Kalpagdász.*

Arany. Öntött, áttört, vésett és zománczolt munka. Szárán festett zománczos levélinda. Felette áttört, zománczczal, rubinttal és gyöngyökkel ékes rózsza. Ebből négy, feketével tarkázott, rubintos bordájú toll emelkedik; közöttük még két gyöngyökből képezett toll. H. o'155. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

91 *Kalpagdász.*

Arany. Öntött vert munka. A forgó csokrot példáz. A szalagok külső oldalán rubintokkal ékesek, a belső részek festett zománczos virágdiszűek. E csokorból három, rubintos bordájú toll nyúlik ki, fehér alapú fekete, festett zománczczal. A tollak végén egy-egy rubint függ. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

92 *Csokor.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. A csokor öt ágain kívül, vájt kékesfekete zománczban, arany virágokat látunk fehér zománczbibével. Belül pedig, fehér alapon, színes festett zománczvirágok díszítik. Közepét áttört mivű, bogláros virág képezi, zománczos foglalatú rubintbibével, fehér és zöldes, szabadon álló, zománczporodával, áttetsző zöld zománczos levelekkel, fehér és fekete s rubintos szirmokkal. Tíz hosszúszerű, zománczos és rubintos poroda nyúlik ki a virágból. Fele részben a csokorágakra forrasztottak; fele részben pedig szabadon állók. A csokor belseje sok helyt hideg zománczczal javított. Átm. o'06. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

93 *Forgó és kerecseny.*

Arany. Öntött, vésett, sodronyos és vert munka. A forgó alja hosszú kagyló, e fölött kettős gomb, legfőlről áttört, vésett műben a Károlyi-

czímer. A kerecseny-szárny töve sodronyos diszú, közepén hatszirmú rubintvirág. A szárnytőt a sodronyos diszú tollaktól rubintor sor választja el. A hosszú lengőtoll sodronyos diszének öt mezejében kék zománczpettyekből s egy-egy rubintból alkotott virág. A kerecseny mindkét oldala azonos. 18-ik század.

Kiállítja gr. Károlyi Gyula.

94 Rc. *Kalpagdisz.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és sodronyos munka. Alul rövid szár, sodronynyal szegélyezve s fehér és fekete, hideg zománczpettyekkel diszítve. Rajta sodrony keretben két foglalt gránáthéj ül. Felette nyolcszirmú virág, rajta fogas szélű, kerek lap; apró dalmatinokkal diszítve. Mindkettő sodronynyal szegélyezett s hideg zománczczal ékített. A bibét, levelek között ülő, foglalt gránáthéj képezi. A rózsából három hajlott toll emelkedik, dalmatinokkal s hideg zománczczal diszítve. A tollakat hullámosan emelkedő, sodronynyal cifrázott szalagok szegik be, apró egyes és kettős ívekkel összekötve. Hat gyöngyös és dalmatinos gomb van ezenfelül a tollakra erősítve. Hátral szintén hideg zománcz. H. 0.13.18-ik század.

Kiállítja gr. Szápáry Géza.

95 Re. *Kalpagdisz.*

Ezüst. Öntött, áttört és vésett munka. Alul áttört, vésett klárisokkal kirakott paizs, közepén, domború, nő arczképpel. Felette kláris ágon, szabadon álló Venus, bal vállán ijjazó Ámort tartva, szintén klárisból faragva. Mögötte három hajlott, fokozatosan nagyobbodó, kláris kameokkal diszített, s ezekkel váltakozó, vésett mivű, ezüst toll. Az előbbiekről cseppalakú foglalásban, kláris cameok lőgnak. Hátral ezüst, vésett lombdiszitménynyel. H. 0.17. 18-ik század.

Kiállítja a háromszékmegyei vidéki bizottság.

96 *Forgó és kerecseny.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vert, vésett és zománczolt munka. A forgó rúd végén, zománczos cikkekkel készített gomb. A kerecsenyre rekeszes festett zománczczal ékes, levéldisz forrasztva. Öt hosszú, vésett bordájú tollban végződik. A nagy tollak tövén még zománcz bordákat, közöttük pedig apróbb tollakat látunk. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

97 *Hajék — rezgőtű.*

Arany. Vert és zománczolt munka. Egy nagy fehér és két kisebb festett zománczczal ékes, fehér-veres virág, sodronyból fonott száron, négy áttetsző zománczczal cifrázott levéllel. A bibék smaragdok, a porodák aranybafoglalt rubintok vagy zománczpettyek, arany száron. H. 0.095. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

98 *Hajék — rezgőtű.*

Arany. Vert és zománczolt munka. Négy klárisból metszett eper, két gyöngyházból készített virág s áttetsző zöldre zománczolt levél, egy száron. A leveleken foglalt, apró, rubintok ülnek. H. 0'05. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

99 *Hajtű.*

Arany. Öntött és vert munka. Hat levél — és hat tölcsérszirmú virág fehér és világoskék, sárga és fekete festett zománczczal borítva. Bibéje smaragd. A levélforma szirmokon egy-egy apró, foglalt rubint ül. 17-ik század.

Kiállítja Dessewffy Pál.

100 R. *Kalpagdász.*

Arany és ezüst. Öntött, áttört és vésett munka, rubintokkal, smaragdokkal, gyöngyökkel s gyémántokkal diszítve. Alul onyx cameo, Medusa fővel. Felette virágos bokréta, négy pillangóval. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

101 *Votiv kéz.*

Arany. Öntött munka. Zöld, áttetsző zománcz kezelővel, a kéz maga festett, fehér zománczczal ékes. Hüvelyk és mutatóujjával füles serleget tart, benne rubint. Csuklyóján rubintos karperecz, kis ujján gyémántos gyűrű. Hosszú türe van erősítve. 16-ik század.

Kiállítja a mária-czelli bencések kincstára.

102 *Hajék — rezgőtű.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka. Virágot példáz, három levéllel. A virág fehér festett, zománczczal és ékkövekkel diszített. A levelek szintén zománczoltak. H. 0'065. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

103 *Hajék — rezgőtű.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka. Három kisebb és egy nagyobb virág, sodronyból font száron, levelekkel. A virágok és levelek, zománczczal és rubintokkal diszítvék. H. 0'105. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

ELSŐ TÁRLÓ.

1—7 *Karpereczek.*

Arany. Öntött, vert és zománczolt munka. Sodronynyal, ékkövekkel és gyöngyökkel diszítve. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 *Karperecz — 2 drb.*

Arany. Öntött, vert és vésett munka, sodronynyal díszítve. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

9 *Karperecz — 2 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Három zománczolt, ékkövekkel és gyöngyökkel, ékes boglár, lánczczal egymáshoz fűzve. 17. század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

10 *Nyakék.*

Arany. Öntött, áttört és sodronyos munka. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 *Láncz.*

Arany. Vert munka. Nagy 8-alakú szemekből áll. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Láncz.*

Arany. Vert munka. Nyolczas alakú szemekből áll. A szemek lapos szalagokból készítvék domború vonalakkal. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

13 *Nyakék és lánczok.*

Arany. Vert munka. Apró, kerek, síma szemek. Elöl a nyakéken zománczos csatt. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Fülönfüggő, egy pár.*

Arany. Sodronyos munka. Fekete és fehér, festett zománczos szírmű virágról, makkboglár függ; sodronydisze zöld, kék és fehér zománczczal ékes. E boglárról zárt kagyló függ. 18-ik század.

Kiállítja a győri helyi bizottság.

15 *Láncz.*

Hasonló a 11. számhoz. A szemek kisebbek.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *Láncz.*

Hasonló az előző számhoz. Ennél is kisebb szemekkel. Elöl apró gombokkal ékes csatt.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

17 *Kegyláncz.*

Arany. Párosával összefűzött, nyolczasalakú tagokból áll. 18-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Károly.

18 *Karperecz.*

Arany. Vert és sodronyos munka. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

19 *Nyakék.*

Arany. Öntött és sodronyos munka. Hosszúkás tagok és rózsák. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

20 *Dísz.*

Arany. Sodronyos munka. Nyolczágú koronát példáz. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21 *Láncz.*

Arany. Öntött és áttört munka. Kerekded szemek, belül áttört sodrony díszítéssel és kisebb dombormívű szemek. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zay Albert.

22 *Láncz.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

23 *Nyakláncz.*

Arany. Apró, hosszúkás szemekből készítve. Minden szemén két kis rózsza. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 *Láncz — 2 drb.*

Arany. Háromfülű szemekből áll. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

25 *Láncz.*

Arany. Öntött és vert munka. Áttört mívű, hosszúkás szemekből áll. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Karperecz.*

Arany. Öntött munka. Három pántocskából áll, melyeket háromszoros lánczok fűznek egybe. A pántok külső oldalán a következő festett zománczos rajzok: 1. Égő szív virágok közt. 2. Két egybefont kéz, virágok közt. 3. Kettős czimerpaizs. A belső lapokon tájképek, egyikén nagy horgonynyal. 18-ik század.

Kiállítja gr. Széchenyi Pálné.

27 *Násfa.*

Arany. Sodronyos munka. Kerek. Belül két egymásba nyúló rubintos kör, körülötte kék zománczos nefelejcsék, gyöngyökkel váltakoznak. Lenn dalmatinos rózsza s alatta gyöngy lógnak. 17-ik század.

Kiállítja a selmeczbányai vidéki bizottság.

28 *Dísz.*

Arany. Vert és zománczos munka. 17. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 *Ékszertöredék.*

Arany. Vert munka. Az egész azon jelenetet ábrázolhatta, midőn a tengerből kilépő Vénust a nimphák megkoszorúzzák. E töredéken azonban csak Vénus és egy nympa alakja látható. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 *Mentekötő láncz.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. 18. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 *Láncz.*

18. század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

32 *Nyakék.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

33 *Karperecz.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

34 *Fülfüggő, egy pár.*

Arany. Áttört munka. Stylizált, négyszirmú virág. A szirmok zöld, a csésze áttetsző vörös zománczosak. Bibéje gyöngy. Lenn kis táblakő, melyről smaragd függ. 18-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

35 *Boglár — 8 drb.*

Arany, áttört munka. Teljesen azonosak az előbbi függőkkel, de smaragdok nélkül. 18-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

36 *Mentekötő láncz.*

Arany. Vert és ponczolt munka. Háromsoros. Hatkarélyú, hosszúkás szemein, pontok és csillagok. 17-ik század.

Kiállítja gr. Károlyi László.

37 *Láncz.*

Arany. Ponczozott munka. Hatkarélyú szemein ponczozott kördísz. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

38—40 *Lánczok.*

16. és 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

41 *Nyakék.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

42 *Karperecz* — 2 drb.

Arany. Öntött és vert munka. Öt sor, kettős, sodronyos munkát példázó csövecske, közepén gombbal. Elöl csatt, csuklyóban járó fedéllel. 17-ik század.

Kiállítja gr. Szápáry István.

43 *Karperecz* — 2 drb.

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

44 *Karperecz*.

Arany. Vert és sodronyos munka. Három négyszögletű tag, sodrony-nyal, áttetsző zöld és sötétkék zománczczal díszítve. Négy szegletében gyöngy, közepén világoskék zománczos virág, álékkő bibével. Négyes lánczczal vannak összekötve. 18-ik század.

Kiállítja Somoskeőy Cabdebó Janka.

45 *Karperecz* — 2 drb.

Arany. Vert és sodronyos munka. Hasonló az előző számhoz a következő különbségekkel: A négyszögletű tagokon a zománcz színei áttetsző zöld, kék és vörös-fehér festett, zománcz pettyekkel. A bibe rubint. S az egyiknél a szegleteken, három-három apró gyöngy van egy nagy helyett. 18-ik század.

Kiállítja Somoskeőy Cabdebó Janka.

HATSÓ TÁRLÓ.

1 *Boglár* — 14 drb.

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Alapja hat karélyú, az összeszőgelléseken egy-egy csúcs; rajta domború levél. Felette hatszirmú virág egy-egy türkisszel a szirmokon. Végre közepén, fekete zománcz maradékaival ékes, hat poroda, gyöngy bibét környez. 16. század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

2 Rc. *Boglár* — 7 drb.

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Kerek. Áttört, stílizált lombdíszen négy, vagy három, dalmatin szirmú virágot példáz. A szirmok között gyöngyök. A bibé dalmatinos gyöngy négy — részben három — festett zománcz maradékaival ékes levél között. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

3 Rc. *Boglár*.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka. Mértani díszszel vegyes lombokon virág. A boglárokat gyöngyök s dalmatinok ékítik. A középső gyöngy tetején kis gránát ül. A hátsó lap vésett és áttört mértani díszű. 18. század.

Kiállítja b. Szentkeresztty Béláné.

4 Rc. *Boglár*.

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Mértani díszben virág, három szirmában egy-egy gránáttal, köztük egy-egy gyöngy s két-két fekete zománczos poroda. A középén, négy szírom tetején gyöngy, rajta kis gránát. Hátsó tagja áttört mértani díszű. 18-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

5 Rc. *Boglár* — 6 drb.

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Mindannyi stylizált virág, csekély eltérésekkel. A kehely közelében gyöngyökkel és dalmatinokkal díszítve. Hátsó lapjukon négy-négy bőségszarú szárral. 18-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

6 Rc. *Boglár*.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka. Középén háromszirmú virág, gyöngygyel, körülte három dalmatin és három gyöngy. A hátsó lapon áttört dísz között három, hatszirmú virág. 18-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

7 *Boglár*.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Középén virág, fekete zománcz nyomaival s porodákat példázó, világoskék zománczcseppekkel. Középén s körül öt ezüst gyöngy s négy gránát. A hátsó lapon vésett dísz. 17-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

8 *Boglár* — 4 drb.

Ezüst, aranyozva, zománczolva. Öntött, áttört és vésett munka. Gránátokkal és gyöngyökkel ékítve. Első lapján a virágok kelyhe, csészéje és porodái fehér, kék, fekete és zöld zománczosak. Hátsó lapjain zománczos ágdíszben, érdes felületű félgömbök. 17-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

9 Rc. *Boglár* — 3 drb.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka. Egy nagyobb és két kisebb, stylizált virág dalmatinokkal és gyöngyökkel ékítve. A legnagyobb virág belső szirmai, fekete és zöld zománczosak. Hátsó lapján négy-négy bőségszarú, érdes aranyozású szárral. 18-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

10 Rc. *Bogláros mellű*.

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Három gránáttal és négy gyöngygyel díszítve. Középén fekete és fehér hideg zománcz. 18-ik század.

Kiállítja Lonovics Józsefné.

11 *Boglár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Négy dalmatin-sziurmú virág, a szirmok között apró gyöngy rózsákkal. Bibéje dalmatin, zöld zománcz maradékával ékes, levelek között. Hátral levelek. 17. század.

Kiállítja a háromszékmegyei vidéki bizottság.

12 *Boglár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Négy dalmatin-szirom, közöttük gyöngy. Négy zöld, fekete és kék zománczos levél között, szintén gyöngy ül. 18-ik század.

Kiállítja Kovách Nagy Gizella.

13 *Boglár.*

Arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. Három dalmatin, kék zománczos keretben és három gyöngy. Bibéje dalmatinnal ékes gyöngy, zománcz pettyes porodák között. 18-ik század.

Kiállítja Kovách Nagy Gizella.

14 *Boglár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka. Négy dalmatin-szirom között egy-egy gyöngy, sodronyos keretben. Bibéje sodronyban ülő dalmatinos gyöngy, négy zománczlevél és apró, kék zománcz, porodák között. Hátral festett zománczczal ékes levelek, vájt fekete zománczosokkal váltakoznak. 17-ik század.

Kiállítja Radvánszky Ferenczné.

15 *Boglár — 7 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Elöl négy dalmatin és négy gyöngy. Közepén gyöngy bibe. Hátral áttört. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

16 *Boglár — 2 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Négy dalmatin és négy gyöngy, festett zománczczal ékes alapon. Bibéje gyöngy, festett zománcz porodák között. Hátral kagylók, festett zománcz virágokkal váltakoznak. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

17 Rc. *Boglár — 4 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Stylizált, négyszirmú virág, gránátokkal és gyöngyökkel díszítve. A gyöngyök zománczos leveleken ülnek. Bibéje gyöngy, festett zománczczal ékes levelek és porodák között. Kettőn hátral, részben kék zománczos porodák, aranyos szirmokkal váltakoznak. Kettőn pedig, vájt fekete zománczczal s kék és sárga festett zománczczal díszített szirmokat látunk. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

18 *Boglár — 5 drb.*

Hasonló az előző számhoz, némi csekély eltérésekkel a részletekben. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

19 Rc. *Boglár — 7 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Stylizált virág, négy gránát szírommal s négy gyöngy porodával. Középen négy levél között, gyöngy. Hátul áttört levelek és virágok. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

20 *Boglár — 5 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Három nagyobb, kettő kisebb. Stylizált virágok négy dalmatin szírommal és négy gyöngy-porodával. A nagyokon a gyöngyök, sötétkék zománczleveleken ülnek. Hátuk ezeknek vájt, sötétkék, zománczcal ékes. 18-ik század.

Kiállítja Blaskovics Marianne.

21 *Boglár — 3 drb.*

Ezüst. Öntött, áttört munka. Két nagyobb s egy kisebb darab. Mindhárom virágot példáznak, négy gyöngygyel s három gránáttal. A boglár első és hátsó lapja kék és fehér alapon, festett zománczos virágokkal ékes. 18. század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

22 *Boglár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. Stylizált virág gyöngyökkel és rubintokkal. Középen szalagokból alkotott, kék zománczos, négyszírmű virág. A boglárrol köszörületlen rubint függ. A hátsó lap zöld, kék és fehér zománczcal ékes. 17-ik század.

Kiállítja gr. Keglevich István.

23 *Boglár — 3 drb.*

Ezüst. Öntött vésett, és zománczos munka. Két nagyobb és egy kisebb, nyolcz szírmű virágot ábrázoló, darab. Az első lapon váltakozva, minden szíromban egy gránát s egy gyöngy; középen szintén gyöngy. A hátsó lapon vájt fekete, zománczcal ékes, ezüst kereszt. 17-ik század.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

24 *Boglár — 3 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka. Elöl hasonló a 19. számúhoz. Hátul, négy keresztben álló levélen, át nem látszó világoskék vájt s fehér alapon, vörös és fekete, festett zománczot látunk. A négy, ezzel váltakozó poroda, áttetsző sötétkék zománczcal ékes. A harmadikon világos zöld és fekete vájt, világoskék és fekete festett zománcz, fehér és vörös festett zománczos levelek váltakoznak. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

25 *Boglár — 2 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Elöl, négyszirmú stylizált virág. Hátral, négy levélen, arany virágok fekete vájt zománcz alapban és színes festett zománczos porodák váltakoznak. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

26 Rc. *Boglár — 7 drb.*

Arany. Öntött, áttört és sodronyos munka. Elöl három áttört szírom, kerek lemezkével. Közöttük gyöngy. Bibéje, sodrony koszorúban ülő gyöngy. Hátral áttört.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

27 Rc. *Boglár — 5 drb.*

Arany. Öntött, áttört, és zománczolt munka. Három nagyobb és két kisebb darab. Stylizált virág, négy rubint szírommal és négy gyönggyel ezek között. Bibéje festett zománczczal ékes porodák között ülő, rubintos gyöngy. Hátral áttört indák képezik.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

28 *Fülfüggő — egy pár.*

Arany. Vert és zománczolt munka. Stylizált virág. Elöl négy foglalt dalmatin példázza a szírmokat. Közöttük gyöngy. Bibéje négy, annak előtte zománczolt, most arany levél és világoskék zománcz pettyek között ülő, türkisz gyöngy. Hátral festett zománcz virágokkal ékes. Ez a rész utóbb készült. 17. és 18. század.

Kiállítja Kovách Nagy Gizella.

29 *Nyakék.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Kilencz boglárból áll; részint smaragddal, részint dalmatinokkal, részint e két ékkövel vegyest és gyöngyökkel díszítve. A középsőről násfa lóg. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

30 *Nyakék.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és hideg zománczczal díszített munka. Különféle formájú boglárokból áll. 18-ik század.

Kiállítja Des Echerolles Kruspér Sándor.

31 *Nyakék és násfa.*

Arany. Öntött, vert, áttört és sodronyos munka. Hét fajta boglárból áll. Közepén rózsza, erről rubintos ívecskén, felfordított rubintos pillangó s alatta rubintos, zománcz maradékával ékes, rózsza lóg. A többi, részben hideg zománczczal díszített sodronyos rózsza, vagy foglalt rubint, vagy rubintos rózsza. Két végén három szírmú, gyöngyös és zománczolt boglár. 17. és 18-ik század.

Kiállítja Berzeviczy Irnák.

32 *Nyakék.*

Arany és ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Kettős, gyöngyökkel ékes lánczczal egybekapcsolt, dalmatinos és gyöngyös boglárok. Középen, hozzá nem tartozó áttört násfa, hideg zománcz maradékával. 18-ik és 19-ik század.

Kiállítja Blaskovics Marianne.

33 *Násfa.*

Arany. Öntött, áttört munka. Festett zománcz és rubintokkal ékes pillangóról, kettős rózsza lóg. 18-ik század.

Kiállítja Szmrecsányi Dárus.

34 Rc. *Boglár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka, három gránáttal s négy gyöngygyel ékítve. 18-ik század.

Kiállítja Lonovics Józsefné.

35 Rc. *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka. Fenn három zománczolt boglár, erről gránátokkal és rubintokkal ékes, csokros, násfa lóg. A násfa és boglárok nem tartoznak össze. 18-ik század.

Kiállítja Kovách Nagy Gizella.

36 Rc. *Násfa és két fülönfüggő.*

Ezüst. Öntött, áttört és ponczolt munka. A násfa három gyémánt bibéjű, rubintos rózsza, tollforma, felálló levelekkel. Alul hasonló, felfordított rózsza lóg. A fülönfüggőn csokor. 18-ik század.

Kiállítja Szmrecsányi Dárus.

37 Rc. *Gomb — 2 db.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Hét rubint között gyöngy. 18-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

38 Rc. *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és ponczolt munka. Fenn dalmatinos és smaragdcsokor. Erről stylizált lombdísű, násfa lóg. Hat, cseppformára foglalt ékkő és egy gyöngy, alul. Dalmatinok és smaragdok díszítik. 18-ik század.

Kiállítja a selmeczbányai vidéki bizottság.

39 Rc. *Násfa.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

40 Rc. *Melltű.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. Smaragdokkal, gránátokkal és gyön-

gyökkel ékítve. A középogláron s a széldíszeken fekete és fehér hideg zománcz.

Kiállítja Lonovics Józsefné.

41 Rc. *Násfa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Hideg zománczczal, smaragdokkal, gránátokkal és gyöngyökkel ékítve. Középen tizenkét szirmú, gyöngybibés, zománczos virág. Az ékszeren smaragdok, gránátok s egy gyöngy függnek. 18-ik század.

Kiállítja Lonovics Józsefné.

42 Rc. *Násfa és két fülönfüggő.*

Ezüst, aranyozás maradékával és arany. Öntött, áttört és ponczolt munka. A násfa lenn keresztforma. A fülönfüggő rózsáról lógó χ . Rubintok, apró gyémántok és gyöngyök díszítik. 18-ik század.

Kiállítja Rudnyánszky Ferenczné.

43 Rc. *Násfa.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

44 Rc. *Násfa.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 Rc. *Násfa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és ponczolt munka. Stylizált lombok, rubintokkal, gránátokkal és gyémántokkal díszítve. Öt ezek közül, cseppformára foglalva, lenn lóg. 18-ik század.

Kiállítja Szmrecsányi Mária.

46 Rc. *Násfa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és áttört munka. Három részből áll, a felső csokor. Gránátokkal és gyöngyökkel ékes. 18-ik század.

Kiállítja b. Fehérváry Gézané.

47 Rc. *Fülönfüggő.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött munka, rubintokkal és gyémántokkal díszítve. Fenn rózsza, közepén levelek, erről csepp lóg. 18-ik század.

Kiállítja Csoma József.

48 Rc. *Násfa.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

49 Rc. *Násfa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és ponczolt munka. Stylizált lombdísz, virágokkal. Lenn két fülönfüggő lóg. Rubintok és gyémántok díszítik. 18-ik század.

Kiállítja a maria-czelli benczések kincstára.

50 Rc. *Násfa és két fülönfüggő.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött és áttört munka. Stylizált, szalagos lombdíszt rubintokkal, topázokkal és gyémántokkal ékítve. 18-ik század.

Kiállítja Lipcsey Mórné.

51 Rc. *Melltű.*

Arany és ezüst. Öntött és áttört munka. Tizenhat, rubint szírmű virág, smaragd bibével. Oldalt három-három, lenn két rubintos és gyémántos levél. A kövek à-jour vannak foglalva.

Kiállítja Lipcsey Mórné.

52 Rc. *Násfa és két fülönfüggő.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött és áttört munka. A násfa stylizált bokréta, rubint szírmű, gyémánt és topáz bibéjű virágokkal. A fülönfüggőkön rózsza, lombdíszt s lógó csepp. 18-ik század.

Kiállítja Szmrecsányi Mária.

53 Rc. *Násfa és két fülönfüggő.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört munka. Smaragdcsokor-díszben kilencz, ezüstszírmű, gyémántbibés virág. Középen, smaragdkeretben nagyobb szívalakú gyémánt, melyhez hasonló három, függ az ékszer alján. A fülönfüggők a násfa párdarabjai. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György

54 Rc. *Vállfűződíszt csúcsa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és áttört munka. Középen, öt rózsával ékes szár, ebből jobbra és balra, felfelé mindinkább hosszabbodó, virágos és lombos ágak nőnek ki; úgy hogy körvonala egyenszerű, csúcsán álló, háromszöget képez. 18-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

55 Rc. *Fülönfüggő — 6 drb.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

56 Rc. *Násfa és két fülönfüggő.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, áttört és ponczolt munka. A násfán csokor alatta, stylizált lombdíszt, öt lógó cseppel. A függők rózsából s három cseppel ékes, szalagból állanak. Rubintok és apró gyémántok díszítik. 18-ik század.

Kiállítja Dessewffy Pál.

57 Rc. *Melltű.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, áttört és ponczolt munka. Stylizált lombdíszt virágokkal. Gránátok és apró gyémántok díszítik. 18-ik század.

Kiállítja Szmrecsányi Mária

58 Rc. *Fülönfüggő.*

Arany. Vert munka. Dalmatinról gyöngy lóg. 18-ik század.

Kiállítja Rudnyánszky Ferenczné.

59 Rc. *Fülönfüggő.*

Arany. Öntött munka. Zománczolt s három rubinttal ékes fejű, kigyó. Gyöngy lóg róla. 18-ik század.

Kiállítja Somoskeőy Cabdebó Janka.

60 Rc. *Fülönfüggő.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

61 Rc. *Násfa.*

Az 56. számhoz hasonló, de valamivel nagyobb. Eltérések csak a részletekben fordulnak elő. 18-ik század.

Kiállítja Dessewffy Pál.

62 Rc. *Násfa.*

Ezüst. Öntött és ponczolt munka. Fenn rubintokkal és gyémántokkal ékített csokor, közepén gyémánttal; erről stylizált lombdíszt függ, rubintokkal cifrázva. 18-ik század.

Kiállítja Békey István.

63 Rc. *Fülönfüggő.*

Ezüst, részben aranyozva és arany. Öntött, és áttört munka. Fenn dalmatinos rózsza. Alatta gyöngyös csokor, melyről dalmatinos csepp lóg. 18-ik század.

Kiállítja Blaskovics Marianne.

64 Rc. *Násfa.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött áttört és vésett munka. Stylizált virágbokréta, rubintokkal, smaragdokkal s gyémántokkal díszítve. Két össze nem tartozó részből áll. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

65 Rc. *Melltű.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött és áttört munka. Szalagcsokor, rubintokkal és topázokkal díszítve. 18-ik század.

Kiállítja a selmeczbányai vidéki bizottság.

66 Rc. *Násfa.*

Ezüst és arany. Öntött, áttört és zománczolt munka. Két össze nem tartozó részből áll. A felső stylizált ezüst lomb, gyöngyökkel és smaragdokkal díszítve. Alatta zománczolt dísz, benne gyöngyökkel környezve IHS, szintén gyöngyökből. 18-ik század.

Kiállítja a máriacelli benczések kincstára.

67 Rc. *Násfa.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és ponczolt munka, rubinttal diszítve. Fenn szalag, alatta lombdís, melyről rubintos csepp lóg. 18-ik század.

Kiállítja Berzeviczy Irnák.

68 Rc. *Násfa.*

Ezüst, aranyozás maradékával és arany. Öntött, áttört, vert munka. Fenn rubintos, gyémántos csokor, közepén aranyos foglalású rubint. Erről stylizált lombdísztű alsó rész függ, közepén aranyos foglalású rubint; kétoldalt hasonló, függő rubintok. Legalól egy rubint s két gyémánt függ. 18-ik század.

Kiállítja Lüdecke Ernő.

69 Rc. *Ékszer rész.*

Ezüst, részben aranyozva és arany. Öntött, áttört és ponczolt munka, fehér és világos kék, festett zománcczal diszítve. Rubintok és gyémántok ékítik. Szalagdís, három lógó cseppel. 18-ik század.

Kiállítja a somogymegyei vidéki bizottság.

70 Rc. *Mellék.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és ponczolt munka, rubintokkal diszítve. Bokrétáról, stylizált lombdís lóg. 18-ik század.

Kiállítja Kovách Nagy Gizella.

71 Rc. *Fülönfüggő. — 6 drb.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

72 Rc. *Fülönfüggő.*

Ezüst és aranyos ezüst. Öntött, áttört és ponczolt munka rubintokkal, smaragdokkal, apró gyémántokkal és két gyönggyel diszítve.

Kiállítja a selmeczbányai vidéki bizottság.

73 Rc. *Ékszer része.*

Arany és ezüst. Öntött, áttört és ponczolt munka. Szalagcsokor s fekete zománcczal és rubinttal ékes, kerek rózs. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

74 Rc. *Ékszer része — 12 drb.*

Ezüst, részben aranyozva és arany. Öntött, áttört és ponczolt munka, részben zománcozva, rubintokkal, gyémántokkal és gyöngyökkel diszítve. Legyező, bokréta, csokor két szerezsenfejjel, lombdís, és négy rózsás gomb. 18-ik század.

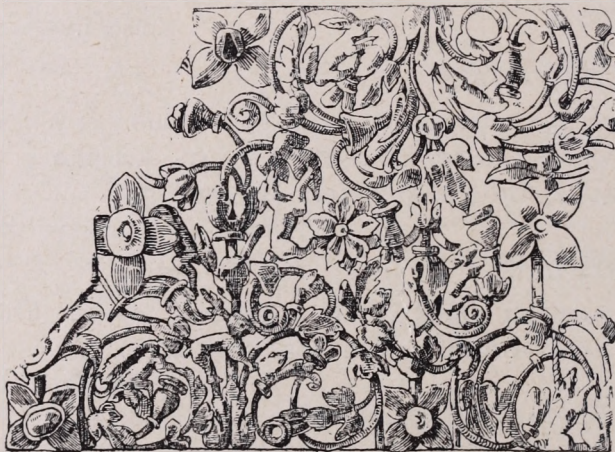
Kiállítja gr. Zichy Livia.

HATODIK ÉS HETEDIK TÁRLÓ.

Övek, mentekötők és vállfűző díszek a XVI—XVIII. századokból.

1 Rn. *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Két hajlott végpántból és négy bársonyra felvarrt boglárból áll. A végpántokon áttört lomb- és virágdísz között szarvas, nyúl, egyszarvú, mókus és kutya. A virágok négy

szirma között, türkisz bibe. Oldalt részben zöld zománczos virágok, gránátok és vésett indák. Lenn erős sodrony kereteli. A pántok végén áttört kapocs, sarkányfejű kampókkal. A boglárok rózszaformájuk. 16-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen András.

2 Rn. *Öv.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3 Rn. *Öv.*

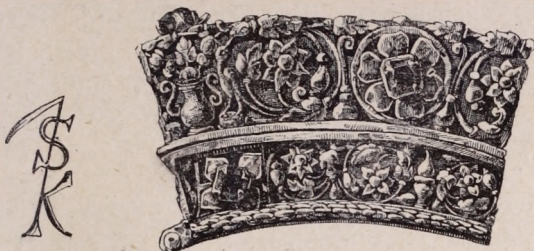
16-ik század.

Kiállítja az orsz. iparművészeti Múzeum.

4 Rn. *Öv két végpántja.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Alsó és felső részből áll. Rajta az itt látható lombdísz, madarak és virágdísz vonul végig. Lenn öt-öt, fenn szintén öt-öt ezüst szirmú, gyöngy vagy türkisz és gránát bibés virág. A virágok némelyikén fonalsan vésett alapon, áttetsző zöld és sötét-kék zománcz nyoma látszik. A kapocs a főtághoz hasonló mivű és sár-

kányfejű kampóban végződik, mely nyaka hajlásában sodronyos lánczot tart. Az egyik pánton e mesterjegy. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó

5 Rn. *Öv-pánt.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

6 Rn. *Öv.*

Ezüst, aranyos. Öntött és áttört munka. Két hajlott pánttól és az ezeket összekötő lánczból áll. A pántokon áttört lombdiszítés és öt-öt türkisz —

illetve gyöngybibés virág; fenn két sodrony szegélyzi. Oldalt ismét áttört és apró virágokkal ékes. Alul szintén sodrony. A pántok végén sárkányfejű kampó. A láncz, kettős 8-asokból áll, vésett díszítésekkel. 16-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

7 Rn. *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka. Két hajlott pántból, nyolcz boglárából és két csattból áll. A pánton lenn, dombormívű stylizált

virágdisz, e fölött áttört mívű cartoucheokban szintén virágdisz, összesen öt sor, türkiszekkel és gránátokkal ékítve. A boglárók bársonyra erősítvék.

Alapjuk sodronynyal szegélyezett áttört karika, e fölött ismét áttört mívű virágkorona, melynek gombjait vésett virágok, türkiszek és gránátok képezik. A korona későbbi, hatszirmú virág; bibéje türkisz. A két végsatt áttört és vésett virágdiszszel ékes végét, sarkányfejű kampó képezi, hajlásában sodronyos mívű karikából egybefűzött, ezüstlánczczal. 16-ik század.

Kiállítja gr. Csáky Albin.

8 Rn. *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Türkiszes középboglár két hajlott, dombormívű pánt között. A pántok sodronynyal szegély-

zettek. Oldalain virágdisz, amorettek és madarak. A pántok mellett két-két türkiszes boglár. A két végsatt újabb eredetű. A kampók az övvel egykorúak. 16-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

9 *Öv-pánt — 2 db.*

Ezüst, aranyozva. Öntött munka. A diszítés az előző számhoz hasonló.

Kiállítja az orsz. iparművészeti Múzeum.

10 *Öv-részlet.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Középen kerek, sodronynyal szegélyezett, nagy boglár, levelek között, sodrony csigákkal, türkiszekkel, kék és fekete zománczczal. Két-két ettől különböző későbbi kis boglárral, kettős csigásak váltakoznak, kétszer minden oldalon. 17. és 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

11 *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Két hajlott végpántból s tizenkét, bársonyra felvarrott boglárból áll. A pántokat erős sodrony szegélyezi. Felső részén négy-négy domború fő cartoucheban; gyermek, két egyforma nő és egy szakálás férfi-fej ponczolt alapon. A fejek között két kétrétű levél, cikkes szeggel. A levelek között cherub-fej. A boglárak alját nyolcz nagy s ezekkel váltakozó nyolcz kis szirmú, rózsza képezi. Ezen függélyes, áttört párta — 5. fajta kp. Tetején egymásra hajló, vésett szirmok türkisz bibével, mely hat áttetsző kékes zöld zománcz maradékaival ékes virág között ül. Két végén sarkányfejű kampó. 16-ik század.

Kiállítja Nagy Tibor.

12 Rn. *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. A két végpánt szélén lombdís, a felső lapon amorettek. A skófumos övön tizenkét, öntött mívű,

csúcsos, virágboglár, hasonlók a szász övek bogláraihoz, smaragdokkal és rubintokkal. A végcsatton lombdísben, egy-egy amorette. A kapocs sárkányfő. Az egyik kapocsról sodrott szemű láncz függ. A két pánt hátsó

lapján bélyeg. 17-ik század.

Kiállítja Harkányi Frigyes.

13 Rn. *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Két hajlott végpántból s ezüst skófumra felvart, tíz, boglárból áll. A pántok sodronynyal szegélyeztek. Oldalt lombdís szemcsés alapon. Felül stylizált, domború lombdís és cartoucheok, szintén szemcsés alapon. A boglárok alján sodrony. Felette függélyes, dombormívű rész. Tetején gránátok és gyümölcsök váltakoznak. Közepén hatszirmú, zöld, hideg zománcz maradékával ékes virág. Ezen ismét négy aranyos szirmú virág ül, bennök gyümölcsforma bibe. Két végén áttört, oroszlánfejjel díszített kapocs, sárkányvégű kampóval és csavart szemű lánczczal, melyen valószínűleg újabb eredetű aranyos makk lóg. 16-ik század.

Kiállítja Nagy Tibor.

14 Rn. *Öv.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *Öv középtagja.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

16 *Kapocspár.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

17 *Kapocspár.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

18 *Vállfűző kapocs — 3 nagyobb és 2 kisebb.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

19 *Öv.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

20 *Öv.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21 *Kapocspár — 3 drb.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22 *Mellék.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

23 *Ruhadísz — 2 drb.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 *Szűjvég — 4 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka, hideg és mintázott festett zománczczal díszítve. Alapja síma arany, hideg zománczos, lombdíszszel — nagyrészt lekopott. Erre áttört mívű, gránáttal, fehér és fekete mintázott festett zománczczal ékített, virágok és levelek erősítve. Az egyes részek oldalt, vésett mívűek. 18-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

25 *Csatt.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Kapocspár.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

27 *Ruhadísz.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 *Szűjvég.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 *Vállfűző kapocs.*

Ezüst, aranyos. Öntött, áttört és zománczolt munka. Hosszúkás négy-szegletű, két hosszú oldalán, apró, szorosan egymás mellett álló fülekkel. Sodrony szegi be. Belül áttört lomb és nyolcz szirmú virág, rekeszes

festett zománczczal. Bibéje smaragd. Két rubint és két gyöngy a lombdiszítéson. 17-ik század.

Kiállítja Hampel Józsefné, Pulszky Polyxena.

30 *Vállfüző kapocs.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka. Hosszúkás négyszögletű. Rajta áttört mívű, zománczos lombdís, gránát és gyöngy. 17. század.

Kiállítja Hampel Józsefné, Pulszky Polyxena.

31 *Vállfüző kapocs. — 3 db.*

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

32 *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. A mentekötőt nyolcz, kettésével egybefűzött, hosszúkás négyszögletű tag, három nagy, szalagcsokor, sodronyos lánczok s két végcsatt képezi. A kis négyszögletes tagokon és a két végcsatton, rekeszes festett zománczos virágok levéldíszszel és türkiszekkel. Szalagokból alkotott csokrokon virágok, fekete zománcz nyomaival, türkisz-bibével. Később lettek az övre téve. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Ödön.

33 *Öv.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

34 *Öv.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

35 *Öv.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és vert munka. Négy nagyobb, négy kisebb pántból s láncztagokból áll. Mindannyiján síma aranyos alapon, festett zománczos lomb- és virágdísz. A lánczok ezüstből valók, háromsorosak, négyizűek. A karikák közt, három-három négyszirmú virág.

Kiállítja gr. Csekonics Constance.

36 *Kapocspár.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

37 *Mentekapocs.*

Kiállítja az orsz. iparműv. Múzeum.

38 *Mentekötő.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

39 *Mentekötő.*

Arany. Öntött, vert és áttört munka. Hat négyszögletű pántból, egy

tojásdad középrészből és két végboglárból áll. Az utóbbiakat kivéve a többin sodrony keretben, síma alapra, áttört mívű, festett zománczczal ékes virágok és levelek erősítve. A két végboglár a 17-ik századból való. Négyágú csokort példáz. Az ágakon kívül fekete vajt, belül fehér és fekete festett zománczot látunk. Minden ág között, rubintos arany poroda. Közepén fehér és fekete, festett zománczczal díszített négyszírmű virág, rubint bibével. Az egyes tagokat hármaz láncz fűzi egybe.

Kiállítja gr. Bethlen András.

40 *Kardkötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Háromizű középrészből, nyolcz kisebb tagból s két csattból áll. Az egyes részeket kettős, öt, illetve hatizű, négysoros, áttört mívű láncz fűzi össze. A kisebb tagok négyszögletesek, festett zománczos kivágott virágokkal; körültek ezüst sodronykeret. Középen, négyszögletes ezüst dísz, aranyozott sodrony keretben. A háromizű középrész világos és sötétkék, zománczos lombdíszszel ékes. Az egyes ízek közepén, egy-egy festett zománczos kelyhű virág aranycsészével, körülötte nyolcz kisebb, hasonló virág. A két szélén egy-egy aranyozott virág. A vésett lombdíszszel ékes végcsattokon három-három türkisz. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Ödön.

41 *Kardkötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Nyolcz, hosszúkás négyszögű tagból s közép rózsából áll. Hat tagon áttört mívű, festett zománczczal ékes, virágok, sodrony keretben. A két szélsőn pedig sodrony dísz, dalmatinokkal és három-három apró, kétféle kékre zománczolt virággal. Középen áttört, hideg zománczczal festett rózsza. Ez nem tartozik a kardkötőhez, mely tulajdonképen övnek készült, a minthogy a két végtag is különbözik a többitől.

Kiállítja b. Prónay Dezső.

42 *Öv.*

Kiállítja az orsz. iparművészeti muzeum.

43 *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Négy pántból és két végtagból áll. Mindegyiken áttört mívű, festett zománczczal ékes virágokat látunk, sodrony keretben.

Kiállítja b. Prónay Dezső.

44 *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört vert és vésett munka. Hat, hosszúkás, négyszögű pántján fehér, vörös, fekete, zöld és sárga festett zománczos tulipántok és levelek; e tagokat áttört kapcsok fűzik egybe, közepükön tür-

kiszek közt, egy-egy gyöngy. A csatton festett zománczos tulipántok, levelek s egy nagyobb gyöngy.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

45 *Mentekötő.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és vert munka. Középrészből, két végboglárból s láncztagokból áll. A középrész síma alapján, ezüst foglalású szalagcsokrot s virágbokrétát ábrázoló smaragdos, rubintos, gyémántos és gránátos ék. A végboglárok külső lombkerete után, sodronykarika következik; e fölött stylizált virág smaragdokkal, gyöngyökkel és gránátokkal. A két kis pántocskák egyikén festett zománczos tulipánt, a másikon ugyanoly hétszirmú virág. A pántokat a középrészszel, háromsoros arany lánczok fűzik egybe. A két végboglár goticus ízlésű s a 16-ik századra vall. A középrész eleje, mult századbeli rococco, míg háta modern.

Kiállítja gr. Zichy Lívia.

46 *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Négy kisebb, két nagyobb, hosszúkás négyszegletű pántból, négy kerek rózsából, egy boglárból és csatból áll. A hat négyszegletű pánton, áttört mívű, festett zománczchal diszített, virágokat látunk sodrony keretben. A kerek rózsákon hasonmívű virágok, szalagcsokorral s dalmatinnal a középén. A boglár négy dalmatin szirmú, stylizált virág. Középén festett zománcz-levelek között türkis. A csatton szalag és festett zománcz virágok. Lenn szárnyas cherubfej lóg.

Kiállítja gr. Teleki Károly.

47 Rc. *Nő-vállfüző középpántja.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, és sodronyos munka. Hosszú, keskeny, beszegett lemez. Belül ezüst filigránból, öt csokorforma diszitmény. Négy, középén dalmatin bibéjű, hatszirmú aranyos virág. Az ötödikben gyöngy, sodronyos és zománczporodás rózsában. A csokrok között gyöngyök. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

48 *Ruhakapocs.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és sodronyos munka. Három csuklyóban járó tagból áll. Mindegyiken ezüst filigran alapon, erős sodrony keretben, festett zománczvirágokat látunk. Középén egy-egy gyöngy. Hátral két bélyeg: tizenhárom szemű szőlőfürt és 9H. 18-ik század.

Kiállítja b. Kemény Kálmáné.

49 *Kapocs — 7 drb.*

Ezüst, aranyos. Öntött, áttört munka. Síma, sodronykeretes alapon egy-egy fehér és vörös, rekeszes festett zománczos tulipánt, fekete lombdiszben. Fölül kis sodronykeretes karély, festett kék zománczos, háromszirmú virággal.

Kiállítja gr. Bethlen András.

50 *Vállfűző kapocs.*

18-ik század.

Kiállítja az orsz. iparművészeti Múzeum.

51 Rc. *Vállfűző dísz.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vésett és sodronyos munka. Három tagból és lánczocskákból áll. Az egyes tagokon, sima alapon, sodronyos ezüst virágdísz és szőlőfürtök. Középen, fekete zománczos szírmű virág, zöld zománczos porodákkal. A négy sarokban egy-egy virág, zöld zománczos szírmokkal. Ezek közt ezüst virágok. A középtag alsó része ezekkel azonos; de fölötte sodronymívű, ötágú korona és virágok vannak. A kétsoros lánczocskákon vésett virágok. 18-ik század.

Kiállítja gr. Szápáry István.

52 *Vállfűző dísz.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört munka. Kerekded közép és két háromszegletű oldalrészéből áll. Mindegyiken, sodrony keretben, áttört virágok és levelek, rekeszes festett zománczczal díszítve. Az egyes részeket összekötő lánczok hiányoznak.

Kiállítja Ipolyi Arnold, besztérczebányai püspök.

53 *Vállfűző dísz.*

Kiállítja az orsz. iparművészeti múzeum.

54 Rc. *Nő-öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vésett és sodronyos munka. Nyolcz azonos részből, keresztpántokból s két végcsattból áll. Az öv egyes részein sima alapon ezüst sodronyművel ékes, mely virágokat és szőlőfürtöket ábrázol, egyet kivéve, a négy sarkon sodronyos szírmű, aranyozott virágok türkiszszel, és gyönggyel középen — áttétsző zöld és festett zománczos szírmű virágok türkisz-bibével. A végcsattok hasonló mívűek. A hosszpántok domborművel ékesek. A kapcsokon sárkányfejű kampók. 18. század.

Kiállítja Kállay Béniné, Bethlen Vilma grófnő.

55 Rc. *Nő-derék középpántja.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és sodronyos munka. Az előbbi öv párdarabja, felső részén sodronyművel, vajt és festett zománczos boglárokkal ékes, ötágú korona. 18-ik század.

Kiállítja Kállay Béniné, Bethlen Vilma grófnő.

56 Rc. *Vállfűző kapocs — 2 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Az egyes részeken sima alapon, áttört lombdíszítés és négy kerekded médaillon benne: szarvasvadászat tájképben. Az egyik tagon ötágú korona. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

57 Rc. *Vállfűző középpántja.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Hosszú, keskeny lemez, két végén ötágú korona — az egyik hiányos. A koronák között nyolcz áttört mívű, lombdiszszel keretelt, tojásdad médaillon. Benne festett zománczczal ékes fehér, rózsaszínű, fekete és világoskék tulipán, fekete, világoszöld és zöldes és sötétkék levelek és két világoskék, sárga bibéjű, rekeszes zománcz nefelejcs. A virágok és levelek zománczos szívből nőnek ki. Minden médaillon közepén dalmatin ül. 18-ik század.

Kiállítja nagy-küküllőmegyei vidéki bizottság.

58 *Vállfűző kapocs — 2 drb.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

59 *Kapocspár — 5 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Síma alapon, filigrán között, kék zománcz. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Ödön.

60 Rc. *Vállfűző középpántja.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

61 Rc. *Vállfűző kapocs — 4 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Négyszegletű részek, az egyiken korona. Rajtok áttört mívű lombdiszítés közepette médaillon. A médaillonban nap, galamb, égő s nyíllal átlőtt szív. 18-ik század.

Kiállítja b. Gerliczy Bódog.

62 Rc. *Vállfűző középpántja.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

63 Rc. *Vállfűző kapocs — 4 drb.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és áttört munka. Síma ezüst alapon, áttört, aranyozott lombdiszítés. Középen ötágú korona alatt; tollas, sisakos nő mellképe. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

64 Rc. *Vállfűző dísz csúcsa.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

65 Rc. *Vállfűző középpántja.*

18-ik század.

NYOLCZADIK ÉS KILENCZEDIK TÁRLÓ.

Mentekötők, övek és kardkötők a XVI—XVIII-ik századokból.

1 Öv.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és áttört munka. Hatsoros láncz között, csőforma, áttört tagok. Két végén kapocs. Az egyiken: *Kubinyi Ferencz, Deák Ferencznek 1839.* Mind a kettőn két bélyeg: tornyos várkapú, alatta 13 és *FJG* betűkből álló monogramm. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

2 Kardkötő.

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Csőforma, dombormívű levelekkel ékes, kétfülü tagokból s féldióbeles szemű lánczból áll. A láncz-szemeken domború pontok. 16-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

3 Öv.

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

4 Öv.

17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 Öv.

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6 Öv.

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Három és két, egymásba szögellő s nyúló karikákból álló szemek váltakoznak. A szemek domború pontokkal és rózsákkal ékesek. 16-ik század.

Kiállítja Nagy Tibor.

7 Öv.

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 Öv.

Ezüst. Öntött és vésott munka. Szerkezete hasonló az előbbihez. A szemek azonban laposak, nagyobbak. Apró pontok s az összeszőgellési pontokon, hatszirmú virágok díszítik. A két csatt áttört mívű és vésott lombdiszű végén, sárkányfejű kampók. 17-ik század.

Kiállítja b. Radvánszky Béla.

9 Öv.

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 *Kardkötő.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Négy trapezforma pántból, középrészből és két félkör-alakú végcsattból áll. Ezeket láncz fűzi össze. A láncz szemei két egymásba szögellő karikákból állanak, részben aranyosak, apró rózsákkal, angyalfejekkel s fekete hideg zománczczal díszítettek. A pántokon áttört mívű lombdisz között sphynx és a négy szegletben türkisz. A középső tagon szintén áttört lombdisz, szalagsokor és két gyermek. Türkiszszel, rubintokkal és smaragdokkal ékítve. A két végcsatton lombdisz, türkiszek és smaragdok. 18-ik század.

Kiállítja gr. Török László.

11 *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és áttört munka. Középboglárból, nyolcz kisebb boglárból, pántrészekből s láncztagokból áll. A nagy középboglár áttört lombdiszú, hat smaragddal; tetején négyszirmú virág, négy gyönggyel, fenn smaragddal. A kisebb boglárak tetején áttört szirmú virág, teljesen láthatatlanná teszi az alsó szebb részt, melynek érdes aranyozású felületét, kék és fehér zománczos levelek és türkiszek környezik. Közepén nyolcz szirmú virág, fekete és fehér zománczczal, smaragdbibével; körulte át nem látszó kék és zöld s áttetsző vörös zománczpettyek. A pántrészek síma alapon áttört lombdiszszel ékesek, közepükön gyöngy. Az egészet stylizált virágokból alkotott láncztagok fűzik egybe. A kisebb boglárak a 16-ik századból valók. A többi múlt századbeli.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

12 *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött munka. Tizenöt azonos, csuklyóban járó, hosszúkás négyszegletű, tagból áll. A két szélsőn sárkányfejű kampó. A tagokon oldalt lombdiszítés, fenn domború cartoucheban türkisz. A csuklyókon szintén lombdiszítés közepette cartouche, benne gránát és két türkisz. Eredetileg minden tagon négy gyöngy volt, most nagyobbára hiányzanak. 17-ik század.

Kiállítja a háromszékmegyei vidéki bizottság.

13 *Nő-öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és sodronyos munka. Hat hosszúkás, ívalakú tag filigránnal, hideg zománczczal, gyöngyökkel, chrysoprással és dalmatinokkal díszítve. Kettős lánczok fűzik össze. Közepén csatt.

Kiállítja Lüdecke Ernő.

14 Rc. *Mentekötő.*

Ezüst. Vert és sodronyos munka. A középső rész kerek, a két szélső levélforma, filigránnal ékesek. Filigrán láncz fűzi őket össze. 18-ik század.

Kiállítja br. Kemény Kálmáné.

15 R. *Mentekötő.*

Ezüst. Vert, vésett és sodronyos munka. Három kerek, filigrános, hatszirmú, rózsát hármaz lánccz köt össze. 18-ik század.

Kiállítja Breznóbánya.

16 *Mentekötő.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 *Kapocspár.*

Ezüst. Öntött és sodronyos munka. Levélforma, filigránnal diszítve.

Kiállítja Breznóbánya.

18 *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és préselt munka. A mentekötő négyszögletű tagokból van összeállítva. Közepükön festett zománccos virágok gránátokkal és türkiszekkel. A középboglárt négy ilyen tag képezi, összeszőgellésük-nél virágot ábrázoló, ékköves boglárrel. Az egyes tagokat három-három gyűrű köti össze, melyekre ornamentális és heraldikus jelvények vésvek. Ez utóbbiak: kilenczágú korona, íj és nyíl, két egymást keresztező nyíl, ágon ülő madár és kardot tartó kar. A két végtagon egy-egy szakállas mascarón.

Kiállítja gr. Csáky Albin.

19 *Nő-öv.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és sodronyos munka. Kilencz csuklyóban járó pántból és két kapocsból áll. Rajtok ezüst filigrándísz között, virág világos és vörös pettyes sötétkek szirmokkal. A csuklyókon Telamon. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

20 *Nő-öv.*

Arany és ezüst, aranyozva. Hat tagból, két kis boglárból, egy csattból s kétféle lánccztagokból áll. Három hármaz tag, azaz kilencz láncczdarab arany 8-asokból van egybefűzve; tizenennyolcz láncczdarab pedig, sodronymívű. A hat hosszúkás négyszögű tagokon, síma alapon, sodronymívű ezüst virágdísz, hideg zománcczal; közepén hatszirmú virág gránáttal. A két kis boglár régi, öntött mívű virág, sodronyos ezüst csészével. A hozzá nem tartozó végcsatt, áttört virág lombdíszszel, türkiszek, gránát és álékkövekkel. Róla cseppalakú foglalásban egy gyöngy s két gránát függ. 18-ik század.

Kiállítja br. Orczy Béla.

21 *Nő-öv.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22 *Kardkötő.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Öt trapezforma tagból és két sárkányfejű kampóval ékes, végcsattból és az

ezeket összekötő lánczból áll. Az egyes tagokon ezüst filigrán között, sötétkékekkel tarkázott világoskék szírmű virágok, zöld zománczos csészével. A láncszemek két összeszögellő körből s ezeket összekötő karikából állanak. Az elsőkön dombormívű virágok és levelek; az utóbbiak koszorút példáznak. Valószínűleg 16-ik századbeli mintákból öntvék. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

23 *Nő-öv.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

24 *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Kilencz darab, háromfajta boglárából áll. A boglárokon apró angyalfejek, türkiszek, gránátok, gyöngyök, fekete, sötétkék és sötétzöld hideg zománcz. Tetején hatszírmű virág, türkisz és gyöngy bibével. 18-ik század.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

25 Rc. *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött, vésett és áttört munka. Négy kisebb egy nagyobb középtagból és két végcsattból áll. A középrészen ülő boglár valamennyi közt a legrégibb. Síma lapon áttört és vésett mívű lombdís, a négy sarkon festett zománczos szírmű virágok, közepükön smaragdok. Fenn, stylizált virág-boglár zománcz nyomaival, gránátokkal és gyöngyökkel. E fölött festett zománczos virágfüzér. Középen, rubintkörben nagy boglár, oldalain vésett fejcskékkal; ezek fölött gyöngyök és türkiszek virágot formálnak. Középen gyöngy, festett zománczos porodákkal. A négy kisebb trapezalakú, síma lapra erősített és áttört mívű lombdís szel ékes. Középen egy-egy nagyobb boglár, virágot példázó, vésett mívű; gránátokkal és gyöngyökkel; két zöld zománczos virág közepén gyönggyel. A két végcsatt áttört mívű, mindegyiken két szív. Az egyes tagokat három-három, virágokkal ékes lánczocska fűzi egybe.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

26 *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Az öv négy pántján síma alapon, ezüst sodronyos virágdisz. Középen aranyozott virág, vörös ékkövel, kétoldalt nyolcz szírmű virág gyönggyel; sötétkék és zöld zománczos szírmokkal. E pántokat kétsoros, háromzű, virágos lánczocska fűzi egybe. Az öv négyszögekből egyesített, ezüst lánczczaal van megtoldva.

Kiállítja gr. Bánffy György.

27 *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Középboglárából s két pántból áll. Az előbbinek párdarabja

Kiállítja gr. Bánffy György.

28 *Öv.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Négy sor láncz, szemei négyszirmú virágokat példáznak és három filigránnal ékes tag, színes álékkövekkel diszítve. 18-ik század.

Kiállítja a biharmegyei régészeti egyesület.

29—30 *Övek.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 *Nő-öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és sodronyos munka. Az ék három tagból s két csattból áll, melyeket négy-négy, öntött mívű nehéz láncz, fűz össze. A három főrész aranyozott ezüst alapon, ezüst sodronyművel, mely nagy stylizált virágot ábrázol, ékes. Középen négy gránát közt, festett zománczos tulipán, kék és zöld rekeszes zománczos levelekkel; a vastag sodronyszél mentén pedig, nyolcz-nyolcz, hatszirmú, sötétkék-zománczos ezüst virág, csonka kúpalakú bibével. A két csatt, virágokkal ékes dom-bormű, alul virágfűzérrrel. 17. és 18. század.

Kiállítja br. Orczy Béla.

32—33 *Nő-övek.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

34 Rc. *Nő-öv.*

Kiállítja a nagy-küküllőmegyei vidéki bizottság.

35 Rc. *Nő-öv.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

36 *Nő-öv.*

Kiállítja Lüdecke Ernő.

37 Rc. *Öv.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

38 *Nő-öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Zöld álékkövel diszítve. Két végcsattból, csúcsos középrészből s nyolcz hosszúkás pántból áll. Ezeken a részekén, áttört lombdiszítés és kagylók.

Kiállítja a brassómegyei vidéki bizottság.

39 *Kardkötő.*

Ezüst, aranyozva. Vert és préselt munka smaragdokkal és dalmatinokkal diszítve. Tizennégy kisebb s egy nagyobb boglárából áll.

Kiállítja gr. Bánffy György.

40 *Mentekötő.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka. Nyolcz kisebb s három nagyobb boglárból áll, melyeket összelapított karikák fűznek egybe. A tagok közepe gyöngy, körülte hatsugaras smaragdcsillag. A smaragdok közt hat, vésett mivű, teljes őszi rózsza, gyöngybibével. E virágok közt fehér pettyes és fekete, hideg zománczos mértani dísz. A nagyobb tagok mindenben hasonlóak e kisebb tagok felső részéhez, de aljukra újabban, nagyobb, áttört mivű, levéldíszszel s gránátokkal ékes hátlapot erősítettek. 18-ik század.

Kiállítja gr. Keglevich István.

41 Rc. *Övrész.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Öt pántból és lánczocskákból áll. A pántok sima alapiján, áttört és vésett lombdíszen, smaragdokkal ékes virágoglár; a pántok négy sarkán szintén smaragdok. A hármas lánczok felső és alsó során kagylók, a középsoron virágok, vörös hideg zománcz nyomaival. 18-ik század.

Kiállítja gr. Szápáry Géza.

42 Rc. *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Kilencz trapezforma tagból, végcsattból és ezeket összekötő, hármas lánczból áll. Az egyes tagokon áttörtemivű lombdíz, két-két dalmatinnal s egy-egy gyöngygyel. Két tojásdad szemű láncz között a harmadik apró, négyszirmú virágokból áll. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bánffy György.

43 Rc. *Nő-öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Hat hosszúkás, ívalakú pántokból, középrészből és hármas lánczból áll. A pántokon áttört mivű lombdíz három virággal, kettőnek gyöngy; a harmadiknak dalmatin a bibéje. A lánczok közepén lombdíz, szintén két gyöngygyel és egy dalmatinnal díszítve. A középrészen kagyló, áttört lombdíz s öt cseppalakú csüngő. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

44 Rc. *Nő-öv — 2 drb.*

18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

TIZEDIK TÁRLÓ.

*Gyűrűk a XI—XIX. századokból.*1 By. *Gyűrű.*

11-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 *Gyűrű.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Elöl kerek lemez, keleti felirattal.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

3—8 *Gyűrűk.*

Ezüst, részben aranyozottak. Öntött, vert és sodronyos munkák. Elöl apró gömbökkel szegélyezett korong. 15-ik század.

Kiállítják Vásárhelyi Géza, gr. Andrássy Manó,
b. Bálint József, és a Nemzeti Muzeumok.9—13 *Gyűrűk.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

14—20 *Gyűrűk.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és sodronyos munkák. Karikájok síma és tekert sodronyból áll. Elöl gránátok, gyöngyök és türkiszek. 16-ik század.

Kiállítják gr. Keglevich Gyulané, az orsz. ipar-
művészeti és a Nemzeti Muzeumok.21—27 *Gyűrűk.*

15. és 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 Go. *Gyűrű.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört munka. Karikája két végén gothicus ízlésű levelekkel ékes. Közepén négy, gránátszirmú, stylizált virág. 15-ik század.

Kiállítja Thaly Kálmán.

29 *Gyűrű.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött és vésett munka. Karikája sodrony, két végén lándzsás levéllel ékes. Középe cikkes, gombforma levél négy gránát között. 16-ik század.

Kiállítja Lonovics Albertné.

30—32 *Gyűrűk.*

16. és 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

33 *Gyűrű.*

Ezüst. Öntött, áttört és vésett munka. Közepén foglalt, körteforma csontdarab. 16-ik század.

Kiállítja a somogymegyei vidéki bizottság.

34 *Gyűrű.*

Ezüst. Vert munka. Közepén czikk öt türkiszszel — kettő hiányzik. 16-ik század.

Kiállítja Tibolth Lajos.

35—40 *Gyűrűk.*

17., 18. és 19-ik század.

Kiállítják a selmeczbányai vidéki bizottság, gróf Andrássy Manó, Tarnóczy Gusztávné és a Nemzeti Múzeum.

41—44 Rn. *Gyűrűk.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

45—54 Rn. *Gyűrű.*

Arany. Öntött, áttört és részben zománczolt munkák. Közepén a követ négy vagy több saskarom tartja. 16-ik század.

Kiállítják gróf Andrássy Manó, Hidvégi Sándor és a Nemzeti Múzeum.

55—61 *Gyűrűk.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

62—64 Rn. *Gyűrűk.*

Arany. Öntött, vésett és zománczolt munkák. Közepén ékkő, erősen kiálló foglalásban. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

65 Rn. *Gyűrű.*

Arany. Öntött, vésett és zománczolt munka. A zománcz színei át nem látszó fehér és fekete, áttetsző vörös és zöld. Közepén gyémánt, erősen kiálló foglalásban. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

66 *Gyűrű.*

Arany. Öntött munka. Karikáján áttetsző zöld, vörös, át nem látszó kék, fehér és fehéte zománcz. Kívül a végén öt-öt táblakő; belül YSAB * R * V *. Közepén zománczos, dombormívű foglalásban négy, háromszög-

letes gyémánt, virágot példáz gúlaformájára csiszolt gyémánt bibével. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

67 Rn. *Gyűrű.*

Arany. Öntött munka. Karikája végein két angyal fő áttetsző kék, vörös, zöld s át nem látszó fekete zománczczal ékes diszítésben. Közepén négy rubinttal kirakott, erősen kiálló foglalatban, hegyesre köszörült gyémánt. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

68 *Gyűrű.*

Arany. Öntött munka. Karikáján fekete vajt zománcz alapon, arany-szárú és levelű virág, fehér és fekete festett zománczban. Elöl négy ágú, kívül feketére, belül világos kékre zománczolt csokor, közepén gyöngy; az egyes ágak között felhajtott, fehér, fekete és piros festett zománczczal ékes szirmok. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

69 *Kettős gyűrű.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

70 Rn. *Gyűrű.*

Arany. Öntött és áttört munka. Karikája két végén, sasfejbé végződő lombdiszítés, áttetsző vörös zománcz nyomaival. Közepén gyémánt, erősen kiálló, négyszögletű foglalásban, melyet fekete zománcz diszít. 16. század.

Kiállítja a mária-czelli benczések kincstára.

71—78 *Gyűrűk.*

Arany és ezüst aranyozva. Öntött, áttört és részben zománczolt munkák. Közepükön, facette-ozott vagy gúlaformájára csiszolt, ékkövek. 16. és 17-ik század.

Kiállítják a győri társas káptalan, Kovách Nagy Gizella, a máriac-zelli benczések kincstára, Dahlström Gyula, gr. Andrássy Manó és Lonovics Albertné.

79 *Gyűrű.*

Arany. Öntött munka. A karikán és a foglaláson fekete zománczos disz. Középen berill.

Kiállítja a győri vidéki bizottság.

80 Rn. *Gyűrű.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

81—92 *Gyűrűk.*

16. és 17. század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

93—162 *Gyűrűk.*

A 16—19-ik századból.

Kiállítják Dessewffy Pál, Csoma József, gr. Andrássy Manó, a somogy-, trencsén- és győrmegyei vidéki biz., gr. Teleki Sándor, Káráz Géza, Ipolyi Arnold besztercebányai püspök és Tarnóczy Gusztávné.

163 *Gyűrű.*

Arany és ezüst. Öntött munka. Karikája rovátkolt sodrony, két végén rubinttal. Közepén nyolcz szegletű foglalatban, saphir alatt, aranyos felirat: VIVAT = P. E. T. R. U. S. AD 1678: Vivat Princeps Emericus Tököly Regni Hungariæ Salvator. 1678.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

190—210 *Feliratos és címeres gyűrűk.*

A 14—18-ik századból.

Kiállítják gróf Andrássy Manó, a somogy- és brassó-megyei vidéki bizottságok és a Nemzeti Múzeum.

TIZENEGYEDIK TÁRLÓ.

*Gyűrűk a XIII—XIX. századokból.*1 *Gyűrű.*

Arany. Öntött és vésett munka. Elöl saphir, nyolczszögletű foglalatban. Ezen: LODOOUE · ÆPS. 13-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

2 *Gyűrű.*

Arany. Öntött, vésett és zománczos munka. Karikáján fehér és sötét-kék (?) vajt zománczczal ékes lombdiszítés felett két fő. Ezen kerek lap. Elöl a magyar czimer, körülötte e retrográd felirat: SS. LUDOVICI. REGIS. Hátnál sötétkék és fehér zománcz arany csillagokkal. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

3 *Gyűrű.*

Arany. Öntött munka. Elöl tojásdad saphir, Helenát ábrázoló antik intaglioval s körirattal. A betűkben zománcz nyomai. 13-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

4 *Gyűrű.*

Arany. Öntött és vésett munka. Elöl kerek lapon a Forgách czimer, körülötte e felirattal: **comes petrus forgach.** 15-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

5 *Gyűrű.*

Arany. Öntött munka. Közepén onyx cameo. Elöl arczkép, domborműben. Mellette L × H. Hátul T betű. Szárain ANANI. SAPTA DEI. EMANUEL. Jobbra és balra lombdiszben L H. Körülötte mondatszalg ezen: IHS × THETHRAGAMAT HON × 1540.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

3. SZ.

5. SZ.

6. SZ.

6 Rn. *Gyűrű.*

Bronz, aranyozva. Öntött és vésett munka. Karikáján két, domború, kétfülű díszedény s belőle kinövő két virág között az arragoniai czimer az egyik oldalon; a másikon pápa címere. Középen goticus ízlésű levél párta között, négyszögű hegyi kristály. 15-ik század.

Kiállítja a gyulafehérvári püspök.

7—20 *Gyűrűk.*

16—19-ik századból.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula és Manó, gr. Bánffy György, Békey István, Csoma József, Desewffy Pál, Egger Dávid, az Erdélyi Muzeum, a győrmegyei vidéki bizottság, Krémer Sámuel, Koch Gábor, Lonovics Albert és Józsefné, Kruesz Chrysostom pannonthalmi főapát, Melhard Gyula, a Nemzeti Muzeum, gr. Pálffy János, a pozsonyi társas káptalan, selmeczbányai vidéki bizottság, Somoskeőy Capdebo Janka, Szalay Ignáczné, Tarnóczy Gusztáv, gr. Tisza Lajos, Tibolt Lajos, Uray István, Veber Rudolf, Vásárhelyi Géza és gr. Zichy Anna.

TIZENKETTEDIK TÁRLÓ.

*Nő-vállfűző dísz és hajtűk a XV—XVIII. századokból.*1 *Nő-vállfűző dísz.*

Ezüst, részben aranyos. Vert, vésett és sodronyos munka. Háromszög forma lemez, rovátkolt szegélylyel. Belül sodrony keretben, sodrony körök s mindegyikben három szírmű virág, ezüst, illetve gyöngy bibével. Közepén hosszúkás hegyi kristály, fogas szélű, vésett czik-czak vonalakkal ékes, aranyos foglalatban. A kristály mellett s alatt egy-egy aranyos gomb. Találtatott Erdélyben, Bethlen Gábor korabeli sírban. 16-ik század.

Kiállítja az erdélyi Muzeum.

2 *Nő-vállfűző díszítés. — 6 drb.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert és sodronyos munka. Hosszúkás csövek, hármass ezüst sodronynyal, keresztformán körülkötvé. Találtatott Erdélyben, Bethlen Gábor korabeli sírban. 16-ik század.

Kiállítja az erdélyi Muzeum.

3 *Hajtű — 7 drb.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és sodronyos munka. Két félgömbből összeforrasztva. Az alsó síma, a felső sodronyos körök, apró ezüst gyöngyök és foglalt gránátok díszítik. Találtatott Erdélyben Bethlen Gábor korabeli sírban. 15-ik század.

Kiállítja az erdélyi Muzeum.

4—239 *Sodronyos, bogláros, gyöngyös, hal- és kardforma hajtűk.*

15—18-ik század.

TIZENHARMADIK TÁRLÓ.

*Cameok és ékszerek cameokkal s intagliokkal díszítve a XII—XIX. századokból.*1 By. *Szűz Mária a gyermek Jézussal.*

Heliotrop. Mária trónuson ül, kezében alma; ölében a gyermek Jézust tartja. 12-ik század.

Kiállítja Pulszky Károly.

2 *Mentekötő.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Két nagyobb, négy kisebb tagból és három ezüst foglалású, vésett köből áll. Az

egyek tagok áttört mivű virágokat ábrázolnak, gyöngyökkel és smaragdokkal ékítve. A cameok régi római kövek 16-ik századbeli másolatai. A középső, calcedon — átmérője 0'093 — a velencei Jupiterfőt ábrázolja. Jobbra ettől karneolonyxból, másik Jupiterfő — átmérője 0'037. — Balra, onyxból Herculesfő — átmérője 0'040. — A középcameoról smaragdszirmú, gyöngybibés virág s erről gyöngy függ. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

3 *Mentekötő.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, áttört, vésett és ponczolt munka. Rubintokkal, smaragdokkal és gyémántokkal diszítve. A középcsatton 16-ik századbeli cameo Medusa fővel. A többi 18-ik századbeli.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

4 *Krisztusfő.*

Heliotrop cameo. Elöl Krisztus töviskoronával a fején. Hátul Krisztus a keresztfán, mellette Mária, Magdolna és János állanak. Lenn négyszögű lapon FG. A foglalat modern. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

5 *'Doboz.*

Calcedon cameo közepen. Trója veszedelme, Aeneas kimentti apját a lángokból. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

6 *Melltű.*

Hyacint, aranyos ezüst foglalatban. Nő-fő. A foglalat, arcza körül omló fátyolt példáz. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

7 Rc. *Öv.*

Arany és ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka. Festett zománczczal és apró gránátokkal diszítve. Közepén kék foliora tett kristály intaglio, állítólagos Attila fővel. Körülötte boglárók. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

8 *Kalpagdísz.*

Ezüst, aranyozás maradékával. Öntött, áttört és vésett munka. Gyöngyökkel és smaragdokkal ékített, lombdíszű keretben, antik cameo 16-ik századbeli másolata. A háromrétegű onyx átmérője 0'044 s rajta Atalanta mellképe vadkannal. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

9—85 *Cameok, nyakekek, gyűrűk és dobozok.*

Cameokkal és intagliokkal diszítve. 16—19-ik század.

TIZENNEGYEDIK SZEKRÉNY.

Asztaldíszek, billikomok és serlegek a XVI—XVIII. századokból.

1 Rn. *Asztaldísz — szarvas.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert, vésett és étetett munka. Talpa hosszukás nyolczszögletű. Alul síma párkányok. Felső mezején sziklás, s gyökerekkel befutott talaj, melyen levelek, virágok, béka, csiga, gyík és giliszták vannak kiverve, erősen kiszökellő, részben szabadon álló domborműben. Ezen ágaskodik a szarvas, mintegy ugrásra készen. Két hátsó és két első lába egymással párhuzamosan áll. Sörényes nyakán étetett mívű,

lombdíszzsel ékes, nyakravaló. Fején két hatágú agancs. Feje lejár. A szarvas nyakán belül és a talpon e két bélyeg beütve. Wenzel Jamitzer műve. 16-ik század.

Kiállítja M.

2 Rn. *Billikom.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert, áttört és vésett munka, gyöngökkel díszítve. Talpa kerek, tagolt párkányok által két részre osztott. Pereme síma, kissé domború. Felette homorú részen, áttört mívű, szabadon álló díszítmény. Ez, részben nő griffekbe végződő stylizált lomb, közötté gyermekfej, három búbba fésült, göndör hajjal, nyakán gyöngysorral, — arcza aranyozatlan ezüst — részben pedig, ezekkel váltakozó, aranyozatlan ezüst, a talpra derékszögben állított cziráda. A talp második részén, hét homorú karély csillagot alkot. A karélyokból fodros, öntött ezüst levelek hajlanak le, bordájukra pedig aranyos kacsok simúlnak. Felettük ismét homorú, de az alsónál kisebb átmérőjű tagon, két halfarkú, szárnyas női hermak forrasztva. Nyele három részből áll. A legalsón hét hosszú nyakú, kerek hólyag domborodik. A hólyagok között alul, vésett alapon, apró ezüst rózsák ülnek. A hólyagok nyaka fenn egyesülvén, fülkéket képeznek, melyekbe ismét kunkorodott végű, ezüst czirádák erősítvék. Végén hét szegletű párkány szegi be, a középső tagra felhajló hét, madárfejű füllel. A második tag hét oldalú gomb. Minden oldalon vert díszítmény ponczolt alapon és egy hólyag, melyet áttört cartoucheon lógó, szárnyas angyalfő, takar. A harmadik rész szintén hét oldalú. Az oldalak alján három újjú kis levelek ülnek, felfelé

mindinkább nagyobbodó ezüst gyöngyök pedig, közepüket diszítik. A nyél végén talphoz hasonló, kacsos levelek hajlanak le minden második oldalon. Kettő azonban találkozik a páratlan beosztás miatt. A serleg teste alul kissé domború, közepén összenyomott. A legalsó domborús a többtől fogas, erős, ezüst sodronnyal elválasztott részen, ezüst gombokról lógó, gyümölcsökkel megrakott, redőzet van forrasztva. A gyümölcsök felett még ezen felül, szabadon álló, öt szirmú virágok ülnek. Hét, hosszú hegygyel felfelé

álló, kerek, nagy hólyagot látunk ezután kiverve, és két cseppalakú, kisebb hólyaggal körülfogva. Ismét hét kerek, cseppalakúakkal körülvelt nagy hólyag, tölti ki az alsók hegyei közötti tért, állva hegygyel lefelé. Eme hegyek végeire gyönggyel cifra, részben aranyos, részben ezüstös levél és ebből kiálló ezüst gyöngysor, hajlik. A serleg szűkebb részén, az alsó hólyagok hegyeire erősített áttört mívű, szabadon álló diszítés, mintegy bordát képez. Czirádákból szárnyas női grotesquek nőnek ki, egymással

mozgatható gyümölcs-füzérekkel összekapcsolva. A szalagra kötött gyümölcs-füzérek közepén, ezüst, virágos kosarak állanak, alatta pedig három igaz gyöngy lóg. A serleget szája alatt erős, fogas, sodrony gyűrű övedzi. Róla hét fodros ezüst levél, bordáján aranyos kacsokkal, nyúl le a felső hólyagok közé. Felette lapos domborműben, mascarón és gyermek-fejekkel ékes lombdiszítés között, Tritonok kagylóból isznak. A külső levelek megerősítésére szolgáló srófok feje belül, domború rózsákat példáznak. Fedele kerek, közepén hosszú nyakú, lapos végű gombbal. Szélén faágat példázó gyűrűn, áttört mívű, ezüst cartoucheok egy rózsával megerősítve. Más, gyöngyibíbis rózsák váltakoznak e cartoucheokkal, melyekről szintén gyöngy lóg le. Felső mezején hét cseppalakú, éles gerinczű kis hólyaggal körülvelt, nagy hólyag kiverve. A hólyagok között háromél, hosszú, keskeny nyakával a fedél gombja alatt szintén hólyaggá szélesedik ki. Szabadon álló gyümölcskétegekkel ékes bőségszarúk vannak a három élre erősítve. Ennek nyakán kissé magasabban, megint áttört mívű rózsát szemlélünk. A fedőgomb nyakát czirádák és fodros, ezüst, aranyos kacsokkal váltakozó, levelek veszik körül. Tetejét két tagolt korong képezi. Az alsónak szélén, áttört, ezüst czifraságok alkotnak pártát. A felső, tojástaggal és ponczolt apró körökkel diszített korongon, nő-alak áll. A húsrészek ezüst, a ruha és egyéb disz aranyos, részben zománczczal és drágakövel van ékesítve. Jobb lábát kissé előre téve, testét csipőjében, jobbra fordítja. Fejét, két kitárt karja között, balra hajtja. Fején koronát visel. A korona takarója áttetsző vörös zománcz, a kettős pántokon át nem látszó világoskék és fehér zománcz pettyek, példázzák a gyöngyöket. Az abroncson pedig fehér és sötétkék, ékköveket példázó, zománczot látunk. Derekán, rövidűjű köntösön, pontozott lombokkal cifra, nyitott pánczélt visel, mely keblét fedetlen hagyja. Ugyanott csattos öv, gyöngygyel és gyémánttal. A hajához hátul kötött kendő az övön van keresztül húzva elől. A pánczélról két rubintos és gyöngyös rózsza lóg. Gazdag redőkbe omló, rojtos szegélyű ruhájából, jobb lába térden felül meztelen. Lábán saru. Jobb kezében sást, baljában jogart tart. A talp alá vésett hasonló alak után ítélve; ez a sas utólag lett készítve és a jogar liliomvégű volt — most feje letörött. A talp alján e vers van bevésve:

Gleich wie sich hoch der Adler schwingt Ein frewdig Herz
all gfar durchdringt. Der Scepter das Reich deutet guth, Ein Hund
sein Herren helt in hutt. Also nach hohem ding auch eben, Eins
fürsten Sinn und gmüth soll streben. Nit fliehen ainig gführlichthait,
Damit er Schutz sein Land und leutt Nitgar zu Scharpff und hartt
Regieren, So wird er lieb und Trew auch spüren.

A felirat között koronás nő, magasra tartott jobb kezén kiterjesztett szárnyú sas, baljában liliomos jogar; lábánál kutya ül. A fedőn olvassuk:

Euolat in sublime Iouis velut armigerales | Vt discrimina mens maxima
fortis adit: Vt regale notat populi moderamina sceptrum: Diligit ut Dominum
fida catella suum | Sic generosa petat mens Principis ardua proq. Siq gerat
sceptrum populi ne cuncta timensis subiectis fugiat nulla pericla suis | Offendat
nimius pectora laesa rigor | Sic continget ei placidi moderatio regni sic poterit
tuto plebis amore frui.

A fedőn belül arany bibéjű ezüst marguerite.
A serleg és a karima szélén e két bélyeg van beütve.
16-ik század.

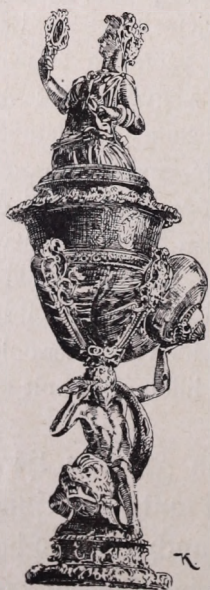
Magassága 0'67, átm. 0'163.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

3 Rn. Ivó-edény.

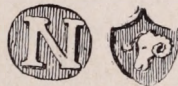
Kagyló, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyozva. Öntött, vert, áttört és
vésett munka, részben zománczczal és gyönggyel díszítve. Talpa kerek,
tagolt. Pereme vízszintes. Felette domború gyűrűn három, két osztályos
cartouche; gyümölcs és kerti veteményekkel ékes. A cartoucheok között,
kivert szárnyas cherubfejek. Talpának homorú nyakára, két halfarkú,
szárnyas hermák s ezekkel váltakozó aranyozatlan ezüst czirádák erősítvék.
Felette, vízszintesen álló, domború czikkek sora szegélyezi a talp felső
végét. Ez hullámszó tengert példáz, két úszó delphinnel. Nyelét delphinen

ülő Triton képezi. A bajúszos, félig nyitott szájá-
ban, éles fogait vicsorító delphin, tarkóján hordja
Tritont; négy csipkés uszonyával a talphoz támasz-
kodik, pikkelyekkel takart testét és farkát a Triton
bal vállán áthajtja. A mezítelen Triton haja hosszú,
kacsaringós fürtökben lóg; göndör bajusz és szakáll
díszítik ábrázatját. Jobb kezében kagylót tart és belé
fúj, a ballal pedig az ivó-edény csúcsát támasztja. Ez
domború szőlőkkel, fügékkal és áttört mivű hálóval
borított kosárban, a Triton fején pihen. A kosárból
három áttört pánt indul ki s köti össze azt, a kagyló
szájának foglalatjával. Oldalt áttört czirádák, szárnyas
női herma felül, cifrázzák e pántokat, melyeken
ezenfelül, a herma végéből a kosárig, aranyozatlan
ezüst gyöngyök alkotnak gerinczet. A kagyló csú-
csát spirális levelek takarják; ezüst gyöngyök pedig,
a kagyló tekervényét követik a Triton kezéig. A
kagylónak felső szélét, nem egészen merőleges

oldalú, széles szalag övedzi. Alsó szegélyét áttört, liliomvégű párta díszíti.
Magán a szalagon étetett s után vésett cartoucheokat látunk. Háromban
leveleket s lombdiszitményt s a másik, ezekkel váltakozó háromban,
lambrequines baldachin alatt, szárnyas angyalfejek. Fedele kerek, tagolt.

Peremére áttört, gyöngyös czirádák erősítvék; mindig rózsán ülő, igaz gyöngygyel választva el egymástól. Az ezt követő homorú tagon, szintén áttört, gránáttal és amethysttel czifra rózsák, apró ezüst levelekkel váltakoznak. Vízszintes párkány után domború gyűrűn, levélalakú médaillonok és közöttük nyilak vannak kiverve, ponczolt alapon. A médaillonokban szintén levelek. A fedő közepéből erős, fogas sodrony keretben, egy nő félalakja emelkedik. Bal csipőjébe eresztett testtel kissé hátra hajlik. Fején áttört hajéket és gyöngyös diadémét visel, melyre magas homlokából kifésült, hullámos hajzata omlik; a duzzadó fonatok pedig hátul, e hajék által vannak leszorítva. Testét redőkbe omló ruhája alighogy fedi. Derekat rózsában ülő igaz gyöngygyel ékes, öv fogja körül; a mellén lévő díszszel szalag utján összekötve. Ezek szorítják le a ruhát, mely vállain összekötve — a jobbról lecsúszott — mezitelen karját, keblét, hajlékony karcsú testét és lágyékát engedik látni. Jobb kezében nyeles kis tükröt tart; ebbe nézi magát. A kerekded tükör keretén áttört czirádát, hátul pedig zománczos ezüst lapot látunk. Ebben gyümölcsös díszedény, felette lambrequin; rajta darázsok kapaszkodnak. A zománcz színei áttetsző sötétkék, zöldeskék, zöld, sárga, viola, zöldes-szürke, átnemlátszó, fekete és fehér. Bal karjára ezüstös kigyó tekerődzik — feje hiányzik. Csipőjén egy második öv tartja össze a ruhát, két áttört mivű, dalmatinnal és amethystel czifra, gombbal ékesítve. Talpán és a felső foglalat szélén két bélyeg beütve. Magassága 0.51. 16-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

4 Rn. *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hat karélyú. Pereme domború. Rajta oroszlány- és angyalfejű cartoucheok váltakoznak pontozott alapon — minden karélyon egy. A karélyok összeszőgelléseinél két újjú levelek hajlanak fel. Felső mezeje homorú nyak felett, ismét hat karélyra oszlik. A karélyok láncztaggal beszegettek s egy-egy hegyes végű, vert hólyaggal ékesek. A hólyagok közé, stylizált virágok nyúlnak le. Rövid nyele hat oldalú. A gombon, minden második élre cartouche borúl, két cartouche között pedig, félig szabadon álló gyümölcsöket látunk. Végül néhány hatszögletű, tagolt párkány fejezi be a talpat. A serleg hosszukás testén alúl, tízennégy hosszukás hólyag, liliomvégű diszitményben, mintegy kosarat példáz. Öblén hét fülkét látunk kiverve. A fülkék között lenn cartouche kisebb, közepén hosszukás, hólyaggal; fenn pedig cartouche, rajta szárnyas angyalfő, pontozott alapon. A fülkében, szintén pontozott alapon egy-egy allegorikus nőalak kiverve. Alatta cartoucheon a jelzője bevésve. Fedele kerek, tagolt. Kissé lehajló peremén

DÖRRE 1
29/2

levélpárta. Az ezt követő domború gyűrűn, ismét cartoucheok, pontozott alapon. A cartoucheok közepén férfi- és nő-fejek, s gyöngyökkel keretelt hólyagok, váltakoznak. Fenn, hat domború, keretelt hólyag és stylizált virágok a közökben. Kúpalakú csúcsáról hat, szabadon álló, levél hajlik alá. A csúcs tetején, czikkével szegélyezett gombon nő-alak áll, jobbával kancsóból a másik kezében levő serlegbe készül önteni. Ez az alak valószínűleg a serlegnél később készült. A talp alatt kerek, vert érem. Benne férfi-fő arczélben jobbra tekint, nyakán, magas, fodros, hímzett gallér. Körülötte: GEORGEN ROEMER ANO 1580. A fej kissé kiálló végén e jegy bevésve van. Fedelén belül czímer. Alapja áttetsző sötétkék. A czímerpaizs arany. A két madár nyaka és feje fekete, csőre át nem látszó sárga, a patkó, melyet csőrében tart, áttetsző kékes és a felhő, nyaka alatt, áttetsző kékes és részben violaszínű zománcz. A többi két mezőben levő pólyák aranyosak és feketék. A felirat és évszám arany. Magassága 0'335.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

5 Rn. *Fedeles serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és vésett munka, zománczczal díszítve. Talpa kerek. Tagolt pereme síma. Felső mezején, két ponczolt szalag között három, félholdforma mező és három, éremforma médaillon. Amazokban vert domborművek: Ceres áldozik, előtte nő-alak; a másodikban Mercur és Amor és a harmadikban Minerva, a médusa-fejű paizsszal, melyet szárnyas Amor is fog. A médaillonokban pedig antikformájú, babérkoszorús fejek áttetsző kék, illetve bíbor zománcz alapon — a harmadikból a zománcz kipattogott. Nyele négy részből áll. Az első lenn hat karélyú, tagolt, ponczolt párkánynyal; fenn kerek, áttetsző bíbor, zöld és kék, át nem látszó zöldeskék zománczos — email translucide sur basse-taille — levelekkel és virágokkal ékes. Szélén hat levélforma kiszökellés szegi be. E két rész között mintegy 0'03 m. magas, hatágu, hasáb van hegyével a karélyok összeszőgelléseire állítva. A hasáb oldalain zománczos virágokat látunk az előbbi színekben. Ágai között pedig, apró négyoldalú oszlopocskák állanak. Több lyuk mutatja, hogy itt még más díszítés is volt, mely most azonban elveszett. A nyél második része, kerek gyűrűre forrasztott, domború oldalú háromszög, zománczos virágokkal díszítve. A harmadikon áttört mívű, levélbe végződő hermák és ezekkel váltakozó, koskponyákból álló kosár. A legutolsó kerek gyűrű, három, szabadon álló, szárnyas cherubfejjel és három-három szirmú, gyöngybibés virággal. A serleg szintén tagolt, három újjú levélben ül. Legalul vert lombdíszítmény, szemcsézett alapon és három tojásdad médaillon, áttetsző sötétkék zománcz maradékaival s ezüst rózsával a közepén. Hengeralaku 0'02 m. magas, függélyes oldalú, gyűrű következik utána. Ezen, áttetsző kékesfekete zománczban, ezüst betűkkel: VITA

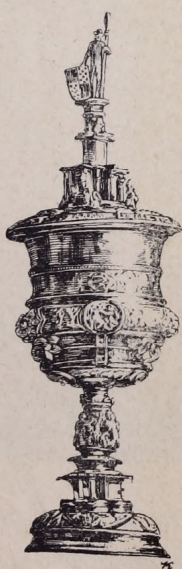

AMICO. INVIDIA MORTI. COMPARANDA EST Ujból kiszökellő részén domborodás, melyen alúl síma alapon, három vert mívű ezüst levél, s ezen négylevelű, gombbíbű aranyvirág van erősítve. A domború gyűrűn három médaillont s három, ezekkel váltakozó csúcsra állított, négyszöget látunk her- mákba végződő, vert lombdiszítmény kö- zött. E mezőket, a médaillonokat és a négyszögeket, ponczolt párkányok kere- telik. Az egyik médaillonban Herkules az oroszlánál, áttetsző zöld zománcz alapon; a másikban ülő harcosz törött oszlopot karol át, előtte mondatszala- gos oszlop. A szalagon: PLVS. VLTRA. Az alap itt áttetsző sötétkék, a férfi sisakján zöld, az oszlopokon bíbor zo- máncz maradványai. A harmadikban végre az ártatlanság, zöld alapon. A négyszö- gekben levelek és gombbíbű virágok erősítvék — alapjuk szintén zománczos lehetett. A serleg ezen részét az alatta lévővel, három S-alakú fül köti össze. Utána két ponczolt és tagolt szegély között, áttetsző zománczcsal ékes virágok. A virágok között hat apró fül lehetett — jelenleg egy sincs már. A serleg felső szélén e vésett mívű fries. Fedele ke- rek. Felül három kerek, éremforma mé- daillon koronás, antikformájú fejekkel. Az elsőben DIVVS AVGVST. áttetsző kék zománcz alapon, zöld köpenynyel és bíbor koronával. A másodikban DIVI IVLII zöld alapon. A köpeny és korona kékek. A harmadikban végre NERVAE TRAIANO. bíbor alapon, köpenye kék, koronája zöld. E médaillonok között domborművek: Loth leányaival, alatta a fedő szélén kékes fekete zománczban, ezüst betűkkel: MEMORES ESTOTE VXORIS LOT. Ábrahám és Izsák,

alatta: PATER FIDEI IN CHRISTVM RO 4, és Noé részegen fiaival
VERECVNDIA · IN VINO RARA felirattal. A fedő közepén korong,

melyre három szabadon álló, koronás hermába végződő, lombdisz van erősítve. A korong felett hatágu hasáb, zománczos virágokkal; az oldalak csúcsai és összeszőgellései előtt, oszlopocskák állanak. A hasáb tetején csil-

2. SZ.

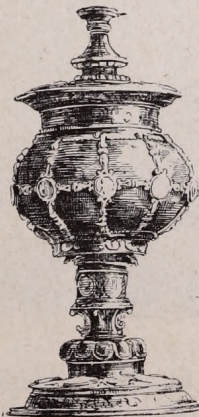
5. SZ. SERLEG ÉS CZÍMER.

8. SZ.

8. SZ.

6. SZ. SERLEG.

lag hat hosszabb tompahegyű és hat kisebb hegyes ággal. Ezen henger, zománczos virágokkal. Tetején csillag, apró oszlopocskákkal és ezüst virágokkal ékes kisebb henger, koronggal a végén. A korongon harcos áll, jobbában

7. SZ. SERLEG.

lándzsa, baljában a czímert tartja. Két mezejében fekete zománczos sas, arany alapon; kettőben vörös zománczos és ezüst négyszögek. A fedőn belül kerek lemez, felirattal és címerrel, sötétkék zománcz alapon. A ser-

leg fenekén V. Károly dombormívű arczképét látjuk sötétkéék zomán-
czos alapon. A talpon belül a bélyeg háromszor beütve és e felírat

ICH OPVS FECIT *Ignatius Plonius De la Roche*

bekarcolva. A serleget, miként azt a fedőn belül lévő dedicatio bizo-
nyítja, Brig városa adta Frigyes, Liegnitzi herczegnek, nászajándékul.
A serleg állítólag a 16-század óta a Rhumy-család birtokában van. 16-ik
század.

Kiállítja Förster Ottó.

6 Serleg.

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7 Serleg.

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 Rn. Serleg.

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert, áttört és vésett munka, gyöngy-
házzal és dalmatinokkal diszítve. Kerek talpa tagolt. A felső, domború
gyűrűn három mezőben, redőzeten logó gyümölcskétegek kiverve, ponczolt
alapon. E mezők között, öntött és áttört mívű, aranyozatlan ezüst cartou-
cheok erősítvék, középen aranyos foglalatú gránátgombbal. A talp homorú,
síma nyaka után, újra kiszökellik s gömbszelet alakú részben végződik. Ezt
a részt vízszintesen álló cikkek sora s tagolt gyűrű felett, levélpárta szegi
be. Felső mezéjén gyöngyházkagyló pikkelyek fedik; minden pikkelyen
egy-egy áttört czirada ül. A nyél két részből áll. Az első alul sodrony-
nyal, felül korongforma lappal ékes. A kettő között, áttört háló, benne
lombdiszitmény és szárnyas szörny. A felső lapon kicsi hólyagokkal, gyü-
mölcös virágszálak váltakoznak. Öntött mívű második része tagolt, dísz-
edényt példáz, melynek magas nyakát hasával, három sárkányvégű, haj-
lott fül, köti össze. Hasán ponczolt alapon cartoucheok között, három
domború oroslányfej, szájában, lógó virággal. A serleget magát alul, levél-
pártából kinövő, négy áttört s erős sodronygyűrűre forrasztott virág fogja
körül, mintegy kosárral. Teste a kosár felett levél, innét pedig a felső
foglaltványig öt sor, pikkelyforma, gyöngyházlemezrel takart. A pikkelye-
ken apró, áttört mívű rózsák, szárnyas női hermákkal ékes, stylizált lom-
bokkal — fülekkel — váltakoznak. Eme szabadon álló fülek felett, rózsák
domború fejekkel. A serleg felső szélét tagolt, öblös foglalat szegélyezi. Szem-
lélünk rajta áttört levélpártát, babérboszorút példázó gyűrűt, és végre három
vert mező között, három tojásdad médaillont. A mezőkben ponczolt alapból
kivert lombokon két sphinx ül, közöttök aranyozatlan ezüsből öntött,
áttört cartoucheok erősítvék, foglalt gránáttal. A médaillonok közül ket-

tőben, kagylóból faragott cameok. Fedele cikkek sorával, ponczolt lánczczal és levélpártával ékes, szélén felül pedig, gyöngyház pikkelyekkel, melyekre ismét áttört mívű rózsák erősítvék, czifra. Közepén három sárkányfejű, hajlott fül, hengeralakú nyelet környez. Ennek végében három, áttört mívű virág között golyó, rajta nyilazó amorette. Szélén két bélyeg beütve az utolsó a talpon is látható. 16-ik század. Magassága 0'59, átm. 0'16.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

9 *Serleg.*

Amethyst, foglatban. A foglat aranyos-ezüst, rubintokkal, smaragdokkal, safirokkal és festett zománczczal díszítve. Talpa tojásdad, amethyst; szegélyét lapos pereme, egy sor foglalt rubint és egy leveles párta képezik. Tagolt nyele szintén amethyst, közepén levélpártával ékes gyűrű, benne két smaragd sor között, rubintok. Az amethyst-serleg, tizenkét hosszúkas, gerezdre oszlik. Oldalán két smaragddal, át nem látszó világoskék és fekete zománczczal ékes gomb. Ezen stylizált, a serlegbe hajló, fodros szélű levél. A levelet vésett alapon áttetsző sötétzöld és át nem látszó fehér, festett zománcz díszíti. Bordáit virágfűzért példázó rubintok és safirok képezik. A talp peremén fekete zománczban a következő feliratot olvassuk: EX. HOC. LAPIDE. AMETHISTO: C: PAULI. ESTERHAS. BIBERUNT. AUGUSTISSIMI. CÆSARES. LEOPOLDVS. ET MARGARITA. IN: CURIA EIVSDĒ: COMITIS AD. LAITAM. SITA. DIE: 25 APRILIS A: 1688. Magassága 0'13, hossza 0'198, sz. 0'075.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

10 Rc. *Talpas csésze.*

Jáspis, foglatban. A foglat ezüst, aranyozva s festett zománczczal díszítve. Talpa kagyló forma, alján csiptetett szélű, zománczos szegélylyel. Nyelén a gomb, három élű hasáb; oldalain palmettekre köszörülve. Két végén tagolt, zománczos közepű, gyűrű. A csésze maga szintén kagylót példáz, kissé behajló szélekkel. Külscjén hátul palmette és hét ujjú levél. A zománczos részekén, átnemlátszó égszínkék alapra, virágok festvék fehér, sárga, vörös, világos és sötét bíbor, világos-zöld és fekete zománczban. M. 0'24; csésze: sz. 0'215, m. 0'18. 18-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

11 Rc. *Talpas csésze.*

Jáspis, foglaltványban. A foglaltvány aranyos ezüst, festett zománczczal díszítve. Talpa kagylóalakú, domború levelekkel, alul, zománczos foglaltalattal szegélyén. Ezen virágok vannak kiverve, a zománcz pedig, mely az alapot kitölti, át nem látszó világoskék, fekete levelekkel. Nyele kettős csiga, alul-felül tagolt gyűrűvel, ennek közepén pedig világoskék festett zománcz, fekete levelekkel. A serleg maga kagylóalakúra köszörült jáspis. M. 0'205; a csésze h. 0'205, m. 0'16. 18-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

12 *Serleg.*

Achat, foglalatban. A foglalat aranyos ezüst, festett és mintázott festett zománczczal diszítve. Talpa tizenkét oldalú, zománczos szegélylyel alul. Tagolt nyelén domború cikkek és két végén, zománczos gyűrűk. A serleg maga szintén tizenkét oldalú. Fedele a talphoz hasonló. Szélén ismét zománczczal ékes. Tetején négyoldalú gúla, zománczos gyűrűből emelkedik. A zománczos részekben, világoskék alapon, rózsákat, tulipánokat, szegfüveket s egyéb virágokat látunk, sárga, vörös, fehér, világos és sötét viola, zöld és fekete zománczban. A talp és fedél szögletein, mascarón-félék mintázott zománczban, szájukban egy-egy áttetsző vörös zománcz ponttal. M. 0'28, átm. 0'095. 18-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

13 *Talpas csésze.*

Fluorit. Metszett és csiszolt munka. Talpa négyszögletű. Az alacsony nyél két végén párkányok; közepén gyűrű. A csésze gömbszelet, szélén fonatot példázó, domború diszítéssel.

Kiállítja Kárász Géza.

14 *Serleg.*

Achat, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyozva. Öntött, áttört és zománczolt munka. Kerek, lapos talpát áttört, világoskék és fekete festett zománczczal ékes, pártá szegélyzi. A pártán tizenkét gránát, négyszögletű foglalatban. Szára körteforma. Két végén, csipkés szélű, hideg fekete zománczczal diszített gyűrű, gránátssal közepén. A serleg maga tölcserforma. 17. század.

Kiállítja Kempelen Imre.

15 *Serlegek.*

Achatból és heliotropból. 17—18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

TIZENÖTÖDIK SZEKRÉNY.

Zománczos s kristályból készült serlegek és csészek a XVI—XVIII. századokból.

1 Rn. *Talpas csésze.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és áttört munka, ékkövekkel és zománczczal diszítve. Kerek, kissé domború talpa, három kosfejű állaton áll. Alul fekete és zöld hideg zománczczal festett, lombokkal ékes. Felül síma aranyon, szintén hideg zománczczal festett levelek képezik az alapot. Erre négy sor zöld és barna különféle árnyalataiban csillogó, foglalt macskasz-

mek ülnek. A foglalatot át nem látszó világoskék zománczpontok, himszálakat példázván, környezik. Némelyiken még vékony, szabadon álló, leveleket is látunk, zöld szín nyomaival. A talp közepén hat, rétegeiben különféle színű, kerek, achat gombbal környezetten, varangyos béka terpeszkedik. Testén zöld, szájában vörös és szemein fekete, hideg zománcz nyomait látjuk. Mögött tekenősbéka, melynek fejét, nyakát és négy lábát, sárgával pontozott fekete zománcz, hátát pedig, onyx-darab képezi. A békán mezitelen gyermek lovagol s két fölemelt kezével, a fején nyugvó csészét támasztja. A tojásdad, mély csésze belül síma, kívül a nyél fellett, nyolcz kissé domború hólyagra oszlik; különben szintén síma. Sötétzöld, világos és sötétkék, továbbá fekete hideg zománczczal festett — nagyobbára már lekopott — lombdiszítés borította. A csészén, alulról kezdve, a következő ékességek vannak erősítve. Hideg zománcz-koszorúban a nyolcz hólyag közepén, egy-egy macskaszem, világoskék zománczú foglalatban. A hólyagok között áttört, arany czirádák, fehér, áttetsző vörös és áttetsző zöld zománczczal. Közepén, négyszirmú zöld virágban smaragd ül. Következik egy kétféle nagyságú és ezekkel váltakozó kis virágsor. A nagyok egyik fájánál a szirmok áttetsző vörös, át nem látszó lila és fehér zománczosak, vagy szemcsézett arany; a himszálak át nem látszó világoskék zománczpettyek, a bibe pedig macskaszem. A másik hasonló, csak hogy egyeseknél a szirmok sasfejekbe végződnek, másoknál gyümölcsöket is találunk. A kis virágok négy, lándzsás, fehér pontokkal ékes szirma között; foglalt topázok és körülötte, világoskék himszálak ülnek. Egy kiesett ily virág helyébe később, áttört boglárt alkalmaztak. Felette achatok, onyxok, malachit, egy opál, együtt tizenhat, virágforma gomb ül, világoskék himszálakkal és fehér, áttetsző vörös zománczú szirmokkal, szemcsés arany alapon. Nyolcz, áttört mivű, nagy, zománczczal cifra cartouche, váltakozik ugyanannyi kisebb, tollas végű cartoucheval. A nagyok áttetsző vörös, zöld, sötétkék, át nem látszó fehér, sötét és világoskék, világoszöld zománczos részein: alul gyümölcsköteg közepén beryll, festett zománczos foglalatban, jobbra és balra nyilas és puzdrás amorette, felettük fehér bakkecske, két gyémánttal. A másikon: gyümölcs, antik onyx intaglio — Aesculap — egy amorette, felette fehér ló két gyémánttal, rubintos és gyémántos nyakravalóval. A harmadikon: sárga pettyes zöld béka és gyík között gyümölcsök, közepén smaragd, czimerrel; egy amorette. Felettük, fehér kutya, béka és pofázó lila majom között, zöld és sárga fatörzs, melyről az állat hiányzik. Gyümölcsök, két amorette és ezek között chrysoprás antik intaglio, pornographicus jelenettel, fordulnak elő a negyediken: felettük az előbbihez hasonló fehér ló. Az ötödik cartoucheon, a gyümölcs és hüllők és a két amorette között beryll, felette négy gyönggyel diszített gyémánt. Itt az állatok hiányoznak. A hatodikon: ismét gyümölcsök, antik intaglio dalmatinban — egy amorett — és fehér szarvas, gyémánt-

tal és rubintos, gyémántos, nyakravalóval. A hetedik: úgy a gyümölcsök mint az amorettek hiányoznak. Közepén saphir, vésett címerrel. Fenn sárga oroszlány két gyémánttal. Végre a nyolczadikon: sem amoretteket, sem a középső követ már nem találjuk, csak a gyümölcsök és egy lilaszín tehén két gyémánttal, maradt meg. Az ezekkel váltakozó kis cartoucheokon a következő diszitményeket látjuk: Középen achat, felette át nem látszó, világos zöld papagály, zöld, sárga, lila, áttetsző vörös és zöld szárnyakkal, mellén rubint. Utána onyx, felette kakas. Teste áttetsző sötétkék, zöld, vörös és sárga lábán, szárnyán és farkán, fehér és fekete; mellén rubint. A harmadikban carneol, felette páva a kakas színeiben, mellén szintén rubint. A negyedikben, ismét festett zománcz-czal czifra foglalatban carneol ül, felette egy pulyka-kakas. Nyaka és szárnya áttetsző vörös, zöld és kék, farka fekete és fehér, lábain fekete; fehér mellén egy rubint. Azután a középső foglalt onyx felett, másodszor látunk papagályt, az első színeiben, mellén ép úgy mint az, rubintot visel. A hatodik cartouche közepén, chrysopras felett, ágon álló hatyú, fehér, áttetsző kék és vörös zománczban, mellén rubint. Az utolsó előttiben, amethystet látunk pelikánnal. Feje lila, nyaka fehér, szárnyai fehér, áttetsző vörös és kék tollakkal ékesek, fehér mellén rubint, lábai pedig feketék. Végre a nyolczadikon: közepén türkiszet szemlélünk pávával, áttetsző kék, zöld és vörös zománczban, bóbítája fehér, lábai feketék, mellén rubint. A csésze szélén az állatok mellett, hat szirmú, áttört virágok ülnek, fehér, fekete, festett és áttetsző zöld zománcz szirmokkal s át nem látszó világos kék himszálakkal. Bibéjük achat és onyx. Magassága 0'23, átm. 0'217—18. 16-ik század.

Jegyzet. Hiányzik e csészeről együttesen: A talpról kilencz macskaszem, jaspis-gomb egy. A csészeről cziráda egy, kis négyszirmú virág egy, nagyobb egy. A nagy cartoucheokról két gyümölcs köteg, hét amorette, két állat, tizennégy béka és gyík és végre egy rózsza.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

2 *Fedeles kupa.*

Arany. Öntött, vert, vésett és áttört munka, zománcz-czal és gyöngyökkel diszítve. Kerek, tagolt talpán, domború gyűrű, rajta mascarókkal váltakozó cartoucheok kiverve, czápás alapon. A cartoucheokban szarvas és őz, futó róka és kutya és két meglapult nyúl. Felette homorú gyűrű. Az erre erősített zománczos, áttört műben vadászatot látunk három mezőben, gyöngyökkel ékesen. Áttetsző zöld zománczos fák között; két áttetsző sárgásbarna szarvas fut. A mezők válaszfalán boglárformára stylisalt, fehér és fekete zománczos, gomb ül. A második mezőben, zöld nadrágos szolga, kabátos, zöld kalapos férfi kürtöt fúj, előtte és utána violával tarkázott, sárga zománczos kutyák futnak, világos kék nyakkötővel. Az utolsóban pedig, száguldó paripán ülő vadász, lándzsájával violára zománczolt, medvét támad.

A kupa hengeralakú. Testét alul és szélén tagolt, kiálló gyűrű szegélyzi. Közöttök a díszítést három, függőlegesen álló oszlop, három mezőre osztja. Az oszlopfő zöld és viola, nyakán három gyémánt. Törzse violával tarkázott kék. Zöld levelű, zöldeskék fürtű, szőlőinda futja be. Az indák között három foglalt gyémánt, három-három rubinttal váltakozik. Az oszlop talpa viola, kék és zöld, öt gyémánttal és két gyönggyel ékes. Az oszlopok között áttört mívű czirada, lomb és virágdísz gyöngyökkel, rubintokkal és gyémánttal cifrázva. A két oldalsóban alul, át nem látszó lila és kék, mintázott zománczos mascarone, stylizált levelek, gyöngyvirág, turbán lilium és egyéb virágok díszlenek, áttetsző sárga, viola, zöld, sötétkék, át nem látszó világoskék, lila, fekete és fehér zománcban. A középső mezőben, az előbbiekhöz hasonló levelek között; zöld és négy apró fehér virággal megszakított babérkoszorú, benne kétfejű, fekete sas. Farka alatt arany korona, mellén négy gyönggyel diszes, foglalt rubint. Tagolt fedelén három kivert angyalfő, gyümölcsfüzerekkel váltakozik, czápas alapon. Felül áttört levelek és virágok között páva, rucza, galamb, kakas, papagály és bagoly, részben át nem látszó, részben áttetsző zománcban. Közepén púpos

zománczos rész, köves talajt példáz. Ennek tetején foglalt rubint. A fedőn hátul, két ágú, hajlott szarv. Csuklyóján zománczos virágok. Hajtott füle sárga hajú, színes szárnyú hermély. A fedőn belül vájt zománczos virákoskoszorú között gyémánt. M. o. 20 atm. o. 089. Peremén bélyeg. 16-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

3 *Talpas és fedeles csésze.*

16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

4 Rn. *Talpas csésze.*

Hegy kristály, arany foglalatban. Talpa kristály, tojásdad, beköszörült és homályosra csiszolt sárkány és kosfejű lombdíszítéssel ékes. Szegélyét áttetsző vörös s zöld és át nem látszó kékesfekete s fehér vájt zománcz díszítik. Nyele, hosszúkas kristálygomb. Két végén zománczos s rubintos gyűrű fogja körül, szintén beköszörült ékességekkel cifra. A csésze maga homorú, levélforma, beköszörült griffekkel, mascaronekkel és satyrfejű lombdíszítéssel. 16. század.

Kiállítja Kárász Géza.

5—6 *Csészék.*

Gyöngyház, zománczos foglalatban. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

7 *Talpas csésze.*

Chrysopras, foglalatban. A foglalat arany és ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és zománczolt munka. Talpa kerek, fenn domború, huszonnégy czikk, chrysopras rózsza képezi felső részét. Szélén tagolt. Peremén áttetsző

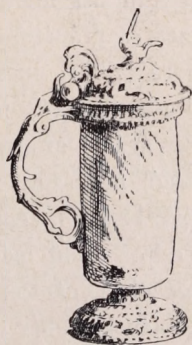
zöld, át nem látszó sötétkék és fehér zománcz. Végül, sötétkék zománcz-szalag. Chrysoprás szára alúl, aranyos foglaltványon ül, felül négy áttört, sárkányvégű, stylizált lomb hajlik fel a csészére. A csésze kissé kihajló szélű, domború fenekű, gömbszelet. Két oldalt két összetekerődő gyűrűvel összefoglalt kigyó, fület képez. A kigyó feje aranyos, teste áttetsző zöld zománczos aranyos sávokkal; hasok áttetsző viola. A két kigyó feje között leveles gyümölcsfüzér lóg. A levelek zöldek s közéjük foglalt rendetlen alakú gyöngyök, példázzák a gyümölcsöket. Úgy látszik, hogy a talp és szára újabb eredetűek. 17-ik század.

Kiállítja gr. Károlyi Gyula.

8 *Fedeles kupa.*

Narval agyara, foglaltványban. A foglaltvány ezüst, aranyos, vert és áttört munka, zománczczal és gránátokkal diszítve. Kerek talpa tagolt. Réá áttört mívű, virágos háló erősítve. Ebben a diszitmény rajzának megfelelő, apró, rekeszes lemezek, vannak zománczczal megtöltve. Látunk talpán, pereme felett, levélpártát át nem látszó világoszöld, fehér és zöldeskék zománczban. Utána négy fehér zománcz egyszarvú virágok között. A levelek áttetsző zöldeskékek, a virágok foglalt gránátok a közökben pedig, át nem látszó világoskék zománcz képezi az alapot. Ugyanilyen színű zománczban következik ezután két sor gránát. Az alsó csak egy, a második mindkét oldalán apró körökkel, melyek át nem látszó zöld, áttetsző zöldeskék és fehér zománczczal töltvék meg, cifrázva. Rövid nyelét, szintén gránátok és zománczos levelkék ékítik. Hengeralakú teste narval agyarából készült, oldalt alúl dombormívű, faragott egyszarvúval. Felső szélén fogas pártával, apró zománczos körökkel és foglalt gránátokkal diszített gyűrű. Csuklyóban járó fedele a talphoz hasonlóan ékített. Tetején öntött mívű, aranyos, gránátszemű, egyszarvú. Hátul a fedőn két hajlott, tollforma szarv. Füle hajlott, stylizált lomb. M. 0'25, átm. 0'08. 17-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

9 *Serleg.*

Narval-agyar, foglaltványban. A foglaltvány ezüst, aranyos, vert és áttört munka, gránátokkal és zománczczal diszítve. Talpa tagolt, kerek. Peremén levélpárta áttetsző zöldeskék, át nem látszó világoszöld és fehér zománczczal. Felső mezejét áttört mívű, virágos háló borítja, közötté négy egyszarvú. A diszitményt rajzának megfelelő, rekeszes lemezek képezik, zománczczal megtöltve. A levelek áttetsző zöldeskékek, a virágok gránátok az alapon pedig, részben át nem látszó világoskék zománczot látunk. Ezek felett egy sor gránát, apró zománczos körökkel diszítve. Feljebb

levelek között, gránátrózsák ülnek. Nyele közepén lapos gyűrű, élén zománctos és gránátos virágkoszorúval. A serleg hengeralakú, narval agyarából készült. Rajta alul egy egyszarvú van faragva. Felső szélén gránátokkal és zománctos körökkel díszes foglaltvány. Fedele a talphoz hasonló módon van cifrázva. Tetejéből aranyos, gránát szemű egyszarvú emelkedik. A fedőn, az áttört kosár alatt két bélyeg: az egyik NK alatta csillag, paizsban; a másik egyfejű sasnak látszik lenni, csak hogy egymásra kétszer lévén beütve, bizony meg nem állapítható. Magassága 0,26, átm. 0,062. 17-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

10 *Fedeles kupa.*

Hegyi kristály, aranyos ezüst foglaltványban. 16-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 Ba. *Serleg.*

Achat, aranyos ezüst és zománctos foglaltványban. A zománct mintázott festett Talpa kagyló-formára metszett calcedon. Peremét fodros, csipkés pártájú, zománctos szegély veszi körül. Ezen át nem látszó világoskék alapon, mintázott zománctban, négy gyümölcsfüzért látunk. Mindegyikben egy türkisz mellett, hat-hat gránát. Ezekkel négy berill váltakozik. Türkisz és gránátos gyűrűvel körülvett, arany levelekben álló nyele, hat domború cikkel ékes. Felette, két félkör alakú és két ezekre derékszögre állított, lira-forma, vékony pánt képezi a gombot. Ez utóbbi pántokra és annak két ágára, áttört, zománctolt lap van erősítve. E leveles, mascaront példázó, mintázott zománcttal ékes lapok még gránátokkal, türkiszekkel és egy berilllel cifrázva. A pántok között zománctos calcedon gomb lóg. Fodros szélű fedele hattyúformájára készült. Fején fodros korona, gránátokkal a pánton s gombon álló körösztel a közepén. Csőre sárga zománct, fehér nyakán türkiszek váltakoznak dalmatinokkal. Háta világoskék s színes mintázott gyümölcsfüzerekkel, berillekkel, türkiszekkel és gránátokkal; közepén nagy, facette-ozott füsttopáz ül. Szabadon álló két szárnya fehér, mindkét oldalán türkiszekkel, gránátokkal és dalmatinokkal díszes. Farka, fehér, fodros. A zománct színei: világos-kék, sárga, zöld, sötét-kék, fehér, rózsaszínű és viola. Magassága 0,20. 17-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

12 *Fogantyú.*

Hegyi kristály. Kösörűlt és csiszolt munka. Hajlott. Szárnyas női herma, díszíti fenn; alul csigában végződik. 16-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

13 *Fedeles kupa.*

Hegyi kristály, zománcttal díszített foglaltványban. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

14 *Fedeles serleg.*

Hegyi kristály, rubintos ezüst foglalványban. 17-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *Szelencze.*

Hegyi kristály, csiszolva, foglalatban. A foglalat ezüst, aranyos. Öntött, áttört, vert és vésett munka, hideg zománczczal diszítve. Hosszúkás négyszögű. Négy csiszolt, gerezdes kristály golyón, melyeket a szögletekre erősített, sasfejú hermák karmaikban tartanak — áll. A hermák piros, zöld, kék és fekete hideg zománczczal ékesek. Az éleket alúl, leveles pártá fogja körül. Felül áttört mívű és tagolt pánt szegélyzik. A csuklyóban járó fedelet, szalagforma pánt veszi körül. Rajta ép úgy, mint a szekrény foglalatján belül, vésett lombdiszítést látunk. Fedelén, ezüst lemezből metszett, vörös és zöld hideg zománczczal kifestett virágkoszorú, nyolczszegletű foglalt, kristály gombot környez. A fedő foglalatján e felirat bevéssze: * ◇ VBI ◇ EST ◇ ThESA VRVS ◇ TWS ◇ IBI ◇ EST ◇ COR ◇ TWM. Magassága 0'11, hossza 0'103, szélessége 0'061. 16. század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

16 *Szelencze.*

Amethyst. Hal formájára készült. 18-ik század.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

17 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött áttört és zománczolt munka. Kerek talpán, áttört, aranypettyes fehér és fekete zománczczal borított cikkek, rózsát példázanak. Szárán hatoldalú gomb, minden oldalon egy-egy festett zománcz rózsza. A serleg tölcserforma. Reá áttört mívű, zománczolt kosár borul. A kosáron alúl, cikkek, fenn lombdiszítés között, három szalagos csokorforma, fekete és zöldes-kék zománczos, gyémánt bibéjű rózsza, redőzettel váltakozik. A redőzet között három kerek, éremforma, fehér zománczczal diszített lemez. Bennök fekete zománczrajzban: fakerítés előtt fa, fölötte: sub pondere crescit. A másodikban: égő és dűledező város és sic transit gloria mundi. A harmadikban: tájkép vízzel és repülő madarakkal, felette: Nec derelictis deficit esca. 17-ik század.

Kiállítja gr. Pálffy János.

18 *Serleg.*

Ezüst, aranyos. Vert és áttört, talpastól, nyelestől, serlegestől és fedelestől zománczolt munka. A zománcz mintázott festett. Tagolt talpa kerek, sodrony gyűrűvel diszített nyakkal, gombba végződik. Az első tagot áttört mívű, virágos háló borítja, melyen a levelek fehér alapon, feketével árnyékoltak, a virágok szirmain pedig, világos és narancssárga, rózsaszín és sötét-piros, rózsaszín és fekete, ismét világos, sötétsárga és fekete, sötétpiros és fekete, végre rózsaszín, fekete és halványsárga színek láthatók. A kö-

vetkező, kissé homorú tagon, leveles pártába végződő áttört háló; fehér alapon vörösbarnával és feketével díszítve. A gombon csukott patkóforma dísz, szintén fehér alapon, feketével és vörösbarnával. A nyélt három virágból és ezek leveleiből alkotott, áttört mívű, zománczolt kosár veszi körül. A kosár felett, a serleg sodrony gyűrűvel díszes aljáig, három hajlott, apró fület látunk. Harangalakú teste erős sodronynyal, két részre osztott. Az alsó mezőben legalól, leveleken ülő palmettek, feketével árnyékkolt vörös barnával, fehér alapon. Áttört mívű virágos háló borítja ezután. Ebben levelek között, hat virágot látunk, az előbbi színekben. A sodrony gyűrű felett, felső szélén, levélpártával szegélyezett, virágos füzér fedi. Fedele tagolt. Áttört virágkoszorúval s tetején kosárral. Közepén szabadon álló zománczolt virágbokréta ül. Az alsó nagy levelek ezüst bordával, a virágok közepükben egy-egy gyönggyel, díszítvék. A fedél szélén bélyeg kétszer beütve.

A talp peremén valószínűleg ugyanaz. Magassága 0'275, átmérője 0'07.

Kiállítja Kárász Géza.

19 Rn. *Fedeles doboz.*

Hegyi kristály, arany foglaltványban. A kristály közszerűlt és csiszolt; a foglaltvány öntött és zománczolt munka. Talpa tojásdad, tagolt, szélén fehér alapon áttetsző vörös és zöld, vájt zománczczal ékes. A tojásdad doboz két végén kettős, kunkorodott végű, arany levelet látunk, közöttük inda, melynek végén két kristály gomb, arany és fekete zománczos csészében, szintén zománczczal díszítve. Fedelén gomb, zománczos arany gyűrűben. A doboz talpát, testét és fedelét beköszörűlt s homályosra csiszolt lombdíszítmény sárkányfejekkel és madarakkal, cifrázza. 16-ik század.

Kiállítja Kárász Géza.

20 Rn. *Serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és zománczos munka. Talpa hat oldalú. Peremét párkány szegélyezi a szegleteken felhajló hat, vékony bordával, a talp felső mezejét hat mezőre osztva. E mezőkbe, a bordák közé ezüst lemezek erősítvék, rajtok áttetsző zománczban virágok és levelek között, futó kutya, futó szarvas és futó nyúl baglyokkal vagy denevérekkel váltakozik. Hengeralakú, zománczos rhombusokkal ékes szárát, három, három szárnyú cherub fej fogja körül. A serleg maga hat oldalú s stílizált szegfűben ül. Felső szélén aranyos keret, az éleken pedig végigfutó vékony bordák, melyek között ismét ezüst lemezeket látunk betéve. A hat oldalon szemlélnünk, áttetsző, vésett alapú zománczban — email translucide sur basse-taille — 1. hangszereket, fölötte bőség szarú és sárkány között médaillon, benne Minerva: 2. íjj, nyíl, puzdra, paizs, bagoly; felette lombokon két darázs és két satyr, mely gyümölcsös kosarat tart; 3. zászló, kard, puská, lándzsa, balta, paizs, felette denevér, levélen ülő darazsak,

gyümölcsök és két nő fél-alak; 4. gitár és fúvó hangszerek, lombdíszt és médaillon. A médaillon felett gyümölcsös kosár, két ülő majom között; a médaillonban Fortuna; 5. ismét hadi tropheumok, denevér, két szárnyú csiga és lombdíszt között két szárnyas Faun; végre 6. hangszerek, lombdíszt és médaillon, benne Venus és Amor, felette két majom. A fedél elrendezése a talphoz hasonló. Hat mezején levelek és gyümölcsök között, madarak, grottesquesekkel váltakoznak. Tetején, hatoldalú, tagolt diszedény felett csésze, benne zománczos, szabadon álló articsóka. A zománcz színei: sötétkék, sötétzöld, bíbor viola, kékeszöld, sárga, vörösbarna, viola, kékes-szürke és részben át nem látszó fehér. Magassága 0'215, átm. 0'056. 16-ik század.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

21 Ba. *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és áttört munka, festett zománczczal díszítve. Tagolt talpa kerek és kúpalakú hegybe végződik. Alól síma, aranyozott alapon, áttört mívű, zománczolt lomb- és virágfüzér. Felső mezejét szintén zománczolt, virágos háló borítja. Nyelén a gombot, domború czikkek díszítik. A kehely tölcseralakú, alul zománczolt virág-kosárral s ennek szélén, levélpártával díszítve. A zománcz színei: át nem látszó fehér, világos és sötétkék, viola, rózsaszíntű, zöld, fekete s áttetsző sötétkék és kékeszöld. Magassága 0'16, átm. 0'074. 17-ik század.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

22 Rn. *Fedele serleg.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Talpa hatkarélyú. Pereme vízszintes. Felső mezején, minden karélyon egy-egy domború, ezüst lemez erősítve s keskeny párkánnyal szegélyezve. E lemezen áttetsző sötétkék, sárga, bíbor, kékes-zöld, vésett alapú zománczban — email translucide sur basse-taille — lombok és virágok, melyeken különféle állatok állanak — díszítve. Szára tagolt, részben síma arany, részben pedig az előbb leírt módon van díszítve. A hosszukás serleg hat gerezdre oszlik. A gerezdeken ezüst lemezek, ezeken lombdíszítés, gyümölcsök, madarak és hadi tropheumok, színes áttetsző zománczban. Fedele szintén hatkarélyú. Szélén dombormívű, öntött leveles pártával ékes. A karélyokon újra, zománczolt czifraságokat látunk. A fedő közepén diszedény; ezen két levél között ülő, síma gomb. A serleg felső szélén és talpa peremén két bélyeg beütve: kilencszemű szőlőfürt és IM. 16-ik század.

Kiállítja gr. Pálffy János.

23 Ba. *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka, zománczczal díszítve. Talpa hat karélyú. Keskeny pereme vízszintes, felette leveleket látunk kiverve. A következő tagon, mintázott és festett zománcz-

ból levelek, virágok, majom, futó kutya és szárnyas kigyó. A felső hat mezőben, vésett alapon részben áttetsző, részben festett zománczchal diszített pille, csiga és egyéb bogár, levelek és virágok között. Nyele tagolt, alján két gomb, melyeket vastag sodrony övez és mintázott festett és áttetsző zománczos, virágkoszorú diszít. A középső gombot két, szintén zománczolt párta szegélyzi. Felette áttört, zománczolt cartouche. A serleget alúl, levélkoszorúval szegélyzet kosara, virágos háló, mely egykor mintázott festett zománczchal volt diszítve, borítja. A serlegen magán, virágfűzér van kiverve. Tagolt fedelén csipkés szegély és csipkés szélű virágos háló. Mondatszalogokkal és levelekkel diszített lemez, áttört cartoucheok, áttetsző s mintázott festett zománcz nyomaival, kissé feljebb. A gomb edényforma, domború levelekkel; felette áttört, mintázott és festett zománczos rózsák és tulipánok.

A zománcz az egész serlegen nagyobbára kipattogzott. Alján e bélyeg. Magassága 0.285 atm. 0.082. E serleget a maros-vásárhelyi ref. collegiumnak óvári Keszei János ajándékozta 1732-ben. Hagyomány szerint Rákóczi Ferencz utazó serlege volt. 17-ik század.

Kiállítja a maros-vásárhelyi ref. collegium.

24 *Illatszeres palaczk.*

Heliotrop, arany foglaltványban. Csuklyóban járó fedelén fül, elől rubint. 18-ik század.

Kiállítja gr. Keglevich István.

25 *Asztaldísz — páva.*

Arany. Öntött, vésett és zománczolt munka. Az első talp nyolczszögletű labradorit. A második arany, nyolczszögletű, lépcsős, nyolcz karmos lábon áll. A páva szeme gyöngy, nyaka áttetsző kék és zöld zománczos. Szárnya is hasonló. Testét rendetlen formájú gyöngy képezi. Farkán kék és zöld zománczos tollak, rubintokkal és gyémántokkal. 18-ik század.

Kiállítja gr. Keglevich István.

26 *Illatszeres palaczk.*

Onyx, foglaltványban. A foglaltvány arany. Öntött és zománczolt munka. Antik vázát példáz. Talpán át nem látszó világos kék zománczchal ékes gyűrű. Az oldalt levő két fül s felső szegélye, kék és fehér zománczos. Tetején öt, aranyba foglalt, rubintsírmú virág, zöld zománcz csészével, gyöngy bibével. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

TIZENHETEDIK ÁLLVÁNY.

1 Rn. *Mellszobor.*

Bronz, részenként aranyozva. Vert munka. Borotvált fején, tarkóján és arcán a gyér hajakat bevert vonalak példázzák. Kis hajkoszorút látunk fején. Bajsza erős csimbókban lelóg. Állán pedig, négyszegletűre nyírott, fürtös szakáll. Nyakát gallér veszi körül. Vállát bő köpeny fedi, melynek szegélyét renaissance ízlésű, himzést példázó, levél- és virágindák díszítik, két hidegen aranyozott, sáv között. A köpeny többi részén szintén hidegen aranyozott, lombdiszítést szemlélünk, hideg, olajzöld zománcz alapon. Elöl csatt fogja össze a köpenyt. A csatt cartoucheformájú; felül és alul, egy-egy dombormívű cherub fővel ékes. Állítólag VIII. Orbán pápát ábrázolja. Olasz munka. 16-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Ferencz.

TIZENHATODIK ÁLLVÁNY.

1 *Korona-tok.*

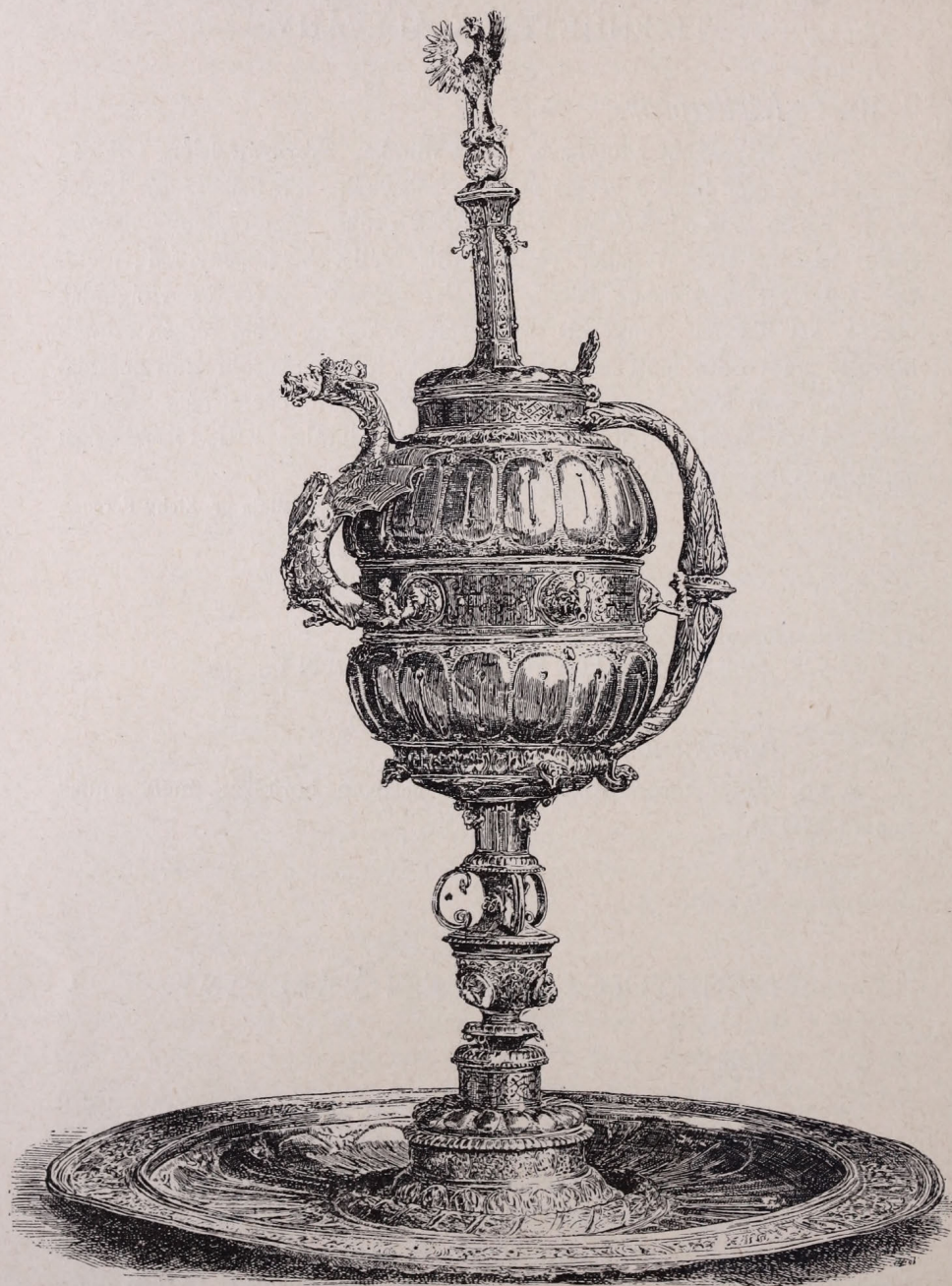
A 20. számú korona tokja. L. jelen lajstrom borítékát, mely annak mására készült.

TIZENNYOLCZADIK FESTŐ ÁLLVÁNY.

1 *Kép.*

Bronz, aranyozva. Öntött, áttört, vésott és zománczolt munka, klárisokkal díszítve. Négyszögletű keretének élén áttört, stylizált lombdiszítés, klárisból faragott cherub fejekkel, rózsákkal, fehér s fekete festett, világoskék és fehér, vájt zománczczal. Belső oldalán nyolcz kláris cameo, a keretbe eresztett kláris lombdiszítés között. A négy szögleten, szabadon álló kláris hermák áttetsző zöld és kék zománczos szárnyakkal. A kép maga aranyozott bronz lapra, olajszínnel festett gyermek Üdvözítő, virágfűzér között.

Kiállítja Kárász Géza.

LOSONCI ANTAL BOROS KANCSÓJA.

TIZENKILENCZEDIK ÁLLVÁNY.

1 Rn. *Losonci Antal boros kancsója tállal.*

Ezüst, aranyos. Öntött, vert és vésett munka, zománczczal díszítve. *A tál.* Kerek. Vízszintes karimáját mindkét oldalán, párkányos gyűrű szegi be és tizenkét tojásdad médaillon tizenkét, hosszukás négyszögű, a két rövidebb oldalon homorú, mezőre osztja. Úgy a médaillonok, mint a mezők, ponczolt szalaggal kerítvék be. A médaillonokban Justitia, Fides és Geometria négyszer. A karima tizenkét mezején öntött és vésett domborművek: Tomiris királyné Cyrus király fejét vérrel telt hordóba mártja. Homorú belsejében huszonegy, sugárformára elrendezett, lapos, hosszukás, hólyag kiverve. Minden hólyagban bevert egyenes vonal, két végén gombbal. A hólyagok között él emelkedik, vésett vonalakkal és a hólyagok végei között; három ujjú, csipkés szélű levél, gombbal közepén. Beljebb szalagokkal körülkötött levél koszorú domborodik. A tál közepét kerek, tagolt emelkedés foglalja el. Vízszintes peremén domború cikkek. Utána keleties, vésett lombdíszítést látunk. E felett függélyes tagra, sodronynyal és levél pártával szegélyezett, áttört mívű díszítés erősítve, melyben angyalok kerek médaillonokat tartanak. Ezekben antik formájú férfi és nő arcképek. Végre homorú, áttetsző zöld zománczczal és apró hatágú arany csillagokkal ékes gyűrű, rajta három S-alakú fül, három domború cherubfejjel váltakozik. Szélén goticus izlésű liliompárta között a Losonci és Báthory címert látjuk áttetsző sötétkék, sötétzöld, zöldeskék és fekete zománczban. *A kancsó.* Talpa, melynek homorú belsejében a tál előbb leírt címeres emelkedése illik; kerek, tagolt. Az első domború tagon lehajló, ívesre osztott, levélpárta kiverve, érdes alapon. Utána függélyes. Itt czápás alaponombok között; hat, tojásdad, öntött médaillon bennök: Ábrahám áldozata, Herodiás, Szt.-János fejét viszi a tálon, Venus és Mars, három nő-alak, Fortuna és Jupiter, ez utóbbiak talán antik gemmák után készültek. Ezt a tagot rézsút álló, kiszökellő cikkek sora, övezi. A harmadik tag felső mezején, tizenhét lapos, hosszukás hólyagot látunk vonalakkal bevert alapon. Felette két tagolt gyűrű között, függélyes részen a mester jegye áttetsző zöld, és át nem látszó szürke zománczos levéldíszítés között, fekete zománczban. Két domború, cikkes, öntött korong áll egymásfelett ezután, a felső, két kunkorodott végű, ágra osztott, bordával díszítve. A nyél díszedényt példáz. Alján ponczolt gyűrűvel, hasán czápás alapon ágak között, három kerek médaillonnal s közöttök, három légygyel ékes. A médaillonok domború, arany csillagokkal behintett,

áttetsző kék zománczos belsejére, öntött mívű szárnyas fejek erősítvék. A díszedény nyaka hasánál egyszerű és felső szélénél kétszeres, czikk sor-

ral czifra. Az egyik czikk sima a másik vésett. Közepén három, szájukkal gyűrűt tartó satyrfő és ezekkel váltakozó három fül. Közvetlen a kancsó.

alatt fordított kúp, rajta három, szintén kunkorodott végű inda, három domború, sisakos fővel váltakozik. A kancsó teste hosszukás, hordóhoz

hasonlít Nyele felett részben síma, részben vésett pikkelyek vervék. A talp pártájához hasonló levélfüzér között három kosfej, homlokukon kis mókuskokkal, csapokat képeznek felette. A hast két részre osztó gyűrű, két

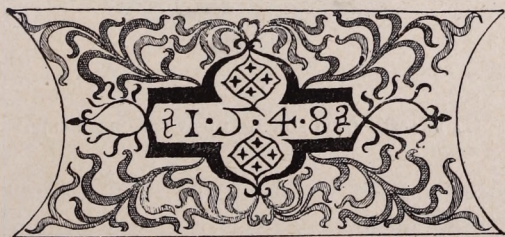
oldalán, hosszukás, a tálon leirtakhoz hasonló, hólyagokat szemlélünk, vonalas alapon. A hólyagok között, kosfejek, legyek és békák váltakoznak — az utóbbiakon zöld zománcz csekély maradékai vehetők észre. A középső szalagon hat kerek médaillon között a következő feliratot olvassuk áttetsző zöld, zöldes-kék és átnemlátszó szürke, zománczos levelek között fekete zománczban. A médaillonokban domború oroszlán és ember fejek csövet,

melyekben pánczélos hermák képezik a csapot, tartanak szájukban; szemekben fekete hideg zománcz nyoma. A kancsó elején a kiöntő cső, négy lábú sárkányt példáz. Pikkelyes testéből két szárny tapad a kancsóhoz. Alsó két karmos lába felett, hidegen vörösre zománczolt apró rák; a két másik-

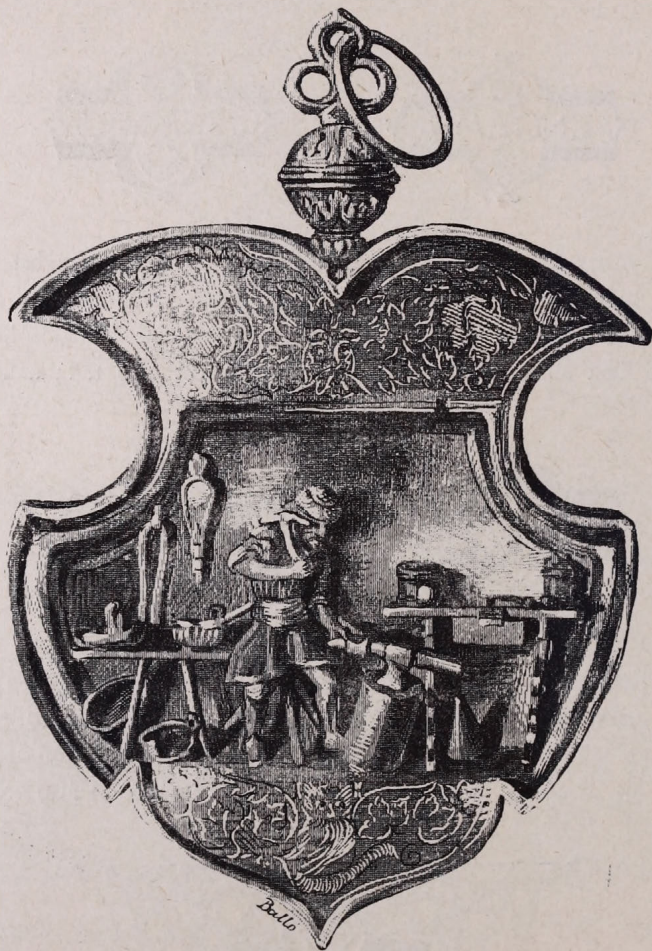

ban a Losonci czímert, sötét-kék áttetsző zománczban, tartja. Tarkóján s gégéjén levelek, légy és béka. Hosszú vékony fülei között goticus izlésű levélkorona — 17-ik fajta k—kk. Mögötte almát falatozó mókusz, ránczos orrán béka ül. Szájában cső, ezen vörös hideg zománcz. Hátnál erős fogan-

tyút látunk; felső szélétől, az alsó pártáig van erősítve. Véssett szalaggal körülkötött levelek fedik; közepén lencseforma gomb, mindkét szélén dombormivű levelekkel. Alul kosfejbe, melynek hosszú füle a kancsó hasához tapad, végződik. Felül ezekhez hasonló fül nyúlik ki a fogantyúból. A kancsó felső szélét párkányolt, függélyes szél képezi, véssett, keleties

lombdiszítéssel. Csuklyóban járó fedelén hosszúkás, síma hólyagokat szemlélünk bevert vonalos alapon. Szarván renaissanceos, kétfelé hajló, oroszlánfejű lomb, közötté ismét oroszlánfejen lovagló s két kezével lombokba kapaszkodó, szárnyas amorette. A fedél közepéből hatoldalú oszlop emelkedik, mely az éleken levő függélyes és két vízszintes borda által, hat hosz-

A BRASSÓI ÖTVÖSÖK CZÉHJELVÉNYÉNEK ELEJE.

szúkás négyszegű és tizenkét kisebb, trapez-alakú, mezőre osztatik. A nagyobbakban két, a kisebbekben egy-egy szeg ezüst lemezkét tart. Rajtok áttetsző zöld és átnemlátszó sötétszürke zománczban, keleties virágos lombdiszítmény. Ezen felül az oszlop élein, három, szájában kürtöt tartó, satyrfej. Az oszlop tetején lapos gomb, hét négyszárnyú angyalfővel. Ezen, szárnyát kiterjesztő koronás sas, fatörzsbe kapaszkodva áll. A tál átm. 0'80. A kancsó magassága 0'75.

Kiálltja hg. Esterházy Miklós.

A brassói ötvösök czéhjelvénye.

Ezüst. Öntött, részben áttört és vésett munka. Paizsforma. Elölapiján ötvösmester, műhelyében. A félig szabadon álló, dombormívű alak fején, prémes sipka; testén övvel leszorított köntös. Felgyürt jobbában kalapácsot tart, melylyel az előtte lévő üllön, edényt készül verni. Jobbra és balra tőle asztalo-

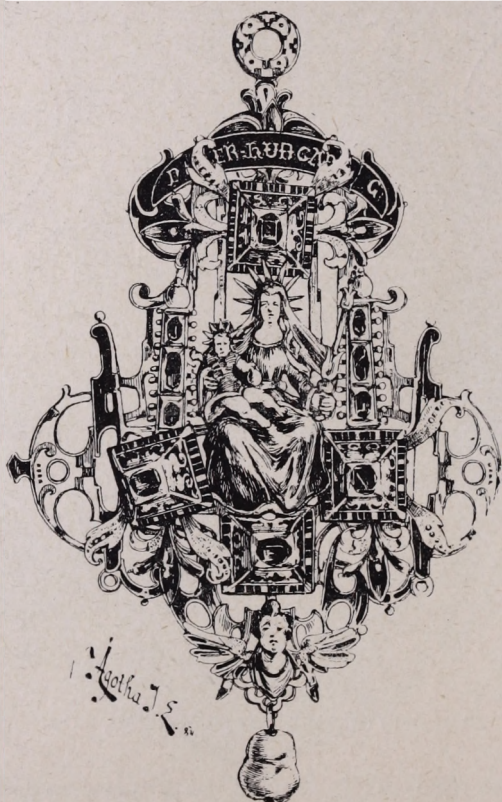

A BRASSÓI ÖTVÖSÖK CZÉHJELVÉNYÉNEK HÁTA.

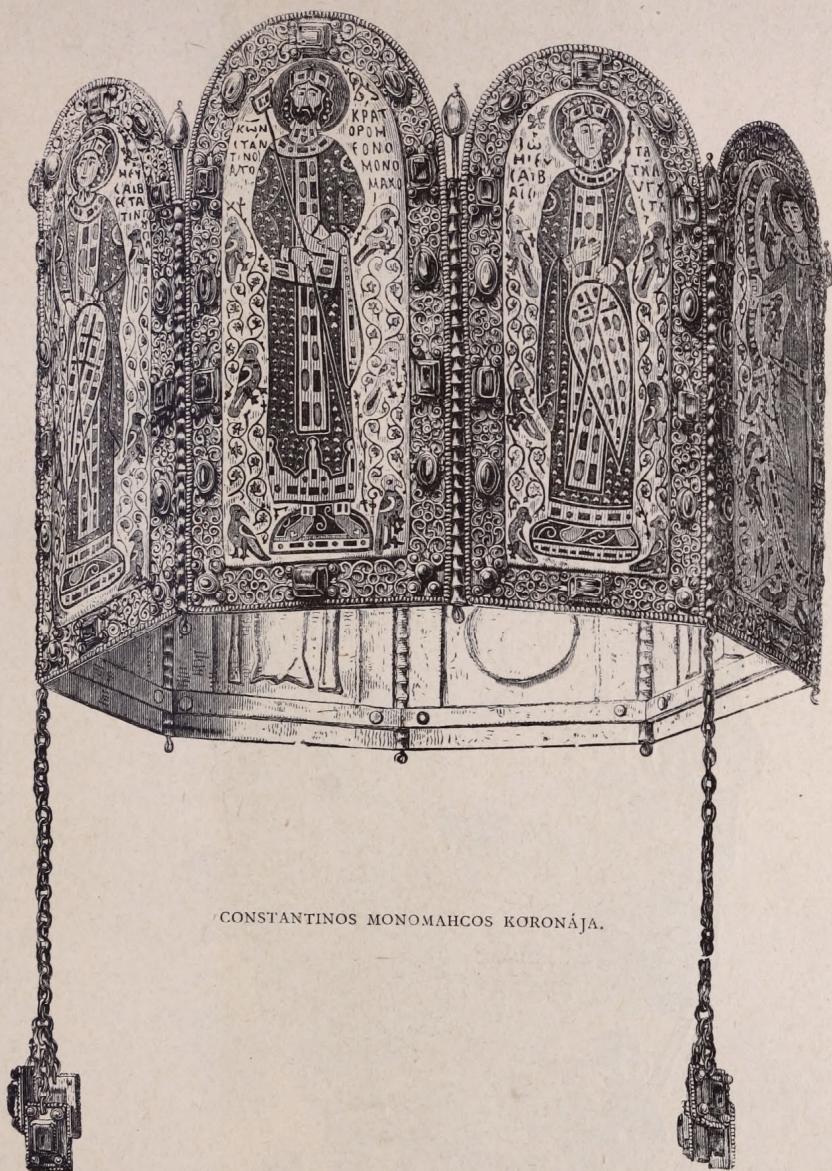
kat látunk olvasztó tégelyekkel, fogóval, serpenyővel s egyéb mesterségéhez tartozó eszközökkel, melyek közül néhány a földön hever. A falon fujtató lóg. E jelenet felett és alatt, vésett mívű levelek. A felsők közepén mascaron; az alsón, ágon ülő bagoly. Hátlapja tisztán vésett mívű. Középen ötvösműhelyet szemlélünk. A gerendás menyezetű szobában, az asztal előtt, két legény ül és visszatekint a szoba jobb oldalán veszekedő két inasra, kik hajukat tépik; az egyik épen nagy fogóval készül a másikra vágni. A legények közül az egyik edényt akar kalapálni üllön, a másik véséssel van elfoglalva. Egy harmadik, kívülálló, az ablakon könyököl s benéz a szobába. Végre egy negyedik — talán a mester — az asztal mögött áll. Az asztal egyik végén polcz, rajta két serleg. A szoba jobb falán ezenfelül az olvasztó-

kemencze nyílását, egy fujtatót, egy seprőt és egy padot látunk. Rajta edény; alatta dézsa. A bal falra aggatott lemezkén 1556 bevésve. E jelenet fenn és lenn szarvas — illetve koronás mascaromból kinövő, vésett lombdiszszel ékes. A jelvény áttört mívű, leveles, hármass fülű gombról és karián lóg. 1556.

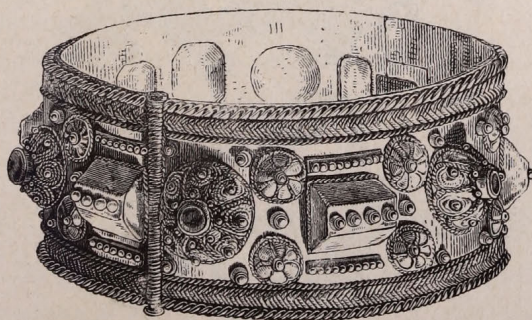
Kiállítja a brassóme gyei vidéki bizottság.

ELSŐ SZEKRÉNY.

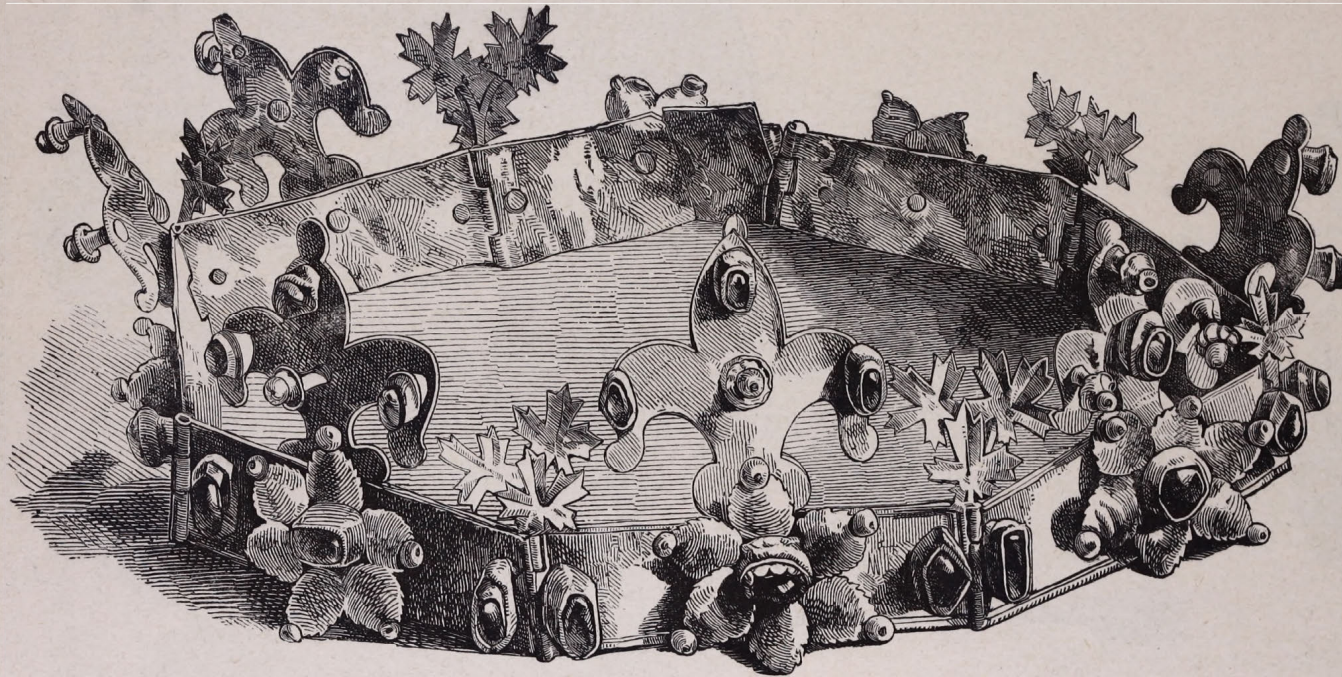

CONSTANTINOS MONOMACHOS KORONÁJA.

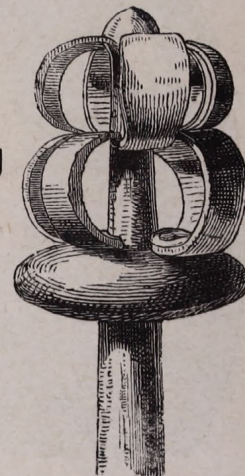

6. SZ. KARPerez.

ELSŐ SZEKRENY.

17. SZ. KORONA.

4. SZ. JOGAR.

NEGYESDIK TEREM.

Asztalkészletek, ékességek, fegyverek stb.

ELSŐ SZEKRÉNY.

Poharak, billikomok, asztalra való tárgyak.

1 *Serleg.*

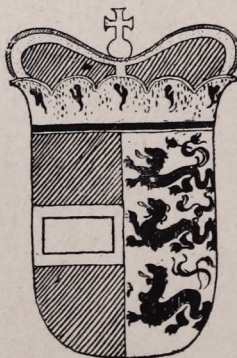
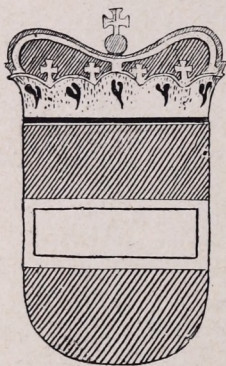
Arany. Vert és vésett munka. Vésett alapon áttetsző és festett zománczsal díszítve. Pereme vízszintes. Talpa hatkaréjú, felső mezején kissé domború. A karéjok összeszőgelléseit zománczos virágbokréta díszítik: áttetsző zöld, barna, át nem látszó sötét-kék, kékes-szürke, fekete és fehér színekben. Nyele tagolt, lapos, hólyagos gombja felett és alatt korongforma gyűrű, élén fekete zománczsal. A gomb hat hólyagán georginát, kardliliomot és egyéb virágokat látunk áttetsző sárga, kékes-zöld, sötét-kék, viola és fekete zománczban. A serleg maga hat gerezdes, kissé kiverve, kissé kihajló szájával virágot példáz. A gerezdek összeszőgellésein fekete hideg zománczsal festett levelek. Elöl az Esterházy-czímer és e felirat kivésve: P, E, S, R, I, P, R, H, P, (Paulus Esterházy Sacri Romani Impery Princeps, Regni Hungariæ Palatinus). A címer vésett részei fekete hideg, a betűk fekete zománczsal töltvék ki. Vízszintes peremű fedele szintén hat karéjú, domború hosszú nyakú hólyagokkal, melyek a középén ülő korona alatt csúcsot alkotnak. A hólyagok érintkezési pontjain sötét-zöld zománczbordák, két világos-kék zománcz-virággal a pereme felett. A hólyagokon a hat austriai örökös tartomány, u. m. Austria, Csehország, Stíria, Krajn, Karinthia és Szilézia címere foglal helyet.

A fedél közepén korona. Pántja hermelin-prémet példáz fehér és fekete festett zománczban. Sípája vésett alapon áttetsző bíbor-zománcz

s négy aranypánt fehér zománcz-pettyekkel. Ezek között áttetsző sötét gombon arany kereszt. A talp peremén a következő felirat fekete vájt zománczban: *Dono datum Ioann : Matthia de Goldeeg Suo Cancellario.* A fedő peremén:

Munus Ferd : III : Ca's : In Memoriam Præstiti Homagij Ferd : III Regis 5. Septembris 1651 et Leopoldo Ignatio Archiduci 26. Ianuarij. 1655.

A talpon alúl pedig a mester:

*Ferdinandt Khunadt : Jr. König : Mäge : Hoffgoltshmit :
No : 1655 :*

Magassága 0'205, átm. 0'098. 1655.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

2 *Serleg. Gyöngykagyló.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

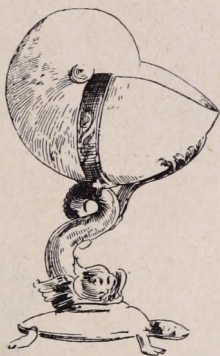
3 *Kagylópohár.*

Ezüst, részben aranyozott. Vert és vésett munka. Dereka egy delfin, a kupa kunkorodó része mellső lapján emberfőt ábrázol, melyen hat rák mászkál. A kupán 7 gerezd van, három-három levéldísz, a középsőn Fortuna. A pohár tetején bunkót tartó emberke áll. Magassága 0,36 méter, átmérője: 0,16 méter. 17-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Károly.

2. GYÖNGYKAGYLÓ.

5. GYÖNGYCSIGA-SERLEG.

6. SYRÉNÉS SERLEG.

4 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozott díszítésekkel. Vert és vésett munka. Talpát a testtől gerezdes gomb választja el; a talp két tagján lombdíszítés látható; a kupa lapján három koszorúba fogott egy-egy római vitéz feje látható. Magassága: 0,14 méter, átmérője 0,08. 16-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Béla.

5 *Gyöngycsiga-serleg, delphinén.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

6 *Syrénés, csipkés tengeri kagylóserleg.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7 *Gyöngycsiga-serleg.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 *Pohár.*

1578.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

9 *Díszedény.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

10 *Tryton-serleg.*

Gyöngyházás csiga (párjával).

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

11 *Kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

12 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talpán 12 szív domborodik. Tagolt nyele felett harangalakú — szélén hat oldalú — kehely van, rajta pontozott alapon 3 sor szívet látunk. Szélén 3 bélyeg. Magassága 0'17, átm. 0'065.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

13 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt kúp alakúan végződik. Felső mezején gyümölcsök, cartoucheok kiverve. Nyele

11. KEHELY.

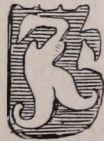
13. SERLEG.

körteforma domború czikkével, alul csipkés szélű lemezzel ékes. A kelyhen cartoucheokat, gyümölcsöket és három cherub-fejet látunk reszelős alapon. Szélét domború babérkoszorúból képzett párkány szegélyezi. Fedele tagolt, függélyes peremén levelek ponczolva. Felső mezején a talphoz hasonló diszitményt, tetején pedig nyilván későbbi korban készített lándzsát tartó alak áll. A fedőn JANTO, IST-VAN. felirat utólag bevésve. A talp peremén

két bélyeg

a fedőn ismét kettő

Magassága 0'26, átm. 0'094.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

14 *Kehely.*

1710.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

15 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Talpán s fogantyúján lomb- s virágdiszítések. A kupa alján három kis fogantyú van. A kupa lapján czirádás disz között három angyal féltete látszik.

Magassága : 0'19, átmérője 0'09. 17-ik század.

Kiállítja Simó Ferencz.

16 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpa kerek és tagolt, diszített s kúpalakban végződik. A nyél hat szegletű, alúl csillagszerű nyulványokkal, felül három szabadon álló füllel ékes. Hosszúkás kelyhét domború diszítések négy mezőre osztják, hol kosaratlan gyümölcsöt látunk. A kelyhely szélén bevésve: GESCHER VON PETYO MERKLER ALIAS Filis

M. D. Maci Ano 1714. Talpán bélyeg

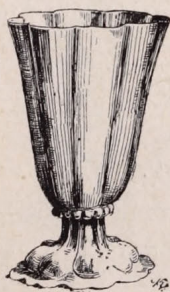

Magas. 0'175, sz. 0'071.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

15. TALPAS POHÁR.

19. KUPA.

17 *Kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

18 *Fedeles pohár.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Talpa karimáján s domború felső részén nyolcz hólyag, kupája alsó kidudorodásán kilencz hólyag látszik. A fogantyút egy bogyó képezi. Levéldíszes peremű fedele tetején pajzstartó látszik. Magassága : 0'17, átmérője : 0'06 1/2.

Kiállítja br. Lipthay Béla.

19 *Kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. A talp és vele összefüggő tő 8 karéja hólyagosan domborodik. 16 gyöngy választja el ezeket a nyolcz félkörű gerezd

által alkotott kupától. A hólyagok és gerezdek váltakozva aranyosak vagy nem aranyosak. A kupán és talpon két-két bélyeg van.

Magassága 0·2 m. A kupa átm. 0·13 m.

Kiállítja a Szt.-Ferencziek boldogasszonyi rendháza.

20 *Kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

21 *Valkai László pohara.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

22 *Kisded billikom.*

Ezüst, aranyozva. Talpán pontdiszítés levelek közt, nodusán dudorok, kupáján cartoucheos aljazaton magyaros pontdisz. Magassága : 0·13, átmérője : 0·06. Mesterjegye : T AL. 17-ik század.

Kiállítja gr. Szapáry István.

23 *Fedeles kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 *Billikom.*

Ezüst, aranyozva. Talpa, kupaalja vonaldíszszel ékes, kupájának felső része czápas. Magassága : 0·19, átmérője : 0·08.

Kiállítja Szitányi Bernát.

25 *Kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

26 *Serleg.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Kupája hólyagos, felső karéjain czápas pajzsocskák, a száron ezüst rácsozat. Magassága : 0·185, átmérője : 0·065. 17—18-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Béla.

27 *Kisded kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

28 *Talpas kristálycsészecske.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

29 *Áldozó csésze.*

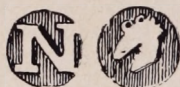
Ezüst, aranyozás nyomaival. A csésze alól kipettyezve, szárán egy három fülű korsot példázó nodus, mely síma talapzatba van illesztve. Felső karimáján e felírat : G : D : FRAN CIKO · DE · ZE LE FAARNOS : ET VX : G. D. IVDITH DANE CAEADE ZENDRÖ : INHO : SACRASS. CORPO I · CHEDOFF PIOZELO · ECCEVAN ZENDRÖ : ANNO · DI 1639. D. 19. APR. * Magassága : 0·14. Csésze átmérője : 0·15. 1639.

Kiállítja Teper Lajos.

30 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Talpa hat karéjú, alul áttört művű lombdiszítéssel ékes, felül hosszúkás 6 oldalú gombba végződik. Hengeralakú nyele két végén ezüst lemezből metszett fodorral, közepén, 4 szabadon álló füllel. Tölcséralakú teste 6 gerezdre van kiverve s szélén vésett levélfüzérekkel czifrázva.

Szélén három bélyeg

Magassága 0'202, átm. 0'087.

Kiállítja b. Apor Károly.

31 *Czéhpohár.*

1744.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

32 *Billikom.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Kupája hatszor dudorokba, alul hólyagokba tagolt, ezek czápas alapján cartoucheok s angyalfők. Magassága: 0'155, átmérője: 0'07.

Kiállítja Szitányi Bernát.

30. SERLEG.

34. CSIGA-FORMÁJÚ POHÁR.

33 *Aldozó-pohár.*

Ezüst, belől teljesen, kívül élein s talpán megaranyozva. Kupája hatlapú kúpot képez, mellső lapján aranyos diszítés alatt két angyal végeinél fogva kifeszített bőrt tart, ez alatt: *Werehret zum Gedachtniß der Ehrlichen Kürschner Zeech Anno 1693.* Magassága: 0'19, átmérője: 0'19. 1693.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

34 *Csiga-formájú pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

35 *Kisdéd talpas pohár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival, kupáján s alsó szárán levél s virágdísz. Magassága: 0'10, átmérője 0'06. 17-ik század.

Kiállítja gr. Csekonics Jánosné.

36 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival, vert és vésett munka. Felső kiszélesedő kupáján s attól csikolattal elválasztott alsó felén virág- s levéldísz. Mesterbélyeg : (N) Magassága : 0'13 átmérője : 0'09.

Kiállítja br. Szentkereszty Stefanie.

37 *Talpas csészé.*

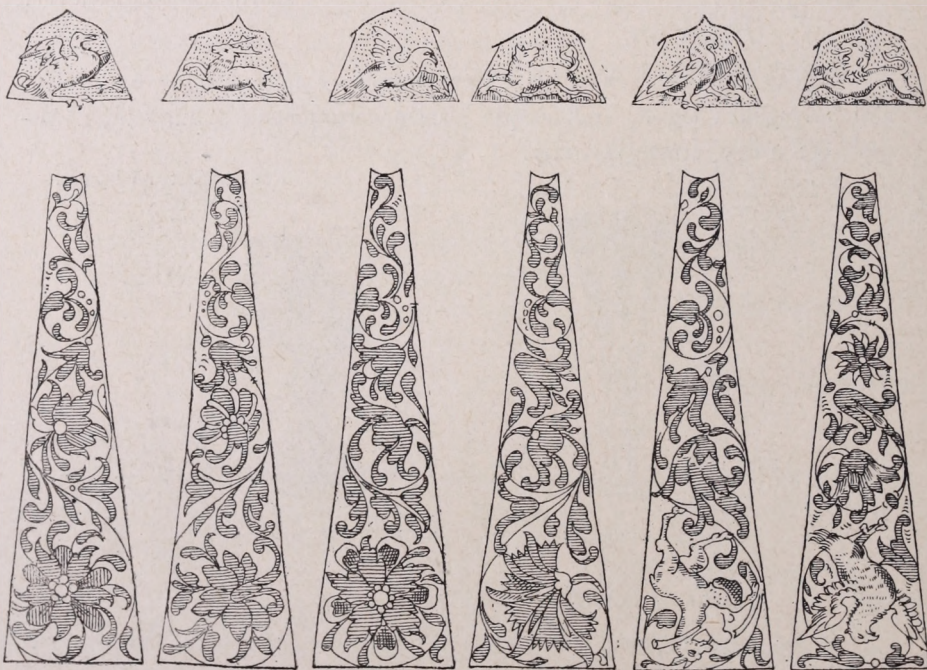
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

38 *Figurás kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

39 *Áldozó-pohár.*

Ezüst, aranyozva. Teste hat lapú. A lapok virágdíszszel ékesek. Kettőn

állat-alakok. Talpán oroszlán, őz, galamb, sas. Peremén mesterbélyeg. Magassága 0'18, átmérője 0'067.

Kiállítja gr. Bethlen Károly.

40 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Talpán czápás alapú négyes karéjban hat csokrozat, szára síma, két végén ezüst fodrozat. Kupája három rendben hatszor tagolt hólyagokat mutat, melyekben czápás alapon cartoucheok, levelek s három geniusfő láthatók. Magassága : 0'16, átmérője : 0'07. 17-ik század.

Kiállítja Sztitányi Bernát.

41 *Serleg.*

Ezüst, vert, véssett és öntött munka, részben aranyozva. Talpa 8 lapos, karéjra oszlik, rövid 6 szegletű nyeléhez 3 szabadon álló, madárfejet példázó fül van erősítve. Teste tölcséralakú, alul sziromformára pontozott, felette 8 gerezdre domborodik, talpán bélyeg. Magassága 0'131, atm. 0'07.

Kiállítja gr. Teleky Sámuel.

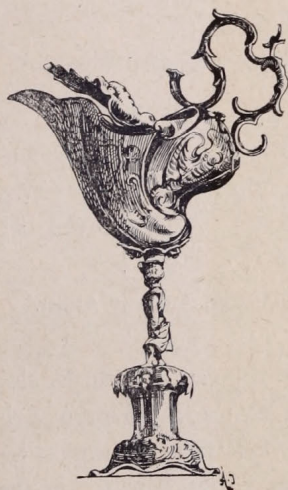
42 *Száras csésze.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

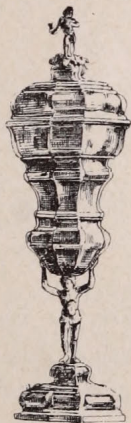
43 *Hatos karéjú csésze.*

1710.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

46. KANCÓSÓ.

61. FEDELES KEHELY.

39. ÁLDOZÓ-POHÁR.

50. FEDELES KUPA.

44 *Kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Pogánypénzes, fedeles kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

46 *Kancsó.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Talpa fodros szélű s gyűrűs nyakba végződik. Felső mezején síma aranyozott alapon négy delfin. Nyelét ezüst lemezből metszett levelek fölött öntött művű gyermek képezi derekán kötéllel. Jobb kezét felemeli, balját térdére támasztja. Fején kagylóforma edényt hordoz. Ez előtt három fodros szélű gerezdre, hátul erős domborodásra oszlik. A gerezdeken stylisált békaporonty-forma alak kiverve. Hozzáerősített fedele kivágott s közepén kosárból kibújó

ezüst delfinnel ékes. Hátul ezüst lemezből metszett levél felett stylizált lomb mint fül, közepén madárfejű formával.

Bélyegek: talpán kettő

Ugyanazok fordulnak elő fedelén és tetején kétszer. Magassága 0'39.

Kiállítja b. Apor Károly.

47 *Cassette.*

Arany. Oldallapjai ezüsből készítvék. Magassága 0'03, szélessége 0'07. Tetején, oldallapjain vésett szent alakok; alján aranyos alapon egy város körvonalai. A szekrényke tetején ezüst pánton: MICHELMAN. A szekrényke belseje fekete bársonnyal van bélelve; závara egykorú. 17. század.

Kiállítja Bánó József.

48 *Aranyos kis könyvtábla.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

49 *Cassette.*

Arany. Oldallapjai ezüsből készítvék. Magassága 0'03, szélessége 0'07. Tetején, oldallapjain vésett világi alakokkal; alján egy futó szarvas. A szekrényke tetején ezüst pánton: MICHEL MANN. A szekrényke belseje zöld bársonnyal van bélelve; závara egykorú. 17. század.

Kiállítja gr. Andrassy Aladár.

50 *Fedeles kupa.*

Ezüst, dúsan megaranyozva. Vert és vésett munka. Talpának alsó karimáján és felső gömbén czápas alapon cziradás ékítés, a fogantyú köldökén három kosfej, közepette két sisakos emberfő látszik; az egyik letörött. A kupa czápas alapján lomb- és virágdiszítés között három, keretbe foglalt bányászjelenet látszik, az alsó síma peremén pedig: «Glück Auf». A fedél pereme vonalakkal van diszítve, belső öve czápas alapon lombdisz közé fogott két bányász-alakkal és kunyhóval ékes. Tetején ezüst szorító között vasérczdarab. A fedél belső lapján pajzsba fogott két bányászcákány alatt hármás halom, e között H. B. S. betűk; a pajzs fölött 1673. évszám. Magassága 0'28, átmérője 0'10½. 1673-ból.

Kiállítja Selmecz b.-város tanácsa.

51 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Fogantyúján hármás vasnyulványon egy-egy aranyozott bogyó. A kupán czápas alapon három karéj: egyikben kutya, kettőben oroszlán. Fedelén lombdisz között czápas alapon három oroszlánfej, tetején két agancs között aranyos kereszt. Magassága 0'32, átmérője 0'10. 17. század.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

52 *Fedeles serleg.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

53 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpán virág és lombdisz. A kupa tartóján három kis fogantyú látszik, melyek egy bogyó-alakú, két női fejjel diszitett dudorhoz vannak erősítve. A kupa czápás alapján, virágdisz közepette két római vitéz s egy nyilas alakja látszik. Magassága 0'33, átmérője 0'11. 17. század.

Kiállítja Angelics Germán.

54 *Emlékpohár.*

Ezüst, aranyozva. Magassága 0'18, átmérője 0'09. 1834.

Kiállítja özv. gr. Keglevich Gyuláné.

55 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Kettős tagozatú talpa s kupája czápás alapon virágokkal és cartoucheokkal ékes. Szárán 4 áttört művű fogantyú. Magassága 0'32¹/₂, átmérője 0'11. 17. század.

Kiállítja br. Bánffy Dezső.

56 *Fedeles serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Talpa és fedele hat karéjú, minden karéjt egy nagyobb és egy kisebb domborműves hólyag diszít, a köztök maradótér szintén domborművel van cifrázva. A nyelet három virágból álló csokor diszíti. A kehely maga síma és kerek. A fedélen vértezett pajzsot s kettős kereszttel ékes zászlót tartó alak áll. Ez alak, a kehely, a szár diszítése s a domborművek újabb keltűek. A talpon kétszer van beütve

egy bélyeg, rajta

Magassága 0'445, átmérője 0'105.

Kiállítja az erdélyi püspöki székesegyház.

57 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Három össze nem tartozó részből áll. A talp ennekölte más serleg fedele volt. Csipkés szélű gyümölcskötegekkel és cartoucheokkal ékes. A cartoucheokban nyúl, kutya, öz. Nyele ismét három részre oszlik, domború fejekkel, három szárnyas, angyalfejú füllel diszitett s ez a serleg legújabb része. A kehely hengeralakú, rajta három nagyobb s ugyanannyi kisebb álcás cartouche kiverve. A három nagyobban virágszálak, a kisebbekben gyümölcsök czápás alapon. Magassága 0'315, átm. 0'115.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

58 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talpán cartoucheok, szára felső része hólyagos, három fogantyúval. Testén cartoucheok s lombdiszítések közt három geniusfej van kiverve. Magassága 0'20, átmérője 0'077. 18. század.

Kiállítja Angelics Germán.

59 *Fedeles serleg.*

Ezüst, belül aranyozva. Vert munka. Fedelén toboz. Magassága 0'23, átmérője 0'10 $\frac{1}{2}$.

Kiállítja Zalka János.

60 *Fedeles serleg.*

Ezüst, vert munka. Talpán, öblén s fedelén czápas alapon leveles díszítés. A szárt meztelen nőalak példázza. Fedelén nyilazó Amorka. Magassága 0'38, átmérője 0'10 $\frac{1}{2}$. 17. század.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

61 *Fedeles kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

62 *Fedeles billikom.*

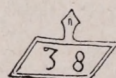
Az Esterházy hercegi címerrel.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

63 *Bányász-csákány.*

Ezüst, feje, szára megaranyozva. Csákányán vésve virágdísz között Selmeczbánya címere; ugyanaz a gombos száron e felirattal: GVT MACHT . MVT . MVT . BRINGT . ARMVVT . alatta VERBVM . DOMINI . MANET . INETERNVM . WER . GOT . VERTRAVT . DER . WOL . BAVT . és WO . DER . PFENNIK . WEND . DASELBST . AVCH DIE LIEB . END.

Évszám

1538.

Kiállítja Selmeczbánya városa.

63. szám.

64. szám.

64 *Bányász-kalapács.*

Ezüst, fején, szárán aranyozva. Feje külső lapján vésve virágdíszítés környezte pajzsban egy bányász kalapálva, mellette L. N. betűk. A szár külső felén meztelen alak szalaggal a vállán, melyen: NÆhoech IM LEBESTEN HM, alatta J. F. MR betűk. Oldalt TRAW SCHAW WEM

és GOT . MIT . VNS. A fej külső részén Selmezbánya czimere, alatta egy poharat tartó bányász s a nyél gombján ugyancsak Selmezbánya czimere. 1538.

Kiállítja Selmezbánya városa.

65 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt gombba végződik. Felső mezején cikkek, a gombon levelek és gyümölcsök kiverve. Nyele közepén felül, alul levelekkel díszes korong. Kelyhe hengeralakú domború cartoucheokkal és gyümölcs-kötegekkel ékes. Szélén e hamisított felirat bevésve B. G. 1599. A talp valószínűleg régi; a kehely azonban mindenesetre modern. A talpon bélyeg. A kehely szélén két bélyeg beverve: Magassága 0'185, átm. 0'081.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

66 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Kerek talpa tagolt kúpalakban végződik. Nyelén 6 kis hólyag és 3 apró fül van, hengeralakú testén gyümölcskötegek között szárnyas, kalapos hermák vannak kiverve. Magassága 0'191, átm. 0'076.

Kiállítja özv. Schul Henrikné.

67 *Fedeles serleg.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

68 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Talpán és kupáján czápas alapon cartoucheok, szárán áttört hármast fogantyú. Magassága 0'26, átmérője 0'10. 17. század.

Kiállítja gr. Bethlen Károly.

69 *Fedeles lámpa.*

Ezüst, aranyozva. Testén kilencz pontozott körzet, előlapján vésve egy tánczó paraszt pár, fölötte e felírás: DISE LADTHERN GEHRT INS HAVS DAMID LEICHT MAN DEN GASTNNAVS. Fedele négy hüvelykből van összetéve átereszekkel. Fogantyúján domborműben Vénus és Amor. Fölötte geniusfej. Magassága 0'15, átmérője 0'07. 17. század.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

70 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talpán kisebb és nagyobb vésett körök, felette lombdiszítés canellirozott. Felső részén 3 síma, 3 gerezdes mező ugyanannyi virágos medaillonnal váltakozik. Nyelének közepét gomb foglalja el, melyen 3 fő és 3 gyümölcsköteg váltja fel egymást, felette három 8-as alakú kis fül. A kehely alul tagolt, domborúan diszített. Közepén hengeralakú s cartoucheok által képzett me-

zökben 3 asszonyi főt és 3 gyümölcskéteget látunk czápás alapon. Végre kissé kihajló szélén hegygyel felfelé álló szívek domborodnak, köztük virágok és gyümölcsök. Magassága 0'24, átm. 0'10.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

71 *Billikom.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

72 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Kupája hatszor hosszúkásan tagolt, alatta, nodusán s talpán hat-hat hólyaggal; talpát s kupáját vasfodrozat erősíti, ez utóbbit három aranyozott vasfogantyú. Mesterbélyeg. Magassága 0'25, átmérője 0'085. 17-ik század.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

73 *Fedeles billikom.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

74 *Kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

75 *Serleg.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tagolt talpa hatkaréjú; felső mezején hat nagyobb és hat kisebb hólyag, melyeken virágok és roccoco kagylók váltakoznak. Nyelén a gomb szívalakúan áttört. Hosszúkás kelyhe tagolt s hat gerezdes mezőre van osztva, melyekben aranyozatlan ezüst virágok, lombok és kagylók váltakoznak. Hólyagos fedelén lándzsát tartó gyermekalak áll. Talpán alúl: E X. D. C. L. KEMÉNY *Gub. Obtulit. Civit. Claudiop* $\tilde{A}\tilde{O}$ 1758. Magassága 0'42, átm. 0'09.

Kiállítja gróf Bánffy György.

76 *Kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

77 *Fedeles billikom.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

78 *Fedeles serleg.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Két övvel tagolt kihaladó kupája, ahoz három fogantyúval erősített nodusa s talpgömbje keleties díszszel megrakvák, talpán a negyedik körben virág s lombdisz van kiverve. Fedelén hat vésett alapú keretben csokordisz, tetején római vitéz pajzsot támaszt a földre, melyben háromágú koronán nyíllal átlőtt kardot tartó kéz látszik, fölötte: 1659. évszám. Magassága: 0'23, átmérője: 0'09. 1659.

Kiállítja br. Bánffy Gy.

79 *Áldozó-pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Kupáján czápás alapú, cartoucheokba foglalt keretén három földmivest példázó alak, síma alján e fel-

írás: Groff K. REHDEI REH. PÁ. ES B K MY KRISTINA AD LA ISTEN
DI ÖSEGERE BÁL VANYOS VÁRAI REFORMATA ECLESIA SZÁ-
MÁRA ANNO 1764. Kupa alatt fekvő angyalkákkal s főekkel megrakott
pánt, melyet a nodussal három fogantyú kapcsol egybe, ugyancsak a
harangöblű kettős, diszített sávú talp felső részén áttört mű diadalmenetet
példáz. Magassága 0'27, szélessége 0'11. 1764.

Kiállítja br. Bánffy Dezső.

80 *Fedeles kehely.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

81 *Figurás billikom.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

82 *Fedeles pohár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Talpa, fogantyúja, kupája, teste és fedele
lombosan diszített; fedele tetején német vértess legény. Magassága: 0'30,
átmérője: 0'08.

Kiállítja gr. Csekonics Jánosné.

83 *Fedeles serleg.*

Ezüst, aranyozva. Talpa és fogantyúja levéldíszszel és angyalfölkkel
megrakva. A kupa testen czápás alapon három egykorú öltözetű magyar
alak; egyik vezéri botot, a második buzogányt, a harmadik nyilat tart ke-
zében. Fedelén gerezdes dísz között három bogyó. Magassága: 0'17, átmé-
rője: 0'05. 17-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

MÁSODIK SZEKRÉNY.

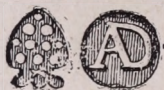
Poharak, billikomok, tálak, asztaldíszek.

1 *Esterházy lovasszobra.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésott munka. Talpa kerek-
ded. Fodros szélén a lábakat négy öntött művű, szabadon álló masceron
képezi. Felső mezején kagylók s masceronok kiverve. A talp közepéből
vastag nyak indul ki, felül tányérformára szélesedvén ki. Erre domború
fodros szélű lemez — talajt példáz — négy szabadon álló masceronnal
erősítve, ezen turbános és kaftános török fekszik, jobbában kardot, bal
kezében a kardkötőnél fogva a kard hüvelyét tartja. Vállára patrontás
vetve. A török felett ágaskodik a lovon ülve Esterházy. Kantárral, szü-
gyellőjén rózsza. A nyeregen két pisztoly. Az alak forgós kucsmával, him-

zett kabátban, sarkantyús csizmában ül. Kabátján keresztül kard szúrva, bal kezében a kantárok, jobbában buzogány.

Talpán e két bélyeg:

Magassága 0.66.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

2 *Fedeles billikom.*

A billikom négy tagból áll: a fődélből, a billikomból, nyakból és lábból. A fődél 0.127 átmérővel bír, felső része domborműves lombdiszítéssel van ellátva, és tetődíszé egy hercegi korona alatt levő címerből áll, melyen kétoldalt kardot tartó szárnyas griffek és rózsák hat szelvényben vannak előállítva; a címerpajzs pedig egy L betűt mutat; az alsó szegélyen a következő körirat áll: PROCURATORE INCLITAE NATIO-NIS HUNGARICAE GEORGIO RIBITSCH F. V DOCTORE Anno M . DCC . XLVI ☙ A billikom maga 21 cm. magas, szájának átm. 13.8 cm. domborműves szőlőlevéldíszszel és fürtökkel van ékesítve és alsó szelvényén a következő felirat fut végig két sorban: ☙ ASPICIS AURA-TUM MUNUS, CUI PONDUS AB ARTE | SED PRETIUM A MAGNO PRINCIPE MAIUS ADEST | ESZTORADE a PAULOTULIT ISTUD NATIO DONUM | HUNGARA NUM PRETIUM? PONDUS ABESSE POTEST. A nyak 7 cm. hosszú, végre a láb 8.5 cm. magas és 13.6 cm. széles átmérővel bír, külsején domborműves lombdiszék és szőlőfürtök vannak. A fedél belső részén $\begin{smallmatrix} 1 & \oplus & 3 \\ 4 & & 6 \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 7 \\ W \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} H \\ 12 \end{smallmatrix}$ címer 12. A és R jegy van. 159/881.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3 *Fedeles billikom.*

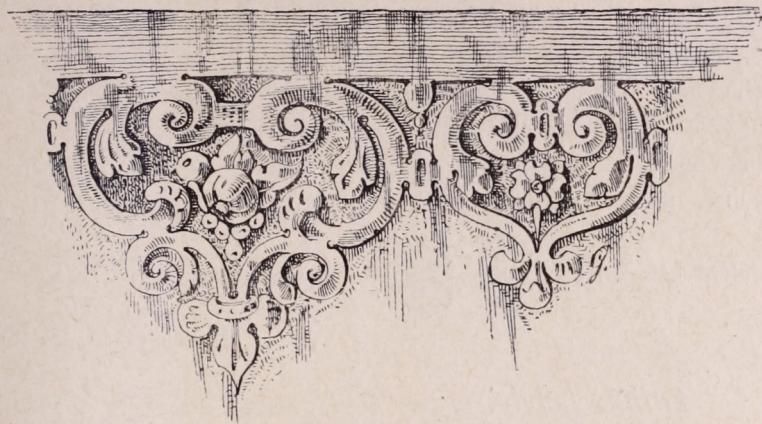
Hunyady Ferencz serlege. 1731.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

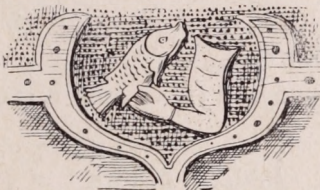
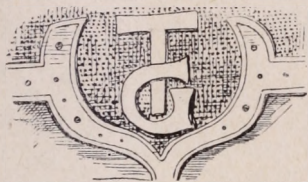
4 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap hullámosan bevert ezüst, a diszítés aranyozott. Talpa alúl lánczforma diszítéssel ékes. Felette három domborművű fejjel cifrázott cartouche gyümölcskötegekkel váltakozik. Tagolt gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. E gyűrű két oldalán domború szemű lánczot látunk. Testén alúl liliomvégű car-toucheok medaillonokkal váltják fel egymást. Kettőben babérmagány, a harmadikban hármás arcú koronás fő. A pohár közepén három szalaggal összekötött cartouche, benne gyümölcs. Szélén három hegyes szőlővégű, gyümölcsessel gazdag, cartouche között koszorús medaillonok: két férfi és egy női fejjel czápas alapon. Alján bélyeg beütve. Magassága 0.30, átm. 0.15.

Kiállítja Csizsár László.

4.

4.

5 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Kerek talpa tagolt; alól cartoucheokkal, gombalakú, végén cartoucheokba zárt gyümölcsökkel díszített. Szára 2 részből áll. Az első síma, két végén korongalakúan kiszö-

kellő. A második alól edényforma, domború czikkével. Közepén öntött tagon masceronok szabadon álló szárnyas angyalfejekkel váltakoznak. Következik a gyűrű s egy síma nyak és a köralakú, babérkoszorúval ékes

végtag. Ezt az előbbivel 3 hajlott fül, angyalfejjel diszítve, köti össze. A kehely hengeralakú, kissé kihajló széllel. Testén 3 masceronnal megszakított cartouche, benne keleti meséből vett jelenet. Fedele kupalakúan végződik, csipkés szélű patenával szegélyezett. Felső mezején cartoucheok és gyümölcsök kiverve. Gombja alatt 3 sor gyöngy, korongalakú tetején gyümölcsök, fejek váltakoznak. Ormán lándzsát és pajzsot tartó harcos. A kelyhen jegy. A fedőn belül a címér. A talpon, nyélen ugyanaz

és fedelén két bélyeg

Magassága 0.86, átm. 0.195.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

6 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Talpát hengeralakú testétől tagolt gyűrű választja el. E gyűrű két oldalán három nagy gyümölcs és ugyanannyi kis cartouche van kiverve. Teste szélén szintén cartoucheokkal ékes.

Magassága 0.31. C. átm. 0.138.

Kiállítja b. Apor Károly.

7 *Fedeleles korsó.*

Ezüstből, aranyozva; vert mű, hasán a hordón ülő Bachus, jobbra Vénus Ámorról, balra Ceres; a XVII. század végétől. Augsburgi mű (?) súlya 228 lat.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

8 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán fák és bokrok. Fodros élű tagolt gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. E gyűrű két oldalán levélpártával ékes. Testét utólag vert virágszálak, medve, agár és farkas diszítik. Kissé kihajló szélén síma arany-szalag alatt liliomvégű cartoucheok domborodnak. Peremén bélyeg beütve

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

9 *Serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka, az 5-ik szám párja, csak a fedőn harcos helyett keleti öltözetű férfi áll, kezében pajzsával. A kelyhen kivert egyik jeleneten e jegy: Talpán, nyelén és fedelén

bélyeg

A fedőn belül címér. Magassága 0.94, átm. 0.12.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

10 *Fedeles serleg.*

Ezüst, aranyozva; öntött, vésett és vert munka. Kerek tagolt talpán s annak harangos búbján virágos indázat, a szárgomb hólyagos díszű, alsó lapja vésett. Hengeralakú teste virágos ékességű, három keretben vadász-jelenet látható. Fedeles virágos, kupolájából ezüst bog nő ki. Fedeles felső peremén három bélyeg. Belül új vésett ezüst lapon baráti kéz fölött istenszem, alatta: Vergis deines Freundes nicht SYR. XXXVII, 6 felirat látszik. Mag. 0'62, átm. 0'12.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

11 *Fedeles serleg.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpán futó szarvas, kutya, fák; testén, melyet talpától tagolt gyűrű választ el, három cartoucheban czápás alapon gyümölcskötegek. Magassága 0'11; átmérője 0'05.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

13 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Pereme vízszintes, a felette kiszökellő részén domború tojásokkal ékes és levelekkel szegélyezett. Talpát hengeralakú testétől tagolt fodros élű gyűrű választja el. E gyűrűt alól lilomok, felül szarvas, tehén és kutya diszítik. Kissé kihajló szélén három cartouche kiverve. Ezek között négy lilommal díszes s erős sodronnyal keretelt kerek medaillon. Az egyikben antik formájú fő, a másikban egy szakáll nélkül s egy szakállas, a harmadikban végre két babérkoszorús szakállas fej KOT. K. ORTS felirattal. Szélén e felirat bevésve:

Ich Mihæl Grofs: verehren ein LÖBlige. zech mit diesem becher
UND befreue mich DER mülgeng damit mit wissen dieser w h : h :
IACOBVS KAPP : stvlsrichter : MATHIAS KÖNIG : VND GEORG hvfft beide
zechmeister: 1655.

Talpán bélyeg

Magassága 0'21, átmérője 0'103.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

14 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán cartoucheok czápás alapon. Hengeralakú testét fodros élű tagolt gyűrű választja el talpától. Szélén sima szalag alatt cartoucheok kiverve czápás alapon. Alján bélyeg. Magassága 0'143, átm. 0'07.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

15 *Michel Angelo Pietája.*

Másolat a XVI. századból.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

16 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpán tájkép. Fodros élű, tagolt gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. Ezen Ádám orosz-lánon, Éva bikán áll a tudás fája mellett, mögöttük a pallost tartó angyal bárányon áll. Szélén sima szalagra vésett levélkoszorúval ékes. Magassága 0'155, átm. 0'80.

Kiállítja Salamon Aladár.

18 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpa két végén leveles pártával ékes. Fodros élű tagolt gyűrű választja el

talpát hengeralakú testétől. E gyűrű felett két kutya és nyúl. Kissé kihajló széle alatt gyümölcskétegekkel váltakozó liliom végű cartoucheok díszítik czápás alapon. A pohár testén tájkép várral, vízimalommal lett utólag kiverve. Kerek lapon e jelvény, szintén utólag lett bevésve

Magassága 0'18, átm. 0'10.

Kiállítja gr. Csekonicz Jánosné, br. Liphay Leona.

19 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

20 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán kutyát és nyulat látunk kiverve. Hengeralakú teste talpától fodros élű gyűrűvel van elválasztva. Teste sima ezüst, kihajló szélén liliomba végződő aranyozott cartoucheokkal és masceronokkal díszített; alján bélyeg:

Magassága 0'135. C. átmérője 0'075.

Kiállítja b. Bálint József.

21 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Hengeralakú testét czápás alapon cartoucheok és három reszelő formájú aranyos ékítmény borítja. Talpán, melyet a testtől tagolt gyűrű választ el, ugyanily diszítés. Magassága: 0'16, átmérője: 0'08.

Kiállítja a biharmegyei tört. s rég. egyeslet.

22 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Pereme vízszintes. Talpát fodros élű gyűrű választja el hengeralakú testétől. E gyűrű két oldalán leveles pártá. Szélén síma szalag alatt leveles cartoucheok kiverve. Fölöttük e felirat bevésvé: DER. HANNES KRAMPHOLTZIN IN . IN . DE . EHRLI : WOLL: VEBER . CZECH. TESTAMEN: 1683. 27. NOV: Alján bélyeg. Magassága 0'16, átm. 0'075.

Kiállítja gr. Andrassy Manó

23 *Talpas pohár.*

Fenekén bélyeg :

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

24 *Szopós kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpát cartoucheok gyümölcsökkel, virágokkal és kagylókkal diszítik. A kupát alul fodorral szegélyezett ponczoit gyűrű és felette erős sodrony szegélyzi. Testén cartoucheok, melyekről gyümölcskötegek lógnak, domború fejek kiverve ponczolt alapon. Felső szélén fodros tagolt gyűrű. Csuklóban járó tagolt fedelén szintén cartoucheokba zárt gyümölcsöket látunk. Tetején gyűrűvel megszorított magas gomb, cikkes lemezzel a végén. Ezen pánczélos, lándzsát és pajzsot tartó harczos áll. A pajzsos csörében ágat tartó galamb bevésvé. Hátul a fedőn masceronos cartouche felett női herma. A csuklón két domború fej. Hajlott fülén női herma, ennek hasából mintegy a fül alsó hajlásának folytatásaként madárnyak alakú szopó, csörében

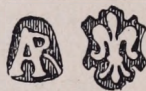
csövel. A szopó alatt satyrfő, a fül végén majomfej. A fedő belsejébe alkalmazott lemezen 1 . 5 . 5 . 4 . alatta négy vésett vonal között . MR . P° . W . Talpa peremén bélyeg beütve. Magassága 0'247, átm. 0'09.

Kiállítja Kárász Géza.

25 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa álló dülényes diszítéssel, bélelt szalaggal van tagolva. Testén cartoucheok s ezek redőzeteiben csokordiszítés. Tetején koszorúban e felírat: MARGARETA. BARSE. DE. NAGI. TALLIA. 1. 6. 0. 6. Fogantyúja derekán egy caryatid, felső csuklóján egy kisdéd női alak. Alján két bélyeg és M. Z. Magassága 0'11; átm. 0'07¹/₂. 1606.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

26 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa domborúan van tagolva. Teste háromszor tagolt. Két szélső tagja domború diszítéssel van megrakva, a középső cartoucheokkal, köztük két angyalfej és két német eredetű czímer. Fogantyúján egy caryatid és e fölött a csukón egy női alak látható. Teteje külső részén Krisztus dombormivű képe van kiverve e körirattal: CHS. P.C.X.C Z.V Salvator Mundi; a belső részén pedig ezen felírat olvasható: Christus ist nach Erschaffung der Welt im 3963. Jar am 24 Decembris in der Nacht im 42 Jar Octaviani Augusto geboren und im 34 Jar seines Alters am 25 Martzi im 18. Jar Tiberi tzu Jerusalem gemartert und gedoedet worden. A kupa fenekén domborműben sz. Pál apostol e körirattal: Paulus apostolus vas electionis. Talpán: Paulus ist im 37. Jar nach der Gebort Christi zum Glauben bekert und im 69. Jar unter dem Keiser Neroni zu Rom enthauptet worden im letsten Jar seines Reichs. Magassága 0'19; átmérője 0'10. 17. század.

Kiállítja a kolozsvári ev. ref. egyház.

27 *Fedeles kupa.*

Ezüst, kívül megaranyozva. Öntött és vert munka. Talpa két szalagra tagolva. Testén cartoucheok; ezek közt keretben 7 férfialak. Fogantyúján egy nőalak; fedele hiányzik. Talpán: I. S. Magassága 0'13, szélessége 0'08. 18. század.

Kiállítja Lüdecke Ernő, Nagy-Szeben.

28 *Kancsó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek tagolt talpán masceronok gyümölcs-kötegekkel váltakoznak. Testét fodros élű tagolt gyűrű választja el talpától s szegélyzi szélén. A kancsó teste domború lombokból képzett hat hatszögletű mezőre oszlik. E mezőkben vésett virágokat látunk. A bordák két végén kiszélesedő hólyagokban angyalfejek és gyümölcskötegek váltják fel egymást. Fedelet tagolt angyalfejekkel és gyümölcsökkel ékes. Tetején lemezből metszett fodor felett szarvas lett utólag alkalmazva. Hátul az öttagú szarv, előtte pajzsot tartó kis oroszlán. Füle hajlott közepén női hermával ékes. A kancsó testébe elől vésett kiöntő

cső lett utólag beforrasztva. A fedőn belül pedig kerek lapon e felíratot olvassuk: ANNA WEIDNERIN 1.6.48. Alján bélyeg. Magassága 0'205, átm. 0'09.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

29 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

31 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

32 *Kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tagolt talpán vésett virágfüzér. Hengeralakú testén levéldisz között 3 cartouche a szerelemre és házasságra vonatkozó allegoriákkal. Az elsőben: felhők által környezett nap, egy szárny és két szív: SIC PROTEGIT ALA POTENTIS felíratral, alatta pedig: *Deß selben flügel sie bewahr ~ Für Aller Leibs und Seelen gfahr ~* a másodikban: sugárzó nap által világított tájkép búzával, tölgygyel és szőlő-tőkékkel, felette: BENEDICET EISQUE TRIVNVS alatta: *Des wöll Jhn gute Narung bshern Sie und das Jhrige ver Mehrn*, a harmadikban: két összefogódzó kéz, melyről járom lóg le, mutat napsugárban FOELICI SIDERE IVNCTOS alatta: *Der höchste Gott hatt Jder Zeitt Zusammengefügt die Eheleutt*. Tagolt fedelén virágfüzér, tetején pedig szabadon álló leveles bimbó képezi a gombot. Hátul 2 hajlott szarv a kancsó füle felett. Bélyegek: alján, talpán, testén, fedelén. Magassága 0'185, átm. 0'093.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

33 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Testén 8—8 cartoucheos dudor, ugyanannyi a fedelen. Alján mesterbélyeg. Magassága 0'11; átmérője 0'10.

Kiállítja gr. Károlyi Tibor.

34 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

35 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Talpa kerek és tagolt, teste henger-alakú, 8, 6 szögletű mezőre lapítva. Teste felső peremén domború hólyagok, melyeken czápás alapon gyümölcskötegek és madarak váltakoznak. A nyolcz mezőn allegorikus alakok bevésve: 1. igazság,

2. hit, 3. remény, 4. szeretet, 5. bátorság, 6. mértékletesség, 7. tudomány a 8-ik ismeretlen. Fedelén herma-alakú szarv és két karját kinyújtó álló harczos, előtte kutya. A kupához hátul hajlott fül van erősítve, közepén fejetlen herma-val. A kupa szélén bélyeg. Magassága 0'186, átmérője 0'095.

Kiállítja br. Rédl Béla.

36—37 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

38 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Testén és fedelén vésve cartoucheok és lombdíszek. Fedelén struczmadár pajzsot véd, melyben címer. Fedelének nyitó lapján Mellusina. Fogantyúja alján női fej; a kupa talpán három angyalfej. Magassága 0'11, átmérője 0'07.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

39—40 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

41 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Vert és véssett munka. Talpán és fedelén lombdiszítés. Testén Ádám és Éva a Sátán szavára hallgatnak. Köröttük szarvas, nyúl, mókus, szarvasmarha és kecske látható. A fedél belső lapján a Lipcsey-címer — fiait etető pelikán, e körirattal: GEORGIUS LIPCZEL. 1668. Fedelén német gyalogos. Magassága 0'15, átmérője 0'09. 1668.

Kiállítja gr. Andrassy Gyula.

42 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

43 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Pereme vízszintes. Talpát, melyen lombfüzerek vannak, véssett tagolt gyűrű választja el hengeralakú testétől. Ezt hat oszlop 6 fülkére osztja. Minden fülkében egy női alak kiverve czápas alakon: Architectura, Astronomia, Theologia, Jurisprudentia, Rhetorica és Musica. Tagolt fedelét masceronok és czikkel váltakozó gyümölcsös tálczák díszítik. Középen pajzsot és koszorút tartó gyermekalak. A pajzson címer bevésve. Csuklón járó fedelén hátul hajlott 2 ágú szarv. Hajlott füle gyöngyökkel ékes. Alján 2 bélyeg. Magassága 0'25, átm. 0'102.

Kiállítja b. Apor Károly.

44 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Kerek, tagolt talpán levelek és gyümölcsök futnak. Hengeralakú teste levelekből alkotott domború borda által hat hat-szögletű sima mezőre osztatik. Eme bordák kiszélesedő két végén lombdiszítés között, angyalfejekkel váltakozó gyümölcsös kosarak vannak kiverve. Füle hajlott, közepén női hermával ékes. A felső tagolt, domború gyümölcskötegekkel, cherubfejekkel diszített, rajta hátul a kancsó felett hajlott kétágú s két angyalfejű szarvat, tetején szabadon álló ágaskodó oroszlánt látunk, fenekén bélyeg.

Magassága 0'27, átm. 0'11.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

46 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

47 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Vert munka. Teste és fedele csürlős czik-
lekre van osztva. Talpán két mesterjegy. Magassága 0'11, átmé-
rője 0'08.

Kiállítja gr. Csekonics Jánosné.

48 *Csobolyó.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, csöbör-
alakú, 3 tagolt vízszintesen körülfutó és 8 függélyesen álló, vésett lombdiszíté-
séssel ékes pánt által 16 négyszögre van osztva. Mindegyik négyszögbe
egy-egy görög érem van forrasztva, melyek közül 8 Thasosi, 5 Lysimachus.
Srófon járó kerek tetején egy karika és 2 cső, melyeket lánczon
járó dugóval lehet elzárni. Tetején két fül, melybe dombor-
művű fogantyú van beleakasztva és két címer. Fedelén bélyeg,
alján ugyanaz. Magassága 0'19, átmérője 0'20.

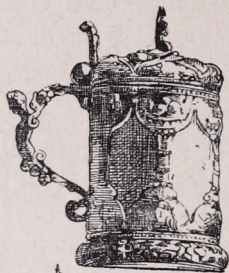
Köriratuk: Mich.(æl) Teleki de Szék C.(elsissimi) P.(rincipis) in.(timus)
Con.(siliarius) Co.(mitatum) Mar.(os) & Thor.(da) Albq Sup(remus)
Co(mes) Ex(ercituum) Tr.(ansylvaniæ) G.(eneralis) D.(ecimarum) A.(nume-
rator) Ar(cium) Huszt & Köv(ár) Districtusque Ejusdem Ac Trium
SS.(edium) Csík Gyer(gyo) Kasz(on) Cap(iteanus) Ubique S(upremus) Ver

Judit An. D. 1687. Pohár Michæel Teleki Anno Do 1675. Ver Judit Anno Do 1675.

Kiállítja gr. Teleky Sámuel.

49 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

45. sz.

49. sz.

50 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Alul két fodorral díszített s ponczolt négy levelű virágokkal ékes szalag. Teste csonka kúp. Rajta három álcás cartoucheban trombitát, violát és hárfát tartó gyermek kiverve, szélét fodros gyűrű szegélyezi. Tagolt fedelén gyömolcsők és álcák váltakoznak. Tetején álló orosz-lán pajzsot tart, benne e jegy bevésve: Hátul a szarvat szárnyas herma képezi. Füle hajlott s közepén szintén női hermával díszes. Az orosz-lán, a szarv és a fül valószínűleg későbbi korból származnak. A fedő belsejébe alkalmazott lapon e felirat bevésve: In memoriam spect. ac. gen. Dni Georgii Armbrusteri Reg. Jud. Cip. Com. Sax. Cons. Cels. Prin. vicinitali fori mai: et minor. consecr. anno 1685 men. Febr.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

51 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

52 *Kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek, tagolt talpán domború és vésett virágokat szemlélünk. Kúpalakú testét szintén domborművű virág- és levélfüzér fedi. Fedelén 2 boglár-rész közé foglalt gomb és szabadon álló sas. Hajlott füle hermával díszes. Alján bélyeg. Magassága 0'168, átm. 0'074.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

53 *Kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Egészen síma testét vésett vonalak által határolt aranyozott szalagok ékítik. Fedelén gomb és 2 szétágazó szarv. Füle hajlott. Bélyegek: alján, testén, fedelén és a modern bélyeg.

Magassága 0'143, átm. 0'85.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

54 *Horvát András kupája.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

55 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Testén szívalakú diszítés. Tetején egy gomb. Talpán két bélyeg. Magassága: 0'11, átmérője: 0'09.

Kiállítja Salamon Aladár.

56 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

57 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Tagolt talpa kerek virágfüzérrel és gyümölcsökkel ékes. Felette és a kupa szélén fodros élű gyűrű. Hengeralakú testén három aranyozatlan virágszálát látunk kiverve. Fedele tagolt levelekkel és gyümölcsökkel diszített. Gombját két utólag alkalmazott négy levél és két makk képezi. Füle hajlott gyöngyökkel, gyíkkal, és alul szívalakú pajzsos cífrázott: Ψ . Alján e bélyeg kétszer és a következő vésett felírat: C. BIDNER. ANO 1667. E felírat ujabbkori. Környékén oroszlánfejek.

Kiállítja br. Bálint József.

58 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpát virágkoszorú díszíti. Testét a talp felett és szélén tagolt gyűrű övedzi. A kupán virágfüzért látunk kiverve. Csuklóban járó fedele tagolt, virágkoszorúval ékes. Tetején lemezből metszett fenyő toboz. Hátul szabadon álló sas képezi a szarvat. Füle hajlott, közepén szakállas hermával. Alján bélyeg beütve.

Magassága 0'17, átm. 0'075.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

59 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Talpa kerek. Hasán három sor hólyag van kiverve, a két szélső homorú gyűrűvel ketté szakítva. Fedele tagolt s nyolcz lapos hólyagot példázó diszítménnyel cífrázva. Hátul kétágú szarv. Füle hajlott. Alján I A O van bevésve.

Ugyanott két bélyeg:
Magassága 0'12. Átmérője:
0'171.

fedelén ismét két bélyeg.

Kiállítja b. Apor Károly.

60 *Fedeles kupa.*

Inczédi Pál, 1678.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

61 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Véssett és vert munka. Teste és fedele cartoucheokkal ékes. Magassága: 0'11, átmérője: 0'08. 18-ik század.

Kiállítja gr. Bethlen Béla.

62 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Kerek talpán czikkek és bevert váltakozó tojás és csürlősor. Hengeralakú testén három medailon: tájkép futó szarvassal, tájkép futó szarvastehénnel, és tájkép ágaskodó lóval. A medaillonok köveit cartoucheok foglalják el; reszelős alapon gyümölcsös kosarak. Fedele tagolt cartoucheokkal és gyümölcskétegekkel ékes. Kúpalakú közepén mondat-szalagot tartó gyermekalak utólag alkalmazva. Hátul a szarvat kötéllel játszó gyermek képezi. Füle hajlott domborművű gyümölcsökkel, s közepén satyrfőből kinövő hermával ékes.

A kupa és fedő szélén és peremén e bélyeg beütve
Magassága 0'195, átm. 0'091.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

63 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Pereme vízszintes. Kerek talpa tagolt és bevert csillagokkal ékes. Teste hengeralakú. Rajta gyümölcskétegekkel váltakozó 3 cartouche domborodik. Az egyikben Triton koszorús amorette, a másikban tengeri lovon lovagló Neptun és a harmadikban Glaukon. Fedele tagolt s 3 szárnyas cherubfejjel ékes. Hátul fej nélküli herma képezi a szarvat. Közepén buzogányt és pajzsot tartó harczos áll. A pajzson e monogramm. Füle hajlott, közepén női hermával s alant kis domború fejjel díszített. Testén és fedelén bélyeg. Magassága 0'20, sz. 0'188.

Kiállítja b. Apor Károly.

64 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Alacsony talpán gyümölcs- és virágkétegek váltakoznak álczákkal. Hengeralakú testén álczá, cartouche-okba foglalt gyümölcsök és kutyák kivervék. Tagolt fedelén angyalfejek és madarak domborodnak. Gombját sugáros tag közepette szabadon álló lombos és virágzó ágacska képezi. A fül felett domború fejjel díszes szarv. Füle hajlott, közepén herma, felette gyöngyök. Alján bélyeg. Magassága 0'20.

Kiállítja gr. Bánffy György.

65 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, síma. Hengeralakú testén lombdiszítés és elől cartouche kiverve, melyben e czímert látjuk:

Fedelén cartoucheok és 2 ágú hajlott szarv. Füle hajlott. Alján 2 bélyeg, fedelén ugyanazon bélyeg. Magassága 0.145, átm. 0.078.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

66 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

67 *Fedeles kupácska.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött és vert munka. Teste és fedele cartoucheokkal s angyalfejekkel ékes. Fogantyúján felül egy koronás kígyó övezte koronás nőalak, a fogantyú közepén egy nőalak.

Magassága: 0.06 $\frac{1}{2}$, átmérője 0.05. 18-ik század.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum régiségtára.

68 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpa domború cartoucheos bélésű szalaggal van tagolva; testén cartoucheok közt csokordiszítés; felül hat sárkányfej. Középpütt három jelenet: Hercules a nemaeai oroszlánnal, Sámson a szamar-állkapczával és a philisteusokkal. A kupatest alatti síma szalagon állatalakok vésetei láthatók. Fedelén csavarszerű nyulvány van. A fogantyú felső csuklójába, melynek oldallapjait egy-egy oroszlánfő képezi, egy fedélnyitó lap illeszkedik, melynek belső oldalán két sárkány között Geniusocska látszik. Magassága: 0.25, átmérője 0.08.

Kiállítja gr. Bethlen Béla.

69 *Verejtékes pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Alját tagolt és ponczolt gyűrű szegélyezi. Felette cartouche forma ékítmény. A pohár testén ponczolt alapon cseppekét és hegyére állított reczézett rhombusokat látunk, kissé kihajló szélén két vésett vonallal ékes szalag. Alján bélyeg

Talpas volt, de ez utólag elvágatott. Magassága 0.175, átm. 0.095.

Kiállítja Szitányi Bernát.

70 *Verejtékes pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú. Pereme síma. Talpa kiálló, fodros élű gyűrű választja el hengeralakú testétől. Ez kihajló felső szélén aranyozott, 3 nagyobb, 3 kisebb cartouche-sal, gyümölcscsel és virággal díszes. A pohár testén ponczolt ezüst alapon aranyozott cseppeket látunk, elől e czimer:

A felső karimán LEVAII * GEORGII * GREGORIVS * GRVMES * I * 6
* 2 * 4. Ujra aranyozva. Magassága 0'175, átm. 0'92.

Kiállítja gr. Bánffy György.

71 *Verejtékes pohár.*

Ceke János, 1671.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

72 *Verejtékes pohár.*

Ezüst, részben aranyos. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán ponczolt alapon három ujjú levelek, szőrös belsejű virágokhoz hasonló hármias cseppek és egyes cseppek váltakoznak. Tagolt fodros élű gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. E gyűrű két oldalán szintén szőrös belsejű levélpárta. A pohár testén két sorban néha virágformára dolgozott hármias cseppek lógnak ponczolt alapon. Kissé kihajló felső szélén hegyes végű nagyobb cartoucheok, bennök gyümölcs, kisebb ékes fejekkel váltakoznak. Magassága 0'21, átm. 0'11.

Kiállítja Kárász Géza.

73 *Verejtékes pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú. Peremén és a talptól elválasztó lapjain lombdiszítés és cartoucheok. Teste ponczolt ezüst alapján aranyozott cseppek s koszorúba fogott három vésett ábra: Repülő sas, dudáló medve és griffmadár. Talpa ponczolt alapján körbe fogott szarvas, kecske és egyszarvú. Magassága: 0'24, átmérője: 0'13.

Kiállítja Des Echerolles Sándor.

74 *Verejtékes pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Talpát alúl láncz, felette ponczolt alapon gyümölcscs-kötegekkel megrakott lombfüzerek, három medaillon, benne két férfi, egy nő-arcz és cseppek diszítik. Tagolt gyűrű választja el hengeralakú testét

talpától. E gyűrű két oldalán szintén lánczczal ékes. A pohár testén ponczolt alapon a következő diszitmények kiverve. Alul fenyő tobozok, három kerek medaillon, benne fejek és cseppek. Közepén szalagokkal keresztül kötött gyümölcsös cartoucheok és hatos cseppek váltakoznak. Kissé kihajló széle alatt három hegyes cartouche között egyes cseppek és három koszorús medaillon látható, mindegyikben két fő. Alján bélyeg beütve.

Magassága 0.25, átm. 0.13.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

75 Verejtékes pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Talpát hengeralakú testétől fodros élű gyűrű választja el. Ezen gyűrű két oldalán és talpa peremén liliomokat, félkörökkel váltakozva látunk. Talpa merőleges, oldalain cseppek és pontozott keretben fejek vannak kiverve. Teste hengeralakú, rajta cseppek és három szárnyas alak; köztük egy bajuszos, szakállas és három szakállatlan gyermekfej pontozott alapon. Kissé kihajló szélén liliomba végződő kisebb és nagyobb cartoucheokat szemlélünk. Felettök e felírás: ESZT * AZ * POHART * A * D * 1652 * MICZKEI * BALAS * CZINALTATA.

Alján bélyeg :

Magassága 0.225, átm. 0.10.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

76 Verejtékes pohár.

Ezüst, aranyozva. Vésett és vert munka. Hengeralakú. Felső peremén virágdísz és cartoucheok közt három Medusa-fő. Ponczolt ezüst alapján és talpán cseppek. Teste alján emlékérem. Magassága: 0.19, átmérője: 0.10.

Kiállítja az orsz. Iparművészeti Múzeum.

77 Talpas pohár.

Ezüst, az aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Felső pereme cartoucheokkal diszített. Testének ponczolt alapján négylevelű virágok. Az alján mesterbélyeg. Magassága: 0.19, átmérője: 0.09. 18-ik század.

Kiállítja Biharmegyei tört. és régész. egyeslet.

78 Talpas pohár.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

79 Talpas pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Tagolt pereme vízszintes. Gyümölcsökkel és cartoucheokkal diszített talpát hengeralakú testétől

kiálló síma gyűrű választja el. Síma ezüst testébe fonott keretben futó farkast és B E betűket látunk háromszor bevésve. Kissé kihajló szélén cartoucheok vannak bevésve. Alján bélyeg.

Magassága 0'17. Átm. 0'09.

Kiállítja b. Radvánszky Béla.

80 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert és véssett munka. Pereme vízszintes. Hengeralakú testét talpától tagolt gyűrű választja el. E gyűrű két oldalán nagyobb és kisebb liliomforma végű cartoucheok váltakoznak. Kissé kihajló szélén szintén gyümölcsös cartoucheok beverve. Alján bélyeg:

Magassága 0'19, átm. 0'091.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

81 *Talpas pohár.*

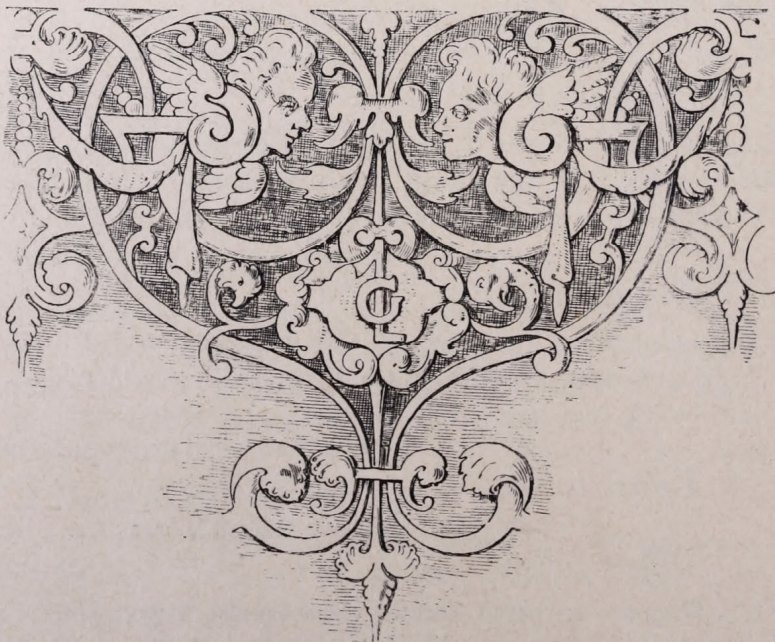
Ezüst, peremén és talpán aranyozva. Peremén cartoucheok közti szalagon IOHANNES GVNNESCH. 1622. Testén hat, talpán három Durazzo aranyozott pénz. Talpán vadászjelenet. Az alján mesterbélyeg. Magassága: 0'20, átmérője: 0'11. 1622.

Kiállítja gr. Andrassy Manó

82 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozott díszítésekkel. A pereme síma, talpa függőleges része domborművel: delfin-fejek felett cherubok fejei, körülöttük virág- és gyü-

mölcscsokrok. Talpát a hengeridomú testtől tagolt gyűrű választja el. A test alját cartoucheok és virágcsokok díszítik, közepén vert keretbe foglalt

3 Pharosi érem, felső szélén cartoucheok között háromszor 2—2 cherubfej és medaillonban e jel . Talpán bélyeg :

Magassága 0.22, átm. 0.112.

Kiállítja özv. Schul Henrikné, Fogaras.

83 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú. Felső pereme cartoucheokkal ékes, úgy testének talpszorító foglalványai. Felül 9, a talpon három római pénz van. Alól két mes-terbélyeg. Körirat : Legatum S. M. memoris a H cibin anno 1698. Magassága 0.25, átmérője 0.10. 1698.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

84 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a díszítmény aranyozott. Kerek talpa alúl levélpártával s körtékkel ékes. Hengeralakú testét fodros élű gyűrű választja el talpától. E gyűrű két oldalán lilomok, egyéb ékítményekkel váltakoznak. Kissé kihajló szélén síma gyűrű alatt három lelógzó lilomforma végű cartouche van kiverve czápás belsővel. Alján bélyeg. Magassága 0.235, átmérője 0.102.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

85 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

86 *Talpas pohár.*

Ezüst. Felső peremén, talpválasztóján és talpsávján aranyozva. Virágdiszítés. A test síma lapján : E. V. I. V. F. K. — P. I. F. K. ISTEN.

DÜTSÖS SÉGÉRE ATTAK EZ POHÁRT AZ T. N. VJHELYLYI REFORMATA ECCLESIAAK A. D. 1714. Talpán mesterbélyeg. Magassága 0'19, átmérője 0'08 $\frac{1}{2}$, súlya 12 $\frac{1}{4}$ lat. 1714.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

87 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes, talpát tagolt gyűrű választja el testétől. E gyűrű 2 oldalán gyümölcsöket

és kis cartoucheokat látunk beverve. Teste hengeralakú s 3 levélbe végződő ferde kockás négyszöggel ékítve. Kissé kihajló szélén kisebb és nagyobb lelóggó díszítmények váltják fel egymást. Alján bélyeg. Magassága 0'176, átm. 0'082.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

88 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Talpát két fa két mezőre osztja: mindegyikben házak czápás alapon; hengeralakú testét talpától fodros élű tagolt gyűrű választja el. E gyűrű felett liliumforma virágba végződő párta. Kissé kihajló szélén három szintén liliumvégű cartouche kiverve, benne gyümölcs czápás alapon. A pohár síma testén e felíratot olvassuk: ANNO 1668 : DIE · 15 FEBRV : VEREHRET HERR MICHAEL · RUKESCH DER STEINGAS OBERSTER · NACH : BAR SCHAFT DIESEN BECHER. LEGATVM. Peremén két bélyeg. Magassága 0'165, átmérője 0'076.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

89 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Pereme vízszintes s bevert ékítményekkel cifrázott. Talpát hengeralakú testétől fodros élű tagolt gyűrű választja el. E gyűrű két oldalán levélpárta kiverve. Teste síma ezüst s kihajló szélén lilionmba végződő cartoucheokkal díszített. Talpán alúl GDS. Peremén bélyeg. Magassága 0'152. Átm. 0'07.

Kiállítja b. Apor Károly.

90 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek talpán szarvas és kutya látható, pálmák és egyéb növények között. E felett fodros élű gyűrű fut, mely a talpat a hengeralakú testtől elválasztja. E gyűrű felett lombdiszítésekben papagályok és gémek foglalnak helyet. Kihajló felső szélén szintén domború diszítések vannak. Talpának peremén bélyeg. Magassága 0'155, átmérője 0'07.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

91 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Hengeralakú testét talpától tagolt gyűrű választja el. Teste felső peremén 3 cartouche; alól papagály, pelikán és fajdyuk. Magassága: 0'156, átmérője 0'08.

Kiállítja Szabó Józsefné, gróf Haller Fanni.

92 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Talpát hengeralakú testétől fodros élű gyűrű választja el. E gyűrű két oldalán vert levélpárta. Teste síma, rajta három virágszál. Kissé kihajló szélén liliomba végződő cartoucheok kivervek. Magassága 0'17, átm. 0'08.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

93 *Pohár.*

Ezüst vert, részben aranyozva. Kerek talpán lombdiszítéseket szemlélünk, felette fodrozott élű gyűrű választja el hengeralakú testétől. Ennek kissé kihajló szélén lelőggő lombdiszítések vannak kiverve, talpán bélyeg, olvashatlan. Magassága 0'177, átm. 0'09.

Kiállítja özv. Schul Henrikné, Fogaras.

94 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

95 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

96 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán, melyet fodros élű tagolt gyűrű választ el hengeralakú testétől, vadkant és két támadó kutyát látunk. Testén alul három szírmű viráglevél, hegyén cartouche-sal váltakozva. Kissé kihajló szélén liliomba végződő cartoucheok vannak bevésve. Alján bélyeg.

Magassága 0'168, átm. 0'08.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

97 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Aranyozott pereme síma. Talpát fodros élű gyűrű választja el hengeralakú testétől. E felett s alatt vésett diszitmények. A pohár szélén lelóggó liliomba végződő cartoucheok. Elöl e czéh-jelvény. Alján bélyeg.

Magassága 0'165, átm. 0'078.

Kiállítja gr. Bánffy György.

98 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpát hengeralakú testétől tagolt, fodros élű gyűrű választja el. A gyűrű két oldalán diszítések vannak beverve. Kissé kihajló szélén liliomba végződő cartoucheokat látunk. Elöl czímer és felirat van bevésve. Alján bélyeg. Újra aranyozva. Magassága 0'154, átm. 0'177.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

99 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Pereme vízszintes. Talpán lombos cartoucheok czápas alapon. Fodros élű tagolt gyűrű választja el talpát felfelé szélesedő testétől. A pohár szélén liliomvégű cartoucheokat látunk kiverve czápas alapon. Alján olvashatlan bélyeg nyomai. Magassága 0'135, átm. 0'07.

Kiállítja Sztányi Bernát.

100 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Talpa hengeralakú testétől fodros élű gyűrűvel van elválasztva és virágokkal díszítve. Testén cartoucheokba foglalt virágok vannak kiverve.

Alján bélyeg. Magassága 0'137, átm. 0'075.

Kiállítja br. Radvánszky Bél

101 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

102 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpán cartoucheokba zárt

gyümölcsök kiverve. Hengeralakú testét talpától fodros élű tagolt gyűrű választja el. Testén három nagyobb cartouche, benne szarvas, szarvas-tehén és kutya, és felül 3 kisebb cartouche gyümölcsöcsel czápás alapon, szélén e felirat bevésve: TESTAMENT DES H. TOMAE KIRRIGER WOLENWEBER IN DIE WOLENWEBER CZEG 1662. Alján bélyeg. Magassága 0'195, átm. 0'099.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

103—104 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

105 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek talpán fák, két szarvas és egy medve, czápás alapon. Talpát fodros élű tagolt gyűrű választja el hengeralakú testétől. Ezen három cartouche, melyek belül álczákkal, találkozási pontjaikon fent tollas fővegű fejekkel díszítvék. A cartoucheokban futó harcos karddal, ugyanolyan lándzsával és egy álló muskétás. Alján e jegy: Peremén e bélyeg kétszer: Magassága 0223, átm. 0'105.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

106 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

107 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Talpát hengeralakú testétől tagolt gyűrű választja el; alul cartoucheokban 3 gyümölcsköteg, testén 3 cartouche között álló oroszlán, ágaskodó vadló és egy kantározott ló. Talpán bélyeg:

Kiállítja gróf Andrassy Manó

108 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán hódót, fókát, hullámozó tengert hajóval és tengerparti várost

látunk kiverve. Talpát hengeralakú testétől fodros élű gyűrű választja el. Ezen három cartouche, teve, dromedár és elefánt. Alján bélyeg. Magassága 0.17. C. átm. 0.088.

Kiállítja b. Apor Károly.

109 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú testét talpától tagolt gyűrű választja el. Talpán domborművű fa, halom és ház látszik. Testén cartoucheok közt czápás alapon három csillag. Talpán bélyeg. Magassága: 0.165, átmérője: 0.08.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

110 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpát hengeralakú testétől tagolt gyűrű választja el. Alul czápás alapon nyúl, kutya és fák. Testén czápás alapon cartoucheok és 3 geniusfő. Magassága: 0.13, átmérője: 0.07.

Kiállítja gr. Zichy Edmund.

111 *Talpas pohár.*

Síma aranyos ezüst. Testén huszonnégy pogány és középkori pénz, talpa külső lapján 8, fenekén egy. Magassága 0.29, szélessége 0.15. 17. század.

Kiállítja gr. Károlyi Sándor.

112 *Tál.*

Ezüst, részben aranyos. Szélein virágos keretben állatok, a medencében a négy elemet példázó alak: IGNIS, AQVA, TERRA, AËR. Közepén koszorúban czimer: háromágú koronából kinövő, átlőtt nyakú szarvas, előtte félhold, körirata: * GYERŐFI * BORBARA * Szélessége 0.45, hossza 0.55. Hozzá tartozik egy aranyozott, vert ezüsből készült ágaskodó tiz ágú szarvas, melynek feje lecsavarható. Magassága: 34. 1694.

Kiállítja br. Szentkereszty Stefánia.

113 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva, vert és vésett munka. Felső testén, mely hengeralakú és peremén lombos, cartoucheos dísz. Magassága 0.13, átmérője 0.07. 18. század.

Kiállítja Csizsár László.

114 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Talpát és tagolt gyűrűvel elválasztott hengeralakú testét cartoucheok díszítik czápás alapon. Magassága 0.118, átm. 0.166.

Kiállítja gr. Bethlen Béla.

115 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva, vert és vésett munka. Testén a perem lom-

bokkal, talpszorító felső lapja, azonkép az alsó s a talpat borító virágos kunkorokkal ékesek, a hengeralakú testen három rózsza. Talpán mesterjegy. Magassága 0'14, átmérője 0'69. 18. század.

Kiállítja Des Echerolles Sándor.

116 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Talpa gyümölcsös cartouche-okkal ékes, czápás alapon. Tagolt, fodros élű gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. E gyűrű felett liliomforma virágos pártá. Testén három kantáros ló. Szélén lóggó redőzet szárnyas, kalapot és sipkát viselő fejekkel váltakozik. Alján bélyeg beütve. Magassága 0'195, átm. 0'098.

Kiállítja Csoma József.

117 *Fedeles kupa.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Talpa vadászatot példázó díszítéssel, fedele — melynek tetején kisdud Bacchus ül — lomb- s gyümölcsdíszítéssel ékes, fogantyúja hajlott, hermával. Testére kinyílt s két virágzó tulipán vésetett. Fedelén ANDREAS BERTRAM. APOTECARIUS. Talpán két mesterbélyeg. CH Magassága 20, átmérője 0'95. 17. század.

Kiállítja Hahn Christóf.

118 *Fedeles kupa.*

Ezüst, az aranyozás nyomaival. Öntött, vert és vésett munka. Testén és fedelén cartoucheos lombdísz. Fedelén egy toboz, hajlott fogantyúján egy gombsor. Magassága 0'14, átmérője 0'07. 17. század.

Kiállítja az Erdélyi Muz. régiségt.

119 *Kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Tagolt alapja domború álczákkal díszített. Hengeralakú ezüst testen alul két tájképben játszó íjjas amorette van bevésve, felül pedig szintén vésett díszítés között három medaillon látható, harcosok alakjaival. Hátul hajlott fül vésett díszítéssel. Tagolt fedelén domborúra vert három szárnyas angyalfő változva gyümölcs-kötegekkel. A fedőn a fül felett egy angyalfővel ékes kétágú szarv, tetején fenyőtoboz. Talpa peremén 2 bélyeg. Alján W. 100. V. 42. S. A. O. 1638. A fül aljához erősített pajzsos e jegy. Magassága 0'255.

Kiállítja gr. Bánffy György.

120 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tagolt talpa kerek s levélkoszorúval díszített. Hengeralakú testét alul és szélén fodros élű gyűrű szegélyezi. Kiálló bordák 6 hatszegletes síma mezőre osztják. A bordák ki-

szélesedő 2 végén kivert angyalfejek váltakoznak gyümölcsökkel és álczákkal. Fedelén angyalfejeket és gyümölcsöket látunk, közepén pedig ezüst lemezből metszett virágos szarvas ül. Hátul két ágú hajlott szarv. Hajlott füle közepén hermával ékes. Alján bélyeg. Magassága 0'205, átm. 0'097.

Kiállítja b. Apor Károly.

121 *Fedeles kupa.*

Ezüst. Öntött és vert munka. Talpa karéjos. Síma testén négy cartouche, fedelén aranyozott bogyo körül 7 viráglevél. Hajlott fogantyúján magyar vitéz feje. Magassága: 0'26, átmérője: 0'11¹/₂. 17-ik század.

Kiállítja a bethleni ref. egyház.

122 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

123 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött, áttört és vésett munka. Tagolt talpa kerek és nyolcz különálló bevert levéllel ékes. Hengeralakú testét síma aranyalapon levél- és virágdiszes háló borítja. E háló 4 pilaster által 4 mezőre osztatik, mind a négy mező közepét domború női fő foglalja el, ezek közül kettő oroszlánok által tartott koronás pajzsra van erősítve. Tagolt fedelén bevert leveleket, tetején pedig áttört művű sipka felett madarat látunk. A szarvat ülő oroszlán képezi. Füle hajlott gyöngyök közé foglalt női hermával díszített. Testén 3 bélyeg. Magassága: 0'225, átm. 0'105.

Kiállítja Szabó Józsefné, gróf Haller Fanni.

124 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

125 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpa és fedele háromszor, teste kétszer van tagolva, fogantyúja síma; födelén három ezüstrózsából csokrozat, testén négyszögű aranyos keretben öt színes mozaik, melyek közül kettő antik ampolnát, kettő romokat, a középső egy pogány templomot tüntet elő. Talpán két mesterbélyeg. Magassága: 0'23, átmérője 0'11.

Kiállítja a kolozsvári ev. ref. egyház.

126 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt és kivert levelekkel ékes. Teste hengeralakú, 2 végén fodros gyűrűvel s ezt szegélyző levélpártával díszített. Közepén 2 pontozott gyűrű között domború virágfüzért látunk. Tagolt fedelén csiptetett vízszintes

perem, kivert virágfüzér s tetején ülő szarvas. Hátul lilomhoz hasonló 3 ágú szarv. Csuklón járó füle hajlott, közepén női herméval. Peremén bélyeg. Magassága 0'308, átm. 0'093.

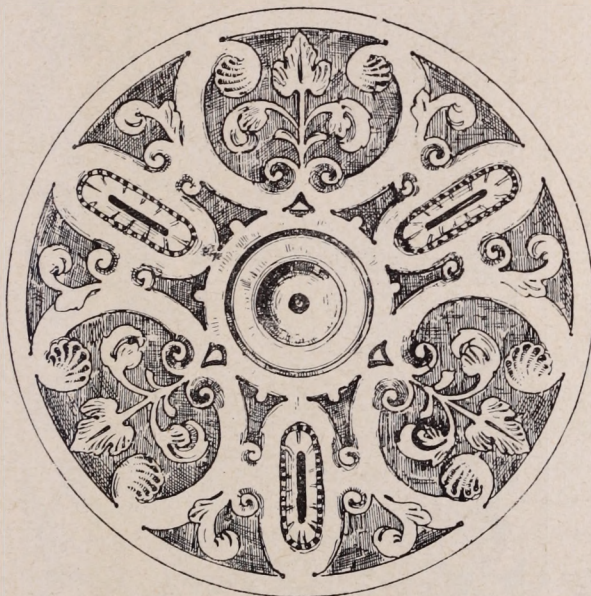
Kiállítja b. Apor Károly.

127 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

128 *Fedeles kupa.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Peremét tojásdad czikkek képezik, melyeket egymástól fodros élek választanak el. A kupát alul szintén fodros szegélylyel és ponczolt disztménynyel ékes gyűrű övedzi. Csonka kúpalakú testén gyümölcsös cartoucheok, két gyermek és

egy szakállas fő kivervék, reszelős alapon. Szélét fodros gyűrű szegi be. Fedeles tagolt, domborművű cartoucheokkal ékes. Tetején három fülű díszedény, hátul pedig syrén képezi szarvát. Füle hajlott, közepén női herméval cifrázott. Alján két bélyeg beütve.

A fedőn belül üveg alatt e czímer.

Magassága 0'158, átm. 0'074.

129 *Fedeles kupa.*

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpán, a test alján és peremén, valamint fedelén cartoucheok; a peremen függönyös virágdísz között három Geniusfő; fedelén egy nyugvó szarvas. Hajlott fogantyúján gombsor. Talpán két mesterbélyeg. Magassága : 0'22; átmérője 0'099.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

128. SZ. FEDELES KUPA.

130 *Kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Három lába oroszlánt ábrázol, melyek két első lábukat golyóra támasztják. Hasukon levél nő ki s tapad a kupa hengeralakú testéhez. Itt a következő felírást olvassuk: Drick Höfligt Sät mig Hederligt. Lajos fejedelem, vésett virág koszorú és a felírat: PALLME ··· SIMONSON ··· LYDER ··· ANNA ··· HAGENS ··· DATTER ··· 1694. Továbbá egy fa LHGPT betűkkel. A kupa hajlott sima, füle felett, a lábakhoz hasonló szabaddon álló oroszlán ül. Fenekén bélyeg:

Magassága 0'172, átm. 0'116.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

131 *Fedeles kupa.*

Ezüst; aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpa hólyagos, testen lombdiszítés, cartoucheokban nő kis gyermekkel, ki egy férfit ölel át. Hajlott fogantyúján emberfő; födelén János György (1611—1656) szász fejtallérja 1624-ből. Alján Ágost braunschweigi herceg tallérja 1656-ból. (Weltl. II/2. 4837). Fedelén mesterjegy. Magassága: 0'13; átmérője 0'08½. 17-ik század.

Kiállítja Csoma József.

132 *Fedeles kupa.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Talpán tojássor. Teste hengeralakú, kissé keskenyedő. Három kivert fa által három mezőre van osztva. Az egyikben egy próféta, a másikban Dániel prófétát látjuk az oroszlány barlangban «Daniel» fölíráttal, a harmadikban Jónás prófétát a czethal nyeli el. Fedele tagolt három cartouche-sal ékes, kettőben czethal, a harmadikban libákat és tájképeket szemlélünk. A cartoucheok között gyümölcsökkel és két lelógó virágindával diszített edények foglalnak helyet. Tetején hozzá nem tartozó hatyú ül. Hátul domború angyalfejjel díszes hajlott szarv, alsó végén jellel. Fülén felül állati fő, közepén női termet és alatta masceron. Alján: bélyeg. Magassága 0'24. C. átm. 0'093.

Kiállítja b. Apor Károly.

133 *Talpas pohár.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán cartoucheok kiverve. Hengeralakú testét fodros élű tagolt gyűrű választja el talpától. Testét masceronokba végződő cartoucheok és gyümölcsök díszítik, czápás alapon. Kissé kihajló szélén paizs, benne lándzsát és paizsot tartó alak utólag bekarcolva. Magassága 0'20, átm. 0'10.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

134 *Pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alján fodros élű gyűrűt látunk, felette leveles ékítményt. Teste hengeralakú sima ezüst,

elől czímer bevésve. Kissé kihajló szélére lecsüngő cartoucheok kiverve. Közöttük A. D. Alján bélyeg : kétszer.

Magassága 0'152, átm. 0'088.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

135 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Talpán nyúl, farkas és tengeri macska. Hengeralakú testét tagolt gyűrű választja el talpától. A pohár kissé kihajló szélén síma szalag alatt három lóggó lombréteg kiverve czápás alapon. Elöl levélkoszorú s e felírás lett bevésve : ANDREAS. CZEKIUS. ORBAI. 1 . 6 . 7 . 5 : Alján bélyeg beütve. Magassága : 0'19, átm. 0'078.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

136 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán házak és fák czápás alapon. Testét fodros élű gyűrű választja el talpától. A pohár kissé kihajló szélén liliomba végződő cartouche kivésve. Alján bélyeg bevésve. Magassága 0'14, átm. 0'077.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

137 *Talpas pohár.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán kutya és két őz tájképben, czápás alapon. Fodros élű tagolt gyűrű választja el talpát felül kiszélesedő testétől. Ezen cartoucheokat, bennök lóggó gyümölcskétegekkel, látunk kiverve czápás alapon. Alján bélyeg beütve :

Magassága 0'18, átm. 0'094.

Kiállítja a brassómegyei bizottság.

138 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Talpán cartoucheok, bennük liliomok czápás alapon. Hengeralakú testét fodros élű tagolt gyűrű választja el talpától. E gyűrű felett liliomvégű cartoucheokból pártá. Kihajló szintén liliomforma virágba végződő három nagyobb cartouche találkozik kisebbekkel. Bennök gyümölcs és három ujjú levél czápás alapon. Alul bélyeg: l. a 137. számnál. Magassága 0'145, átm. 0'08.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

139 *Tál.*

Ezüst. Aranyozva. Öntött vésett és vert munka. Széle verejtékes. Közepén a Zay-család czimere. Hossza: 0'60. Hozzá tartozik egy kanna. Öntött, vésett és vert munka. Talpán és testén verejtékes sorozat, fedelén a Zay-czímer. Magassága 0'30; átméője 0'22. Talpán e bélyeg:

Kiállítja gr. Zay Albert.

140 *Talpas pohár.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpán nyúl, farkas és fején tollas füveget viselő kutya. Fodros élű tagolt gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. Ezen álczás cartoucheokat, lombdiszítést és a cartoucheok találkozási pontjain szárnyas és fejükön tollas kalapot, vagy bohóc szípkát viselő hermafroditákat látunk kiverve, czápás alapon. Talpán HB bevésve. Alján bélyeg beütve. Magassága 0'133, átm. 0'072.

Kiállítja br. Szentkereszty Stefánia.

141 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hengeralakú testén, felül a peremen három cartouche, alul fák és házak; talpán mesterbélyeg. Magassága: 0.14, átméője: 0.075.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

142 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

143 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

144 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Pereme vízszintes. Fodros élű tagolt gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. E gyűrű két oldalán liliomos és leveles pártá. Kissé kihajló szélén hegybe végződő cartoucheok kiverve czápás alapon. A pohár testén, nyilván utólag készítve, tájképet, kutyát, két szamarat s

nyáját hajtó pásztort s e vésett jegyet látjuk **PNS.** Alján bélyeg beütve.

Magassága 0'185, átm. 0'103.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

145 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek, tagolt s vízszintes lemezen álló talpa domború gyümölcskétegekkel ékes. Ezt fodros élű gyűrű választja el hengeralakú testétől, melyet alul növénydísz, kihajló szélén pedig bajszos álarczok cifráznak. Talpának szélén bélyeg. Magassága 0'215, átm. 0'092.

Kiállítja gr. Teleky Sámuel.

146 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

147 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

148 *Fedeles kupa.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa sima. Hengeralakú testét tagolt gyűrű választja el talpától és szegélyezi szélén. Két vésett vonallal határolt sima szalag között czápas felületű. Fedele tagolt s részben czápas. Tetején ezüst lemezből metszett fodorra szarvas lett utólag alkalmazva. Hátral domború fővel díszített két ágú szarv. Fülét stylizált lomb képezi. A talp peremén e bélyeg. Magassága 0'21, átm. 0'087.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

149 *Kupa.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Keskeny talpát hengeralakú testétől egy fodros élű kiálló gyűrű választja el. Testén lecsüngő gyümölcskétegekkel váltakozó 3 medaillon, az elsőben éneklő, a másodikban Venussal szerelmeskedő és a harmadikban hegedülő Ámor. Födelén 3 szárnyas angyalfej és egy 2 fővel díszített hajlott szarv van. Hajlott füle közepén domború szárnyas hermával és alsó végén, hol a kancsó testéhez tapad, fővel díszített; fenekén bélyeg. Magassága 0'22, átm. 0'101.

Kiállítja özv. Schul Henrikné.

150 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Kerek tagolt talpán virágos levélfüzérek. Hengeralakú testét alul hólyagos párta, szélén párkányos, sima gyűrű között áttört művű vert háló borítja. Rajta lombok, gyümölcsök és három madár. Fedele tagolt s vízszintes, fodros szegélylyel ékes. Felső mezején vésett leveleket és vert gyümölcsfüzért

látunk. Tetején hólyagos domborodás felett, lemezből metszett fodrokban gyümölcs ül. Hátul masceron képezi a szarvat. Hajlott füle állati főbe végződő delfin. Alján e bélyeg kétszer beütve Magassága 0'205, átmérője 0'093.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

151 *Bocskay kupa.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Fedele, teste czápás, ezen koszorúban nyilat tartó kétfarkú oroszlán, STE P. BO. DE KIS MAR. PRI. TRANSYLVA. Tetején a czimer alak kiöntve. Fedelén belül: Kolozsvár Hölgyei az 1859. jul. 26-ki nyertesnek. Magassága: 0'20, szél: 0'092. 17-ik század.

Kiállítja Erd. Muz. Egylet.

152 *Kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, vésett, öntött és áttört munka. Talpa kerek tagolt és öt, virágokat ábrázoló áttört taggal díszített. Hengeralakú testét szintén áttört művű virágháló borítja, három éremalakú lappal megszakítva. Ezen lapokon mellképek domborodnak. Fedelén virághálót, egy gombot és egy hajlított kétágú szarvat látunk. Füle hajlott. Magassága 0'165, átm. 0'097.

Kiállítja b. Radvánszky Béla.

153 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Vert és vésett munka. Pereme vízszintes. Talpát hengeralakú testétől fodros élű gyűrű választja el. Kihajló, szélén sima aranyozott szalag nyomai láthatók. A díszítés, mely valószí-

nüleg vésett művű volt, el van a pohárról távolítva. Elöl e médaillon utólag lett bevésve. Magassága 0'235, átm. 0'115.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

154 *Kupa.*

Ezüst. Öntött, vert és vésett munka. Kerek tagolt talpát leveles virág-

fűzér diszíti. Hengeralakú testét alul tagolt és ponczolt szalag övedzi, szélén levélpártával ékes tagolt gyűrű szegélyzi. A kupa testén virágok és levelek kiverve. Füle hajlott s közepén hermával ékes. Fedele nincs. Peremén e bélyeg kétszer beütve.

Magassága 0'16, átm. 0'095.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

155 *Kupa.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Tagolt talpa kerek, teste hengeralakú, rajta 3 medaillon, az elsőben a pásztorok imádása, a másodikban 3 király imádása és a harmadikban Krisztus keresztelése van kiverve. Fedelén köröskörül angyalfejek váltakoznak gyümölcskötegekkel. Közepén pedig levelek között elhelyezett virágalakú gomb ül. Hajlott füle közepén szárnyas hermával diszített. Alján bélyeg. Magassága 0'215.

Kiállítja özv. Schul Henrikné, Fogaras.

156 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Pikkelyes talapja fölött lomb és virágdiszes sávozat, testén lombdisz közti négy keretben gyümölcstömbözet. Virágokkal ékesített fedelén Agnus Dei. Fedél belső lapján a keresztet tartó kis Jézus, körülötte e felirat:

Agneta Jünglingen. Nata. Kerschtgin 1715. Daniel Jüngling. A kupa belsején bőségszarut öntő genius. Talpa körül: In hoñorem ET Usum Sac̃: obtulerunt Germani Frēs Ampliss: Domūs Daniel Jüngling & Stephanus huius operis Artifex. Anno 1728. Hajlott fogantyúján emberfő. Magassága 0'312, szélessége 0'215.

Kiállítja a N.-Küküllő megye.

157 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

158 *Fedeles kupa.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

159 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Pereme vízszintes. Talpán levelek domborodnak. Fodoros élű tagolt gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. Ezen három virágszálát látunk kiverve. Szélét bevert pontokkal határolt sima szalag diszíti. Újra aranyozva. Magassága 0'167, átm. 0'074.

Kiállítja özv. gr. Keglevich Gyuláné.

160 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Talpán kutya, oroszlán és róka. Tagolt gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. Ezen Ádám bikán, Éva oroszlánon a tudás fája mellett állanak, mögöttük pallost tartó

angyal nőstény oroszlánon. Az alakok között 1632 bevésve. Alján három bélyeg nyomai. Magassága 0'153, átm. 0'08.

Kiállítja a székely nemz. muz.

161 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Talpát hengeralakú testétől fodros élű, tagolt gyűrű választja el. E gyűrű alján levélpártával ékes. A pohár sima ezüst testén három aranyozott virágszál, szélén lombdiszítvány kiverve. Magassága 0'145, átm. 0'067.

Kiállítja b. Apor Károly.

162 *Ivó-edény.*

Az edény maga Nautilus, étetett virág- és levéldíszszel, fenn két oldalt két-két sárkányfő. Lenn közepén az egyesített Károlyi és Bethlen-czímer, körülte farkába harapó sárkány, fölötte griffmadár. A felső abroncs és szűrő aranyozott ezüst vésett művű, virág és lombdiszszel, közepén egy a nautiluson kiegészített álarcz felső részének körvonalai. Fülén bevésve 1612.

Kiállítja gr. Károlyi László.

163 *Asztaldísz.*

Nő-alak.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

164 *Asztaldísz.*

Férfi-alak.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

165 *Férfi-alak.*

Ezüst aranyozva, vert és vésett munka. 4 gombon álló talpa kerek, levelekkel és gyümölcskötegekkel van díszítve. Ezen a talpon áll a férfi fedetlen fővel, jobbában kotta-füzetek, leeresztett baljában pedig lapos főveget tart. Feje levehető. Talpán bélyeg. Magassága 0'385.

Kiállítja br. Rédl Béla.

166 *Nő-alak.*

Ezüst, részben aranyozva, vert, vésett és öntött munka, magas talpa 5 gombon áll, domború levelekkel és gyümölcsökkel van díszítve. Ezen áll egy uszályos ruhába öltöztetett hárfázó női alak. Feje lejár. Talpán bélyeg, mint a 165 számú. Magassága 0'395.

Kiállítja br. Rédl Béla.

167 *Csésze.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

168 *Ivó-edény.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és vert munka. Két gombon áll.

Kagylóalakú vert bordákkal szélesebb szűrő, a keskenyebb oldalán felhajlik s csigaformára végződik. Az edénye részén belül lemezből metszett levelek. Oldalán kívül jegy és két bélyeg. Magassága 0'12, hossza 0'165.

Kiállítja Szabó Józsefné, gr. Haller Fanni.

169 *Gyöngyház csésze.*

Ezüst, aranyozva, vert és vésett munka. Talpán két delphin, felhajló fülén s az ahoz erősített kagylón ugyancsak delphin áll. A csészét képező gyöngyház foglaltványai csipkések. Hossza: 0'14.

Kiállítja gr. Teleki Samu.

170 *Serleg.*

Élére állított tengeri rák ollója öntött és vésett művű ezüst foglalatban, 6 csillagalakúan elrendezett delphin képezi talpát. Ebből indul ki az álló élelt befoglaló áttört művű diszitmény, mely a hegyén madárfejbe, tövén pedig fogas masceronba végződik. Az utóbbi szájában 3 karélyú kagyló-forma kávét tart. Egy másik hasonló fej az előbbivel áttört ékítménynyel összekötve van az olló kisebb szárára alkalmazva, ezt a főből kiinduló domború ezüst gyümölcs-koszorú övedzi tövénél, egy áttört művű foglalat pedig hátsó élén vonul végig. Magassága 0'19, hossza 0'33.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

171 *Ivó-csésze.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

172 *Talpas csésze.*

Ezüst vert munka, belül s külső peremén aranyozva. Testén tíz pogány pénz látható előlapján emberfő, hátsó lapján: lovasalak. A csésze alján Mária Theresia gyulafejevári emlékérmét látjuk, a csésze fülénél Mária Theresia 1747 erdélyi emlékérmét (Weszerle Erdélyi érmek XVII, 1. 2.) A csésze előlapján Tiberius Cl. Nero (k. u. 14—37.) lyoni veretű ritka és értékes érmét látjuk. (Cohen 39). Alatta e felirat: 1748. Gyerőfi Kata. Átmérője 0'172.

Kiállítja br. Szentkereszty Stefánia.

173 *Repülő hal.*

Modern.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

174, 176 *Kakasok.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

175 *Pulyka.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

177 *Tál.*

Aranyos ezüst; öntött és vert munka, peremén dombormívű virág-díszek között 4 keretben vadászjelenet. Fenekein keretben gyümölcs, csiga, kígyó. Hossza: 0'54, szélessége: 0'31.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

178 *Strucz.*

Ezüst; vert és vésett munka.

Kiállítja br. Rédl Béla.

179 *Strucz.*

Ezüst. Vert és vésett munka. Szárnyai s teste strucztojást fődnek. Feje leválik. Talapzatán kigyók, gyíkok, tekenős békák, alatta gyümölcs-díszes dudor. Magassága: 0'29.

Kiállítja gr. Andrássy Gy.

180 *Strucz.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

181 *Papagály.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

182 *Nász pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

183 *Bagoly.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

184 *Kettős serleg.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Nő alak, mely csiga-forma serleget tart fölfelé, szoknyája a másik serleg, amazon egy szörnyfő, ezen levéldíszítés. Magassága: 0'275.

Kiállítja gr. Zichy Irma.

185 *Tál.*

Ezüst; vert és vésett munka, peremén vésett virágdísz közt koszorúba foglalt fejek, talpán 4 női fej aranyozva és 4 medaillon. Közepén kettős dudor közt Krisztust az égben példázó érem; feneke külső részén mesterjegy. Átmérője: 0'434.

Kiállítja gr. Berchthold L.

186 *Kettős serleg.*

Ezüst, aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Nőalak, szoknyája képezi az egyik serleget, ezen lombdiszes keretben két karvaly, a másik serleget a hegyes, bogba végződő füzös hölgy tartja két kezével magasra

emelve, ez csigaalakú s virágos gyümölcsdíszű, karimáján mesterbélyeg. Magassága : 0'284.

Kiállítja gr. Zichy Irma.

187 *Bagoly.*

Ezüst, aranyozva, vert és vésett munka. Talapzata tíz apró türkizzel megrakva. Feje leválik. Magassága 0'17. 17-ik század.

Kiállítja gr. Csekonics Jánosné.

188 *Kettős serleg.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Nő-alak. Szoknyája képezi az egyik kelyhet, a másikat pedig fején hordja. A nő fején főkötőt, nyakán magas fodros gallért és derekán kiálló vállvonatú füzöt látunk. Két kezét előre nyújtja, a balban jobb kesztyűjét tartja. Ruháján elől vésett lombdiszítészű betétet és alul vésett szegélyt szemlélünk, míg a többi részen domború levelek vannak kiverve. A kisebb kelyhen három gyümölcs- és virágdiszítéssel váltakozó fő van, melynek karimáján bélyeg. Magassága 0'225.

Kiállítja gr. Bánffy György.

189, 197 *Ezüst férfi-alakok.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

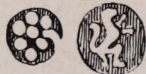
190, 196 *Pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

191, 195 *Pohár.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Bajszos és szakállas férfi, fején lapos sípkát, derekán magas vállvarratú ujjast hord. Balját, melyben keztyűt tart, csípőjére támasztja, jobbában pálcza. Dereka alul tölcserforma szoknyát visel. Ezen lombdiszítést és gyümölcsöket látunk kiverve.

A szoknya szélén 2 bélyeg

Magassága 0'095.

Kiállítja gr. Lázár Jenő

192 *Pohár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa három ezüst levél. Teste bogyó-formára csináltatott, leváló fedelén térdelő, kalapácsot s fáklyát tartó bányász. Magassága 0'172.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

193 *Pohár.*

1681.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

194 *Asztaldísz — körte.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött és vert munka, hideg zománczczal díszítve. Talpát három ujjú csipkés és bevert közép bordájú levél képezi, arany alapon zöldre festve. Ezen pihen a hajlott barnára színezett szár, három az alsóhoz hasonló, de kisebb levéllel díszítve. A körte alján aranyozatlan ezüsből metszett fodor. Teste sima aranyos. Kerek fedelén szín-

tén aranyozatlan ezüst fodor között szabadon álló pánczélos férfi jobbiban koszorút tart. A körtén és talpán alul két bélyeg van. Magassága 0'177.

Kiállítja Kárász Géza.

198 *Ágaskodó kecske.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

199 *Kos.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

200 *Kos.*

Ezüst aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Áll. Feje lejár. Balfülén hátul S. W., jobb fülén T. S. bevésve. Nyakán két bélyeg. Magassága 0'16.

Kiállítja br. Apor Károly.

201 *Tál.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Peremén virágos indázat közt medve, oroszlán, farkas. A medenczében jobbról egyszarvú, balról szarvas ágaskodik, köröttük virágos lombozat. A talapzaton balról az Ujlaki-czímer: három rózsás bokron ülő nyakán nyíllal átlőtt galamb, jobbról a Serédi-czímer: három nyilat tartó vértess kar, az előbbi fölött VILAKI BORBALA, az utóbbin: SEREDI BENEDEK 1688. Hosszasága: 0'49, szélessége: 0'38.

Kiállítja br. Jósika Andor.

202 *Medve.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

203 *Bárány.*

Aranyos ezüst.

Kiállítja gr. Teleky Samu.

204 *Medve.*

Pajzsot tartó.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

205 *Szarvas.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

206 *Szarvas.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

207 *Úrvacsora-tál.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Hajlott szélein, úgy a tálfenék alján kagylós, virágos diszítés, oldalain a I. Cor. 10 V 16, I. Cor. II. V. 28., I. 40r. 10 V. 3. 6. V. 63. vett idézetek bevésve. K zepén a felirat, mely szerint ez edényt 1733-ban Négyesi Szepesi János ajándékba adta a miskolczi ref. egyháznak. Hossza: 0'612, szélessége: 0'413.

Kiállítja a miskolczi ev. ref. egyház.

208 *Egyiptüpi teve.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

209 *Szarvas.*

Ezüst aranyozva. Véssett és vert munka. Talpán virágos dísz. Feje leválik. Mag.: 0'20.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

210 *Szarvas.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

HARMADIK SZEKRÉNY.

Talpas poharak, fedeles kupák a XVI—XVII. századból.

1 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

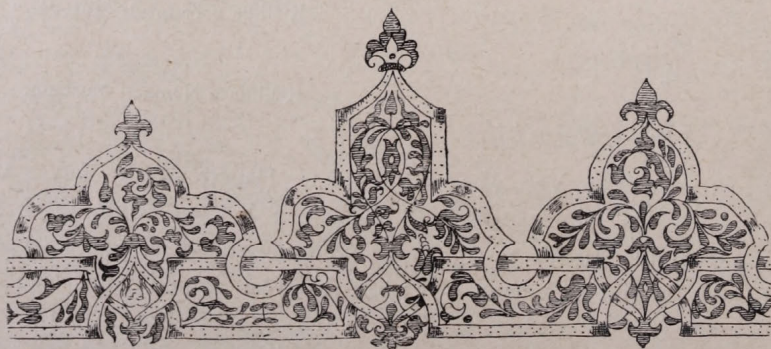
2 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Pereme vízszintes. Talpa alúl véssett díszítéssel ékes és fodros élű gyűrűvel van hengeralakú testétől elválasztva. E gyűrű felső oldalán lombdíszítést, az alsón a talpéhoz hasonló ékítményt látunk bevésve. Testén három levélkoszorús medaillon, benne fejek. Kissé kihajló szélén lelógó levelekkel ékes lambreguinek. Ezek között a következő felirat bevésve: SZEKEL MIHALE EZAZ POHAR ANDNI 1642. Alján bélyeg beverve: olvashatatlan. Magassága 0'067, átm. 0'072.

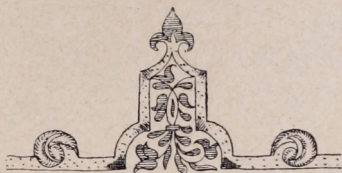
Kiállítja br. Liptay Béla.

3 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Kerek talpát tagolt gyűrű választja el hengeralakú

testétől. E gyűrű két oldalán lilium végű lambreguinek lombdiszítványokkal ékesen váltakoznak két-két bekunkorodó tollal. Kissé kihajló szélén

nagyobb és kisebb liliumvégű lambreguinekbe zárt lombok bevésve. Magassága 0.187, átm. 0.104.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

4 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésott munka. Vízszintes lemezen álló talpát tagolt gyűrű választja el hengeralakú testétől, itt vésott szalagot látunk, rajta liliumok és félkörök váltakoznak. A pohár felső, kissé kiszélesedő szélén cartouchekban keleties lombdiszítés és felirat van bevésve. Elöl e címér:

A felirat:

ALBERTVS:	FEKETE IST:	GEB: IST.	MECHEL SCHARSER.
BOKA	GRUS · LOR		

A pohár fenekén címér. Magassága 0.21.

Kiállítja gr. Bánffy György.

5 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésott munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Talpát öntött domborművű levélkoszorú, felette gyöngysor szegélyzi. Hasonló gyűrű választja el talpát hengeralakú testétől. Ez sima, kissé kihajló szélén lelógó lombdiszítvánnyal ékes, lambreguinek bevésve. A talp levehető. Magassága 0.225, átm. 0.102.

Kiállítja Kubicza János.

6, 7 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

8 *Pohár.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Peremén aranyos keleties disz között e felírás:

ENEDI EÖTVES JANOS . PANIHI PAP . ANNO 1666.

Magassága : 0'0141, átm. : 0'071.

Kiállítja az Erdélyi Muzeum régiségtára.

9 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Felső peremén keleties ékítésű cartucheokban madáralakok. Testén az ikthári Bethlen-czímer, 1621. G. B. felírással; ez későbbi véset. Magassága 0'13; átmérője: 0'08.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

10 *Pohár.*

Ezüst, aranyozva; vert és vésett munka. Hengeralakú teste czápás, pereme keleties diszítésű, 3 cartoucheban hármass halmon álló sas aranyozva. Magassága: 0'16, átmérője: 0'04. Fenekén mesterjegy:

Kiállítja Szabó Józsefné, gróf Haller Fanni.

11 *Pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12, 14 *Pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

13, 15, 16
17, 19, 20
21, 22, 23 } *Talpas pohár.*

3, 19

3, 20

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

18 *Talpas pohár.*

Ezüst; öntött vert és vésett munka. Felső pereme s talpa liliomos recézéssel körítve; testén domborműben griffek, majmok; talpán három nő. Felirat: Georgi Deiak. Szeocz Marton. Magassága : 0'16; átmérője: 0'10.

Kiállítja br. Bruckenthal.

24, 26, 28 *Pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum

25 *Pohár.*

Csonka; ezüst; aranyozva. Felső peremén virágdíszszel. Magassága: 0'10; átmérője: 0'07.

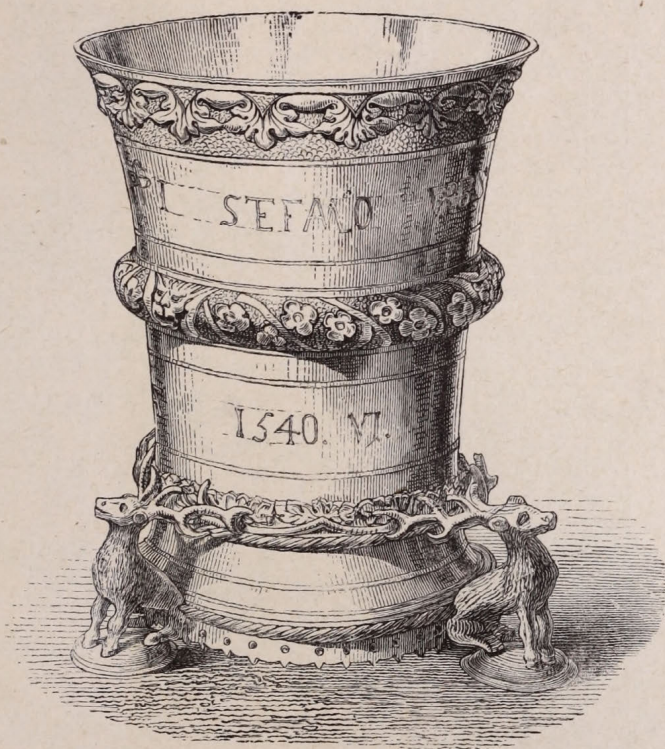
Kiállítja a biharmegyei tört. s rég. egyesület.

27 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

29,30,31 *Pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

19. SZ. TALPAS POHÁR.

32 *Pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésott munka. Alul vésott babérr koszorúval ékes szalag, felül tagolt apró gyöngyökkel díszített gyűrű szegélyzi. A pohár körül vésott mivű, részben pikkelyes kígyó tekerődzik, testén a következő felirattal ✚ PAV-LVS MECHLT 1561 ◇. Szája előtt e mesterjegyet látjuk:

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

33,34,35,36 *Pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

AD SECUNDAS EGREGI DOMINI GEORGII RADWANSKII NYPTIAS CIVITAS.
 NOVIZOLIENSIS PROPTER FUTURAM AC PERPETVAM SVAM ET HOEREDVM
 SVORVM AMICITIAM DONO DEDIT .J. 5. 7. 6.

37 *Talpas pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Pereme és alacsony talpa hajoltak, felettük tagolt, aranyozott és gyöngysorral díszített gyűrű fut. Hengeralakú, erősen kihajló szélű. Testén a címér paizsot tartó angyal és aranyozott, szélén pedig vadász-jeleneteket látunk. Lásd

a 37. sz. ábrát. Testén bélyeg

Magassága 0'191, átm. 0'12.

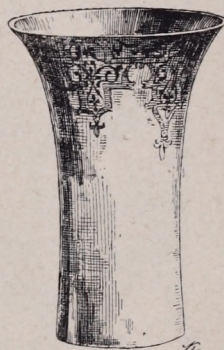
Kiállítja b. Radvánszky Béla.

38 *Pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Hengeralakú, felül kihajló. Teste sima. Szélét vésett

38. sz.

39. sz.

levélfüzérrel ékes szalag díszíti. Alatta e címert látjuk. Magassága 0'164, átm. 0'106.

Kiállítja Kállay Benjámin.

39 *Pohár.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott; hengeralakú. Erősen kihajló szélén lombdíszítménynyel ékes lambreguinek bevésve. Ugyanott Z. I. 1529. Alján bélyeg: Magassága 0'255. C. átm. 0'173.

Egykor az ónodi egyház tulajdona volt.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

40 *Pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

41 *Talpas pohár.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

42–49 *Pohár.*

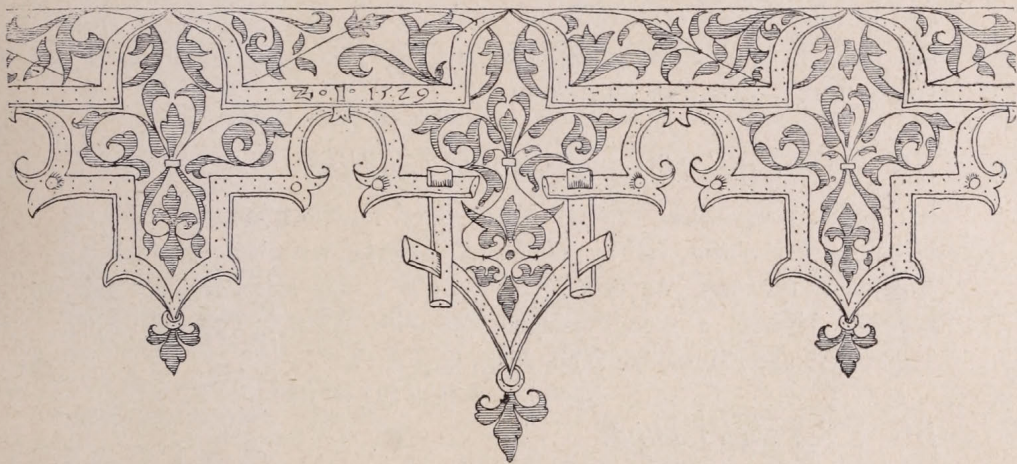
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

50 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Testét talpától virágdiszes gyűrűzet választja el. A test és fedél hatszor tagolt. Három-három czikken czápás alapon virágdisz. Kupája tetején szárnyas angyal. Fogantyúja hajlott: csuklóján Genius. Magassága: 0'39; átmérője: 0'14. Talpán mesterbélyeg.

Kiállítja a kolozsvári ref. egyház.

39. sz.

51 *Téntatartó, a hozzá való kanállal.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tálczája kagylós. A téntatartón Bethlen Gábor mellképe. Alatta, mondatszalonon: Gabriel Bethlen P. Tran. Mellette a címer: Hossza 0'87. Elöl nympa ül.

Talpán e bélyeg:

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

52 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Mivezete hasonló az 50. számúhoz. Fenekén mesterbélyeg. Magassága: 0'34; átmérője: 1'13.

Kiállítja a kolozsvári ref. egyház.

53 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Teste, talpa és födele hatszor tagolt. Talpán és fedelén czápás alapon cartucheos diszítés; testén hermák, azok körül lombdiszítés. Hajlott fülén női herma. Testén Rákóczi címere egyesítve Erdélyével. Felső peremén latinul bibliai mondások. Magassága: 0'26; átmérője: 0'13.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

54 *Téntatartó a hozzávaló kanállal.*

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Tálczáját a a diszítés 5 részre osztja. Két oldalt kagylót látunk, elől csipetett szélű lapot, melyen gyümölcs és egy mondatszalag kivervek és két öntött aranyozatlan gyík áll. A mondatszalagon e fölírás: Anna D G Pol Regin. Középtűt a födelen ostyatartó van, Anna mellképével. A hátsó részen pikkelyek bevervek, rajta két gyík s a négy körmös lábon álló csiga-alakú födeles téntatartó. Ennek hátsó lábai felett két nő mellképe, első lábain papagály és hattyú van. Elöl nő ül rajta, hátán tájkép, oldalain pedig gyümölcs-füzérek kivervek. A födelen levelek közt nő ül. Hossza 0'185, szél. 0'19, mag. 0'14.

Kiállítja gr. Bánffy György.

55 *Téntatartó, a hozzávaló kanállal.*

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert, vésett és öntött munka. Párja az előbbi számnak, némi csekély eltéréssel. Tálczája valamivel hosszabb s a kagylóknál behajtott. Az ostyatartó nagyobb s rajta Mária királyné arcképe van kiverve, a mondatszalagon olvassuk: MARIA VNGAR: REG. Magassága 0'20. Szélessége 0'20. Magassága 0'13.

Kiállítja b. Rédl Béla.

56 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Hasonló az 50. számhoz. Fedelén lapos, hat levelű rózsza. Nő-hermás fogantyúján a csapó lapon Genius. Talpán mesterbélyeg. Magassága: 0'34, átmérője: 0'13.

Kiállítja a kolozsvári ev. ref. egyház.

57 *Ampolna.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpán, testén virágos diszítés. Szája oroszlánfejet példáz; gombján domború virágdisz közt három oroszlánfej. Testén koszorúban e felirat: Baló Mátyásné Bakszai Judit 1695. Az Márosvásárhelyi eklezsiáé: Magassága: 0'28.

Kiállítja a marosvásárhelyi ev. ref. egyház.

58 *Fedeles kupa.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Teste nyolczszor tagolt; azon czápás alapon, keleti dísz. Fedelén gombon, félholdban nyolcz ágú csillag; fogantyúján, a csavarlapon hátul török mondat. Magassága: 0'27; átmérője: 0'07.

Kiállítja br. Rédl Béla.

59 *Fedeles kancsó.*

Ezüst, aranyozva. Lefelé szélesedő testén keleti dísz. Fedelén Miksa egy pénze. Csavarlapján női herma; alúl oroszlánfő. Magassága: 0'13; átmérője: 0'07.

Kiállítja gr. Teleky Károly.

60 *Kancsó.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és véssett munka. Tagolt gyűrű szegélyzi alját, szélét és fedelét. Alul kúpalakú testét szintén tagolt gyűrű választja ketté. E gyűrű felett a kanna hengerforma. Az alsó gyűrű felett a középső két oldalán s a felső alatt véssett művű lambreguineket látunk.

Elöl felirat bevésve. Domború fedelén szintén véssett levéldíszítmény. Hátralajtott szarv s közepén tagolt díszedény ül. A fedő csuklója domború rózsákkal ékes. Füle hajlott, sima. Rajta alul e paizsot látjuk.

Magassága : 0'278.

A szendrői ref. egyház tulajdona.

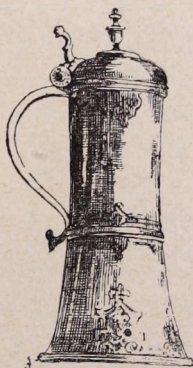
Kiállítja Teper Lajos.

61 *Fedeles kancsó.*

Ezüst, aranyozva. A dísz rajta keleties. Testén kilencz, fedelén, melyen hordón poharat tartó kised Bachus ül, három, fenekén egy pogány pénz,

58. sz.

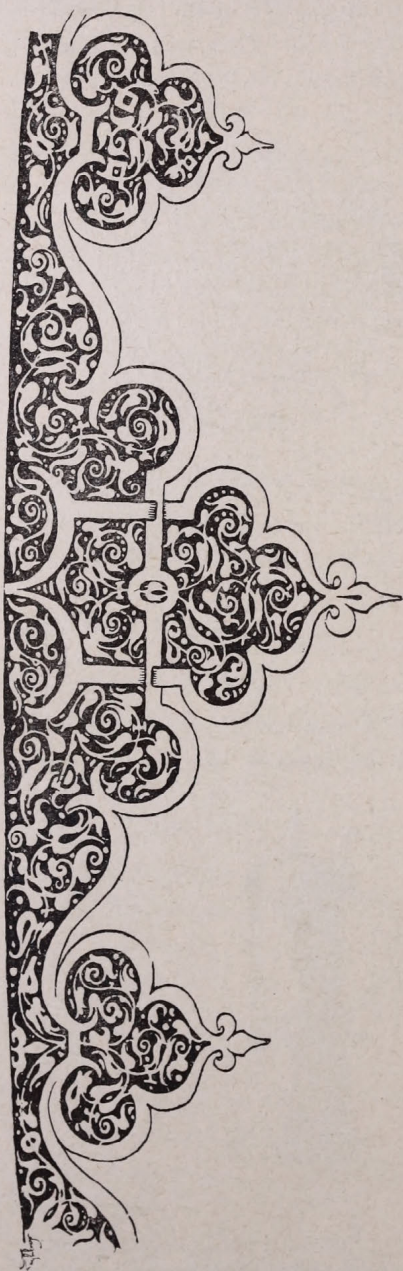

60. sz.

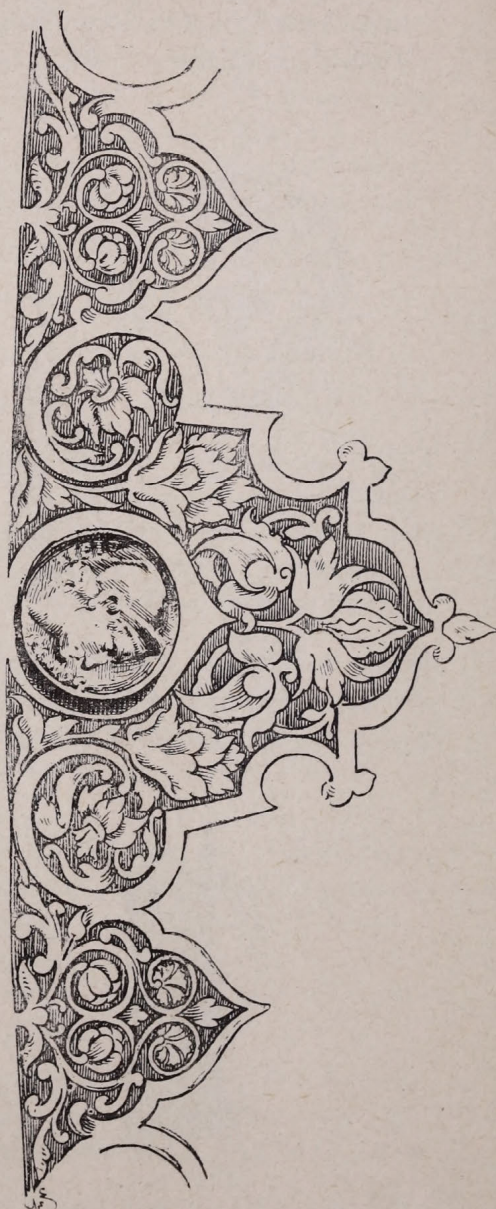
fogantyúja csavarlapján herma. Felső peremén : Fama est fictilibo ECCNASSE ACATHODA REGEM ATQVE AB AVM SAMIO SAEPE ONERASSE LVTO • 1640. Lenn: HAB ICH PETRUS FRONIUS LASSEN VERFERTIGEN MEINEM LIEBEN SOHN DANIEL FRONIO ZVM GEDENKEN DISE KANN. Talpán mesterbélyeg. $\frac{1R}{57}$ Magasság : 0'26, átm. : 0'9.

Kiállítja br. Apor Károly.

66. SZ.

61. SZ.

62 *Kanna.*

Ezüst aranyozva. Öntött munka, nyolczszögletű, az éleken négy futó bordával. Hosszukás teste közepén kissé összenyomott s egy tagolt gyűrű által két részre van osztva. Az így képzett hosszukás négyszögletű mezőket kettős liliumforma domború virágok borítják. Hajlott füle női herméával s csavart végén egy masceronnal ékes. Fedele szintén nyolczszögletűen emelkedik. Tetején félhold és csillaggal koronázott hatszögletű gomb és a fül felett, női herméával díszes kettős szarv van.

Magassága 0'285.

Alján két bélyeg:

Kiállítja b. Rédl Béla.

63 *Fedeles kanna.*

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Testén a peremen czápás alapon cartoucheokban 3, alúl is 3 genius, közepén három érem: Basta György ezüst emlékérmének előlapja: GEORG. BASTA . DNS. IN . SYL . EQV . AVR. Az érem hátlapja be van öntve, veretési éve 1603. A kancsó alján van:

János Antal Eichstädti püspök (Bajorországban) tallérja 1645-ből.

Felírat: HONORARIUM PETRI NUSBAVMERI P. f. CON: S. A. O. 1658. Fedelén cartoucheban három genius s három szarvas, tetején nyugvó szarvas, hajlott fogantyúja csavarlapján két szarv. Magasság: 0'25, átmérője: 0'085.

Kiállítja Nagyküküllő megye.

64 *Fedeles korsó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpát, testét és felső peremét három áttört mívű, liliumos hegyben végződő lap borítja. Geniusban végződő, hermékkal ékes, hajlott a fogantyúja; síma fedelén toboz. Magassága: 0'31, átmérője: 0'09.

Kiállítja a kolozsvári ev. ref. egyház.

65 *Fedeles kancsó.*

Ezüst. Öntött, vésett és vert munka. Testén czápás alapon a bibliából vett alakok cartoucheokban: Krisztus ostromoztatása, felfeszítettése és feltámadása. Fedelén geniusok, állatalakok; tetején szárnyas angyal. Fogantyúján három női és két férfialak. A fedél belső lapján geniusfej, talpán felírás: Johannes Czerniczky von Brigh, czinkenblözer hat miech da erbis in das zuarr dieser Stadt Cronen gedieret dieser pharkirch auff den Altar zu einem ewigen gedächtniss verehrt anno 1612 den 22 Majus. Magassága: 0'33, átmérője: 0'10.

Kiállítja a brassómegyei bizottság.

66. sz.

66. sz.

66 *Fedeles korsó.*

Ezüst, részben aranyozva. Testén és fedelén keleties dísz; tetején a Thurzó-czímer. Alján domborműben egy alak.

Magassága: 0'29¹/₂; átmérője: 0'10.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

67 *Fedeles korsó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpán, testén és tobozban végződő fedelén czápas alapon kagylós díszítés. Talpán e felírás: E kannát maga tulajdon költségével a' bogáthi réfor: sz: ekklézsia számára és az isten neve magasztalására mélt. gróf Maros-Némethi Gyulai Kata Urasszony néhai mélt. Liber Báró és Consiliarius Alvintzi Gábor úr istenfelő özvegye 1768-ik esztendőben. Peremén mesterbélyeg. L. SZ. Mag.: 0'28, átm.: 0'112.

Kiállítja a m.-bogáthi ref. egyház.

68 *Fedeles korsó.*

Ezüst, talpán, testszorítóján és dombormíves görbe fogantyúján aranyos. Hengeralakú. Testén 48 antik pénz. Fedelén bütök, belől czímer. Pereme alatt: Neu JAHRS OPFER JOHANN HAUPT CONS: CJV: CiB. 1682 1 Jan. Mag.: 0'291, átm.: 0'97.

Kiállítja a n.-szebeni presbyterium.

69 *Kanna.*

Ezüst, aranyozott részekkel. Öntött, vert és vésett munka. Hengeralakú, felfelé keskenyedő ezüst testén úgy alul talpánál, mint szélén stylizált lombdíszítések között szárnyas angyalfejek domborodnak, testén 2 harczos és egy gyermek mellképe látható. Tagolt fedelén 3 szabadon álló,

69. sz.

bakkecske-fejjel ékes láb, s ennek tetején állati karom maradványa. Hajlott füle közepén szárnyas herma, alatta satyrfő. A fedél belsejében föntebbi czímer: Elöl vésett felirat TOLDALAGY — MIHALY | MIHALCZ. ERZSEBET ANNO · 1623. Alján bélyeg. Magassága 0'295, átm. 0'098.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

70 *Fedeles korsó.*

1604.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

71 *Fedeles kanna.*

Ezüst, aranyozva. Fogantyúja görbe. Testén: Ge : D : And. Zakany. V. Cī Inclty COT⁹ Bōrso : ET V^XO EI⁹ G : D : HELE POKI IN HON SACRATISSIMI : SANG : CHRI I D : ECLAE : E^VANG SZENDRÖ E : F : ANNO D : 1639. D. 19. MEN. APR. — Mag.: 0'35., átm.: 0'11. Talpán bélyeg.

Kiállítja Teper Lajos.

63. sz.

69. sz.

72 *Fedeles kancsó.*

Ezüst, aranyozva. Talpa négy aranyborította gömbön áll és liljomos peremmel ékes, azonkívül nyolcz lapú testén szorító dísz s fedél-peremén büttykös gomb van. Ennek lapja körül koszorúban BIBITE EX EO OMNES MAT. XXVI. V 27. Fogantyúja ezüst, csuklólapján genius. Testén két czimer közt zsoltárfelirat. Talpán mesterbélyeg. Mag.: 0'38, átmérője: 0'14.

Kiállítja a kolozsvári ref. egyház.

73 *Zongora.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

74 *Fedeles kanna.*

Ezüst, aranyozva. Fedelén tulipántos gomb. Füle kajmós. Testén czápas alapon e felirat: AZ ISTEN DICSŐSSÉGÉRE AZ MISKOLCZI R : EKLÉSIANAK HASZNÁRA, — UGYANAZON EKLESIAÉNAK EZÜSTÉBÜL, LOVAS SZABO ISTVÁN ÚR KÖLCSÉGÉVEL KÉSZÍTETETT. T : N : V. NÉGYESI SZEPESI ISTVÁN FÖCURÁTORSÁGÁBAN ANNO 1750 Do 22 OCTOBRIS. Talpán: R. Szombati Ferencz Misk. által. Mag.: 0.47, átm.: fel. 0'13, alúl 0'23. 1750.

Kiállítja a miskolczi ev. ref. egyház.

75 *Fedeles kanna.*

Ezüst aranyozva. Fedelén toboz; füle kagylós csuklóval. Testén czá-pás alapon: SPECTABILIS ac GROSUS DNUS IOHANNES SZEPESI de NEGYES In GLORIAM DEI et USUM ECCLESIAE Bo: MISKOLCZI ENSIS: FIERI Curavit A^o 1739. Talpán: Ladislaus. Szetsi f. Mag.: o'39, átm. o'29.

Kiállítja a miskolczi ev. ref. egyház.

NEGYEDIK TÁRLÓ.

1 *Öv.*

Bársony, derékszorítóján 21 aranyos gomb.

Kiállítja br. Bánffy György.

2 *Öv.*

Ezüst aranyozva. A végcsattok áttört aranyos lapok, virágdiszszel éke-
sek. A derékszorítón 3 türkisz és gránát borította aranyos ezüst gomb.

Kiállítja Losonczy György.

3 *Öv.*

Végcsatjai aranyos ezüst, vert és véssett munka, virágos diszítéssel
ékesek, oldallapjai kék zománczczal, fehér pettyekkel. Derékszorítóján 11
türkiszszel, gyöngyházzal megrakott boglár skofiumos alapon.

Kiállítja az Iparművészeti Muzeum.

4 *Öv.*

Végcsatjai aranyos ezüsből; vert, véssett és öntött munka. Virágos dísz-
szel skofiumos derékszorítóján tíz türkisz boglár.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

5 *Öv.*

Aranyos ezüst végcsatjai festett, vörös, kék és zöld madarakat példázó
zománczatokkal ékesek. Aranyfonállal kivarrott derékszorítóján 13 festett
zománczu boglár.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

6 *Öv.*

15 vert aranyos ezüst tagból áll; mindegyiknek közepén egy boglár,
türkiszekkel és gyöngyházzal megrakva, közepén egy öreg boglár, ugyan-
csak öregszemű türkiszszel és gyöngyházzal megrakva.

Kiállítja gr. Berényi Ferencz.

ÖTÖDIK TÁRLÓ.

1 *Öv.*

Két aranyos ezüst középső keleties díszű szorító lapból áll, melyeket türkiszekkel megrakott boglár tart össze.

Kiállítja Kárász Géza.

2 *Öv.*

Veres bársonyalapon 15 vésett, türkiszekkel és gyöngyházzal megrakott rózszaformájú boglár.

Kiállítja gróf Bánffy György.

3 *Öv.*

Sodronyos, aranyos ezüst lánczokból s festett zománczos virágokból és pikkelyekből összefűzött.

Kiállítja gróf Bethlen Ödön.

4 *Öv.*

Középső szorító áttört mívű csatját tetején festett zománczos gyöngyházzal megrakott öreg boglár tartja össze. Két oldalt bársonyos alapon 4—4 apró boglár.

Kiállítja gróf Bánffy György.

5 *Öv.*

Aranyos ezüst, dombormívű virágos alapzattal, a középső boglár síma lapján a kétfejű sas.

Kiállítja Angelics Germán.

6 *Öv.*

Aranyos ezüst. Közepén Pan és egy Satyr. Oldalt vadkan-vadászatot példázó jelenetek domborműben.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

7 *Öv.*

Aranyos ezüst. Öntött, vésett és vert munka. Középső csatjain cartucheok, 2—2 gyöngyház, 1—1 gránát. Közepén sodronyos munkájú öreg boglár. Tetején öreg gyöngy.

Kiállítja b. Szentkereszthy Béláné.

HATODIK TÁRLÓ.

1 *Öv.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 *Öv.*

Ezüst, aranyozva. Öntött és vésett munka. Végcsatjain sodronyos keretbe foglalt virágdiszítés. Derékszorítóján ezüst sodronyalapon 13 boglár.

Kiállítja a biharmegyei tört. s rég. egyeslet.

3 *Öv.*

Aranyozott ezüst, áttört munka. Lombdiszítésein zölddel és fehérrel zománczozva. Közepén nagy boglár, türkiszekkel megrakva.

Kiállítja hg Esterházy Miklós.

4 *Öv.*

Vert és vésett munka. Áll 3—3 gömbölyded, türkiszekkel megrakott, festett zománczu boglárból; ezek között ugyanily diszítésű keskeny lapok, melyeken angyalfe van. Közepén egy öreg boglár.

Kiállítja gróf Szapáry Géza.

5 *Öv.*

Aranyos ezüst. Vert, vésett és öntött munka. Áll lánczok összefűzte 7—7 szemből, melyeken türkisz. Alja kék, piros, zöld zománczos; közepén egy öreg boglár s ugyancsak így zománczozott kerek lapok, türkiszekkel és gránátokkal.

Kiállítja br. Orczy Dezső.

HETEDIK TÁRLÓ.

*Brassómegyei övek.*1 *Öv.*

Ezüst aranyozva. Végcsatból, öt nagyobb, s hét kisebb tagból áll. Mindannyia síma alapon áttört lombdiszszel s virágokkal ékes. A nagyobbak közepén egy-egy gránát, kétoldalt egy-egy gyöngy, a kisebbeken egy gránát. A végcsatról egy gránát s két gyöngy függ. Az ékszert egybefűző láncztagocskák egy-egy virágot ábrázolnak.

Kiállítja a brassómegyei bizottság.

2 *Öv.*

Ezüst, aranyos. Öntött, áttört munka. Nyolcz tagból, középrészből s

két végcsatból áll. Mindannyija síma alapon áttört művű cartouchedíszszel és kagylókkal ékes, rajtuk — a végcsatokat kivéve — egy-egy zöld álékkő.

Kiállítja a brassómezei bizottság.

3 *Öv.*

Ezüst, aranyos. Öntött munka. Negyvennyolcz kisebb tagból és közép-részből áll. A kisebb tagok virágokat példáznak s két-két karikával fűzvék egybe. A középrész síma alapján áttört virág. Róla három ezüst könnyalakú gyöngy függ.

Kiállítja a brassómezei bizottság.

4 *Öv.*

Ezüst, aranyos. Öntött, áttört munka. Tíz nagyobb, kilencz kisebb tagból két végcsatból áll. Az egyes tagok síma alapján áttört cartouchedisz és kagylók, részben érdes felületűek. A nagyobb tagokon három-három, a kisebbeken és a végcsatokon egy-egy gyöngy.

Kiállítja a brassómezei bizottság.

5—20 *Öv.*

Ezüst, aranyozva; két végcsatból aranyosodronyos alapon 8—11 változó boglárából áll. Áttört lombdiszítéssel ékes megannyi. Tetején türkiszek és álékkövek.

Kiállítja a brassómezei bizottság.

NYOLCZADIK TÁRLÓ.

Gombok.

1 *Gomb.*

Ezüst aranyozva. Öntött és áttört munka. A gomb alját makk-hüvely képezi, fölötte áttört díszszel. A gomb felső részén mókus, s egy kutya. Fenn és köröskörül összesen öt virág festett, zománczos sötétkek szírmokkal, gyöngy, illetőleg türkiszbibékkal. A gomb *II. Rákóczi Ferencz* tulajdona volt.

Kiállítja Thaly Kálmán.

2 *Gomb.*

Arany; öntött és vésett munka czápás alapon, bogyóforma testén virág-dísz, kék zománczczal. 7 darab. *II. Rákóczi Ferencz* halála után *Z. Mikes Kelemen* birtokába jutottak.

Kiállítja gróf Bethlen András.

3, 4 *Gombsorozat.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

5 *Gomb.*

Aranyos ezüst, türkiszszel megrakott, gyöngyházaz; fekete, fehér zománczu, áttört művű gomb. 12 tagból álló sorozat.

Kiállítja gróf Szápáry István.

6 *Gombpár.*

Hatlapu kúp, aranyos ezüst, sodronyos élekkel, rajta zománczos alak-
kal; kúpja alatt kigömbölyödvén, rajta szívalakú és három leveles virágok
láthatók. Alján türkisz.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

7 *Festett zománczu gombsorozat.*

Kiállítja az Iparművészeti Muzeum.

8 *Gomb.*

Aranyos ezüst. Gömbalakú. Fekete zománczos élein négylevelű fehér
zománczu virágok. Áttört munka.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

9 *Gombsorozat.*

Türkiszben végződő 7—7 hideg zománczos fel- és lehajló lapból áll.
Alján gyöngyház.

Kiállítja gr. Szapáry István.

10 *Gomb.*

Zöld és fekete zománczos, aranyos ezüst dúdorokkal megrakott; alján
gyöngyházzal, türkiszszel és rubintokkal ékes.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

11 *Gombsorozat.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

12 *Gomb.*

Áttört mívű aranyos ezüst, bogyóalakú, tetején hat türkisz.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

13 *Gomb.*

Belét sodronyos ezüst foglaltvány takarja, tetején hat kék zománczos
levelű virág, közepén négylapú ezüst kúp.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

14 *Gomb.*

Ezüst, teste csavaros.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

15 *Gomb.*

Ezüst aranyozva, testét sodronyos karikák, — ezekben apró gömbök —
borítják. Tetején három türkisz, közepette rubintszem.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

16, 18 *Gyöngyház gomb (párjával).*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

17 *Gombsorozat.*

Sima ezüst, tetején kettős emelkedésű bütyökkel.

Kiállítja Melhard Gyula.

- 19 *Gomb.*
Aranyos ezüst sodrony közé foglalt zöld zománczos felületén gyöngyház.
Kiállítja Ipolyi Arnold.
- 20 *Gomb.*
Ezüst, nyolcz hajlott czikkelyében sodronyos hajlásokkal.
Kiállítja Háromszékmegye.
- 21, 22, 23 *Gombsorozat.*
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 24 *Gomb.*
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 25 *Gomb.*
Klárissokkal ékes zömök aranyos ezüst.
Kiállítja Ipolyi Arnold.
- 26 *Gomb.*
Aranyos ezüst.
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 27 *Gombsorozat.*
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 28 *Mentekötő.*
Aranyos ezüst, alsó pántján lombdíszü, felül áttört virágos rubintokkal
s gyöngyházzal ékes egy-egy kapocs.
Kiállítja br. Orczy Béla.
- 29 *Mentekötő.*
Aranyos ezüst, hengeralakú áttört testén virágok, tetején alján ezüst
bütykök meg rubintok. Párjával.
Kiállítja a biharmegyei tört. és rég. egyesület.
- 30 *Mentekötő.*
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.
- 31 *Mentekötő.*
Kék zománczos alsó lapján sodronyok és aranyos ezüst pántok, ezeken
türkiszek, rubintok, teteje körül kék fejer zománczos lapok közt gyöngyház.
Kiállítja az orsz. iparm. muzeum.
- 32 *Mentekötő.*
Hasonló a 31. számúhoz, csak hogy tetején türkisz.
Kiállítja Ipolyi Arnold.
- 33 *Gombsorozat.*
Aranyos ezüst, virágos pántokon türkiszek, rubintok, alsó lapja körül
ezüst sodronyos foglalványok.
Kiállítja Sztányi Bernát.

34 *Gomb.*

Aranyos ezüst; áttört dombormívű alakzatok közt állatalakok, alján két opál, tetején türkisz.

Kiállítja gr. Bánffy György.

35 *Gombsorozat.*

Hat dombormívű aranyos ezüst herma közt pántok, ezeken gyöngyök, türkiszek, tetején egy öregebb szemű gyöngyház.

Kiállítja br. Szentkereszty István.

36 *Gomb.*

Aranyos ezüst. Sodronyos háromszögek közt emelkedő négylapú kúpbutykok és apró kupolák.

Kiállítja az orsz. m. iparm. muzeum.

37 *Gomb.*

Hengeralakú; áttört aranyos ezüst horgonyszerű pántokon türkiszek s gyöngyház; tetején hatlevelű fekete zománczos virág közepén türkisz. Párjával.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

38 *Gomb.*

Vörös, fejr, zöld festett zománcz nyomai, aranyos ezüst butykein rubintok és türkiszek.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

39 *Mentekötő.*

Kettős láncz, egyik-egyikben tíz boglár, vörös, zöld, fejr zománczosak, rubintok, gyöngyház rajtok. Középső kapcsán egy öreg türkisz.

Kiállítja Nagy Tibor.

40 *Gombok.*

Két pár csipkészlű aranyos ezüst nagy gomb s hat ezüst sodrony-szegélyű, piros, fejr, kék zománczú, rubintos belű gomb.

Kiállítja Kárász Géza.

41 *Gombsorozat.*

Aranyos ezüst, reczés kised pikkelyek arányos rétegzetben egy nagyobb felületben végződnek.

Kiállítja br. Bánffy György.

42 *Gombok.*

Három pár csipkészlű s két pár festett zománczos kis gomb, a 40. számúhoz hasonló.

Kiállítja Kárász Géza.

43 *Gomb.*

Aranyos ezüst, liliomos szegélyű keretben, nyolcz küllő. Nyolcz darab. Hét darab telt lapon körül nyolcz aranyos ezüst liliom.

Kiállítja gr. Bánffy György.

KILENCZEDIK TÁRLÓ.

*Festett zománczos ruha-ékszer.*1—6 *Mentekötő(?) tizenöt kapocs.*

Ezüst. Öntött sodronyos munka. A mentekötő két tagból áll. Középen sodronyos művű virágboglár tetején áttetsző vörös zománczos nyolcszirmú virág gyöngybibével, szélén ha ugyanoly zománczos háromújjú levelek. E középoglár két pánt közé van foglalva, melyek síma alapon sodronyos lombdíszszel ékesek, négy sarkukon kék zománczos gyöngybibés virágok középen zöld leveles ágon vörös, kék és fehér festett zománczos tulipánok. E pántokat (5.) a felkunkorított végű végtagokkal kis trapezek fűzik egybe, szintén sodronyos díszszel és tulipánokkal. A kapcsok közül hét nagyobb, nyolcz kisebb s e pántokhoz és a középoglárhoz teljesen hasonló, de a középvirágot nem zománczos levelek, de aranyozott, vésett karika környezi. A kardkötő (4.) nyolcz hasonló pántból s a mentekötőével azonos boglárból áll, kardszíjakat helyettesítő lánczocskák vésett keretű hatszövekből fűzvék egybe, melyek sodronydiszén kék zománczos gyöngybibés virág ül. A forgó (6.) alsó boglára hasonló a kapcsokéhoz, fölötte csipkézett szélű tollat példázó ék sodronydíszszel festett zománczos tulipánokkal s apró kék zománczos virágokkal.

Kiállítja gr. Csekonicz János.

TIZEDIK TÁRLÓ. A)

1 *Öv.*

Ezüst. Öntött, vésett és vert munka. Áll három-három kettős pántból, melyek virágokkal és madarakkal ékítvék. Középen boglár, klárisból kifaragott női fejjel.

Kiállítja Háromszékmegye.

2 *Öv.*

Aranyos ezüst.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

3—5 *Övek s övrészletek.*

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

6 *Öv.*

Aranyos ezüst. All lánczokkal egybefűzött, vert és öntött munkáju öt pár pántból s tíz négyszögletes kapocsból.

Kiállítja gr. Szapáry Géza.

TIZEDIK TÁRLÓ. B)

1, 3, 4, 5,
8, 9,
10, 11, 12, } *Övek s övrészek.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

2 *Öv.*

Ezüst. Öntött, áttört és vésett munka. Két végsattja és kilencz középső tagja cartoucheokkal s lombokkal díszítve.

Kiállítja a brassómezei bizottság.

6 *Öv.*

Aranyos ezüst, gyöngyházakkal, gránátokkal és türkizekkel. Öntött, vert és vésett munka. Virágokkal, lombdiszkekkel ékesítvék az egyes tagok. Derékszorítóján az egyes lapok fekete zománczosak.

Kiállítja gr. Szápáry István.

7 *Öv.*

Aranyozott ezüst. Végtagjain női fej lombdiszítésben. Derékszorítóján 19 aranyos oroszlánfej, szájokba erősített pikkelylyel.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

13 *Forgó.*

A 8. sz. övhöz hasonló művezetű.

Kiállítja gr. Szápáry István.

14 *Mentekötő.*

A 8. és 12. számhoz hasonló művezetű.

Kiállítja gr. Szápáry István.

TIZENEGYEDIK SZEKRÉNY.

Hahn Sebestyén mester-munkái a XVIII. századból.

1 *Gyertyatartó.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Teste, szárán a gombok ezüst virágdiszszel ékesek; alja három kidudorodásra oszlik, ezeken három aranyos szárnyu angyalka; egyik létrát, a másik keresztet, a harmadik nádszálat tart. A talapzat felső részén 3 angyal-herma, az éleken férfialak és két címér. Felül: Margaretha Glocknerin 1691. A gyertyatartó felső karimájába a következő felirat van vésve: VALENTINUS FRANCK CELSISSIMI DOMINI DOMINI PRINCIPIS TRANSYLVANIAE CONSILIARIUS INTIMUS NATIONIS SAXONICÆ COMES CONFIRMATUS

CIVITATIS CIBINIENSIS IUDEX REGIS.» Peremén bélyeg. Magassága 0'67.

Kiállítja a szebeni ev. presbyterium.

2 *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, áttört, vert és vésett munka. A kupa hengeralakú testét sima szalag és gyűrű szegélyzi. Ezek közt ezüstdől erősen kiszökellő dombormű, két képben: az egyik bölcs Salamon ítélete, a másik egy római imperator diadalmenete. Csuklóba záródó fedelén, melynek pereme gömbölydeden tagolt virágdiszítés közt három ezüst angyalfő; tetején hatvirágú füzér közt ágaskodó aranyos lovon római vitéz. A fedél belső lapján czímer: «PAULUS RESCHNER ANNO 1684» köríráttal. Hajlott virágot példázó fogantyúján egy női herma. Talpán három ezüst oroszlánfő domborműben. Magassága 0'27; átmérője 0'11.

Kiállítja Barcsay Kálmán.

3 *Fedeles kupa.*

Az előbbihez hasonló művezet, csakhogy fedelén babérkoszorút tartó s ormós toronyra támaszkodó oroszlán; a fedél belsején czápas alapon czímer. A kupa testén Salamon ítélete és Sába királynője Salamon előtt. Felső peremén e felirat: Die Viel: Ehr. und Tug. Fr. Katharina Schermerin des Weiland Nahmh. V: m: m: Matthia Semrigers Viel Verdienten H: Königs Richters in Herman Stadt hinterbli. Frau Wittib opffert dieses Werck der Ehre Gottes Anno 1682. den 29. Martii. Csuklyója lapján herma. Magassága 0'24. Átmérője 0'11.

Kiállítja a szebeni ev. presbyterium.

4 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Talpán gyümölcskoszorú, közepette ezüst domborműben csokrokon ülő három gyermekalak s három galamb. Fedelén ugyancsak ily művezet, ezüst domborműben három sas és három galamb kiszökelve. Tetején lovon ülő római vitéz. Belül a fedélén a leánya emlőjét szopó rab, kupáján ezüst domborműben három jelenet: Anchisest kimentő fia a lángokból, alatta e vers:

Anchisen muss der Sohn aus Trojæ Flammen heben,
Aeneas also hier mitt Lob in Silber Leben.

A második jelenet Hercules hőstetteit ábrázolja, alatta e vers:

Wer so wie Hercules die Feinde kan erlegen,
Den läst die späthe Welt in Gold und Silber prägen.

A harmadik jelenet Servius Tullius legázoltatása; alatta e vers:

Weil Vatter Servius von Tullien zerfahren
Drumb lebt die Laster That hier nach viel hundert Jahren.

Felül a peremen: HERCULIS HIC VIRTUS: MONSTROSAE TULLIA
FAME ET RARA ÆNEÆ GRATIA, NOMEN HABET. Hajlott fogantyúján herma.

Talpán mesterbélyeg

Magassága 0.27; átmérője 0.12.

Kiállítja Lüdecke Ernő.

5 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Pereme két egymásra tett apró ivekre kivágott. Felette domborodás, czápás alapon kivert virágfüzérrel, közöttük három áttört művű ezüst gyümölcsköteg erősítve. A kupa hengeralakú testét két végén sima aranyozott szalag és egy fogas, sima sodronyból csavart gyűrű szegélyzi. Ezek között ezüstben erősen kiszökellő két dombormű. Az egyik babérkoszorús imperator diadalmenete, a másik bölcs Salamon ítélete. Csuklóban járó fedelén csipkés, kivert levélpártával ékes, vízszintes szál. Utána domború tag aranyos gyümölcskötegekkel és három áttört művű ezüst virággal díszítve. Közepén szintén domború rózsza ül. A kétágú szarv elől leveles, hátul virágot példáz. A csuklón hatszirmú virág. Hajlott füle stylisált lomb, közepén levelekbe átmenő szárnyas herma két gyümölcs füzérrel cifrázva. A fedőn belül s kívül alkalmazott áttört virágok megerősítésére szolgáló szegek pontozott szirmokkal vannak körülvéve. Közepén kerek lap, rajta gyermek, vállán rózseköteg baljában parázstartó, mögötte kardos férfi lépdél, jobb lábán botra akasztott hordóval. A talp peremén Hahn S. bélyege kétszer beütve. Hahn Sebestyén műve. Magassága 0.203, atm. 0.11.

Kiállítja Nagy Lajos.

6 *Fedeles kupa.*

Hahn Sebestyén műve.

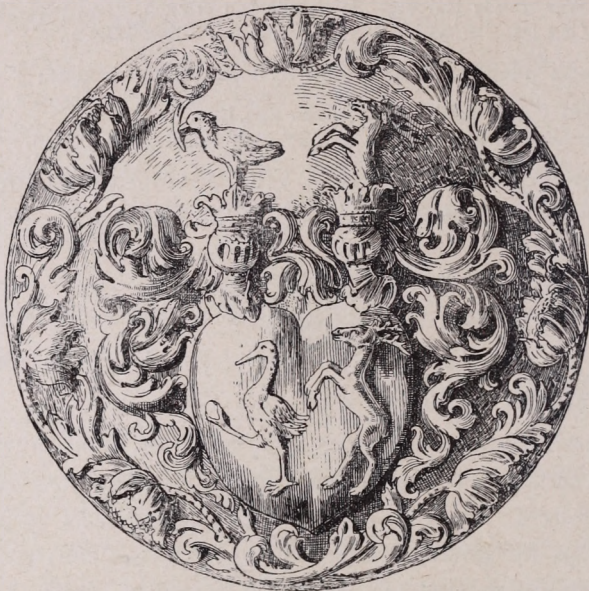
Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

7 *Fedeles kupa.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Talpán gyümölcös dísz közt ezüst domborműben két fej; kupáján a bibliából vett jelenetek; fogantyúja, fedele hasonló az előbbiekéhez. Fedele belső lapján czimer.

Tetején hárfázó syrén. Alól: Naláci Sára Anno 1745. Magassága: 0'27; átmérője 0'12.

Kiállítja a dévai ev. ref. egyházközség.

7. sz.

8 *Csésze.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vésett és vert munka. Szára korall törzsök, mely körül aranyos láncz szőlőlevelekkel. Csészéje alul ezüst, virágokkal ékes s belől Sába királynője Salamon előtt domborműben, nyolcz karimája alatt czápás alapon virágdísz; talpán ezüst virágdísz. A csésze átmérője 0'14.

Kiállítja gr. Bánffy György.

9 *Csésze.*

Ezüst, aranyozva. Hatos karéju. Belől hat hármás behólyagosodással, melyek közt ötlevelű virág díszlik. Fenekén domborműben a leánya emlőjét szopó rab. A csészének két füle s három lába van. Átmérője 0'12.

Kiállítja br. Bruckenthal S.

10 *Fedeles csésze.*

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa, csészealja virágos díszű. A kerek csésze fenekén Krisztus utolsó vacsorája domborműben. Szárán hat ezüst áttört fogantyú. Cartucheokban virágdíszes mesterbélyeggel ellátott fedelén keresztet és serleget tartó kiterjesztett szárnyú angyal van. Magassága 0'16; átmérője 0'16.

Kiállítja a nagyszebeni presbyterium.

11 *Ékszüertartó csésze.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka, klárisal, kristálylyal és türkiszekkel díszítve. Pereme fodros. Kerek talpa tagolt.

9. sz.

Felső mezején 6 szívalakú mezőben aranyozottan ezüst, alakok domborodnak: Justitia, Fides, Spes, Fortitudo, Innocentia és Charitas. E szívek felfelé irányuló csúcsai által támadt közökben virágok kiverve. A talp újból kiszökellő részén fodros peremet és virágokat szemlélünk. Nyelét alól, vésett levélpártával ékes sima gomb képezi klárisokkal és türkiszekkel cizfrázva. Felette a gomb pártájából két pánttal megerősített kétágú kláris emelkedik. E két ág között sisakos és páncélos nő áll, jobbában serleget, baljában kancsót tart. Fején ismét klárisokkal váltakozó türkiszek sima gombot díszítenek. Ezen 12 oldalú kristály csésze ül. M. 0'22.

Sebastian Hahn műve.

Kiállítja Szabó Józsefné, gr. Haller Fanny.

12 *Lap.*

Ezüst, vert munka. Elöl domborműben Sába királynője Salamon előtt.

Kiállítja gr. Zichy Ferencz.

13 *Könyvtábla.*

Ezüst. Vert, vésett és öntött munka. Lapjain és csatjain kiszökő virág és lombdísz; egyfelől Krisztus születése, másfelől Krisztus feltámadása koszorus keretben. Rajta Hahn mesterbélyege. Magassága 0'12.

Kiállítja Ráth Györgyné.

14 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Felső peremén lombdíszek között 3 Geniusfej; talpán mesterbélyeg. Magassága 0'19; átmérője 0'09.

15 *Fedeles kupa.*

Kiállítja özv. Schul Henrikné.

TIZENKETTEDIK, TIZENHARMADIK, TIZEN- NEGYEDIK TÁBLA.

Lószerszámok, nyergek.

1 *Ló, felszerszámozva.*

Kantára 18-ik századbeli. Szíjjain vésett, aranyos-ezüst pitykék felvarrva, ezek között álékkövek. Homlokszíja és orradzója felett rococo izlésben tartott orradzó kereszt, a homlokláncz nyolczágú csillagot tart. Kantárszárán pitykék és álékkövek. Nyakában vert aranyos félhold függ. Szügyellője az előbbihez hasonlóan van diszítve. Közepén emberi ábrázattal, sugárzó nap, két oldalt pitykékkal borított lappal, melyről rojtok csüngnek. Csótárja (nyeregtakaró) kék posztó, szélén ezüstfejű fekete selyembojtokkal; szegélyén dombormívű préselt aranyos-ezüst háromszögek, rhombusok és néhány rózsaforma lap van felvarrva, köztük pitykék. A bal alsó szögletben vert mívű kerek rózsza, benne lombdiszítés. Farmatringja a kantárhoz hasonló módra ékes.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Az ehhez illesztett nyereg karmazsin bársony, arany s ezüst skofiummal kiverve. A mellső és hátsó kápán, a nyeregtalapon aranyos-ezüst, vert és vésett munkával diszítve. A fedő lapok keleties izlésű levéldíszszel borítvák.

Kiállítja gr. Teleky Sámuel.

2 *Kantár.*

Farmatring és szügyelő kék szattyán (új), ezen négyszegletű kupak. Ezüst, aranyos, vert és vésett munka, levelek az éleken lévő bordák között. A homlokláncz közepén áttört aranyos, türkiszekkel, gyöngyökkel és közepén gránáttal ékes boglár, 4 hasonló de kisebb darabbal a homlokszíj és orradzó közepén és egy nagyobb a kis boglár között. A homlokszíjon arany bojtok vegyest. A két pofaszíj végén boglár. A tarkón arany szálból fonott bojtos háló. A nyaklánczon préselt csillagok — hasonszínű türkisekkel kirakott gombok végén golyó, erről emberi ábrázatú félhold lóg. Felvarrva az oldalszíjakra, egy-egy foglalt zöld álékkő, két áttört pitykével, lombdiszítéssel ékes, egy női fűzőkapocs, közvetlen a rózsza számára szolgáló hely. 18-ik század.

Kiállítja Gerliczy Bódog.

3 *Kantár.*

Vörös szattyán, aranyos ezüst pikkelyekkel. Pofaszíja aranyos ezüst pánttal borítva, orradzója czápás alapon virágos; homlokszíjáról négy nyomtatólap függ, alattok skofiummal kivarrva veres bojtok; nyakáról csillagos, és szíves

félholdas tábla, sügyellője közepén aranyos tányér, aranyos, ezüst pánttal borítva. 18-ik század.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

4 *Kantár.*

Vörös szattyánra felvarrva, pikkelyes tagok, aranyos ezüsből, czápás alapon rubintokkal és türkiszekkel díszítve; bennök domború, háromszirmú levelek, rubinttal és apró rózsza türkiszszel. Homlokán közepén a levélalakú nagy rózsza (üstöknyomtató tábla) türkiszekkel és rubintokkal váltakozó alakzatok; a rubinton levél, oldalt két kisebb lap. Az alap vésett, rajta cartucheos lomb és virágdíszítés, két végét kerek boglárforma gombok képezik. Sügyellője hasonló módon díszített. A löfej homlokán látunk egy félhold alakú ékességet, öntött és vésett munka, közepén kerek lap keleti lombdíszítménynyel, szemcsés alapon. Közepén foglalt vörös topáz, felette 5 szeggel megerősített czímerpajzs, benne D . G 1 . 5 . 7 . 8: csőforma kócsagtartó.

Kiállítja gróf Andrássy Manó.

5 *Kantár.*

Vörös szattyán, fehér czernával himezve és zöld selyemdarabokkal ki varrva. Rajta domborművű vert, vésett aranyos, ezüst tagok. Homlokszija és orradzó levél formán ékesek. Állán apró egybeforrt boglárók képezik a díszet. Homlokán három körteforma levél képezi az ékességet: öntött és vésett munka, álékkövekkel díszítve. Benne az Astronomia alakja. Körülötte vadászjelenet. Farmatringja hasonló a kantárhoz.

Kiállítja gróf Bethlen András.

6 *Kantár.*

Kék szattyán felvarrva; rajta aranyos ezüst vésett pántok. Az üstöknyomtató tábla zománczos virágos, roccoco ízlésben türkizekkel és gyöngyökkel ékes. Orradzója hasonló a 3. számúhoz.

Kiállítja báró Radvánszky Béla.

7 *Kantár.*

Kantára, szija és sügyellője aranyos ezüst, áttört virágos díszítésű csatokkal van megrakva. Ugyanilyen a farmatring is.

Kiállítja gróf Teleky Samu.

8 *Kantár.*

Pofaszija, homlokszija kék, zöld zománczos pánttal borítva, ugyanilyen a félhold formájú, granátszegélyű üstöknyomtató, melynek belső keretében lángnyelvű és rubintokkal kirakott álékköves nap van foglalva; ugyanilyen az orradzó s a pofaszorító lap. Nyakszija csatjai granáttal díszítve s az egész kék és zöld, aranyos, zománczos pánttal van borítva, a szerszámon forgó.

Kiállítja hg Eszterházy Miklós; a hozzá illesztett sügyellő a Nemzeti Muzeum tulajdona.

9 *Kantár.*

Vésett, aranyos ezüst pantalléros pikkelyekkel borított, posztóra felvonva.

Üstöknyomtató táblája szívformájú, vésett, aranyos ezüst alapon, két griffet és két turulmadarat tüntet fel. Oldalvást a homlokszíjon ugyancsak két aranyos ezüst pityke; orradzója cartucheokkal és lombdiszítéssel ékes; nyakán félhold, benne hatágú csillag. Szügyellője arany-ezüst vésett pikkelyes; közepén egy öreg gomb, homlokán hármass forgónak való tok. Farmatringja gombos pikkelyes.

Kiállítja gróf Teleky Samu.

10 *Kantár.*

Vörös szattyán, rajta díszítő boglárokul, aranyos ezüst rózsák és oroszlánfejek. Pofaszíjáról és homlokszíjáról pikkelyes láncz, női fejet példázó aranyos ezüst napot fűz egybe. Nyakán vörös szattyán emberfejú félhold, ezen nyolczágú csillag. Szügyellőjén három oroszlánfejes boglár.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

11 *Kantár.*

Pofaszíj és homlokszíj vörös szattyánon, vésett és vert aranyos pikkelyekkel. Homlokszíján lecsüngő apró aranyos ezüst pikkelyek. Homlokán nyolczágú aranyos ezüst csillag; szügyellőjén csürlős, belül aranyos ezüst pikkelyek, közepén egy tábla.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

12 *Kantár.*

17-ik század végéről.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

13 *Kantár.*

Pofa- és homlokszíja, aranyos ezüst rózsás pikkelyekkel. A száraz skofiummal kivarrrva. Nyakáról aranyos ezüst gombról félhold lóg alá; pofaszorító és szügyellő lapja, aranyos, rózsás diszítésű ezüst, benne hegyi jegeczek.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

14 *Kantár.*

Kék, szattyánra varrrva, ezüst pikkelyekkel; üstöknyomtatója és szügyellő lapja, gombos ezüst lap; elől a pofán lánczok közt nyolczágú ezüst csillag. Farmatringja ugyanilyen.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

15 *Egy pár kengyel.*

Szizai arany skofiummal kirakva, kengyeltalpa mult századi formájú. Tartozik a 13-ik számúhoz.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

16 *Kengyel.*

Vörös szattyánbőr, aranyos ezüst. A 17—18-ik századból.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

17 *Egy pár kengyel.*

Oldalvasain gombokkal kiverve.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

18 *Nyereg (magyar).*

Ülése karmazsin veres bársonytakaró, zöld bőrrel szegélyezett, arany-skó-fumos virágokkal kivarrrva. Kápa, kápafő fekete lakk, rajta aranyfestékekkel lomb-disz, a foglaltvány aranyos ezüst, apró szegekkel odaerősítve. 17-ik század.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

19 *Nyereg (tiszt).*

Ülése karmazsin-veres szattyánbőr, sárga selyemfonallal kivarrott lomb-diszítések contourjaival. Oldalvást egy-egy kivágott aranyos nyomású szattyánbőr-cikk fityeg. A fehér csontból való kápát s kápafőt aranynyal préselt leveles és virágos szattyánbőr szegélyzi. A kápa fején elől két vívó egyenruhás férfi látszik, hátul kardot és török fejet tartó oroszlán. A nyeregtalpakon elől egy-egy csőrében kigyót tartó gólya foglal helyet. A hátsó kápa mellső lapján magyar címerez kétfejű sas, hátul egy német vágató lovas, jobbában karddal, a hátsó nyeregtalpakon egy-egy ágaskodó medve. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

20 *Nyereg (magyar).*

Ülése, kápái, kerekded kápafejei s talpa zöld bársonynyal vannak behúzva, az éleket aranyos ezüstműből öntött és vésett, áttört gothicus liliomokból álló párta szegi be. A kápafejekon áttört rózsafoglaltványban négy szíjkarika. Az ülésen újabb eredetű sötétzöld, négy arany skófiummal kivarrott rózsájú párnával. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleky Samu.

21 *Nyereg.*

Ülés, oldalbőr és kápa, belől vörös bársony, arany és ezüst skófiummal, virágosan kivarrrva. Az ülésre 4 kerek vésett, aranyozott rézgomb felvarrrva. A kápák és a talp kívülről aranyos szélű, lapja sodrony-zománczczal, smaragdokkal és rubintokkal vannak díszítve. A kápa eleit több vékony szálból fonott, erősebb sodrony szegélyzi. A kápa behajló részein és a talp elein apró sodronyos keretbe kövek forrasztva, a hézagok világoskék át nem látszó zománczczal kitöltve. Közepén kis aranyöv van, a nagy kövek között fehér zománczos gombok. A kápák síma, aranyos alapján sodronyszíjakat és leveleket látunk néhol domborúan vert levelekkel és rózsákkal vegyest. A sodronyok közét áttetsző zöld, zöldeskék, át nem látszó fehér, világoskék, sárga-fekete zománcz tölti ki. Ezenfelül zománczos alapba foglalt rubintok és smaragdok virágokat alkotnak, és ezeket rubintok és smaragdok váltakozó sora szegélyezi, a kápa alsó íve áttetsző kékes zöld zománczczal ékes. A nyereg talpán a sügyellő és farmatring számára szolgáló gyűrű. 17-ik század.

Kiállítja gr. Teleky Samu.

22 *Nyereg.*

Ülése, kápái, kápafejei vörös bársonynyal bevonva, oldalain szintén ekép; a kápa alatt folytatódik, itt arany és ezüst skófiumból virágok hímezve.

A kápa élet ezüst fogja be, részben aranyozva, vésett, aranyos, ezüst pikkellyekkel. A kápa fejein belől áttört liliomvirágok sorozattal ékesek; elöl domború ezüst lap, kivert és vésett virágokkal; az alap itt ezüst, a díszítés aranyozott. A kápák oldalain lángnyelvek aranyos ezüsből. 18-ik század.

Kiállítja gr. Teleky Samu.

23 *Nyereg.*

Az ülés levarrott, zöld félselyem damaszt, a kápák belől kopott piros bársonnyal behúzva, kápafejjel és kerekded hátsó ká pával bir. Elöl a kápafőt aranyos-ezüst, vésett virágokkal és lombokkal ékes lemez borítja, ebbe kisebb és nagyobb rendetlen alakú türkizek foglalva, hátul hasonló. 18-ik század.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

24 *Nyereg.*

Ülése fekete bársonytakaró, ká páit aranyos ezüst csipkézett pánt szegélyzi, kápafeje türkizekkel, granátokkal kirakva; lapján vésett aranyvirágok; első ká pa előlapján s a hátsó ká pa hátlapján áttört aranyos ezüst díszítés. 18-ik század.

Kiállítja gróf Teleky Sándorné.

25 *Nyereg.*

Ülése arany skofiummal kirakott karmazsin bársony. Előká pája aranyos, ezüst lappal borított, melyen fehér, zöld, festett zománczos virágos díszítés környezte 8 smaragdos magú rosette látszik, a hátsó ká pa hátlapján 4 rosette. 17-ik század.

Kiállítja hg Esterházy Miklós.

26 *Nyereg.*

Párnája, ülése és takarója ezüst fonalas szövet aranyos skófi um virágokkal kivarrva. Elő és hátsó ká páját vert aranyos ezüst lap borítja, rajta türkizek. 17-ik század.

Kiállítja hg Esterházy Miklós.

27 *Nyereg.*

Ülése zöld bársony; ká pái és oldallapjai aranyos, ezüst pánttal szegélyezve. 17-ik század.

Kiállítja özv. gróf Teleky Sándorné.

28—29 *Nyergek.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

30 *Lószerszám.*

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

Fegyverek a XVI–XIX. századból.

1 *Pallos.*

Kétélű, domborodó élben végződő csúcsú, 89 cm. hosszú, mindkét lapján 70 cm. hosszú vér-árokkaal ellátva, pengéje külső felén arany ezüst berakott mór-díszítmény, mely két, tüzet okádó sárkányt ábrázol. Fogantyúján a markolat aranyos ezüst három-három rózsával borított, sodronyos ezüst munka; két kupakján négy-négy rózsza, tarajos mindkétfelől dombor-ékitményes körlappal bérlelt gombban végződik, penge szorítója s annak kézvédő lapja aranyos-ezüst, a markolatgomb felé való lapján keleti lombdíszítés, dombormivű. Keresztje B-sziর্মű virágban a pengéfelé kanyarodó, szorítóján rózsás, az ágakon petytyes, leveles díszítésű, öntött munka. Hüvelye sodronyos, ezüst munka, karikája ezüst; a hüvelyt borító 8-pár körded rózsás díszítésű tartó lap aranyos-ezüst sodronyra vert munka, ugyanilyen a sarú. A nyolcz hüvelyszorító aranyos ezüst. A pallos pengéjének ékessége mód befolyásra vall. A kard keresztje a régi spanyol kardokéra mutat (Armeria reale madrid 31. tábla). Valószínűleg Toledói munka.

Gr. Khún Béla.

2 *Kard.*

75 cm. hosszú, a penge köldökétől 8° görbülő aczélpenge. Markolata: achátdarab, külső fogásán két karneol közt chalcedon, ezüstös kupakján rubintsor. Aranyos-ezüst keresztjén, kívülről négy öreg karneol közé foglalt öreg smaragdus-kő, körötte négy kis smaragdussal, keresztje ágain négy-négy karneol, bubján egy-egy ugyanilyen. Bőrrel bevont fahüvelyen arany-ezüstös foglalványok. A száj foglalványán rubintos körű öreg karneol, körötte karneolok, smaragdok, rubintok; síma hátsó lapján: No 35 felírás. Az első és második hüvelyszorító pán-

ton, két karneollal, smaragddal ékes gránátsorban lapis lazuli. Ugyanilyen köves a sarú, csakhogy a lapis lazuli fölött rubintkörben világos sardiskő gyagon s fölötte két szemből álló rubintos láncz.

B. Orczy Béla tulajdona.

3 *Kard.*

74 cm. hosszú 13°-ban hajló sima aczélpenge. Markolata elől három, belől 2 aranyos ezüst rózsával borított csont, mely bütyökben végződik; virágos aranyos ezüst pánttal istápolta a kupakja. Keresztje kagylósan, befelé görbülő. Czápás hüvelyén a száj foglaltvány, a hét szorító s a sarú kimagasló ezüstös dombormű, külső felén aranyos a skófum varrás.

Gr. Teleky Samú tulajdona.

4 *Kard.*

Domboru, mindkét lapján kettős vérárokka ellátott, aczélpenge. Hossza 82 cm., hajlatnagysága 16°. Külső pengén:

FRINGIA.

IN MEMOR ³	SPT : AC GERO DN.	GEORG : ARMBRUSTERI	REG : IVD :
CIB : COM : SAX	CONS : CELS : PRIN : VICINITA	TI FORI MAI : MINOR	
CONSECR ³ . ANNO	1685 Men : Febr.		

felírás. Fogantyuja virágos arany-ezüst. Markolatkupakja sima lemez, keresztágai bütyökben végződnek, a markolat könyökben hajlik egy gombos csuppal a tetején. Galambszín bársonnyal bevont hüvelye fából; szájlappja, középső pántlapja és saruja külső felén cziradás díszítésű.

Özv. gr. Teleky Sándorné tulajdona.

5 *Kard.*

79 cm. hosszú, 15 fokban hajló domboru aczélpenge, külső lapján nap, félhold, négy kisebb s egy hat sugaru nagyobb csillag. Belső lapján «Fringia» fölírás. Sodronyos, öntött, néhol vésett lombdíszítésű aranyos ezüst a fogantyuja, ugyanilyen a galambszínbársonnyal borított fahüvely első foglaltványa, négy szorítója s a hátul sima saru.

Kiállítja özv. gr. Teleky Sándorné.

6 *Kard.*

Aczélpengéjének hossza: 0.96, aranyos ezüst foglaltványa bevéssett nővényéktménnyel, 56 rubinttal, 4 aquamarinnal s 2 türkiszszel van díszítve. A fogantyú maga achátkő.

A zágrábi székesegyház tulajdona.

Kiállítja Mihalovics József zágrábi érsek.

7 *Kard.*

Markolata csont; lapjain aranyos rózsában kis rubint (1 hiányzik);

keresztje bütyökjein két rubint, aranyos virágos alapján kívülről 8 rubintos koszorúban ametyszt. Czápás hüvelyén a vert virágos aranyozott ezüst alapon 4 rubint és 8 rubintos koszorúban egy öreg türkisz, fölötte egy gránát-szem; az első és második szorítón két rubint között ametyst, a három elhíntve, 8 rubint ugyancsak 8 rubintos koszorúban egy öreg türkisz és megint 8 rubint között egy ametyszt.

Kiálltja özv. Teleki Sándorné.

8 *Kard.*

74 cm. hosszú, mindkét lapjain, pengefokán trofeumos díszítésű aczélpenge, foglaltványán a markolat veres, kék és zölddel zománczott virágdíszítés czápás aranyos alapon, kupakja sima pánt; kék, vörös, zöld zománczottatú rózsával bevett keresztje tobozban végződik. Ugyanilyen zománcz az aranyos hüvelyre illesztett — számszerint 5 — foglaltvány.

Besztercebánya város tulajdona.

9 *Kard.*

Arany. Öntött, vésett munka. A foglaltvány középrésze sima, szélén vésett keret. A vésett díszű markolat tetején oroszlán fő. A tok violaszín bársony.

Kiálltja gr. Károlyi Gyula.

10 *Kard.*

Mindkét felől 5-szörös vályuzattal ellátott, 14°-ban görbülő aczélpenge, külső lapján kardgyártó-jegy. Markolata vert, kigyózdó alakú aranyos ezüst lap, kajla markolata gombban végződik; a kupak s a csupasz keresztzsárok közepén vésett virágos munka. Ugyanilyen a vörös bársony hüvelyen levő két foglaltvány-lemez, melyen négy pár szorító dudor látható.

Gr. Andrássy Manó tulajdona

11 *Kard.*

76 cm. hosszú, 15°-ban görbülő — csatornája 36 cm. — aczélpenge, külső lapján a keresztény kalendárium, belső lapján bevésve egész a csúcsig madaras virágos cifrázat. Markolata, achátkő kupakja, pántja sima aranyos ezüst-lemez, a kereszt egyik szára kajla, másik görbe; a markolaton két rubint, kettő hiányzik.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

12 *Kard.*

Dömöczkölt aczélpenge. 79 centiméter hosszú, hajlatnagysága: 22°, a vérárok hossza: 68 centiméter Fogantyúján, a három-három aranyos-ezüst rózsával megerősített könyökben végződő szarv markolata aranynyal berakott, az ugyancsak aranynyal berakott niellos kereszt védő pántjai középső lapjában egy-egy damascirozott rózsza. Hüvelye fekete chagrin-bőrrel bevont fa; foglaltványai: a szájkarika s a két hordókarika ezüst, a védőpánt erezei alatt lévő foglaltvány, úgy mint az első s középső pánt meg a sarú lapjai aranynyal berakott niellos lapok.

Gr. Bánffy György tulajdona.

13 *Kard.*

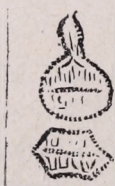
88 cm. hosszú, 17 fokban görbülő dömöczki penge, markolata, mely festett kék zománczos lapu türkises aranylemezben végződik, veresbársonnyal borított vas; a markolatlapokon türkisek és rubintok. A kereszt türkises bütyökben végződik; elől türkisek és rubintokkal borított, virágos, vésett arany-ezüst lapon kék festett zománcz; ugyanilyen az első és második szorító, a szájpánt körülete meg a sarun levő két zománczos lemez, melyen rubintok vannak, körülöttük pedig három türkis.

Vigyázó Sándor tulajdona.

14 *Kard.*

Hetvenöt cm. hosszú, 16 fokban hajló dömöczki aczélpenge. Külső lapján arannyal berakott török fölírás. Fogantyúja csúcsban végződő szarú, lapjain 3—3 ezüst rózsza. Keresztje fekete zománczcal (niello) virágos. Veres bársonnyal borított fa hüvelyén ugyanilyen a felső foglaltvány, a sarú s a két hüvely szorító.

Kiállítja gr. Bánffy György.

15 *Kard.*

Hetvenöt cm. hosszú, 19 fokban dömöczki aczélpenge, rajta a kardgyártó jegye: Markolata arany-ezüsttel pántolt, könyökben meghajlott csontgombbal. Keresztje aranyos-ezüst. Vörös bársonnyal borított fa hüvelyén a három virágos aranyos-ezüst foglaltványt külsőfelén türkizek borítják.

Gr. Teleki Samu tulajdona.

16 *Kard.*

Domború, 14 fokban hajló, mindkét felől a köldökig hármás, a csúcsig páros vérárkú, 78 cm. hosszú aczélpenge. A penge belső lapján: jegy. A fogantyúnál a kardgyártó jegye. Fogantyúja türkizekkel borított virágos aranyos-ezüst lap. Könyökös végén s a keresztágakon egy-egy türkiz, a védőszarak közepén álékkő. Veres bársonnyal borított fa-hüvelyén, a szájlappal, a sarú pántlapjai s a négy szorító tojásdad alakú lemezei vert-virágos aranyozott ezüst, egy-egy türkizzel, a sarún kettő.

Özv. gr. Teleki Sándorné tulajdona.

17 *Kard.*

69 cm. hosszú, 15°-ban görbülő aczélpenge; belől a kardgyártó bélyege; fogantyúja, kengyele arany, ezüst vert munka; belső kupakján kiterjesztett szárnyú sas áll a földgömbön; külsején lebegő angyal koronázza meg a kardot tartó egyfejű sast, mely alatt férfi alak, a csoportozat alatt trofeum. Foglaltvány- és karikák aranyos ezüst; első foglaltvány vértés

vitéz, fölötte ágyú trofeum, középső hüvelyszorító ugyanilyen, a sarun elől belől trofeum fegyverek közt genius s egy lándzsadobó férfi alak. Hüvely veres bársony.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

18 *Kard.*

Pengéje eltörve. Markolata sodronyos arany, ezüst türkizes búbú halban végződik, keresztje tarajos rubintos szemű sárkányfejen végződik, a kereszt külső ágán négyszögű türkiz, a czápás foglaltvány vert virágos külső alapján tojásdad alakú türkisz, az első, második és harmadik szorítón, mely összefonódott tarajos sárkány alakot képvisel és pikkelyes vert arany munka nyolczszemű türkiz koszorúval van megrakva, a két oldalpánttal a harmadik foglaltvánnyal összeköttetésben álló sarú, melyen 2 sárkányalak van, felül egy rozoga türkiz, alul egy hétszemű (1 kitörött) türkiz, koszorút visel magán.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

19 *Kard.*

Czápás markolatú 84 cm. hosszú hármás árokkal, mindkét felől ellátott aczélpenge, mely 18°-ban görbül. A penge külső lapján beedzett cifrázat alatt Gloria virtutem sequitur felirat, alatta Herold, ez alatt HECTOR TROJANUS felirat s egy sárkányt tapodó római vitéz. A penge belső lapján RÁKÓCZI LÁSZLÓ czímere, e fölött Pro Deo et Patria, alatta S · L · R · D · F · V · C · S · S · C · a czímer alatt DOMINE DIRIGE VIAS MEAS. A Rákóczi sas alatt egy szegélyen A · DEO · VICTORIA; ez alatt egy pánczélt és kardot tartó vitéz fölött ACHILLES GRÆCUS. A kard valószínűleg Rákóczi László sárosm. főispáné volt.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

20 *Kard.*

84 cm. hosszú, külső felén héber felirású 17°-ban görbült dömöczk penge. Aranyos ezüst markolata türbében végződik és nyolcz párhuzamos gerinczek által osztott mezőt képez, melyben levelek, koczák és vonal-

diszítések váltakoznak; keresztje kagylóban végződik, az egyik föl, a másik lefele. Hüvelye aranyos ezüst három szorítóval végig vert kagylós virágdiszszel.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

21 *Kard.*

87 cm. hosszú, 14°-ban hajló aczélpenge, markolata öntött, vésett ezüst munka, kengyele virágos előlapú, keresztje czafrangos; saruja és felső foglaltványa keleties izlésű, öntött, vert ezüst munka. Hüvelye vörös bársonnyal bevont.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

22 *Kard.*

Oldalain hármas vájuval ellátott egyenes aczélpengéje 91 cm. hosszú.

22. SZ.

Külső lapján futtatott alapon PARIS TROIAN aranyos kirakású felirat alatt egyenes kardot tartó, lábaival két dombon álló, antik alak, alatta MVTIVS SCHAEVO ezalatt sisasokos, pajzsos rohanó antik vitéz, alatta FIDE SED CVI VIDE felírás; a penge belső lapján lombdisz alatt PRO FIDE ET PATRIA ezalatt C(omes) (Ladislaus) R(ákoczi) D(e) F(első) V(adász) C. S. S. C. alatta a Rákóczy-czimer, ezalatt DOMINE DIRIGE VIAS MEAS, ezalatt kardot tartó, kiterjesztett szárnyú s az EO VICTORIA aláírással. Mind arannyal berakva. Vörös bársonnyal bevont famarkolatán a kupak aranyos ezüst érdekes alapon kivert lombdiszítés, gombján kagyló. Keresztága végén két fölfelé egymásnak hajló sárkány fej, elől pikkelyes indadisz, hátul vésett vonalzat. Bársonnyal bevont fehérvélén a három foglaltvány vésett alapon vert lombdiszszel ékes; hordókarikák aranyos ezüstesek. Rákóczy László sárosmegyei főispán 1664 kardja.

Hr. Eszterházy Miklós tulajdona.

23 *Kard.*

81 cm. hosszú, 11 fokban görbülő dömöczki aczélpenge, fogantyúján a markolat pikkelyes alapon mindkét felől (kívülről egy férfi, belülről egy női) római fejet tüntet fel. Kupakja sima pánt. Keresztje fel-le görbülő delphin-fejekben végződik. Szorítóján két-két rózsa; felső foglaltványán pikkelyes, tört vonalú pantallérral mellékelt alapon elől-belől római medaillonok, alattuk két rózsa, ugyancsak ilyen czápas alapon a közép-szorítón meg a csusztató sarun. Fahüvelye bőrrel van bevonva.

Gróf Teleki Samu tulajdona.

24 *Kard.*

64 cm. hosszú, 18° görbülő dömöczki aczélpenge, berakott arany-

díszítések közt arab feliratokkal a penge mindkét lapján, díszítésekkel a penge fokán. A kis penge lap szélén 31 cm. vércsatorna, a köldöktől a csúcsig terjedő domború emelkedéssel. A csontmarkolat kupakja aranyosezüst pánttal, a kereszt bogyókban végződő szárain széldíszítés. A vörös bársonnyal bevont fahüvely foglaltványai s hordókarikai széldíszítésű ezüst hüvelyek.

Gr. Bánffy György tulajdona.

25 *Kard.*

88 cm. hosszú, 12 fokban görbült kettős fokú aczélpenge. Famarkolata vörös bársonnyal van borítva, aranyos ezüst lappal megpántolva s aranyos ezüst bütyökben végződik, elhintve három öreg szemű türkiz és hét apróbb. Keresztje egyszerű, egyenes. Vörös bársonnyal borított fahüvelyén a felső foglaltvány, a négy szorító lap s a saru czápás alapon kimagasló aranyos virágzat alakokat tüntetnek fel. A hüvelyen 16 lángnyelv és 8 türkiz elhintve.

Gr. Teleky Samu tulajdona.

26 *Kard.*

80 cm. hosszú, 17 fokban hajló dombon aczélpenge. Öntött, vésett lomb és virágdíszítésű aranyos-ezüst a markolata, kifelé hajló gombja oldalain, a kereszt hosszú szárainak csúcán türkizes rózsák. Fekete bársonnyal bevont kétfelől ezüsttel megpántolt fahüvelyén három öntött vésett aranyos-ezüst foglaltvány és két hordó karika; a szájfoglaltvány négy gerincze közt virágdíszítés, a középső virágos lapján középre illesztett türkizes rózsza, ugyanily mivű sarúja gombban végződik.

Gr. Teleky Sámuel tulajdona.

27 *Kard.*

Homorú aczélpenge, hossza 800 cm., homorrágat hossza 68 cm., hajlatnagysága 17 cm. A penge külső felén holdnegyeden az imádkozó boldogságos szűz; alatta: Maria mater Dei; paterona Hungaria sub tuum presidium Confugio. Belső felén három karéjos végű virágos dombbal kinövő kettős kereszt felett: In hoc signo vinces felírás; alatta: Deus exercitum delatar farsissime estoo mecum. Fogantyuján a markolat kereszt s a csigásan kunkorodó markolatgömb vésett, arany-ezüst munka, azon türkizekkel borított, zöld, hideg, festett zománcz. A keresztágak mindkétfelől két-két daliás férfi arcban végződnek, a kard keresztvédő külső pántján s a markolatgömb belső felén egy-egy gyöngyház. Hüvelye vászonnal borított, fa foglaltványai arany-ezüst vésett munka, rajtuk türkizekkel borított gyöngyházas rózsák, körül hideg, zöld zománczozat. Csusztatója s a karikák arany-ezüstek; a pántok oldalai rekesz módra vannak díszítve.

Gr. Berényi Ferencz tulajdona.

28 *Kard.*

Domború 14 fokban hajló dömöczki, mindkét lapján aranynyal bera-

kott két tropheum közt hold negyed, fölötte nap. A penge fokán a köldökig érő lombdíszítés — 82 cm. hosszú penge. Fogantyúján szaruból készült markolat. A markolat kupakján virágos aranyos-ezüst pánt. A keresztvas bogyókban végződik, külső védő szárán türkiz-koszorúba foglalt gránát, ugyanilyen van a markolat gömbjén, e kettő között gránát körbe foglalt gyöngy. Fekete bársonnyal bevont, fahüvelyének pengefok borítóján arany-skofum látszik; a foglaltványok kívülről virágos, belülről sima aranyos-ezüst szorító lapok. A hordókarikák, a csuszató s a hüvely gomb aranyos-ezüstök. A szájkarika foglaltványán öt gránát koszorúba foglalt gyöngy, egy öregrendű gránát türkiz-koszorúban, egy kisebb szintén türkiz-koszorúban, egy öregrendű gyöngy 9 szemes gránát körben és két-három szemű gránát virág magja kép egy gyöngy. A középső szorító-pánton négy türkiz-koszorúba illesztett gránát. Közepébe 9 szem rubin közt gyöngy meg két kisebb gyöngy. A sarú külső lapján 6 rubin koszorúba illesztett kisebb gyöngy, két öregrendű gránát türkiz-koszorúban egy kisebb szemű, ugyancsak ilyenben két-két kis gránát türkizekkel körítve középebe gyöngyszem gránátokkal körítve felül három szemű gránát levelek közt kicsi gyöngy.

Gr. Szapáry István tulajdona.

29 *Kard.*

81 cm. hosszú, — vércsatornája 61 cm. hosszú — 14°-ban görbülő aczélpenge. Kajlán görbülő vésett aranyos-ezüst türkizekkel, rubintokkal borított a fogantyúja. Ugyanilyen a zöld bársony fahüvelyt borító négy foglaltvány, melyen kék festett zománccos lapok láthatók.

Gr. Andrássy Aladár tulajdona.

30 *Kard.*

80 cm. hosszú dömöczki aczélpenge. Oldalvájúval ellátott vércsatornája 51 cm. markolata csont, kupakján aranyos alapon végig veres, kék virágokkal s két női fejjel díszített pánt, keresztje aranynyal berakott, a száraz végén nyelén türkiz szemekkel befelé hajló kigyófej. Veres bársonnyal borított fahüvelyén a két szorító arany szegélyű vas, a felső foglaltványon s a sarun veres ezüst munka, mely virágos alapon dulakodó szörnyeket és vadállatokat tüntet fel.

Dessewffy Pál tulajdona.

31 *Kard.*

Domború 81 cm. hosszú, 15 fokban hajló, 70 cm. hosszú vércsatornával ellátott aczélpenge. Fogantyúja virágos, festett zománccos. A zománccszíne vörös, zöld. Rubintokkal és smaragdokkal borított aranyos-ezüst lap. Ugyanilyen a vörös bársonnyal borított fa hüvely két foglaltványa s hordókarikája.

Gr. Bánffy György tulajdona.

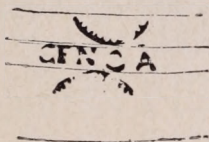
32 *Kard.*

Mindakét oldalán rárakott arany, török felírással, külső lapján dom-borműves íratú, dömöczki; oldallapján is arany berakású törökírással 21 fokban hajló; 75 cm. hosszú, hegyéig árkolt visszlű penge. Marko-lata páczolt, könyökben végződő fekete fapántja s bogyóban végződő virágos keresztje ezüst-aranyosak. Fahüvelye fekete czápás, foglaltványai és sarúja csábrágos virág pantallérral ékes arany-ezüst lapok.

Harkányi Frigyes tulajdona.

33 *Kard.*

82 cm. hosszú, 16° görbülő aczélpengé. Mindkét felől kettős 71 cm. hosszú vércsatorna, s 57 cm. hosszú mellette elhúzódnó válú. Fogantyúja aranyos-ezüst, külső lapján vert keleti díszítés. Penge külső részén:

jegy. Fahüvelye kívülről gyönggyel, smaragddal, türkizzel, gránáttal bori-tott, hat tojásdad lapú szorítóval ékes virágos aranyos-ezüst lap, hátsó részén sodronyos munka. Sarúja virágos.

Özv gr. Teleki Sándorné tulajdona.

34 *Kard.*

79 cm. hosszú 14° görbülő, dömöczki aczélpengé; penge foka mel-lett mindkét oldalán végig vonuló vércsatornája 35 cm. hosszú. Mindkét felől arannyal berakva két holdnegyed, két nap s arab felírási keret, utóbbi írással pedig a penge külső felén:

ANTONII ESTERHAS

ANNO 1705

felírás. A foglaltvány markolatát czápás alapon aranyos-ezüst keleti díszí-tésű lap borítja, kupakja sima ezüst lap, gombján hét ponttal jelzett rózsza. Keresztje ugyanilyen, két bimbóban végződik. A fok felől ezüst skófiom fonállal kivarrott vörös bársony borítású fahüvelyen; a foglaltvá-

nyon czápás alapon a markolatéhoz hasonló díszítések vannak, a csúsztatós hordókarikák ezüsből vannak. Fraknai gr. Esterházy Antal II. Rákóczi Ferencz vitéz és hű tábornagya, mint bujdosó halt meg 1722-ben. Hamvai: Rodostóban porlanak.

Thaly Kálmán tulajdona.

35 *Kard.*

Homoru-domboru aczélpenge. Hossza 82 cm., hajlott nagysága 15 cm.; a penge külső felén Boldogságos Szűz képe; belső felén virágos alaptól kinövő kettős kereszt szárain holdnegyedek. Fogantyúján markolatgombja, keresztje czápás, törtvonalú díszítésű aranyos ezüst, markoltán keresztvédő pánt, közepén török felírástörökis. Hüvelye fekete vászon borította fagyalvány és hordókarikák arany-ezüstök; a szájpánton a fogantyúhoz hasonló alapon egy öreg és fiók török felírástörökis; középső pántlemezén két kisebb felírástörökis közt egy öregszerű; a sarun egy kisebb és egy nagyobb törökis. Csúsztatója is van.

Gr. Hunyady László tulajdona.

36 *Kard.*

Domboru, dömöckzi penge. Hossza 79 cm., hajlatnagysága 14°. Penge külső lapján arannyal berakva (újabb berakat) az Iktári Bethlen címer, (két szemben álló balfelől átlótt nyaku hattyu) belső lapján: B:I:1627. Fogantyúján a markolat s a kereszt rózsás-virágos aranyos-ezüst, könyökén s külső markolatpántján törökizék, a kereszt külső védőpántján törökizék koszoruban a főntebbi címer domborműben. Kereszt gombok petefészkes formában törökizék. Hüvelye karmazsin bársonnyal borított fa. Foglaltványai virágos törökizék, s a karikája arany-ezüst. A hüvely élborítóján arany skófumoss varrás. A középső pánt lapján domborműben a Bethlen-címer. Iktári Bethlen István, a fejedelem öcsce kardjának mondják.

Gr. Bánffy György tulajdona.

37 *Kard.*

88 cm. hosszú, négyes vályuzattal ellátott egyenes aczélpenge, a pengén alól Báthory István beedzett képe; alatta: STEPHANUS D.G. REX P.O.L.R.E.P.U.B. Fölötte: FRANGA. Második oldalán a kardgyártó jegy, fémgja fölírás; alatta: Markolata, keresztje czápás alapon vert virágos és zig-zugos munka; barna bársony fahüveljén ugyan ilyen a felső foglaltvány, az alsó szorítólap és a sarú, mely aranyos ezüst lemez.

Vigyázó Sándor tulajdona.

38 *Kard.*

74 cm. hosszú, 16 fokban hajló dömöckzi aczélpenge, kívülről arannyal berakva arab mondás, belülről a kabbala jele: charkolata csont, lapjain három-három aranyos-ezüst rózsza, kupakja pettyes, gombos; a markolat hosszúkás, domborvirágú, előrenyúló szemben végződik. Virá-

gos, védőágas keresztje szárain kagylógombú. Hüvelye (két szorítója és hordó karikája aranyos-ezüst) végig aranyos-ezüst keleties virágdíszítésű, a sarun mindkétfelől trofeum.

Ürményi Pál tulajdona.

39 *Kard.*

81 cm. hosszú, 14 fokban hajló, mindkét oldalán 59 cm. hosszú várárokkal ellátott aczélpengé; belső lapján:

J P O T O C K I H W K ††

felirattal; hátlapján kardgyártó-jegy és trofeum. Markolata vert virágos ezüst munka, gombbal végződő keresztágai közepén két felől türkizes rózsák. Fahüvelyén a foglaltványok ezüstök, a szájfoglaltványon kívülről kimagasló pálczát tartó koronás királyi alak, a 2-ik és 3-ik ezüst kordás szorítón kimagasló két férfi-mellkép, a sarun lándzsát tartó XVI. századbeli lengyel gyalogos. A hüvely belsején három czimer, a sarun trofeum.

Az erdélyi Muzeum tulajdona

40 *Kard, úgynevezett magyar kard.*

Domború aczélpengé. Hossza 79 cm., hajlatnagysága 11°. Fogantyúja ezüst. Markolata csábrágos virágos pantallérral díszesen, három képű, gombos tetejű koronás királyfőben végződik. Keresztje pikkelyes horgos farkú koronás kigyó, a gömbfelé görbülő extremitásokkal. Hüvelyén hamúszín, vászontakaró, fa. Szájkarika lapja, csusztatóval ellátott csábrágos pantallérral ékes, sarúja a két karikával együtt ezüst, az első hordó karika külső lapján ékes keretben domborművű kozák hetmanfej, belül oroszlánfő. A második karika lapján díszes keretben a koronásfejű Mátyás, belől forgós sisakkal Hunyady János, ötvös billog.

Gosztonyi János tulajdona.

41 *Kard, magyarforma.*

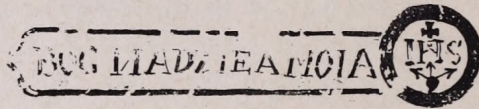
Domború, 69 cm. hosszú aczélpengé. Hajlatnagysága 13°. Pengéje külső felén török írás. Fogantyúja aranyos-ezüst. Markolatán (kívül) türkiszek közt rubinttal kirakott (virág belől) meg intaglioval díszes karneol magú rózsza fölött türkizes kerítésű gyöngyházaz rózsza, alatta türkisz. A markolat könyökén türkisz gomb, ennek külső oldalán gyöngyház. Markolatkupakján achátkő reczés pántlapon. A keresztet egy virágos balta képezi, mely türkizes gombu carneol-hasábban végződik. A külső védő lapon kék festett zománczu boglár, mindkét lapon klárisok és gyöngyök. Hüvelye karmazsin bőrral borított fa. Foglaltványai s a karikák s a saru virá-

gos aranyos-ezüst, a felső s a sarulap külső fele türkiszekkel, klárisokkal, gyöngyházzal és intaglios-carneol virágokkal; belső felén carneol, két chalcedon s két intagliós karneol, a sarun türkiszek, két intagliós carneol s két onyx.

Gr. Bánffy György tulajdona.

42 *Lengyel kard.*

79 cm. hosszú, 15 fokban hajló kettős vércsatornájú aczélpenge. Külső oldalán aranynyal berakott női fej alatt

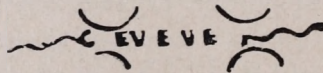

felírás. Markolata fa; külső lapján két türkisz, egy rubint; alatta fából férfi-mellkép; belső lapján türkiszekkel és rubintokkal kirakva M. N. betűk; bogyóban végződő ezüstös diszítésű keresztjén kívülről a kicsi Jézust tartó Mária, belülről koronás fő. Czápás hüvelyén a négy foglaltvány vert ezüst, kívülről 4 koronás lengyel öltözetű királyi alak, belülről Lithvánia, Lengyelország, Mazovia és Podolia czímere.

Az erdélyi muzeum-egylet tulajdona.

43 *Kard (szablya).*

Lapos, kétoldalán hármás vágattal ellátott tömpén végződő aczélpenge; hossza: 98 cm. Külső lapján:

Fogantyúján a markolat zöld bársonnyal borított fa, rózsás lapú aranyos-ezüst a kupakja, gömbje ugyanilyen, kagyló közepén rózsza, keresztje rövidebb védő ága mindkét felől ezüst betű arany rózsával van a markolatjához erősítve. Hüvelyén a védőpánt vajatai körül hármás levél czaf-rangban végződő két-két hatszirmú virággal ellátott szájkarikás lap, a felső domborművezetű egyenközü, a hordó és sarúpántok, valamint az ugyancsak ez utóbbival összefüggő hatleveses diszítésű két-két pántos sarulap s gömbje arany-ezüstök.

Gr. Teleky Samu tulajdona.

44 *Kard (szablya).*

Homorú-domború, a köldökig futtatott aczélpenge, hossza 74 cm. A vérárok hossza 63 cm., hajlatnagysága 17°, pengén mindkétfelől aranyos ékesség között trofeum. Fogantyúján harántosan bordázott a famarkolat; a markolat kupakja, a pengeszorító virágos, dombormíves ezüst.

A kardkereszt végei gömbökbe kunkorodnak; kengyelkép egy 20 szemű orosz módi ezüst láncz szerepel, a kardkereszt ezüst, virágos védőpántjainak csak a felső két szára van meg. Fahüvelyét fekete lakkos bőr borítja,

a foglaltványok s a hordókarikák ezüsből valók, jelesül a szájkarika és pántja, a középső pánt és a tarajos, csusztatóval bélelt saru dülényekben rosetteket tartalmaznak.* Ötvös billog.

Kiállítja Besztercebánya városa.

45 *Széles kard.*

84 cm. hosszú, 21 fokban hajló, 6 cm. széles aczélpenge. Markolata fa, kupakja ezüst, keresztje virágos kampóba kunkorodik, mindkétfelől niello virágok, kívülről czápás alapon vert virágok. Ugyanilyen díszítésű a fekete czápás fahüvely két szorítója és két foglaltványa.

Herczeg Esterházy M. tulajdona, Fraknó.

46 *Kard.*

82 cm. hosszú, 10°-ban hajló, kettős vércsatornájú aczélpenge. Markolata fa, sima keresztje csonka, markolatgömbjén kagylós virág. Czápás hüvelyén a négy hordókarika ezüst, a foglaltvány aranyos ezüst Felső foglaltványa virágos pánt, mellő, középső és alsó szorítója virágos kettős gerincz, az alsó kettős pánttal van a sarúval összekötötésben.

Herczeg Esterházy M. tulajdona, Fraknó.

47 *Kard (fringia).*

Domború aczélpenge; hossza: 77 cm., hajlatmagassága: 18°. Fogantyújának 25—25 bordájú lakkos markolata: fa, csigásan föl s le csuposodó keresztje, s virágos pántjai hullámos hajlású, virágos előlapú kegyele, hasonló cifrázatú markolatkupakja s gömbje ezüsből valók, a szegecs nem. Hüvelye fekete bársonyán a foglaltványok, jelesül a szájkarika s alsó virágos lapja, hordópántja és sarúja, valamint csombókban végződő csusztatós sarúja és ugyancsak virágos lapjai a karikákkal együtt: ezüsből valók.

Ötvös billogja:

Gr. Bánffy György tulajdona.

48 *Kard (fringia).*

Domború aczélpenge; 77 cm. hosszú, hajlatmagassága 16°, a penge,

* Nagy Péter diszkardja is ilyen formájú volt.

egyik oldalán thugrás cifrázatú törökfő fölött nyolczágú csillag, ezalatt «fringia» felírás, másikán ugyanezen alak, fölötte fogyó holdnegyed, kebelében hatágú csillag látszik. Fogantyúján a markolat 30—30 bordás fa, kardkeresztje, kengyel, kupak s markolatgömb, valamint a markolatszegecskék ezüsből valók. Markolatgömbön, kupakon s a keresztvas védpántjain, s kengyele alján 1—1 kilenczágú koronából kinövő kardot tartó oroszlányos* ezüst czímer. A fekete chagrin bőrrel bevont hüvely foglaltványa, jelesül (kétfelől a föntebbi czímerrel) szájkarikája, középső pántja (ugyancsak 2—2 czímerrel) s hosszúdad hatoljban végződő sugaras sarúja, valamint hordókarikái ezüsből valók. Ötvöbilloja.

Gr. Bánffy György tulajdona.

49 *Kard (spádé).*

Egyenes, 13 fokú csúcsban végződő, 87 cm. hosszú, mindkét lapján kétféjű sassal díszes aczélpenge. Fogantyúja aranyos-ezüst. Veres bársonnyal borított fa hüvelyén a szájlappal két szorító pánt s a sarún virágos aranyos ezüst lapok. Két hordókarika aranyos ezüst.

Gr. Bánffy György tulajdona.

50 *Kard (spádé).*

Sima, tömpén végződő, aczélpenge. Hossza 92 cm., a mindkét felől való vérárok hossza: 52 cm. a pengén. Fogantyúja: 28 bordás fekete bőrrel bevont fa, kupakja arany-ezüstös lap, rajta nap, alatta virágok, markolatgömbje kagylós rózsza, mely előrenyúló arany-ezüst lapra van erősítve. A kereszt védő ágait aranyos bélésű ezüst szegek erősítik a markolathoz. Hüvelye fekete chagrin-bőrös fa. A foglaltvány s a két hordókarika arany-ezüstösök. Szájkarika s lapja, felső, középső és alsó pántja rózsás cifrázatúak, ez utóbbi alatt két oldalpánt nyúlik a sarúhoz, melynek lapjain pimpös rózsában két átfűrt czölöp látszik. (17. századbeli dragon tiszti kard.)

Gr. Teleki Samu tulajdona.

51 *Kard (Schwert).*

Domború, 5 cm. széles, 82 cm. hosszú aczélpenge, hajlatnagysága 13°. Fogantyúján a markolat 3—3 aranyos szeggel megerősített, háromréttű kanyarodott gömbű csont, aranyospánttal az oldalán. Aranyos-ezüst keresztjének ágai lefelé hajló egy-egy sárkányfejben végződnek, a védő pánatok félkörös cifrázattal ékes béléssű lapján aranyvirágos egyveleg. A fog-

* Bánffy-czímer elmosódva.

lálvány aranyos ezüst, azonképen a két karika, karika lap, első s középső pánt meg az ékben végződő sarú tulipántos és háromszögű göbecses díztésűek. Állítólag az a kard, melyet gr. Teleki Mihály a zernyesti (1690) csatában viselt.

Gr. Teleki Samu tulajdona.

52 *Díszkard (fringia).*

Étetett, homorú aczélpenge, hossza 81 cm., hajlatnagysága 14°, vérárok hossza 69 cm. A pengét mindkétfelől trofeumok ékesítik. Fogantyúja ezüst, markolata vésett ezüst munka; kupakját, a két vésett mivű keresztágat, a védő pántokat s a kengyelt marmarosi gyémántokkal borított virágzatok takarják. Markolatgömbje egy nagy csiszolt hegyi kristály. Hüvelye fekete bársonnyal borított fa, foglálványai vésett ezüst mivűek, kristályokkal kirakott csábrág formában; csusztatója és hordókarikái ezüstműből valók.

Gr. Szapáry Géza tulajdona.

53 *Dísz-kard.*

Dömöczki aczélpengéje 65 cm. hosszú, köldökén 5,5 cm. széles, hajlása 17 fok. Penge külső felén keleti díztés és felette arab mondat, belső felén ugyanily díztés közt növény holdnegyed előtt három hat-ágú csillag van beedzve. A penge köldökétől a csúcsig mindkét lapon 30 cm. hosszú, beedzett keleti díztésű kettős szélű domborlap vonul végig, a penge-fok 8 cm. virágos ékítésű. Görbe markolatának s a kereszt külső fele ezüst lemezzel és szélesebb lemezes kék, sárgás és fehér színű tulipán-kelyhet és viráglemezeket képező három gyönggyel borított zománczozattal van borítva. A belső lap érdes felületen vert virágdíszet tüntet fel, míg a felfelé görbülő keresztágak gombban végződnek. Fekete bársonnyal borított, a foktakarón arany skófummal kivarrott fahüvelyén a foglálványok, jelesül a szájpánt, a két szorító s az ezüst csusztatójú sarú a fogantyúéhoz hasonló zománczozatúak; rajtok négy gyöngy. Hordókarikái ezüstműből valók.

Ipolyi Arnold tulajdona.

54 *Díszkard.*

Domború aczélpenge. Hossza 78 cm. Mindkét oldalán 57 cm. hosszú kettős homorrágot. Hajlatnagysága 16°. Fogantyúja: a markolat, kereszt, annak védő pántjai, s a kengyel úgyszintén a csavaros markolatgömb virágos domborművű ezüst. Vörös bársonnyal borított fahüvelyének oldalán a szájtól az első pántig ezüst lap, azontúl ezüst skófum fut végig a sarúig. A foglálvány pántjai — van kettő — a sarú és csusztatója s a hordó csatok domború ezüst munka.

Gr. Pálffy Lipót tulajdona.

55 *Díszkard.*

78 cm. hosszú, 18 fok hajlású, étetett, virágos dömöczkölt penge,

vércsatornája 49 cm. hosszú. Domborművű ezüst fogantyúján a markolat oroszán-fejben végződik, külső lapján Magyarország, belső lapjain Erdély címere; a kereszt testfelől álló része kos-fejben végződik; közép-lapján domborműben két magyar alak. Ezüst hüvelyén a szegély domborműves s a három foglaltványon két-két czápás alapon kivert férfi-alak látható. Saruja gömbben végződik.

Az orsz. magyar iparműv. muzeum tulajdona.

56 *Modern, fringiás díszkard.*

Domború, kettős vérárokkal ellátott aczélpenge. Mesterbillog mindkét felől: nyolczágú csillag. Hossza 76 cm., hajlatnagysága 19°. Fogantyúján a 10–10 arany tojásdad, mélyedésű bordával borított fekete bőrszöcskék, melyek — közül a három felső lakkos — famarkolatot takarnak, a markolatkupak tört vonaldiszítésű lapok határolta aranyos lap, mely rózsás gömb födte oroszánfőben végződik. Ennek fogai közül hajlik a rózsás belső fonódzó diszítésű kengyel, mely valamint a hozzá erősített s ugyancsak ily diszítésű kicsi oroszánfőben végződő pántos kereszt aranyból valók. Hüvelye kék bársonnyal borított fa, ütő lapja felől arany zsinórral kivarrra, foglaltványa, vagyis a szájkarika s lapja, középső pántja s a csúsztató, rózsás gömbben végződő, csábrágforma tört vonalos ékességű sarúlap, karikástul aranyos.

Gr. Károlyi Gyula tulajdona.

57 *Olasz díszkard.*

Ghisi mester munkája.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

58 *Kard, spanyol módi díszkard.*

Külső lapján a csúcsig terjedő bordás horonyos, mellső élén 38 cm. hosszú kettős domborvonallal mellékelt kettős vérárokkal ellátott 78 cm. hosszú egyenes aczélpenge. Mindkét pengelapon virágos diszítés, a külsőn:

+++ Si Deus Pro nobis ++

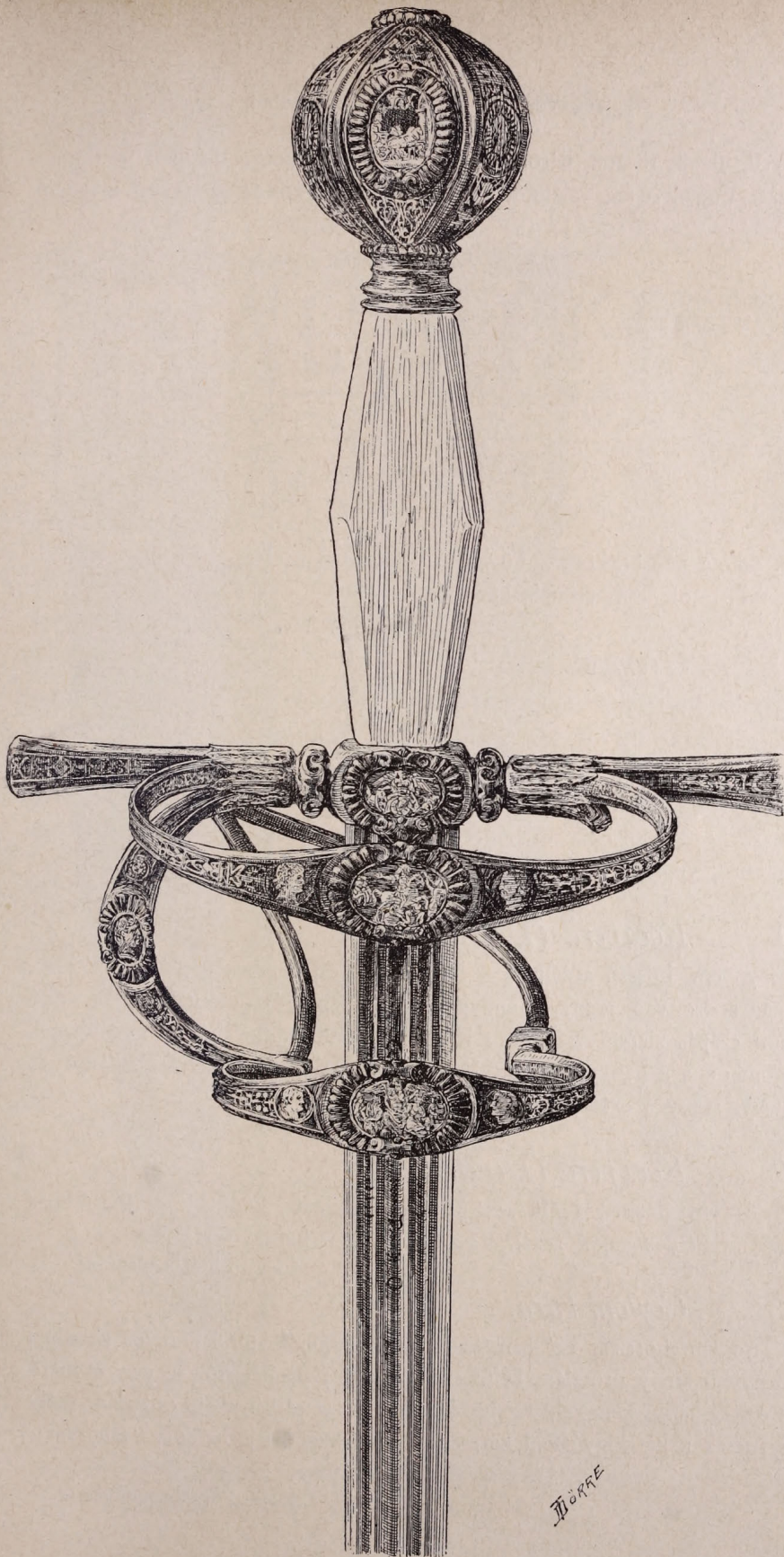
+++ Quis Contra nos +

felírás. Fogantyúján a markolat, kupak s a domboralakú markolatgömb képében szolgáló nyúlvány arany-ezüstötzet, a csavaros végű ugyanily materiájú kereszthez a kurtább védőágak rózsával vannak erősítve. A markolat és kupakszegek ezüstműből valók. Hüvelye fából; foglaltványai: a két egyenközű oldalpánt, a sarúlap pántjai festett kék, zöld, veres festett alapú zománczosak, ugyanígy a négy hüvelykarikák. A hordókarikák, szájpánt és sarúlap arany-ezüstösök.

Gr. Zichy Edmund tulajdona.

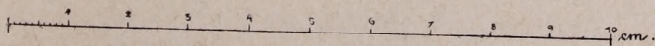
59 *Gyermekkard.*

61 cm. hosszú, 14 fokban hajló, aczélpenge. Külső felén fogó hold-

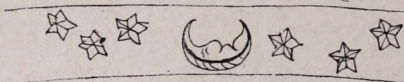
57. sz.

HOFFE

negyed, alatta, fölötte három csillag. A penge belső oldalán: «Fringia» fölírás. Fogantyúján, valamint a hármás csábrág-forma szorítóval megpán-

FRINCIA

tolt, fekete bőr borította fahüvelyen, aranyos-ezüst lemezen, festett zomán-
czú tulipántok, lombdiszítés között.

Az országos iparművészeti Múzeum tulajdona.

60 *Gyermekkard.*

Homorú, étetett tömpén végződő aczélpenge; hossza 46 cm. Fogantyúja arany-ezüst, virágos. Markolata könyök-formára végződik, pengeszorítója és kupakja síma lap; keresztjének ágai az oldallap és a markolat felé kajlák, gombban végződők. Hüvelye, mely gombban végződik, valamint a hordókarikákba illesztett láncz, arany-ezüstösek; a hüvely maga domború, virágos.

Gr. Hunyady László tulajdona.

61 *Koczperd (Degen).*

76 cm. hosszú aczélpenge, rajta aranynyal berakva két férfi-fej. Markolata sodronyos arany. Kengyele, szűrő laptartója arany láncz; a szűrő lapon czápás alapon vadászatot jelképező dombormű-alakok. Ugyanílyenek a gombon s a kengyel védő élén. Czápás tokjának felső foglaltványa és hüvelye aranyos ezüst.

Vigyázó Sándor tulajdona.

62 *Koczperd (Degen).*

81 cm. hosszú, 3 élű aczélpenge. Markolata, kengyele és szűrő-lapja hegyi kristályos angol aczél. Vászon-hüvelyen három foglaltvány.

Vigyázó Sándor tulajdona.

63 *Ceyloni kard.*

59 cm. hosszú, 14°-ban hajló aczélpenge, kívülről aranyos keretben szörnyfejű arany oroszlán, belül szörnymadár; pengtartója a pengét maró kétfejű sárkány, kengyele tarajos kigyó, rajta a sárkányfejű oroszlán, mely ugyancsak a két kigyósfejű kereszttel van összenőve; markolata fából faragott, kirakott tarajos sárkányfej. Hüvelye bádoggal borított ébenfa.

Vigyázó Sándor tulajdona.

66. sz.

69. sz.

72. sz.

64 *Tőr.*

39 cm. hosszú, 7 cm. széles, 21 cm. hosszú vágatú kétélű pengéje aczél. Nyelé s tokjának foglaltványai ezüst virágos dombormívezetűek. Tokja kagylós bütyökben végződik.

Gr. Bánffy György tulajdona.

65 *Tőr.*

25 cm. hosszú, felfelé hegyesedő, alól arany berakású aczélpenge, markolata öntött és vésett arany-ezüst munka, virág díszítésekkel és szalag-pantallérokkel, gombján két Medusafő között egy-egy Harpya; a keresztfő- és lefelé görbülő sasfejű hermákat tüntet fel; külső és belső oldalán nyelve, oroszlánfejekkel. A tokon elől fonott és fonsugarú körded aranyos ezüst díszítés, hátul leveles czifrázat. A gombot két Medusafő képezi. A gyártó jegye.

Gróf Andrassy Manó tulajdona.

66 *Tőr.*

Aczélpengéje 15 cm. hosszú, 4°-ban görbült, csontnyele indoperzsiai fogású. A czápás hüvelyen lévő ezüst foglaltványokon fekete zománczú tulipánforma virágok.

Gr. Andrassy Manó tulajdona.

67 *Tőr.*

Végig árktolt, mindkét felől domború, kétélű aczélpenge, hossza 35 cm., szélessége 3 cm.; pengeszorítója levelesdíszítésű arany; markolata lombos arany-ezüst, ezüst; ép ilyen a tok, melyen egy aranyos ölyv csap le egy lombos fatörzsén ülő fáczán madárra. Van bélyege.

Gr. Zichy Edmund tulajdona.

68 *Tőr.*

26 cm. hosszú, 5.5 cm. széles közepdudorú kívül, belől virágzattal vésett aczélpenge. Hüvelye s markolata csontfaragvány. A markolat gömbén nyugvó himoroszlán, külső lapján ölelkező nő és férfialak, túllapján mezeten leplét feltáró női alak. Öt vert díszítésű ezüst pánttal megerősített külső hüvelylapján az első negyedben két várfal tövében térdelő kardos alak, a jobb felőlin sisak, a második negyedben egy térdelő hegedűs és egy polgár térdelő helyzetben, a harmadik negyedben egy oszlopot támogató két oroszlán. A hüvely hátsó lapján körded virágos díszítésben a Sforza-czímer. Utánzás.

Vigyázó Sándor tulajdona.

69 *Tőr.*

11 cm. hosszú, négy-négy ponttal átfúrt csatornájú aczélpengé. Ezüsttel, pánttal. Markolata s gombja festett zománczos kék-vörös-zöld négy és ötlevelű virágokkal s tulipánokkal ékes, ugyanily kék festett

zománczos sávú gömbökbe görbülő keresztje és az érdes ezüst alapú hüvely.

Vigyázó Sándor tulajdona.

70 Tőr.

12 cm. hosszú, négy lyukú, csatornás a pengéje. Szarúnyelén áttört ezüst munka, rajta rubintok és smaragdok. Ugyanilyen a barna bársony borította hüvely.

Echerolles Sándor tulajdona.

71 Tőr.

Pengéje 12 cm. hosszú. Markolata 15 cm. hosszú csontfaragvány, melyen az ülő Bacchus s felette két összefonódó gyermek látszik. Kereszt-szárain két keselyűfej látszik. Ezüst hüvelyének külső felén pettyes, dülényes a díszítés.

Echerolles Sándor tulajdona.

72 Tőr.

Kettős vágású, közepén hornyolt, 13 cm. hosszú, áttört aczélpenge. Gombos markolata fekete zománczos alapon kockadiszben négylevelű virágokkal bélélt, ilyen a hármaskajmójú kajla-kereszt, melyen kívül ülő sas, belől bagoly látszik aranyos ezüst pajzs foglaltványban. Foglaltványain ornamentális ékítmény fekete zománczos alapon.

Vigyázó Sándor tulajdona.

73 Kisded tőr.

Horogban végződő pengéje 11 cm. hosszú. Markolata csontfaragvány. Derékig meztelen nő kelyhet tart, a keresztágak végén két lárva. Hüvelye érdes ezüst alapon festett zománczú kék, zöld tulipántos virágokat tüntet elénk.

Vigyázó Sándor tulajdona.

74 Hegyes tőr.

104 cm. hosszú, egyenes aczélpenge, csúcsánál kétélű, markolata zöld, kék, tulipántos és türkisz magú, hat szírmű virágokkal tarka aranyos-ezüst lemez, végén egy türkisz, a kereszt szárai gombosak. Ugyanilyen a felső foglaltvány s a két szorító külső lemeze, belső része sima alapon tulipántos és rózsás díszítésű.

Hg. Esterházy M. tulajdona, Fraknó.

75 Hegyestőr (Stöcher).

Két élű, aczélpenge. Hossza: 111 cm., a keresztben végződő két homorrágat hossza 26 cm. Bennök e felírás:

• R V I Z I G N I O L E D O •

• D E F R A N C I S G O •

Aranyos-ezüst fogantyújának befelé görbülő illeten materiájú markolata három rózsával van kiverve, ilyen a gömbje is. Keresztjének ágai kigyó-fejekkel végződven a penge felé görbülnek, védő ágai pántján négy szirmú ékes rózsák. A hüvely karmazsin bársonnyal borított fa. Foglaltvány, hordókarikák ezüst-aranyosak. Szájkarikájának fonott két-két liliomos hegyű kilencz rendű virágos magú dülő négyszöges rekeszekkel ékes, lapja a képső pánttól a hat aljú süveges gümöben végződő hüvely, két virágos fiók pánttal s a föntebbihez hasonló díszítést vall.

Gr. Teleky Samu tulajdona

76 *Hegystőr (Stöcher).*

Négylélű aczélpenge, hossza: 137 cm. Fogantyúja 36—36 bordás, fekete bőrrel bevont fa, keresztje négyágú a két rövidebb védőpánt markolatának kupakja virágos, gömbje kagyló, közepén rózsza, mindkettő ezüst. Hüvelye fekete chagrin-bőrrel bevont fa, foglaltványai: három van, egyenközt virágos lapokhoz erősített karikástól együtt, valamint virágos sarúja ezüstműből valók.

77 *Keleti gyilok.*

Pengéje homorú, mindkétfelől hullámos, dömöczkölt aczélpenge. Hossza 35 cm., hajlat nagysága 13°; mindkétfelől arannyal bélelték. A pengén mindkétfelől aranyos török felirat: Markolata ködökben végződő jaspis; pengeszorítója arany-ezüst, virágos. Fahüvelye veres bársonnyal vagyon borítva. Szájpántja és kicsided horogban végződő az előbbivel belső felén arany skófiom varással egybefüggő borítója aranyos, török írással és cifrázattal berakott vas.

Dessewffy Pál tulajdona.

78 *Indo-perzsa gyilok.*

Mindkét lapján arannyal berakott aczélpengéje 30 cm. hosszú, 11° hajlik, kétfelől domború szélapokkal. Markolata s tokja vájt és festett, kék, arany, zöld zománczsal ékes, rajta zöld pillék, aranyfarkú zöld papagájok, fehér-vörös tulipántok és virágok.

Gr. Széchenyi Béla tulajdona.

79 *Indo-perzsa formájú gyilok.*

31 cm. hosszú, 11°-ban görbülő, domború középső éllel ellátott kétélű aczélpenge; markolata aranyos-ezüst, kupája és kézivei czápás alapon vert virágos, tetején egy rubint. Tokja mindkétfelől czápás alapon vert virágos, hegyénél sodronyos ezüst van, mely kajmóban végződik. A hüvely mindkét oldalán jelvény.

Az erdélyi muzeum régiségtárának tulajdona.

80 *Indo-muzulmán gyilok.*

Dömöczkölt, mindkét felén domború éllel ellátott, kétélű aczélpenge.

Fogantyúja aranyos rózsában foglalt alékkőben végződik. A markolat berakott aranyos lombu kék zománczczal ékes. Hüvelye fa, rajta mintázott fa, festett zománczos virágokkal ékes lap.

Gr. Tisza Lajos tulajdona.

81 *Török gyilok (jancsik).*

21 cm. hosszú, 9°-ban görbülő, közepén domború emelkedésű aczélpenge; bubos markolata csont, keresztje a koronás pengesorítót harapó kigyó, melyet kétfelől kék zománczos alapon arany háromlevelű virágok környeznek. Hüvelye czápas alapon vert keleti izlésű virágzat és kék zománcz alapon aranyos disztés, belső lapja sima, felül rosetten a hordó karika, a sarú bogyóban végződik.

Hg. Esterházy Miklós tulajdona, Fraknó.

82 *Handzsár.*

Futtatott, domború aczélpenge, hossza 53 cm., hajlatnagysága 11°, a penge külső és belső felén türbés ékítés, az előbbiben török felírás. Markolata s villája csont. Nyelét arany-ezüst, 8 korállal ékesített, virágos pántozat fogja körül; a pengesorító s annak lapja rekeszes, arany-ezüst mivű. Hüvelye közönséges fa.

Kiállítja Selmezbánya városa.

83 *Handzsár.*

Homorú, 56 cm. hosszú aczélpenge. Oldallapján 42.5 cm. hosszú homorrágot vonúl végig. A penge külső lapján aranyos török türbe-disztés, belső felén thugrás felirat, rajta ez évszám 1559. Fogantyúján — mely pengesorító pántozatával együtt rózsás balkáni ezüstmű — a hátsó villás szárny rózsás ezüstlap. Hüvelye ezüst, szájánál aranyozás nyomaival, öt reczés-virágos ezüst darabból van egybeforrasztva, a második ezüst pánt belső felén tűszű fülecske.

Dessewffy Pál tulajdona.

84 *Kés.*

Dömöczkölt pengéje 27 cm. hosszú. Nyele és sisakban végződő — aranyos szájkarika és derékszorítója lévén — nyele és hüvelye kék alapú arannyal szegélyű sávok közt vörös-fehér-kék-arany-zöld festett és vajt zománczú csokrokat tüntet föl vörös alapon.

Gr. Zichy Edmund tulajdona.

85 *Kés.*

Nyele 16 cm. hosszú. Csont nyelét vert virágdíszszel ékes pántok és kupok borítják. Nyelén a szájfoglalvány s a türkisz gombú sarú-gerinczes recze díszűek, a borító ezüst lapon domborművű indázat és cartoucheok.

Gr. Andrassy Manó tulajdona.

86 *Kés.*

15° kívül aranyvirággal berakott pengéje 9 cm. hosszú. Nyele karneol,

rajta gombokkal pántolt aranyos borító. Bőrrel bevont hüvelyén a szájkari-
karika mellső része rubint-sor, a foglaltvány érdes alapon veres-zöld festésű
zománczos virágzat, azonkép a smaragddal bélélt gombban végződő sarú.

Gr. Andrássy Gyula tulajdona.

87 *Csákány.*

Czápás nyele ezüst sodronynyal van körülövedzve, hossza 82 cm.,
három foglaltványa dombormivű, ezüst virágos, nyele tövén a Forgách-
czímer, fölötte 1576. évszám, modern írással. A csákány maga pikkelyes
vertvas, fölötte 7 levelű virágos lapon ezüst gomb.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

88 *Csákány.*

Czápás, alul fekete zománczos rozoga hüvelylyel takart, alul kardot
tartó, közben csillagos, kart magában foglaló címeres nyele 74 cm. hosz-
szú. A 20 cm. hosszú vascsákányt indás fekete zománczos ezüst lap borítja,
ugyanilyen a nyél felső hüvelye.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

89 *Csákány.*

Csákánya vas, hossza 16 cm. 67 cm. hosszú. Botja pikkelyes ezüst-
pánttal van borítva. Elöl koszorúban a Péchy-család címere: hármás
halmon a kiterjesztett szárnyú holló, hátul ugyancsak koszorúban a
P. P. betűkből álló monogram, alatta az 1695. évszám, miből követke-
zik, hogy a csákány Péchy Ferencznek Dadaí Nagy Borától született har-
madik fiáé Pálé lehetett. A kilencz domborműves ezüst indával borított
czápás nyél alsó borítója pikkelyes ezüst pánt.

Péchy Gábor tulajdona.

90 *Csákányfej.*

Vas, ezüst virágos díszítéssel, benne klárisok; nyele hiányzik.

Kiállítja Sztányi Bernát.

91 *Buzogány.*

Aranyos-ezüst, kék-zöld festett zománczos virágos díszítésű; 57 cm.
hosszú, hatmezejű takaróval záródó nyelén három szorító. Nyolczmezejű
gombja ugyanily anyagú s díszítésű, búbján füles hatmezejű gomb.

Kiállítja özv. gr. Teleki Sándorné.

92 *Buzogány.*

Nyele 61 cm. hosszú, arany-ezüst sodronyos hüvelyét vésett és vert
arany-ezüst virágos, türkiszekkel borított, hüvelyek borítják, két szorítója
közt öt-öt türkisz pánthoz; ugyanilyen mivezetű a buzogány gombja,
mely dülényekre van osztva és három rend türkiszszel ékesítve; felső
gombját türkisz koszorú övedzi.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

93 *Buzogány.*

Sodronyos ezüst lappal borított nyele 61 cm. hosszú. Foglaltványai: aranyos ezüst áttört hengeröv díszszel ékes mív, a szorítóké: czápás alapon virágdiszítés. Aranyos vasgombja központilag a nyélre mint tengelyre illesztett kilencz egyenszárú háromszögből áll. Búbja tizenkétszirmú aranyos rózsára van illesztve.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

94 *Buzogány.*

Ezüst sodrony-hüvely borította nyele 51 cm. hosszú. Három szorítója áttört aranyos ezüst. Ugyanily anyagú foglaltványain vésett keleties diszítés. Aranyos vasgombja tizenkét ötlevelű virágokkal áttört czikkből áll.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

95 *Buzogány.*

Sodronyos ezüst lappal borított nyele 56 cm. hosszú. Foglaltványai s két szorítója aranyos ezüst czápás alapú vert munka, rajta virágos diszítés. Gombja kilencz, egy csonka csillagokkal s bogas keresztekkel áttört aranyos vasczikkekből áll, fölöttük aranyos ezüst búb.

Kiállítja gr. Andrássy Manó

96 *Buzogány.*

Nyele 57 cm. hosszú vas, melyet 28 cm. sodronyos ezüst lap és négyszögekkel borított aranyos-ezüst érdes lap borít. Gombján csillagos-virágos arany diszítések s egy G: M: betűkkel körített kardot tartó kar berakva.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

97 K. *Buzogány.*

Ezüst aranyozva. Vert, vésett és áttört munka és niellirozott diszítésekkel. 2 sima gyűrű által tagolt nyelét keleti izlésű levéldiszítések borítják, végét viszont hét áttört dob képezi. Hossza 0.57.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

98 *Kézi buzogány.*

Fanye 17 cm.; vasgombjának 8 szára van, kiverve ezüst szegekkel, élein ezüsttel megpántolva. Rajta fölírat: Bochkainak Angjala nagy ambreus laboncznak meg diabolussa 1606. A gomb ezüst pánttal van a nyélhez erősítve.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

99 *Gombos buzogány.*

Nyele 61.5 cm. hosszú, aranyos-ezüst virágos lap borítja, a 11 cm. hosszú virágos tusaszorítót kivéve, dudorodásokba türkiszek illesztvék; gombján rubintos magú chalcedon aranyos-ezüst lapon ugyanolyan forma türkiszek s két rendbeli párhuzamos körben 10 chalcedon lap: felül 6, alul négy.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

100 *Buzogány.*

Aranyos, három darabból összetett nyele 55 cm. hosszú, harangalakú gombban végződik, a nyél virágos. Gombja 12 virágos hajlított aranyos gerinczből áll.

Kiállítja gr. Károlyi Lőrincz.

101 *Gombos buzogány.*

Börrel bevont, felül, alól sima reczés szorítókkal erősített, ezüstlappal borított nyele 61 cm. hosszú. Nyolcz koczka-diszes pantallérral mezőkre osztott felül rózsás gombját ezüstlap takarja.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

102 *Gombos buzogány.*

Nyele 47 cm. hosszú. Vasa virágos-ezüst pántozattal és sodronyos hüvelylyel borított, ugyanilyen a virágos karéjjal nyeléhez erősített bütökös gomb.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

103 *Csillagos buzogány.*

Börrel bevont nyele: 52 cm. hosszú. Rajta czápás aranyos ezüst alapon elszórt dülények. Van négy öreg rendű s nyolcz kisebb négy lapú vascsillogja, tetején vascgomb.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

104 *Szárnyas buzogány.*

Érdes alapon koczkás disztetésű, három szorító aranyos ezüst lappal bevont, felül vasnyele 57 cm. hosszú. Tengelyére hét négyszögű szárny van illesztve.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

105 *Díszbuzogány.*

Szarúból készült, közepén aranyos-ezüst dudorú s végén ugyancsak ilyen lappal borított nyele: 54 cm. hosszú. Gombján négy virágos pánt, négy sima mezőt vág, tetején jáczintkő.

Gr. Bánffy György tulajdona.

106 *Díszbuzogány.*

Nyele 36 cm. hosszú, alól zöld, veres, fehér, virágos, 6 renddel zománczott aranyos, ezüst vert munka. Gombján hét karéjú zománcz között egy rubint; fogója csiszolt üveg, felső pántja a felső rubintos búbig ugyanilyen zománczú. A buzogányt öt csiszolt, türkiszekkel borított, több helyütt bemélyedt és aranyozott szárny képezi.

107 *Buzogány.*

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Nyelének középrészén czápabőr alapon sima aranyozott szalagok tekerődnek, míg két végén egymásba

fonódó keleties lombdiszítések cartoucheok vannak kiverve. Gombját sima szalagok szegletes mezőkre osztják, melyekben cartoucheok közepette türkiszek, gránáthéjak és zöld üvegek foglalnak helyet. Hossza 0'68.

Kiállítja gr. Teleky Sándor.

108 *Dísbuzogány.*

Barna bársonynyal bevont, oldalain ezüst szegekkel kivert nyele 41 cm. hosszú. Foglaltványa vésett cartoucheokkal és pikkely díszszel ékes. Gombja tizenkét faragott levéldiszítésű czikkből áll, búbján rubintkoszorúban egy öreg türkisz.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

109 *Sisak.*

Átmérője: 21 cm, magassága: 16 cm. Vasból való, területén vésett berakott aranyos virágdiszítés, a földön tizenöt rózsza. Búbja aranyos gomb. Nyakvédője négy szinből áll, 17 gombbal, az ellenzőn 8 gomb. A fülvédőkön két dombor-cartouche, és 14—14 aranyos gomb. Burgundi forma.

Gr. Andrássy Manó tulajdona.

110 *Puskapor-szaru.*

Bronz aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hengeralakú, két rövid ágra oszlik. Elöl ostromkészülékekkel környezett vár, alatta harczoló alakok domborműben. A két ág között áttört csuklóba járó fedél ezüst óralapot takar. A jobb ágon alul Dávid, a balon Goliáth. Hátraléti izlésű, ékeztet lombdiszítés és csuklóba járó kapcsos fedél vésett lombokkal. Tetején fedél és a puskapor kiöntésére szolgáló cső. Hossza 0'17.

Kiállítja b. Apor Károly.

111 *Lőportartó.*

Fekete, hajlott szarv, öntött czafrangos ezüst szorítóval, s lánczczal. Fedője áttört, ezüst mív. Csukója delphin, lapján czímer. Lövészek és lovasok használták az efféle szarvakat, leginkább a XVII. század első felében. Fedője egyuttal a por mértékéül szolgált.

Vigyázó Sándor tulajdona.

112 *Lőporszaru.*

Két — ösztörű formára — elhajlott tartója csontból való. Külső felén vésett rajz, benne négyágú szájában szőlőgerezdet tartó, orrlyukán nyíllal átlóve egy álló szarvas, háttérben hegytetőn kastély és a déli nap látszik, alul 1696. évszám. A jobb felől való tartón páva, a balogon nyilas amorette látszik. A szarv száján ezüst pánton felirat. A külső borító lapon Teleki-czímer, körötte: PAVLUS S R S COMES TE-

LEKI DE SZEK Ao 1711. A pánt fölött a dugó lap ezüst lemezén mőkus van bevésve. A jobbik tartó felirata:

IUVENES LEONES PAUPER QANTUR AT ESURIUNT.
QUARENT. S. M. JEHAM O INDENTULO BONO. Psalm XXXII.

ATTOLLIS TANQUAM MONOCEROTIS CORNU
MEUM PERFUNDENDO OLEO VIRENTI Psalm XCII

A baloldalié:

SICUT CERVUS GLORITAT AD ALVEOS AQUARUM
SIC ANIMA MEA GLORITAT AD TE DEUS Psalm XLI

Özv. gr. Teleki Sándorné tulajdona.

NEGYESIK TEREM.

ELSŐ SZEKRÉNY.

8. sz.

14. sz.

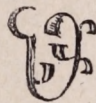
30. sz.

37. sz.

39. sz.

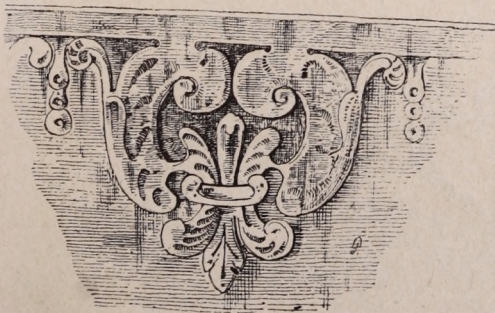
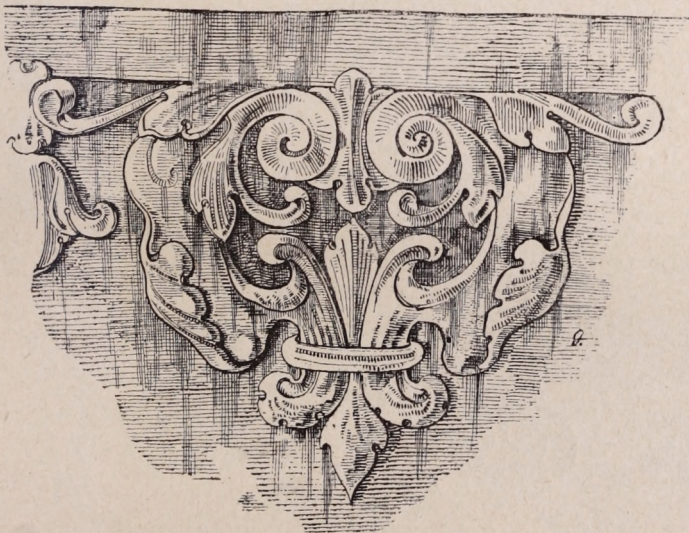

41. sz.

66. sz.

MÁSODIK SZEKRÉNY.

8. sz.

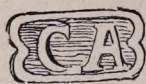
4. SZ.

32. SZ.

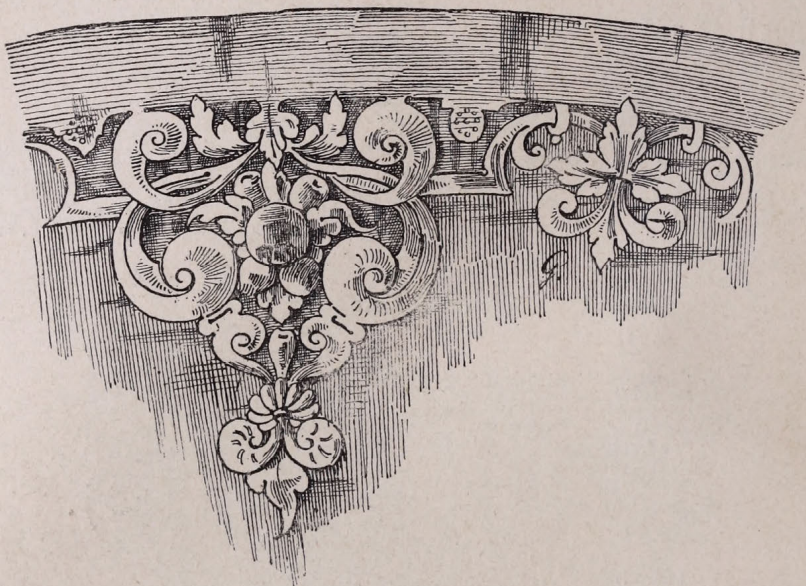
43. SZ.

53. SZ.

91-92. SZ.

81. SZ.

129. SZ.

133. SZ.

136. SZ.

150. SZ.

194. SZ.

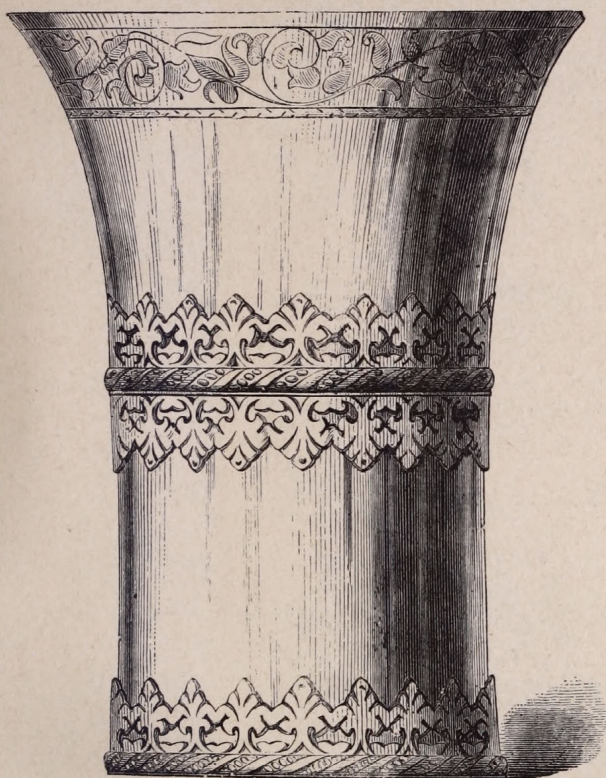

177. SZ.

200. SZ.

HARMADIK SZEKRÉNY.

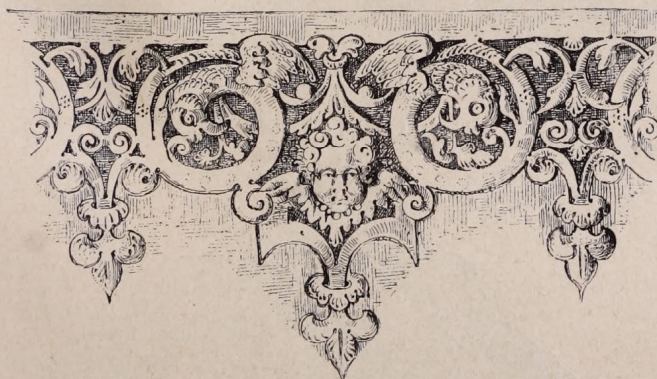
28. sz.

53. sz.

66. sz.

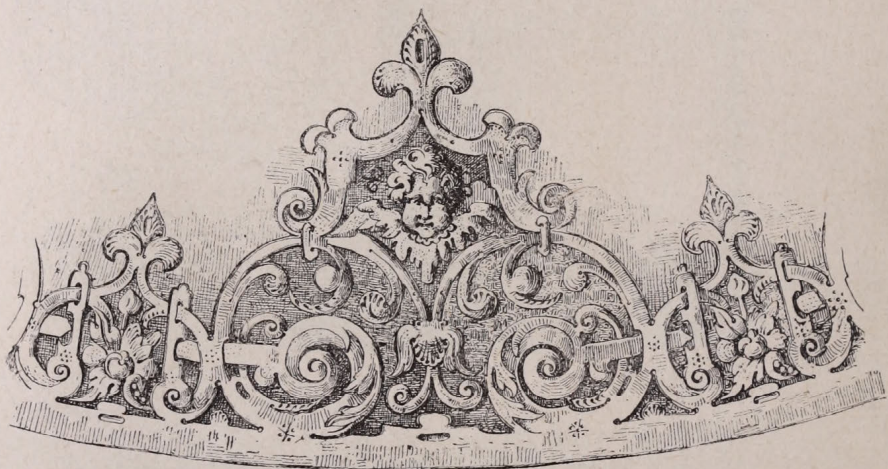

69. sz.

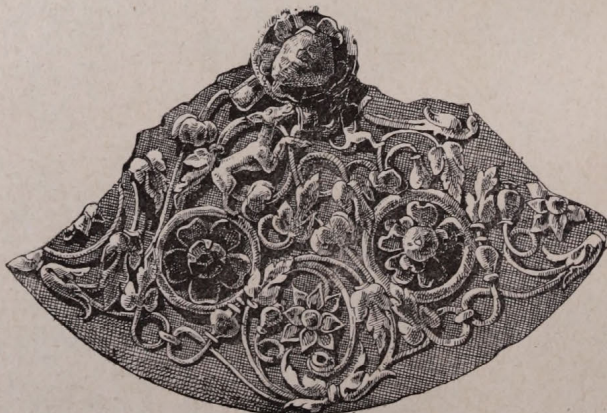

GR. ANDRÁSSY GYULA TALPAS POHARÁN MESTERJEGY.

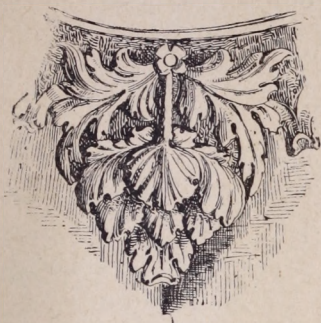
69. SZ.

NYOLCZADIK SZEKRÉNY.

1. SZ.

TIZENEGYEDIK SZEKRÉNY.

8. sz.

HAHN SEBESTYÉN BÉLYEGE.

11. sz.

STIHN TAMÁS MESTER MUNKÁI.

I Ba. *Kanna.*

Ezüst, részben aranyozva. Öntött vert, és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Hengeralakú teste alul kiszélesedik. Alján satyrfejjel ékes, nagyobb lambrequinek, kisebb, tojásdad cartoucheokkal váltakoznak; mindkétfelében gyümölcsök reszelős alapon. Száját fenn, tagolt gyűrű szegélyzi. Alatta három liliomvégű lambrequin, angyal fejekkel. Az egész diszítés lapos, bevert és körvonalozott; az árnyékolásokat pedig apró pontok jelzik. A kancsó testén három cartoucheban: THOMAS. STHIN. 1603. Elöl a következő felírat bevésve: · IN · HONORE · M · DEI · ET · RĀONEM · EĖCLĀ · ORTHOD · SZĚNDRŌ. OFFE·RVNT · GRATO · ANIMO · GROŠVS · D · ANĎR · ZAKANI · IVNIOR · WSCOM · COTŮS · BOR · NEC NON · ANNA STEN·CZEL · CONSORS · EIVSDEM ANNO · 1665. DIE · ZO · IVLY.

Csuklóban járó fedele tagolt, domború levélkoszorúval ékes. Tetején cikkekkel szegélyzett, tagolt gomb. Hátul kétágú, hajlott szarv. A csuklón két dombormívű, antikformájú, koronás fej. Füle hajlott, pánczélos férfi her-

mával diszített. A fedél belsejében öntött dombormű: két edényből kinövő virágtőre helyezett boton lekötött újjú, gitározó férfi ül. Fenekén a mesterjegy fekete zománczos alapon. Alján a mester bélyege kétszer beütve. Magassága 0.275.

Kiállítja a szendrői ref. egyház.

2 Ba. *Fedeles kupa.*

Ezüst, aranyozott. Öntött, vert és vésett munka. Talpa tagolt, részint álló vert czikkekkal ékes. Hengeralakú testét úgy alul mint szájánál, tagolt, párkányos gyűrű szegélyzi. Testét domborúra kivet, sárkány — és satyrfejú lomb és cartouche — borítja, közötté ezenfelül gyümölcsöket s három fejet is látunk. Az egyik elől bajuszos és szakállas férfi, a másik kettő pedig magasan fésült göndörhaju nő. A diszítés alapja ponczolt. Fedele szintén tagolt, gyümölcsös cartoucheokkal és a talphoz hasonló czikkekkal czifra. Közepén gomb, melyről a diszitmény letörött. Hátral hajlott szarv cherubfejjel. Csuklyó gombján az előző számhoz hasonló fej. Füle hajlott gyümölcsköteggel, s női hermával s ennek alatta bajuszos és szakállas mascaronnal van ékítve. A fedőn belül nőfej töredéke. Alján a mester bélyege kétszer beütve. M. 0.18.

Kiállítja özv. Schul Henrikné.

3 *Talpas pohár.*

Ezüst, aranyozás maradékaival. Vert munka. Sima pereme vízszintes. Talpát testétől tagolt gyűrű választja el. Ennek felső oldalán nagyobb liliomvégű gyümölcsű lambrequinek, kisebbekkel váltakoznak. Alatta pedig liliomvégű szegfüves lambrequinek. Felső kissé kihajló szélén szintén nagyobb liliomvégű lambrequinek, — melyekben göndörhajú hosszú homlokú gyermekfejek vannak — és kisebb gyümölcsösek beverve. Alján a mester bélyege.

Kiállítja b. Radvánszky Béla.

ÖTÖDIK TEREM.

I.

Ezüszközök, asztalra valók, XVII—XIX. század. Rococco.

Kupa.

Fedeles, ezüst, részben aranyozva, vert diszítéssel. 3 lábon áll, alján bevésve és beütve 3 bélyeg, az egyik olvashatlan. Magassága 0'18 m.

Kiállító gr. Apponyi Sándor.

Fedeles kupa.

Ezüst részben aranyozva. Vert, véssett és öntött munka. Kerek alacsony talpát virág és levél füzér díszíti. Hengeralakú testén Mózes feltalálását látjuk domborműben. Fedelén virág, levélfüzér és két hajlott szétágazó szarvban. Közepét egy medaillon foglalja el, benne női mellkép. Hajlott füle öntött. Kupa szélén két bélyeg, fedelén ugyanaz. Magassága 0'17, atm. 0.117.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Fedeles kupa.

Ezüst részben aranyozva. Vert, öntött és véssett munka. Pereme csipetett. Talpa tagolt és egyes levelekkel ékes. Hengeralakú testén az eunuch megkeresztelését látjuk kiverve. Szélén sima szalag. Tagolt fedele szélén szintén csipetett s felső mezején pedig gyümölcsökkel díszített. A fedő közepén gomb, hátul hajlott két ágú szarv ül. Füle hajlott. Fedelén és szélén ugyanaz a két bélyeg. Magassága 0'196. Atm. 0.112.

Kiállítja Szabó Józsefné gr. Haller Fanni.

Fedeles kupa.

Ezüst, zöld és vöröses arannyal aranyozva, vert és véssett munka. Pereme kerek, tagolt talpa cartoucheokkal díszített. Hengeralakú testén szerelmes párok mulatnak, domború. Lapos fedelén érem: csókolódzó pár, SVSTINEMUR CONCORDIA, a fedő belsejében az érem hátán vesze-

kedő házaspár DISCORDANTIA PESSIMUS felirattal. Vert füle felett a fedőn 3 tollalakú szarv. Aljában érem beeresztve, melyen egy oldalt orosz-lánon lovagoló Amor: AMOR VINCIT OMNIA. A másikon házasságra vonatkozó allegoria, MANUS MANVM LAVAT felirattal. Újabban aranyozva. Magassága 0'20, átm. 0'012.

Kiállítja br. Rédli Béla.

Fedeles kupa.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Pereme csipetett. Talpát domború szőlőfürtök és levelek díszítik. Hengeralakú testén Polykrates gyűrűjének feltalálása van kiverve. A kupa szélén két kiálló lemez, kissé zárt gyűrű 4 bevészt vonallal. Fődele csipetett szélű virágokkal és gyümölcskötegekkel ékes. Közepén gomb ül. Hátral két ágú hajlott szarv. Füle hajlott és női hermával díszített. Peremén testén és fődelén két-két bélyeg Magassága 0'16, átm. 0'111.

Kiállítja b. Apor Károly.

Fedeles kupa.

Ezüst, részben aranyos. Öntött, vert és vésett munka, elefántcsonttal díszítve. A talp alaprajza tojásdad. Hullámos peremére két visszahajló és egy előre nyúló levélből alkotott cifrázat. A talp kissé domború kerületén négy aranyozatlan ezüst virágfüzér van erősítve, közöttük pontozott négyszirmú virágok. Szélén tagolt gyűrű szegélyzi. A kupa teste tojásdad sima henger, mely a talpnál és a felső foglalásnál is keskenyebb. Ez által a talp felső részén lévő párkány támad, melyen négy szabadon álló elefántcsontból faragott gyermekalak áll, mezitelen testöket átvett lepel fedi részben, kezükkel a kupa szélén lévő két tagolt gyűrűvel szegélyezett foglalványt és fedőt tartják. Erre pontozott levelekkel ékes alapon négy szárnyas ezüst angyalfej alá erősítve. Tetején ezüsből öntött mondatszalogot tartó alak áll. Hátral a csuklóban járó fedőn kétágú hajlott szarv. Füle hajlott stylizált lomb, közepén női hermával. A talpon alul két bélyeg. A fedőn ugyanaz. A fülön az utolsó ismétlődik. Magassága 0'185.

Kiállítja hg Esterházy Miklós.

Serleg.

Kokusdió foglalatban. A foglalat ezüst, aranyos. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Talpa eredetileg fedél volt. Alul tagolt, levélpártával, ékes gyűrű szegélyzi. Tetején lévő három cherub-fejjel díszített, foglalásból három csipkés szélű pánt hajlik le az alsó gyűrűhöz. E pántokra áttört mivű díszítmény és szárnyas angyal fejek erősítvék. A serleg alján tagolt gombból vésett levelekkel cifrázott kosár indul, mely ismét három pánt útján függ össze a dió felső foglalatjával. A pántok virágból kinövő szár-

nyas hermákat ábrázolnak alul szárnyas angyalfejjel, felül dombormivű szarvassal. A pohár felső, kissé kihajló, szélét erős sodrony szegi be alul. Magassága 0·185, átm. 0·09.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Fedeles serleg, kókusz dió.

Foglalványa ezüst aranyozva. Áttört és vésett munka. Sima kerek talpából rövid nyak indul ki, melyen áttört négytagú kosár áll. Ezt négy domborműves pánt köti össze a foglaltvány felső részével, mely goticus ízlésű áttört liliomkoszorúval és vésett diszítéssel van ékesítve és merőleges oldala rövid nyakban végződik. Fedőjén kerek tagolt gomb ül, úgy fedele mint talpa későbbi keletű. Magassága 198.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Serleg.

Kokusdió foglalatban. A foglalat ezüst, aranyos, dalmatinokkal, kék zöld álékkövekkel, topázokkal és nielloval diszítve. Tagolt talpa kerek. Pereme vízszintes, két sodrony közé foglalt apró gyöngysorral ékes. Felső mezején vert virágfüzér czápás alapon. A virágok niellósak. Felettök szintén niellós gyűrű. A nyél közepét gomb, melyen hat hegyes nagyobb, a hegyek köreibe nyúló fordított apró hólyagokkal kiverve. A gomb felett rövid gyűrűs száron áttört mivű vésett virágos kosár ül. Hasonlót a kokusdió tetején is látunk. E kosarakat csuklóval megerősített három áttört virágos pánt köti össze egymással. A pántokon és a kosarakon a pántok két végén foglalt ékkövek ülnek. Felül rövid függélyes srófon járó nyakba végződik, tetején négy szírmű virág, közepén dalmatinnal. Magas. 0·22.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Kókuszos serleg.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Serleg.

Kokusdió foglalatban. A foglalat ezüst, aranyos öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa több tagra oszlik. Rézsut álló peremén tojássor. Felette két párkány között ponczolt függélyes gyűrű. Újból kiszökellő tagja peremhez hasonlóan diszített. A talp domború felső mezején gyümölcskötegekkel váltakozó öt cartouche kiverve. Az egyikben fekvő nő agárral, a má-

sikban ülő nő gyümölcsöscsel megrakott kosár felé nyúl, lábainál amorette; a harmadikban ismét fekvő nő jobb kezén papagályt tart, a negyedikben félig meztelen asszony feje felett lógó ágról gyümölcsöt tép le, végre az ötödikben ijjat és nyilat tartó amorette alvó nőhöz közeledik. A talpat felül egy tojástaggal és egy ékes gyűrű fejezi be. Nyele tagolt kettős serleget példáz, tojássorral, czikkével, lánczforma ékítménnyel. A felső serleghez három hajlott kis fül van reá forrasztva. A kokusdió levélpártával szegélyezett, s domború cartoucheokkal díszített czápás alapon. Ezt a kosarat csuklókkel megerősített három pánt köti össze a felső foglalatnál három mezőre osztván a diót. Ezen négyszögletű, levelekkel és a szegletekben gyümölcsökkel czifrázott keretben tojásdad médaillonban a következő jelenetek faragvák: templom előtt három szárnyas amorette játszik, egyike álarczot tart, épület előtt két szárnyas amorettet egy harmadik hordoz, utánok kutya szalad és ugyanaz a három gyermek épület udvarában hintálja a harmadikat. A dió felső foglalatja virágos pártával és tölcserforma szélén vésett keleti izlésű lombdiszítménnyel czifrázott Fedele tagolt, tojássorral s felül öt gyümölcsöscsel váltakozó cartoucheokat, bennök szüretelő, sipon játszó amoretteket, tréfáló égő oltár előtt álló és pálmát tartó amoretteket látunk. A felső közepe tagolt csúcsba végződik. Tetején három fülű díszedény gombaforma tetővel. A serleg felső szélén két czímer beütve, talpa peremén ugyanaz. Magassága 0'245, átm. 0'065.

Kiállítja Kárász Géza.

Serleg.

Kokusdió foglalatban. A foglalat ezüst aranyos. Öntött, vert és vésett munka. Kerek talpa tagolt, hosszukás gombban végződik. Felső mezején cikkek kiverve czápás alapon a gombon pedig szintén vert levelek nyulnak le. Nyelét görcsös fa képezi, melyen szabadon álló, kezében szekerczét tartó, alak kapaszkodik. A nyelet két végén, lemezből metszett levelek díszítik. A dió vésett levélkosárban ül. Ehhez három a felső foglalatból ágazó levél füzérforma pánt nyulik le. Fedele kerek, tagolt és vert virágfüzérrel ékes. Tetején hat szirmú áttört virág felett gomb ül. Talpa peremén bélyeg. Magassága 0'217, átm. 0'048.

Kiállítja Dessewffy Pál.

Serleg.

Kokusdió foglalatban. A foglalat ezüst, részben aranyozott. Öntött, vert, áttört és vésett munka. Sima pereme vízszintes. Talpa tagolt, felső mezején virágkoszorúval díszített. Újabban kiszökellő, korongforma részén öntött művű gyümölcsök domborodnak. Nyelét aranyozatlan ezüsből öntött görcsös faág képezi. Ezen leveles

pártával szegélyezett s vert levelekkel ékes kosár ül, mely három pánttal körül a kókuszdiót köti össze a felső széllel. E három pánt cartoucheokkal és két gyermekkel cifrázott. A felső foglaltványt áttört művű liliomos párta szegélyzi s párkányos függélyes nyak fejezi be. Domború fedelén az előbbihez hasonló három pánt s közepét három lemezből metszett levél között virágbimbó foglalja el. Peremén e hólyag kétszer beütve. Fedelén belül e czéh-jelvény. Magassága 0'27, átm. 0'067.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

II.

Evőeszközök.

Evőeszköz.

Gyönggyel, arannyal berakott csontnyelű kés (9 cm. hosszú) és villa. Zöld bársonyos hüvelyén a vert művű foglaltványok ezüstműből valók.

Gr. Andrassy Manó tulajdona.

Evőeszköz.

Kése pengéje: 13 cm., rajta a billog; nyele csont, melyet pikkely-diszű ezüst lap borít; ugyanilyen a villa nyele is. A bőr borította hüvelyén a foglaltványok, fekete virágos zománcz borította ezüst lapok. A sarú gombban végződik.

Gr. Andrassy Manó tulajdona.

Evőeszköz.

Két fekete zománczos virágzattal ékes ezüst nyelvű kés; az egyiknek hossza: 13 cm., a másiké: 12 cm., melynek külső horgos diszítésű lapján S N : X : T : M arany berakású betűk. Ugyanilyen az ezüst, üveg-gombba illesztett hüvely is.

Gr. Andrassy Manó tulajdona.

Villa és kés.

Ezüst. Öntött, áttört munka. A nyelvek sima, az aranyos alapon áttört művű zománczos lomb- és virágdiszszel ékesek. E dísz finom sodronykeretben, részben sötétkék, világoskék és zöld át nem látszó; részben pedig kék-, fehér-, sárga- és zöldalapú festett zománczos. Alól a gombon kék és zöld zománczos szirmú teljes őszi rózsza.

Kiállítja gr. Nemes Jánosné.

Kés, kanál, villa.

Onyxból, kis ezüstpántokkal.

Kiállítja Nyéki Gyuláné.

Minitura, kés, kanál, villa.

Ezüst. Öntött munka. Az egyes darabok hossza körülbelül 0'04 m.

Kiállítja gr. Kornis Emil.

Kés es villa.

Ezüst. A nyél végén a Teleki család címere van bevésve és G : T : A : 1764. Hosszasága 16.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Kanál.

Egymásba illő 3 drb. Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és véssett munka. a) Csatorna forma nyele állati főbe végződik s futó gyűrűvel, mely a 2 beléillő kanál nyelét leszorítja. A kanál körtealakú, rajta aranyozott díszítések bevésve. b) Nyele hátul domború, belől hasábalakú lombdíszítéssel ékes. A körtealakú kanálba aranyozott díszítések vésve. c) Csatorna forma, sima nyéllel és körtealakú kanállal, rajta véssett ékítmények. a) hossza 0'188; b) hossza 0'192; c) hossza 0'22.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Kanál.

Ezüst, részben öntött és véssett munka aranyozva. Nielloval díszítve. Vékony nyele tagolt végű, 8 szögletes. A hosszában futó 8 mezők egyike sima, a másik levelekkel díszített. Középe ismét tagolt és a kanál 5 szögletű. Ez körtealakú hátán keleti izlésű, niellos és arany alapon egymásba futó lomb és virágdíszítést látunk. Közepén koronás címerpaizs, benne a Bánffy-család címere utólag bevésve. Hossza 0'26.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Kanál.

Aranyból. Hossza 0'15 m.

Kiállítja gr. Széchenyi S.

Késtalp és fogpiszkáló-tartó.

Ezüst, aranyozás nyomaival. Öntött, vert és véssett munka. Stilisált, lyrába végződő lombon áll. Közepén csuklóba járó, födeles szelencze. Oldalán e betűk bevésve. O. P. M. L. Hossza 0'09.

Kiállítja b. Apor Károly.

Kanál.

Ezüst, aranyozás maradákaival. Öntött, vert és véssett munka. Nyele hatszögletű, végén szabadon álló redős ruhájú herma, fején kettős gombbal. Az alak alatti redőzet között mindkét oldalán kiterjesztett szárnyas bogár. A nyél másik a kanálnál levő végén egyik oldalán kis fülke, benne domború herma mascarón felett, a másikon szintén domború angyal fő. A kanál maga sima öblös. A nyélen elől: MDXIII; hátul: 4 MCCCC 4.

Hosszasága 0 205.

Kiállítja Kárász Géza.

Kanál.

Ezüst. Öntött és vésett munka. Lapos nyele tagolt, 6 szögletű gombban végződik. Elöl vésett virág, hátul e felirat W. RATHS. KLEINOD IM. WERDER. 1687. Ugyanott 2 bélyeg.

H. 0'19.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Kanál.

Ezüst. Vert és vésett munka. Sima nyele csavart. A kanál hátán hét lomb közé foglalt korona. Hosszasága 0'185.

Kiállítja gr. Bánffy György.

III.

Poharak, asztalkészletek. (4—13 szekrény.)

Pohár.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum

Pohár.

1687-ből, ezüst aranyozva, benne 6 sorban 84 darab ezüst érem van befoglalva.

I. sor: 1. Flavius (1663—1698) braccianói (Olaszország, Egyházi állam) fejedelem ezüst pénze 1 drb; 2. Vilmos Henrik orániai fejedelem ezüst érme (1650—1702) 1 drb; 3. XIV. Lajos francia király (1643—1714) ezüst érmei 12 drb.

II. sor: 1. XIV. Lajos francia király ezüst pénzei: 1642-ből 1 drb, 1657-ből 1 drb, 1659-ből 3 drb, 1660-ből 3 drb, 1661-ből 3 drb, 1662-ből 1 drb, 1663-ból 1 drb, 1664-ből 1 darab.

III. sor: 1. János András doriai (1654/1665—1737) ezüst érme (!) 1 drb; 2. XIV. Lajos francia király ezüst érmei 13 drb.

IV. sor: XIV. Lajos francia király érmei: 1642 1 drb, 1643 2 drb, 1644 1 drb, 1660 2 drb, 1661 2 drb, 1662 3 drb, 1663 1 drb, 1664 1 drb, 1666 1 drb.

V. sor: Anna Mária Ludovica † 1693 Gaston orleansi hg † 1660 (IV. Henrik fr. király fia) érme. XIV. Lajos ezüst érmei 13 drb.

VI. sor: 1. IV. Fülöp valencia uralkodó érme 1662-ből (?) 1 drb, 1665-ből 1 drb; 2. XIV. Lajos ezüst érmei: évszám nélkül 1 drb, 1659-ből 3 drb, 1660 4 drb, 1662 2 drb, 1663 1 drb.

Kiállítja Semsey Andor.

Fedeleles kancsó.

1679-ből, ezüst aranyozva, a kancsó fedelén van két, a kancsón 24 darab érem, a fenekén ismét 7 darab, összesen 38 darab.

A kancsó fedelén levő érmek: közepén II. Rudolf (1576—1612) 1604. évi dupla tallérja; körben 6 drb tallér: Ágost szász választó (1553—1586) 1563, 1565, 1572, 1577. évi tallérja, 4 drb. János Frigyes szász választó (1532—1547) 1535. évi tallérja (Welzl II/1. 5613). I. Ferdinand osztrák tallérja évszám nélkül (Welzl II/1. 6878). Magán a kancsón 24 drb tallér van három sorban befoglalva; ezek a következők: I. Lipót (1623—1632) tirol gróf-nak és nejének Medici Claudiának dupla tallérjai 7 drb (Welzl II/1. 9303). Frigyes, Albert

és Keresztély brandenburgi-anspachi fej. 1627. évi tallérja (Welzl II/2. 107. 2711). II. Keresztély szász választó (1591–1611) tallérjai fivéreivel együtt: 1592 1 drb, 1593 1 drb, 1594 3 drb, 1595 2 drb, 1596 2 drb, 1599 3 drb, 1600 2 drb, 1601 2 drb 1603, összesen 17 drb. A korsó alján van 7 drb tallér; ezekből a középső: Miksa tiroli gróf (1612–1620) 1614. évi dupla tallérja, a körülötte lévő hat tallér: Fülöp hessen-casseli fej. (1509–1567) 1542. évi tallérja. János Frigyes (1532–1547) szász választó tallérja 1542-ből 2 drb. II. Keresztély (1591–1611) szász választó 1608. évi tallérja. Ernő Vilmos hannoveri (bentheimi gróf) 1582. évi tallérja. György Albert brandenburg-anspachi fej. 1544. évi tallérja. Ezekből a legkorábbi érem: János Frigyes szász választó (1532–1547) 1535. évi tallérja. Ezekből a legkésőbbi érem: Frigyes, Albert és Keresztély b. Anspachi 1627. évi tallérja.

Kiállítja Selmezbánya városa.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva, 12 tallér és egy nagyobb érem van rajta, ezek a következők:

1. Frigyes János Vilmos szász-veimár-altenburgi tallérja 1577-ből (1573–1603);
2. II. Rudolf császár 1604. évi tallérja; 3. Miksa főhg 1655. évi tallérja, ki II. Miksa cs. fia és Deutscheimer volt; 4. I. János György szász választó (1611–1656) 1640. évi tallérja; 5. II. Mátyás tallérja (1612–1619); 6. I. Ferdinand tiroli tallérja; 7. Apafy Mihály (1661–1690) tallérja 1672; 8. Metz város tallérja 1638-ból; 9. IV. Ulászló lengyel király (1632–1648) 1635. évi tallérja; 10. Hg. Schwarzenberg Ferd. és nejeének tallérja 1696-ból Welzl II/1. 582. 12069; 11. Miksa Emanuel bajor király tallérja 1699-ből (1679–1726); 12. Lipót császár 1695. évi tallérja; 13. Frigyes Ágost lengyel király 1696–1733) tallérja.

Kiállítja b. Apor Károly.

Pohár.

Ezüst, aranyozva.

A pohár födelének közepén van egy (24-es garas) nagyobb érem, ezalatt körben hat kisebb érem (VI-os garas), a második alsó körben pedig 12 drb érem (XII-es garas). A poháron 72 drb érem van befoglalva a következő sorrendben felülről lefelé: Egy nagyobb (24-es garas) érem alatt két kisebb (VI-os garas) érem; háromszor ismétlődve; ez után egymás alatt 5 drb (VI-os garas) kisebb érem ismétlődik; összesen tehát 18 nagyobb és 54 kisebb érem. A pohár alján van Ernő Ágost osnabrücki püspök (1662–1698) nagy emlékérmé (Welzl II/2 4669). A pohár talapzatán 11 apróbb érem (VI-os garas) és egy ezekhez hasonló sima lap van befoglalva valószínűleg a családi címer bevésésére. Van tehát a poháron összesen 104 drb érem a következő fejedelmektől:

1. XXIV-es garasok: Ernő Ágost (1679–1698) hannoveri fejedelem 2 drb, Lajos György hannoveri fejedelem (1698–1727) 9 drb, Ágost Vilmos braunschweig-wolfenbütteli fejedelem (1714–1731) 2 drb, Lajos Rudolf braunschweig-wolfenbütteli fejedelem (1731–1735) 6 drb, összesen 19 drb.

2. VI-os garasok: I. Zsigmond lengyel király (1506–1548) 7 drb, Albert brandenburgi fejedelem (1525–1568) 34 drb, II. Zsigmond lengyel király 2 drb, Ernő Ágost osnabrücki püspök (1662–1698) 2 drb, Zsigmond Ágost király 2 drb, III. Zsigmond lengyel király (1587–1632) 3 drb, Lajos György hannoveri fejedelem (1698–1727) 5 drb, Rudolf Ágost braunschweig-lüneburgi fejedelem (1666–1704) 4 drb, II. Frigyes porosz király (1740–1786) 6 drb, Rudolf Ágost és Antal Ulrik braunschweig-wolfenbütteli fejedelmek (1685–1704), (1704–1714) 4 drb, Antal Ulrik braunschweig-wolfenbütteli fejedelem (1704–1714) 1 drb, Ágost Vilmos braunschweig-wolfenbütteli fejedelem (1714–1731) 1 drb, összesen 71 drb.

3. XII-es garasok: János Frigyes brandenburg-anspachi fejedelem (1667–1686) 2 drb, Ernő Ágost hannoveri (1679–1698) 3 drb, Rudolf Ágost braunschweig-wolfenbütteli (1666–1704) 2 drb, Ágost Vilmos braunschweig-wolfenbütteli (1714–1731), 3 drb, György Lajos hannoveri fejedelem (1698–1727) 1 drb, Rudolf Ágost és Antal Ulrik braunschweig-wolfenbütteli fejedelmek (1685–1704), (1704–1714) 1 drb, összesen 12 drb.

4. 1 drb emlékérem. Ernő Ágost osnabrücker püspöké (1662—1698), V. ö. Welzl II/2. 210. 4669.

5. 1 drb sítá érem. Kiállítja Szabó J. gr. Haller, összesen 104 drb.

A legkorábbi érem I. Zsigmond lengyel királyé 1506—1548. A legkésőbbi érem II. Frigyes porosz királyé 1740—1786.

Csészé.

Ezüst aranyozva, III. Zsigmond lengyel király és Báthory István érmeivel.

Kiállítja felső-magyarországi muzeum-egylet.

Pohár.

Ezüst, aranyozva Ernő Ágost osnabrücker püspök (1662—1698) érmeivel.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

Pohár.

Ezüst, aranyozva, 35 befoglalt római ezüst éremmel.

Kiállítja b. Szentkeresztly Stephanie.

Pohár.

Ezüst, aranyozva, II. Fülöp spanyol király eljegyzési (1570) emlékérmével.

Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

Pohár.

Fenekén I. Frigyes József király (1701—1713) porosz király emlékérmé 1706-ból, oldalfalába 21 drb lengyel garas van befoglalva.

Kiállítja Ipolyi Arnold.

Gyömbértartó.

Serpentin, aranyozott ezüst foglalattal. A foglalat öntött és vésett munka. Kilencz szegletű, nyaka és srófon járó fedele hajolt, vésett lombdiszítéssel ékes. Fedelén vésett művü fül. A fülön bélyeg. Magassága 0.250.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Gyömbértartó.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek, teste gömbalakú s hosszúkás domború, gerezdalakú mezőkkel, hol arany alapon aranyozatlan ezüst virágok vannak kiverve. Rövid merőleges nyakába srófon járó, babérkoszorúval s virággal diszített, tagolt fedő illik, rajta fül. A fülön kétszer bélyeg. Magassága 0.198.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Gyömbértartó.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Négy oldalú hasáb. Az oldalak szélein vésett, álczáka ábrázoló diszítés. Az egyik oldalon az Erdődy család címere:

Comes Stephanus Erdődy de Monyorókerék. Független oldalú nyakába srófon járó fedő illik, rajta csuklóba járó fül. A fedőn 2 bélyeg. Magassága 0'225, átm. 0'077.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Gyömbértartó.

Magassága 0'14.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Teste hat gerezdre kiverve, mindegyikben egy aranyozatlan virágszálát látunk. Rövid nyakán domborodás lombdiszítéssel. Srófon járó tagolt fedelén szinténombok és csuklóban járó fül. Alján négy bélyeg.

Kiállítja b. Apor Károly.

Gyömbértartó.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Hosszúkás, négyoldalú hasáb. Az oldalakat felül-alul

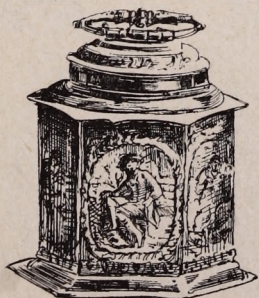
levelekkel és gyümölcsökkel megrakott vésett lambreguinek szegélyzik. Középükön a következő czímereket látjuk:

Tetején két oldalt párkány, srófon járó fedél magas gombbal, ezen fül, karikával. Magassága 0'26, átm. 0'085.

Kiállítja Bánó József.

Gyömbértartó.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Gyömbértartó.

Ezüst aranyozás maradékaival. Vert, öntött és vésett munka. Hat oldalú, mindegyik oldalon lomboktól környezett babérkoszorús antik fejet látunk kiverve. Rövid nyakán alul szalaggal átkötött babérkoszorú, felül srófon járó fedél. Ennek tetején könyökbe járó fül 2 állati fővel diszítve. Alján 2 bélyeg. Magassága 0'32, átm. 0'163.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

Gyömbértartó.

Ezüst aranyos. Vert munka mintázott festett zománczczal, türkiszekkel, gránátokkali amethystekkel, dalmatinokkal, beryllekkel diszítve. Pereme vízszintes s egy sor foglalt gyémánttal ékes. Domború teste hat gerezdre oszlik. Az egyes gerezdek összeszőgellésein lefelé kissebbedő türkiszek bordákat alkotnak. Ezek között a gerezdeken a feketével árnyékolt fehér és ékkövekkel megrakott áttört rózsza erősítvék, két kisebb közöttük türkisz alúl, egy nagyobb ezek felett. A kisebb rózsák közepét egy a nagyékét nyolcz ékkő cifrázza, példázván a szirmokat, a himszálak fehér zománczos pontok a széle pedig türkisz. Rövid srófos nyaka alatt ismét egy sor gránátot látunk. Fedelén hat zománczos amethisttel diszes rózsza változik négy gránátból alkotott virággal. Tetejét gránátos szegély között türkiszek bordák hat mezőre osztják, mindegyikben zománczos és ékköves rózsával. Csuklóban járó fülét szintén drágakövek cifrázzák. Alján bélyeg beütve. M. 0'145.

Kiállítja: Hg. Esterházy Miklós.

Fedeles pohár.

Fedeles pohár.

átmérője 0'112.

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Hengeralakú teste 3 gombon nyugszik, rajta lombdiszitmények között vadkan-vadászat. Fedelén szintén lombdiszítés és egy gomb. Alján 3 bélyeg. Magassága 0'205,

Kiállítja br. Rédl Béla.

Pohár.

Ezüst, aranyozás maradékaival. Öntött, vert és vésett munka. Három gombon áll. Alúl hengeralakú. Ezen a részen nyolcz kisebb hegyes hólyag domborodik egymással lombokkal összekötve. A körökben nyolcz nagyobb kerek hólyag van kiverve olyformán, hogy a fele a pohár testéhez a másik fele a fedőhöz tartozik. Ezen felül ismét nyolcz, kisebb hólyag között szabadon álló kameleon. Alján e bélyeg beütve. Mag. 0'123, átm. 0'09.

Kiállítja Kárász Géza.

Pohár.

Ezüst aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Hengeralakú és 3 gombon áll. Testén gyümölcsös lombok között 3 kerek éremalakú medaillon domborúra kiverve fejekkel. Férfi fej SEVERUS, egy másik TITUS · TA és egy női IVLIA · AV: felirattal. Fődele gyümölcsfüzérrel ékes, tetején gomb ül. Alján és fedelén 2 bélyeg. Magassága 0'16, átm. 0'098.

Kiállítja b. Apor Károly.

Pohár.

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Hengeralakú és 3 gombon áll. Testén virág és levélfüzéreket látunk kiverve. Fedele tagolt kupakalakúan emelkedik és domború virágkoszorúval ékes. Tetején szabadon álló hattyú utólag reáalkalmazva. Alján bélyeg, testén.

Magassága 0'17, átm. 0'189.

Kiállítja b. Apor Károly.

Pohár.

Ezüst, aranyozás nyomással. Vert és vésett munka. Alúl keskeny fenn szélesebb, vésett vonallal határolt síma szalag díszíti. Teste czápás. A felső szalag alatt cumier bevésve. Alján bélyeg. Magassága 0'14, átm. 0'096.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alján és szélén fonállal határolt, síma, aranyozott szalag. Teste czápás ezüst. Elöl czímert látunk bevésve. Alján bélyeg beütve. Magas: 0·14, átm. 0·11.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Pohár.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú, kissé kihajló széllel. Alját és felül síma szalag disziti. Teste czápás. A felső utólag reáerősített szalag alatt czímer bevésve. Alján bélyeg beütve. Magassága 0·24, átm. 0·172.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozott. Vert és vésett munka. Alul keskeny egy, felül szélesebb két vonallal határolt síma aranyozott szalag. Teste czápás ezüst. Elöl czímert látunk bevésve. Magassága 0·15,4 átm. 0·104.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alul keskeny, fenn

szélesebb s vésett vonallal határolt sima, aranyozott szalag szegélyzi. Teste czápas ezüst. A felső szalag alatt e két czímet látjuk bevésve:

Az alsó szalagon a következő felirat olvasható: ANNO = 1.6.9.3 = P·R·O·SPONSA·BAR·B·ARA·BETHL·EN. Magassága 0'19, átm. 0'13.

Kiállítja Kállay Benjámín.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alján szélén két vonallal határolt sima aranyozott szalag. Teste czápas ezüst. Elül czímet látunk bevésve. Alján bélyeg beütve. Magas. 0'132, átm. 0'098.

Kiállítja a n.-küllőmegyei helyi bizottság.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert munka. Alsó és felső szélén sima aranyozott szalagot látunk. Teste czápas ezüst. Elöl egy érem Gyulafehérvárnak III. Károly által való újjáépítése emlékére van belé foglalva, fenekébe pedig Szent György érem. Alján bélyeg s betűk vannak bevésve. Mag. 0'145, átm. 0'098.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Pohár.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Alján síma. Szélén két-két vonallal határolt, szintén síma szalag. Teste czápas. Elöl két czímert látunk bevésve. Magassága 0'12, átm. 0'08.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Pohár.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú teste czápadör módjára vésett, alján és szélén 2—2 vésett vonal által határolt síma szalag. Elöl levélkoszorúban a gr. Bethlen és a Toroczky czímer látható. Fenekén bélyeg. Magassága 0'12, átm. 0'082.

Kiállítja gr. Berchtold Richárdné.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Alul keskeny, felül szélesebb vésett vonallal határolt síma szalag díszíti. Teste fonalas. Szélén e czímert látjuk:

A czímerben két betű és a lombozat aranyozatlan része utólag lett bevésve. Magassága 0'097, átm. 0'08.

Kiállítja gr. Csekonics Jánosné, br. Lipthay Leonie.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alján és szélén vésett vonallal határolt síma aranyozott szalag. Teste fonalas. Az alsó szalagon יום תרמוה אדר לפר 13. szeptemb. 1635. Moses Eismer. A felsőn egyidejű vésett felirat NAGI. GIORI. IANOS. DEAK. ANNO. DONI. 1.6.3.5. Alján e bélyeg beütve:

Magassága 0'098, átm. 0'071.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

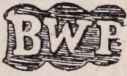
Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Alján keskeny, felül szélesebb vonallal határolt sima aranyozott szalag. Teste czápás ezüst. Elöl e címér bevésve: Magassága 0 105, átm. 0 077.

Kiállítja br. Vay Béla.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Alul keskeny, felül szélesebb véssett vonallal határolt sima szalag diszíti. Teste véssett pikkelyekkel ékes. A felső szalag alatt babérkoszorúban CSIKI TODOR 1767. Szélén utólag Sz. I. lett bevésve. Alján e bélyeg kétszer beütve. Magassága 0 10, átm. 0 077.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Alul keskenyebb, felül szélesebb véssett vonal által határolt sima szalag szegélyzi. Teste czápás ezüst. Elöl e czéhjelvénny bevésve: Alján bélyeg beütve. Magassága 0 094, átm. 0 067.

Kiállítja Brassó megyei vidéki bizottság.

Erdődy Pál pohara.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú. Alul keskeny, felül szélesebb, vésett vonalak által határolt síma szalag díszíti.

Testén vésett pikkelyek között czimert és virágos díszedényeket látunk. bevésve. Alján bélyeg beütve. Magassága 0'085, átm. 0'06.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Szántó János pohara.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozott. Vert és vésett munka. Alján és szélén vésett vonallal határolt síma szalag. Teste csupasz. Széles, tagolt gyűrű szegélyzi. A felső szalagon következő felirat bevésve: Anno §. 1 . 6 . 4 . 3. die 18 Sept: Herr

Martinus Clausemburger in Gott verscheit verehret der farfeschgaß Narhbarschaft diesen Becher. Alján bélyeg beütve: Magassága 0'107, átm. 0'08.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozott. Vert és vésett munka. Hengeralakú, alján s kissé kihajló szélén 2 vonallal határolt, aranyozott sima szalag fut. Teste aranyozatlan ezüst s czápas. Elöl egy czimer. Magassága 0'102, átm. 0'08.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Pohár.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Alúl és felül vésett vonalakkal határolt sima szalagok disztik. Szélét tagolt gyűrű szegélyzi. Teste czápas. Elöl egy czimer bevésve. Alján két bélyeg. Magassága 0'094, átmérője 0'075.

Kiállítja özv. gr. Teleki Sándorné.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú alján és kissé kihajló szélén sima aranyozott szalag fut, teste czápas felületű ezüst. Elöl levélkoszorúban EIER · ISTVAN ·

ANNO 16 Újonan aranyozva. Magassága 0'103, átm. 0'077.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Pohár.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú kihajló széllel. Testén carthouchok, mascaronok és lombdisztmények vannak kiverve. Magassága 0'105. C. átm. 0'076.

Kiállítja Apor Károly.

Pohár.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú testét alul keskeny, felül szélesebb síma szalag szegélyzi. Teste czápas.

Elöl e címert látjuk bevésve. Alján bélyeg látható. Magassága 0'085 C. átm. 0'072.

Kiállítja b. Apor Károly.

Serleg.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú kihajló szélekkel Testén reszelős alapon lombdiszitményt, gyümölcsös kosarakat, angyalfejeket és angyalfejű cartoucheokat látunk kiverve. Ezekben kutya, szarvas és őz. Eredetileg serleg volt, nyele és talpa azonban most hiányzik. Alján utólag bevésve grófi korona és MZSZ. Magassága 0'147, átm. 0'098.

Kiállítja özv. gr. Keglevich Gyuláné.

Pohár — 2 drb.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alul keskeny, felül szélesebb vésett vonallal határolt síma szalag diszíti. Teste czápas ezüst. Elöl egy címert látunk (l. 1. sz.). Hátul emezt. (L. 2. sz.). Alján az évszám van bevésve. Magassága 0'062—0'063, átm. 0'066—0'067.

1. SZ.

2. SZ.

Kiállítja özv. gr. Teleki Sándorné.

Pohár.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú. Testén domború gyümölcsfüzér között három tojásdad médaillon, benne babérmagányos, sisakos és turbános fejek kiverve. Szélén héber felirat van bevésve. Alján három bélyeg van beütve. Magassága 0'11, átm. 0'095.

Kiállítja özv. gr. Keglevich Gyuláné.

Fedeles pohár.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú, kissé kiszélesedő. Alul keskeny, szélén szélesebb vésett vonal által határolt síma szalag.

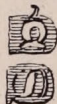

Teste czápas. Elöl e címert látjuk, felette a szalagon L I K S. Fedeles tagolt, részben síma, részben szintén czápas. Tetején hegyes gomb ül. Alján és fedelén két-két bélyeg. Újra aranyozva. Magassága 0'185, átm. 0'097.

Kiállítja br. Apor Károly.

Serleg.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek alacsony talpa tagolt, sima aranyozott szalagokkal díszes. Felül szintén sima szalag és tagolt gyűrű szegélyzi. Teste czápás ezüst. A felső szalag alatt levélkoszorúban *A T* 1745 bevésve. Talpa peremén bélyeg beütve: Magassága 0'137, átm. 0'117.

Kiállítja a n.-küküllő megyei vidéki bizottság.

Salamon Aladár negyedik számú pohara.

Körben négy tallérral és egy címerrel, melyek a következők:

1. I. Lipót magyar király 1685. évi tallérja. 2. János György II. (1656–1680) száz fej. tallérja olvashatlan évszámmal. 3. I. Lipót magyar király 1691. évi tallérja. 4. I. Lipót magyar király 1696. évi tallérja. 5. Szabó Márton 1696. évi czimere.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Alul keskeny, felül szélesebb vésett vonallal határolt sima szalag díszíti. Teste sima ezüst. Elöl e címereket látjuk bevésve. Alján két bélyeg és J. Magassága 0'125, átm. 0'104.

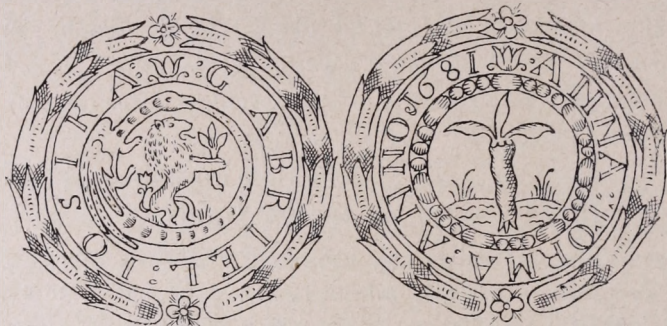
Kiállítja gr. Andrássy Gyula.

Pohár.

Ezüst részben aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú. Alján és kissé kihajló szélén két-két vonallal határolt sima aranyozott szalagot látunk. Teste sima ezüst. Elöl vésett levél koszorúban a Bethlen család aranyozott czimere s e felirat: *ALEXIUS BETHLEN* 1667. Alján bélyeg látható: Újabban aranyozva. Magassága 0'115. Átmérője 0'112.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Jósika Gábor pohara.

Kiálltja a Nemzeti Múzeum.

Pohár, egymásbanjáró hat db.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Alján keskeny, egy vonallal, szélén szélesebb két-két vonallal határolt síma aranyozott szalag. Elöl e czimer bevésve. Alján bélyeg beütve. A poharak I-től VI-ig vannak számozva.

I. { m. 0'093
 { atm. 0'074

II. { m. 0'10
 { atm. 0'08

III. { m. 0'11
 { atm. 0'082

IV. { m. 0'117
 { atm. 0'088

V. { m. 0'125
 { atm. 0'094

VI. { m. 0'132
 { atm. 0'10

Kiállitja br. Vay Béla.

Pohár.

atm. 0'102.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Hengeralakú, felfelé kissé kiszélesedő. Alján és beszegett szélén aranyozott szalag fut körül, teste egyébként síma ezüst. Alján 2 bélyeg. Magassága 0'125,

Brassó vid. bizotts. 75. Gr. Bethlen poharának alján.

Barcsai Ákos (657—1661) erdélyi fej. brassói tallérja 1660. évből (C—B civitas Brassó) Weszerle: erd. érm. XI. 7.

Kiállitja gr. Bánffy György.

Pohár.

Ezüst aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Teste síma ezüst. Szélét vésett levélfüzérrel ékes szalag szegélyzi. Elöl e czímert látjuk. Alján bélyeg. Magassága 0'19, átm. 0'112.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Pohár.

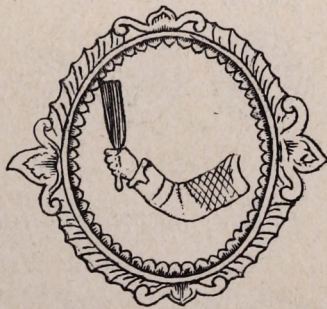
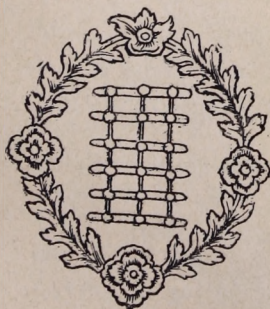
Ezüst, belül aranyova. Vert és vésett munka. Síma testét alul egy, és szélén két-két vonallal határolt szalag díszíti. Elöl e czímer bevésve. Alján két bélyeg beütve. Magassága 0'10, átmé-
rője 0'086.

Kiállítja özv. gr. Keglevich Gyuláné.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Az alap ezüst, a díszítés aranyozott. Alján és szélén vésett vonalakkal határolt szalag. A felsőn Hoc Poc : Cur : Fieri Per C : M : A : Baza : I : H : S : I : P : T : Anno : 1769 :

Az alsón: Prosentatum 125.1 May. Sima ezüst testén e három médaillon bevésve. Magassága 0'07, átm. 0'073.

Kiállítja gr. Andrassy Manó

Pohár.

Ezüst részben aranyos. Vert és véssett munka. Nyolcz oldalú felső szélén kissé kihajló. Alul két véssett vonal. Felül két-két véssett vonallal határolt levélpártával ékes szalagon e feliratot olvassuk: Cel: ac Clar: Dño. Ste. Szilagyí Sanioris Philos: ét annexa Sciendi: Profes: Subtilissimo, ut et Swan-no Nagy Neo Sponsis ab. Ill: Collegio Debr: Oblatum. Alján bélyeg. Magassága 0'08 C. átm. 0'068.

Kiállítja Kárász Géza.

Pohár.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és véssett munka. Az alap ezüst, a diszítés aranyozott. Pereme vízszintes. Felette tagolt gyűrű, közepén négy bordával váltakozó rhombusok ponczolva. Kiszélesedő testén tulipán, bazsarózsa, egyéb virágok s madarak bevésve. Felső szélét véssett szalag szegélyzi. Annak előtte egészen aranyozott lehetett, jelenleg az az alapról egészen le lett ételve. Magassága 0'195, átm. 0'12.

Kiállítja özv. gr. Csekonics Jánosné, br. Lipthay Leonie.

Pohár.

Ezüst véssett munka. Hengeralakú, kissé-kissé kiszélesedő. Alján és szélén véssett vonallal határolt síma szalag. Testén 4 véssett medaillon, benne babérkoszorú. Alján 2 bélyeg. Magas 0'073, átm. 0'052.

Kiállítja br. Apor Károly.

Pohár.

Ezüst aranyozva. Alsó és felső szélén két-két vonallal határolt síma szalag közt véssett dísz van: levelek és virágok. Alján három bélyeg van beütve, az egyik olvashatatlan. Magassága 0'115. F. Átmérője 0'093.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Pohár.

rője 0'115.

Ezüst aranyozva. Vert és véssett munka, testét két-két síma vonal hozzá foglalt véssett levelek és virágok díszítik. Alján két bélyeg. Magassága 0'15. Átmérője 0'115.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Pohár, egymásba járó — 7 db.

Ezüst aranyozva. Vert és véssett mű. Hengeralakú, kissé kiszélesedő testét hullámos vonalak és elöl czimerek díszítik. Alján bélyeg. 1. magas-

sága 0'132, átm. 0'095; 2. magassága 0'16, átm. 0'112; 3. magassága 0'168, átm. 0'118; 4. magassága 0'196, átm. 0'137; 5. magassága 0'205, átmérője 0'144; 6. magassága 0'232, átm. 0'163; 7. mag. 0'245, átm. 0'163.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Pohár — 7 drb.

Az előző szám kiegészítő darabjai:

I. { m. 0'256 átm. 0' 18	II. { m. 0'225 átm. 0'156	III. { m. 0'215 átm. 0' 15	IV. { m. 0'185 átm. 0'131
V. { m. 0'176 átm. 0 123	VI. { m. 0' 15 átm. 0 107	VII. { m. 0' 14 átm. 0' 10	

Kiállítja özv. gr. Teleki Sándorné.

Egybejáró pohár.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hengeralakú, kissé kiszélesedő. Alján és szélén vésett vonallal határolt sima szalag szegélyzi. Teste fonalas. Elöl e czímert látjuk bevésve. A poharak szélükön római számokkal jelölve: I., III., IIII., V., VI., XIII., XVI. és XXI. A legkisebb alján: AP: IST: 1604.

I. { m. 0'095 átm. 0'067	III. { m. 0' 11 átm. 0'079	IIII. { m. 0'119 átm. 0'183	V. { m. 0'115 átm. 0'089
VI. { m. 0'134 átm. 0'093	XIII. { m. 0'195 átm. 0'135	XVI. { m. 0' 22 átm. 0'151	XXI. { m. 0'267 átm. 0' 18

Kiállítja b. Apor Károly.

Talpas csésze.

Jáspis foglalatban. A foglalat ezüst aranyos, festett zománczczal díszítve. Talpa kagyló forma, alján csiptetett szélű zománczos szegélylyel. Tetején a gomb három élű hasáb, oldalain palmettekre köszörülve, két végén tagolt, közepén zománczos gyűrűvel. A csésze maga szintén kagylót példáz kissé behajló szélekkel. Külsején hátul palmette és hét ujjú levél. A zománczos részekben át nem látszó égszínkék alapra virágok festvék fehér, sárga, vörös, világos és sötét bíbor, világos zöld és fekete zománczban. M. 0'24; csésze: h. 0'215, n. 0'18.

Kiállítja hg Esterházy Miklós.

Talpas csésze.

Barna jáspis foglaltványban. A foglaltvány aranyos ezüst festett zománczczal díszítve. Talpa kagylóalakú faragott domború levelekkel, alul zománczos foglalat szegélylyel. Ezen virágok vannak kiverve, míg az alapot át nem látszó világos kék zománcz tölti ki fekete levelekkel. Nyolcz kettős csiga, alul felül tagolt gyűrűvel, ennek közepén világos kék zománczra festett fekete levelekkel. A serleg maga kagyló alakúra faragott jáspis. M. 0'205, a csésze h. 0'205, n. 0'16.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

Pohár.

Ezüst. Vert és vésett munka. Hengeralakú, kihajló széllel. Alján ezápas szalag, testén két levélkoszorúba foglalt vésett medaillon; bennök egy-egy sátor alatt ülő alak kezében pohárral; az egyik «Jánkó» a másik «Rákotcsi» felirással. Szélén szalag falusi életből vett, szintén vésett jelenettel. Alján három szándékosan kikapart bélyeg. Magassága 0'265 átm. 0'155.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Kettős serleg.

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Alló női alakot ábrázol. Fejéről dús hajzat omlik vállaira és hátára. Nyakán elől fodros gallér, derekán hasított és lekötött ujjú fűzöt visel. Ruháján elől vésett betét, hátul domború lombdiszítés. Két fel-emelt kezében két delfint tart, közöttök tágult, csészével. E csésze levelekkel, gyümölcsökkel és két fejjel ékes. A kis csésze képezi az egyik, a nő szoknyája a másik serleget. A ruha szegélyén három bélyeg. Magassága 0'31.

Kiállítja gr. Lázár Jenő.

Nautilus.

Foglalatban, a foglalat ezüst aranyozva. Öntött, vert, vésett és áttört munka. A kerek talp alul tagolt és domborúan diszített felső hengeralakú részén a négy világrészt személyesítő alakok domborodnak ki. Nyelét egy térdelő férfi képezi, ki két kezével tart hátán nyugvó nautilus kagylót, rajta Perseus története van bevésve. Magassága 0'32.

Kiállítja gr. Berchtold Richárdné.

Kancsó.

Ezüst. Vert, vésett és öntött munka. Fedeles és füles. Kettős oszlopok által képezett mezőkben elől. N. Sándor, alatta ALEXANDER felirással, a többiekben tropheumok láthatók. Magassága 0'185.

Kiállítja Schul Henrikné.

Tál.

Ezüst, részben aranyozva, vert és vésett munka. Tojásdad szélei csipetvék vízszintesen álló karimáján, pontozott alapon 2 mascarón és 2 mellkép által megszakított lombdiszt látunk. Kissé homorú közepét tájkép foglalja el, melyben patak nymphával, 2 nő és egy gyermek. Ezeknél a hus részek aranyozatlan ezüst, szélén bélyeg 8-szor. Újra aranyozva. Hossza 0'45 szél. 0'385.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Serleg.

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tagolt talpa kerek lapos gombba végződik. Felső mezején két sorban gyümölcsös cartouche-

okkal ékes. Nyele tagolt, közepén gombforma, rajta hólyagok, cikkek és hat hajlott apró rózsákkal cifrázott fül. A hengeralakú serleg testén három ó-testamentomi jelenet három fa között erős domborműben kiverve: Jákob lajtorjája, Ábrahám áldozata és az ércz-kígyó. Fedele tagolt, csipkés pártával szegélyezett. Felül, három médaillon három domború fejjel váltakozik. A medaillonokban, Izsák és Rebeka, Mózes az égő bokor előtt s József és

Potifárné. Tetején tagolt gombon bőség szarut s a Bocskai-czímerrel disztett pajzsot tartó női alak. A címert felett 1605. A serlegen két bélyeg: A fedőn szintén két bélyeg. Magassága 0'43. C. átm. 0'15.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Csupor.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Csúcsorodó aljjal s kissé kihajló szájjal. Hátul fül. Sima ezüst testén három aranyozott szalag függ. Újra aranyozva és ezüstölve. Alján bélyeg kétszer. Magassága 0'13, átm. 0'095.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Csupor.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Talpa kerek. Domború hasán e címert látjuk. Lapos fedelén tagolt gomb. Hajlott füle gyöngyökkel ékes. A fedőn 2 bélyeg beütve. Magassága 0'115, átm. 0'074.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Serleg.

Ezüst aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Attetsző sötét és fekete zománczsal disztve. Kerek tagolt talpán zománczos levél- és gyümölcs-köteg. Tagolt nyelén 3 sárkány által körülvev, zománczolt ezüst tag. A kelyhen 4 domború medaillon, benne szt. György, ugyanannyi szabadon

álló fővel váltakozik. Felettük 4 szintén szabadon álló sárkány. Fedelén zománczolt gyümölcskétegek és rimánkodó női alak. Magassága 0'335.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Czímer sisak.

Ezüst, aranyos, vert és áttört munka. Fehér, zöld, vörös és fekete hideg zománczczal, türkiszekkel, gránátokkal, amethystekkel, dalmatinekkal, topázokkal, opálokkal és smaragdokkal díszítve. Az egész sisakot mellvédestől, rostélyostól és koronástól, sima aranyos alapon áttört művű zománczos háló borítja. Erre ékkövek erősítvék, lombokat példázva. Elöl a perem közepén ezüstbe foglalt tojásdad cameo: női fő balra néz arczélban. A rostélyt széles merőleges, áttört virágos és zománczos hálóval erősített és ékkövekkel kirakott keskeny és sima pántok képezik, két vízszintes pántra erősítve. Nyakán hátul antik intaglio koronája négy nagyobb és négy kisebbel váltakozik el. A mellvéd alatt szabadon álló fodros levelet látunk. Magassága 0'21.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

Tálcza.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded, csiptetett szélű karimáján szalaggal összekapcsolt lombdiszítés fut, homorú közepén medaillonban tájképben álló dobos gyermek alakjában szemléljük. A karima szélén belül 2 bélyeg. Hossza 0'215, szél. 0'19.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tál.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Kerekded. Fodros szélű karimáján stylisalt tengeri szörnyeteg álczák kiverve. Homorú bélyegében valamely keleti meséből vett jelenet. Két lovas fogaton haldokló király, lovasoktól környezve. Karimáján két bélyeg. Hosszasága 0'66. Szélessége 0'565.

Kiállítja b. Apor Károly.

Tálcza.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded csiptetett szélű karimáján lombdiszítés kiverve. Homorú közepén keretelt medaillonban képzelt tájkép épületekkel és egy alakkal. A karima szélén belül két bélyeg. Hossza 0'208, sz. 0'19.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tálcza.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Kerek. Csiptetett szélű vízszintes karimáján kiverve gyümölcsök és három medaillon tájképpel. Homorú közepét babérkoszorús fő foglalja el. Szélén olvashatlan bélyeg. Átm. 0'26.

Kiállítja b. Apor Károly.

Tálcza.

Ezüst, vert és vésett munka. Tojásdad alakú, csiptetett szélű, karimáján domború lombdiszítés fut. Homorú közepén keretelt medaillonban képzelt tájkép két alakkal. A tálcza karimáján belül két bélyeg. Hossza 0'205, sz. 0'185.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tál.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded csiptetett szélű karimáján lombdiszítés között három medaillon benne képzelt tájképrészletek. A középső dombormű strucz-vadászatot ábrázol. A karima szélén belül két bélyeg. Hossza 0'49, sz. 0'43.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tálcza.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded csiptetett szélű karimáján domború levéldisz ellombosodik. Homorú közepében képzelt tájkép: víz partján fekvő tornyos épület. A karima belsején két bélyeg. Hossza 0'205, sz. 0'188.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tál.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded szélén felfelé hajlított és sima részekkel csiptetett részek váltakoznak. Vízszintesen álló karimájára 2 angyalfővel megszakított lombdisz van kiverve. Közepén bibliai jelenetet szemlélünk: Krisztus a samariabeli asszonynyal, szélén 3 bélyeg. Hossza 0'305, szél. 0'265.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Tál.

Ezüst, részben aranyozott. Vert és vésett munka. Kerek szélei csiptetve vannak. Homorú belsejében négy nagy virág között ugyanannyi domborművű fejjel ékes kör. Kerek közepe kiemelkedik s hosszukás, lapos hólyagokkal keretelt medaillonban Aeneas elindulása Karthagóból. Karimáján három bélyeg. C. átm. 0'50.

Kiállítja b. Rédl Béla.

Ékszer tartó tálcza.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tojásdad, fenekén virág. Felálló karimája 8 hólyagosra kivert s négy stylizált fűvel váltakozó, virággal diszitett. Oldalt két hajlott fül. Szélén kívül 3 bélyeg. Hossza 0'188, sz. 135.

Kiállítja b. Apor Károly.

Ékszer tartó tálcza.

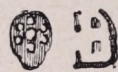
Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tojásdad fene-

kén ágon ülő papagály. Felálló szélei 4 nagyobb kagyló-forma és 4 kisebb alján diszített hólyagra kiverve. Oldalt 2 hajlott fül. Szélén kívül 2 bélyeg. Hossza 0'68, sz. 0'145.

Kiállítja b. Apor Károly.

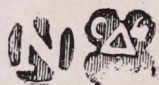
Tálcza.

Ezüst részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Tojásdad fenekén gyümölcsköteg, körülötte négy nagyobb és négy hólyagban levéldísz látnak kiverve. Oldalt két hajlott fül. Belül bélyeg, kívül két bélyeg. Hossza 0'112, sz. 0'097.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Ékszer tartó tálcza.

Ezüst részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Fenekén babérokoszorúval keretelt medaillonban földgömböt tartó gyermek-alak. Karimája magas, s csüngő szalagok által 8 részre osztják. E részekben lombok gyümölcsökkel váltakoznak. Oldalt két hajlott fül. Szélén kívül két bélyeg. Hossza 0'19, sz. 0'16.

Kiállítja b. Apor Károly.

Ékszer tartó tálcza.

Ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Tojásdad. Fenekén domború virág kiverve. Karimája fodros szélű, virágfüzérrel ékes. Oldalt 2 hajlott fül. Szélén 2 bélyeg. Hossza 0'124, sz. 0'103.

Kiállítja b. Apor Károly.

Tálcza.

Ezüst, részben aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Kerek nyolcz karéjú. Közepén nyolcz szirmú virág, felette homorú hólyagok kiverve. Oldalt két hajlított fül. Szélén kívül 2 bélyeg. Átm. 0'093.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Csésze.

Ezüst, részben aranyozott. Vert, vésett és öntött munka. Kerekded fenekétől 6 félkör alakú gerezd emelkedik, melyeken aranyozatlan ezüst virágok vannak kiverve s állati főbe végződő hajlott fül. Hossza 0'14, szél. 0'11, magas. 0'055.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Ékszer tartó tálcza.

Ezüst részben aranyozva. Vert és vésett munka. Hosszukás felálló szélein négy cartouche benne, lombdiszítés pontozott alapon. Alján két bélyeg. Hossza 0'124, sz. 0'082.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tányér.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. Hatszögletű szélén gyöngy

körök között tulipán, bazsarózsa s egyéb virágokból kötött koszorú domborodik. Középen kerek, homorú mélyedésben gyöngykörön 6 kagyló ül, közepén pedig bazsarózsa. Szélén bélyegek. Átm. 0'277.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Tányér — 11 drb.

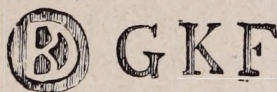
Ezüst aranyozva, vert és vésett munka. Hatszögletű vízszintes karimáján levélkoszorú kiverve. Homorú kerek közepén szintén domború virág. Szélén bélyeg. Átm. 0'218.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tányér — 12 drb.

Ezüst, aranyozva. Vert és vésett munka. 6 szögletű karimáján levelek és gyümölcsök domborodnak. Középen kerek homorú mélyedésben vésett

levélkoszorúban két czímert látunk, balra a Teleki-családét MICHAEL. TELEKI, jobbra a Veér-családét VER. IVDIT. AN. DO. 1670 felirattal, alján bélyeg. Átm. 0'215.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Ékszer tartó csésze.

Kristály foglaltványban. A foglaltvány ezüst aranyozva. Ontott és vésett munka zománcczal díszítve. Kerekded csiszolt talpa csipkés pántba foglaltva, rajta vésett művű sárkány ül, mely hátán egy kígyó által körütekert virág alakú nyelet hordoz. Ez a rész 8 szirmú, virág alakú metszett kristálylappal áll. Az egyes szirmok között szárnyas angyalfők s zománcczal ékes virág alakú gombok ülnek. A zománccz színe áttetsző vörös, sötétkék, át nem látszó világos-kék. Magassága 0'12.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Kettős tálca.

Ezüst, aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Két tojásdad egymás felé helyezett talpból áll. Az alsó 4 apró lábon áll. Széle fodros, vésett virágokkal és kagylókkal ékes. Homorú belsejében gyümölcsök, virágok, bogarak és rocaille kiverve és bevésve. Közepén szabadon álló stylizált

ombozat emelkedik, egy kisebb tálca talpát képezvén. E tálca szélein kivágott s az alsóhoz hasonló módon díszített. Mind a két tálczán két-két bélyeg, a másik olvashatlan. Magassága 0'115, a nagy tálca hossza 0'223, szél. 0'167, a kis tálca hossza 0'15, szél. 0'105.

Kiállítja br. Bálintitt József.

Tálca.

Ezüst, részben aranyozott. Vert és vésett mű. Kerekded karimáján kagylóalakú ékítményeket látunk, belől 2 játszó gyermek van. Karimáján 3 bélyeg. Hossza 0'105, szél. 0'093.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

Tálca.

Ezüst, aranyozás nyomaival. Vert és vésett munka. Tojásdad nyolcz homorú hólyaggal körülvett nyolczszögletű, fenekén gyümölcsök és levelek domborodnak a hólyagokban, lombdisz és kagylók váltják fel egymást, Oldalán két hajlított fül. Szélén bélyeg, kívül kettő. Hosszasága 0'122. Sz. 0'098.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Tálca.

Ezüst, aranyozás maradékaival. Vert öntött és vésett munka. Fenekén szarvas erdőben. Magas, széles, négy nagyobb és négy kisebb hólyagra kivervék. A négy nagyobban pontozott levelek. Oldalt két hajlott fül. Külsején bélyeg és S. S. Z. bevésve. Hossza 0'113, sz. 0'09.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Tálca.

Ezüst, aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Fenekén virág. Oldalai négy nagyobb és négy kisebb gerezdre kivervék, és levelekkel ékesek. Oldalt két hajlott fül. Külsején: Átm. 0'12.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Tálca.

Ezüst, részben aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Tojásdad fenekén domboru íjjas és nyilas amorette van kiverve. A tálca szélei nyolcz gerezddel emelkednek, levelekkel és négy mascaronnal diszítvék. Oldalán két stylisált lomb, mint fül. Szélén kívül bélyeg. Hossza 0'142, sz. 0'129.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Ékszer tartó tálca.

Ezüst, részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Tojásdad fenekén gyümölcsös kosár fölött madár. Felálló karimája 4 nagyobb és 4 kisebb hólyagra kiverve. A hólyagok alját gyöngysorok összeszőgellésén lombok diszítik. Szélén kívül 2 bélyeg. Hossza 0'165, szélessége 0'137.

Kiállítja br. Apor Károly.

Tálca.

Ezüst, részben aranyozva. Vert vésett és öntött munka. Tojásdad diszitménynyel szegélyezett fenekét aranyozatlan ezüst virág diszíti. Szélei magasak, négy nagyobb és két kisebb gerezdre verve. Oldalt két hajlott fül. Külsején három bélyeg és A. P. Hossza 0'122, sz. 0'103.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Tálca.

Ezüst aranyozva, vert, vésett és öntött munka. Kerekded, 8 karélyú. Fenekén 8 hegybe kiszökellő lomdisz között lapdázó alakokat látunk kiverve. Oldalt 2 állatfejű hajlott fül. Szélén belül bélyeg. Hosszasága 0'163, szél. 0'043.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Tálca.

Ezüst, részben aranyozva, vert, vésett és öntött munka. Tojásdad, nyolcz karélyán leveles gyümölcsöket és sast látunk kiverve, lombdiszítéstől környezve. Oldalt két hajlott fül, szélén két bélyeg. Hossza 0'165, szél. 0'145.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Tálca.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Tojásdad fenekén domborművű hattyú. Magas szélei nyolcz homorú hólyagra verve és levéldiszitménynyel ékítvék. Oldalt két hajlott fül. Külsején két bélyeg. Hossza 0'097, sz. 0'082.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Tálca.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka, türkiszekkel és gyöngyökkel cizfrázva. Kerek tagolt talpán két aranyozatlan ezüst levél és virágfűzér

vonul körül. Nyelét kláris ág képezi, melyre szőlőinda kúszik fel. A nyelen ferdén áll a nyolcz czikkcs talcza maga, melyet kívül ezüst levelek és virágok ékesítenek. Belseje aranyozva van; itt Sába királynéját látjuk Salamon előtt erősen kiszökellő domborművel ábrázolva. A dombor művet sugár-alakúan elrendezett váltakozó virág- és gyümölcsokrok környezik. Sebastian Han műve. Magassága 0'257 c. Átm. 0'16.

Kiállítja gróf Bánffy György.

Talcza.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Kerekded. Csiptetett szélű karimáján virágok kiverve. Homorú közepében lombokkal környezett gyümölcsös kosár két sassal. Szélén két bélyeg. Hosszasága 0'275. Szélessége 0'24.

Kiállítja b. Apor Károly.

Talcza.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Kerekded. Csiptetett szélű vízszintes karimáján lombdiszítványok és gyümölcsoktegek kiverve. Homorú közepét gyöngysor szegélyezi. Belül tájkép és Diana. Szélén három bélyeg. Hosszasága 0'335. Szélessége 0'193.

Kiállítja b. Apor Károly.

Talcza.

Ezüst. Vert munka. Kerekded. Csiptetett szélű karimáján domború lombdiszítés kiverve. Középen keretelt medaillonban tájkép: hegyes vidék, folyón átvezető köhid, benne három alak. A karima szélén belül két bélyeg. Hosszasága 0'21. Szélessége 0'188.

Kiállítja gróf Bánffy György.

Talcza.

Ezüst, aranyos. Vert és vésett munka. Kerek. Felhajló homorú szélén két gyöngysorba foglalva diszített szalag hat fa által hat mezőre osztatik. Ezekben czápás alapon a következő jelenetek kivernek: fenn futó nyúl, medve, melynek hátába kutya harap, ismét fenn futó nyúl kecske hátába harapó kutyával, repülő madár, vadkan kutya hátába harap, rókát kutya támad meg, a róka viszont a kutya nyakába sülyeszti fogait, egy futó egyszarvút ismét kutya támad és végén nyúl hátán sas, s ennek farkába harapó kutya. Kerek, kissé domború s gyöngyökkel szegélyezett belseje és széle között vésett czikk-czakkok szalagot képeznek. A talcza közepén öt cziprus között egyszarvú, hasába és hátába harap két kutya, mialatt a harmadik az egyszarvú hátán lévő kutyát támadja meg. Szélén kívül bélyeg beütve. Átmérője 0'164.

Kiállítja Kárász Géza.

Talcza.

Ezüst aranyozás maradékával. Öntött és sodrony munka. Kerek. Kari-

mája öt ujjú levelekkel szegélyezett. Homorú belsejében sugárformán elrendezett levelek. Közepén gombos rózsával. Átmérője 0.19.

Kiállítja br. Bálint József.

Tál.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded csipetett szélű karimáján lombdiszítés között három medaillon benne képzelt tájképrészletek. A középső dombormű strucz-vadászatot ábrázol. A karima szélén belül két bélyeg. Hossza 0.49, sz. 0.43.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Tál.

Ezüst, részben aranyozott. Vert és vésett munka. Kerek szélei csipetve vannak. Homorú belsejében négy nagy virág között ugyanannyi domborművű fejjel ékes kör. Kerek közepe kiemelkedik s hosszukás páros hólyagokkal keretelt medaillonban Aeneas elindulása Karthagóból.

Tál.

Ezüst, részben aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Kerek; vízszintes karimáján vésett lombdiszítések között 12 férfi-mellkép. Homorú belsején sima alapon 4 nő-mellképpel diszitett medaillon váltakozik a Medici család, Apolló és Marsyas ábrázoló cameojának öntött másával. Középet kettős domborodás foglalja el, melyen gyümölcskötegek kiverve, míg legbelül egy az utolsó ítéletet ábrázoló érem van. Az érmen olvassuk: VIGILATE. QVIA. NESBITIS. QVA. HORA. DOMINUS. VETURUS. EST. QVARE. MAT. 34 (?) Alján Átm. 0.425.

Kiállítja gr. Berchtold Richárdné.

Tál.

Ezüst, részben aranyozva. Vert és vésett munka. Kerekded szélei csipetve; vízszintes karimáján domború gyümölcsök és két antik formájú fő van kiverve. Homorú belsejében gyümölcsök és egyéb diszitmények között mákot tartó nőalakot és szárnyas amorettet látunk. Karimáján három bélyeg. Hosszasága 0.38. Szélessége 0.20.

Kiállítja b. Radvánszky Béla.

Tál.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Tojásdad alakú, szegélyezett s tojás sorral ékes karimája vízszintes. Rajta domború gyümölcsök és virágos s Delfin-fejes cartoucheok között 4 hosszukás medaillon. Ezekben tájképet, kutyát, farkast, szarvast és tengeri macskát látunk. Homorú belsejében virágok, levelek és bogarak kiverve. Középe domború, csigákkal és hullókkal diszitett. A karimán 2 bélyeg. Hossza 0.545, szél. 0.39.

Kiállítja gr. Erdődy Ferencz.

Tál.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded széle felfelé hajlított és síma részekkel csipetett részek váltakoznak. Vízszintesen álló karimájára két angyalfüvel megszakított lombdís van kiverve. Közepén bibliai jelenetet szemlélünk: Krisztus a samariabeli asszonynyal, szélén három bélyeg. Hossza 0.305, szél. 0.265.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Tál.

Ezüst, vert és vésett munka. Kerekded, szélén csipetett, lapos, vízszintesen álló karimáján domború gyümölcsöket látunk pontozott alapon kiverve, közepén homorú mélyedésben képelt tájkép 2 alakkal, szélén 2 bélyeg. Hossza 0.275, szél. 0.245.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Tál.

Ezüst, vert és vésett munka. Tojásdad, szélén csipetett, vízszintes karimáján domború madarakat, gyümölcsöket látunk pontozott alapon. Homorú közepén pásztorjelenet tájképben, szélén 2 bélyeg. Hossza 0.31, szél. 0.244.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Czukortartó.

Ezüst sodronymű, részben aranyozva. Talpán két bélyeg; az egyik ki nem vehető, a másikon *Sülz* olvasható. Magassága 0.24 m

Kiállítja Óshegyi József, M.-Óvárról.

Csésze.

Ezüst, részben aranyozott. Vert, vésett és öntött munka. Kerekded fenekétől 6 félköralakú gerezd emelkedik, melyeken aranyozatlan ezüst virágok vannak kiverve s állati föbe végződő hajlott fül. Hossza 0.14, szél. 0.11, magas. 0.055.

Kiállítja gr. Teleki Sámuel.

IV.

*Piperetárgyak. (XVI—XIX. tárló és szekrény.)**Amuletttartó.*

Ezüst, aranyos. Táskát példáz és érdes alapja vésett virág és lombdísszel ékes. Belül kis kerek mélyedés az amuletnak.

Kiállítja gr. Kornis Emil.

Doboz.

Ezüst részben aranyozva. Vert, öntött és vésett munka. Tompított négyszegletű, négy apró lábon áll, fedelén domború rococcó kagyló és diszedény. Alján két bélyeg. Hossza 0'09, h. 0'067, m. 0'055.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Doboz.

Ezüst. Vert és vésett munka. Tojásdad, alsó része tágult gyümölcs-kötegekkel díszített. Fedelén álcák, gyümölcskötegek, keretben Juno, páva által vontatott szekeren ül. Alján két bélyeg. Hossza 0'139, sz. 0'105.

Kiállítja br. Radvánszky Béla.

Illatszeres palaczk.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Középrészén fekete zomán-czos alapú ezüst guillochirozott csipkézett félkörökben virágok áttetsző zöld, vörös, kék és violaszín zománcczosak. Az egész zománcczos alapot még egy üveg-máz réteg fedi. A vésett talpon és nyakon türkiszek, fenn gránát.

Kiállítja br. Apor Károly.

Illatszeres palaczk.

Ezüst aranyozva. Vert és vésett munka. Középe fehér alapu, fekete rajzu festett zománccz. Talpa és nyaka virágdíszszel ékes vésetű, türkisz-ekkel és granátokkal díszítve.

Kiállítja br. Apor Károly.

Tizenhárom kapocsrész.

Ezüst-aranyos. Öntött, vert munka. Sima alapon áttört, festett zomán-czos lomb- és virágdísz. Néhány kapocsrész új, legtöbbje javított.

Kiállítja Ipolyi Arnold beszercezbányai püspök.

Két pánt.

Ezüst aranyos. Öntött, vert munka. Kívül fonott sodronykeret, aztán síma szél, ezután vékonyabb sodronykeretben áttört és dombormívű tulipán, két bazsarózsa, egy gyűszűvirág lombdíszben három türkisszel. Lenn dombormívű virágfüzér. A csatton lombdísz, egy virág s egy türkisz. A kapocs sárkányfő, nyaka hajlásában sodrott karikájú láncz. A hátsó lapon bélyeg.

Kiállítja a brassómegyei bizottság.

Kapocs.

Ezüst öntött munka. Középen női fej, kétoldalt egy-egy lantoló amorette, lombdíszben. Az éken három ötszirmú virág részben kipattogzott kék zománcczal.

Kiállítja a győri helyi bizottság,

Ruhakapocs ezüst gránátokkal.

Nagysága által feltűnő. Feje félkörű lemez. Három kiszökellő virággal.

Nyaka félkör, mely felül, alól, hol a fejhez és lábhoz erősítve van széles félkörrel szegélyeztetik, melyben öt magasan foglalt gránát (az alsó szegély elveszett). Lába hosszukás, keskeny ülemez, vége letört. Ugy a mint fejéből is egy darab. Mellette egy kisebb hasonló kevésbé díszes ruhakapocs töredéke. Lelhelye Bakódi pusztá.

Kiállítja a Nemzeti Múzeum.

Tíz kapocs.

Ezüst, aranyos. Öntött sodronyos munka. Mindannyija sodronyos lombdiszú alapon festett zománczos virágokkal és levelekkel ékes.

Kiállítja Ipolyi Arnold besztercebányai püspök.

Két karperecz.

Ezüst ponczozott és áttört munka. Nyolcz-nyolcz stylisált virágból egybefűzve, rubin-spinellekkel és gyémántokkal ékítve. A két előbbi számhoz tartoznak.

Kiállítja Dessewffy Pál.

Két karperecz.

Arany. Öntött, sodronyzott munka. Sodronnyal borított rudacskákon öt sor aranygyöngy, hátul síma pont, a csattot médaillon képezi.

Kiállítja gr. Szapáry István.

Karperecz.

Arany. Öntött, sodronyos, áttört munka. Öt sodronyos foglalású gyöngykeretű sodronyzott, áttört mívű virágokból alkotott lánczocskák fűznek egybe. Középen áttört virág és lombdiszben nő-fejet ábrázoló női cameo.

Kiállítja Tarnay Istvánné.

Karperecz.

Ezüst aranyozva. Öntött és vésett munka. Az előbbinek párja, de csak hét darabból áll.

Kiállítja Lonovics Gyuláné.

Karperecz.

Ezüst aranyozva. Öntött és vésett munka. Gyöngyökkel és gránátokkal ékítve. Az ékszer öt kisebb és három nagyobb egybefűzött tagból áll. A kisebbek s a nagyobbak közül kettő stylisált virágokat ábrázolnak. A középrész sötétkék, fehér, vörös és világoskék festett zománczos és sodronymívű boglár. Tetején virág, sötétkék, zománczos négy szívalaku szírommal, felül gránát. Alja festett zománcz.

Kiállítja Lonovics Albertné.

Karperecz.

Arany. Préselt munka, közepén gyöngy türkiszekkel. Két oldalt öt-öt türkisz.

Kiállítja Dessewffy Pál.

Karperecz.

Arany. Öntött munka. Tizenegy tagból áll, melyek mindegyike négy kagyló közt festett zománczos virág. A csatot amethyst képezi, fekete festett zománczos foglalásban.

Kiállítja gr. Hunyady László.

Karperecz.

Arany. Öntött és vésett munka. Öt aranyfoglalású amethystet ugyanannyi kisebb tag fűz össze. E kisebb tagok alapja zöldes arany, rajta négy vörös arany rózsza s négy türkisz közt kis gyémánt.

Kiállítja gr. Hunyady László.

Karperecz.

Arany. Öntött munka, festett zománczczal. Az ékszer kilencz festett zománczos ékű tagból áll, melyeket türkiszek, opálok, topázok, gránátok, amethystek s beryllek díszítenek.

Kiállítja gr. Hunyady László.

Karperecz.

Arany. Öntött és vésett munka. Kigyó, mozgó izületekkel. Feje fonatosan vésett alapon áttetsző zöld zománczczal, gyöngygyel és három rubinnal ékes.

Kiállítja Török Imre.

Nyakek.

Arany. Öntött munka. Egy csokorból, két félcsokorból s három gombból áll, bársonyra erősítve. Az egész éket szorosan egymás mellé illesztett apró gyöngysorok alkotják. A gombok tetején háromszirmú rubintvirág, kis gyémánttal. A csokrok alján szintén rubintok.

Kiállítja gr. Szapáry István.

Násfa és két fülönfüggő.

Ezüst aranyozva. Öntött és ponczozott munka. Fent csokor gránátokkal ékítve, közepén két smaragd közt gyémánt. Erről ponczozott foglalatban ékkövek függnék alá; közepén mértani dísz gránátokkal és smaragdokkal; a középpontot gyémánt képezi, ezüst foglalatban. A két fülönfüggő e násfa párdarabjai.

Kiállítja Scholcz Vilmosné.

Két fülönfüggő.

Arany. Öntött munka. Csokorról hosszú aranycepp függ.

Kiállítja Ocsovszky Mária.

Kereszt és két fülönfüggő.

Arany. Öntött és pettyes munka. Aranygyöngy keretben apró gyémántok ékítik mindhárom darabot.

Kiállítja Nyéki Gyuláné.

Két fülönfüggő.

Arany. Vert és sodronyos munka. Két részből áll. A felső csokor közepén vésett virág, melyről vésett csészéjű sodronymíves kelyhű virág függ.

Kiállítja Bernhardt Adolf.

Két fülönfüggő.

Ezüst. Öntött munka. Gyémántos karikán ugyancsak gyémántokkal kirakott füles kosárkát ábrázol.

Kiállítja dr. Stuller Gyuláné.

Nyakék és két fülönfüggő.

Arany. Vésett, sodronyos munka. A nyakék sodronyos mívű vésett virágokkal ékített tagokból áll. A középrészen festett zománczos szirmu gyöngybibés virág. Alatta, úgy mint a nyakék zárkapcsán és két oldalt részben festett zománczos lomb és virágdisz. Az egész éket számos gyöngy díszíti. A fülönfüggők e nyakék párdarabjai, de zománczos díszük nincsen.

Kiállítja gr. Nemes Jánosné.

Nyakék násfa és fülönfüggők.

Vésett arany munka zománczolt egyiptomi fejekkel és díszímenyekkel.

Kiállítja br. Szentkereszty Béláné.

Násfa és fülönfüggők.

Aranyozott ezüst. Vésett és sodronyozott munka. Tűzben zománczolt sárkányölő Szt. Györggyel, türkiszekkel és gránátokkal ékítve.

Kiállítja br. Szentkereszty Béláné.

Násfa.

Ezüst aranyozva. Öntött, vésett és zománczos munka. Középen a sárkányölő Szt. György alakja zománczban, körülte zománczos stylisált sárkányok s levéldisz. A hátsó rész szintén zománczos. Alját gránátok s gyöngyök ékítik.

Kiállítja gr. Bethlen Ödön.

Legyező.

Áttört mívű gyöngyház. Két végső tagja arany, fokozatosan nagyob-
bódó aranygombocskákkal, türkiszekkel és gyöngyökkel ékítve.

Kiállítja Hampel Józsefné Pulszky Polyxena.

Melltű.

Ezüst, vert munka. Pillangót ábrázol s rubintokkal van ékítve.

Kiállítja dr. Rombauer Lajos.

Melltű.

Ezüst aranyozva. Préselt munka. Kettős virágkoszorúból áll. A külső nagyobb, a belső kisebb virágokból, melyek fehér alapon fekete festett

zománczosak. Középen hasonló szirmú rubintokkal ékített nagyobb virág. A külső koszorún szintén rubintok.

Kiállítja a győri helyi bizottság.

Bogláros hajtű.

Ezüst aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka. Az áttört mívű díszben stylizált három szirmú virág. A szirmok aranyos foglalatú smaragdok és gránátok, köztük egy-egy gyöngy, a porodák világoskék és sötétkék zománczpettyek. Középen nagy gyöngy.

Kiállítja Scholcz Vilmosné.

Melltű.

Ezüst, aranyos. Öntött munka. Tizenkét csokrozott szalagból összeállított virág, fehér alapú festett zománczczal ékes táblakövekkel díszítve.

Kiállítja gr Zichy Livia.

Melltű.

Arany és ezüst. Öntött munka. Fenn gyémántos csokor ez alatt tojásdad médaillon gyémántkeretben egy pánczélos férfi festett zománczos arczképével. A hátsó lapon kékalapú fekete festésű zománczban vitorlázó Amor, fölötte e fölírás. «*Amor trouve moyen*» a vitorlán: «*Schnell feise ad vivum.*»

Kiállítja gr. Zichy Livia.

Melltű.

Arany. Öntött munka. Két zománczos keret, kerek lapot foglal be, ezen festett zománczos tengeri tájkép három árboczos hajóval, jobb felől romok, az előtérben pipázó török s egy horgászó alak.

Kiállítja Hampel Józsefné Pulszky Polyxena.

Melltű és két fülönfüggő.

Ezüst, aranyozva. Préselt munka. A melltűn két levél közt festett zománczos virág, körölte négy, közepén egy rubint. Lenn szintén három rubint függ. A fülönfüggők ez ékszer párdarabjai.

Kiállítja des Echerolles Kruspér Sándor.

Mellboglár.

Ezüst aranyozva. Öntött, áttört munka. Áttört mívű kagylókkal és lombdíszszel ékes kapocsrészekből összeállítva. Felül amethyst.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Mentecsat.

Ezüst aranyozva. Öntött, vésett és áttört munka. Két egyforma tagból áll. Lenn levélkoszorú e fölött lombozatra pátra — fajta — díszszel felül hatszirmú gyöngybibés vésett virágok és gránátok képezik. Középen nagy gránát körölte apró gyöngy virágok s hat vésett ezüst szírom. A középcsatot kettős cipőczím-virág fedi.

Kiállítja b. Orczy Béla.

Öt pár csat.

Ezüst aranyozva. Öntött és sodronyos munka. A csatok két lándzsa-alakú, levélvégű részből állanak, melyeknek sima alapja sodronycsigákkal s át nem látszó sötétzöld zománczczal ékes. A középdísz hatzirmú hasonló zománczu virág képezi, mely azonban háromról hiányzik.

Kiállítja gr. Bethlen Ödön.

Mentekötő.

Ezüst aranyozva. Öntött, áttört munka. Négy boglárából, középrészből, két végcsatból és láncztagokból áll. A boglárók és középrész virágokat ábrázolnak, festett hideg zománczczal és türkiszekkel ékesek. A türkiszek hárman aranyvésettű török betűk. A végcsatok áttört lombdíszűek, festett hideg zománczosak, úgyszintén a láncztagok is.

Kiállítja gr. Berényi Ferencz.

Mentecsat.

Arany. Vert és vésett munka. Három tagból áll. A két szélső tag három körmezejében egy-egy vésett virág. A középső négyszögletes tagban egy virág, négy félköralakú ággal.

Kiállítja Bernhardt Adolf.

Kardkötő.

Aranyozott ezüst. Öntött, pontozott és vésett munka. Közepében nagy boglár. Vastag sodrony és levéldíszű karikából emelkedik ki a középrész levélkoszorúba türkiszek, gránátok és gyöngyökkel. Tetején nagy gyöngy. A két oldalpánt sima lapon ponczozott áttört mértani dísz egy-egy gránát és két gyönggyel. A pánt körül vastag sodronykeret. A csat ponczozott, türkiszszel.

Kiállítja b. Szentkereszty Béláné.

Násfa.

Ezüst, aranyozva. Öntött munka. Sárga, hideg zománczos alapon virág-fűzér, kék zománczos szirmú gyöngybibés virágokkal. A virágok közt egy-egy gránát. Középen zárt korona alatt szívalakú czimerpaizs, két madárral. Fenn és lenn gránát. Alul három gyöngy függ. A násfa XVII-ik századbeli boglárához van erősítve, mely sodronydíszszel ékes. Rajta két sor virág, az alsó négy gyöngyszirmú türkiszbibéjű, a felső négy sodronykeretű, kék zománczos szirmú ezüst bibéjű. Legfelül közepén, fekete és fehér zománczos virág, türkiszszel.

Kiállítja gr. Török László.

Násfa.

Ezüst, aranyos. Vert munka. Csokrot példáz smaragdokkal és hideg festett zománczczal ékeset. Középen smaragd virág. Alul ugyancsak hideg festett zománczos smaragdbibés virág függ.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Nyakék és násfa.

Ezüst aranyozva. Bársonyra varrt egybefűzött kilencz tagból áll. Ezek közül négy áttört művű hideg zománczos lombozatot és virágokat ábrázol, kettő stylizált virágot ezüst kehelylyel gyönggyel, almandinnal; egy — a végcsat — sodronyos karikákkal ékes virág festett zománczos csészével gyöngyökkel gránáttal. A két legkisebb boglár is virág, mely valaha festett zománczczal volt ékes. A középrészről függő násfa áttört lombdiszú, fekete és fehér festett zománczos, almandinokkal és gyöngyökkel ékítve.

Kiállítja gr. Szápáry István.

Násfa.

Ezüst, aranyos. Öntött munka. Az alap stylizált lombdisz, fekete és zöld zománczos. A zöld zománcz felül hideg zománczczal van kijavítva. Fenn, lenn s kétoldalt hatszirmú aranyos virág, gyöngybibével. Középen virágot példázó boglár, három türkiszszel, négy gyönggyel. Alul három vert művű levél — a középső, keretben — melyeket szögecskékre fűzött gyöngyök ékitenek.

Kiállítja a brassómegyei bizottság.

Öt fülönfüggő.

Arany. Ponczozott és áttört munka. Lenn kereszt, fölötte kis boglár, legfölül gombos karika. Mindegyik hét rubinttal ékítve.

Kiállítja Bernhard Adolf.

Násfa.

Ezüst, aranyos. Öntött munka. A sárkányölő Szt.-György szabadon álló zománczos alakja. A szent vértje kék, hátán vájt rajzzal, a paripa fehér, kék pánczéllal, sárga nyeregtakaróval. A szent mellén és a ló fején táblakő. A sárkány érdes aranyozású szárnyai áttetsző, zöld és rózsaszín s át nem látszó fehér és fekete zománczosak. A sárkány fején, szárnytővein s ló farán egy-egy rubint.

Kiállítja az Erdélyi Múzeum.

Két fülönfüggő.

Arany. Öntött munka. Sötétkék zománczos virágokat ábrázolnak gyémántokkal ékítve.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Násfa és fülönfüggő.

Aranyozott ezüst préselt munka. A násfa két türkiszekkel kirakott félgömb, rudacsán, melynek két végén lándzsavég. Köztük karika türkiszekkel. Láncon kisebb gömböcske függ. A fülönfüggők e násfa pár darabjai.

Kiállítja Lonovics Albertné.

Pénztárcza.

Ezüst. Áttört véssett munka. Tájképet mutat fákkal, ivezetekkel. Köze-

pén lovas férfi két nőt üdvözl. Az egyik borítólapon e középcsoport kitört.

Kiállítja Hampel Józsefné Pulszky Polyxena.

Pénztárcza.

Ezüst. Öntött, áttört munka. Lomb és épületdíszű keret, közepén két nő s lovas férfialak van. A két lap teljesen azonos.

Kiállítja gr. Keglevich István.

Szekrényke.

Ezüst, vert és vésett munka. Hosszúkás, 8 szögletű s 4 gombalakú lábon áll, sima talpa tagolt. Oldalain 4 tájkép alakokkal, váltakozik 4 gyümölcsköteggel. Fedele szélén csíptetett, kissé domború. Közepén két alakot szemlélünk gyümölcs- és levélkeretben. Alján bélyeg. Magassága 0'11, hossza 0'152, szél. 0'122.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Szekrényke.

Ezüst aranyozva. Öntött és vésett munka zománczczal díszítve. Nyolcz szögletű s karmos lábon áll, elől fiókkal. Merőleges oldalú talpa felett kisebb szekrény emelkedik csavart oszlopokkal. Fedelén ismét emelkedetebb nyolcz nő rész van. A szekrény oldallapjai áttört művű zománczolt virágokkal díszítvék, melyben áttetsző bíbor, zöld, át nem látszó sárga, vörös, fehér, fekete, világoskék és arany színeket látunk. Magassága 0'143, hosszúsága 0'07 szélessége 0'07.

Kiállítja b. Rédl Béla.

Szekrényke.

Ezüst aranyozva. Vert, vésett és öntött munka. Hosszúkás négyszögletű négy lapos gombon áll, alsó oldalán sima aranyozott alapra, áttört művű virágok vannak erősítve, fedelén hasonművű virágokat látunk. Kö-

zépét egy tojásdad festett zománcz medaillon foglalja el, benne mythologicus szerelmes jelenet. Alján bélyeg, fedelén. Magassága 0'065, hossza 0'12, sz. 0'093.

Kiállítja br. Rédl Béla.

Tükör.

Kerete aranyos-ezüst, áttört és filigrán munka, mintázott festett zománczczal és ékkövekkel díszítve. Nyolczszögletű. A keret szélén áttört művű párta. Ezen, a szegletekre foglalt türkiszek, az oldalak közepén pedig ezüst sodronyból készített, hatszirmú berill és dalmatin bibéjű virágok lettek alkalmazva. A kereten áttört hálós mintázott, festett zománcz virá-

gokkal és levelekkel. A virágok között áttört kosarak és virágedények gyümölcsökkel megrakottan foglalnak helyet. A gyümölcsökön pedig madarak ülnek. A tükör tulajdonképeni foglaljától a kereten végig minden szegletes, ezüst-sodronyból készült levelek fekszenek. A keret füle alatt, aranyos szalagból kötött türkiszekkel és ezüst sodrony levelekkel diszes csokor. Közepén mintázott zománcz virágokkal cifrázott kerek gomb. Benne hat szirmu ezüst-sodrony virág dalmatin bibével. A tükör maga csipkés szélű foglalattal van körülvéve. A szögleteken két gránát közé foglalt türkisz ül. A zománcz színei: fehér, sárga, vörös, világos és sötétkék, világos és sötét zöld, rózsaszínű, bíbor viola, fekete és arany. Ez azonban hidegen lett használva. A gyümölcsös kosarakban látható szőlőszemeket, áttetsző kék, kékes zöld és viola zománczcseppek példázzák. A tükör hátán nyolcz a tükröt keretéhez szorító sróf fején nyolczszirmu virággal díszített. Hátán két bélyeg. Hossza 0'351, sz. 0'26.

Kiállítja hg Esterházy Miklós.

Forgó és kerecsen.

Ezüst, aranyos. Öntött vésett munka. A forgón hat virágból alkotott köz, közepén nagyobb virág keresztalakú rubintos szirmokkal. Lenn kis virág s erről ponczozott foglalású rubint függ. A tollakat példázó részek négy, hat, illetve nyolcz virágból állanak, valamennyit rubintok és gyöngyök díszítik. A tollvégeken egy-egy ponczozott foglalású rubint függ. Ugy a forgó, mint a kerecsen hátsó lapja vésetekkel ékes.

Kiállítja gr. Tisza Lajos.

Khinai ékszer.

Ezüst aranyozva. Vert, áttört, vésett munka. Széle hat karéjú, fenn szögletes bevágás. Oldalán áttört vésett mívű lombdís. Középen dombormívű genre jelenet, tájképben. Kis ház előtt nő legyezővel s papirtekercscsel, előtte horgászó férfi, szemben vele ökröt vezető földmives, kit ökre a vízbe akar húzni, mögötte hidon kévét tartó nevető alak. A tájképben áttetsző sötétkék és kétféle zöld zománczos fák. Fenn a kapcsan dombormívű vésett pillangó berakott kék tollakkal.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

V.

Órák.

Óra.

Ezüst, aranyos. Öntött és vésett munka, zománczczal és ékkövekkel díszítve. Négy stílisált, két négyszögletű lapos gombon álló lomb képezi a négyszögleteken a lábot. E lombokon oldalt, áttetsző sötétkékre zomán-

czolt redőzet lóg két-két gyémántos szegről. Tetején ezüstbe foglalt safir, alatta két át nem látszó kék zománczczal ékes kis szarv, közötté apró gyémánt. A safir felett a szögletekre két lombból kinövő női fej, át nem látszó világoskék mellett, rajta gyémánt és áttetsző zöld diadémmal fején. Az óra szekrénye négy oldalú. Alul hajlott párkány szegi be és áttört. A párkányra világoskék és áttetsző zöld cartouche elem kunkorodik középen safirral. Az áttört nyilást hasonló módon díszített cartouche környezi. Ennek közepén dalmatin, tőle jobbra és balra is kis gyémánt. Belől kékre futtatott aczélemezzen, négy szirmú kék zománczos virág bibéje. Az óra lapja ezüst. A liliommal váltakozó órászámok vájt fekete zománczczal töltvék meg. Az óramutató gyémántos, a fertility mutató futtatott aczél. Az óralap belsőjében szemcsézett arany alapon áttört művű lombdís, felette két díszedény és baldakin, zöldeskék, zöld és sötétkék áttetsző, és át nem látszó világoskék. A szekrény felső megszakított párkánya között áttört művű rózsza, közepén dalmatin, rajta pedig áttetsző zöld zománcz és apró gyémántok. A párkány alatt a szögleteken világoskék zománcz szalagok és apró gyémántok. A tagolt tetőn elől két dalmatin, két rubint, egy smaragd és két világoskék zománczolt cifrázat. Oldalán rojtos áttetsző zöldeskék zománcz kendőn két angyal ül. Az egyik kezében rubint bibével hat szirmú, kék virágot fog. A másik gyümölcsöt példázó rubintot tart baljával. A két angyal között kétfülű rococco díszedényt látunk safirral, rubinttal, kék-fekete hideg és áttetsző vörös és zöld zománczczal díszítve. Az edény szájában virágok, zománczos szirmokkal, smaragd, gyémánt és dalmatin bibével. A szekrény két oldallapja azonos. Közepén csiszolt üveg fedi az óraművet. Felette áttetsző zöld zománcz cifrázaton safir ül. Alatta dalmatin, egy apró gyémánt és zománczos cifraság. Az alsó párkányon áttetsző zöld és át nem látszó világoskék a felsőn, kék szalag, gyémánt végén. Hátlapja a haranggal csuklóban nyílik. Belől áttört művű vésett lombdís között Minerva mellszobrát látjuk. Felette baldakin s alatta mondat szalag, rajta az óra készítőjének neve: C. Cabbrie London áll. Magassága 0'135.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

Óra.

Ezüst, részben aranyos. Vert és vésett munka, magas domborművekkel díszítve. Előlapja csipetett szélű, kiszökellő részekkel, a díszítést rajta három részre oszthatjuk. Az alsón, vésett művű virágokkal ékes redőzet között, virágfüzért tartó hét keblű női alak: ephesusi Dianna a természetet jelképezi. A redőzeten jobbról kürtölő, balról bőség szarut tartó angyal. Alattok palma leveles medaillon, az egyikben földtömre támaszkodó nő virágfüzért tart, körülötte: NE TOTO DEHJSCAT. A másikban egy fa alatt Mercur-pálczás nő pihen, körülötte: TRANQUILLITA REDVX. Középen naptár hónapokkal és napokkal, vésett mozgatható lapon. Ennek

két oldalán, a négy napszakot példázó allegoricus alakok erősen kiszökellő domborműben. Alsó férfi, — est — kalapácsot és csengertyűt tartó nő — dél — egy másik puzdrával — hajnal — és a negyedik fején a hold szára — éj. — Legalól földgömb, nyitott könyv, szögmérő, lyra és hangszerek. A középső részen aranyos óralap, a számok hideg fekete zománczban, a rodiacus és az azt példázó alakok ezüstben kiverve. Az óralap alatt domború felhőn Venus hattyúval, Mars és Mercur, részben szabadon állva. Mellette két oldalt a négy évszakot személyesítő női alakok. Az óra felett ismét felhőn Chronos és Janus ülnek. A legfelső részen jobboldalt kagylókkal szegélyezett medaillonban. A harcz és béke allegóriája. SIC REDIT ALMA QUJES, jobboldalt pedig buzakalászokkal vegyített virágfűzérrel medaillonban bőség szarut tartó nő fáklyáját oltja harczy jelvényeken. Körülötte: FELIX TEMPORUM REPARATIO. E két medaillon felett két repülő szárnyas angyal. Az ingát két ellenkező irányban mozgó sas képezi, alattok cartouche, szárnyas homokórával és farkába harapó kígyóval az időt és az örökkévalóságot jelezvén. Végül az óralap legfelső csucsán Jupiter ül. Az óramű, maga e domborművű ezüst lap mögött van. Csuklóban járó hátlapja kinyitva, készítőjét tünteti fel: Jacob Kazoler In Wienn. Hossza 0'45, szélessége 0'27.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

Óra.

Bronz aranyozva. Az óraműn bevésve e fölírás: PHILIP JACOB PICKELMAN̄ FECIT LINZ. Atm. 0'12 m.

Kiállítja Lepossa Dániel, Magyar-Óvárról.

Óra.

Arany. Öntött munka. Az óra füle zárt koronát ábrázol s rubintokkal s apró zománczsepekkel ékes. Rajta festett zománcz nyomai. Az óra üvege körül festett zománcz alapú fekete festésű karika, aztán rubintkör s ismét fehér alapú fekete festésű kettős karika van. A hátsó lap érdes arany felülete mintázott festett zománczczal ékes; közepén bazsarózsa lomb és virágdíszben. A fülön lomb és virágdísz, mintázott festett zománczos. Az akasztót hanyatfekvő sárkány képezi. A zománcz színei fehér alapon zöld, vörös narancs, kék, sárga, violaszín, rózsaszín. A számlap körül fekete, közepén s a belső lapon kék alapú festett zománczos lombdísz. Az óraműn e felírás: *Joan Ulrich Schmidt.*

Kiállítja Kárász Géza.

Óra.

Arany. Vert munka. Külső tokjának hátlapján domborművű s oltárt diszító félmezítelen nőalakok oltárt diszítanak. E külső óratok széle úgy a belsőé is áttört művel s vésetekkel ékes. Benn e felírás Johan Martin Relne London.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Óra.

Arany. Öntött munka. A külső karika arany sodronyfonallal és gyöngyökkel ékes. A fedél hátlapján kék zománczos alapon, gyöngyház bera-kású keretben kalitka előtt holt madarat sirató nő, mögötte férfi alakja látható festett zománczban. A számlapon és gépezeten e felírás: *Bregiat A: Paris*. Az óra aranykeretű üvegtokban van.

Kiállítja gr. Zichy Livia.

Óra.

Arany. Vert munka. Hátlapján domborműben borkóstoló paraszt. Számlapja arany, rajta e felírás: *Baccuet. London*.

Kiállítja Bánó Zoltán.

Óra.

Arany. Öntött munka. A hátlapon táblakövekkel köryezett, Cimon és Perót ábrázoló festett zománczkép. A számlapon festett zománczu tájkép, oldalán négy, kék alapon feketével festett zománczos tájkép, melyek közt egy-egy stylisált virág. Belül hasonló tájkép. Az óra mutatója tört példáz; a műben belől e fölírás: *Abraham Schegs In Nürnberg*.

Kiállítja b. Radvánszky Béla.

Óra.

Arany, vert munka. Halálfőt ábrázol, rajta e *chronostichon* «*non fJDas borIs sors haeC est ULtIma nesCJs*». A számlapon festett zománczos kép, ezen asztal, homokóra, halálfő, kasza, gyertya, hangjegyek, váza virággal. Belől az óraművön *Johannes Straus* neve.

Kiállítja br. Apor Károly.

Óra.

Arany. Lánchról zománczos oszlopok közt füzérdíszben óra, s hétágú gyöngykorona függ. Számlapját gyémántok köryezik. Lenn kis medaillon festett zománczos tripossal. A hátsó lapon női alak kis fehér nyulat etet. A medaillon hátsó lapján bárány.

Kiállítja gr. Bánffy György.

Óra.

A tok hátsó lapja fonatosan vésett alapú áttetsző, sötétkék zománcz-czal, füle és széle át nem látszó világoskék, zománczczal ékes. Mindkét oldalán körös-körül gyöngysor. Az óra átmérője 0'02 m. Az óraműé 0'015 m.

Kiállítja gr. Andrassy Manó.

Óra.

Arany. Zománczolt francia munka XIII. Lajos korából. Hátlapján Paris ítélete van előtűntetve, s belső lapján pedig: Perseus, a mint Andromachét megszabadítja. A művezet, a zománcznak minősége és a színkezelés élénken emlékeztet ezen korszak nagynevű ötvösére: Toutin-re.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

Óra.

Ezüst, tojásdad alakú. Számlapját hegyi jegecz fedi. 16-ik századbeli prágai munka.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

Óra.

Arany; halálfejalakú. A koponyán 1759. évszám van bevésve. Érdekes német munka a 18-ik századból.

Kiállítja b. Apor Károly.

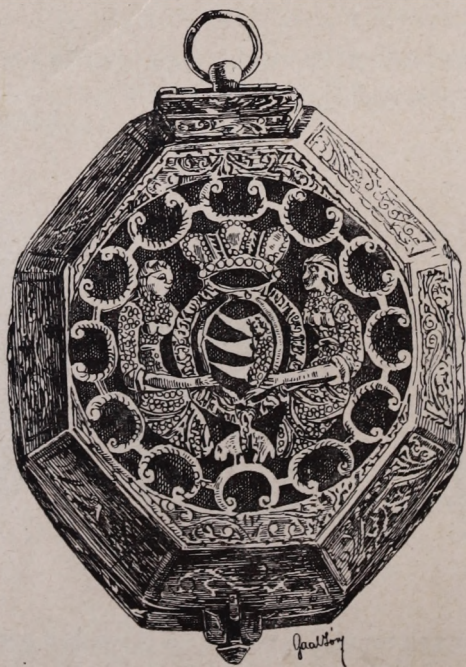
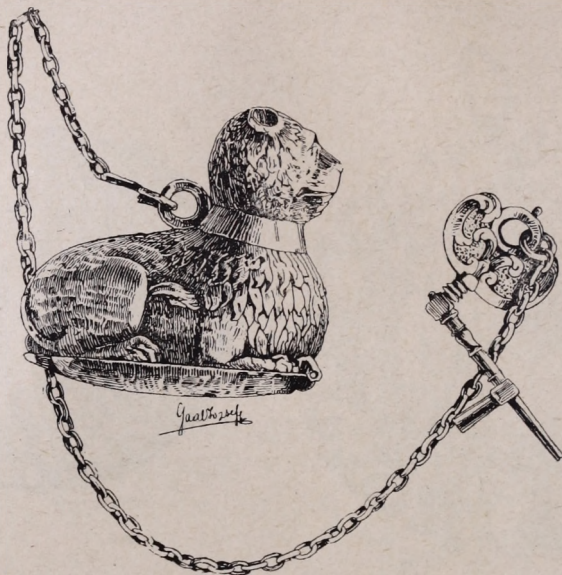
Óra.

Arany. Zománczolt munka. Hátlapján: a börtönben apját szoptató leány tűnik elénk. Keretén és belsején barnán kezelt tájképek. A számlap közepén zománczolva a fekvő Diana képe a kutyával látható. Ezen óra nyilván Huaut testvérek művének gyenge utánzata. 18-ik század.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

Óra.

Arany; zománczozva. Hátlapján három hitregebeli alak, kerületén változatos színű tájképek. A hüvely belső lapján barna zománczú tájkép. Ez óra a

17-ik században élt Huaut testvérek műve. Ezek négyen voltak; egyikök, mesterségére fegyverkovács, állandóan Franciaországban tartózkodott, míg

a többi három Németországot keresé fel, hol is az «Emaillieurs de l'electeur de Braudebourg» czímmel tüntették ki. Később azután visszatértek Frankhonba. Műveik legtöbbje — főkép az órák — keretükön sárga alapon czéhjegyökkel látvák el.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

Óra.

Ezüst; fekvő kutyát jelképezve. Kiváló német munka a 18-ik századból.

Kiállítja Bánó József.

Óra.

Réz; öntött és vésett munka. Csinos német mű a 17-ik századból.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

VI.

Szelenczék. Vegyesek.

Burnót-szelencze.

Négyszögletű; négy oldala agát; fénymáz alapon gyöngyházzal és aranynyal kirakva fedelén jegy látszik, alját és oldalfalait pedig a szőlőművelésből vett jelenetek díszítik. A foglalat réz. Érdekes magyar munka a 18-ik század elejéről.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

Jegyzőkönyv.

Arany; rajta virágok gyöngyházzal kirakva. Szép francia XVI. Lajos korabeli, munka.

Kiállítja Tisza Kálmánné.

Ereklyetartó.

Réz. Fedelén fekete alapon zománczolt virágok. Magyar munka a 17-ik századból.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

Burnót-szelencze.

Arany. Hat oldalát zománcz borítja; rózsaszín alapon szürke alakok. Széleit kétféle színű arany díszíti. Francia, XV. Lajos korabeli, munka. Ritka szép példány.

Kiállítja a Nemzeti Muzeum.

Burnót-szelencze.

Arany. Tojásdad alakú. Fonals vésett munka s áttetsző kék zománcz-al van borítva. Fődele közepén festett zománczos érem, szegélyzetén zöld és fehér zománczos gyöngyök és pálmaágak díszelnek. Francia,

XVI. Lajos korabeli, munka. Kiváló darab, csakis a középső medaillon kifogásolható.

Kiállítja gr. Forgács.

Burnót-szelencze.

Arany; kerek alakban, vésett munka. Széleit szép zöld és fehér zománcz-disz ékesíti. Fedelén elefántcsontra festett női arczképet látunk. XVI. Lajos korabeli munka. Szép példány, habár a nő-arczkép nem mondható épen elsőrangú miniature munkának.

Kiállítja gr. Teleky Manó.

Burnót-szelencze.

Porcellán; aranyba foglalva. Négyszögletű; a rajta tartó festmények kiváló Meissner-féle darabok. XV. Lajos korabeli munka.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

Burnót-szelencze.

Négyszögletű; rajta különböző színű ékkövek. Tetején és alján gyönyörűen kezelt zománczczal virágok és madarak kirakva. Érdekes augsburgi munka XIII. Lajos idejéből.

Kiállítja Vigyázó Sándor.

Burnót-szelencze.

Arany. Tojásdad alakú. Kék és fehér zománczczal borítva. 18-ik század.

Kiállítja gr. Teleky Samu.

Burnót-szelencze.

Ezüst. Tojásdad alakú. Fedelén fehér alapon zománczos virágok. Magyar munka. 17-ik század.

Kiállítja az erdélyi Muzeum régiségtára.

Burnót-szelencze.

Réz. Négyszögletű. Meissner-féle fehér zománczczal diszítve; fedelén egy vörös Camaieux tájkép, mely diszes zománczban Sándor látogatását Diogenesnél tünteti föl. Többi oldalán szintén vörös Camaieux tájképek, csinos aranydiszítésekkel. XIV. Lajos korabeli munka.

Kiállítja gr. Zichy Anna.

Burnót-szelencze.

Réz; négyszögletű. Meissner-féle fehér zománczczal. Tetején arany reliefben zománczolt csoportozat: Nagy Sándort Diogenes hordója előtt tünteti fel. A fedél belső lapján vörös Camaieux-zománczczal lovas harcz van kirakva.

Kiállítja b. Prónay Dezső.

Burnót-szelencze.

Arany. Nyolcszögletes. Fonalasan van vésve s opált utánzó, violaszín erekkel czifrázott zománczczal borítva. Szélein opált utánzó gyöngyöket és

zöld zománczos lombdiszítést látunk. Födelén arany foglalásban zománczos lapon a görög történelemből vett jelenetet tüntetve fel. 18-ik századbeli munka, s úgy a kivitelre, mint a zománcz minőségére e szelencze ezen kor-szak közé számítható.

Kiállítja b. Gerlőczy Bódog.

Bonbonnière.

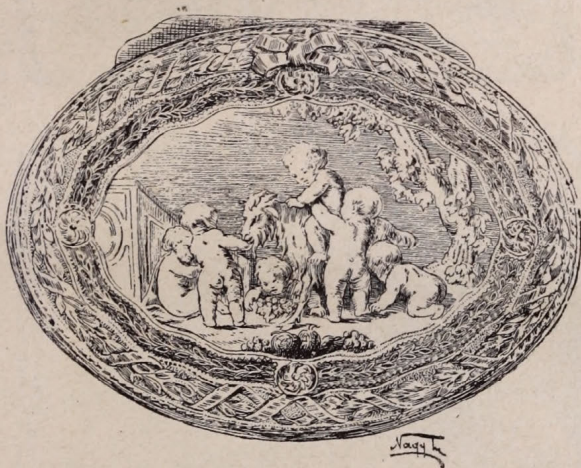
Arany. Fonalsan vésve s áttetsző zöld zománczczal borítva. A szélek diszítését egymással váltakozó fehér zománczú gyöngyök és zöld levelek képezik. Francia, XVI. Lajos korabeli, munka. Finom izlésről tanuskodó példány.

Kiállítja gr. Andrássy Manó.

Bonbonnière.

Arany; kerek. Fehér zománczczal van borítva. Széleit s a felső és alsó lapok közepét kék és zöld zománcz diszíti. Francia, XVI. Lajos korabeli, munka. A fehér zománcz különösen figyelemre méltó.

Kiállítja gr. Andrássy Aladár.

Szelencze.

Teknősbéka-héj. Felső lapján ezüsttel berakva rococco khinaiak, tájképben.

Kiállítja a felsőmagyarországi muzeum.

Szelencze.

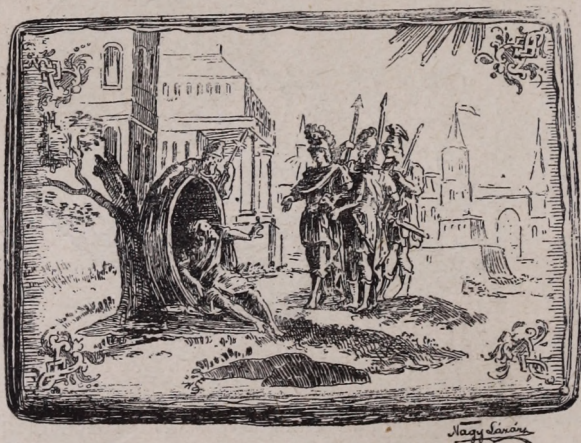
Arany, vert munka. Festett, zománczos virágfüzéres keretben, festett zománczos tájkép, kissé megkarczolva, melyet a leáldozó nap sugarai világítanak meg. A tájképen hegyek, folyó és házak. A szelencze oldalának tizenkét mezején váltakozva egy-egy fehér és világoskék s áttetsző vörös és sötétkék zománczos virágsokor zöld zománczos alapon s egy-egy festett zománczos tájképecske. A szelencze alja rózsaszín és zöld zománczos, belseje sima arany. Eladó. Ára: 600 frt.

Kiállítja Szathmáry Elek.

Szelencze.

Arany. Öntött, vésott munka. Mindkét felén és oldalán festett zománcz : szürkével, festett amorettek játszanak, a háttér rózsaszín. A zöld és vörös arany keretek szalag és lombdísz vésetekkel ékesek.

Kiállítja gr. Forgách Antal.

Szelencze.

Ezüst, vésott munka. Gyöngyházból való, cartoucheok közt levéldisztés és lepkefogó amorette, s e vésést ezüst lemezek borítják. Hosszúsága 0'08 mm. Szélessége 0'056 mm. Magassága 0'037 mm.

Kiállítja Pór Antal, pozsonyi kanonok.

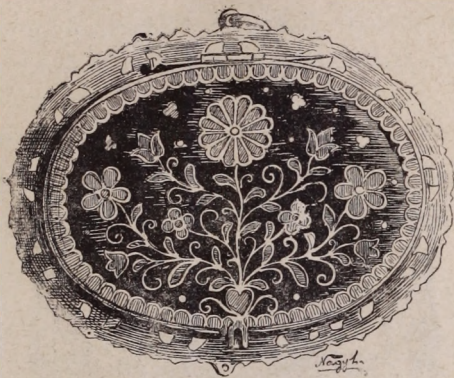
Szelencze.

Arany. Öntött, vésott munka, háromféle u. m. barna, sárga és vörös aranyból. Az alap vonalos vésetű bevágott virágokkal. Középen medaillon fával, rajta madarak, alatta kosár mellett vadászkutya ül.

Kiállítja gr. Kornis Emil.

Szelencze.

Arany. Festett zománczlapokkal, melyek Nep. Szt. János életéből öt jelenetet tüntetnek elő, ú. m. a szentet, midőn Johanna királyné gyónását

hallgatja; aztán midőn püspöki jelvények és láncz közül az utóbbit választja, azután a börtönben lánczba verve; az előlapon a szent kivégeztése, végre a földén égbeszállása.

Kiállítja Császka György szepesi püspök.

Szelencze.

Réz. Öntött munka. A szelencze teteje fekete zománczos alapon rekesz-zománczos virágok, ú. m. egy tizenkét szirmu vörös öszirózsa, négy violaszín tulipán, két nagyobb ötszirmú, két kisebb négy szirmú virág és lomb-

disz, lenn vörös zománczos szív. Az áttört rézkeret alja világoskék, fekete s áttetsző vörös zománczczal ékes. Az alsó részt kristálylap képezi.

Kiállítja hg. Esterházy Miklós.

Burnót szelencze.

Ezüst, aranyozva, vésett diszítéssel. Födelén üveg-mozaik, belsejében két bélyeg, melyeken csak az évszám «1828» olvasható. Hossza 0'69, szélessége 0'035 m.

Kiállítja Steiner Márton magyar-óvári apát-plébános.

Szelencze.

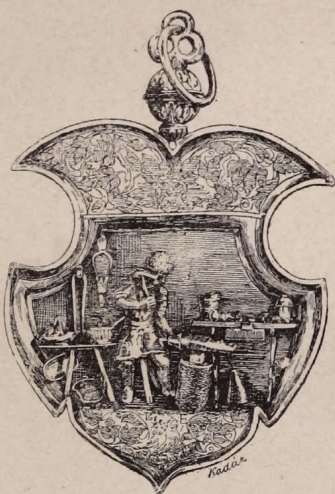
Ezüst, aranyos. Öntött, vésett munka. Tetején mozaikműben római kocsi (zheda); körötte madarak röpködnek. A gyepen füstölgő fáklya. A szelencze többi része vésetekkel ékes.

Kiállítja Steiner Márton.

Jegyzet. Az ötödik terem cathalogusába csak a kiállítás bezártáig lajstromozott tárgyak vésettek fel.

TÁBLÁK.

Károlyi Béla

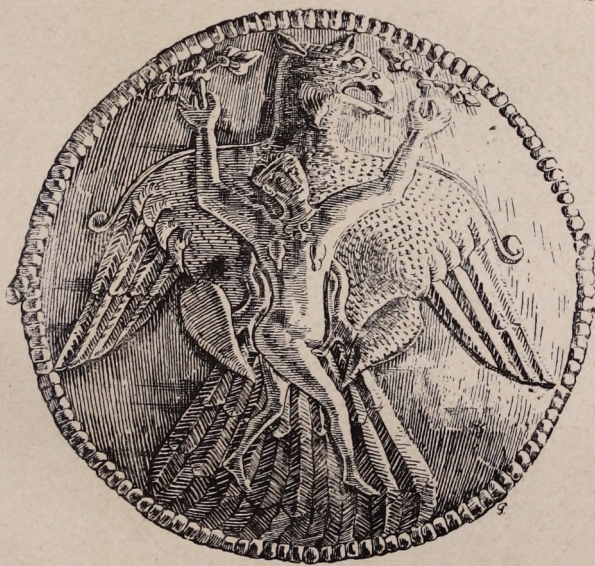
SZENTMIKLÓSI ARANY KORSÓ.
(I-ső terem. 11. szekrény 2. szám.)

MEDAILLONOK A SZENTMIKLÓSI ARANY KORSÓRÓL.
(1-ső terem. 11-ik szekrény 2. szám.)

RÉSZLET A SZENTMIKLÓSI ARANY CSÉSZÉRŐL.
(I.-ső terem. 11.-ik szekrény 11. sz.)

MEDAILLON A SZENTMIKLÓSI KORSÓRÓL.

1111

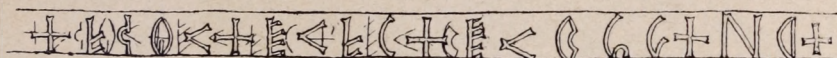

RÉSZLET EGY MÁSIK SZENTMIKLÓSI CSÉSZÉRŐL.
(I. terem. 11. szekrény. 8. sz.)

CAMEO.

(I-ső terem. 7-ik szekrény.)

BOIY

BOIY

>037

>037

773018>
RD>7

7Y>

WYF
107807

FÖLIRATOR A SZENTMIKLÓSI ARANYEDÉNYEKRŐL.

(I-ső terem 11. szekrény.)

AQUAMANILE.

(II-ik terem. 1-ső szekrény 47. sz.)

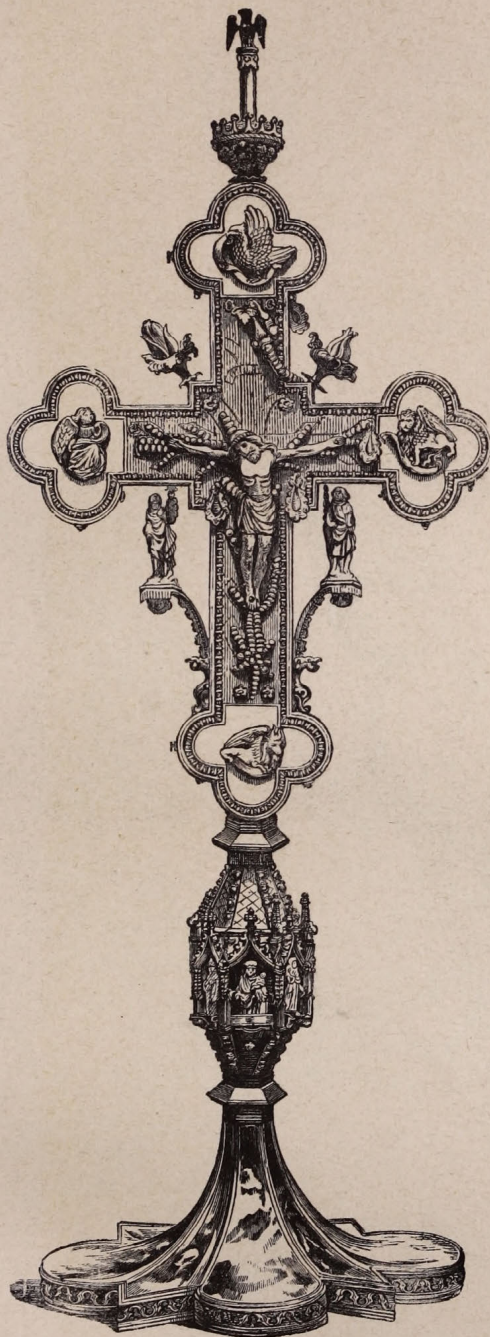

AQUAMANILE.
(II. ik terem. 1. ső szekrény 34. sz.)

AQUAMANILE.

(II-ik terem. 1-ső szekrény ;6. sz.)

EREKLYETARTÓ FESZÜLET.
(1-ső terem 3-ik szekrény 17. sz.)

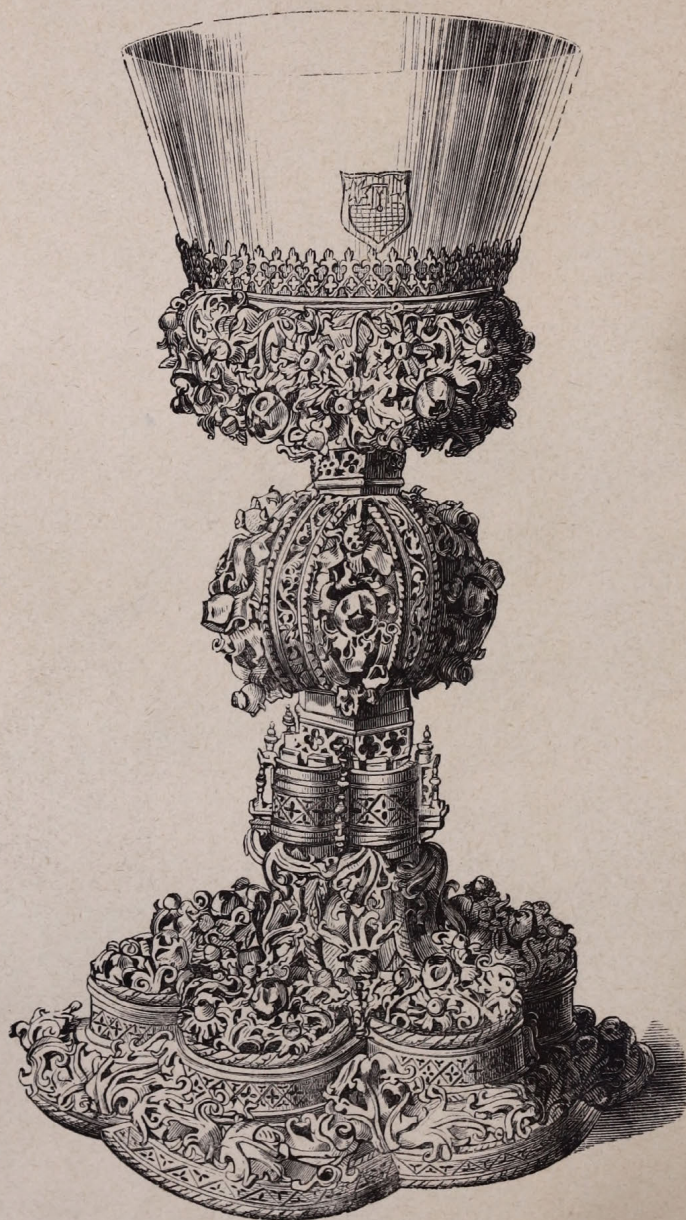

KELYHEK.

(II-ik terem. 4., 8. és 11. szekrény.)

KELYHEK.
(II-ik terem. 8-ik és 4-ik szekrény.)

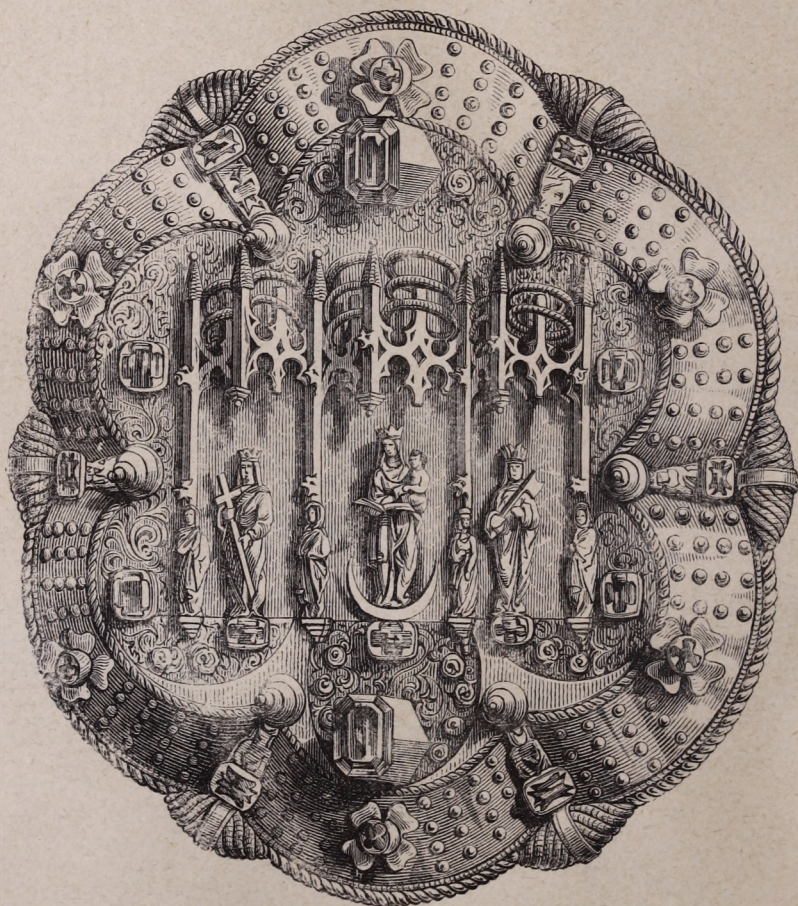
KEHELY.

(II-ik terem. 8-ik szekrény.)

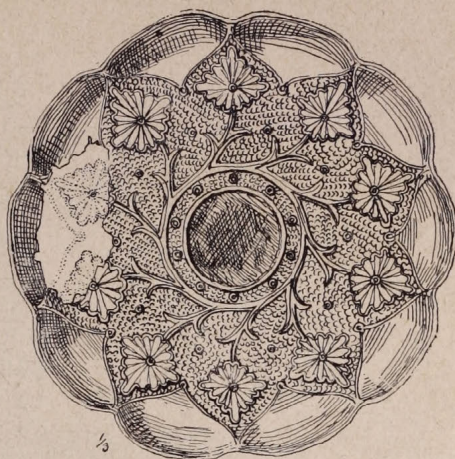

SZENTNEK EREKLYETARTÓ MELLKÉPE.

(II-ik terem, 3-ik szekrény 7. sz.)

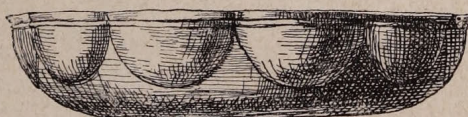
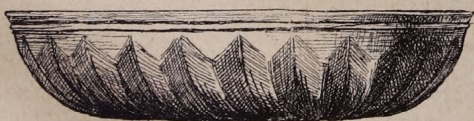
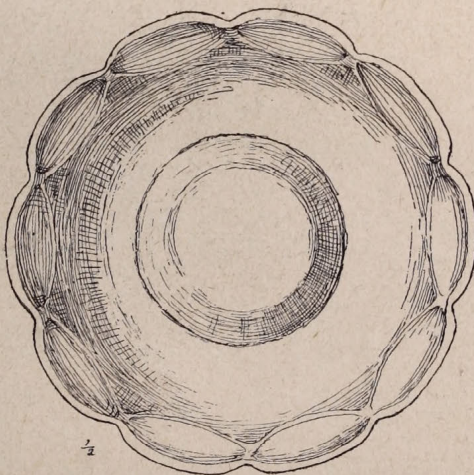
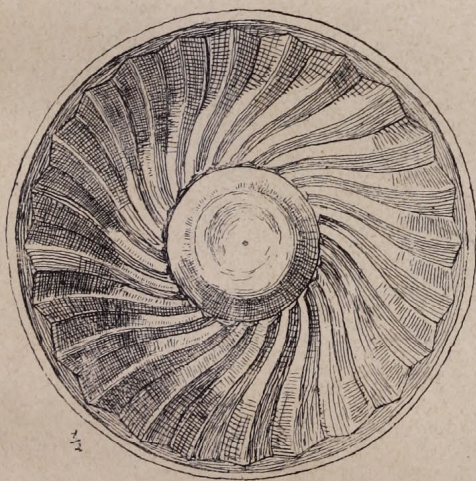

MELLBOGLÁR (MORSUS) OLDALTÁRLÓ.

3.

2.

CSÉSZÉK.

(II-ik terem, Oldaltárlók.)

Magy. tört. ötvösmű-kiállítás.

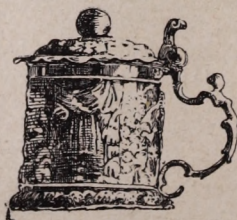
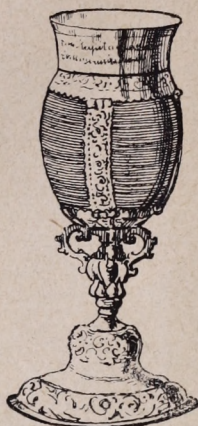
b

SERLEG AZ ELZ-FÉLE GYŰJTEMÉNYBŐL.

KUPA HANN SEBESTYÉNTŐL.
(A IV-ik teremből.)

KUPÁK, SERLEGEK ÉS POHARAK.
(A III-ik és IV-ik teremből.)

HEÐSC HEH·HEH·FA CLENDVM·MEFECIH·Z9.

pcz gcor gum bozuc nysia 1528

ИСКУССТВО ВАШИХ ДЕТЬ

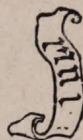
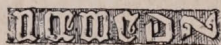
Shiſſe in ania

SS OESV NS HL CE

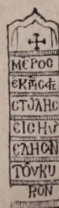
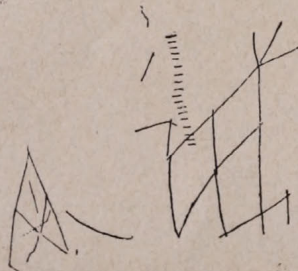
• HEDSCH N-MISZ

THISSEN HANNES MECHER

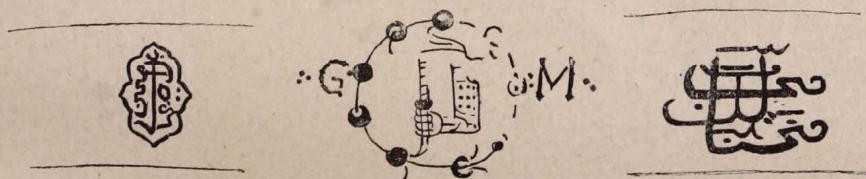
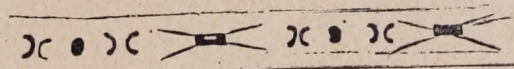
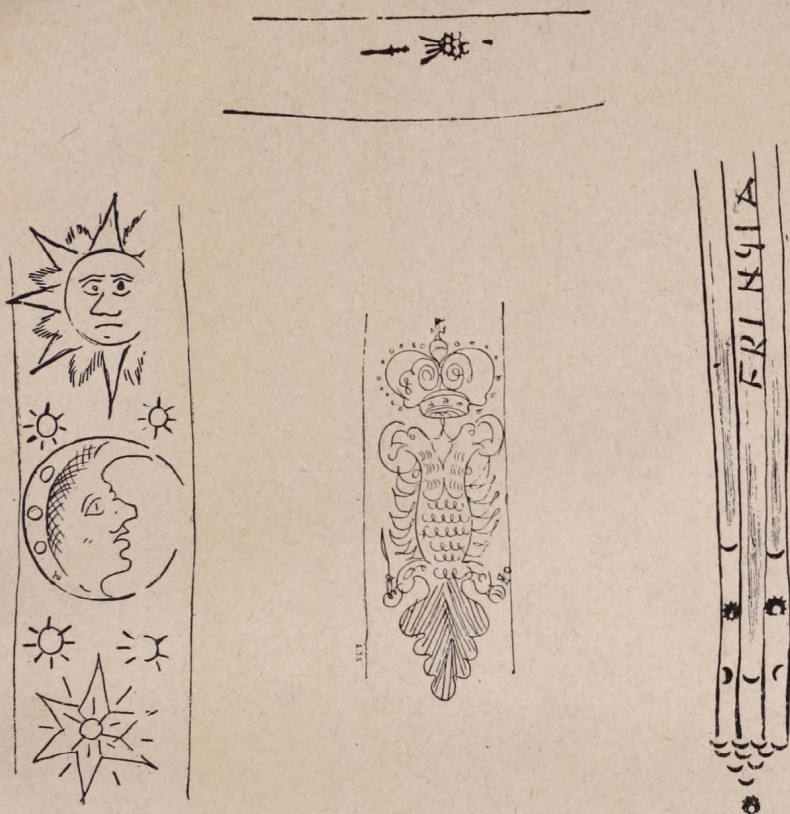
FÖLIRATOK KÜLÖNBÖZŐ ÖTVÖS-TÁRGYAKON.

MARTIN

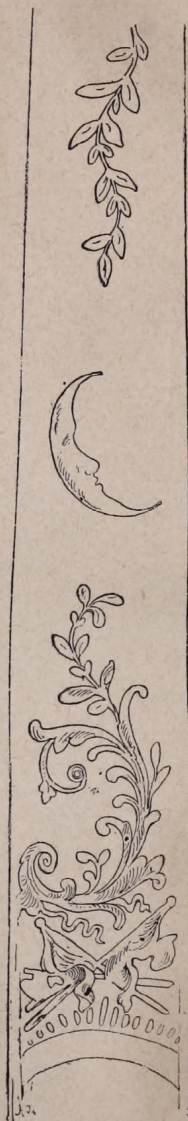
7

DISZÍTÉSEK, JEGYEK ÉS FÖLIRATOK KARDPENGÉKRŐL.

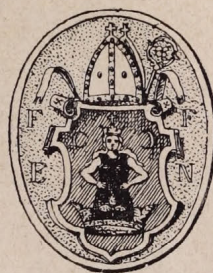
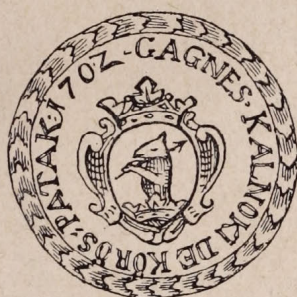
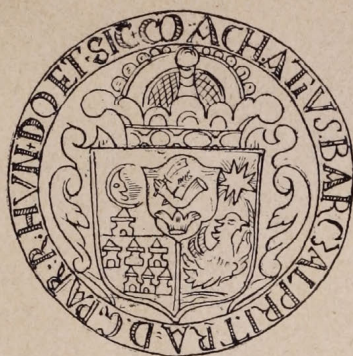

FRANGIA

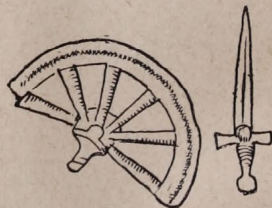
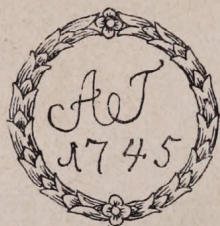

ANNO 1705

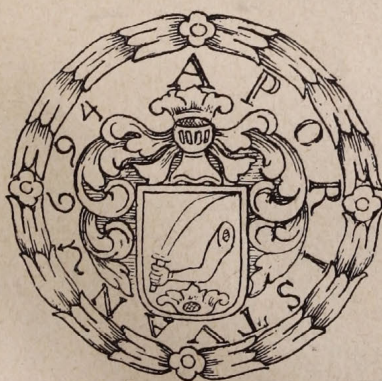
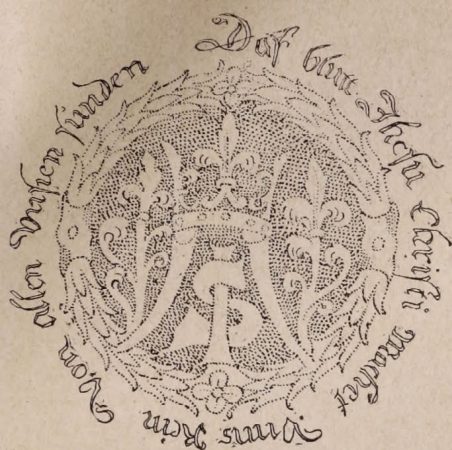

CZÍMEREK KÜLÖNBÖZŐ ÖTVÓS-MŰVEKRŐL.

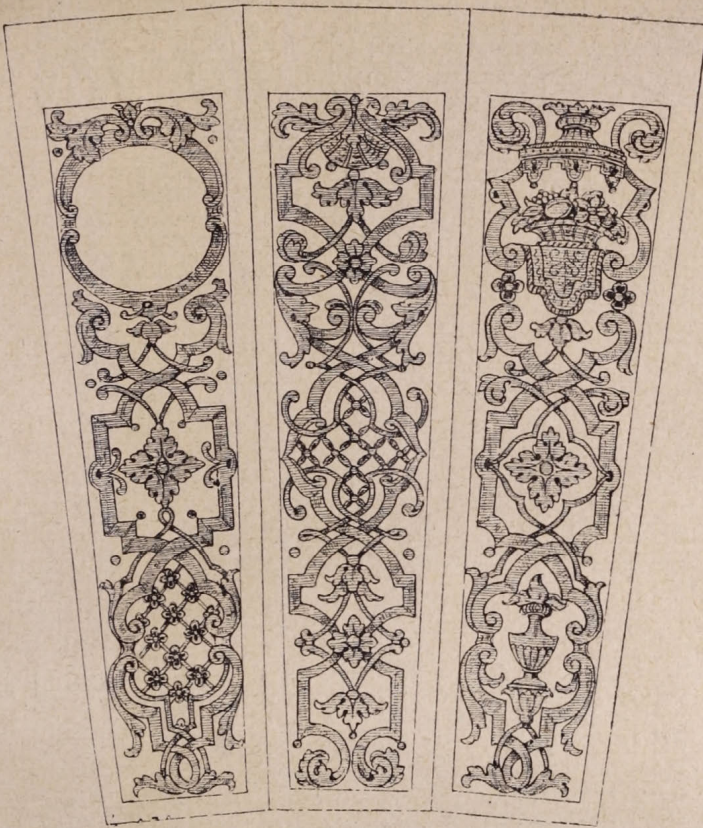

CZIMEREK KÜLÖNBÖZŐ ÖTVÖS-MŰVEKRŐL.

CZÍMEREK KÜLÖNBÖZŐ ÖTVÖS-MŰVEKRŐL.

DISZÍTESEK KÜLÖNBÖZŐ ÖTVÖS-MŰVEKEN.

ÖTVÖS JEGYEK KÜLÖNBÖZŐ TÁRGYAKRÓL.

ÖTVÖS JEGYEK KÜLÖNBÖZŐ TÁRGYAKRÓL.

ÖTVÖS JEGYEK KÜLÖNBÖZŐ TÁRGYAKRÓL.

